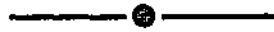

T. B. M. M. TUTANAK DERGİSİ

CİLT : 83

**50 nci Birleşim
10 . 1 . 2002 Perşembe**

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I. - GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	4
II. -GELEN KÂĞITLAR	6
III. - YOKLAMALAR	9,141
IV. - BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	9,33
A) TEZKERELER VE ÖNERGELER	9:10,33
1. - Devlet Bakanı Mehmet Keçeciler'in İran'a yaptığı resmî ziyarete iştirak etmesi uygun görülmüş bulunan milletvekillerine ilişkin Başbakanlık tezkeresi (3/954)	9:10
B) ÇEŞİTLİ İŞLER	33
1. - Genel Kurulu ziyaret eden Japonya Senatosu Başkan Yardımcısı Shoji Motooka ve beraberindeki parlamento heyetine Başkanlıkça "hoş geldiniz" denilmesi	33
V. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER	10,33,142
1. - İzmir Milletvekili Rifat Serdaroğlu'nun; İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın; Amasya Milletvekili Ahmet İyimaya'nın; Ankara Mil-	

İletvekili Yıldırım Akbulut'un; Şırnak Milletvekili Mehmet Salih Yıldırım'ın; Gaziantep Milletvekili Ali İliksoy, Konya Milletvekili Ömer İzgi ve Ankara Milletvekili Nejat Arseven'in; İstanbul Milletvekili Ziya Aktaş ve 42 Arkadaşının; Zonguldak Milletvekili Hasan Gemici'nin ve İzmir Milletvekili Işıl Saygın'ın; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifleri ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/94, 2/232, 2/286, 2/307, 2/310, 2/311, 2/325, 2/442, 2/449) (S.Sayı : 527)

10

2. - Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurtdışı Teşkilatı Hakkında 189 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/53) (S. Sayısı : 433)

10

3. - Sosyal Güvenlik Kurumu Teşkilatının Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 618 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname; Sosyal Güvenlik Kurumu Teşkilatının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı; Kayseri Milletvekili Hasan Basri Üstünbaş ve Üç Arkadaşının Sosyal Güvenlik Kurumu Teşkilatının Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları raporları (1/755, 1/689, 2/699) (S. Sayısı : 666)

10

4. - Türkiye İş Kurumunun Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 617 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname; Türkiye İş Kurumu Kanunu Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları raporları (1/754, 1/692) (S. Sayısı : 675)

11

5. - Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu, Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 619 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Aynı Mahiyetteki Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları raporları (1/756, 1/691) (S. Sayısı : 676)

11

6. - Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığının Kurulması ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 616 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları raporları (1/753, 1/690) (S. Sayısı : 685)

11

7. - Malî Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/938) (S. Sayısı : 792)

11:25,33:141,142:146,
208:231

8. - Terörist Bombalamaların Ortadan Kaldırılması Hakkında Uluslararası Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri Komisyonları raporları (1/816) (S. Sayısı : 793)

146:158,232:255

VI. - USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

25

1. - Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı üzerinde hükümetçe verildiği anlaşılan değişiklik önergelerinin tasarımın anayapısını değiştireceği iddialarına ilişkin

25:33

VII. - SORULAR VE CEVAPLAR

159

A)YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

159:207

1. - Gaziantep Milletvekili Nurettin Aktaş'ın, Şırnak-İdil İlçesinde düzenlenen bir operasyonda ele geçirilen silahlara ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Rüştü Kâzım Yücelen'in cevabı (7/5230)

159:160

2. - Adıyaman Milletvekili Mahmut Göksu'nun, 1996 yılında Şanlıurfa Doğumevinde AIDS virüsü kapalı bir hastaya ilişkin sorusu ve Sağlık Bakanı Osman Durmuş'un cevabı (7/5247)

161:184

3. - Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, 2002 yılında Karaman'a yapılacak yatırımlara ve ayrılan ödenek miktarına ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Oktay Vural'ın cevabı (7/5291)

185:186

4. - Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, 2002 yılında Karaman'a yapılacak yatırımlara ve ayrılan ödenek miktarına ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Zeki Çakan'ın cevabı (7/5295)

187:190

5. - Kayseri Milletvekili Salih Kapsuz'un, 2002 yılında Kayseri'ye yapılacak yatırımlara ve ayrılan ödenek miktarına ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Zeki Çakan'ın cevabı (7/5312)

191:198

6. - Kayseri Milletvekili Salih Kapsuz'un, 2002 yılında Kayseri'ye yapılacak yatırımlara ve ayrılan ödenek miktarına ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Edip Sadıer Gaydalı'nın cevabı (7/5335)

199:202

7. - Ankara Milletvekili M. Zeki Çelik'in, TRT'de yayımlanan evrim teorisiyle ilgili bir programa ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Yılmaz Karakoyunlu'nun cevabı (7/5343)

203:204

8. - İzmir Milletvekili Suha Tanık'ın, sel afeti sırasında can kaybına yol açan elektrik şebekelerine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Zeki Çakan'ın cevabı (7/5346)

205:207

I. - GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.00'te açılarak beş oturum yaptı.

Oturum Başkanı ve TBMM Başkanvekili Mustafa Murat Sökmenoğlu, Suudi Arabistan'da bulunan Osmanlı eserlerine bir süredir uygulanmakta olan kültür soykırımı ve en son olarak da Mekke'deki Ecyad Kalesinin yıkılmasına uğratılması nedeniyle Suudi yönetiminin tutumunu kınadığına ilişkin bir konuşma yaptı.

Balıkesir Milletvekili Aydın Gökmen ve 33 arkadaşının, Manyas Gölünün çevre sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla (10/241),

İçel Milletvekili Turhan Güven ve 22 arkadaşının, doğalgaz ve tüpgaz fiyatları konusunda (10/242),

Birer Meclis araştırması;

Kayseri Milletvekili Salih Kapusuz ve 19 arkadaşının, doğalgaz ve tüpgaz fiyatları konusunda genel görüşme (8/24),

Açılmasına ilişkin önergeleri okundu; önergelerin gündemdeki yerlerini alacağı ve öngörüşmelerinin, sırası geldiğinde yapılacağı açıklandı.

Dilekçe Komisyonunda boş bulunan ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grubuna düşen üyeliğe Amasya Milletvekili Akif Güle,

Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunda boş bulunan ve Doğru Yol Partisi Grubuna düşen üyeliğe Adıyaman Milletvekili Mahmut Bozkurt,

Seçildiler.

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan:

TBMM İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifleri ve Anayasa Komisyonu Raporunun (2/94, 2/232, 2/286, 2/307, 2/310, 2/311, 2/325, 2/442, 2/449) (S.Sayısı: 527) görüşmeleri, daha önce geri alınan maddelere ilişkin Komisyon raporu henüz hazırlanmadığından,

Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurtdışı Teşkilatı Hakkında 189 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye İlişkin (1/53) (S.Sayısı: 433),

Sosyal Güvenlik Kurumu Teşkilatının Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 618 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname; Sosyal Güvenlik Kurumu Teşkilatının Kuruluş ve Görevleri Hakkında (1/755, 1/689, 2/699) (S.Sayısı: 666),

Türkiye İş Kurumunun Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 617 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname; Türkiye İş Kurumu (1/754, 1/692) (S.Sayısı: 675),

Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu, Tarım da Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 619 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye İlişkin (1/756, 1/691) (S.Sayısı: 676),

Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığının Kurulması ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 616 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Sosyal Sigortalar Kurumu (1/753, 1/690) (S.Sayısı: 685),

Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında (1/938) (S. Sayısı : 792),

Kanun Tasarılarının görüşmeleri, ilgili komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadıklarından,

Ertelendi;

Endüstri Bölgeleri (1/906) (S. Sayısı : 789),

Terörizmin Finansmanının Önlenmesine Dair Uluslararası Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında (1/940) (S. Sayısı : 791),

Kanun Tasarılarının görüşmeleri tamamlandı, elektronik cihazla yapılan açık oylamaları sonucunda, kabul edildikleri ve kanunlaştıkları açıklandı;

İstanbul Milletvekili İsmail Aydın'ın, 789 sıra sayılı Kanun Tasarısının geçici 1 inci maddesi üzerinde AK Parti Grubu adına konuşan Osmaniye Milletvekili Şükrü Ünal'ın şahsına satışması nedeniyle bir konuşma yaptı;

10 Ocak 2002 Perşembe günü, alınan karar gereğince saat 14.00'te toplanmak üzere, birleşime 00.28'de son verildi.

Mustafa Murat Sökmenoğlu

Başkanvekili

Sebahattin Karakelle

Erzincan

Kâtip Üye

Burhan Orhan

Bursa

Kâtip Üye

II. - GELEN KÂĞITLAR**10.1.2002 PERŞEMBE****Sözlü Soru Önergeleri**

1. - Niğde Milletvekili Mükerrerem Levent'in, Ziraat Bankasındaki tadilat iddiasına ve banka çalışanlarına ilişkin Devlet Bakanından (Kemal Derviş) sözlü soru önergesi (6/1667) (Başkanlığa geliş tarihi : 8.1.2002)

2. - Ordu Milletvekili Cemal Enginyurt'un, Suudi Arabistan'daki Osmanlı eserlerinin imha edildiğine yönelik basında çıkan iddialara ilişkin Dışişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1668) (Başkanlığa geliş tarihi : 8.1.2002)

3. - Muğla Milletvekili Metin Ergun'un, Suudi Arabistan'daki Osmanlı eserlerinin imha edildiğine yönelik basında çıkan iddialara ilişkin Kültür Bakanından sözlü soru önergesi (6/1669) (Başkanlığa geliş tarihi : 8.1.2002)

Yazılı Soru Önergeleri

1. - İstanbul Milletvekili İrfan Gündüz'ün, Emlak Bankasına, Eryaman V. Etap Projesine ve yürütülen bazı çalışmalara yönelik iddialara ilişkin Devlet Bakanından (Faruk Bal) yazılı soru önergesi (7/5533) (Başkanlığa geliş tarihi : 7.1.2002)

2. - İstanbul Milletvekili İrfan Gündüz'ün, kapatılan Emlak Bankasının devredilmesi gereken mal varlıklarına ve KEY hesaplarına ilişkin Devlet Bakanından (Faruk Bal) yazılı soru önergesi (7/5534) (Başkanlığa geliş tarihi : 7.1.2002)

3. - İstanbul Milletvekili İrfan Gündüz'ün, bağlı ve ilgili kuruluşlardaki personele ve yapılan atamalara ilişkin Devlet Bakanından (Faruk Bal) yazılı soru önergesi (7/5535) (Başkanlığa geliş tarihi : 7.1.2002)

4. - İstanbul Milletvekili İrfan Gündüz'ün, T.M.S.F.'na devredilen bazı bankaların denetiminin verildiği Firmaya ilişkin Devlet Bakanından (Kemal Derviş) yazılı soru önergesi (7/5536) (Başkanlığa geliş tarihi : 7.1.2002)

5. - Adıyaman Milletvekili Mahmut Göksu'nun, DMS sınavına ilişkin Devlet Bakanından (Şükrü Sina Gürel) yazılı soru önergesi (7/5537) (Başkanlığa geliş tarihi : 7.1.2002)

6. - Adıyaman Milletvekili Mahmut Göksu'nun, doğalgaz fiyatlarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından yazılı soru önergesi (7/5538) (Başkanlığa geliş tarihi : 7.1.2002)

7. - Adıyaman Milletvekili Mahmut Göksu'nun, Adıyaman-Kahramanmaraş illerindeki bazı yollara ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından yazılı soru önergesi (7/5539) (Başkanlığa geliş tarihi : 7.1.2002)

8. - Adıyaman Milletvekili Mahmut Göksu'nun, IMF ve Dünya Bankasından alınan borçlara ve bankalarla ilgili son açıklamasına ilişkin Devlet Bakanından (Kemal Derviş) yazılı soru önergesi (7/5540) (Başkanlığa geliş tarihi : 7.1.2002)

9. - Adıyaman Milletvekili Mahmut Göksu'nun, cami, müezzin ve imam sayısı ile atamalara ilişkin Devlet Bakan ve Başbakan Yardımcısından (H. Hüsamettin Özkan) yazılı soru önergesi (7/5541) (Başkanlığa geliş tarihi : 7.1.2002)

10. - Adıyaman Milletvekili Mahmut Göksu'nun, yılbaşı kutlamaları ile ilgili açıklamasına ilişkin Başbakanından yazılı soru önergesi (7/5542) (Başkanlığa geliş tarihi : 7.1.2002)

11. - Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, Samsun İlinin bazı ilçe ve köylerindeki elektrik kesintilerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından yazılı soru önergesi (7/5543) (Başkanlığa geliş tarihi : 7.1.2002)
12. - Tokat Milletvekili M.Ergün Dağcıoğlu'nun, bankacılık alanındaki üst kurul, kurul ve ortak yönetim kurulları yönetici ve personeline ilişkin Devlet Bakanından (Kemal Derviş) yazılı soru önergesi (7/5544) (Başkanlığa geliş tarihi : 7.1.2002)
13. - Tokat Milletvekili M.Ergün Dağcıoğlu'nun, temel ekonomik göstergelere ilişkin Devlet Bakanından (Kemal Derviş) yazılı soru önergesi (7/5545) (Başkanlığa geliş tarihi : 7.1.2002)
14. - Tokat Milletvekili M.Ergün Dağcıoğlu'nun, T.M.S.F devredilen bankalara kaynak aktarımına ilişkin Devlet Bakanından (Kemal Derviş) yazılı soru önergesi (7/5546) (Başkanlığa geliş tarihi : 7.1.2002)
15. - Kırıkkale Milletvekili Kemal Albayrak'ın, Tüpraş Rafinerisinin vergi ödemesinin Kırıkkale'de yapılmamasının nedenine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/5547) (Başkanlığa geliş tarihi : 7.1.2002)
16. - Siirt Milletvekili Ahmet Nurettin Aydın'ın, memur maaş artışlarının enflasyon oranının altında kaldığı iddiasına ilişkin Maliye Bakanından yazılı soru önergesi (7/5548) (Başkanlığa geliş tarihi : 7.1.2002)
17. - Diyarbakır Milletvekili Osman Aslan'ın, Diyarbakır İlindeki göç sorununa ve OHAL uygulamasına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/5549) (Başkanlığa geliş tarihi : 7.1.2002)
18. - Diyarbakır Milletvekili Osman Aslan'ın, hayvancılık sektörüne ilişkin Tarım ve Köy İşleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/5550) (Başkanlığa geliş tarihi : 7.1.2002)
19. - Kırıkkale Milletvekili Kemal Albayrak'ın, MKE'nin bir fabrikasının yaşlılar yurdu olarak kullanılıp kullanılmayacağına ve Silahsan A.Ş.'ye ilişkin Millî Savunma Bakanından yazılı soru önergesi (7/5551) (Başkanlığa geliş tarihi : 7.1.2002)
20. - Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, BM Güvenlik Konseyince kabul edilen terör örgütleri listesine Türkiye'nin talep ettiği örgütlerin eklenip eklenmediğine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/5552) (Başkanlığa geliş tarihi : 7.1.2002)
21. - Van Milletvekili Hüseyin Çelik'in, Van Doğalgaz Projesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından yazılı soru önergesi (7/5553) (Başkanlığa geliş tarihi : 7.1.2002)
22. - Bursa Milletvekili Orhan Şen'in, Bursa İlindeki bir mağara ve yaylanın turizme açılması için bir çalışma olup olmadığına ilişkin Turizm Bakanından yazılı soru önergesi (7/5554) (Başkanlığa geliş tarihi : 7.1.2002)
23. - Bursa Milletvekili Orhan Şen'in, Bursa İlindeki bir mağara ve termal alanın tanıtımı için bir çalışma olup olmadığına ilişkin Turizm Bakanından yazılı soru önergesi (7/5555) (Başkanlığa geliş tarihi : 7.1.2002)
24. - İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın, Sakarya-Karasu İlçesi Kaymakamlığıyla ilgili iddialara ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/5556) (Başkanlığa geliş tarihi : 7.1.2002)
25. - İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın, Türk rakısı başbayiliğinin bir Alman firmasına verilmesine ilişkin Devlet Bakanından (Yılmaz Karakoyunlu) yazılı soru önergesi (7/5557) (Başkanlığa geliş tarihi : 7.1.2002)

26. - Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, Şanlıurfa-Ceylanpınar İlçesindeki Hazine arazileri üzerinden alınan ecrimisil bedellerine ilişkin Maliye Bakanından yazılı soru önergesi (7/5558) (Başkanlığa geliş tarihi : 7.1.2002)

27. - Konya Milletvekili Teoman Rıza Güneri'nin, Kayseri-Konya-Seydişehir Doğalgaz Boru Hattı projesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından yazılı soru önergesi (7/5559) (Başkanlığa geliş tarihi : 7.1.2002)

28. - Tekirdağ Milletvekili Bayram Fırat Dayanıklı'nın, göçmenlerin Türk vatandaşlığına alınma işlemlerine ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/5560) (Başkanlığa geliş tarihi : 7.1.2002)

29. - Elazığ Milletvekili Mustafa Gül'ün, öğrenim ve harç kredisi almak için gereken belgelerin noterden tasdikine ve vakıf üniversitelerine ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/5561) (Başkanlığa geliş tarihi:8.1.2002)

30. - Nevşehir Milletvekili Mükremin Taşkın'ın, 57. Hükümet döneminde Mahalli İdareler Fonundan Nevşehir'deki belediyelere aktarılan kaynağa ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/5562) (Başkanlığa geliş tarihi : 8.1.2002)

31. - Nevşehir Milletvekili Mükremin Taşkın'ın, TRT'de yayımlanan bir filmle ilgili iddialara ve TRT personeline ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/5563) (Başkanlığa geliş tarihi : 8.1.2002)

32. - Tekirdağ Milletvekili Bayram Fırat Dayanıklı'nın, Başbakanlık Tanıtma Fonuna yapılan müracaatların değerlendirilmesine ve Fon kaynaklarına ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından yazılı soru önergesi (7/5564) (Başkanlığa geliş tarihi : 8.1.2002)

33. - Tekirdağ Milletvekili Bayram Fırat Dayanıklı'nın, Tekirdağ İli eski Emniyet Müdürünün yerel basında çıkan iddialarına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/5565) (Başkanlığa geliş tarihi : 8.1.2002)

34. - Rize Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, bazı basın kuruluşlarına yapılan polis baskınlarına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/5566) (Başkanlığa geliş tarihi : 8.1.2002)

35. - Bursa Milletvekili Orhan Şen'in, Sivil Savunma Arama Kurtarma Birlikleri personeline ve ücretlerine ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/5567) (Başkanlığa geliş tarihi : 8.1.2002)

36. - Ankara Milletvekili M.Zeki Çelik'in, koruma tahsis edilen basın mensuplarına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/5568) (Başkanlığa geliş tarihi : 8.1.2002)

37. - Ankara Milletvekili M.Zeki Çelik'in, bankalara sağlanacak kaynaklarla ilgili açıklamasına ilişkin Devlet Bakanından (Kemal Derviş) yazılı soru önergesi (7/5569) (Başkanlığa geliş tarihi : 8.1.2002)

38. - Hatay Milletvekili Mustafa Geçer'in, misyonerlik faaliyetlerine ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/5570) (Başkanlığa geliş tarihi : 8.1.2002)

39. - Hatay Milletvekili Mustafa Geçer'in, kamu personelinin irticai faaliyetlerle ilgili bir eğitimden geçirileceği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/5571) (Başkanlığa geliş tarihi : 8.1.2002)

40. - Diyarbakır Milletvekili Sebğatullah Seydaoğlu'nun, Diyarbakır'ın ekonomik sorunlarına ilişkin Devlet Bakanından (Kemal Derviş) yazılı soru önergesi (7/5572) (Başkanlığa geliş tarihi : 8.1.2002)

41. - Diyarbakır Milletvekili Sebğatullah Seydaoğlu'nun, Diyarbakır İlindeki çiftçilere doğrudan gelir desteği ödemesi yapılmadığı iddiasına ilişkin Tarım ve Köy İşleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/5573) (Başkanlığa geliş tarihi : 8.1.2002)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

10 Ocak 2002 Perşembe

BAŞKAN: Başkanvekili Mustafa Murat SÖKMENOĞLU**KÂTİP ÜYELER: Burhan ORHAN (Bursa), Sebahattin KARAKELLE (Erzincan)****BAŞKAN -** Türkiye Büyük Millet Meclisinin 50 nci Birleşimini açıyorum.**III. - YOKLAMA****BAŞKAN-** Yoklama talebi var efendim; elektronik cihazla yoklama yapılacaktır.

Yoklama için 3 dakikalık süre vereceğim.

Yoklama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Efendim, toplantı yetersayısı vardır.

Sayın milletvekilleri, dikkatlerinizi bir şeye çekmek istiyorum: TRT-3'e şahsım ve Yüce Meclis adına teşekkür ediyorum. Türkiye Büyük Millet Meclisi Televizyonunu bize hazırlayan ve kuranları da şükranla yâd ediyorum. Çünkü, TRT-3 olmasa, Türkiye Büyük Millet Meclisi çalışmalarının iyi veya kötü tarafını kamuoyuna yansıtmak mümkün değil. O sayededir ki, dün, bir millî görüşü, bir millî duruşu, Suudi Arabistan'a karşı, bu Meclis göstermiştir; ama, ne yazık ki, yazılı basınımız, milletvekillerimizin Türk Hava Yolları biletlerindeki indirimin kalktığını manşet yapmayı daha çok yeğliyorlar. Bu, millî bir şururdur. Bu konuda ben kimseyi yermiyorum, herkes neyin haber olacağını kendisi bilir; ama, huzurlarınızda, şahsım ve sizin adınıza TRT-3'e bir kere daha teşekkür ediyorum. Meclis Televizyonunu kuran Başkan ve ekibine de minnetlerimi, şükranlarımı iletiyorum efendim.

Teşekkür ediyorum. (Alkışlar)

Başkanlığın Genel Kurula Sunuşları vardır.

Başbakanlığın Anayasanın 82 nci maddesine göre verilmiş bir tezkeresi vardır; okutup, oylarınıza sunacağım:

IV. - BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**A) TEZKERELER VE ÖNERGELER**

1. - Devlet Bakanı Mehmet Keçeciler'in İran'a yaptığı resmî ziyarete iştirak etmesi uygun görülmüş bulunan milletvekillerine ilişkin Başbakanlık tezkeresi (3/954)

9.1.2002

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Devlet Bakanı Mehmet Keçeciler'in, 23-26 Aralık 2001 tarihlerinde Tahran'da yapılan Türkiye-İran Karma Ekonomik Komisyonu 16 nci Dönem Toplantısına katılmak üzere 22-28 Aralık 2001 tarihleri arasında İran'a yaptığı resmî ziyarete, ekli listede adları yazılı milletvekillerinin de iştirak etmesi uygun görülmüş ve bu konudaki Bakanlar Kurulu kararının sureti ilişikte gönderilmiştir.

Anayasamızın 82 nci maddesine göre gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit

Başbakan

Liste:

Abdülkadir Aksu (İstanbul)

Mecit Piruzbeyoğlu (Hakkâri)

Süleyman Çelebi (Mardin)

BAŞKAN - Tezkereyi oylarınıza sunuyorum; Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Tezkere kabul edilmiştir; teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri, gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

Önce, yarın kalan işlerden başlayacağız.

V. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1. - *İzmir Milletvekili Rifat Serdaroğlu'nun; İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın; Amasya Milletvekili Ahmet İyimaya'nın; Ankara Milletvekili Yıldırım Akbulut'un; Şırnak Milletvekili Mehmet Salih Yıldırım'ın; Gaziantep Milletvekili Ali İlksoy, Konya Milletvekili Ömer İzgi ve Ankara Milletvekili Nejat Arseven'in; İstanbul Milletvekili Ziya Aktaş ve 42 Arkadaşının; Zonguldak Milletvekili Hasan Gemici'nin ve İzmir Milletvekili Işıl Saygun'un; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifleri ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/94, 2/232, 2/286, 2/307, 2/310, 2/311, 2/325, 2/442, 2/449) (S.Sayı : 527)*

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Tekliflerinin görüşülmeyen maddeleriyle ilgili Komisyon raporu Başkanlığa gelmediğinden, teklifin görüşmelerini erteliyoruz.

Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurtdışı Teşkilâtı Hakkında 189 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle ilgili tasarının görüşmelerine başlayacağız.

2. - *Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurtdışı Teşkilâtı Hakkında 189 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/53) (S. Sayısı : 433)*

BAŞKAN - Komisyon?.. Yok.

Ertelenmiştir.

Sosyal Güvenlik Kurumu Teşkilâtının Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 618 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname; Sosyal Güvenlik Kurumu Teşkilâtının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ile aynı mahiyetteki kanun teklifinin görüşmelerine başlayacağız.

3. - *Sosyal Güvenlik Kurumu Teşkilâtının Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 618 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname; Sosyal Güvenlik Kurumu Teşkilâtının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı; Kayseri Milletvekili Hasan Basri Üstünbaş ve Üç Arkadaşının Sosyal Güvenlik Kurumu Teşkilâtının Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/755, 1/689, 2/699) (S. Sayısı : 666)*

BAŞKAN - Komisyon?.. Yok.

Ertelenmiştir.

Türkiye İş Kurumunun Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 617 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname; Türkiye İş Kurumu Kanunu Tasarısının görüşmelerine başlayacağız.

4. - *Türkiye İş Kurumunun Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 617 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname; Türkiye İş Kurumu Kanunu Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/754, 1/692) (S. Sayısı : 675)*

BAŞKAN - Komisyon?.. Yok.

Ertelenmiştir.

Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu, Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 619 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Aynı Mahiyetteki Kanun Tasarısının görüşmelerine başlayacağız.

5. - *Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu, Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 619 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Aynı Mahiyetteki Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/756, 1/691) (S. Sayısı : 676)*

BAŞKAN - Komisyon?.. Yok.

Ertelenmiştir.

Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığının Kurulması ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 616 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu Tasarısının görüşmelerine başlayacağız.

6. - *Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığının Kurulması ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 616 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/753, 1/690) (S. Sayısı : 685)*

BAŞKAN - Komisyon?.. Yok.

Ertelenmiştir.

Sayın milletvekilleri, Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu raporunun görüşmelerine başlıyoruz.

7. - *Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/938) (S. Sayısı : 792) (1)*

BAŞKAN - Komisyon?.. Yerde.

Hükümet?.. Yerde.

Komisyon raporu 792 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

---

(1) 792 S. Sayılı Basmayazı tutanağa ektir.

Yalnız bir şeyi arz edeyim; bugün bu kanun tasarısıyla beraber bir de uluslararası anlaşma var. Onun için fazla müsamaha etmeyeceğimi, konuşmacıların kendi sürelerini tamamlamalarını rica ediyorum.

Tasarının tümü üzerinde, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Kayseri Milletvekili Sayın Abdullah Gül; buyurun efendim. (AK Parti sıralarından alkışlar)

CEVAT AYHAN (Sakarya) - Sayın Başkan, bu tasarı üzerinde 9 tane önerge olduğu söyleniyor; bunlar dağıtılsa da, kanunun genelini müzakere ederken baksak efendim.

BAŞKAN - Biliyorsunuz, usulümüze göre, sırası gelince dağıtacağız efendim; Meclisin bugüne kadar hep böyle bir usulü var.

Sayın Gül, buyurun efendim.

AK PARTİ GRUBU ADINA ABDULLAH GÜL (Kayseri) - Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı Genel Kurulumuza gelmiştir; AK Parti Grubu adına, bu kanun tasarısının geneli üzerinde konuşmak için söz almış bulunuyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, önemli bir kanun tasarısını görüşüyoruz. Elimizde, önemli olduğu kadar da, münakaşalara yol açan, birçok tartışmalara yol açan bir kanun tasarısı var. Bu kanun tasarısını ikiye ayıracak olursak; bunlardan birinde, bankaların alacaklarını yeniden yapılandırılmaları için bazı tedbirler getiriliyor ve reel sektöre nasıl yardımcı oluruz amacı güdüyor, ikinci kısımda ise, kamu kaynaklarıyla sermayelerini eriten bankalar nasıl kurtarılır amacı güdüyor. Bir üçüncü nokta da, bazı kamu bankalarındaki personelin nakilleriyle ilgili.

Değerli arkadaşlar, geneli üzerinde konuşacağım için, maddelerle ilgili konularda çok daha öz ve özete ineceğiz; ama, bu kanun tasarısı niçin karşımıza geldi diye bir düşünecek olursak, herkesin söylediği bir şey var ki "Türkiye ekonomik kriz içerisinde, kriz herkesi vurdu; dolayısıyla, bu krizden çıkmak için bunları yapıyoruz..." Ama, burada müsaade ederseniz, önce, haklı bir soruyu sormak istiyorum: Bu kriz nasıl oldu; bu kriz tabii bir afet mi; bu kriz gökten mi geldi veyahut da bu kriz oluşurken dünya konjonktürü mü etkiledi; büyük bir ambargoyla mı karşı karşıya kaldı Türkiye; petrol fiyatlarında inanılmaz bir artış mı oldu?.. Bütün bunları dikkate alırsak, bu krizin tamamen yerli sebeplerden kaynaklandığını hep beraber göreceğiz.

İki önemli sebebi vardı bunun: Biri, süregelen sorunlar, yapısal sorunlar; diğeri ise, ne yazık ki, Türkiye'yi yöneten hükümetin, basiretsiz, beceriksiz ve kararsız tavrı olmuş oldu. Bunun neticesinde, Türkiye, 2001 yılında büyük bir maliyet ödedi, tarihinde görmediği bir küçülme, fakirleşmeyle karşı karşıya kaldı; gayri safi milli hâsılamız 140 000 000 000 dolar civarlarına düştü; fert başına düşen milli gelir, 3 200-3 300 dolarlardan 2 200 dolara düştü ve nihayet de, değerli arkadaşlar, bu kriz neticesinde Türkiye'de herkes kaybetti; köylü kaybetti, işçi kaybetti, esnaf kaybetti, binlerce insanı istihdam eden sanayiciler gözyaşları döktüler, onlar kaybettiler ve de bankalar kaybetti; topyekûn Türkiye kaybetti.

Şimdi bütün bunların müsebbibi olan bir yönetimin güven toplaması çok zor. Türkiye'nin şu andaki esas sorunu da zaten güven bunalımıdır; çünkü, güvenmediğiniz süre içerisinde, inandırmadığımız süre içerisinde, ne bir taahhüde girebilirsiniz ne bir yatırıma girersiniz ne de bir ekonomik aktivitede bulunursunuz. Bunda da milletimiz gayet haklıdır; çünkü, bu hükümete güvenmediği için, inandığı için bu duruma düşmüştür.

Hatırlatmak isterim sizlere; hükümet, aynı hükümet, aynı hükümetteki bakan arkadaşlarımız ve Merkez Bankası Başkanı ilk defa bir araya gelerek, bir devlet taahhüdünde bulunmuşlardı milletimize karşı; demişlerdi ki: "Biz, bundan sonra sabit kur politikası takip edeceğiz. 1 Ocak 2000'den 31 Aralık 2002'ye kadar kur politikası, 1 dolar artı 0,77 euro sepetinden oluşacak; hesabınızı kitabınızı buna göre yapın, borcunuzu buna göre yapın, yatırımlarınızı buna göre yapın." Millet de bu taahhüde inanarak, bu söze inanarak, buna güvenerek işe girmişti, işe koyulmuştu; ama, neticede, değerli arkadaşlarım, 21 Şubat geldiğinde, bütün bunlar yırtıldı, bir kenara atıldı ve millet, 30-40 senede kazandığını bir gecede kaybetti.

Şimdi, bundan sonra nasıl güven oluşur bu ülkede?! Aynı siyasî iktidara, aynı kadrolara, aynı Bakanlar Kuruluna karşı, siz, nasıl güvenip de iş hayatına girersiniz, paranızı piyasaya çıkarırsınız, paranızı bankalara koyarsınız?! İşte, bunun neticesini hep beraber çekiyoruz. Bunun neticesinde birçok banka battığı gibi, reel ekonomi de battı, fabrikalar kapandı -binlerce fabrika kapandı- 2 milyona yakın insan işsiz güçsüz kaldı ve 400 000'e yakın esnaf dükkânını kapatmak zorunda kaldı.

Değerli arkadaşlar, güven, işte bunun için yok. Şimdi, güvenilmeyen, itimat edilmeyen ve milleti, kendisine güvendiği için perişan eden bir yönetim, şimdi, milletin karşısına başka bir vaatle çıkıyor. Türkiye, âdeta, deneme-yanılma metotlarıyla idare edilmeye başlandı; böyle bir şey olamaz.

Böyle büyük bir memleket, 60 milyon insan... Ben bunu yapıyorum, doğru; inanıyorum, yapıyorum; ama, yanlış çıktı, o zaman şunu yapayım... Böyle bir zihniyet olamaz. Bunu yapanlar, bunun da maliyetini ödemek zorundadırlar. Ama, ne yazık ki, bunun maliyeti ödenmiyor. (AK Parti sıralarından alkışlar)

Bakın, bunu size zorlayan IMF idi. IMF, bunun maliyetini ödedi; birinci Başkan Fischer, emekli olmayacaktı; emekli oldu, ayrıldı gitti; ama, şimdi siz, aynen ısrar ediyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, işte, bu "kriz" dediğimiz, kendi içimizde basiretsizliğimizden ortaya çıkardığımız krizle, büyük bir kayıp oldu, reel sektör kaybetti. Nasıl olur da reel sektörü tekrar canlandırırız, kurtarırız gayretleri içerisinde bir baktık ki, hükümet, Plan ve Bütçe Komisyonuna bir tasarıyla geldi. Gayet güzel, Odalar Birliği başta olmak üzere, herkes uğraştı, reel sektörü canlandırılabilir denildi; ama, bugün görüyoruz ki, Plan ve Bütçe Komisyonuna gelen tasarı ile bu tasarı arasında çok büyük fark vardır. Ne oldu da böyle oldu?

Size açıkça söylüyorum: Bu tasarıya giren bankalarla ilgili kısım, sizin inisiyatifinizle girmedi. Sizin inisiyatifinizle, hazırlıklarınızla gelmiş, girmiş olsaydı, soruların hepsine net, açık cevaplar verilir. Bir gün IMF yetkilisi geldi, ne Hazinesinin haberi vardı ne Merkez Bankasının haberi vardı ne de Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu Başkanının haberi vardı. Çağırdılar, dediler ki: "Plan ve Bütçe'deki bu tasarıya şu maddeleri koyacağız." Buna sizler de tepki gösterdiniz, bunu biliyoruz; çünkü, mahcup duruma düştü herkes. Plan ve Bütçe Komisyonunda sorulan sorulara hiç kimse cevap veremedi. Bu kanunun yükü nedir, maliyeti nedir, bu senetlerin faizleri nedir; bunlara hiç kimse cevap veremedi. Bu cevap veremezlik, hâlâ, devam ediyor.

Bakın, bu bir teklif değil, bir tasarı. Hükümetin düşünmüş, çalışmış, tartışmış ve net vaziyetini alarak Plan ve Bütçe Komisyonuna gelip, Genel Kurulun karşısına çıkmış olması gerekirdi. Böyle değil. Daha dün geceye kadar tartışma var Bakanlar Kurulunun içinde. Kimse mutabakata varmamış. Böyle bir karambol içerisinde bu kadar büyük bir malî yük bu milletin sırtına yüklenebilir mi! Bakanlar Kurulunun içinde bir ittifak yok. Sayın Bakan "yapmazsanız ben ayrılırım" diyor; bunu açıkça söylüyor, bu noktaya gelmiş. Böyle kanun çıkar mı! Burası nasıl bir ülke! 60 milyon insanın yaşadığı, geçmişi olan, geleceği büyük olan bir ülke böyle yönetilebilir mi!

Değerli arkadaşlar, burada IMF'ye de bir şey söylemek istiyorum: Siz bunu getirirken, niçin, batan bankaların alacaklarına çeşitli yaptırımlar getirmiyorsunuz? Niyet mektubunda diyorsunuz ki: "Vergi tabanını genişleteceksiniz, vergi oranını şu kadar artıracaksınız, yeni zamları koyacaksınız; bunları yapmazsanız ben şunu şunu yapmam, para vermem." Peki, bunları derken, niçin, bu batan bankaların bataklarını toplamak için, geri dönmeyen kredileri geri getirtmek için yaptırımlar koymuyorsunuz niyet mektubuna?

Tabii ki yapmazlar. Biz kendi evimizi kendi elimizle düzene koyarsak, doğru yaparız; ama, kendi evimizi başkasının eliyle düzene koydurma fırsatını verirse, o zaman, bu ülkenin gerçeklerini bilmeden, yıkarak, teperek yaparlar ve bugünkü mahcubiyet karşımıza çıkar. Hükümetin karşı karşıya kaldığı mahcubiyeti hep beraber görüyoruz. O açıdan, kamu kaynakları, bankalara, maalesef, aktarılmaktadır. Reel sektörü kurtarma adına yola çıkılmış; fakat, bu amaç, banka veya bankacıları kurtarma operasyonuna, ne yazık ki, dönmüştür.

Bunun söz konusu olmadığını söyleyen kişiler olabilir; iyi niyetli olarak da bunu söyleyebilirler; ama, korkumuz şudur ki, netice o noktaya varacaktır değerli arkadaşlar; çünkü, biz de güvenmiyoruz. Güvenmeyişimizin sebebi de gayet açıktır. Olup bitenler şeffaf bir şekilde yapılmıyor; istismara yol verecek, sulistimallere yol verecek, ayrımcılığa yol verecek bir şekilde yapılıyor; büyük bir keyfilik var.

Şimdi, bu bankalar, aktifleri ölü dediğimiz bankalar, kredilerinin, topladıkları mevduatlarının ne kadarını grup şirketlerine vermişler? Açıkça söyleyin, ortaya koyun, deyin ki: Bunlar, topladıkları paraların şu kadarını grup şirketlerine vermişler. Bunu açıklamıyor kimse, söylemiyor, ortada rakamlar yok.

Ayrıca, banka denetçilerinin raporları var, yeminli murakıpların raporları var; burada, kimseyi rencide etmemek için okumuyorum. 17 Eylül 2001 tarihli, yeminli murakıbın raporu var; bazı bankaların ve finans kurumlarının, topladıkları mevduatın yüzde 95'ine kadarını kendi gruplarına verdikleri söyleniyor ve açıkça ikaz ediliyor. Bunlar niçin sumenaltı edilmiş? Bunlara niçin müdahale edilmemiş de şimdi kamunun paralarıyla, milletin paralarıyla bunlar desteklenecek? Niçin bunlara baskı yapmıyorsunuz; arkadaş, getir bakalım, şu grubunda ne var senin, koy bakalım ortaya demiyorsunuz? Dürüst bir işadamı iflas ederse, sıkıntıya girerse, gerekirse, evini satıyor, varını yoğunu satıyor; ama, borcunu ödüyor. Bunu, biz, niçin herkese aynı kriteri uygulamıyoruz?!

Değerli arkadaşlar, o bakımdan, bizim çok büyük şüphelerimiz var olup bitenlerle ilgili; çünkü, açıkça dedim, maliyetini bilmiyoruz; 10 katrilyon mu, 5 katrilyon mu, 4 milyar dolar mı? Biz, böyle bir yetkiyi, sadece, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kuruluna veremeyiz. Bu Meclisin bilmesi gerekir, bu milletin sırtına ne kadar yük getireceğiz? Bu sene içerisinde, neredeyse, 60 katrilyona yakın yük getirdik bu bankalar dolayısıyla. Bunların rakamlarını en detaylı sizler biliyorsunuz, çıkıp zaman zaman açıklıyorsunuz. Neredeyse her kişiye 1 milyar lira yük getirdik, şimdi yeni bir yük daha getiriyoruz. Bunu biz bilmeden, detaylarını bilmeden bu yetkiyi veremeyiz. Bu yetkiyi vermek, gerçekten, yanlıştır.

Bakın, bu tasarıyla neler geliyor?.. Önce, desteklenecek bir bankanın pazar payı en az yüzde 1 olacak ve bu, 30.9.2001 tarihi itibarıyla söz konusu. Niçin yüzde 1? İyi bir banka; rasyosu, diyelim ki, yüzde 7,5; ama, pazardaki payı da yüzde 0,9; niçin cezalandırıyorsunuz? Adam size yük olmamış, güzelce çalışıyor, niçin ayrımcılık yapacaksınız? Bunun altında şüpheler vardır.

Peki, başka ne getiriyor?.. "Sermaye yeterlilik rasyosu 0 ve yüzde 5 arası olan bankalara bu oranın yüzde 5'e ulaşması için gerekli sermaye artırımına ortaklarca ödenen tutarı aşmaması kaydıyla fon tarafından katılacak" deniliyor.

Şimdi, burada dikkatinizi çekiyorum, burada tahvilden bahsedilmiyor, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu, direkt olarak nakit kaynak aktarabilir. Bunun, çok açık bir şekilde yazılması gerekirdi bu kanun tasarısına. Siz, nasıl olur da bu kadar parayı riske atacaksınız. Banka, zaten batmış, zaten rasyosu düşük, zaten kötü idare ediliyor, zaten topladığı mevduatın büyük bir kısmını kendi şirketlerine aktarmış; şimdi, siz, buna, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonundaki parayı alacaksınız, ortak olacaksınız! Burada bir açıklık yok, bunların açıklanması gerekir.

Sonra, sermaye yeterlilik rasyosu yüzde 5'in üzerinde olan bankalara, bu oranın yüzde 9'a ulaşmasına yetecek kadar hisse senedine dönüştürülebilir tahvil karşılığı ve yedi yıl vadeli olmak üzere, sermaye benzeri kredi sağlanacak.

Şimdi, devletin, bu bankalara sağlayacağı destek karşılığında ne alacağı tamamen belirsiz; yani, ne alacaksınız, burada faizler nedir; açıklayın lütfen. Plan ve Bütçe Komisyonunda sorular soruldu, açıklanmadı; burada açıklayın, duyalım, bilelim; ikna olursak, evet diyelim. Bütün bu yetkiler, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kuruluna devrediliyor.

Değerli arkadaşlar, Türkiye gibi demokrasisi tam gelişmemiş -açık söylüyorum- açıklık, şeffaflık, kanunlarla çok açık bir şekilde sağlanmamış; iş hayatı, bankacılar ve siyasetçilerin el ele olduğu bir ülkede, bu yetkiler kurumlara devredilemez. (AK Parti sıralarından alkışlar) Bunları devrettiğiniz süre içerisinde sıkıntıya girersiniz; bugün devredersiniz; ama, yarın sıkıntıya girersiniz. Bu sıkıntıları bu hükümetin üyeleri çok çekti; ama, hâlâ bunlardan ders alınmadığı için bu yetkiler devredilmeye çalışılıyor.

Sonra, burada şu haksızlık da yapılıyor: Niçin, iyi çalışan bankaları cezalandırıyorsunuz? Adam, ihtisaslaşmış "ben bankacılık yapıyorum" demiş ve iyi yapmış; elini değil, başını taşın altına koymuş. Özel finans kurumları bunu yapmışlar. Siz, o zaman, haksız rekabet yaratıyorsunuz. Bunları bir nevi cezalandırıyor musunuz?

Sonra, burada, dikkatinizi çekmek istediğim başka bir nokta var; bakın, 30.9.2001 tarihli bilançolar ile 31.12.2001 tarihli bilançolar arasında çok büyük sapmalar olacaktır; çünkü, kim istemez ki, böyle kamu kaynağını alayım da cebime koymayayım; kim istemez ki, sermayemi kamudan gelecek paralarla güçlendirmeyeyim!.. Onun için, bu bilançolarda çarpıtma olacaktır. Buraya da dikkatinizi çekmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, bu kanun tasarısıyla getirilmek istenen başka bir nokta da şu: "Sermaye artırımında kullanılmak üzere, yönetim ve denetimi doğrudan ve dolaylı olarak elinde bulunduran ortaklara, rasyonun yüzde 5'e ulaşmasına yetecek tutarı aşmamak kaydıyla kredi verilecek" deniliyor. Yine dikkatinizi çekiyorum; burada, sadece bankalara değil, banka ortakları olan şahıslara da kredi verilmesi planlanıyor. Banka ortaklarının koyması gereken sermayeyi bile, yine, devlet, şahıslara, kredi olarak verecek. Anlaşılan o ki, bu, gerçekten bir banka kurtarma operasyonu.

Değerli arkadaşlar, vergi kanunlarını geçirdik buradan. Tarım sektöründeki milyonlarca çiftiçiye hizaya getirmek için her türlü acı tedbirler alındı "tarıma destekleme yapmayacağız, herkes hizaya gelsin" denildi. Tütün Yasası çıkarıldı, Şeker Yasası çıkarıldı. "Karadelikler var" denilerek, SSK primleri artırıldı; Bağ-Kur primleri artırıldı. Bütün bunlar, ekonomi rasyonelleşsin bahanesiyle yapıldı. Peki, aynı şartları, niçin finans sektöründe istemiyorsunuz?! Niçin, bankalara aynı şeyi demiyorsunuz "siz de hizaya gelin" demiyorsunuz?! (AK Parti sıralarından alkışlar) Oluk oluk kamu kaynakları, finans sektörüne, bankalara aktarılacak; ama, öbür taraftan, nüfusun yüzde 45'ini istihdam eden tarım kesimi öldürtülecek.

KOBİ'lere ne kredi verdi bu bankalar?! Krize girmeden önce bu bankaların topladığı krediler;

1-Hazineye giderdi,

2-Kendi gruplarına giderdi,

3-Sadece, tüketici kredilerine giderdi. Otomobil alırsan verirdi; kredi kartına verirdi.

KOBİ'lere ne verilmiştir?! Üretimin yüzde 50'ye yakınını, yüzde 48'ini oluşturan KOBİ'lere ne verilmiştir?! Toplam kredilerin yüzde 3'ü ancak gitmiştir.

Onun için "bankalar kurtulacak, KOBİ'lere, sanayiye kredi verilecek..." Bunların hepsi hikâyedir.

BAŞKAN - Sayın Gül, toparlar mısınız..

ABDULLAH GÜL(Devamla)- Toparlıyorum Sayın Başkanım.

Çünkü, biz, bunu gördük; krizden önce gördük. O açıdan, bari, bazı yaptırımlar getirin "ben, sana şu kadar sermayeyi veriyorum, bunun karşılığında teminatlar alıyorum; ama, bunun en az yüzde 25'ini KOBİ'lere vereceksin. KOBİ'lerin ne olduğunu da ilgili kanun açıkça yazıyor" deyin.

Bunları yapmadan, eğer, bu şekilde bir kaynak aktarımına giderseniz, değerli arkadaşlar, çok büyük hata yaparsınız; ileride bu, bir kara delik olarak karşınıza çıkar. Nasıl ki SSK, Bağ-Kur için kara delik diyordunuz; korkarız ki, yeni bir kara delik yaratılıyor.

Bu millet, büyük bir sıkıntı çekiyor, büyük bir eziyet içerisinde; cumhuriyet tarihinin en derin ekonomik sıkıntılarını çekiyor insanlar; fakiri de zengini de herkes sıkıntı içerisinde. Bırakın, şimdiki finans sektörünü de bankacılık sektörünü de aynı şekilde hizaya getirecek tedbirleri alalım ve ekonomiyi bu şekilde rasyonelleştirelim. Yoksa, kaynak aktarmaya devam ederseniz ve bunun neticesinde de eziyeti yine milletimiz çeker.

Hepinize saygılar sunuyorum. (AK Parti ve DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN -Teşekkür ederim Sayın Gül.

Efendim, söz sırası Saadet Partisinde.

Sakarya Milletvekili Sayın Cevat Ayhan'ın; buyurun

KAMER GENÇ (Tunceli) - Sayın Başkan, bu önerileri milletvekillerinden saklıyorsunuz; ama, buradan cep telefonuyla dışarıda ilgililere bildiriliyor. Rica ederim... Şimdi, efendim, 9 tane önerge...

BAŞKAN - Sayın Genç, zati âlileriniz Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanvekilisiniz. Benim, önergeyi saklama gibi bir hadisem yok...

KAMER GENÇ (Tunceli) -...bu önergeleri dağıtın. Ben, burada görüyorum, bazı milletvekillerini telefonla...

BAŞKAN - ...milletvekillerini istedikleri zaman önergeyi alabilirler efendim. Hükümetin önergesi gelmedi, ne yapalım...

KAMER GENÇ (Tunceli) - 9 tane önerge var, verin milletvekillerine efendim. Dışarıdaki işadamı...

BAŞKAN - Efendim istirham ederim, yapmayın böyle bir şeyi...

KAMER GENÇ (Tunceli) - Böyle şey olmaz Sayın Başkan!..

SALİH KAPUSUZ (Kayseri)-Sayın Başkan...

CEVAT AYHAN (Sakarya) - Sayın Başkan, kanunun esası değişiyor, önergeler verilsin, ona göre değerlendirilm.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Bakın, cep telefonuyla, dışarıdaki işadamlarına, bu önergelerin muhtevası hakkında bilgi veriliyor.

BAKAN - Efendim, Meclisin manevî şahsiyetine hakaret ediyorsunuz; size yakışmıyor; siz Meclis Başkanvekilisiniz; yapmayın bunu.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun efendim. (Gürültüler)

VEYSEL CANDAN (Konya) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Bir dakika efendim, sırayla...

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) - Sayın Başkan, kamuoyunda en çok tartışılan bir yasa şu anda Genel Kurula geldi.

BAŞKAN - Evet efendim.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) - Bilindiği gibi, hükümet üyeleri arasında çok ciddi ihtilaflar zuhur etti. Sonunda da, dışarıda konuşulan, 9 tane yeni önerenin verildiği, kanunun mahiyeti itibariyle fevkalade değişikliklerin olduğu tartışılmaktadır. Eğer, şu Genel Kurul ve gruplar, bu konuda, bu konuyu tartışırken, henüz bu meseleye muttali olmazsa, yapılan şeylerin nasıl olduğunu bu Meclis bilmezse...

BAŞKAN - Sayın Kapusuz, çok haklısınız efendim.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) - Ama, bizim istirhamımız, sizin dağıtmanız...

AHMET İYİMAYA (Amasya) - Gelmişse dağıtın Başkanım.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) - Hükümet burada efendim.

BAŞKAN - Efendim, ben hükümete söyledim...

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) -. Bekletilmeyecek bu önergeler buradan gelecektir. İstirham ediyorum efendim.

BAŞKAN - Sayın Kapusuz, milletvekillerinin verdiği önergeler burada, emrinizde her zaman; biliyorsunuz.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) - İstedik, vermediler efendim.

BAŞKAN - Siz, hükümetin önergelerini istediniz.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) - Evet efendim, onu istiyoruz.

BAŞKAN - Hükümet, önergesini daha bize takdim etmedi efendim; ben gırtlığına yapışmam ki...

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) - Hayır efendim, Sayın Başkanım, biz, sizin aracılığımızla hükümete diyoruz ki, önergelerinizi verin.

RAMAZAN TOPRAK (Aksaray) - Önergelerin içeriği nedir; onu öğrenmek hakkımız.

ERTUĞRUL YALÇINBAYIR (Bursa) - Bilmeye hakkımız var.

BAŞKAN - Efendim, hep beraber niye bağıriyorsunuz?... İstirham ederim... Bağırarak anlaşamayız ki. Sırayla konuşun, size de söz vereyim.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) - Sayın Başkan, nihaî olarak şunu söylüyorum efendim: Hükümet, galiba, konuştuklarımızı duyuyor. Sizin vasıtanızla, hükümetten, bu önergeleri istiyoruz.

BAŞKAN - Hükümet duydu efendim.

VEYSEL CANDAN (Konya) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Candan.

VEYSEL CANDAN (Konya) - Sayın Başkan, mikrofonu açar mısınız?..

BAŞKAN - Sayın Candan, size o imkânı verirsem, bütün soru soracak arkadaşlarımızın sırası bozulur. Milletvekilleri soru sormak için cihaza girmiş vaziyettedirler.

VEYSEL CANDAN (Konya) - Soru sorma değil.

BAŞKAN - Efendim, eğer sizinkini açarsam, buraya sıraya girmiş milletvekillerinin talepleri iptal oluyor da onun için efendim.

RAMAZAN TOPRAK (Aksaray) - Meclis, neyi gördüğünü bilmiyor Sayın Başkan.

BAŞKAN - Bir dakika efendim, Sayın Grup Başkanvekiline söz veriyorum.

Buyurun.

VEYSEL CANDAN (Konya) - Sayın Başkanım, Parlamentoda...

RAMAZAN TOPRAK (Aksaray) - Burası kimsenin oyuncağı değil.

BAŞKAN - Efendim, lütfen... İstirham ediyorum... Grup Başkanvekili konuşuyor.

VEYSEL CANDAN (Konya) - Müsaade eder misiniz.

BAŞKAN - Buyurun efendim.

ALİ RIZA GÖNÜL (Aydın) - Yahu, açsana mikrofonu.

CEVAT AYHAN (Sakarya) - Mikrofonu konuşsun, açsana mikrofonu...

VEYSEL CANDAN (Konya) - Açın da rahat konuşalım be kardeşim!

BAŞKAN - Efendim, ben sizin kardeşiniz değilim, ben Başkanım. Bir kere, Başkana nasıl hitap edileceğini...

AHMET EROL ERSOY (Yozgat) - Bilmez o, bilmez...

BAŞKAN - Siz Grup Başkanvekilisiniz, ben size Sayın Başkan diyorum; bir. İkincisi, eğer, o mikrofonu açarsam, arkadaşlarımızın sırası gidiyor, sistem böyle. İstirham ederim efendim... Ben sizi duyuyorum. (MHP sıralarından "Devam et" sesleri)

MEHMET ERGÜN DAĞCIOĞLU (Tokat) - Sen devam et...

BAŞKAN - Bir dakika efendim...

MEHMET ERGÜN DAĞCIOĞLU (Tokat) - Sayın Başkanım, başkanvekilleri kardeş olur!..

BAŞKAN - Canım dışarıda kardeşiz; ama, burada da bir resmiyet var. Olur mu efendim...

ORHAN BIÇAKÇIOĞLU (Trabzon) - Onlar anlamaz efendim!..

VEYSEL CANDAN (Konya) - Sayın Başkan, ülkenin ekonomisini yakından ilgilendiren çok önemli bir kanun tasarısı görüşülüyor ve biz, muhalefet partileri olarak, bu kanun tasarısına olumlu katkılarda bulunmak istiyoruz ve bu hükümet, geceyarısına kadar birtakım değişiklikler yaptı. Peki, bu değişiklikler bize bir saat önce intikal etse ve bunlar üzerinde düşüncelerimiz nedir, çıkan sözcülerimiz rahatlıkla konuşmak imkânını bulsa bundan kim zarar görür?

BAŞKAN - Efendim, tabii, takdir hükümetin; hükümet istediği anda önerge verebilir efendim.

LÜTFİ YALMAN (Konya) - Başkanım, on dakika ara verin.

BAŞKAN - Efendim, böyle bir usulümüz var mı? Siz Divan Kâtipliği yaptınız... Şimdi, siz basından duyuyorsunuz, belki hükümet önerge vermeyecek efendim; milletvekillerinin verdiği önergeler burada, emrinizde, bakarsınız. (AK Parti ve SP sıralarından gürültüler)

LÜTFİ YALMAN (Konya) - Takdirinizi kullanırsınız Sayın Başkan.

BAŞKAN - Efendim lütfen... Böyle müzakere olmaz.

ALİ RIZA GÖNÜL (Aydın) - Sayın Başkan, izin verir misiniz?..

BAŞKAN - Evet, buyurun...

ALİ RIZA GÖNÜL (Aydın) - Biz, size kolaylık olsun amacıyla yardımcı olmak istiyoruz.

Sayın Derviş'in ve Sayın Başbakanının bugün açıklamaları var; bu kanunun omurgasının değiştiği yolunda, değiştirileceği yolunda beyanlar var. Basında da yer alan değişiklik önergelerinden bahsediliyor. Dün, Endüstri Bölgeleri Yasasının 3 üncü maddesinde bir olay yaşandı, baskın şeklinde bir önerge verildi, inceleme fırsatı bulamadık; olumlu veya olumsuz bir katkımız da söz konusu olamadı.

Bu nedenle, biz, hükümetin değişiklik önermelerini derhal teslim etmesini, sizin vasıtanızla istenmesini istirham ediyoruz.

BAŞKAN - Peki, efendim.

Üç grup başkanvekilinin arzusu, hükümetin değişiklik önermelerini bir an evvel Başkanlığa vermesi...

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) - Aksi takdirde Genel Kurul çalışamaz efendim.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI METİN ŞAHİN (Antalya) - Birisi hariç verdik, diğerini de şimdi veriyoruz.

BAŞKAN - Efendim, yavaş yavaş geldi, 4 tanesi gelmiş... (AK Parti ve SP sıralarından gürültüler)

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) - Ara verin efendim... Önergeleri inceleyelim.

ALİ RIZA GÖNÜL (Aydın) - Sayın Başkan, tekrar düzenleyerek getirsinler.

BAŞKAN - Sayın Başkan, ben anladım...

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) - Biz de müdahale ederiz Sayın Başkan! (AK Parti sıralarından sıra kapaklarına vurmalar, gürültüler)

BAŞKAN - Yoo, bir dakika...

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) - Müdahale ederiz Sayın Başkan!..

BAŞKAN - Bir dakika... (AK Parti sıralarından sıra kapaklarına vurmalar)

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) - 10 dakika ara verin Sayın Başkan.

BAŞKAN - Bir dakika... Bir dakika... Bir dakika... Öyle sıralara vurmakla bu iş olmaz!

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) - Ara verin Sayın Başkan!

BAŞKAN - Kabadayılık yok efendim! İstirham ediyorum... (DYP, AK Parti ve SP sıralarından gürültüler)

H. UFUK SÖYLEMEZ (İzmir) - Komisyona çekin!..

BAŞKAN - Bir dakika... (AK Parti ve SP sıralarından sıra kapaklarına vurmalar)

Bir dakika dedim...

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) - Versinler efendim...

BAŞKAN - Sayın Kapusuz... İstirham ederim...

RAMAZAN TOPRAK (Aksaray) - Meclisle oynamalarına izin vermeyeceğiz! Meclisle oynanıyor Sayın Başkan!

BAŞKAN - Bir dakika, Sayın Toprak... İstirham ederim...

Sayın Kapusuz, müsaade eder misiniz; zatiâliniz başta olmak üzere, 3 Grup Başkanvekili önermeleri istediler; bu, en tabii hakkınız; ama, sıra kapaklarına vurmakla bu iş olmaz!

H. UFUK SÖYLEMEZ (İzmir) - Ama, bu işlemin karşılığı sıra kapaklarına vurmamak olabilir!

BAŞKAN - Ben, hükümetten rica ettim; bir an evvel teslim edeceklerdi, 4 tanesi geldi, şimdi 1 tanesi daha geliyor. (DYP, AK Parti ve SP sıralarından sıra kapaklarına vurmalar ve gürültüler)

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) - Araya ihtiyaç var Sayın Başkan, 10 dakika ara verin!

BAŞKAN - Efendim, geldi dedim; beni dinleyin!..

YASİN HATİBOĞLU (Çorum) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Efendim, geldi; bana itimat buyurun; geldi, buyurun buradan alın. Fotokopi çektiyorum Başkanım.

YASİN HATİBOĞLU (Çorum) - Sayın Başkanım, izin verir misiniz; belki, ben, aracı olurum diye düşünüyorum.

BAŞKAN - Buyurun.

YASİN HATİBOĞLU (Çorum) - Benim istirhamım şudur: Geçmişte emsalleri de var, ricamız, hükümet, herhalde şu ana kadar önermelerini hazırlamıştır.

BAŞKAN - Efendim, önermeleri hazır.

YASİN HATİBOĞLU (Çorum) - İzin verin, ben arz edeyim efendim.

BAŞKAN - Buyurun Başkanım.

YASİN HATİBOĞLU (Çorum) - Efendim, muhatabımız siz olduğumuz için, ben, size hitap ediyorum; hükümet de duysun diye.

BAŞKAN - Tabii efendim, emrinizdeyim; buyurun.

YASİN HATİBOĞLU (Çorum) - Lütfen, önermeleri versinler; siz, uygun bir ara verin. Bu kanunu, biz, bugün geçirelim yine; bir itirazımız yok.

BAŞKAN - Sayın Başkanım, önermeler, şu anda geldi. Kıymetli grup başkanvekillerinin ikazlarını hükümet algıladı ve önermeler geldi.

YASİN HATİBOĞLU (Çorum) - Bir şey arz ediyorum; bir uygun süre ara veriniz, gruplar önermeler üzerinde görüşsünler. Kanunun temelini değiştiriyor bunlar.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI METİN ŞAHİN (Antalya) - Her tasarıda önerge verilir; böyle bir âdet yok efendim.

AYDIN TÖMEN (Ankara) - Niye ara versin?!

H. UFUK SÖYLEMEZ (İzmir) - Komisyona tekrar havale edilsin!

YASİN HATİBOĞLU (Çorum) - Aksi halde, bu Meclis çalışamaz!

BAŞKAN - Sayın Başkan, siz de Başkanvekilliği yaptınız. Önergeler, ikazımız üzerine geldi; şimdi, önermelerin fotokopisi çekilip, gruplara dağıtılıyor.

YASİN HATİBOĞLU (Çorum) - Tamam; ama, yetmez!..

BAŞKAN - Onun için... (DYP, AK Parti ve SP sıralarından gürültüler)

YASİN HATİBOĞLU (Çorum) - Tasarıyı münasip bir süre geri çeksinler; biz de, milletvekilleri ve gruplar olarak önermeleri tezekkür edelim.

BAŞKAN - Bir dakika efendim... Ben, ıçtüzükle idare ediyorum efendim. Böyle bir âdet yok ki!... (DYP, AK Parti ve SP sıralarından "ara verin" sesleri)

Niye ara vereyim efendim?!

YASİN HATİBOĞLU (Çorum) - Var efendim öyle bir usul. Sayın Hükümet, Sayın Komisyon, kanun tasarısını kısa bir süre için çeker; oturur konuşuruz kendi aramızda.

CEVAT AYHAN (Sakarya) - Sayın Başkan, ara vermeniz lazım.

BAŞKAN - Efendim, ne münasebet; böyle bir şey var mı efendim?!

YASİN HATİBOĞLU (Çorum) - Var efendim!

BAŞKAN - Hayır efendim.

YASİN HATİBOĞLU (Çorum) - Komisyon çeker efendim; yapmayın!..

MEHMET ERGÜN DAĞCIOĞLU (Tokat) - Bu kadar önemli bir konuda fal bakarak mı önerelerde oy kullanacağız?!

BAŞKAN - Efendim, ıçtüzüğü açın, bakın; önerelerin nasıl verileceği, nasıl tezekkür edileceği yazıyor.

YASİN HATİBOĞLU (Çorum) - Sayın Başkan, bir şey soracağım...

BAŞKAN - Hükümet, gecikmişti; tamam mı efendim... Uzlaşma kültürü içinde gönderdi; bitti Başkanım.

YASİN HATİBOĞLU (Çorum) - Zatiâlinizden, aydınlanmak için bir şey soracağım.

BAŞKAN - Estağfurullah, buyurun.

YASİN HATİBOĞLU (Çorum) - Şimdi, hükümet veya komisyon zatiâlinize "biz, 89'a göre bu tasarıyı çekiyoruz" dese, ne yapacaksınız?

BAŞKAN - Çekecek...

YASİN HATİBOĞLU (Çorum) - Ben, onu söylüyorum işte efendim...

BAŞKAN - Çekmiyor efendim.

YASİN HATİBOĞLU (Çorum) - Çeksin efendim...

BAŞKAN - Çekmiyor... (AK Parti ve SP sıralarından gürültüler)

YASİN HATİBOĞLU (Çorum) - O zaman, bu Meclis çalışmaz efendim.

BAŞKAN - Sayın Başkanım, istirahat ederim...

YASİN HATİBOĞLU (Çorum) - Bu Meclis çalışmaz...

BAŞKAN - İstirham ederim...

Saadet Partisi Grubu adına Sayın Cevat Ayhan; buyurun efendim.

MUSTAFA GEÇER (Hatay) - Saat 11'de basına verilmiş...

BAŞKAN - Sayın Geçer...

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) - Sayın Başkan, biz grup adına konuşma yaptık; ama, bunların hiçbirinden haberimiz yok. Bu, ne kadar yanlış bir şey...

BAŞKAN - Sayın Başkanım, o yanlışlığı...

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) - Sizi ikaz etmeden önce istirahat ettik, verilmedi efendim; ama, medyanın eline 2 saat önce verildi.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI METİN ŞAHİN (Antalya) - Hiç kimseye verilmedi...

BAŞKAN - Sayın Cevat Ayhan, buyurun efendim. (SP sıralarından alkışlar)

RAMAZAN TOPRAK (Aksaray) - Sayın Başkan, 10 dakika ara verin; önergeler dağıtılsun.

BAŞKAN - Çiftlik idare etmiyorum ben. Ben, Hatay'a gider çiftliğimi idare ederim; burası, Büyük Millet Meclisi; nasıl idare edeceğimi ben bilirim.

Buyurun efendim.

SP GRUBU ADINA CEVAT AYHAN (Sakarya) - Zatiâliniz çiftlik idare etmiyorsunuz; ama, hükümet de, çiftlik kâhyası olamayacak kadar âciz ve beceriksiz bir hükümdür... (DSP ve MHP sıralarından gürültüler)

YUSUF KIRKPINAR (İzmir) - Ayıp!.. Ayıp!..

CEVAT AYHAN (Devamla) - Evet... Evet..

AYDIN TÜMEN (Ankara) - Yazıklar olsun sana!..

CEVAT AYHAN (Devamla) - Evet... Evet...

M. TURHAN İMAMOĞLU (Kocaeli) - Yazıklar olsun!..

CEVAT AYHAN (Devamla) - Millet seyrediyor. Tabii, bu tasarı komisyona geldi. Komisyon-da, asıl bankaları kurtarmayla...

İHSAN ÇABUK (Ordu) - Sakalından utan, sakalından!..

CEVAT AYHAN (Devamla) - Haddinizi bilin!.. Sakal sizin işiniz değil..

AYDIN TÜMEN (Ankara) - Siz haddinizi bilin!..

CEVAT AYHAN (Devamla) - Evet, haddinizi bilin!..

AYDIN TÜMEN (Ankara) - Siz haddinizi bilin!..

CEVAT AYHAN (Devamla) - Haddinizi bilin!.. Hadi bakalım... Herkesin ne olduğunu millet görüyor... (DSP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Efendim, istirahat ederim... Lütfen... Karşılıklı konuşmayın...

MUSTAFA NİYAZI YANMAZ (Şanlıurfa) - Sayın Başkan, nedir bu hal?!

YEKTA AÇIKGÖZ (Samsun) - Otur yerine sakallı!.. (SP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Efendim, birleşime 5 dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati : 14.45

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 14.55

BAŞKAN : Başkanvekili Mustafa Murat SÖKMENOĞLU

KÂTİP ÜYELER : Burhan ORHAN (Bursa), Sebahattin KARAKELLE (Erzincan)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, 50 inci Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.
792 sıra sayılı kanun tasarısının görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

**V. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN
GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

7. - *Malî Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/938) (S.Sayısı : 792) (Devam)*

BAŞKAN - Komisyon?.. Burada.

Hükümet?.. Burada.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerde kalmıştık.

Söz sırası...

YASİN HATİBOĞLU (Çorum) - Efendim, bir hususu arz etmek istiyorum.

BAŞKAN - Buyurun efendim.

YASİN HATİBOĞLU (Çorum) - Bakınız, çok geniş tartışmalara sebebiyet verdi; İç-tüzüğümüzün 63 üncü maddesi gayet açık; bir usul tartışması; yani, bu konu hemen görüşülmeli mi, belli bir süre ertelenmeli mi?.. Bu konu, bir usul tartışması konusudur. Lütfeder, bir usul tartışması açarsanız, takdir, gene elbette sizindir, ama, hiç olmazsa, milletvekilleri, gruplarımız, bu konudaki görüşlerini rahat ifade etmiş olurlar.

BAŞKAN - Efendim, müsaade eder misiniz...

Ne deniliyor burada: "Görüşmeye yer olup olmaması, Başkanı gündeme veya Türkiye Bütük Millet Meclisi çalışma usullerine uymaya davet, bir konuyu öne alma veya geriye bırakma gibi usullere ait konular diğer işlerden önce konuşulur. Bu yolda bir istemde bulunulursa, onar dakikadan fazla sürmemek şartıyla, lehte vealeyhte en çok ikişer kişiye söz verilir."

Affedersiniz, görüşmeye yer olup olmaması... Şimdi, biz kanun tasarısını görüşüyoruz. Hükümet, kendi önergesini vermemiş; Buna hakkı var İçtüzükte; ama, siz sayın muhalefet, grup başkanvekilleri ikazda bulundunuz.

TURHAN GÜVEN (İçel) - Neyi konuşacağız?!

BAŞKAN - Hükümetten çabukça geldi ve fotokopileri de dağıtıldı. Artık bunun usulü kalmadı ki efendim...

TURHAN GÜVEN (İçel) - Hayır bir tane olsa tamam da, 9 tane önerge...

YASİN HATİBOĞLU (Çorum) - Sayın Başkanım, bakınız, Türkiye Bütük Millet Meclisinin çalışma usulleri bellidir, zatâliniz çok iyi biliyorsunuz, o şudur: -ben, bir kere tekrar etmek için arz ediyorum- Bir kanun tasarısının veya teklifinin tümü konuşulur, müzakere edilir, sonra maddelere ve önergelere geçilir.

Şimdi, uyguladığımız yöntem devam edecek olursa, Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışma usullerine aykırı davranmış oluruz. Kanunun tümünü bilmeden, kanunu tahlil etmeden...

TURHAN GÜVEN (İçel) - Ne konuşacaklar, neyi konuşacağız?!

YASİN HATİBOĞLU (Çorum) - ... kanunun tümünü yargılamadan neyi konuşacağız?!

TURHAN GÜVEN (İçel) - Önergeler tümünü değiştiriyor...

AHMET İYİMAYA (Amasya) - 9 tane önerge var...

BAŞKAN - 9 tane önerge kanunun tümünü değiştirmiyor ki efendim...

YASİN HATİBOĞLU (Çorum) - İki; bu konuda bir talep varsa...

TURHAN GÜVEN (İçel) - Hükümetin bir önerge verme yetkisi var. (DYP ve AK Parti sıralarından gürültüler)

FAHRETTİN KUKARACI (Erzurum) - Tamamı o kadar zaten.

TURHAN GÜVEN (İçel) - Kaç madde bu kanun?!

YASİN HATİBOĞLU (Çorum) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Buyurun efendim.

YASİN HATİBOĞLU (Çorum) - Değerli Başkanım, tasarının kendisi 5 madde zaten, Değerli Başkanım, tasarının kendisi 5 madde, önerge 9 tane. Dön acı örneğini yaşadık, bir maddeyi çektiler, tanımadığımız, bilmediğimiz, cinsiyetini, milliyetini tanımadığımız bir hüküm koydular oraya. Yapmayın!.. Bu, Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışma usullerine uygun değildir.

İki, bu talebi Başkanlık yerine getirmek zorundadır, sizin takdir yetkiniz yok. Neticede takdir yetkiniz var; uyarısız uymazsınız, o tamamen size mevdu bir haktır; ama, bu talebi yerine getirmek zorundasınız.

BAŞKAN - Efendim, bir daha okuyalım. İstirham ederim...

ALİ RIZA GÖNÜL (Aydın) - Sayın Başkanım, izin verir misiniz, çok kısa bir şey arz edeceğim.

BAŞKAN - Buyurun efendim.

ALİ RIZA GÖNÜL (Aydın) - Elimizdeki mevcut metin, yürütme ve ilan hariç, 6-7 maddeden ibaret bir kanun tasarısıdır...

TURHAN GÜVEN (İçel) - 9 önerge 9.

ALİ RIZA GÖNÜL (Aydın) - Eğer, 9 tane önerge veriliyorsa hükümetçe, bu tasarının özül kaybolmuş demektir, yeni bir tasarı metniyle karşı karşıyayız demektir. Orada yapılacak olan iş, öncelikle ve özellikle, hükümetin bu tasarıyı çekmesi, komisyonlarda tekrar görüşmesi ve sonra buraya getirmesidir... (DYP sıralarından "Doğru" sesleri)

Sayın Başkanım, bu nedenle, ya hükümet çekmelidir, görüşmeli tekrar getirmelidir yahut da usul tartışması açılmalıdır, gruplar bunu buradan ifade etmelidir. İstirham ediyoruz...

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI METİN ŞAHİN (Antalya) - Görüşmelere başladık bir defa.

BAŞKAN - Efendim, tasarıya başladık ve önergeler de geldi. Önergeler grupların emrinde, istediklerinize bakarsınız.

TURHAN GÜVEN (İçel) - Sayın Başkan, ara verin ya da...

BAŞKAN - Sayın Güven, böyle bir usul var mı, istirham ederim; siz hukukçusunuz üstelik de. TURHAN GÜVEN (Ankara) - Onun için itiraz ediyoruz ya, hukukçu kimliğimizle itiraz ediyoruz size. Siz de bunu lütfen kabul buyurun.

Sayın Başkan, bakınız, 9 önerge...

BAŞKAN - Ne istiyorsunuz efendim, usul tartışması mı istiyorsunuz?

TURHAN GÜVEN (İçel) - Evet, usul tartışması açılmasını istiyoruz.

BAŞKAN - Usulümüz hakkında?..

Buyurun, usul tartışması açıyorum efendim.

VI. - USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1. - Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı üzerinde hükümetçe verildiği anlaşılan değişiklik önergelerinin tasarının anayapısını değiştireceği iddialarına ilişkin

YASİN HATİBOĞLU (Çorum) - Söz istiyorum efendim.

BAŞKAN - 10 dakika gider çok çok... İstirham ederim yani... Bunun için kavga etmeye lüzum yok ki.

YASİN HATİBOĞLU (Çorum) - Sayın Başkan, söz istiyorum efendim.

BAŞKAN - Buyurun... (SP sıralarından alkışlar)

BÜLENT ARINÇ (Manisa) - Sayın Başkan, ben de söz istiyorum.

BAŞKAN - Buyurun efendim, istirham ederim... Kavga etmeye lüzum yok. İnsanlar konuşa konuşa anlaşır. (MHP ve DSP sıralarından alkışlar)

YASİN HATİBOĞLU (Çorum) - Başlayabilir miyim Sayın Başkan?

BAŞKAN - Buyurun efendim, açtım mikrofonunuzu.

YASİN HATİBOĞLU (Çorum) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çok önemli, reel sektörlü, hatta, tariasında çift süren köylüyle, hastanede ilaç bekleyen hastayı, üniversitenin önünde titreyen, okumak isteyen öğrenciyi, hulusa, 65 000 000 insanın her kesimini, hayatının her kesitiyle çok yakından ilgilendiren bir konuyu görüşüyoruz.

Başka kanunları görüşürsünüz, yanlışlar olur, eksikler olur, düzeltirsiniz; ama, bazı kanunlar vardır ki, onun eksikliğinin açacağı yaraların, vuracağı darbelerin telafisi mümkün değildir.

Hatırlayacaksınız, bundan iki gün önce, Sayın Pakdemirli arkadaşımız, Grubu adına konuşma yaparken şu ifade bulundu: "Olur, yani, ne var bunda; biz, Sayın Başbakanımızı biraz güçlü göndermek istiyoruz."

Değerli milletvekilleri, ülkesini seven, milletini seven, memleketini seven hangi insan, kendi başbakanını diyarı âlemde, diyarı gurbette, başka bir ülke önünde güçlü görmek istemez?! Kim istemez bunu?! (MHP sıralardan "Sen, sen" sesleri)

Bırakın şimdi bu lüzumsuz, Parlamenteoya yakışmayan, hatta insan olmaya yakışmayan bu lüzumsuz lafı bırakın. Ben, bir şey söylüyorum. (SP sıralarından alkışlar) Siz, Sayın Başbakanın adını, resmini görmediğinizde ben birlikte çalışma yapmış insanım. Başbakanın nasıl bir insan olduğunu, ülke için ne düşündüğünü, sizin hayalinizden geçiremeyeceğiniz kadar bilir ve tanırım. Onun için, siz susun! (SP sıralarından alkışlar)

ALİ GEBEŞ (Konya) - Vay bel..

YASİN HATİBOĞLU (Devamla) - Siz susun...

BAŞKAN - Efendim, karşılıklı konuşmayalım.

YASİN HATİBOĞLU (Devamla) - Siz susun.. Siz, kendi işlerinize bakın. Bırakın, biz, Parlamento konuşuyoruz.

YUSUF KIRKPINAR (İzmir) - Biz de Parlamento konuşuyoruz.

BAŞKAN - Sayın Kırkpınar, lütfen efendim...

ALİ GEBEŞ (Konya) - Şov yapıyor, şovl..

YASİN HATİBOĞLU (Devamla) - Elbette, her milletvekili, kendi Başbakanının; çünkü, kendi Başbakanıdır, kendi partisinin üyesi olmayabilir; hatta, güvenoyu vermemiş olabilir; hatta, gen-soru vermiş olabilir; ama, Amerika'da olacaksa benim ülkemin Başbakanı, elbette güçlü olmalıdır; ama, değerli milletvekilleri, bakın, bir söz vardır, bunu ben icat etmedim, siz çok iyi bileceksiniz: "Veren el, alan elden üstündür." Biz, veren elin önüne gidiyoruz. Biz, üstünlüğümüzü, bunu düşünerek ancak sağlayabiliriz.

Şimdi, Sayın Pakdemirli kardeşimize hak vermiyor değilim; elbette hak veriyorum; ama, güçlü gidiş, böyle gidiş değildir, hele, Parlatonun bu manzarasını gördükten sonra.

Görüşülen bir kanundan, gece baskısıyla -beni bağışlayınız- zula yöntemiyle gelip geçirilen bir kanundan sonra, benim hükümetimin Başbakanı, benim milletimin Başbakanı, nasıl güçlü gitmiş olacak? Bu, hangi güçtür? Başbakanın üzerinde, Başbakanı bu hale getiren, hükümeti bu hale getiren, Parlamento bu hale getiren güç, hangi güçtür diye başkaları düşünmeyecek mi?

Onun için, lütfen, bu kanun tasarısını, geliniz, enine boyuna tartışalım ne olur... Bizim yarın çalışma saatimiz var, çalışma gündümüz yarın. Ne olur, bir ara verin, bir şey demiyoruz, bu tasarımı çekin demiyoruz; tasarımı getirmek hükümetin hakkıdır, elbette en tabii hakkıdır. Çekin bu tasarımı, bir saat, üç saat, beş saat, müsaade edin, gruplar konuşsunlar, incelesinler, istişare etsinler, belki size yardımcı olurlar. Buna fırsat verin. Hayır dersenez, o zaman, Sayın Derviş'in -şahsiyle bir ilgimiz yok bizim- Sayın Devlet Bakanının, sorumlu Devlet Bakanının, bir partimizin grubunda söylediği gibi, efendim, arabanın direksiyonunda bir şoför olur, viraja geldiği zaman o kumanda etmelidir. Arkada oturan herkesten bir ses gelirse, bu araba uçuruma gider. Bu, bir tehdit ve dayatmadır. Bu tehdit ve dayatmaya gönüllü olanlar olabilir. Bizim gönülümüz yatmıyor; bizim rızamız yoktur. (SP sıralarından alkışlar) Parlamento, razı değil buna.

Sayın Başkanım, bundan dolayı size söylenecek bir sözümüz yok, sadece saygı duyarız. Bir usul tartışması açtınız. Sizin tavrınız, tutumunuz, size göre uygun olabilir, hükümetin de işine geldiği için uygun olabilir; ama, sekiz sene, hasbelkader, bulunduğunuz yerde bulunmuş, Meclis idare etmiş bir arkadaşımız olarak, bu uygulamanın yanlış olduğunu düşünüyorum.

Bakınız, 5 tane anamaddesi var şu görüşeceğimiz tasarının, 9 tane önerge var ve geldiği zaman göreceksiniz ki, tasarımı tamamen değiştiriyorlar. Eğer böyle olmasaydı, üç sayın lider, geceyarılarına kadar niye tartıştılar; neyi tartıştılar? Zaten, hazırlanmış, gelmiş bir tasarı vardı, zaten vardı!.. Demek ki, bu tasarımı alabora edecek, altüst edecek bir düzenleme, değişme düşünülüyor ki, gece sabahlara kadar, sağ olsunlar, istirahatlarından fedakârlık ederek çalıştılar, gayret ettiler ve önerge hazırladılar.

Öyleyse, izin veriniz; kanun yapma hakkı bizimdir efendiler, kanun yapma hakkı bizimdir, Par-
lamentonundur, sizindir. Hükümet, sadece ve sadece, tavsiyede, teklifte bulunur. Bunun adı
tasarıdır, aslında, bir teklif etmedir; ama, söz sizindir. Sözlünüzün isabeti ise, meseleye vukufunuza
bağlıdır. Vukufunuz ise, incelemeye, araştırmaya bağlıdır. İzin veriniz, lütfen... Sayın Başkanlığın
şahsına saygım sonsuz olmakla beraber, Sayın Başkanlığın, bu konudaki tutumu İhtizaza aykırıdır,
Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışma usullerine aykırıdır. Lütfen, Hükümet veya Komisyon bu
tasarıyı geri çeksin. Bir süre versin -bugün gitsin demiyoruz- bize birkaç saatlik süre versin, bugün,
yarın, oturup çıkaralım, yardımcı olalım kendilerine; söylediğimiz budur.

Saygılar sunuyorum Sayın Başkan, Muhterem Heyet; saygıyla selamıyorum efendim. (SP
sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim efendim.

İkinci aleyhte söz, Manisa Milletvekili Sayın Bülent Arınç'ta.

Buyurun efendim. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BÜLENT ARINÇ (Manisa) - Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; hepinizi hürmetle selam-
lıyorum, çalışmalarımızın hayırlı olmasını diliyorum.

Değerli arkadaşlar, önemli bir kanun tasarısı görüşülmek üzere; üzerinde çokça tartışıldı; hat-
ta, hükümet ortakları bile, getirilen düzenleme üzerinde tereddütleri olduğunu ifade ettiler. Bu tered-
dütler giderilmeye çalışıldı; liderler zirvesi toplandı, değişik partilere mensup Bakanlar bir araya
geldiler; sonunda bir noktaya geldiği müjde olarak ifade edildi; ama, bu değişiklikler hangi mad-
delerde, ne getiriyor ne götürüyor, şu an itibariyle bundan, Yüce Parlamentonun haberi yok. Yerim-
den kalktığı ana kadar, bu önergeler var mı, varsa kaç tane, hangi maddeler üzerinde, dağıtılmış
ve elimize geçmiş değil. Oysa, biz çalışmalara başlayalı tam 1 saat oldu.

Değerli Başkanımıza her zaman saygı duyuyoruz ve Parlamentoyu yönetme konusundaki
başarısını da takdir ediyoruz. Sayın Sökmenoğlu hakkındaki bu kanaatimizi hepiniz biliyorsunuz,
bunda çok samimiyiz. Sayın Başkan hem milletvekillerimizin söz haklarını sonuna kadar kullan-
malarını sağlayan bir kişidir hem de Parlamentonun itibarını sonuna kadar korumaya gayret eden
bir insandır. Bunu söylerken...

MAHMUT GÖKSU (Adıyaman) - Bir de sizi dinleseler...

BÜLENT ARINÇ (Devamla) - Beni dinlemiyor mu? (AK Parti sıralarından "Dinlemiyor" ses-
leri)

Evet... Bu kadar iltifat boşa gitti.

Sayın Başkan, sizden bahsediyordum; ama, bir bürokrat sizi meşgul etti; çok üzgünüm...

BAŞKAN - Öztür dilerim efendim.

BÜLENT ARINÇ (Devamla) - Evet... Sizle ilgili olarak şunu söyledim; bu, samimî kanaatim-
dir, her yerde söylerim: Sayın Başkanımızın Parlamentoyu yönetmesi bir başarıdır; hem milletvekili
arkadaşlarımızın söz haklarına sonuna kadar sahip çıkar hem de Parlamentomuzun itibarını koruma
noktasında, çok şükür, hassasiyet gösteren bir insandır. Dün, eğer, Osmanlı kalesinin yıkılmasıyla
ilgili bu Genel Kurulda bütün siyasi partilere söz verilmiş ve bu hassasiyet dile getirilmişse, bu,
Sayın Başkanın bu konulardaki, özellikle, duyarlılığından ibarettir; ancak, bugün, biraz önce baş-
layan ve tartışmalara yol açan bu uygulamadan, yine, inanıyorum ki, Sayın Başkan da mustarıptir.
Ne yapalım ki, bugün nöbet sırası ondadır. Bu kanunun görüşülmesi, bir an önce, kendisinden rica

edilmiştir mutlaka. O da, çalاکalem bu iş bir başlasa da arkası gelse diye bekliyor. Ben, zannediyorum ki, bugüne kadarki uygulamalarından anladığım kadarıyla, Sayın Başkan, şu yürütölen müzakere tarzından ve hele hele hükümetin yaptığı bu yanlış işten fevkalade üzgündür. O zaman, Sayın Başkanın inisiyatif kullanmasına ihtiyacımız var. Eğer, bu duyguları bizimle birlikte paylaşıyorsa, oradan ifade etmesine ayrıca gerek yok; yapacağı şey, arkadaşlarımızın, hakikaten, vicdanî ve içtüzüğe göre uygun olan taleplerinin yerine getirilmesidir.

Değerli arkadaşlar, biz, Parlamentoyuz. Hükümet tasarı gönderecektir. Bu tasarılar da bu çoğunluk içinde çıkacaktır. Bir görev yapıyoruz. Bu görevi Parlamenteoya uygun olarak yapmış olmamız gerekir. Şimdi, mali sektörle ilgili çok önemli ifade edilen bir kanun tasarısını görmeye başlarken, henüz, hükümet ortakları -ANAP'ın çok fazla itirazlarının olmadığını duydum; ama, özellikle Milliyetçi Hareket Partisinin bu tasarıda önemli değişiklikler yapılması gerektiği görüşünde olduğunu duyuyoruz; inşallah, doğrudur- ve bazı bakanlar bir araya geldiler, liderler bir araya geldiler ve sonunda, değişiklik önermeleri verilmek suretiyle bu kanunun çıkarılması üzerinde anlaşıldığını duyduk. Bunları bize komisyon söylemiyor, hükümet konuşarak söylemiyor; sağ olsun ki, televizyon haberlerinden izliyoruz. Şimdi de önerge verileceği söylendiğine göre, demek ki, bunlar bir gerçek.

Şimdi, bu kanunda itiraz edilen çok yerler olduğunu söyleyen hükümet ortağından itirazcı partilerin hiçbir milletvekilliğinden şu anda uygulanan yöntemle bir itiraz yok. İtirazı yapıyor oturduğu yerden, bir sayın üyenin sakalından utanması gerektiğini söylüyor bir sayın milletvekili. Aslında, utanması gereken, şu kanunu, daha ne olduğunu bilemediğimiz değişiklik önermeleriyle oldubittiye getirmek isteyen hükümetin ta kendisidir. (AK Parti sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Hiçbir arkadaşımızın, ne sakalından ne kıyafetinden utanacak hali yok; asıl utanması gereken, bu ithamı yapan insanın ta kendisidir. (AK Parti sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, hükümet, bunu, çoğunluğuyla çıkaracak. Bize düşen, doğruya destek olmaktır. Şu önermelerinizi bilseydik, üzerinde çalışma yapsaydık, belki destek olabilirdik; belki, pek çok arkadaşımız, çatısı bu önermelerle yeniden teşkil edilecek bu kanun üzerinde başka türlü konuşabilirdi. Şimdi, bundan sonrası için konuşmuyorum. İlk konuşmacı bizim değerli bir milletvekilimiz, AK Parti Grubu adına bu tasarı üzerindeki konuşmasını yaptı; neye göre yaptı; dağıtılan komisyon raporuna göre yaptı ve onunla ilişkili şeyler söyledi; ama, siz, şimdi, önermeleri bundan sonra vereceksiniz ve bu, üzerinde konuşulan kanunu önemli ölçüde belki değiştirmiş olacak. Peki, bu konuşma nereye gitti; havaya uçtu. Bu, Parlamenteoya bir saygısızlık değil midir?! Bu, bir siyasi partiye karşı bir duyarsızlık değil midir?! Bir sayın milletvekilinin görüşlerini açıkladığı, bir komisyon metninden farklı olarak, biraz sonra ortaya çıkaracağınız şeyle bizi aldatmış olmuyor musunuz?! Bu, yanlış bir şey değil mi?! (AK Parti ve SP sıralarından alkışlar)

Biraz evvel Sayın Cevat Ayhan'ı buraya davet ettiniz. Sayın Cevat Ayhan, hâlâ değişiklik önermelerinden habersiz; bizim gibi, hepimiz gibi. Ne konuşacak; yine, elindeki komisyon metnine göre konuşacak. Bu, ona bir saygısızlık değil mi?! Onun partisine, tümde siyasete, Parlamenteoya karşı bir yakışsızlık iş değil mi?! Siz, bunun neyini savunuyorsunuz allahaşkına?! Yani, Sayın Başkan hükümetten rica edebilir; ya konuşun, açıklayın ya bu önermeler dağıtılmadıkça ben bu toplantıya başlamıyorum dese, kim Sayın Başkana yanlış yapıyorsun diyecektir. Bu görüşmeleri saat 19.00'a bıraksanız, saat 20.00'de başlasanız, ondan sonra da, herkes önünlü görerek burada bir konuşma yaparsa, doğru olan bu değil midir?! Sayın Başbakanın buna itirazı olabilir mi?! Sayın Başbakan Yardımcılarının "canım, onlar önemli değil; biz işimizi yürütelim de bu işi bir an önce bitirelim" gibi bir saçma düşüncesi olabilir mi?! (AK Parti sıralarından alkışlar) Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin

Başbakanı olan bir insan, bu Parlamente'ye hepimizden daha çok saygı gösteren bir insandır. Biz, böyle düşünüyoruz. Parlamente'nin iradesini dikkate almayan bir düşünceye biz de saygı duymayız. Elbette, bu Parlamente'de, bu önergeler, bir an önce -varsa- dağıtılmalıdır; incelenmesine imkân verilmelidir. Ve bu siyasî partiler demokratik hayatın vazgeçilmez unsurlarıysa ve herkes, kurucu iradesiyle, bu ortaya konulan tasarı üzerinde bilerek bir şeyler konuşacaksa, ondan sonra, belli bir saatte bu görüşmeler başlamalıdır; hem de AK Parti sözcüsünden başlamalıdır; tekrar kendisine konuşma imkânı verilmelidir. Kendisine yapılan bu saygısızlıktan dolayı, ancak böyle ötürülenebilir. (AK Parti sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, bu Parlamente, hepimize ebediyete kadar lazım. Sadece Parlamente, millet iradesinin tecelli ettiği bir yerdir; milletin kiblegâhidir. Ona saygısızlık yapacak veya bu anlama gelecek bir davranışı, başta Başkanımız olmak üzere, hiçbir arkadaşımızın kabulleneceğini düşünemiyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Lehte, Konya Milletvekili Sayın Emrehan Halıcı; buyurun efendim. (DSP sıralarından alkışlar)

MEHMET EMREHAN HALICI (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de, Sayın Başkanımızın usul üzerinde açmış olduğu tartışmada lehte görüşlerimi bildirmek üzere söz almış bulunuyorum; hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Bu tasarı üzerinde bir şeyler söyleyecek değilim; çünkü, birazdan tasarı üzerinde, detaylı olarak, bütün partilerin değerli sözcüleri görüşlerini açıklayacaklar; ancak, biraz önce, değerli muhalefet sözcülerimiz, önergeler verilmesiyle ilgili bir konu gündeme getirdiler ve önerge verilmesinin içtüzüğe uygun bir biçimde cereyan etmediğini ilettiler. Biz, aynı fikirde değiliz, aynı düşüncede değiliz. Şimdiye kadar önergelerin nasıl verildiği içtüzükte bellidir. Buna uygun bir şekilde hareket edilmiştir; ancak, bu Mecliste, biz, her zaman uzlaşmanın hâkim olmasını arzuluyoruz ve muhalefet sözcülerinin bu önergeleri görme dileklerini, hükümet de mantıklı buldu ve Başkanlığa bu önergelerin verildiğini de ifade ettiler. Dolayısıyla, şu anki süre içerisinde de, muhalefet partilerimizin çok değerli yöneticileri ve milletvekilleri, bu önergeleri alıp, inceleme şansına sahiptirler.

Benim özellikle ifade etmek istediğim bir nokta şudur: Hükümet ve hükümeti oluşturan partilerin bütün milletvekilleri, tabii ki, inandıkları, bu milletin ve ülkemizin yararına olduğuna inandıkları kanunları burada geçirmeye çalışıyorlar. Aynı düşüncelerle, muhalefet partilerimizin değerli milletvekilleri de, yine, milletin yararına olacak bir biçimde bunlara muhalefet ediyorlar veya değişiklik önergeleri vermek istiyorlar. Bu konuda, iki taraf da birbirini çok net ve iyi niyetle anlamalı. Biz, nasıl milleti düşünüyorsak, tabii ki, siz de milleti düşünüyorsunuz. Zaman zaman fikir ayrılıklarımız olabilir, görüş ayrılıklarımız olabilir; bu doğaldır. Parlamente'de zaten bunun için varız; düşüncelerimizi açıklayacağız. Düşüncelerimize zaman zaman katılmayabiliriz; ancak, bu katılmamamızı, sert bir üslupla, kavgaya varacak bir biçimde, hiçbir zaman Parlamente'ye taşımamalıyız. Bunu yaptığımız zaman, hepimiz ve Parlamente'muz ve sistemimiz yara alıyor.

Biraz önce söz alan değerli muhalefet partilerinin sözcüleri, bu konudaki aleyhte görüşlerini ifade ettiler; içeriklerine katılmıyorum; ancak, üslupları gayet sakin ve nazikti. Onların bu üsluplarının bütün milletvekillerine örnek olmasını diliyorum.

Ben, usul hakkındaki bu tartışmada Sayın Başkanımızın yönteminin ve tutumunun içtüzüğe uygun olduğunu düşünüyorum ve bu yasanın milletimize hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum, hepinize saygılarımla sunuyorum. (DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Başka lehte söz isteyen var mı efendim?

ALİ RIZA GÖNÜL (Aydın) - Sayın Başkan, aleyhte...

BAŞKAN - Aleyhte verdim efendim iki tane...

ALİ RIZA GÖNÜL (Aydın) - Lehte...

BAŞKAN - Lehte istiyorsunuz...

Buyurun Sayın Ali Rıza Gönül. (DYP sıralarından alkışlar)

ALİ RIZA GÖNÜL (Aydın) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; muhterem heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Biraz evvel bu kürsüden Genel Kurula hitap eden Sayın Halcı'nın, ortak paylaştığımız, uzlaşma düşüncesine yürekten katıldığımızı söylemekle sözlerime başlamak istiyorum.

Uzlaşma dileğinin, mutlaka, kişilere, gruplara yüklemesi gereken ve yüklediği birtakım sorumlulukların da olduğunu gözardı etmemek lazım. Uzlaşma dileği ve temennisi yetmez; uzlaşma için, müspet adımların, delillerin ve emarelerin de olması gerekir. Biz, uzlaşmayı, demokratik platformda, Meclis Genel Kurulunda ve onun ayrılmaz bir parçası olan komisyonlarda tartışma olarak da niteliyoruz ve tartışarak uzlaşacağımıza inanıyoruz.

Bugün, Türkiye'nin gözü bu Meclistedir. Ekonomik yıkıntının sonucu toplumun geldiği nokta itibariyle, köylüsü, kasabalısı, şehirlisi, okumuşu okunamış, işsizi, esnafı, çiftçisi, emekli, memurun gözü, Türkiye Büyük Millet Meclisinde bugün görüşülmesine başlanan ve usul tartışmasıyla yarım kalan bu yasa tasarısının görüşülmesindedir. Milletın gözü buradadır, kulağı radyolardadır. Televizyonların karşısında, beni kurtarmayan hükümet, beni bu hale getiren hükümet, acaba birilerini mi kurtarmak istemektedir... (DYP sıralarından alkışlar) Bu sorunun cevabını aramaktadır. Onun için, kamuoyu hassastır, dikkatlidir, hatta tedirgindir.

Değerli milletvekilleri, bakınız, elimizde bir kanun tasarısı var. Bu kanun tasarısı 9 madde; ama, şu an elimize ulaşan önermeleri sayıyoruz, o da 9 tane. Şimdi, bu yasa tasarısını buraya getiren, Meclise getiren irade, şu 9 önergeyle ortadan kalkmıştır, yok olmuştur. Peki, hangi irade gelmiş, bu yasa tasarısını Genel Kurula getiren iradenin yerine hâkim olmuştur; ihtilaf nedeniyle, uzlaşma adı altında yapılan toplantılar, toplantılar, tartışmalar sonucu üç iktidar partisinin genel başkanının ortak iradesi haline gelmiştir.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) - O zaman komisyona ne gerek var?! Komisyonları kaldıralım.

ALİ RIZA GÖNÜL (Devamla) - Ama, önemli olan kişilerin iradesi değil, milletın iradesi olmalıdır. O irade de işte bu Genel Kuruldadır, o irade komisyonlardadır. Biz, değişiklik önermelerini, anlayabildiğimiz, basında yer alabildiği kadarıyla, görsel basından ve yazılı basından öğreniyoruz; takip ediyoruz ki, 9 tane önerge verilecekmiş.

Değerli milletvekilleri, bu Meclisin onurlu üyeleri, sizler, hepimiz, milletın temsilcisi olan hepimiz, bu bilgileri biz basından almamalıydık. Bunu biz, hükümetten, sorumlulardan ve ilgili bakandan almalıydık. İşte elimde, Sayın Derviş, bugün, bir açıklama yapıyorlar. Tabii ki, doğrudur, hakkıdır; DSP Grubunda, bilgilendirme görevini ifa ediyorlar. Biz, Sayın Dervişten beklerdik ki, bunu, sadece DSP Grubunda değil, üç gün sonra, beş gün sonra çıkmalıydı, bu Genel Kurulda, bütün milletvekillerine açıklama yapmalıydı, partilerin gruplarında yapmalıydı; açıklık ve şeffaf yönetimin gereği de buydu ve bu olmalıydı.

Şimdi, değerli milletvekilleri, bu haliyle, bu tasarı'nın özü kaybolmuştur. Bu tasar'yı buraya getiren irade ortadan kalkmıştır. Yapılacak olan iş, derhal, hükümetin bu yasa tasarisını geri çekmesi, komisyonlarda görüşülmesi, bütün siyasî partilerin, millet iradesini temsil eden bütün siyasî partilerin görüşlerinin alınması, tartışılması ve orada, tekrar olgunlaştırılarak, bu Meclise getirilmesiydi ve böyle olması gerekir.

Şu anki görüşme usulü, İçtüzüğe aykırıdır, vicdanlara aykırıdır, yasa yapma tekniğine de aykırıdır. O nedenle, burada, bugün biz, eşi görülmemiş bir görüşme usulüyle karşı karşıyayız.

Bakınız, dün akşam, yasalaştırdığımız Endüstri Bölgeleri Yasasının 3 üncü maddesinde, hükümet, baskın şekilde bir önerge getirmek suretiyle, maddenin tümünü değiştirdi ve 4 üncü madde... Affedersiniz... 4 üncü maddenin tümünü değiştirdi. Milletvekilleri, gruplar, bir oldubittiyle karşı karşıya bırakıldı ve yeni bir düzenlemeyle, kimin ne diyeceği, ne görüş serdedeceği, hangi ortak paydada buluşabileceği veya buluşamayacağı imkânı dahi ortadan kaldırılmak suretiyle, milletin iradesi, burada, açıkça söylyorum ki, gasbedilmiştir; zorla, bu yasanın 4 üncü maddesi geçirilmiştir.

Şimdi, biz, yine, böyle bir oldubittiye rıza gösteremeyiz, kabul etmiyoruz. Eğer, siz, kabul ediyorsanız, o zaman, bizleri televizyonları karşısında izleyen insanlarımız, o çaresiz insanlar, umudunu tüketme noktasına gelmiş insanlarımız, kafalarında, acaba, hükümet, birilerinden mi korkuyor sorusunu sorar; acaba, hükümet, bir oldubittiyle, Meclisten ve millettten bir şeyler mi kaçırıyor sorusunu sorar ve acaba, hükümet, bu tavrının ve bu davranışının arkasına bir şeyler mi saklıyor sorusunu sorar. O nedenle, siz, bu vebalin altından kalkamazsınız. Eğer, iktidarı oluşturan siyasî partilerimizden bir değerli grubun temsilcileri, milletvekilleri, özünde, milletin hakkının korunması için birtakım çekinceler ifade etmişler ise ve bunda samimi iseler, bu kürsüden ortaya koyduğumuz görüşlere katılma iradesini de izhar etmelidirler; onu ortaya koymalıdır.

Bu nedenle, biz, Doğru Yol Partisi olarak, finans sektörünün sorunlarının tartışılmasından yanayız. (Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Başkan, 10 dakikanız bitti; lütfen, toparlayın.

ALİ RIZA GÖNÜL (Devamla) - Bu sorunların giderilmesi için, eğer yapılması gereken, hakkaniyet ölçüsünde tartışılması gereken varsa, tartışalım; ama, böyle, milletin hakkını, acaba birilerine peşkeş mi çekiyoruz, dağıtıyor muyuz imajı yaratacak bir davranış içerisinde olmamalıyız; reel sektörün de sorunlarını tartışmalıyız.

Muhterem Heyetinize saygılar sunuyorum. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Efendim, siz, lehte söz almıştınız; benim tutumumun doğru olduğunu ifade etmiş oluyorsunuz.

ALİ RIZA GÖNÜL (Devamla) - Sayın Başkanım, ben, tabii ki, lehte konuşuyorum. Milletin böyle istiyor, milletin hakkı burada; milletin lehine konuşmak da, takdir buyurursunuz ki, bizim için bir görevdir. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim efendim.

Ben, bu usul tartışmasını, kendi tutumumun doğru olup olmadığı konusunda açtım.

Sayın milletvekilleri, İçtüzüğün 87 nci maddesinde şöyle deniliyor: "...bir maddenin değiştirilmesi, metne ek veya geçici madde eklenmesi hakkında, milletvekilleri, esas komisyon veya Hükümet, değişiklik önergeleri verebilir. Bu esaslar dairesinde, her madde için, komisyon ve Hükümetçe birer; milletvekillerce, Anayasaya aykırılık önergeleri dahil, en fazla üç önerge verilebilir." Yani, mecbur değil herkes.

"Değişiklik önermeleri kanun tasarı veya tekliflerinin basılıp dağıtılmasından itibaren Başkanlığa verilebilir." Verilir demiyor; onun için, son anda da verebilir hükümet.

Ve ayrıca: "Görüşülmekte olan tasarı veya teklifin konusu olmayan sair kanunlarda ek ve değişiklik getiren yeni bir kanun teklifi niteliğindeki değişiklik önermeleri işleme konulmaz" deniliyor. Onun için, başka bir kanunla ilgisi yoktur.

Efendim, ben...

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) - Sayın Başkan, bir şey arz edebilir miyim; konuya ilişkin bir şey söyleyebilir miyim?..

BAŞKAN - Buyurun.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) - Sayın Başkanım, biz, bir yazılı metin gönderdik; eğer takdim etmişlerse size, şöyle bir önerimiz olmuştur:

Komisyon ve hükümet, Genel Kurula bir bilgi verirse -ki, bu, usuldendir, yapılabilir- Genel Kurul, bundan sonraki süreci, böyle, kıymetli bir şekilde değerlendirebilir. Aksi takdirde, ara vermediğinize göre, öyle düşünmediğinize göre, komisyon ve hükümet, bu konuda Genel Kurulu bilgilendirirse, bu haklı talepler yerine getirilmiş olur kanaatini taşıyorum.

BAŞKAN - Sayın Mehmet Ali Şahin'in bir önergesi var; ben okuyayım da, zapta geçsin.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 792 sıra sayılı kanun tasarısının, hükümetçe dün hazırlandığı bilinen 9 adet önergeyle omurgasının önemli ölçüde değiştiği ortaya çıkmaktadır. Bu nedenle, İçtüzüğün 61 nci maddesine göre, önce esas komisyona sonra hükümete söz verilerek ciddi değişiklikler konusunda, Türkiye Büyük Millet Meclisi ve gruplara bildirilmeli, geneli üzerinde konuşmalar buna göre yapılmalıdır.

Arz ederim.

Mehmet Ali Şahin

AK Parti Grubu Başkanvekili

Efendim, böyle bir usulümüz de yok, böyle bir önerge vermeye hakkınızda yok; ama, ben, zabitlara geçirdim.

MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Müsaade edin efendim. Ben, İçtüzüğü okudum size, benim kanaatim budur..

MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Ben, başka bir maddeyi hatırlatıyorum efendim, böyle de olabilir diye; takdir sizindir efendim.

BAŞKAN - Efendim, affedersiniz. Tabii, ben, İçtüzüğe göre usul tartışması açtım tansiyonun daha fazla yükselmemesi için.

Tutumumu; yani, kanun tasarısının görüşmelerinin devamı hususunu oylarımıza sunuyorum efendim: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir efendim; teşekkür ederim anlayışınıza.

Bu arada, bir şey de ilave edeyim: Önergeler bize saat 14.40'ta gelmiştir. Malumunuz, Başkanlığa sunulan önergeler saati dakikasıyla veriliyor. 14.40'ta gelmiştir..

MEHMET ERGÜN DAĞCIOĞLU (Tokat) - Gazetelerden sonra size geliyor!..

BAŞKAN - 14.40'ta gelen önergeyi de dağıttım; tutumum budur.

Şimdi, efendim...

MEHMET ERGÜN DAĞCIOĞLU (Tokat) - Basına saat 11.00'de gitmişti de Sayın Başkan..
BAŞKAN - Efendim, bitti artikl.. Yeter!..

IV. - BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

B) ÇEŞİTLİ İŞLER

1. - Genel Kurulu ziyaret eden Japonya Senatosu Başkan Yardımcısı Shoji Motooka ve beraberindeki parlamento heyetine Başkanlıkça "hoşgeldiniz" denilmesi

BAŞKAN - Şu anda, Meclisimizi, Japonya Senatosu Başkan Yardımcısı Sayın Shoji Motooka ve beraberindeki Parlamento heyeti teşrif etmişlerdir efendim. Kendilerini saygıyla selamlıyorum, hoş geldiler, safa geldiler. (Alkışlar)

Şimdi, görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

V. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

7. - Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/938) (S. Sayısı : 792) (Devam)

BAŞKAN - Komisyon ve hükümet hazır.

Söz sırası, Saadet Partisi Grubu adına, Sakarya Milletvekili Sayın Cevat Ayhan'dadır.

Sayın Cevat Ayhan; buyurun efendim. (SP sıralarından alkışlar)

SP GRUBU ADINA CEVAT AYHAN (Sakarya) - Muhterem Başkan, muhterem üyeler; 792 sıra sayılı, Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının geneli üzerinde, Saadet Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; hepinizi hürmetle selamlıyorum.

Muhterem üyeler, kanun tasarısının müzakeresinde, gerek Komisyonunda gerekse Genel Kurulda mutadışı gelişmeler oldu. Kanun tasarının özünü teşkil eden ve kamuoyunda da çok geniş tartışılan husus, bankalara yapılacak olan yardımlardır. Bankalara yapılacak yardımlarla ilgili madde, son dakikada, önergeyle Plan ve Bütçe Komisyonuna getirilmiş ve orada uzun uzun müzakere edilmiştir. Orada, Sayın Bakana, bu bankalara, gerek sermaye olarak gerek kredi olarak verilecek kaynağın ne miktarda olduğunu defaatle sorduk -bendeniz sordum- ama, Sayın Bakan, yanındaki BDDK Başkanına da sorarak, bunu açıklayamayacaklarını, bunun doğru olmayacağını ifade ettiler; ancak, bilahare, BDDK Başkanı tarafından, televizyonlarda, bunun 4 milyar 100 milyon dolar mertebesinde olacağı açıklandı.

Şunu ifade etmek istiyorum: Yani, birtakım işler yapılıyor; ama, Meclis komisyonlarından ve Meclis Genel Kurulundan kaçırılarak yapılıyor. Şimdi buraya getirilmiş olan, biraz önce usul tartışmasına mevzu olan husus da, 9 maddelik kanun tasarısına 9 önerge; kanun tasarısını esastan değiştiren bir yaklaşım. Tabii, iktidarın 340 çoğunluğu var, usul tartışmasıyla bunu reddedebilirsiniz. Şeklen reddedersiniz; ama, bu, doğru bir davranış değildir.

Bu kadar mühim bir kanun tasarısında, bu değişiklikler geri çekilerek, gerek komisyonunda gerekse Genel Kurulda, gruplar tarafından, dikkatle değerlendirilmesi gerekir; bu, iktidar gruplarının da ihtiyacıdır.

Şunu görüyoruz ki; hükümet, gündemine hâkim değildir, meselelerine hâkim değildir. Dün, burada, endüstri bölgeleriyle ilgili bir kanun tasarısını müzakere ettik ve tasarının en mühim maddesi, teşviklerle ilgili olan 4 üncü maddesiydi. Çıktık, anlattık, söyledik -teşekkür ederiz- Sanayi ve Ticaret Bakanı, maddenin yanlış olduğunu burada kabul ettiler ve bizzat kendileri önerge vererek maddeyi değiştirdiler, düzgün bir madde haline getirdiler. Şunu söylemek istiyorum: Bu hükümet, meselelerine hâkim değildir. Bir bakanın eline, biri, gelip bir şeyler tutuşturuyor, bir şeyler anlatıyor "doğrudur" diyor ve kanun tasarısı haline getiriyor. Tabii, komisyonlarda iktidar çoğunluğu olduğu için, paldır küldür komisyonlardan geçip, Genel Kurula geliyor, burada tutarsak tutuk, tutamazsak gidiyor. Böyle olmasa, Bankalar Kanununu dört defa değiştirir miydiniz? Şimdi, bugün, burada dördüncü değişikliği konuşacağız; bunların hepsi 1-1,5 yıl içerisinde oluyor; yani, hükümet, meselelerine hâkim değildir. Türkiye'yi yönetemeyen bir hükümet var; Türkiye'nin temeldeki sıkıntısı da esasında budur muhterem arkadaşlar.

Tabii, Türkiye ağır krizler yaşadı; kasım 2000 krizi, Şubat 2001 krizi ve bu krizler neticesinde faizler dalgalandı, döviz kurları dalgalandı, hani, depremden sonra denizlerde olduğu söylenen Tsunami dalgaları var ya, bunun gibi dalgalar, afet sonrası dalgaları gibi, piyasaları vurdu, çöktetti, iş hayatını çöktetti. Bu dalga, afetten sonra oluyorsa, demek ki, bu hükümetten sonra oldu, asıl afet, bu hükümetin varlığıdır, onu ifade etmek istiyorum. Türkiye'nin talihsizliği, böyle bir hükümet tarafından idare edilmesidir değerli arkadaşlar.

Anasol-M Hükümeti, Türkiye için bir felaket hükümeti haline gelmiştir. Türkiye'nin temel meselesi kanun çıkarmak değildir; bir an önce bu hükümetten kurtulmaktır.

Sayın Derviş geldi "15 günde 15 kanun çıkarılırsa Türkiye düze çıkacak" dedi, 15 kanun çıkardık; sonra 15 kanun daha çıkardık; ama, bitmedi; şimdi tekrar acele kanun çıkarıyoruz. Niye; Sayın Başbakan Amerika'ya gidecek, onun eline vereceğiz, orada daha dik durabilecek bu kanunlarla; inşallah dik durur!..

Değerli arkadaşlar, piyasalar çöktü dedim, iş hayatı çöktü dedim. Fabrikalar, işyerleri kapandı, milyonlarca insan işsiz kaldı. Milli gelir 3 000 dolar mertebesinden 2 000 dolar mertebesine düştü. Türkiye, tarihinde olmayan ölçüde küçüldü. Bankalar, peş peşe Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna intikal etti, hastaneye düştü bankalar ve Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonundaki bu bankalar için, kamunun karşıladığı zarar 20 milyar dolardır; yani, bugünkü parayla takriben 30 katrilyon liradır.

Şimdi yeni bir tasarı önümüzde. Neymiş efendim; hastaneye düşmeyen, Sigorta Fonuna düşmeyen bankalarla ilgili bir rehabilitasyon çalışması yapacağız, bunların sermayelerini güçlendireceğiz!.. Ne yapacaksınız; efendim, bunların sermaye yeterlik oranı yüzde 8'in altında olanlara -yüzde 5'e kadar olanlara- hisse vereceğiz, ortak olacağız, üzerine de yüzde 8'e kadar olan kısma borç vereceğiz, kredi vereceğiz, bunları canlandıracağız... Canlandırırırsanız ne olacak, bunlar da reel sektörlü finanse edecek... Şimdi, tabii, çok geniş tepkiler sebebiyle önergeler getirildiler. Sözde, buraya verilen paraların bir kısmı özel sektöre, reel sektöre gidecekmiş, onu konuşacağız değerli arkadaşlar.

Türkiye'de şubat krizinden sonra özel sektör bunaldı, reel sektör bunaldı, fabrikalar kapandı, milyonlarca insan işsiz kaldı ve -TOBB- Odalar Birliği il il dolaştı, sektör gruplarıyla konuştu; il ticaret sanayi odalarıyla toplantılar yaptı "efendim, Londra yaklaşımı mı olsun, İstanbul yaklaşımı mı olsun, Anadolu yaklaşımı mı olsun" diye. Uzun uzun tartışmalardan sonra, hükümet bu tasarıyı Komisyona getirdi. Baktık, bu tasarıda ne var; bu tasarıda, reel sektör için hiçbir şey yok. Zaten, tasarının başlığından belli. Tasarının başlığında ne diyor: "Malî Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması..." Yani, reel sektörün güçlendirilmesi değil, malî sektörün güçlendirilmesi. Tamam, mantık olarak doğrudur; yani, bir ülkede tasarrufları toplayan ve piyasaya dağıtan, iş hayatına dağıtan, yatırımları finanse eden bankalar, sağlıklı, sıhhatli çalışırsa orada ekonomi güçlü olur.

Peki, ben size soruyorum: Bu 20'nin üzerinde banka; Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna, birisi bunları zorla mı getirdi soktu buraya? Bunların hepsi özel sektör bankalarıydı, kurulmuşlardı, dürüst çalışmaları gerekirdi. 1994 krizinden sonra Basel oranlarına göre; yani, sermaye yeterlilik oranları, diğer oranlara göre bu bankaların, bankalar yeminli murakıpları tarafından muntazam denetleniyor olması lazım; denetlendiğine de inanıyorum. Peki, ne oldu da bu bankaların hepsi birden, böyle yığın yığın kurula intikal ettiler. E, bakıyorsunuz ki, bu bankaların anlı şanlı patronları; evet, berberi için Atina'ya giden, kahvaltısı için Londra'ya giden, terzisi için Paris'e giden bu anlı şanlı patronlar bu bankaların içlerini boşaltmışlar; off-shore bankalarla boşaltmışlar, kendi şirketlerine kredi vererek boşaltmışlar. Tabii, mevduatların hepsi de garanti altında olduğu için, ondan sonra "buyurun bunları ödeyin" demişler, biz de şimdi 20 milyar dolar; yani, 30 katrilyon lira, bu fakir milletin cebinden vergi alıp, bu banka batıranlara ödüyorum.

Bunlara ne yaptık?.. Vatandaş soruyor bize: "Sayın milletvekili, peki, bu bankaları batıranlardan bir şey alınmayacak mı?" "Alınmayacak" diyoruz. Niye; minareyi çalan kılıfını hazırlamış, sağa sola kaçırılmış bunları, kaydırmış ve bunların da üzerine gitmek mümkün değil. Şimdi, bu batan bankalarla ilgili yeniden yapılandırma, bunların yönetimine ait kurulan kurullarda, bu batan bankaların batık kredilerini ve şaibeli kredilerini yeniden nasıl yapılandıracağız; bunların hepsine birer sünger çekecekler. İşte, burada, bize komisyonda getirdiler; bunların sorumluluğu olmasın... Biz bunu reddettik komisyonda.

Şimdi göreceksiniz, burada getirilen önergeyle "efendim, bunları yönetirken, karar veren karar organları, 4603 sayılı Bankalar Kanunundaki özel sektör bankalarının sorumluluğunu taşıyanlar" denilecek; doğru. Özel sektörde banka genel müdürü var, banka müdürü var; ama, arkada da patron var. Patron, yanlış hatta girdiğini gördüğü anda, genel müdürü de, müdürü de kapının dışına bırakır, gerekli müeyyideyi uygular; çünkü, onun serveti var. Kamunun servetini yeniden yapılandırırken, biz, komisyonda gerekli imkânları verdik; ama, şimdi, burada, tekrar, önergeyle yeni maddeler getirilmiş, bunlara dokunulmazlık getiriliyor. Biz, bütün partiler ittifak halinde, komisyonda bu teklifi reddettik. Sayın Bakan bunu çok iyi anlar, bilir; ama, ne olduysa oldu, tabii, liderler toplantısından sonra, nerelerden ne tehdit, ne baskı geldiyse, Sayın Bakanın da "ya yaparım ya bırakır giderim" şeklinde beyanları var basında bugün. Onun üzerine, bu tekrar buraya geldi.

Şunu söylemek istiyorum değerli arkadaşlar. Bu fakir milletten, esnafından, köylüsünden, memurundan, işçisinden, kuşundan, kurdundan, uçanından, konanından vergiyi alacaksınız; ondan sonra, götürüp, buyur 30 katrilyon batık bankalara, buyurun 10 katrilyon daha batmamış olan bankalar çalışsın diye. Biz, baştan beri ne tartışıyoruz; reel sektöre ayağa kaldırmayacak mıydık, Odalar Birliği bunun için çalışmadı mı, reel sektör tarafından ve diğer kurumlar tarafından, hükümetle bunun için görüşmeler yapılmadı mı? Şimdi, önümüze gelen, tekrar, bir banka kurtarma operasyonudur.

Bakin, bizim bu konuda teklifimiz şudur; bunu defaatle bu kürsüden de söyledik, komisyonda da Sayın Bakana arz ettik. Söylediğimiz şudur: Türkiye bir krizin içinden geçiyor. Bu krizin sebebi de bu hükümettir, bu beceriksiz hükümettir, yönetemeyen hükümettir. Birinci mesele, bu hükümetten kurtulmak. Kurtulamıyor muyuz, çoğunluğu mu var; gelin, şu bankaların batışı ve krizlerle ilgili bir Meclis araştırması komisyonu kuralım. Kimin ne sorumluluğu var, bankalar yeminli murakıpları raporları ne zaman vermişler, hangi hükümet uygulamamış?.. Ha, bizim hükümet de içindeyse, onu da çıkaralım meydana; kamuoyu bunu bekliyor. Kamu bankalarının, özel bankaların içi boşaltılmış, Sayın Cumhurbaşkanı, Cumhurbaşkanlığı Teftiş Kurulu vasıtasıyla tahkik etmiş, raporlar yollamış; bunları uygulamıyor hükümet. Yani, böyle acayip bir memleket olur mu?!. Ee,

biz kimiz; biz, Meclis olarak, milletin temsilcisiyiz. Milletin vergilerini, milletin hukukunu korumak bizim görevimizdir. Hükümet, yanlış harcıyorsa, hükümet, bürokrasiyi kontrol edemiyorsa, onun da üzerine çıkıp bu denetimi yapacak olan bu Meclistir. Onun için, gelin, bir araştırma komisyonu kuralım öncelikle; son on seneye bakalım; bankaların batmasıyla ilgili kimin ne sorumluluğu varsa meydana çıksın.

Şimdi "Türkiye'yi batırdınız" dediğimiz zaman, iktidar milletvekili arkadaşlar buraya geliyorlar "efendim, biz batırmadık. Eskiden beri batıyordu, biz, biraz daha batırdık..." Ee, kim batırdıysa çıkaralım meydana. Sorumluları çıksın kamuoyu önünde; varsa sorumluluğu gitsin yargıya, aklan-sın, paklansın aklanıyorsa paklanıyorsa... Ama, bunlardan kaçılıyorsunuz, bunların üzerini örtüyorsunuz. Tabii, siyasi gücünüzü kullanıp, savcılar üzerinde baskı yapıyorsunuz. Siyasi gücünüzü kullanıp, bu meselenin üzerine gidecekler üzerinde baskı yapıyorsunuz.

Şimdi, reel sektörün beklediği neydi, ne geldi ortaya?.. Bankaları kurtarma kanunu geldi. Reel sektöre buradan hiçbir şey gitmez. Reel sektörü gösterip, birtakım patronların, holdinglerin bankalarını kurtaracaksınız. Bankalar Denetleme Kurulu Başkanı söylüyor zaten: "Türkiye'de, bankalar, zaten holdinglerindir, birkaç ailenindir" diyor. Doğru; biz, bu birkaç aileyi daha da zengin etmek için, bir söylediğine göre 4 milyar dolar, konuşulana göre 10 milyar dolar mertebesinde ucu açık, ne kadar, nerede biteceği belli olmayan bir kaynağı, kamudan alıp, fakir millettten alıp bu hortumculara, bu bankalara aktarmaya mecbur muyuz?!. Bu kanunu çıkarmaya mecbur muyuz?!. Ben, değerli milletvekillerinin burada vicdanına sesleniyorum.

Efendim, ne yapalım?.. Ben size yapılacak olanı da söyleyeyim: Biraz önce de ifade ettim. Bakın, yapılacak olan husus şudur: Bugün hükümete güven olmadığı için, piyasalarda bir ürkeklik var, çekingenlik var; kimse, parasını yatırıma, üretime yöneltmiyor, koymuyor. Bunun yolları vardır; bu Mecliste de bunu bilen arkadaşlarımız vardır.

Bakın, hükümete teklif ediyorum: Şimdi, biz, yatırımlarda, sabit yatırımlarda, sabit yatırım ile ilgili yatırım indirimi uygularız, yatırım indirimi teşviki uygularız; yani, yaptığı yatırımı, kâr ettikten sonra, kâra geçtikten sonra vergilerden indirir. Maliyenin burada bir kaybı yoktur mevcut gelirinden, istikbalde doğabilecek olan gelirinden bir kaybı vardır; ama, ona karşı da üretim vardır, istihdam vardır.

Şimdi, ben diyorum ki hükümete, bu tasarıyı geri çekin, üzerinde çalışalım. Yapacağımız şey şudur: Piyasada para sıkıntısı, nakit sıkıntısı var, sermaye sıkıntısı var. Özkaynaklarından -ister mevcut ortaklarla, ister yeni ortaklarla- sermayesini artıran kuruluşlara, bunu şirketten, sermayeden, bünyeden çekmemek şartıyla beş yıl süreyle -veya bunun müddeti takdir edilebilir- yatırım indirimi uygulayacağız şeklinde bir uygulamayı getirelim ve bu şekilde şirketlerde sermaye artırımını teşvik edelim, yeni ortakların katılmasını teşvik edelim.

Yapacağımız ikinci bir husus daha var, o da şu: Türkiye Kalkınma Bankası var. Aşağı yukarı otuz yıldan beri hizmet eden ve 70'li yıllarda DESİYAB diye kurulan bir bankadır bu. Bu banka, aslında, yatırımlara iştirak için kurulmuştur. Komisyonunda bunu da söyledik Sayın Bakana. Gelin, bu kaynakları, bankaların sermaye artırımına değil, Türkiye Kalkınma Bankası vasıtasıyla kullanalım. Banka vasıtasıyla bu parayı nerede kullanalım?

Kasım 2000 ve Şubat 2001'de bir büyük felaket oldu; iktisadi bir felakettir bu. Hasar oldu ekonomide, işletmelerde. Ne oldu; işletme sermayesi yetmez hale geldi. Ne oldu; borçlarını yönetemez, ödeyemez hale geldi; çünkü, girdileri, dövizde yüzde 100 artış olduğu için, borçlanma faizleri yüzde 200'e, yüzde 300'e, yüzde 500'e çıktığı için ne borçlarını yönetebiliyor ne de işletme

giderlerini finanse edebiliyor. Bu, bir hasardır; deprem hasarı gibidir; afet hasarı gibidir; bu hasarı onaralım. Nasıl onaracaksınız? Bu felaketten önce, bu krizden önce iki yıldır, üç yıldır, zaman takdir edilir, hesaplanır, belli bir süre içinde, bu kriz öncesi dönemde normal işletme faaliyetlerine devam eden, üretim yapan, satan, ihraç eden, istihdam sağlayan, düzgün bilançosu olan firmalar, bu hasar sebebiyle ne kadar hasara uğramış. Mesela, tavukçuluk sektörü batmış. Faraza, Mudurnu Tavukçuluk, 20 milyon dolar borcunu yönetemediği için, işletmesini kapatmış, milyonlarca piliç açlıktan ölmüş kümeslerde, kümesler kapanmış, köylerde üretim durmuş ve sektör birçok ilde, Elazığ'dan Adanasına, Manisasına kadar bütün Türkiye genelinde çökmüş. Ha, burada yapacağınız şey: Gel bakayım Mudurnu Tavukçuluk, sen sermayeni 20 milyon dolar artır -faraza, eğer oysa onun hasar miktarı ekspertizden sonra- ben Türkiye Kalkınma Bankası olarak sana 20 milyon dolarla ortak oluyorum. İki yıl içinde bu 20 milyon dolar benim hissemi istersen sen devral, kazan; ama, çarkın dönsün, istersen yeni ortak bul. Ben, bu hisselerimi iki yıl sonra devredeceğim.

Bu şekilde reel sektöre siz kaynak aktarırsanız, reel sektör ayağa kalkar. Biraz önce ifade ettiğim yatırım indirimi, işletme sermayesinde uygulanırsa, bu şekilde uygulanırsa, reel sektör ayağa kalkar. Biz, bunu, Sayın Bakana söyledik. "Efendim, biz, kamu olarak şirketlere ortak olamayız..." Kardeşim, şirketlere ortak olamıyorsun da, bu hortumcu bankalara nasıl ortak oluyorsun?! 4 milyar, 5 milyar, 10 milyar dolar, hududu belli olmayan, bunlara nasıl ortak oluyorsun?! Senin görevin bu millete refah ve saadet getirmek mi, iktisadi gelişmeyi sağlayarak istihdamı, geçimi kolaylaştırmak mı, yoksa, hortumcu bankaları bir daha beslemek mi? Senin bunlara verdiği bu para nereye gidecek? Efendim, ortak oluyorum... Neyine ortak oluyorsun, bankanın binasının ne değeri var? Sen her gün onun başında bekleyecek misin? Nasıl bunlar hortumladıysa, kaçırdıysa, aynı şekilde soyacak bankayı; sen ortakın yüzde 20'yle... Ne olacak, ne alacaksın ondan, perdelerini, hahlarını, masalarını, sandalyelerini mi? Ama, sen, Mudurnu Tavukçuluğa veya falan yerdeki bir fabrikaya, işletmeye ortak olursan, makinelere ortakın, arsasına ortakın, binasına ortakın, onun piyasasına ortakın. İkisi, çok farklı bir durumdur; onu ifade etmek istiyorum.

İşte, bu işin çözüm yolu budur değerli arkadaşlar; ama, maalesef, hükümet, bunlar üzerinde imali fikir etmiyor. Sayın Derviş de, bütün gayretine, iyiniyetine rağmen, Türkiye piyasasını tanımıyor, nereden, ne zaman çarpılacağını kendisi de ürkeklikle bekliyor. "Evet, tehlikeli bir gidiştir bu" diyor. Bize, komisyonda da ifade etti, kendilerinin başında beyanları da var. Biz, bu tehlikeli gidişi, emin bir gidişe, emniyetli bir yolculuğa çevirmek için tedbirleri de kendilerine söylüyoruz değerli arkadaşlar. Aksi takdirde, bu çalışmalar, göreceksiniz, birkaç ay sonra tekrar fiyasko olacak.

Şimdi, son dakikada getirdiğiniz 9 önerge var burada. Ben, bu önergelerin nesinden bahsedeyim; acele bahsettim. Tabii, tekrar usulde tartışılan konulara girmeyeceğim.

Bakın, bu önergelerde neler getiriyorsunuz? Getirdiğiniz, 3 üncü maddede, varlık...

ASLAN POLAT (Erzurum) - Sayıştay denetiminden çıkarıyorsunuz... Sayıştay denetiminden korkuyorsunuz... Sayıştay denetiminden çıkardınız onu.

BAŞKAN - Sayın Polat, lütfen... İstirham ederim...

CEVAT AYHAN (Devamla) - Evet; bütün bu kurulların denetimi Sayıştaydan alınıp, Başbakanlık müfettişlerine, Maliye Bakanlığı müfettişlerine veriliyor. Bunların hepsi, siyasetin emrinde olan müfettişlerdir. Müfettişleri tenzih ederim; ama, gerçek denetimi yapacak olan Sayıştaydır, Meclisin denetim organıdır, bağımsız denetim organıdır. Şimdi, Sayıştay denetimini kaldırıyor-sunuz, Başbakanın emrindeki Başbakanlık müfettişlerine, Maliye Bakanlığının emrindeki Maliye müfettişlerine, yani, siyasetin emrinde olan müfettişlere meseleyi teslim ediyorsunuz. Meselenin arkası çürüktür; onu size ifade ediyorum ve bu, çok su götürür, çok tartışılır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CEVAT AYHAN (Devamla) - Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın Ayhan, lütfen...

CEVAT AYHAN (Devamla) - Teşekkür ederim müsamahanıza.

Getirdiğiniz diğer bir husus da, batan bankalara yahut da sıkıntıda olan bankalara ortak olacaksınız. Bu ortaklığın yüzde 60'ını kredi olarak verecekmış. Kiime verecek; tasarıda, kendi şirketlerine verecek, kendi çevresine verecek. Ama, benim dediğim yola giderseniz, siz, doğrudan doğruya, bu nakti, bu imkânı işletmeler nezdinde kullanırsanız, onlar, bankalara borcunu öder, bankalar çalışmaya başlar; böylece, hem bankalar sıhhat bulur hem de ekonomi sıhhat bulur; ama, tabii, siz, bunu yapmayacaksınız.

Maddelerde, önergelerde konuşacağız, maddelerde arkadaşlarımız konuşacak. Bakın, burada bir hüküm daha var, diyorsunuz ki: "Bankaların önceki kredileri, dört yıl içinde, Bankalar Kanununa uyum sağlar." Yani, burada, bankaların kendi şirketlerine aktardıkları, hortumladıkları kaynakların geri dönüşü için dört yıllık süre tanıyoruz; bunun manası budur değerli arkadaşlar.

Yine, tabii, siz, bankalara verilecek destekten, tarım sektörüne ve esnafa 1,5 katrilyon lira kredi vereceksiniz yahut bu kadar plasmada bulunacaksınız. Bunu kullanacak mısınız; belli değil. Bakın, burada, hükümet -işte, kasım ayının konsolide bütçe uygulama raporunu söylüyorum size- 2001 yılı bütçesinde, tarıma 1 katrilyon 60 trilyon lira kaynak ayırmış.

BAŞKAN - Efendim, lütfen...

CEVAT AYHAN (Devamla) - Bitiriyorum Muhterem Başkan.

BAŞKAN - Rica edeyim efendim.

CEVAT AYHAN (Devamla) - Kasım sonuna kadar ne ödemiş, 449 trilyon lira ödemiş; yani, yüzde 40'ını ödemiş, yüzde 60'ını, yine, faizcilere...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Efendim, 2 dakika vermiştim. İstirham edeyim Sayın Ayhan. Hatta, biliyorsunuz, ben, hazırlığınızı yaptıktan sonra açtım süreyi.

CEVAT AYHAN (Devamla) - Teşekkür ederim, son cümlem.

BAŞKAN - Buyurun.

CEVAT AYHAN (Devamla) - Hayvancılığa 47 trilyon lira ayırmışsınız, 17 trilyon lira vermişsiniz; yani, üçte 1'ini vermişsiniz. Sizin burada koyacağınız müeyyidelerin hiçbir hükmü yok. Sizin hükümetinizde, bu meseleleri çözecek irade yok, bilgi yok, kabiliyet yok ve iyiniyet de yok; onu arz ediyor, hepinizi hürmetle selamlıyorum. (SP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Söz sırası, Doğru Yol Partisinde.

Doğru Yol Partisi Grubu adına, Bursa Milletvekili Sayın Oğuz Tezmen; buyurun. (DYP sıralarından alkışlar)

DYP GRUBU ADINA OĞUZ TEZMEN (Bursa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; gerçekten, kamuoyunun çok yakından ilgi duyduğu ve biraz da endişeyle izlediği bir kanun tasarısını görüşüyoruz.

Aslında, bu tasarı, niçin gündeme geldi? Bu tasarı, malî sektördeki sıkıntılar dolayısıyla, reel sektörün borçlarını ödemekte zorlanması, üretimin yüzde 10'lara varan azalması -hatta, son rakamlar bazı sektörlerde yüzde 15-17'ye varan küçülmeyi gösteriyor- böyle bir ortam içinde, kamunun, gerek malî kuruluşlara gerekse reel sektörlerle rahatlatıcı bazı düzenlemeler getirmesi amacıyla hazırlandı. Bu tasarı, gerçekten, 2001 yılının mayıs ayından beri, önce Londra yaklaşımı, sonra İstanbul yaklaşımı diye tartışılan birtakım düzenlemeleri getiriyor.

Bu arada, aslında, reel sektörü kurtaracağız diye, gerek kanun tasarısının genel gerekçesinde gerekse amaç maddesinde... Kanun tasarısının 1 inci maddesini, amacı okursanız, mali sektöre ilişkin bir düzenleme yok. Gerekçede de ne deniliyor; bir anlamda, 2000 yılı haziran ayında 2 katrilyon olarak nitelendirilen, geriye dönmeyen borçlar, bir sene sonra, 2001 haziranında 5,7 katrilyona çıkmıştır, reel sektör ve finans sektörü bundan dolayı batmaktadır; şimdi, devletin, vatandaşın fonlarını bunun için kullanacağız diyor bir anlamda!

Şimdi, aslında, bu Bankalar Yasası olayı çok ilginç bir seyir izlemiştir. 18 Nisan seçimlerinden sonra kurulan 57 nci hükümet, çok büyük iddialarla, Bankalar Yasasında büyük reformlar yapıyoruz; Bankalar Yasasıyla ilgili olarak çok kapsamlı düzenlemeler getireceğiz; artık, Türkiye'nin gündemindeki bankacılık sorunları, batık kredi sorunları çözülecektir dedi. Gerçekten, gece gündüz çalıştı Meclis. Bu Meclis çalışırken, muhalefetin çeşitli eleştirileri oldu. Bu eleştiriler, hiçbir şekilde dikkate alınmadı; ama, bu eleştirilerin gündeme alınması söz konusu olsaydı, bugün, Türkiye, çok farklı noktada olurdu.

Şimdi, Kasım 2000 tarihindeki kriz, arkasından 2001 yılındaki şubat krizi çıkmıştır, Türkiye o yüzden sıkıntıya girmiştir diyorsunuz. Niçin çıktı bu şubat krizi; kamu bankaları tetiklemiştir krizi. Niçin kamu bankaları tetiklemiştir; çünkü, kamu bankalarının birikmiş zararları vardı, onlar gündeme geldi, o yüzden likidite sıkıntısı çıktı...

Şimdi, birinci Bankacılık Yasası görüşülürken çok ilginç açıklamalar var. 1 inci maddesi üzerinde konuşulurken -burada Tutanak Dergisi var, 16.6.1999 tarihli- DYP Grubu adına söz alan Ufuk Söylemez, "bankacılığı çözmeye çalışıyorsunuz; ama, bir noktaya dikkat edin, kamu bankalarındaki görev zararını ne yapacaksınız; bunu çözmedikçe bankacılık sistemini reformize edemezsiniz -oradan, hükümetten hiçbir ses seda yok- bankacılık sektörüne ilişkin düzenlemeler yapıyorsunuz; ama, kamu bankalarındaki o hastalıklı yapı devam ediyor" diyor. O geçiyor.

Sonra, bakıyorsunuz ki, o kanunda yetersizlikler var diye, yeni bir düzenleme geldi. Ne zaman geldi; yine, Aralık 1999'da geldi. Hatta, o tasarı görüşülürken, 4 tane banka Fon kapsamına alındı. O arada, bu 4 tane bankadan başka yeni banka da söz konusu olmayacaktır diye, burada, hükümet temsilcisi söyledi, Meclise açıklamada bulundu.

Yine, o tarihte, DYP Grubu adına konuşan Kemal Kabataş diyor ki: Siz, bu tasarıyla yine bir eksik düzenleme yapıyorsunuz. Bakın, burada hepsini okumak istemiyorum zaman sınırlı olduğu için; tarihleri zikrediyorum tutanaklardan. Arkadaşımız diyor ki: "Bankacılık sistemini rehabilite etmezseniz, bankacılığın rehabilitasyonuna ilişkin düzenlemeler getirmezseniz, bu programda, bu bankacılık düzenlemeleri sıkıntı yaratır, hiçbir şey çözemezsiniz." Yine hiçbir değişiklik yok, yine herkes bildiğini okuyor. Sonradan -hepimiz hatırlıyoruz- iddialı programlar başlatılıyor, bu iddialı programlar içinde her şey güllük güllüştürme gösterilmeye çalışılıyor; ama, ne bankacılıkla ilgili, rehabilitasyona dönük bir şey yapılıyor ne de kamu bankalarının görev zararlarıyla ilgili bir düzenleme getiriliyor; hiçbir şey getirilmiyor.

Daha sonra, bir cennet görüntüsü yaratılıyor. Bugünlerde olduğu gibi, o zaman da, borsa yukarı çıkıyordu, faizler aşağı düşüyordu, dolar aşağı düşüyordu, Türkiye'ye sıcak para geliyordu ve suni bir cennet yaratılıyordu. Ben gayet iyi hatırlıyorum, o dönemde, hükümetin Başkanı Sayın Başbakan "biz ekonomiyi çözdük, her şey güllük güllüştürme oldu" diyordu. Bunları hepimiz hatırlıyoruz.

Peki, her şey güllük güllüştürme da, Türkiye, arkasından, 2000 yılında hepimizin yaşadığı olayları niye yaşadı? Bankalar birbiri arkası sıra Fona girdi. Bu Fona, bu milletin 20 milyar dolar parası yatırıldı; Fondaki bankalar için 20 milyar dolar yatırıldı... Bir gün gelecek, bu millet, bu 20 milyar doların hesabını soracak! (DYP sıralarından alkışlar) Niye yatırıldı?.. Niçin bu düzenlemeleri zamanında yapmadınız?

Burada uyarıldı. Bu uyarılar yapılırken, biz, bu önerileri, bu eleştirileri yaparken, üstünlük söyleyordum, akademisyen sıfatı taşıyan birçok üniversite öğretim üyesi, televizyonlarda, bu eleştirileri duymazlıktan geldiler, programa övgüler dizmeye devam ediyorlardı o tarihte. Bazı gazetelerin ekonomi sayfalarını düzenleyen insanlar da, muhalefetin bu haklı açıklamalarını hiçbir şekilde dikkate almadılar ve övgüler yağdırmaya devam ettiler. Sonra ne oldu; önce kasım krizi, arkasından şubat krizi yaşandı. Bu şubat krizi geldi ve denildi ki, krize niye girdik; işte, kamu bankalarının açığı vardı. Bu açığı nasıl kapattık; Hazine 16 milyar dolarlık kâğıt vererek bu açığı tıkadı. Peki, ben şimdi şunu soruyorum: Bu bankacılık düzenlemelerine başlarken, burada arkadaşlarımızın, hepimizin uyarılarına rağmen niçin kamu bankacılığı sorunu çözülmedi; buna ilişkin açığı kapatacak düzenlemeyi niye getirmediğiniz de bu milleti perişan ettiniz; niye krize soktunuz? (DYP sıralarından alkışlar) Ondan sonra diyorsunuz ki "on yıl sorumlusu vardır bunun..." Nerede on yıl! Ben şurada size örnek veriyorum; bunu çözseydiniz, Türkiye, şubat krizini yaşamayacaktı, kasım krizini yaşamayacaktı, milletin bu kadar parası yok olmayacaktı, bankalar birbiri arkasına Fona girmeyecekti. Türkiye'nin bunları tartışması lazım. Böyle övgülerle, gerçekçi olmayan değerlendirmelerle, geçmişi sorumlu tutarak bunun içinden çıkmak mümkün değil. Ne oldu; reel sektörü sıkıntıya soktuk, bankacılık sektörünü sıkıntıya soktuk, üretimi geriletтік; şimdi, hiçbir şey olmamış gibi yeni bir düzenleme daha getiriyoruz.

Bakın, şubat krizinden sonra mayıs ayında çıkan bir bankacılık düzenlemesi var, onu da söyleyeyim; 11 Mayıs 2001 Cuma günü Genel Kurul toplantısında yine demişiz ki "Bankacılık sektörü ciddi sıkıntı içerisinde, fona olarak milletin 20 milyar dolarını batırdınız, içeri soktunuz, bunlar para yutmaya devam ediyor, böyle devam etmesi mümkün değil. Ben çıkmış, tümü üzerinde konuşmuşum, demişim ki, bir rehabilitasyon programı getirin, bu bankaları fona almak çözüm değil; Fona alacağımıza, Fona almadan bunlara çare getiriniz. Bakın, burada, Sayın Bakan da burada, o zaman yeni gelmiş Devlet Bakanı idi, ekonomiyle ilgili programlar getirildi.

Ben şimdi soruyorum: Niçin bu düzenlemeleri, bizim önerilerimizi dikkate almadan, getirip de, bizi, bu sıkıntıya soktunuz milleti? Getirseydiniz, bunu yaşamayacaktı bu millet, yazık değil mi! (DYP sıralarından alkışlar)

Şimdi, bir sene geçmiş aradan, diyoruz ki: Artık, Fona almak çare değildir. Kamu bankalarının açıkları da vardır. Şimdi bunları kapatmak için biz, işte, yeni düzenlemeler yapacağız, bundan sonra işler düzelecek.

Bakın, reel sektöre öncelik verin diye defaatle söyledik. Her çıkan sözcüğümüz, burada, reel sektörün ne kadar önemli olduğunu, reel sektör ayakta duramazsa, Türkiye'nin, ne bankacılık sektörünün ne üretiminin devam edemeyeceğini ne de borç ödeyebileceğini söyledi. Dedik ki: Gerçekten, reel sektöre öncelik verin, reel sektörü ayağa kaldırın ki, millet üretime devam etsin. Ne oldu; iyice battıktan sonra her şey, şimdi reel sektörü düzenleyeceğiz!

Reel sektörle ilgili olarak kanun tasarısı getiriyoruz; Hükümet, Plan ve Bütçe Komisyonuna bir tasarı sevk ediyor, altında, Başbakan ve yetkililerinin imzası var. Tasarıyı açıp bakıyorsunuz; içinde, reel sektörün sorunları ve onlara çözüm yolları önerileri var. Peki, bu arada bir önerge geliyor; bakıyorsunuz, reel sektörü kurtarmak için ya da onun sorunlarını çözmek için getirilen tasarıya, çok ciddi bir düzenleme getiriliyor. Mali sektöre, bankacılık sektörüne... Hatta, yeterli düzenlemeler yapılmadan, güvence altına alınmadan, kamu fonlarının... En az 4 000 000 000 dolar olarak ifade ediliyor; ama, bizim değerlendirmemiz, bunun 10 katrilyon liradan aşağı olmayacağı şeklindeydi. Şimdi, 10 katrilyon liralık ilave bir kaynak yük getirecek bir şey, hükümet tasarısı olarak gelmiyor,

Plan ve Bütçe Komisyonuna bir önerge olarak son dakikada sokuşturuluyor. Orada, böyle büyük bir operasyonu niçin hükümette tartışıp getirmiyorsunuz sorusunu sordum; ama, cevap yok. Madem bir hükümet politikasıdır reel sektör yanında mali sektörü de düzenlemek... Gördünüz, hata olduğunu gördünüz, Fona alarak bu milletin parasının yok olduğunu. Fondaki bankalarla bütün kamu sektörünü büyüterek bankaları da kamulaştırdınız, onları da sistemin içerisine soktunuz. Baktınız ki, bu para yutuyor, bir değiştirme, politika değiştirme, bizim birbuçuk sene önce yaptığımız uyarıları dikkate alarak bir politika değişikliği yapılması ihtiyacı oldu; olabilir... O zaman, bu politika değişikliklerini hükümette tartışıp, bunu, kapsamlı bir değişiklik olarak getirip, Meclisin yetkili komisyonunda niçin tartıştırmadınız?!

Şimdi, o önerge apar topar kabul edildi. Orada hükümeti temsil eden arkadaşlarımızın bile haberi yok bu düzenlemelerden. O yetmiyor, tepkiler ortaya çıkınca, şimdi Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda görüşülmeye başlanmışken, bir yığın değişiklik önermeleri hazırlanıyor. O zaman, Plan ve Bütçe Komisyonuna ne lüzum var! Hükümet tasarı hazırlasın, burada, Genel Kurula doğrudan doğruya soksun! İhtisas komisyonlarının, bunları, enine boyuna tartışıp, doğruyu yanlış bulması lazım. Burası, milli iradenin tecelli ettiği bir organdır; atölye değildir, bir kanun fabrikası değildir Türkiye Büyük Millet Meclisi. (DYP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Buna saygıyı herkes göstermek zorundadır; başta, komisyonun göstermesi lazım. Ben, Komisyon Başkanının, hükümetten bu kadar geniş kapsamlı değişiklik önerileri geldiği zaman, "bir dakika kardeşim; biz bunu komisyona alıp yeni baştan görüşmek zorundayız" demesini beklerdim. (DYP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Yangından mal mı kaçırıyoruz, çekindiğimiz ne var?!

AHMET İYİMAYA (Amasya) - Aceleleri var!

OĞUZ TEZMEN (Devamla) - Bir gün sonra da çıkarınız; hatta, öğlen ara verip akşam görüşmeye başlarız bu biz değişiklikleri; ama, lütfen... Ne yaptığımızı teknisyenlerle görüşelim; ne yapıyoruz, ne ediyoruz...

Bakın, ben size somut örnekler verdim. Bakın, burada getirdiğim uyarılar -bu, sadece bankacılık sektörü- dikkate alınsaydı, Türkiye böyle bir krizi yaşamayacaktı; Türkiye, bu kadar ağır faturaları bu millete ödetmeyecekti; hâlâ yeni vergiler, hâlâ yeni düzenlemeler...

Bakın, bugün gazeteleri okuduysanız görmüşsünüzdür, Amerika'nın en büyük ve en önemli ekonomi dergisinin editörleri "devalüasyon yaparak, vergi koyarak düzene çıkmış, düzlüğe çıkmış bir ülke yok; IMF yanlış yapıyor" diyorlar; en büyük ekonomi editörleri, bu uyarılarda bulunuyorlar. Tabii, siz, ekonomiyi bütünüyle algılayamazsanız, o zaman, bölük pörçük önlemlerle sistemini dizayn etmeye çalışırsınız; o dizayn etmeye çalıştığınız zaman yüze göze bulaştırılır. Sonra, şimdi, IMF'yi şikâyet ediyoruz; ama, bakıyorsunuz ki, kapsamlı olarak bir düzenleme getirilmemiş, biri bir şeyler yazıyor, apar topar komisyonlardan jet hızıyla geçiyor, burada jet hızıyla görüşülüyor; ama, eksiklikler ve aksaklıklar, uygulama başlayınca ortaya çıkıyor. Onun üzerinde, bakıyorsunuz, bir utanç belgesi olan, gerçekten, IMF'ye verilen mektup utanç... Bu kadar ayrıntılı mikro management aslında bir aczin ifadesidir. (DYP sıralarından alkışlar) "Yani, siz bunu yönetemiyorsunuz, bunları tek tek böyle yaparsanız, biz, sizi ayakta tutarız" diye verilmiş bir belgedir. Gerçekten, hepimiz Türk Milletinin birer ferdi olarak -siyaset yapmıyorum burada samimiyetimle konuşuyorum- bu kadar ağır bir bedeli bu millete ödetmeniz gerekmez.

Keşke, bu önerilere önyargısız baksaydınız, bunlar da doğru söylüyor diyebilseydiniz, belki, çok daha rahat aşabilecekti Türkiye bu sıkıntıları; ama, ne oldu?.. Bakıyorsunuz, yine, aynı hatada ısrar devam ediyor. Değiştireceksiniz, yarın yeni baştan başka sorunlar çıkacak. Şimdi, ek zırlar

vermeye çalışıyorsunuz karar alıcılara. Zirh ihtiyacı varsa, sadece kamu bankalarının ya da Fon bankalarının yöneticilerine mi tanımak lazım?! Bütün kamu sektöründe büyük santral ihalelerine, daha büyük kapsamlı operasyonlara imza atanlara niçin güvence vermiyorsunuz da, münhasıran, falanca kişiye döndük kanunî düzenleme yapıyorsunuz?! Şantaj var çünkü, denilecek "bunu yapmazsanız ben yokum..." O zaman, yoksanız, yoksunuz. Yani, bu kadar kolay mı bu, ucuz mu! (DYP ve SP sıralarından alkışlar) Hepimiz imza attık, hepimiz hesap verdik; kamunun bütün sektörlerinde, her zaman da hesabını veririz. Bundan çekinecek bir şey yok; ama, zirh vermeye kalkarsanız, o zaman şunu derler: "Bu zirhı vererek bir şeyler mi yaptırmak istiyorsunuz birilerine?" Bu güvenceyi verirseniz, bu kişiler acaba daha mı dediklerinizi uygulayacaklardır sorusu insanların aklına geliyor. Buna kimsenin hakkı yok. Gelin, bu milletin, kamu sektöründe çalışan ne kadar insanı varsa, herkesi aynı statüde tutalım, onlar nasıl hesap veriyorsa, bu arkadaşlarımız da aynı hesabı versinler; ama, hesap vermeyeceğiz deniyorsa, o zaman, aynı hesap vermeme mekanizmasını kamunun diğer sektörlerine de verin. Bakın, bürokrasi "iş yapmıyor" diye, şikâyet ediliyor. Tamam, etmiyor... Bürokrasiye, gerçekten, zirh ihtiyacı hissediyorsanız, o zaman, kamunun başka alanlarında görev yapan üst yöneticilere de aynı zirhı getirin. Niye getirmiyorsunuz? Bunlar, gerçekten, çok yanlış uygulamalar. Hatada ısrar bence en büyük yanlış.

Bakın, şimdi, değişiklik önermeleri verilecek. İlgili önermeler verildiğinde, tabii ki, ayrıntılı olarak bunları dile getireceğiz; ama, öncelikle şunu söyleyeyim: Türkiye, sadece banka sektöründen ibaret değil. Türkiye'de, çok geniş kesimler, gerçekten çok sıkıntı çekiyor; işsizlik had safhaya gelmiş, kamu sektörü, gerçekten, iş yapamaz hale gelmiş, kilitlenmiş, sanayi tesisleri üretimde zorlukla karşı karşıya. Niçin karşı karşıya?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OĞUZ TEZMEN (Devamla) - Sayın Başkan, 1 dakika eksire verirseniz...

BAŞKAN - Buyurun efendim.

OĞUZ TEZMEN (Devamla) - Kamuya güvenerek, Fona alınan bankaların daha önceden hisse senedine para yatırmış, İstanbul Menkul Kıymetler Borsasından hisse senetleri almış küçük yatırımcıyı niçin kurtarmıyorsunuz? Ben bu soruyu soruyorum: Niçin, onları kurtarmıyorsunuz? O insanları, küçük yatırımcıları, gidip -sermaye piyasasının herhangi bir uyarısı yok- borsada resmen işlem gören hisse senetlerine yatırım yapanları niçin kurtarmıyorsunuz; niçin, çiftçiye kurtarmıyorsunuz; niçin, vergi borcu olan insanları kurtarmıyorsunuz; niçin, SSK borcu olan insanları kurtarmıyorsunuz?..(DYP sıralarından alkışlar)

Bunları silmek değil, bunlara, belki, rahatlatıcı, yeniden, düşük faizle taksitlendirici imkânlar getirmek lazım.

Şimdi, bunu yapmazsanız ne olacak? İstanbul yaklaşımıyla bir oluşum olacak, bankalar anlaşacaklar kredilerini zamana yayacaklar; ama, o anlaşmanın mürekkebi kurumadan vergi dairesi yakasına yapışacak, vergi borcunu ver diyecek; SSK haczi dayanacak...

BAŞKAN - Efendim, teşekkür ediyorum.

OĞUZ TEZMEN (Devamla) - Biz, şimdi, sorunu çözmekten öte yeni sorunlar yaratacağız; bundan endişem var. Yine, aceleye getirilmiş bir düzenlemedir. Çok geniş kapsamlı düşünün. Lütfe, yangından mal kaçırır düşüncesiyle yaklaşmayalım. Bunu, uzun uzun eleştirelim, düşünelim, değerlendirelim ve böylelikle, gerçekten işe yarayacak bir düzenleme yapalım.

BAŞKAN - Efendim, teşekkür ediyorum.

OĞUZ TEZMEN (Devamla) - Yoksa, biz, ev ödevini yapmış çocuk misali bir telaş içinde yaparsak, sonumuz, her zaman olduğu gibi, hüsrana olur.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan, sağ olun. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Ben teşekkür ediyorum efendim.

Gruplar adına başka söz isteyen?.. Yok.

Şahısları adına, Erzurum Milletvekili Sayın Aslan Polat; buyurun. (SP sıralarından alkışlar)

ASLAN POLAT (Erzurum) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlarım.

Şimdi, biz, malî sektöre olan borçların yeniden yapılandırılması hakkında konuşacağız; ama, içeriği tamamen değişti- burada, öntümüze gelen bir tasarı üzerinde konuşacağız.

Şimdi, bu konuda şunu söylemek istiyorum: Bu hükümetin de bu tasarılarla ilgili ciddi olarak bilgisi yoktur. Olsaydı, zaten, üç kez Kamu Bankaları Yasasını, dört defa da Bankalar Yasasını değiştirmezlerdi.

Bakın, şimdi, size, ben, bir şey söyleyeceğim: Hükümetin, bu tasarı üzerindeki görüşlerinin netliğe ulaşmadığının en önemli belirtisi, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu Başkanının -lütfen, dinlerse söyleyeceğim- bu tasarinın tümü Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülürken yaptığı konuşmadır. Burada, Sayın Başkan -tutanaklar da burada, bende vardır- aynen şu ifadeyi kullanmıştır: "Biz, bu tasarıyla ne teşvik vereceğiz? Bizim vereceğimiz teşvik sadece 2 nci maddede yazılı olanlardır. Böyle bir sözleşme düzenlendiğinde Damga Vergisinden muaf olacak. Zaten, şirketin durumu bugün öyle ki, Damga Vergisini tahsil etmeye kalksanız da, edemezsiniz. Bundan öteye, kamunun aktaracağı herhangi bir şey yok. Plan ve Bütçe Komisyonunda, tasarinın tümü üzerinde konuşan Sayın Başkanın dediği bu; "hiçbir şey aktarmayacağız" diyor ve devam ediyor Başkan: "Bankaların, hakikaten, çok rasyonel bir bazda bir araya gelip her öntüne gelen firma için değil, sadece ayağa kalkabileceklerine emin oldukları firma için programı uygulamaya koymalıdır- lar" deyip, neticede, konuşmasının ilk bölümünü şöyle tamamıyor: "Yeni kredi vermeden biz de bu anlaşmalara sadık kalacağız. Bu çerçeve anlaşmalarını imzalayacağız, yeniden yapılandırılmalarına olanak sağlayacağız; dolayısıyla, kamudan doğrudan aktarılacak bir şey yok." Plan ve Bütçe Komisyonunda böyle diyor, gece saat 10'da birtakım önergelerle geliyor, 4 milyar dolardan bahsedilen, 5,6 katrilyondan bahsedilen bir kaynağı aktaracağından bahsediyor.

Şimdi, ben, Sayın Başkana şunu söyleyeceğim: Siz, bu 5 katrilyonu o kadar mı önemsemiyorsunuz ki, tasarı konusu yeni mi aklınıza geldi ki, tümü üzerinde konuşurken "biz bir kaynak aktarmayacağız" diyorsunuz da, tümü konuşulduktan sonra bu kaynak aktarmaları gündeme getiriyorsunuz!

Burada neyi söylemek istiyorum: Sayın Başkan, bu konu üzerinde hükümetin ciddi bir çalışması yok. Bu, o kadar basit ki, BDDK Başkanı, bilanço büyüklüğü itibarıyla sektördeki payların yüzde 1'in üzerinde olan bankaların bu tasarıdan faydalanacağını belirtiyor. Komisyonunda, üyelerin, sürekli olarak söylediği "10-11 bankaya bu tasarıyla 10 katrilyon TL civarında bir kaynak aktarımından bahsediliyor şu anda grupta" sözlerine rakam telaffuz edemedi; çünkü, o anda kafasına yerleşmemişti. Sonra gazetelerden okuyoruz, bu kaynak, 4 milyar dolar, yani takriben 5,6 katrilyon olarak telaffuz ediliyor. Kamuoyunda tepkiler oluyor, bunun üzerine, Sayın Kemal Derviş, sivil toplum kuruluşlarıyla görüşüyor, hükümete mensup parti liderleriyle görüşmeler yapıyor, gazete ve TV'ler aracılığıyla açık açık MHP'ye mesaj yolluyor ve diyor ki: "Ya bana güvenirsiniz ya da görevi

bırakırım." Bunun üzerine, hemen MHP, yine, her zaman olduğu gibi, geri adım atıyor. Önergeler vasıtasıyla gerekli düzenlemeler yapılacağından bahsediliyor. Bu arada, komisyonda, MHP'nin ve muhalefet partilerinin üyeleriyle reddedilen kamu bankaları yönetim kurulu üyelerine, yaptıkları işlemler dolayısıyla yargılanmalarını zorlaştıran hükümler, kamuoyunun bu konudaki hassasiyeti dahi göz önüne alınmadan, önergeyle tekrar Meclise getirilip kabul ettirilmeye çalışılıyor ve MHP'de tabii bunu kabul eder; çünkü, korktular kendileri. Netice olarak, bugün burada görüşülen tasarı, kesinlikle üzerinde ciddi olarak düşünülüp, Meclis komisyonlarında önemine binaen bir alt komisyon teşkil edilip, bürokrat ve sivil toplum kuruluşlarının görüşleri alınarak hazırlanmış bir tasarı olmadığından, her an çeşitli değişikliklere uğraması beklenen bir tasarıdır.

Örneğin, komisyonda ısrarla sorulan "neden yüzde 1" sorusuna çok net bir cevap alınmadı. Yine, komisyonda ve basında çok sık sorulan "bugün zor durumdaki bankalara 4 milyar dolar yardım yapmaya hazırlanıyor musunuz? Peki, daha önce zor durumda olan bankalara neden yardım yapmadınız? Hortum suçu işlemediği halde, zora düşen bazı bankalara neden el koydunuz? Bu yardım edilecek bankalar içerisinde, sırf yöneticilerinin hatalı ve beceriksiz tutumundan dolayı zor duruma düşen bankalar var mıdır? Kendi holdinglerine kaynak aktardığı için zor duruma düşen banka var mıdır ve bu bankalara yardım yapmakla hortumcuları mükafatlandırmış olmayacak mısınız?" diye sorulan sorulara da cevap alınmamıştır.

Yine, kamuoyu "peki, bu kaynakları aktardığınız zaman, ne kadarlık bir fayda bekliyorsunuz; aktarmazsanız ne kadar banka fona düşer; bunda ne kadar zarar olur" diye soruyor; hiçbirisine net bir cevap yok. Türkiye'de, zaten, kimsenin görüşü yok. Her şey, Sayın Kemal Derviş'in kafasının içinde! Ne komisyonun haberi var ne Meclis'in haberi var ne de hükümetin haberi var! Tek kişilik oyun oynuyoruz burada; olmaz böyle şey!

Bakın, yine, bu konuda, TÜRMOB Başkanının önemli ikazları vardır: "Fona devredilen bankalarda son aşamaya kadar Hazine temsilcileri bulunuyordu. Bunca yasal yetkiye rağmen, ticarî geçmişi şaibeli kimselere banka kurma izni verilmiş veya banka satın almaları teşvik edilmiştir. Mevduat güvencesinin de yardımıyla banka sahibi olan maceracı kimseler, haksız rekabet yoluyla yüksek faizli mevduat toplamış ve bunu, kendi şirketlerine aktarmışlardır. Bu işlemlerin hepsi, kamu otoritelerinin gözü önünde cereyan etmiş; olumsuzlukları belirten Bankalar Yeminli Murakıpları raporları hasır altı edilmiştir." Bunu, TÜRMOB'un Genel Başkanı söylüyor; "bunları ciddiye alıp bizi ikna edin" diyoruz; bir tek söz söylenilmiyor. Şimdi, bu iddialar önemli iddialardır. Bu konularda Meclis ikna edilmeden, sadece iktidar partisi milletvekillerinin çoğunluğuna dayanılarak, bu tasarımı da aynen diğer tasarılar gibi geçirirlerse, iktidar mensupları bunun hesabını mutlaka halka veremezler.

Şimdi, ben, hükümetin veya BDDK Başkanın açıklamasıyla ilgili bir soru soruyorum: Niye, Sayıştay denetiminden korkuyorsunuz; neden, Sayıştay sizi bu kadar korkutuyor? Türkiye'nin bütün devlet memurları Sayıştay'a hesap veriyor, siz niye vermek istemiyorsunuz?

BAŞKAN - Sayın Polat...

ASLAN POLAT (Devamla)- Hayır efendim, hükümet bu tasarımı...

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinde, Sayıştay Başkanının dışında bürokrata soru sorulmaz; onların da cevap vermeye hakkı yok.

Buyurun.

ASLAN POLAT (Devamla)- Bakana soruyorum; Bakan, cevap versin...

BAŞKAN - Bakana bir sorun, tamam.

ASLAN POLAT (Devamla)- Bakana soruyorum, cevap versin.

Niye soruyorum; bu tasarı görüşülürken, bir gün önce, hatta, Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı bu tasarıyla beraber kurulların denetimi için hükümetçe yeni bir tasarı hazırlandığını söyledi ve "bunu getireceğiz" dedi. Plan ve Bütçe Komisyonunda da kurulların Sayıştay denetimine açılması çok büyük bir kabul gördü; bütün partiler ittifak ettiler, oybirliğiyle Sayıştay denetimine açılması ve bu kurulların denetlenmesi benimsenmişken, ne oldu ki, şu getirdiğiniz yeni önergelerle hemen Sayıştay denetiminden kaçuyorsunuz; niye korkuyorsunuz? Bütün devlet memurları hukuk denetimine tabi iken, her türlü devlet memurunun hukuk önünde bir ayrıcalığı yokken, siz, niye bir ayrıcalık istiyorsunuz? Siz, her şeyde eşitlik isteyen Cumhurbaşkanının bu kanunu en azından bu konuda veto etmeyeceğini görmüyor musunuz. Siz, bu yaptığımızın sebebini açıklamak zorundasınız. Niye hukuktan korkuyorsunuz, niye Sayıştay denetiminden korkuyorsunuz?

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; gerek Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun raporları gerekse Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin ve Sanayi Odalarının yaptıkları anketlerin incelenmesinde gerek finans kesiminin gerekse reel kesimin önemli darboğaza girdikleri, eğer, önemli tedbirler alınmazsa, Arjantin'deki sosyal patlamanın bir benzerinin, hatta, daha büyüğünün bizde de olabileceğinin sinyallerini vermektedir. Örneğin, BDDK'nın Aralık 2001 raporuna göre toplam yurtiçi talep, yılın ilk yarısında yüzde 17,5, üçüncü çeyreğinde ise yüzde 17,1 daralmıştır. Talep olmayınca üretim nasıl olacak, reel sektör nasıl imalat yapıp satacaktır?

Yine, raporda, 2001 yılının ilk çeyreğinde 3,1 milyar dolar, ikinci çeyreğinde 6,4 milyar dolar, üçüncü çeyreğinde ise 1,1 milyar dolar olmak üzere, 2001'in üç çeyreğinde, yani, dokuz ayında toplam, 10,6 milyar dolar sermaye ülkemizi terk edip gitmiştir. Yani "IMF'den gelecek" diye vermediğimiz ödün kalmayan paradan daha fazlası, 2001'in dokuz ayında ülkemizi terk edip gitmiştir. Burada Hazine ihalelerinde birleşik faiz oranı son derece yüksek seyretmiş, 2001 yılı Ocak-Eylül dönemleri arasında birleşik faiz oranları yüzde 109,1 olmuştur. Hazine faizleri bu oranda seyrederince, finans sektörü reel sektöre kredi açmakta zorlanmakta, reel sektörsel alıp işlettiği takdirde geri ödeme imkânı olmayan bu yüksek kredi faizlerine hiç de sıcak bakmamaktadır. Örneğin, Ankara Sanayi Odasının Ekim 2001 itibarıyla yaptığı bir araştırmaya göre, firmaların yüzde 82'si finansman konusunda sıkıntı çekmektedirler. Firmalar, finansal darboğaz sebepleri olarak, yüzde 29'u kredi maliyetinin yüksekliği, yüzde 16'sı ise kredi bulamamaktan şikâyet etmektedirler.

BAŞKAN - Toparlayın efendim.

ASLAN POLAT (Devamla) - Bitiriyorum Sayın Başkan.

Bankalardaki kredi ve mevduat ilişkilerine baktığımızda şu çarpıcı neticeyle karşılaşırız: 2001 Eylül ayı itibarıyla toplam mevduatın yüzde 31,2' si kamu bankalarında, yüzde 56,6' sı özel bankalarda, yüzde 13,8' i Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonundaki bankalarda olmasına mukabil, kullanılan kredilerin yüzde 18,6' sı kamu bankalarına, yüzde 67,2' si özel bankalara, sadece yüzde 3,8' i Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu bünyesindeki bankalara aittir.

Başka bir ifadeyle, kredi/mevduat nispeti kamu bankalarında yüzde 67,7, fon bankalarında yüzde 36 iken, özel bankalarda yüzde 118'dir. Buradan da görüldüğü üzere, son derece kıt biriken tasarruflarımızda en büyük kredilendirme oranı özel bankalarda olup, bu oran fon bankalarında son derece düşüktür. Özel bankalar içerisinde ise, ilk beş banka, diğerlerine göre önemli bir fark atmaktadır; örneğin, ilk beş banka mevduatın yüzde 38,6'sını, diğerleri yüzde 18'ini toplarken, kredi hacminde ilk beş bankanın hissesi yüzde 52,8, diğerlerinin ise yüzde 14,4'tür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ASLAN POLAT (Devamla) - Sayın Başkan, 1 dakika müsaade edin de bitireyim...

BAŞKAN - Toparlayın efendim.

ASLAN POLAT (Devamla) - Yani, ilk beş bankada yüzde 136'ya çıkan bu oran, diğerlerinde yüzde 80'e düşmektedir.

Buradan da görülüyor ki, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonundaki...

BAŞKAN - Artık son sayfaya geçin...

ASLAN POLAT (Devamla) - Evet...

Ne bir kredi vermekte becerikliler ne fona aldıkları bankaları idare etmekte becerikliler. Tek bildikleri, kendilerini hukukî bir korumaya alıp, dokundurulmamaları, Sayıştay denetiminden kaçmaları... Çünkü, yaptıkları hiçbir icraata kendileri de güvenmiyorlar, hükümete de güvenmiyorlar. Kamunun da, bunların her türlü hatasını çıkaracağını bildikleri için, kamu denetiminden kaçıyorlar, komisyondan kaçıyorlar, tasarrufların ruhunu komisyona söylemiyorlar, son dakika önergeleriyle komisyona veriyorlar, ondan sonra, gelip, ondan da vazgeçip, Meclise son dakikada veriyorlar. Tartışılmaktan, konuşulmaktan korkan bir hükümetle karşı karşıyayız. En kolay, bunların istifa etmeleri ve halkın bunlardan kurtulmasıdır.

Hepinize saygılar sunarım. (SP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN - Efendim, teşekkür ediyorum.

Sayın Bakana söz vermeden önce, birleşime 5 dakika ara veriyorum efendim.

Kapanma Saati : 16.34

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati : 16.45

BAŞKAN : Başkanvekili Mustafa Murat SÖKMENOĞLU**KÂTİP ÜYELER : Burhan ORHAN (Bursa), Sebahattin KARAKELLE (Erzincan)**

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, 50 inci Birleşimin Üçüncü Oturumunu açıyorum. 792 sıra sayılı kanun tasarılarının görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

V. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

7. - *Malî Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/938) (S. Sayısı : 792) (Devam)*

BAŞKAN - Komisyon ve Hükümet yerinde.

Tasarının tümü üzerinde, hükümet söz istemiştir efendim.

Sayın Bakan, buyurun. (DSP ve MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz 20 dakika.

Sayın Bakanın doğum gününü de kutluyorum; televizyondan, Erdal Sağlam'dan duydum; doğruysa...

DEVLET BAKANI KEMAL DERVİŞ - Yaşlanıyoruz, yaşlanıyoruz...

BAŞKAN - Yok efendim, tekâmül yılı bu.

DEVLET BAKANI KEMAL DERVİŞ - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aslında, çok yoğun bir çalışmayla, çok önemli düzenlemeleri, yasaları onayladınız. Bugün de, çok önemli bir konu gündemde ve bunun, en sağlıklı biçimde sonuca bağlanması, ekonominin geleceği açısından gerçekten çok önemli.

Şimdi, ben, tabii, bütün usullere pek hâkim değilim, o konuda deneyimli değilim; ama, bu önergeler konusunda şunu söylemek istiyorum: Mantıken, hakikaten, bir yasa tümüyle değişirse veya esas omurgası değişirse, o zaman, tabii, bunu, yeniden ele alıp, yeniden tartışmakta yarar var; ama -sanıyorum, gördünüz, dağıtıldı da; yani, verilen önergeler önemsiz değil, önemli- yasanın esas amacı ve esas omurgası değişmiyor, hatta, birçoğunuzun ifade ettiği bazı konularda da, hükümet içindeki dayanışmadan sonra, muhalefetin de istediği yönde bazı değişiklikler dile getiriliyor. O açıdan, sanıyorum, bu tartışmaya, bu şekilde devam etmemizde yarar var.

İkinci bir konuyu, başta vurgulamak istiyorum. Orada, Sayın Abdullah Gül'ün bir ifadesi oldu. Aslında, diğer bazı konularda, önergelerle, onun istediği, yani, onun da önerdiği yönde bazı adımlar atılacağını göreceğiz; ancak, bir konuda, gerçekten, neyin doğru olup neyin yanlış olduğunu belirtmemiz gerekiyor.

Bu düzenleme, bankaları ve finans sektörünü, reel sektöre daha güçlü biçimde kredi verebilmeleri için güçlendirme yasası, tamamen, Türkiye'deki, BDDK, Hazine, Merkez Bankası ve ekonomiyle ilgili diğer birimlerin çalışmasıyla ortaya çıkmıştır ve hatta, IMF'ye biraz zor an-

latılabildi.Yani, her konuda -tabii, dışarıdan önemli kaynak sağladığımız için- ekonomik programı anlatmak durumundayız; ancak, bu yasanın, hiçbir şekilde, IMF'ye anlatılması da öyle çok kolayca olmadı. (SP sıralarından alkışlar [!]) IMF bu düzenlemeyi güç kabul etti ve dolayısıyla, "bu, dışarıdan geliyor, bize empoze ediliyor" diye bir şey yoktur. Tam tersine, biz bunu geliştirdik ve hem kendi aramızda bütün ayrıntılarıyla tartıştık hem de ondan sonra, o aşamadan sonra IMF'ye anlatıldı ve bir ölçüde ikna edildi. Gerçek bu. Dolayısıyla, bu, tamamen yerli malı bir düzenleme, dışarıdan gelen bir düzenleme değil. (DSP sıralarından alkışlar)

2000 Kasımında ve ondan sonra 2001 Şubatında ekonominin yediği iki önemli darbenin hasarı gerçekten büyük oldu ve bunu düzeltmenin çok temel iki boyutu var. Bunun bir tanesi büyük ölçüde gerçekleşti; bu, döviz piyasasıyla, cari işlemler dengesiyle, döviz dengesiyle ve kur politikasıyla ilgili. Hatırlıyorsunuz, 2000 yılını, Türkiye, maalesef, 10 milyar dolara yaklaşan bir cari işlemler açığıyla bitirdi ve döviz gelir gider dengesinde çok büyük zorluklar oluşmuştu, dengesizlikler oluşmuştu. Yazın yaşadığımız zorlukların çok önemli bir nedeni, bu döviz piyasalarındaki çalkantı ve 2000 yılının büyük boyutlara ulaşmış cari işlemler açığı oldu.

2001 yılını, Türkiye, 2 milyar doları aşan bir cari işlemler fazlasıyla bitiriyor. Dünya ticaret hacminin 2001 yılında sadece yüzde 1 oranında büyümesine rağmen, ihracatımız, yüzde 14'e yakın bir oranda büyümüştür ve cari işlemlerde de bu fazlayı, Türk girişimcisinin, Türk ihracatçısının, Türk üreticisinin sayesinde, Türkiye başarmıştır.

Bu, tabii, krizin bir boyutunun bitmesinde çok önemli katkı sağlayacaktır ve bugün yaşadığımız nispi istikrar, döviz piyasalarındaki düzelme, faizlerdeki düşüş, hatta borsadaki artış da, bir ölçüde bu döviz dengesindeki düzelmeye bağlıdır. Bu, işin bir boyutu; ama, krizin diğer boyutu, finans sektöründeki rahatsızlık, kamu bankalarındaki görev zararlarının birikmesi, özel bankaların zor durumda olma boyutunu henüz tam olarak aşmış değiliz. Eğer, Türkiye, bugün önerilen düzenlemeyle, finans sektörünü gerçekten güçlü, gerçekten sağlıklı bir duruma getirebilirse ve bu sayede finans sektörü de reel sektöre gereken desteği, krediyi verebilirse, o zaman krizin ikinci önemli boyutunu da aşmış olacağız. Esas bugün önerilen düzenlemenin amacı budur; amacı, Türk finans sektörünü güçlü hale getirmek, sağlıklı hale getirmek ve reel ekonomiye kredi verebilecek, büyümeyi, istihdamı finanse edebilecek duruma getirmektir.

Şimdi, burada, geçmişteki zorluklar ve kriz yüzünden bir darbe yenmiştir ve 19 banka da Fona alınmıştır. Bu bankaların tümü sermayelerini yitirmiş, sermaye açısından negatif duruma düşmüş bankalar olmuştur. Bu düzenlemede bir değişiklik yok, bu düzenleme devam edecek. Eğer, bir banka, tamamen sermayesini yitirdiyse ve bu banka, sadece mevduat sahibinin parasıyla iş yapıyorsa, sahibinin hiçbir payı kalmadıysa bu bankada, o zaman, geçmişte olduğu gibi, bu tür bankalar -ki, bu tür bankaların artık pek piyasada kalmayacağını ümit ediyoruz- tabii ki yeniden Fona alınacaktır. Burada bir değişiklik, bir çifte standart veya bir haksızlık yoktur; ancak, geriye kalan bankacılık sisteminde, sermaye pozitif; ama, uluslararası kıstasların istediği ve kabul ettiği yüzde 8 kadar sermaye yeterlilik oranı olmadığı için, sermaye yapısı reel sektöre yeterli ölçüde kredi vermeye müsait değil, büyümeyi, istihdamı yeterli ölçüde finanse edecek durumda değil bu bankacılık sistemi. Bunu, bir an önce güçlü hale getirip, sermayesini hem yurt içinde hem yurt dışında herkesin görebileceği biçimde yeterli bir miktara ulaştırmak, Türkiye'deki finans sektörünün sağlamlaşması için ve yeni bir krizin oluşmaması için çok önemli bir önkoşuldur. Bunu da çok şeffaf biçimde yapmamız lazım. Şeffaflık, bu operasyonun temel boyutudur. Önergelerde de göreceksiniz, tasarıda da vardır; amaç, artık, hiç kimsenin şüphe etmeyeceği, hiç kimsenin sorgulamayacağı biçimde şeffaf bir bankacılık sisteminin Türkiye'ye yerleşmesi ve bir daha gitmemesidir.

Normal denetimin üzerine ikinci bir denetim, ondan sonra da BDDK'nın üçüncü bir denetiminden sonra -ve, bu hızla yapılacak, birkaç ay içerisinde yapılacak- bütün hesapların şeffaf bir şekilde ortaya çıkmasıyla bu durum yaratılabilir; ama, aynı zamanda, bu şeffaf durum yaratıldığı zaman, bazı zaafılar, krizden doğan, hortumculuktan değil veya suç işlemekten değil, ama Türkiye'deki zor ekonomik durumdan kaynaklanan zaafılar varsa, bu zaafıları da, bir ölçüde devletin desteğiyle, bir an önce ortadan kaldırmak gerekiyor.

Devlet, kimsenin cebine hediye koymayacak, kimsenin cebine para koymayacak. Devlet, şeffaf bir şekilde ulusal bankacılık sistemimize geçici olarak destek olacak. Bunun önkoşulu, banka sahiplerinin, hiç değilse, sermaye yeterlilik oranını yüzde 5'e çıkarıncaya kadar, kendi kaynaklarından -nereden bulurlarsa bulsunlar- kendi şirketlerinden, kendi varlıklarından bir kaynağı koymaları gerekecek. Devlet, ancak bu kaynağı kadar ek bir destek sağlayacak; onu da kâğıt vererek sağlayacak ve geçici olarak hissedar olmak kaydıyla sağlayacak. Hediye şeklinde veya herhangi bir sübvansiyon şeklinde olmayacak. Bunun da şartları zaten tasarıda belirlenmiş.

Bu operasyondan sonra, haziran ayının sonuna kadar, Türkiye'deki özel bankacılık sistemi, uluslararası kıstaslarda kabul edilen, ya yüzde 8 ya da yüzde 9 sermaye yeterlilik oranına ulaşmış olacak, hem dışarıdan daha rahat kredi sağlayabilecek hem içerideki kaynağı çoğalmış olacak ve reel ekonomiye de katkısı bu şekilde kullanacak.

Şimdi, biraz sonra tartışacağımız önergelerde ve değişikliklerde göreceksiniz; özellikle -bu, tabii, aslında BDDK'nın yetkisindedir, birçok şey BDDK'nın yetkisinde yapılabilirdi, ama- bunun daha kesin olması için ve sizlerin de bu kanunu benimserken, bu konuda huzur içerisinde olabilmeniz için, bazı konularda reel sektöre nasıl destek verileceği konusu biraz daha ayrıntılı biçimde yasaya konulmuştur. Değişikliklerin önemli bir kısmı bununla ilgilidir.

Diğer önemli bir husus da -ki, önemlidir- bu yasayı kendi aramızda tartışırken ve hazırlarken, bankanın, sermayeyi hemen bulamayıp, belki belli bir zaman içerisinde ancak bulabileceğini düşünerek, banka sahibine düşen ana sermaye katkısını, geçici olarak, krediyle de finanse edilebileceğini düşünmüştük, bir ihtimal olarak; yani, illa öyle olacak değil; ama, belki öyle bir ek kolaylık da gerekebilir diye düşünmüştük; ancak, bunu daha da çok tartıştıktan sonra, sizlerle de ve diğer bazı kamuoyundaki tepkileri de göz önünde tutarak, böyle bir kredili sermaye artışı uygun görmüyoruz ve getirdiğimiz değişiklikte, banka sahibinin koyacağı payı tamamen kendisinin finanse etmesi gereğini getiriyoruz; yani, kamu bir koyacaksa, banka sahibi bir koyacak ve bu biri tamamen kendisi finanse edecek. Bu, oldukça önemli bir değişikliktir, önemli bir konudur; fakat, bunun böyle daha doğru olacağını düşünüyoruz.

Santiyorum, maddeler sırasında, bu çok önemli düzenlemelerin nedenleri ve getirdikleri yararlar üzerinde tartışmalar devam edecektir.

Bu çok önemli yasanın ekonomimize yararlı olmasını diliyorum; saygılar sunuyorum. (DSP, MHP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Bakanım, teşekkür ederim.

ASLAN POLAT (Erzurum) - Sayın Bakan, Sayıştay denetiminden niye kaçırıyorsunuz?

BAŞKAN - Sayın Polat, lütfen...

ORHAN BIÇAKÇIOĞLU (Trabzon) - Onu, sorular bölümünde sorarsın.

BAŞKAN - Efendim, lütfen karşılıklı konuşmayalım.

EROL AL (İstanbul) - Sayın Polat, sen niye konuşuyorsun oradan?..

BAŞKAN - Sayın AI, lütfen...

Sayın milletvekilleri, söz sırası, şahsı adına, Balıkesir Milletvekili Sayın İsmail Özgün'de.

Buyurun Sayın Özgün. (AK Parti sıralarından alkışlar)

İSMAIL ÖZGÜN (Balıkesir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 792 sıra sayılı kanun tasarısı hakkında kişisel görüşlerimi arz etmek üzere söz almış bulunmaktayım; bu vesileyle, hepinizi, saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, Sayın Bakanım, biraz önce, buradaki ifadelerinden de anlıyoruz ki, IMF tarafından buraya gönderilmiş, IMF'nin istediği kanun tasarılarından birisini görüşüyoruz. Sayın Bakan da, bunu, çekinmeden, açıkça, ifade etti "IMF'ye bunu biraz da zor anlattık, IMF'yi zor ikna ettik" diyerek, bu gerçeği, burada, açıkça, orta yere koydu.

Bakın, ben size, sözümün başında bir şeyi söyleyeyim: Bu IMF politikalarıyla bir yere varamazsınız; bu IMF politikaları, sizi, iflase götürecektir. Şimdi, bakmayın, gelecek 10 milyar doların havasıyla, gelecek borç paranın havasıyla işler iyiye gidiyor, faizler düşüyor, işler açılıyor, işler düzeliyor diye kendinizi avutmayın. Bakın, bu IMF politikaları, sizi götürüp, seçim sandığına toslatacak, haberiniz olsun. (AK Parti sıralarından alkışlar) Evet... Evet... Bu IMF politikalarının hesabını sandıkta zor vereceksiniz. Siz, bu milleti, bu karda kışta, bu soğukta, bir dilim ekmeğe, bir metre küp doğalgaza mahkûm ettiniz. Siz, bu yaptıklarınızın hesabını zor vereceksiniz; ben size hatırlatıyorum.

Sayın Bakan da ikide bir, tabii, sizi "istifa ederim ha; bakın, bunları kabul etmezseniz, çeker giderim" diye tehdit ediyor. Sakın o tehditlere de aldanmayın, o tehditlere kanmayın; o tehditler, sizi, biraz önce söylediğim seçim sandığına götürüp toslatacak, haberiniz olsun.

MUSTAFA GÜVEN KARAHAN (Balıkesir) - Sana öyle geliyor.

İSMAIL ÖZGÜN (Devamla) - Sayın Bakan bugün DSP Grubunda demiş ki: "Otoyolda beraber gidiyoruz; otobüsün kaptanı, tabii, Başbakan; ama, ben de ekonomi otobüsünün kaptanıyım. O bakımdan, her birinin frene basmaya kalkarsanız, kaza yaparız." Doğru söylemiş, tabii kaza yaparsınız; ama, bakın, ben de size bir şey söylüyorum: Sayın Derviş, bu otobüsü bir gün götürüp seçim sandığına toslatacak, zararını da siz göreceksiniz; benden size hatırlatması.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bakın, bu kanun tasarısı, bana bir şarkı sözünü hatırlatıyor. Diyor ki o şarkıda: "Birilerine mahpushane yolları, birilerine de milyar dolarlar..." Ne söylediğimi herhalde anlıyorsunuz.

Çiftçiler, benim Balıkesir'deki çiftçim, kredi borçlarını ödeyemediği için hapis kuyruğunda bekliyor; benim Balıkesir'deki esnafım, sanatkârim, borcunu ödeyemediği için kapısına kilit vuruyor; ama, siz, şimdi, hortumculara, getirip 10 katrilyon lirayı vermeyi düşünüyorsunuz ve buraya kanun getiriyorsunuz. Yazıktır, günahıdır! Bu yanlışlardan vazgeçin. (DSP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Efendim, lütfen...

İSMAIL ÖZGÜN (Devamla) - Üstelik, getirdiğiniz kanun da kendi içerisinde çifte standartlı, tam bir eşitsizlik örneği. Bir defa, fona devredilenler ile kurtarılanlar arasında eşitsizlik yapıyorsunuz. İkincisi, Hazinesin şartlarına, bundan önce, Hazinesin ortaya koyduğu şartlara uyarak kaynaklarını bankalarına aktarmak suretiyle banka sermayesini istenilen rasyo düzeyine yükseltenler ile bu kaynağı Hazineden temin edip, bankam kurtarılsın diye bekleyenler arasında ciddi bir eşitsizlik orta yere sergiliyorsunuz. Peki, ben şimdi soruyorum Sayın Bakan. Bundan önce dürtüst davranıp, ciddi davranıp, istenilen sermaye rasyosunu yerine getiren bu ciddi bankacılar cezalandırılmıyor mu? Onlar ciddi davranmışlar, dürtüst davranmışlar da Hazinesin daha önce istediği yeterlilik rasyosuna ulaşmışlar; diğerleri niye yapmamış? Bunun hesabını, gelin, cevabını burada verin.

Şimdi, ben size soruyorum: Şimdi, kurtaracağız dediğiniz bankaların malî yapıları bozuk idiye-se, geçmişte onlara neden el konulmadı, neden fona alınmadı? Yok, eğer, o tarihte bu bankaların malî yapılarında bir problem vardı da neden gözardı edildi, neden gözden kaçırıldı? Şimdi, bunlar kurtarılmaya çalışılıyor. Bunların sorumlusu kim, bunun sorumlusu kim; Sayın Başbakan mı, Sayın Derviş mi, sayın hükümet mi; kim bunun sorumlusu? Bu yanlışlıkların hesabı neden verilmiyor? Bu yanlışlıkların hesabı neden sorulmuyor?

Değerli arkadaşlar, burada, ciddi, Türkiye'nin önemli bir meselesini konuşuyoruz. Tüyü bit-medik yetimin hakkını burada konuşuyoruz. Onun için, yapılan bu yanlışlıklar hiç kimsenin yanına kâr olarak kalmamalıdır. Sayın Derviş geldi, şeffaflıktan söz etti. Biraz önce, daha biraz önce gel-di, söyledi. Peki, ben de soruyorum: Sayın Derviş, madem şeffaflıktan söz ediyorsunuz -biraz önce arkadaşlar oradan müdahale ettiler- peki, Sayıştay denetiminden niye kaçıyorsunuz?! Biraz sonra, buraya, önerge gelecek. Sayıştay denetiminin dışına çıkarılmaya çalışılıyor bu işlemler. Peki, neden Sayıştay denetiminden korkuluyor ve bundan kaçılıyor?! Gelin, bunun da cevabını burada verin.

Değerli arkadaşlar, gerçekten, ülkemiz, bugün, çok büyük sıkıntıların içerisinde, çok büyük sıkıntıları yaşıyor vatandaşımız. Esnafımız perişan, çiftçimiz perişan. 420 000 işyeri kapanmıştır 2001 yılı içerisinde. Fabrikalar bir bir kilit vuruyor. KOBİ'lerimiz perişan vaziyette. Memurumuz, işçimiz, aldığı ücretle geçinemiyor; ama, siz, bütün bunlar orta yerde dururken, insanlar bu perişanlık içerisinde hayatını devam ettirmeye çalışırken, işsizlik kol gezerken, milyonlarca insan işini kaybetmiş, işsiz kalmışken, bu şartlar altında gelip, bu 10 katrilyon lirayı bu hortumculara veremezsiniz, vermemelisiniz. Vicdanınızın buna el vermemesi lazım gelir; çünkü, insanlarımız, bugün, gerçekten, büyük perişanlık yaşıyor.

Hadi, siz, bu hortumcu bankaları kurtardınız diyelim; bu vatandaş kim kurtaracak? Bu vatandaş, bu işsizlikten kim kurtaracak? Bu vatandaş, bu perişanlıktan kim kurtaracak? Bu vatandaş, bu doğalgaz afetinden kim kurtaracak? Daha, dün, burada, doğalgaz konusunu konuştuk. Bu geçim sıkıntısından, bu insanları kim kurtaracak? Siz, ne diye hükümet koltuklarında oturuyorsunuz?! Siz, bu vatandaşa, hükümet olmadan önce söz vermediniz mi?! Biz, yoksullukla ve yolsuzlukla mücadele edeceğiz diye söz veren sizler değil misiniz?! Peki, şimdi, ne oldu?! Yoksulluğu önlediniz mi?! Yolsuzluğu önüne geçtiniz mi?!

Bakın, insanlarımızın, nüfusumuzun yarısından çoğu, bugün, geçim sıkıntısı içerisinde, fakirlik içerisinde, açlık sınırında; bunları çözmek sizin göreviniz değil mi?! Niye hükümete siz?! Çiftçi, tarlasına giremiyor, mazot alamıyor, gübre alamıyor, üretimini yapamıyor; esnaf ve sanatkâr siftah yapmadan dükkânını kapatıyor, vergisini, primini, Bağ-Kur borcunu ödeyemiyor; bunları çözmek sizin göreviniz değil mi; siz, bunun için iktidara gelmediniz mi?! "Yolsuzluklardan hesap soracağız" dediniz; ama, ne yazık ki, bugün geldiğimiz noktada, kendiniz, yolsuzlukların hesabını verme noktasına geldiniz.

Değerli arkadaşlar, onun için, çok önemli bir günü yaşıyoruz; gelin, bu yanlışlıktan vazgeçin, bu gelecek olan 10 katrilyon liralık IMF yardımını, doğrudan doğruya reel sektöre aktarın, KOBİ'lere aktarın, esnaf kesimine aktarın, çiftçilere aktarın ve ülkemiz üretime geçsin. Üretim olmadan hiçbir şey olmaz. Şimdi, bunları kurtaracaksınız; ama, bu sorun çözülmeyecek. Bakın, göreceksiniz, ileride, aynı sorunlar tekrar tekrar yaşanacak. Gelin, hata yapan, suç işleyen cezasını çeksin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Efendim, toparlar mısınız lütfen.

Buyurun.

İSMAİL ÖZGÜN (Devamla) - Hata yapan cezasını çeksin.

M. HADİ DİLEKÇİ (Kastamonu) - Zararlı çıkarsınız o zaman.

İSMAİL ÖZGÜN (Devamla) - Hata yapan bankacı da cezasını çeksin. hata yapan bürokrat da cezasını çeksin; hata yapan siyasetçi de cezasını çeksin. Hata, hiç kimsenin yanına kâr olarak kalmamasın.

Ben, bir şeyi daha burada söyleyerek sözlerime son vermek istiyorum. Bu kanunun IMF tarafından gönderildiğini hepimiz biliyoruz. IMF'nin de kimlerin çıkarını gözettiğini biliyoruz. O zaman ben sormak istiyorum: Sayın Bakan, bu kanun tasarısıyla, acaba, ileride yabancı sermaye için bir alt yatırım mı oluşturulmak isteniyor? Gelin, bunun da cevabını buradan verin diyor; hepimizi saygıyla, hürmetle selamlıyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Sayın Bedük, ne olur ne olmaz diye, demin, elektronik ortama ilk girenleri ben liste yaptım; iki kâtip üyeye de imzalattım. 30 arkadaşın listesi öntümde; yani, zafâtilerinizin söz talebi o 30'un içinde yok; iki kâtip üyeye de imzalattım.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) - Efendim, ben, elektronik cihaza girdim.

BAŞKAN - Efendim, onu ben bilmem...

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) - Müsaade eder misiniz efendim...

Şu cihazdan yapmış olduğum müracaatımda "kabul edildi" diye yazdı, şu anda söndü.

BAŞKAN - Efendim, sizinki kabul edilmiş olabilir; ama, bendeniz, o elektronik ortamdan, ne olur ne olmaz, silinir, arkadaşlarımızın hakkı yenmesin diye, listeyi de yazdım, iki kâtip üyeye de imzalattım; işi sağlama bağladım.

Onun için, teşekkür ediyorum; ama, imkân olursa size de söz veririm.

Muhterem arkadaşlar, soru-cevaba geçiyoruz.

İstirham edeceğim, yorumsuz, ifadesiz, mümkün olduğu kadar az soru sorun, çok kişi olsun.

Sayın Ateş, buyurun efendim.

AZMİ ATEŞ (İstanbul) - Sayın Başkan, delaletinizle, Sayın Bakana sorularımı sormak istiyorum.

Sorularımı, IMF ve Dünya Bankası mensuplarının parayla ilgili olarak her türlü bilgiye ulaştığı ve para yönetimine bütün boyutlarıyla hükmettiği bir ortamda, açık ve şeffaf bir şekilde cevaplandırmanız dileğiyle soruyorum Sayın Bakan.

Birinci sorum: İçi boşaltılarak Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilen bankaların, bugün itibarıyla milletimize toplam maliyeti kaç milyar dolardır?

Göreve başladığınızdan beri, IMF, Dünya Bankası ve uluslararası kuruluşlardan temin edilen toplam kredi miktarı ne kadardır; bunun kaç milyar dolarını bankacılık sektöründe kullandınız?

Bugün, getirdiğiniz bu tasarıyla, bankacılık sektörüne kaç milyar dolar daha aktarmayı düşünüyorsunuz?

Bankaların mali yapıları bilindiğine göre, bu parayı hangi bankalara vermeyi düşünüyorsunuz?

İkinci sorum: 68 milyon insanımız için gelen ve gelecek olan kredileri, niçin batan ve batması muhtemel olan bankalara aktarmaya devam ediyorsunuz?

Üçüncü ve son sorum: Kurtaracağınız bankalar, reel sektöre, ne miktarda, hangi vade ve faizle para kullandıracaklar? Eskiden olduğu gibi, yine faizi artırırlarsa, nasıl müdahale etmeyi düşünüyorsunuz? Bankalara, reel sektöre yönelmesi için aktaracağınız kaynakların yine grup şirketlerine aktarılmayacağını nasıl garanti ediyorsunuz ve nasıl denetleyeceksiniz?

Ayrıca, tasarının 7 nci maddesinde üst kurul ve kurulların denetiminin Sayıştay tarafından yapılacağı ifade edilmişken, verdiğiniz bir önergeyle, bu denetimi hangi sebeple Sayıştayın elinde alıp başbakanlık müfettişlerine bırakıyorsunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI METİN ŞAHİN (Antalya) - Sayın Başkan, cihaz çalışmıyor.

BAŞKAN - Efendim, çalışmıyor. Niye çalışmıyor biliyor musunuz; Sayın Ateş bağımsız. Bağımsızlara da o imkânı tanıyalım efendim.

AZMİ ATEŞ (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN - Ben teşekkür ederim.

Şimdi, saat çalışıyor.

Sayın Dayanıklı, buyurun.

BAYRAM FIRAT DAYANIKLI (Tekirdağ) - Sayın Başkan, aracılığımızla, iki soru yöneltmek istiyorum.

Bunlardan birincisi: Sayın Bakan, ne yazık ki, tüm denetimlere rağmen geçmişte bazı bankaların içi boşaltıldı ve maalesef, devletin kucığına içi boş terk edildi. Denetim raporlarının yetkililer tarafından hasır altı edildiği, bekletildiği, hatta işleme konulmadığı iddiaları herkes tarafından biliniyor. Günümüzde, bilgi çağını yaşadığımız bir ortamda, internet ve bilgi teknolojileri kullanılarak bu raporların bankacı olmayanlar tarafından da anlaşılacağı biçimde, kısmen de olsa, toplumun bilgisine sürekli olarak sunulması, vatandaşın parasını yatırdığı bankaları takip edebilmesi açısından faydalı olabilecek. Acaba, denetçilerin raporları ve/veya bankalar hakkındaki bu türlü bilgilerin özet olarak, örneğin internet aracılığıyla yayınlanması mümkün mü?

İkinci sorum: Kaynakların bankalara aktarılması halinde üretken sektöre kredi olarak gideceği ileri sürülüyor. Ülkemizin pratigine bakıldığında, bu kaynakların zaten zor günler geçiren reel sektöre gitmeyip, yine, en garantili ve getirisi en yüksek olan hazine kâğıtlarına yönelmesini nasıl önleyeceksiniz ve reel sektöre bu paranın aktarılmasını bu kanunla nasıl kesin olarak sağlayabileceksiniz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Ben teşekkür ediyorum.

Sayın Tartan, buyurun.

HAKAN TARTAN (İzmir) - Birinci sorum: Sayın Bakan, biliyorsunuz, bir süre önce, Tarihbanka ilgili olarak bir konu gündeme geldi; fona devredildi. Fakat, Tarihbanka bu fona devredilme olayından kısa bir süre önce fona başvuruda bulunarak -sanıyorum- devlet tarafından 30 trilyon lira kadar katkı sağlanırsa düze çıkabileceğini iletmisti; fakat, bunun ertesinde bu olmadı, fona devredildi. Üzerinden bir yıl geçtikten sonra, daha önce Tarihbankanın önerdiği şey bugün bir çözüm olarak gündeme getirildi. Tabii, şeffaflık ilkesi çerçevesinde bunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

İkinci sorum: Tüm toplumda, özellikle Parlamentoda, dokunulmazlıkların tamamen kalkması ve şeffaflığın yerleşmesi konusunda bir eğilim var biliyorsunuz. Bizler, milletvekilleri olarak, bu dokunulmazlık zırhının kalkmasından yanayız. Toplumda böyle bir rüzgâr eserken, milletvekilleri bu yönde bir tavır sergilerken, acaba, bankacılık konusunda bir dokunulmazlık zırhu örülmesi ne ölçüde doğru?

Bir başka sorum: Kamu kaynaklarının bankalara aktarılmasında kıstas olarak alınan bu yüzde 1 oranı, sektör payı, niçin rasyosu yüzde 5-9 oranında olan bankalara uygulanmıyor?

Bunları öğrenmek istiyorum, teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Gaziantep Milletvekili Sayın Nurettin Aktaş, buyurun.

NURETTİN AKTAŞ (Gaziantep) - Sayın Başkım, delaletinizle, aşağıdaki sorularımın Sayın Bakan tarafından cevaplandırılmasını arz ediyorum.

Sistemdeki hangi bankaların plase ettiği toplam krediler içinde kendi grup şirketlerine verilen kredi toplamı yüzde 25'i geçmiştir?

İkinci sorum: Bankalara aktarılması düşünülen kamu kaynaklarının toplam mali yükü nedir?

Üçüncü sorum: Bu mali yükün kaynağı nedir; nereden karşılanacaktır?

Dördüncü sorum: Bankalara verilecek tahviller Merkez Bankasında kırdırılıp nakde çevrilebilecek midir?

Beşinci sorum: Tahvillerin faizi nedir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Sayın Genç, buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Sorularım şunlar efendim:

Kamu Bankaları Ortak Yönetim Kurulu üyeliğine atananlardan, hakkında daha önce soruşturma yapılmış ve ceza almış kimseler var mıdır; varsa, neden ülkede pırıl pırıl kişiler varken, bunlar atanmıştır?

Halk Bankası, Ziraat Bankası ve Emlak Bankasına son zamanlarda atanan ve 7 milyar lira net maaş alan kişiler var. Bakanlar Kurulunun 28.3.2001 tarihinde aldığı bir karar gereğince, personelin yüzde 1'i kadar, özel hukuk hükümlerine göre alınacağı şeklinde bir kararname yayımlanmış; ama, bu kararnameye göre yayımlanan yönetmelik, Resmî Gazetede yayımlanmamış. İlgili bakan ve yönetim kurulu üyeleri, kendi yandaşları -duyduğuma göre- Halk Bankasına 50 kişi, Ziraat Bankasına 150 kişiye yakın ve Emlak Bankasına da 30 kıtsur kişi almışlardır ve bunların maaşları, 3 milyar ile 7 milyar arasında değişmektedir. Bu bir adaletsizlik değil midir; bu bankalarda uzun zamandan beri çalışan, bankacılığı bilen kişiler varken, batan bankaların personelinin getirip de kamu bankalarına atamak hangi zihniyete hizmet etmektedir?

Ayrıca, Fona alınan bankalardan İktisat Bankasına 1 katrilyon 600 trilyon lira, Etibanka 1 katrilyon 900 trilyon lira aktarılmış mıdır? Bunun dışında da, Fona alınan 19 bankanın hangisine, ne kadar para aktarılmıştır?

Bu kanun tasarısı Plan ve Bütçe Komisyonunda müzakere edilirken, acaba, Sayın Bakana, Mesut Yılmaz talimat vermiş midir; efendim, Tekstilbank da bu yardımdan yararlanmak...

BAŞKAN - Efendim, bu suali kabul etmiyorum.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Efendim, bir dakika...

İBRAHİM YAŞAR DEDELEK (Eskişehir) - Böyle soru olmaz.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Efendim, önemli, rica ediyorum...

Efendim, eğer bu soru doğruysa, hem Bakanın hem Mesut Yılmaz'ın siyasi sorumluluğu var.

AHMET KABİL (Rize) - Nezaketsizlik bu.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Mesut Yılmaz da demiştir ki...

BAŞKAN - Efendim böyle bir soruyu kabul etmiyorum.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Peki, bir sorum daha var.

Sayın Başkan, yani, bu kadar, usulsüzlüklerin üstünü örtmeyin, o makama hiç yakışmıyor.

BAŞKAN - Siz, usulüne göre sorun.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Efendim, şubat krizinden önce, Merkez Bankasından 5 932 000 000 dolar çekilmiş midir? Bu çekimler arasında Tekstilbank var mıdır; Tekstilbank 1 750 000 000 dolar çekmiş midir çekmemiş midir?

Bunu, lütfen, efendim, gizlilik sırrına bürünerek, Bakan gizlemesin. Bunu gizlerse -kendisi demek ki, bu dediklerimiz doğrudur. Eğer bu doğruysa, Sayın Mesut Yılmaz'ın kardeşinin bankasıdır ve sermayesini, son zamanlarda, 80 trilyon liraya çıkarmıştır. O zaman, bu devlet parasını haksız olarak zimmetine geçiriyor demektir.

BAŞKAN - Efendim, başkasının hakkını yiyorsunuz.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Efendim, bir de, şey söyleyeyim.

BAŞKAN - Lütfen...

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI METİN ŞAHİN (Antalya) - Konuşma yapıyor, soru sormuyor ki...

KAMER GENÇ (Tunceli) - Şimdi, son sorum: Mesut Yılmaz, bu banka, yeni getirilen zırlardan, efendim, yararlanacaklar; bunlar -dedi ki- trilyon seviyesinde temettü alacaklar. Efendim, son alınan kararlara göre, kamu bankalarının bankacılık faaliyeti kaldırıldı. Sadece bunların zararlarını karşılamak için, Hazine kuponları verildi. Bu Hazine kuponlarının faizlerini banka kârı saymak, fiktif kâr mıdır değil midir?

Ayrıca, yine, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun aldığı bir kararla, şubat tarihinden itibaren, vadesi gelmemiş kredilerin tahsili...

BAŞKAN - Sayın Genç, teşekkür ederim.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Son cümle efendim.

...vadesi gelmemiş kredilerin hemen geri verilmesi...

BAŞKAN - Ya ben yanlış yönetiyorum ya siz yanlışsınız; ikimizden biri... İki doğru olmaz.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Sayın Başkan, son cümlemi tamamlayayım.

Vadesi gelmemiş kredileri geri istedi. Bunlar geri vermediği için, bunları getirdiler, Hazineden bunların paralarını aldı, bankalara koydu; tahsil edince de bunları, şimdi kâr ediyor. Bu kârlar üzerinden, bu yönetim kurulu üyelerine temettü ödemek haksız kazanç değil midir?

Ayrıca, çok sorularımız var...

Sayın Başkanım, bu memleketin ekonomisinin candamarı olan bir kanundur. Bunu, lütfen... Kamuoyu öğrensin efendim; kim ne yapıyor, kim ne fırıldak çeviriyor, bunu kamuoyu öğrensin efendim.

NİHAT GÖKBULUT (Kırıkkale) - Yorum yapıyor, soru değil...

BAŞKAN - Siz, Meclisi idare eden, muhterem bir Başkanvekilisiniz; eğer, 5 dakikayı siz kullanırsanız, ben ne yapayım.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Sayın Başkanım, Meclisi yönetmek güzel bir şey de, Meclis, Türkiye'nin meselelerine hâkim olmak zorundadır.

BAŞKAN - Bu kaideyi siz koymuşsunuz, 10 dakika diye.

RAMAZAN TOPRAK (Aksaray) - Yeter Başkanım, yeter!..

KAMER GENÇ (Tunceli) - Bakın, Ziraat Bankasında ikide bir genel kurul yapıyorlar. Efendim, orada, Kadir Günay, 20 milyar lira ayda maaş alıyor mu almıyor mu, söylesin efendim. Kadir Günay isminde bir murahhas üye, 20 milyar lira alıyor mu almıyor mu?

BAŞKAN - Lütfen, Sayın Genç...

KAMER GENÇ (Tunceli) - Polis ve memur bu kadar açıklık içindeyken, bunlar niye alıyorlar?

BAŞKAN - Sayın Gürkan, buyurun efendim.

H. ULUÇ GÜRKAN (Ankara) - Sayın Başkan, Sayın Bakanın sorunu tahlil ve teşhisine, genelde katılıyorum; ancak, görüşmeye başladığımız yasa tasarısı ve önergelerde öngörülen tedavi konusunda bazı kaygılarım var. Aracılığınızla, Sayın Bakanın, kaygılarımı yanıtlamasını diliyorum.

Birinci kaygım, devlet desteğinin kriterleriyle ilgili. Sermaye yeterliliği ve aktif büyüklük konusunda bir itirazım yok; ancak, dünya denemelerinde hep birinci kriter olan, iyi, dürüst ve yasal yönetim kriteri niçin yok? İyi yönetim kriteri yoksa, sermaye yetersizliğinin sebepleri nasıl giderilecek?

İkinci kaygım, kamu bankaları ortak yöneticileri için yargı bağımsızlığı konusundaki ısrarla ilgilidir. Sayın Bakanın, şeffaflığı özellikle vurguladığı bu uygulamada, bu yasa özelinde BDDK ya da finans sektörü genelinde Merkez Bankası ve Hazine yetkililerine tanınmayan dolambaçlı bir yargı bağımsızlığının, kamu bankaları yöneticilerine tanınmasını içimize nasıl sindireceğiz? Bu kişiler için, 4603 sayılı Yasanın yüzde 10'luk temettü nimetleri korunurken, özel hukuk hükümleriyle kamusal sorumlulukları sorumsuzluğa dönüştürülmesi kabul edilebilir mi? Bu kişilerin görevli oldukları kamusal yarar alanlarıyla çelişen bireysel çıkarlarının bulunması, açık anlatımıyla özel şirket sahipleri olmaları hoş görülebilir mi?

Son olarak, bu sorumsuzluk, son Emlak Bankası yanlışıyla düzeltilmek isteniyorsa, onunla ilişkilendirilmek isteniyorsa, bir yanlış başka bir yanlışla düzeltmek, düzeltmeye kalkışmak hukuk devleti anlayışıyla bağdaşır mı? (DYP, AK Parti ve SP sıralarından alkışlar)

FETHULLAH ERBAŞ (Van) - Bravo Uluç...

BAŞKAN - Teşekkür ederim efendim.

Sayın Yıldırım, buyurun.

MEHMET SADRİ YILDIRIM (Eskişehir) - Sayın Başkan, delaletinizle Sayın Bakandan aşağıdaki soruları sormak istiyorum.

BAŞKAN - Lütfen efendim, kısa sorarsanız minnettar kalırım.

MEHMET SADRİ YILDIRIM (Eskişehir) - Kısa efendim, kısa.

Sayın Bakan Kemal Derviş'ten, bu kanun bankaları kurtarma kanunu mudur, yoksa reel sektörü kurtarma kanunu mudur? Yoksa, çiftçi gibi reel sektörü de gözden mi çıkardınız?

İki: Ekonomi tarihimize özdeş olan Ziraat Bankası ve Halk Bankasının yetmişmiş personelini ve üst yönetimini tasfiye ederek, hayatlarında hiç genel müdürlük veya genel müdür yardımcılığı yapmamış kişileri genel müdür yaptınız mı? Açıklar mısınız?

Üç: Ziraat Bankası ve Halk Bankası Genel Müdürleri, basından basından öğrendiğimize göre özel bir anonim şirkette yönetim kurulu üyesi oldukları yazılı; bu, doğru mudur açıklar mısınız?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın İlimen?.. Yok.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) - Bu yasaya destek verenlerin soru sorma hakkı da olmasa gerek!.. Hem destek vereceksiniz, hem soru soracaksınız!.. Bu, zaman kazanmaktır!..

MASUM TÜRKER (İstanbul) - Sayın İlimen burada.

BAŞKAN - Sesi çıkmıyor, ben ne yapayım...

Sayın Bozdağ, buyurun.

İSMAİL BOZDAĞ (Manisa) - Sayın Başkan, aracılığınızla Sayın Bakanımın iki sorum olacak.

Birinci sorum: Sayın Bakanım, bildiğiniz gibi, 57 nci hükümetimiz döneminde, ilk defa, faizi ve geri ödemesi olmayan "tarımda doğrudan destekleme" adı altında, çiftçimize, dekar başına 10 milyon ödeme yapılıyor. Bugüne kadar, ülkemizde tercih edilen 27 ilde bu ödemeler yapıldı; ama, geri kalan 57 ilimizde, çiftçilerimiz, bu ödemelerin ne zaman veya ne zamana kadar yapılacağını merakla beklemektedir. Ayrıca, tarımda doğrudan destekleme, 2002 yılı ve onu takip eden yıllarda da devam edecek midir?

İkinci sorum: Şu anda, Ziraat Bankasından bitkisel veya hayvansal kredi almak isteyen çiftçilerimiz, yaklaşık yüzde 90 civarında faizle kredi alabilmektedir ve öğrenmek istediğim, bu yüzde 90 kredi faizleri önümüzdeki aylarda düşecek mi veya düşecekse, yüzde kaçta düşmesini öneriyorsunuz veya bekliyorsunuz?

Teşekkür ediyorum; saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, buyurun. (AK Parti ve SP sıralarından "Soru soramadık" sesleri)

Efendim, 14 dakika soru sordurdum; istirham ederim yani...

RAMAZAN TOPRAK (Aksaray) - Yarısını iktidar milletvekilleri aldı Sayın Başkan. Hem destek veriyorlar hem soru soruyorlar!..

DEVLET BAKANI KEMAL DERViŞ - Şimdi, bazı sorulara cevap vermeye çalışacağım.

Denetim konusunda yapılmak istenilen, daha kapsamlı ve uzmanların katılımını sağlayacak bir denetimin getirilmesidir. Böyle bir denetim, daha güçlü ve elbette Meclisin de gözden geçireceği bir denetim olacaktır.

Yabancı sermaye konusu dile getirildi. Türk ulusal bankacılık sisteminin güçlenmesi, bu ulusal bankacılık sisteminin ulusal sermayeyle ayakta durması açısından çok önemlidir. Yabancı sermayeye tabii ki karşı değiliz, bir ölçüde, yabancı sermayenin finans sektörüne de girmesini yararlı buluyoruz; ancak, bu yasal düzenlemenin önemli bir hedefi de, bu sektörün tamamen veya fazla ucuz bir fiyatla yabancı sermayenin eline geçmemesidir; onun altını çizmek isterim.

Bankacılıkta bir dokunulmazlık zırhı söz konusu değildir; ancak, kamu bankalarının, yeniden yapılandırma sürecine aynen özel bankalar gibi katılabilmesi sağlanmalıdır. Bir sorumsuzluk söz konusu değildir. Gerçek anlamda bankacılık yapmalarına destek olmamız, müsaade etmemiz gerekir.

Bankalara konulan kâğıt miktarı, ne zaman konulduğu, bu bilgilerin hepsi BDDK'nın internetle de ulaşabileceğiniz raporlarında mevcuttur. Bu konuda herhangi bir yardımı, herhalde, BDDK ve Hazine her zaman yapabilir; fakat, bütün bu rakamlar tamamen, açık biçimde internette de mevcuttur. IMF ile finansal ilişkiye ait bütün bilgiler de, Hazinesinin web sitesinde mevcuttur; ayrıca, yazılı olarak cevaplamamız da mümkün olur.

Son soru doğrudan gelir sistemi, aslında, en dar geliriye, en dolaysız yoldan, en direkt bir tarım destek sistemidir; ama, tabii, bunun uygulaması Tarım Bakanlığındadır, ayrıntılarını Tarım Bakanlığından öğrenmeniz daha doğru olur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Efendim, teşekkür ederim.

Sayın İlimen, Sayın Öksüz, Sayın Ünal, Sayın Özgün, Sayın Vatan, Sayın Dağcıoğlu, Sayın Aydın, Sayın Saray, Sayın Gül, Sayın Gündoğan, Sayın Geçer, Sayın Aslan, Sayın Özdemir, Sayın Polat, Sayın Toprak, Sayın Göksoy, Sayın Karapaşaoğlu, Sayın Yalman, Sayın Gürkan'a imkân dahilinde soru sorduramadım. Sorularımı yazılı olarak Başkanlığımıza verirlerse, ben, Sayın Bakana takdim edeceğim.

Sayın Kemal Vatan'ın sorusu geldi.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) - Sayın Başkan, müsaade eder misiniz...

BAŞKAN - Buyurun efendim.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) - Sayın Başkan, Sayın Bakanın cevapları konusunda bir hatırlatma yapmak istiyorum.

İnternette olan bilgilerin cevap olarak verilmiş olması yeterli değildir. Yetkili arkadaşlarımızın, kesinlikle, bu konularla ilgili sual soran arkadaşlarımıza yazılı olarak bu bilgileri göndermeleri Genel Kurul açısından çok önemlidir. Aksi takdirde, herkesi bir yere yönlendirir. Oturduğu yerden bu yönlendirme kolaydır.

BAŞKAN - Tabii efendim, Sayın Bakan zaten ifade ettiler, global bir cevap verdiler, ondan sonra da "yazılı cevap vereceğim" dediler. Ben de, diğer arkadaşlarımızın isimlerini...

KAMER GENÇ (Tunceli) - Sayın Bakan, bunlara çok güzel cevap verdi...

BAŞKAN - Efendim, tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum; Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Efendim, Kâtip Üyenin maddeleri yerinden, oturarak okumasını oylarınıza sunuyorum; Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 inci maddeyi okutuyorum:

MALİ SEKTÖRE OLAN BORÇLARIN YENİDEN YAPILANDIRILMASI VE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI

Amaç

MADDE 1.- Bu Kanunun amacı, Türkiye'de faaliyette bulunan bankalar, özel finans kurumları ve kendi özel mevzuatları uyarınca alınan izinler dahilinde faaliyette bulunan diğer malî kurumlar tarafından, bankalar ve diğer malî kurumlar ile kredi ilişkisi içinde bulunup, finansal darboğaz yaşayan borçluların; finansal yeniden yapılandırma çerçevesinde belirlenecek süre ve koşullarla, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce açılmış kredilerle ilgili olarak vadeleri uzatmak, krediyi yenilemek, ilave yeni kredi vermek, anapara ve/veya faiz indirmek, faizden vazgeçmek, kredileri kısmen veya tamamen iştirake çevirmek, kredileri aynı, nakdi ya da tahsil şartına bağlı bir bedel karşılığı devir ve temlik etmek, kredileri borçlu ya da üçüncü kişilere ait aynı değerler karşılığında kısmen veya tamamen tasfiye etmek, diğer bankalarla birlikte hareket ederek protokoller yapmak gibi alınacak tedbirlerle malî kesime olan geri ödeme yükümlülüklerini yerine getirebilmelerine ve katma değer yaratmaya devam etmelerine imkan verilmesinin sağlanmasıdır.

BAŞKAN - Efendim, 1 inci madde üzerinde, Doğru Yol Partisi Grubu adına, İzmir Milletvekili Sayın Ufuk Söylemez konuşacaklar.

Buyurun Sayın Söylemez. (DYP sıralarından alkışlar)

DYP GRUBU ADINA H. UFUK SÖYLEMEZ (İzmir) - Sayın Başkan, Yüce Meclisin saygıdeğer üyeleri; Malî Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun Tasarısının 1 inci maddesi üzerinde DYP Grubu adına söz almış bulunuyorum; hepimizi, şahsım ve Doğru Yol Partisi adına, saygılarımla selamlıyorum.

Gerçekten de, malî sektöre olan borçların yeniden yapılandırılması tasarısı, bir anda, burada, bir gecede bankacılık sisteminin rehabilitasyonuna döndüştü. Öncelikle, biz, Doğru Yol Partisi olarak, bankacılık sektörü ile reel sektörün birbirinin ayrılmaz parçaları olduğunu, birbirlerinin ayrılmaz olduğunu vurgulamak isteriz. Sektörler arası bir rekabet ya da tercih, elbette, mevzubahis değildir; ancak, sorun, Türkiye'de, yıllardan beri büyütemeyen, üretmeyen, satamayan, rekabet gücünü kaybeden üretim sektörüdür, reel sektördür. Bu tasarı da bu ihtiyaçtan doğmuş idi; ancak, maalesef, bilemediğimiz kapalı kapılar ardında yapılan, büyük bir telaş içinde yapılan, son dakikada yapılan birtakım ortaklıklarla, gizli ortaklık, gizli anlaşmalarla, konu, bir anda, bankacılık sektöründe bazı bankaların tamamen sübjektif ölçülerle kurtarılması noktasına geldi. Kamuoyunun çok hassas olduğu, milyarlarca doların yok olduğu bir süreçte bu geldi. Sayın Bakan, yaptığı açıklamalarda, gerçekten de, 2000 ve 2001 yıllarındaki tarihi kriz ve çöküşü, bir anlamda "inanılmaz tahrifat" diyerek itiraf etti. Geç kalmış da olsa, bu itirafı doğru görüyoruz; ancak, tasarı gerekçesinde "reel sektöre imkân sağlamak" derken, ortaya, kulağı tersten gösteren ve gizli amaçları olduğu, gizli anlaşmalar olduğu, kamuoyunda şaibe dedikoduları yarattığı anlaşılan bir tasarıyla, Meclis oldubittiye getirilmek isteniyor.

Değerli milletvekilleri, Sayın Bakan, bugün, öğle saatlerinde, DSP Grubuna bilgi vermiş. Umardık ve dilerdik ki, bu bilgiler, bu değişiklikler, Mecliste, komisyonlara ve Yüce Meclise Sayın Bakan tarafından daha önce verilsin. Sayın Bakanın burada söylediği birkaç açıklamanın, gerçekten, düzeltilmeye ve tartışılmaya ihtiyacı olduğunu düşünüyorum. Öncelikle, Sayın Bakan, 2001 yılında tek olumlu gösterge olarak, yüzde 14,2 artan ihracatı göstermiştir. Doğrudur; yüzde 100 devaltasyonla rağmen, ihracatçılarımızın olağanüstü gayretiyle, ihracat yüzde 14,2 artmıştır; ama, bu rakam, 1997 rakamlarını dahi yakalayamamıştır. 1995, 1996, 1997'de, hiç devaltasyon yokken bile, bu ülke, ihracatını, dolar bazında, ortalama yüzde 14,7 artırmıştı Sayın Bakanım. Bunları bilmiyorsunuz, yaktınız o dönemde. (DYP sıralarından alkışlar)

Sayın Bakan, açıklamalarında şunu diyor: "Reel sektöre devlet nasıl kredi versin? Elbette, bunu, bankalar kanalıyla yapmalıydık." Sayın Bakan, bu işler nasıl yapılır, anlatalım. Sormadınız ki, anlatma imkânı bulalım. Reel sektöre krediler, Merkez Bankası reeskont kredileri kanalıyla, Eximbank kredileriyle ve kalkınma kredileri kanalıyla doğrudan dağıtılabılır. Bankalara teminat ve garanti karşılığında verilecek line'larla, bu, rahatlıkla yapılabilir. Bankacılık sektörüne bu parayı verdiğiniz zaman, bu paranın reel sektöre dönüşünün garantisi yoktur. Bankalar, bu paranın bir kısmıyla gayrimenkul alabilirler, bir kısmıyla yurtdışındaki hisse senetlerini alabilirler, bir kısmıyla kendi şirketlerine aktarma yapabilirler. Bu paranın reel sektöre gideceğinin garantisi yoktur. Elbette, bu, her banka için böyle değildir, bütün bankaları töhmet altına almak filan da istemiyoruz; ama, bu gerçek, bu paranın reel sektöre gideceğinin garantisi değildir.

Sayın Bakanın, DSP Grubunda verdiği ve kamuoyuna açıklanan bir yanlış bilgisi daha var bana göre. "Türkiye, yedi sekiz tane bankaya inmelidir" diyor; yani, bir anlamda, tekelci eğilimleri teşvik ediyor.

CAHİT SAVAŞ YAZICI (İstanbul) - Hayır, demedi.

H. UFUK SÖYLEMEZ (Devamla) - "...yedi sekiz bankaya inmelidir. Bu banka sayısı çoktur" diyor. Elimde, Reuters'in yaptığı açıklama var. Belki siz Grupta dinleyemediniz; ben okuyayım: "Banka sayısının çok fazla olması da, bu krizin sebeplerinden birisidir" diyor. İşte, uluslararası ajanşın şeyi. Biz, öyle, belgesiz konuşmayız. (DSP sularından gürültüler)

NECDET SARUHAN (İstanbul) - Olayları çarpıtmayın.

H. UFUK SÖYLEMEZ (Devamla) - Şimdi, Türkiye'de yedi sekiz banka kalmasının ölçütünü Sayın Bakan koyamaz. Benzer ülkelerde banka sayıları Türkiye'nin çok üzerindedir. Bakın, Amerika'yı saymıyorum; Amerika'da, 9 000'i aşkın banka var. İngiltere'de, 2 800 tane var. Avusturya'da, Belçika'da, Fransa'da yüzlerce, binlerce banka var; 150'den aşağı bankası olan yok.

Banka sayısı, ekonomideki büyümeyle, rekabetle, rekabet gücüyle, yabancı sermaye girişiyle büyüyebilir. Önemli olan, bu bankaları iyi kontrol etmek, denetlemek, sermaye yapılarında kötüleşmeye zamanında müdahale etmek, ekonomiyi krize sokmayan programlar uygulamaktır. Sayın Bakan dedi ki "bu bankaların hepsi sermayelerini kaybetti." Bankalar, durup dururken sermayesini kaybetmezler değerli milletvekilleri. Ekonomik krizler, yanlış programlar, bir gecede yapılan devalüasyonlar, bankacılık sektörünü açık pozisyonda yakalamıştır; sendikasyon kredilerini yenileyememişlerdir, bütün aktiflerindeki krediler donuk, batık hale dönüşmüştür. Bankacılık sektörü durup dururken sermayesini yitirmemiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun efendim.

H. UFUK SÖYLEMEZ (Devamla)- Şimdi, bankacılık sektöründe sermaye rasyosuyla işi düzeltmeye çalışmak, sadece makyajlamak demektir. Sermaye rasyosu yüzde 8 olmayan, yüzde 7, yüzde 6 olan pek çok banka, aktif kalitesi iyi olduğu için, sermaye rasyosunu tutturarak bankalardan daha sağlıklı ve sağlam olabilir, daha uzun süreli yaşayabilir. Sermaye rasyosu, BIS kurallarına göre, 8'dir; ama, Türkiye'de bunun altında olup da, aktifi iyi olan vardır. Aktif kalitesi bozuktur Türkiye'de. Reel sektör, bankalara borçlarını ödeyemiyor, kredi kartlarından, tüketici kredilerinden dolayı 5 katrilyon liralık donuk para var. Bunlara bir çözüm getirilmesi gerekirken, maalesef, getirilmemiş. Reel sektörün en büyük kuruluşu Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine de, sizi kurtaracağız diye mutabakat anlaşmaları yaptırılmıştır; bana göre, iyiniyetleri istismar edilmiştir.

Türkiye yedi sekiz bankaya düşerse, ekonomi düzeldiği mantığı yanlıştır. Türk ekonomisi büyüdüğü müddetçe, banka da kurulabilir, yeni yabancı bankalar da gelebilir. Aslolan, ekonomide, bankacılık sisteminde doğru programlardır, doğru denetimdir ve doğru sonuçları zamanında alabilmektir. Siz, bankacılık sektörüne zamanında likidite vermediniz. Kasım krizinde, Demirbank gibi, Türkiye'nin 50 yıllık bankasına vereceğiniz bir likiditeyle bu banka kurtulabilecekti, bu bankanın batmasına fırsat ve imkân verdiniz, zorladınız. Bu bankalar arasında eşitsizlik ve haksızlık yaptınız. Şimdi, kalkıyorsunuz, kalan sağlamlar arasından bir bölümüne, ayrıcalıklı ve ekonomik realiteye de uymayan sermaye benzeri kredi veriyorsunuz. Bu kredilerin donuklaşmış donuklaşmayacağı, reel sektöre gidip gitmeyeceği, nasıl denetleneceği konuları sonuç derece açıktır. İlerleyen maddelerde Grubumuz adına görüşlerimizi arz edeceğiz.

Nezaket ve sabırla dinlediğiniz için sizlere, anlayışı için Sayın Başkana teşekkür ediyor, saygılarımı sunuyorum. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim efendim.

NİDAİ SEVEN (Ağrı) - Bankalara izni siz vermişsiniz; burada yazılı.

H. UFUK SÖYLEMEZ (İzmir) - Onu izah edeceğim.

BAŞKAN - Sayın Söylemez, lütfen efendim, böyle bir usulümüz yok.

H. UFUK SÖYLEMEZ (İzmir) - Peki, Sayın Başkanım.

BAŞKAN - İstirham ederim... Teşekkür ederim.

Şimdi, söz sırası, Saadet Partisi Grubu adına, Elazığ Milletvekili Sayın Ahmet Cemil Tunç'un. (SP sıralarından alkışlar)

Buyurun efendim.

SP GRUBU ADINA AHMET CEMİL TUNÇ (Elazığ) - Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarımız; görüşülmekte olan kanun tasarısının 1 inci maddesi üzerinde Saadet Partisi Grubu adına söz aldım. Bu vesileyle, hepinize saygılarımı sunuyorum.

2001 yılında yaşanan ekonomik kriz, her kesimi olduğu gibi, üretici kesimi de, reel sektörü de ciddi bir şekilde etkilemiştir. İmalat sektörü sıkıntıya girmiş, inşaat sektörü sıkıntıya girmiş, tarım sektörü sıkıntıya girmiş, özet olarak, tüm ekonomik sektörler çok büyük sıkıntıya girmiştir. Üretimde daralmalar meydana gelmiş, istihdamda daralmalar meydana gelmiş, ayakta kalabilmek, varlığını devam ettirebilmek, âdeta, istisna haline gelmiştir. İşletmelerin kendileri zor durumda kaldıkları gibi, kendileriyle ilgili diğer firmalar da zor durumda kalmıştır. Bu arada bankalar batmış, bundan dolayı meydana gelen kayıp, 18-20 milyar dolar civarında olmuştur. Bu rakamlar bile, tek başına, yaşanan ekonomik sıkıntının boyutlarını gösteriyor. Yaşanan bu krizin reel sektör üzerindeki baskılarını azaltmak için bir yıldır hiçbir şey de yapılabilmemiş değildir.

Bir yerde Sayın Başbakan bir açıklama yapıyor ve "valilere mektup yazdım, yarım kalmış yatırımlar veya üretimini düşürmüş firmaların dökmünü istedim" diyor. İstemiş de ne olmuş; mektup gönderilmiş de ne olmuş?! Mektup göndermekle, konuşmakla, reel sektörün sıkıntılarını anlatmakla sıkıntılarının bitmediğini görüyoruz.

TİSK, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu, 625 işletme ve bu işletmelerde çalışan 213 000 işçi üzerinde bir araştırma yapıyor ve sonuçta, yaşanan ekonomik krizden dolayı bu işletmelerin yüzde 71'inde üretim azalmış. 23 385 kişi işten çıkarılmış, 4 350 kişi kendi isteğiyle emekli olmuş, 810 kişi resen emekliye ayrılmış, 16 824 kişi de başka nedenlerden işini kaybetmiş. Yani, toplam, 200 000 işçi içinde 50 000 kişi bir yılda işini kaybetmiştir. Dolayısıyla, kalkınmanın, üret-

menin bir yerde motoru, dinamosu durumunda olan üretim sektörü âdeta felç olmuştur. Bu işletmelerin yüzde 51'i, yılın başından itibaren, kısmen veya tamamen üretime ara vermiş; yine, bu işletmelerin yüzde 29'u, yıl boyunca, çalışan işçilere izin kullandırmıştır.

İşte, böyle büyük bir sıkıntının yaşandığı bir dönemde, bu tasarının asıl maksadı, kriz nedeniyle ödeme sıkıntısına düşmüş, üretimine ara vermek zorunda kalmış, işçisini işten çıkarmak, işyerini kapatmak zorunda kalmış reel sektörü tekrar üretime ve istihdama kazandırmak iken, bu kanun tasarısı, âdeta, banka kurtarma tasarısı haline getirilmiştir.

Tümüyle, Türkiye Arjantin olur mu olmaz mı tartışmalarının yapıldığı, açlığın, sefaletin, çöküntünün yaşandığı bir dönemde böyle bir taleple halkın karşısına çıkmak, her şeyden önce ayıptır. Türkiye Arjantin olmayacak diye, yağma olmayacak, talan yapmayacak, kırmayacak, dökmeyecek, vurmayacak, yıkmayacak diye, hiç kimsenin, bu ülkenin kaynaklarını bankalara veya şuna buna aktarmaya hakkı olmasa gerekir. Hiç kimse, milletin sabrını, vakarını, asaletini, bu tür yanlış, yersiz, haksız uygulamalarla deneme gaffetine, deneme hatasına da düşmesin. Kimsenin, garibanın parasını banka patronlarına vermeye hakkı yoktur. Zaten, Türkiye'nin bu duruma gelmesinin temelinde, fona alınan bankaların bulunduğu da Türkiye'de bilmeyen yoktur.

Madem, şu andaki bankalara sermaye desteği vereceğiz, veriyoruz; o halde, fon bünyesine aldığımız bankalara sermaye desteği verip, bunları batmaktan kurtarmamız daha doğru olmayacak mıydı, yoksa, bunların batması, bazılarının ayakta kalmasının sebebi midir?

Bankaları güçlendireceğiz; dolayısıyla, reel sektöre bu şekilde destek vereceğiz bahanesinin, geçmiş tecrübeler de gösteriyor ki, bir geçerliliği yoktur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

AHMET CEMİL TUNÇ (Devamla) - Bankaların sermayelerinin güçlendirilmesi için verilen miktarın 10 katrilyon lira dolayında olduğu söyleniyor.

Yine, bankaların reel sektöre vereceği destek de, verilen önergieyle gösterilmiştir ki, 1 milyar dolar civarındadır. Dolayısıyla, bankalara verilen destek, reel sektöre kesinlikle yansımayacaktır. Nereden bakarsanız bakın, bankalara verilen desteğin -reel sektörü destekleme tasarısının içerisine sıkıştırılmış- şık ve ahlakî olmadığı ortadadır. Kaldı ki, kredi verilse bile, yüzde kaç faizle verilecek, ne kadar süreyle verilecek? Dolayısıyla, verilecek olan kredinin, ne oranda bu sıkıntının giderilmesine katkısı olacaktır?

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; burada, bir şeyi daha ifade etmek istiyorum. Halk Bankası kanalıyla, Ziraat Bankası kanalıyla, krediler reel sektöre aktarılıyor; ama, sanıyorum, Kalkınma Bankası burada unutulmuş, unutulmuş olması lazım. Geri kalmış bölgelerdeki ve kalkınmada öncelikli yörelerdeki yatırımları destekleyen banka bu olduğu halde, bu kredileri kullanmamasının bir eksiklik olduğu kanaatini taşıyor; Sayın Başkan, verdiğiniz süre için teşekkür ediyor, hepimize saygılar sunuyorum. (SP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Şimdi, söz sırası, Adalet ve Kalkınma Partisinde.

Bursa Milletvekili Sayın Altan Karapaşaoğlu; buyurun. (AK Parti sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MEHMET ALTAN KARAPAŞAOĞLU (Bursa) - Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; görüşmekte olduğumuz Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılmasıyla İlgili Yasa Tasarısı, sayın hükümetimiz tarafından ayrıca düzenlenen 9 tane önergieyle, çok özel birtakım hususlara sahip oldu.

Biliyorsunuz, yasa tasarıları, önce, ilgili komisyonlarda irdelenir, incelenir. İlgili komisyonlarda incelenen, yeniden düzenlenen veya düzenleme ihtiyacı içindeyse düzenlenen bu tasarılar, Genel Kurula gelir. Genel Kurulda, ancak, maddeler içerisinde birtakım kısa düzenlemeler varsa, özünü değiştirmekle kaydıyla yapılır. Şimdi, bu 9 tane önergeyi, şu anda, yasa tasarısı görüşülürken inceleme fırsatı buluyoruz. Bir bütünlüğü temin etmek, şu anda, mümkün değil. Bu yasa tasarısının, önergeleriyle birlikte, Plan ve Bütçe Komisyonunda yeniden incelenmesi gerekirdi, ondan sonra Genel Kurula gelmesi gerekirdi. İnşallah, bundan sonra, böyle bir durumda karşı karşıya kalmayız.

1 inci maddede amaç düzenleniyor. Değerli arkadaşlar, bu düzenlenen amaç o kadar çok konuyu ihtiva ediyor ki, bu konuların her birisi, başlıbaşına bir özellik taşıyor. Mesela, bu amaç maddesinin içerisinde sıralanan bu özellikler, bankaların, grup şirketlerine kullanılmalarda noktasında bir engelleme getirmek lazımdı. Bir sürü özellik var; "borçluların, finansal yeniden yapılandırma programı çerçevesinde belirlenecek süre ve koşullarla, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce açılmış kredilerle ilgili olarak vadeleri uzatmak, kredileri yenilemek, ilave yeni kredi vermek, anapara ve/veya faiz indirmek, faizden vazgeçmek, kredileri kısmen veya tamamen iştirake çevirmek, kredileri aynı, nakdi ya da tahsil şartına bağlı bir bedel karşılığı devir ve temlik etmek..." gibi daha birçok hususları kapsıyor.

Peki, bu görüşmeleri yapacak olanlar kimler; bu görüşmeleri, bankalar, kendileri, borçlularıyla karşılıklı yapacaklar.

Bu özelliklerden, grup kredileri kullanan firmalar, hangi şekilde, ne şekilde istifade edecek; bu görüşmeler onlarla yapılacak mı, onlara birtakım özellikler sağlanacak mı gibi konuların 1 inci maddede özellikle belirlenmesi lazımdı.

Ayrıca, 1 inci maddede, varlık yönetim şirketleriyle ilgili olarak bir düzenlemenin de gözükmeye gerekiyordu. Türkiye'de, şu anda, bu varlık, aktif yönetim şirketleri hakkında herhangi bir uygulama olmadığı için, yasanın tarifi içerisinde, amacın tarifi içerisinde, bu varlık yönetim şirketlerinin, aktif yönetim şirketlerinin tariflerinin de yapılması gerekiyordu; ancak, ilerleyen maddeler içerisinde birtakım ifadeler var.

Verilen önergelerle birtakım iyileştirmeler yapılmaya gayreti içine girilmiş. Elbette, bunlar, tenkit edilecek konular değil; ama, mesela, ben, şu amaç maddesi içerisine yerleştirilmek istenen önergedeki ifadeyi bir daha okumak istiyorum: "Yukarıdaki fıkrada belirtilen işlemlerden kredileri kısmen veya tamamen iştirake çevirmek, kredileri aynı bir bedel karşılığı devir veya temlik etmek, kredileri borçlu ya da üçüncü kişilere ait aynı değerler karşılığı kısmen veya tamamen tasfiye etme işlemleri, kamu bankaları veya Bankalar Denetleme Kurumuna alınan bankalar tarafından yapılamaz." Demek ki, diğer bankalar tarafından yapılacak, bu vurgulanıyor burada.

Düşünün değerli arkadaşlar, diğer bankaların reel sektöre bugüne kadar yapmış oldukları birtakım haksız uygulamalardan sonra, bugün nasıl davranacaklarını çok merak ediyorum. Bugüne kadar, KOBİ'lere, küçük esnaf ve sanatkâra kullanılan kredilerin ancak yüzde 3'ünü, 4'ünü kullandıran bu finans sektörü, herhalde, bugün eline geçirdiği bu imkânların da, böyle, bol keseden, büyük bir miktarını kullanıracak değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

MEHMET ALTAN KARAPAŞAOĞLU (Devamla) - Ancak, burada bir önerge var. Önergede "tarım kesimine -Ziraat Bankası ile Halk Bankasını ilgilendiriyor- iş planlarına göre küçük ve orta

boy işletmelere ve ihracatçılara kendi kaynaklarından en az 1,5 katrilyon para kullanılacaktır" deniliyor. Tabii, ihracatçılara ne kadar kullanılacak, küçük ve orta boy işletmelere ne kadar kullanılacak, esnaf ve sanatkâra ne kadar kullanılacak, tarım kesimine ne kadar kullanılacak; bunların da bu önerge içerisinde yer alması gerekiyordu.

BAŞKAN - Toparlar mısınız efendim.

MEHMET ALTAN KARAPAŞAOĞLU (Devamla) - Zira, para paylaşımına gelindiğinde, maalesef, güçlü olan paranın çoğunu alıyor, güçsüz olana, ancak, artığı kalıyor ve büyük haksızlıklara da sebebiyet veriliyor.

Bu düzenlemelerin, Türkiye'ye, hayırlara vesile olmasını diliyorum. Ancak, bugün kadar Türkiye'nin başına gelen sıkıntıların reel sektörden gelmediğini vurgulamak istiyorum; çünkü, bankaların bir iddiaları var, diyorlar ki: Reel sektör buna sebep oldu. Hayır efendim, buna sebep olan, hükümetin tutumu, Hazinesin tutumu, finans sektörünün tutumudur. Programların tutmaması, uymaması, ekonomiyi daraltmış, serveti yarı yarıya düşürmüş; dolayısıyla, reel sektör sıkıntıda kalmış. Bu bakımdan, bu düzenlemeler içerisinde reel sektöre hak ettiği payı vermek lazımdır diyorum ve saygılar sunuyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim efendim.

1 inci madde üzerindeki görüşmeler tamamlandı.

Sayın milletvekilleri, madde üzerinde verilmiş 5 adet önerge vardır; ancak, 3 önergeyi ve bir de hükümetin önergesini işleme koyacağım.

Önergeleri, önce geliş sırasına göre okutacağım, sonra aykırılık derecesine göre işleme alacağım efendim.

Birinci önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

792 sıra sayılı Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının 1 inci maddesine aşağıdaki fıkrâ eklenmiştir.

"Finansal yeniden yapılandırma kamu bankaları tarafından yerine getirilirken çerçeve anlaşma Genel Kurul onayından geçirilir."

Salih Dayıoğlu

İzmir

BAŞKAN - İkinci önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

792 sıra sayılı Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının 1 inci maddesine aşağıdaki cümlelerin eklenmesini arz ederiz.

"Finansal yeniden yapılandırma işlemleri Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu tarafından izlenir."

Salih Dayıoğlu

İzmir

BAŞKAN - Diğer önergeyi okutuyorum efendim:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

792 sıra sayılı Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının 1 inci maddesine aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ederiz.

"Finansal yeniden yapılandırma işlemleri 31.12.2002 yılında sona erecektir."

Salih Dayıoğlu

İzmir

BAŞKAN - Efendim, son önerge en aykırı önerge olup, okuttuktan sonra işleme alacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görtlülmekte olan Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının 1 inci maddesine aşağıdaki fıkranın eklenmesi arz ve teklif olunur.

"Yukarıdaki fıkrada belirtilen kredileri kısmen veya tamamen iştirake çevirmek, kredileri aynı bir bedel karşılığı devir ve temlik etmek, kredileri borçlu ya da üçüncü kişilere ait aynı değerler karşılığı kısmen veya tamamen tasfiye etme işlemleri 4603 sayılı Kanuna tabi bankalar ile yönetim ve denetimi Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilen bankalar tarafından yapılamaz."

Kemal Derviş

Devlet Bakanı

BAŞKAN - Komisyon?..

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI METİN ŞAHİN (Antalya) - Olumlu görüşle takdire bırakıyoruz efendim.

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

4603 sayılı Kanun uyarınca yeniden yapılandırılması ve özelleştirilmeye hazırlanmaları amaçlanan anılan Kanun kapsamındaki bankalar ile yönetim ve denetimi Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilen bankalar tarafından, kredileri kısmen veya tamamen iştirake çevirmeleri halinde, Kanun ile hedeflenen amaçların temininde karşılaşılabilecek zorlukların ortadan kaldırılması bakımından yukarıdaki değişikliğin yapılması gerekli görülmektedir.

BAŞKAN - Komisyonun takdire bıraktığı hükümetin önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Diğer önergeyi...

SALİH DAYIOĞLU (İzmir) - Sayın Başkan, önergelerin üçünü birden geri çekiyoruz efendim.

BAŞKAN - Üçünü de geri çekiyorsunuz. Tamam.

1 inci maddeyi kabul edilen önerge doğrultusunda oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

CEVAT AYHAN (Sakarya) - Naylon önergelerini geri çektiler Sayın Başkan.

BAŞKAN - Öyledir efendim. Muktedir olmuşlar bu sefer; iktidar olmak muktedir olmaktır, şimdi muktedir olmuşlar.

2 nci maddeyi okutuyorum:

Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşmaları

MADDE 2.- Bankalar ve özel finans kurumları ile diğer mali kurumlar, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu ve Tasfiye Halinde Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketinin alacakları, Türkiye Bankalar Birliği tarafından hazırlanacak alacaklı kurumların yetkili temsilcilerince imzalanacak ve onaylama ve kabule ilişkin genel şartları Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikte gösterilecek olan Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşmaları kapsamında ve bu Anlaşmaların Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu tarafından onaylandığı tarihten itibaren 3 yıllık bir süre içinde finansal yeniden yapılandırma sözleşmelerine bağlanmak şartıyla gerektiğinde ilave finansman da sağlanmak suretiyle yeniden yapılandırılabilir veya yeni itfa planlarına bağlanabilir.

Gerektiğinde ilave finansman da sağlanmak suretiyle yeniden yapılandırılacak veya yeni bir itfa planına bağlanacak alacakların kapsamı, borçluların nitelikleri, asgari tutar ve şartları ve alacaklılar ile borçlular arasında ayrı ayrı imzalanacak finansal yeniden yapılandırma sözleşmelerinin asgari unsurları birinci fıkradaki usulle saptanan Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşmaları ile belirlenir. Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşmalarını imzalamayanlar tarafından yapılacak sözleşme ve işlemler için bu Kanunun ilgili madde hükümleri uygulanmaz.

Alacaklı ve borçlu taraflar arasında imzalanacak finansal yeniden yapılandırma sözleşmelerine bankalar, özel finans kurumları ve diğer mali kurumlar dışında kalan alacaklılar da taraf sıfatıyla katılabilir.

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi, hisseleri kısmen ya da tamamen Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna ait bankalar, Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşmalarına ve bu Anlaşmalar kapsamında borçları gerektiğinde ilave finansman da sağlanmak suretiyle yeniden yapılandırılan veya yeni bir itfa planına bağlanan borçlularla yapılacak finansal yeniden yapılandırma sözleşmelerine taraf olmaya yetkilidir.

Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu ve Tasfiye Halinde Emlak Bankası Anonim Şirketi, Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşmalarına ve bu Anlaşmalar kapsamında borçlularla yapılacak finansal yeniden yapılandırma sözleşmelerine ilave finansman sağlamak kaydıyla taraf olabilirler.

Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu, Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşmalarına göre gerektiğinde ilave finansman da sağlanmak suretiyle yeniden yapılandırılan veya yeni bir itfa planına bağlanan krediler ve diğer alacaklardan, Bankalar Kanununun 15 inci maddesinin (3) numaralı fıkrasına göre 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine tâbi olanları, 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesinin tecil süresi ve teminat şartlarına bağlı olmaksızın, Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşmalarına göre taksitlendirmeye ve tecil etmeye yetkilidir.

BAŞKAN - Efendim, 2 nci madde üzerinde, Doğru Yol Partisi Grubu adına, İzmir Milletvekili Sayın Ufuk Söylemez; buyurun efendim. (DYP sıralarından alkışlar)

Süreniz 5 dakikadır.

DYP GRUBU ADINA H. UFUK SÖYLEMEZ (İzmir)- Sayın Başkan, Yüce Meclisin saygıdeğer üyeleri; mali sektöre olan borçların yeniden yapılandırılmasıyla ilgili kanun tasarısının 2 nci maddesi üzerinde söz aldım; hepinizi tekrar saygıyla, şahsım ve Partim adına selamlıyorum.

Şimdi, finansal yeniden yapılandırma çerçeve anlaşmaları ve finansal yeniden yapılandırma şirketi, işte, Londra yaklaşımı, İstanbul yaklaşımı adı altında olan, ancak, uygulaması, aslında, tamamıyla, Bankalar Birliğinin, iyi niyetli de olsa, yeterli olmayacak organizasyonuna terk edilen bir uygulamadır. Bundan onbinlerce, yüzbinlerce şirketin faydalanması için, belli üç bankanın, en büyük alacaklı üç bankanın bir araya gelmesi ve birtakım prosedürleri yapması gerekmektedir. Ben, bunun çok sağlıklı işleyebileceği, reel sektöre somut katkılarda bulunabileceği konusunda ciddi şüphelere sahibim.

Zaten, bankacılık sektörü, donmuş, batmış, problemli kredilerini, karşılıklı iyi niyet çerçevesi, ek teminatlar altında konsolide etmek, yeniden yapılandırmak için böyle bir kanuna ihtiyaç duymuyordu. Geçmişteki krizlerde de, bankacılık sektörü, bu tür yeniden yapılandırmaları, konsolidasyonları, borçlu-alacaklı ilişkisi çerçevesinde yapabilişti. Buna, finansal yapılandırmaya, kamunun dışarıdan bir kaynakla katkıda bulunması, küçük ve orta boy işletmeleri özel biçimde koruması, varlık yönetim şirketinin de katkıda bulunması halinde bir anlamı olabilirdi; ama, görüyoruz ki, burada bu durum da yok ve maalesef, bu iş, giderek, bu bankacılık sektöründe belli bankalara uzun vadeli sermaye benzeri bir kredi vererek, bunların dönüp dönmeyeceği konusunda da ciddi kuşkular ve şüpheler uyandırarak, tarihimizin en büyük finans sektörü kamulaştırmasına dönüşmektedir.

Şu anda Türkiye'de yapılan şey, finans sektörünün, bankacılık sektörünün -bu adım da atılırsa- fiilen kamulaştırılması demektir. Bu bankaların tamamının, bu fonları reel sektöre kullanacakları konusunda hiçbir zorlayıcı yaptırım yoktur; verecekleri önergelerle ne getirecekler bilmiyoruz; ama, gördüğümüz kadarıyla "yüzde 60'ını, işte, reel sektöre kullandırım 2003'e kadar, kalanını da kendi iştiraklerinize kullanırsınız" anlamı çıkmaktadır. Bunlar, gerçekten de, reel sektöre yönelmesi gereken bir hadise, tamamen batık ve donuk aktiflerde olan bankacılık sisteminde daha büyük sorunlara yol açabilir.

Bu sermaye benzeri kredi bu bankalara verildiği zaman, bankaların problemli, donuk, batık krediler sorunu çözülüyor değerli arkadaşlar; sorun buradadır. Aktif kalitesi, yani, seyyaliyet, randıman prensipleriyle çalışmayan bankacılık sistemine, ilave sermaye benzeri kredi desteği yapsanız da, bunların, ileride, donuk aktiflere zarar olarak yazılmasını engelleyemezsiniz; bizim endişemiz budur. Bizim endişemiz, bu kâğıtların, bu sermaye benzeri desteğin, dönüp dolaşıp yine Merkez Bankasının sırtına yüklenmesi riskidir; çünkü, kamu bankalarına verilen kâğıtlarda, biliyorsunuz, Merkez Bankası bunları monetize etti ve bu paralar da, Merkez Bankasının sırtına yüklendi.

Tabii ki, bankacılık sektörünün, bu desteği alsa bile, reel sektöre kredi desteği vereceğinin bir garantisi olmaması, reel sektör odaklı üretime yönelik bir destek hedefiyle, amacıyla yola çıkan kamuoyunu da, hepimizi de hayal kırıklığına uğratmıştır.

Şimdi, bu tasarı, 30 Eylül itibariyle bilançolarda bir hesap kitap ve rasyo yapılmasını gerektiriyordu. Fakat, yine getirilen değişikliklerle -ileride konuşacağız- bunu 31.12.2001'e çekmişler. Tabii, bu tasarı görüşülmeye başlandıktan sonra, bazı bankaların, bazı hissedarların aralarında alışverişler ve el değiştirmeler olmuştur. Bunlar, gerçekten, muvazaa, koruma ve kayırma, içeriden haber alma iddialarını kamuoyunda artırmakta, dolayısıyla, yapılan işe güven kalmamaktadır. Zaten, esas sorun, güven ve itimadın kaybolması değil miydi? O nedenle, ben bu hesapların 30 Eylül'den 31.12'ye alınmasını, gerçekten, çok yanlış buluyorum, gerçekten, bu tasarının üzerine bir gölge daha düşüreceğinden endişe ediyorum.

Bankacılık sektöründe, az önce de arz ettiğim gibi, banka sahiplerinin, banka fonlarını hatalı, usulsüz kullanıp, geri ödemeyerek, zarara sebep olmalarından dolayı bazı bankalar fona devredilmiş, haklarında takibat başlamıştır; ama, bu bankaların büyük çoğunluğu, aralarında 50 yıllık, 60 yıllık köklü bankaların olduğu bu bankaların büyük çoğunluğu, tamamiyle ekonomik programın, ekonomik krizin, devalüasyonun, dışarıdan kredi alamamalarının ve kullandıkları kredilerin geri dönmemesinin kurbanı olmuşlardır. Bunu net tespit etmemiz lazımdır. Bu ekonomik krizin tahribatı, sektörü bu hale getirmiştir; ama, sorun, esas, reel sektördedir, kanayan yara oradadır. Kredi kartlarında büyük kilitleme vardır, tüketici kredilerinde büyük bir kilitleme vardır; buralara yönelik hiçbir çözüm getirilmemektedir. Binlerce, milyonlarca insanı ilgilendiren sorun bekliyor.

Dolayısıyla, bizim yapmamız gereken, banka bilançolarını makyajlayacak sadece rasyo hesabıyla değil, aktif kalitesini öne çıkarmak için, reel sektörü, üretimi harekete geçirmektir. Onu da geçen maddede söyledik, "reel sektöre devlet kredi vermez" diyor Sayın Bakan, verir diyoruz biz de tam tersine. Eximbank bu iş için vardır diyoruz, kalkınma bankaları bu iş için vardır diyoruz, Merkez Bankasının reeskont imkânları bu iş için vardır diyoruz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

H. UFUK SÖYLEMEZ (Devamla) - Sayın Başkan, bitireceğim.

BAŞKAN - Buyurun.

H. UFUK SÖYLEMEZ (Devamla) - Bu 4 milyar dolarla, bankacılık sektörünün rehabilite edilmesinin mümkün olmadığını görüyoruz. Mali sektörün burada sıkıntılarının çözülmesi bir yana, finans sektörü kamulaştırması yapılmasından ciddi şekilde endişe ediyoruz.

Hükümeti ve Yüce Meclisi bu yolda bir kez daha ikaz ediyor, hepinize sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

Sağ olun efendim (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İkinci söz, Saadet Partisi Grubu adına, Ankara Milletvekili Sayın Zeki Çelik'in efendim.

Buyurun Sayın Çelik.

SP GRUBU ADINA MEHMET ZEKİ ÇELİK (Ankara) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; kısaca "Bankalar Yasa Tasarısı" olarak bilinen tasarının 2 nci maddesi üzerinde Saadet Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, hükümet, her alanda olduğu gibi, bu alanda da hata etmektedir; ancak, bu hatasının bedelini, maalesef, milletimiz ödemektedir. "Bu yasalar önemlidir, geçmesi gerekir" diyen Sayın Kemal Derviş, hangi bankalara nasıl davranacağına yönelik olarak "bana güvenin" diyor. Bir kişinin iradesine bu tür işler bırakılabilir mi? Bu yasaya toplumun her kesimi karşı, reel sektör karşı, o halde siz niye ısrar ediyorsunuz?

Bakınız, geçtiğimiz günlerde yapmış olduğu bir konuşma üzerine kendilerine bazı sorular yönelttik; dedik ki: Ekonomideki sorumluluğunuz çerçevesinde görevinizle ilgili olarak "bence iki hata yaptım" şeklinde açıklamalarınız vardır; bunların ekonomiye bedeli ne olmuştur? İkincisi; bu hataların ülkeye çıkardığı bedelleri karşılamaya "kendimi eleştiriyorum" diye ifade etmeniz yeterli midir?

Sağ olsun, kendisi, sorularımıza cevap değil, gerçekten, çok samimi bir duyguyla, sanki mektup yazmış gibi ifadelerde bulunmuş ve diyor ki: "Çekilen sıkıntıların, ilk bakışta, bilemediğim ve bütçe sistemi dışında tutulan gizli borçlar olduğudur."

Şimdi bakınız: "Ülkeye geldiğimde, Türkiye'yi dışarıdan iyi takip ettiysem de, görevlendirilerek ülkeme geldiğim günlerde yaşanan krizi tüm boyutlarıyla ve ardındaki tüm gerçeklerle birlikte anında kavrayabilmem mümkün değildi." Doğru; ama, çok daha önemli bir doğru var ki, bunun izahının yapılması lazım. "Durumun bu ölçüde ciddi olduğunu..." Sayın Derviş'in ifadesidir bu. "... görev zararı başta olmak üzere, bütçe sistemi dışında tutulan gizli borcun ne kadar artmış olduğunu, bankacılık sistemindeki sorunların da ne kadar derin olduğunu ilk bakışta anlayabilmek mümkün değildi. Dolayısıyla, zaman içinde, işte, ilkbahar ayları, yaz ayları diyerek böyle bir oyalama yoluna gittik."

Şimdi, bütçe sistemi dışında tutulan bu gizli borç neyin nesidir; yani, gizlilikle ilişkisi nedir? Devletin, bilinmeyen, gizli tutulan borç-alacak ilişkisi varsa, bu, kayıtdışılık-mafya ilişkisi gibi bir ilişkiden farklı olur mu değerli arkadaşlar! Hani "şeffaf yönetim" diyordunuz!.. O halde, bu gizli borçların ne olduğunu, Sayın Bakan tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisine, yani bizlere açıklanmasını bekliyoruz.

Değerli arkadaşlar, tabii ki, burada, getirilen yasalarla, toplumun çekmiş olduğu ekonomik sıkıntıların iyileştirilmesi esas alınmaktadır; ama, tabii ki, bunlar da maalesef yerini bulmamaktadır.

Şimdi, kendisiyle ilgili özeleştiriye bulunmakla birlikte "söz konusu, insanî nitelik taşıyan, ayrıca da yorumla ve bakış açısına göre farklı olabilecek, değerlendirilebilecek söz konusu hatalarımın ekonomiye herhangi bir maliyeti olmamıştır" diyor. Peki, ekonomiyi yönlendiren, sonsuz yetkiyle teçhiz edilen birinin konuşmalarının menfi bir maliyetinin olmaması mümkün müdür? Soruyorum size; üretmeyenin, reel ekonomisi olmayanın sonu ne olacaktır? Eğer öyle bir ekonomi yoksa, bunların yönetimi de olmayacaktır.

Ayrıca, 2001 Mart ayından başlayarak, geçmişteki krizlerden de ders çıkararak, geçmişteki temel sorunların kökenine inilmeye başlandığını ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin yoğun mesaisi sonucunda da önemli aşamalar kaydedildiğini ifade ediyor. "Ama, ne yazık ki, temmuz ayında iyileşme beklerken, 11 Eylül olayının dünyadaki yansımaları Türkiye'yi de etkilemiştir ve 11 Eylül döneminde, hem gerekli para politikalarının devreye sokulmuş olması hem de bu çalışmalar, tabii ki ekonomide sıkıntı meydana getirmiştir..." Aynen ifade şöyle: "11 Eylül olaylarının neden olacağı finansman açığını kapatmak üzere, Uluslararası Para Fonu (IMF) başta olmak üzere uluslararası mali kuruluşlardan ve mali piyasalardan çok büyük miktarlarda ekkaynak sağlama imkânına kavuşmuştur." Yani, iyi ki 11 Eylül olmuş diye dua etmemiz gerekiyor; çünkü, bundan önce de Marmara depremi oldu ve bu şekilde ekonomiyi düze çıkarma imkânınız ortaya çıktı diyeli.. Yani, şimdi, siz, hep böyle felaketlerle mi ayağa kalkacaksınız, felaketlerin olmasını mı bekleyeceğiz diye içimizden sormak gerekir.

Tabii, bütün bunların sonucunda, krize girme riskini tamamen bertaraf etmiş olduklarını ifade ediyorlar ki, burada da ciddi bir gelişme olmadığını görüyoruz.

Değerli arkadaşlar, burada kurtarılabilecek bankalar var; bu bankaların çoğunun karlı işleri var; lütfen, bu banka sahipleri, banka patronları, bu karlı olan müesseselerini satıp, parasını bankalarına koysunlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Toparlarsanız memnun olurum efendim.

MEHMET ZEKİ ÇELİK (Devamla) - Toparlıyorum efendim.

Eğer kendileri satmıyorlarsa, devlet onlara zorla sattırsın; buna rağmen yine satmıyorlarsa, yarıdan kapsamından çıkarsınlar. Böyle yapılmazsa, bunların hiçbirini, sizin, kamuoyuna anlatma imkânınız da olmayacaktır.

Yatırım yapmayan, üretim yapmayan, insan çalıştırmayan, ihracat yapmayan bir ekonomi olmayacağı gibi, böyle bir ekonomide banka olmasına da, bankacılık sisteminin olmasına da gerek olmadığını düşünüyor, hepinize saygılar sunuyorum. (SP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum efendim.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına, Aksaray Milletvekili Sayın Ramazan Toprak; buyurunlar efendim. (AK Parti sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA RAMAZAN TOPRAK (Aksaray) - Sayın Başkan, Yüce Meclisin değerli üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Biraz önce yöneltmediğim birkaç soruyu ifade ettiğim zaman, tasarının ne getirdiği ne götürdüğü anlaşılacaktır.

1.- Kredileri, reel sektöre, kamu bankaları eliyle doğrudan vermek yerine, araya aracı bankaları koyarak, KOBİ'leri, esnafı, çiftçileri, köylüleri aracı bankaların pençesine atma nedeniniz nedir?

2.- Fona devredilen bankaların tahmini zararı 3-5 milyar dolarken, bu, 18 milyar dolar olarak gerçekleştirildi. BDDK Başkanı, bu tasarıyla hazineden aktarılan rakamın önce 4, sonra 5 milyar dolar olacağını ifade etti. Bunun 15-20 milyar dolar olmayacağını kim garanti edebilir? Bir ara "BDDK garanti edebilir" demişti kendileri; oysa, dün -bir medyaya yansıdığı şekilde- Haziran 2002'de BDDK'nın kaldırılacağı, kendisine atfen ifade edilmiştir.

3.- Devleti küçültelim derken, bankalara ortak ederek büyütmek, paradoks değil mi?! Yoksa, zaten öncekiler gibi batması kuvvetle muhtemel olduğu için, devleti küçültme böyle mi yapılıyor?!

4.- Başbakanda bile olmayan cezaî sorumsuzluğu getirmede amaç, tasarının gereğini yürütecek bürokratların eylemlerinin açık birer suç olduğunun bilincinde oldukları için mi bu düzenlemeleri getirmektedir?

5.- Yapılacak işlemleri, anayasal bir kurum olan Sayıştayın denetiminden kaçırarak, yürütmenin emrindeki kamu görevlilerinin eline vermenin gerekçesi nedir?

Bunlar, cevabı verilebilecek sorular değildir.

Değerli milletvekilleri, Tütün Yasası çıkarıldı, Şeker Yasası çıkarıldı; 10 milyona yakın insanın hakları gasp edildi. Bu üreticileri hizaya getirdiniz. Şimdi, Hazineden, belki 10-15 katrilyon Türk Lirasını, bankacılara -tabiri caizse- peşkeş çekerek, hortumcular önünde sizler mi hizaya geçeceksiniz?!

Değerli milletvekilleri, günümüzde, bir komşu ülkede, suç işlemeyen, günah işlemeyen bir sınıf vardır; mollalar sınıfı. Bu tasarıyla, banka mollalar sınıfı yaratılıyor, ayetullah banka mollalar sınıfı yaratılıyor; suç işlemez, günah işlemez; işlese de, mahkemeler önünde cezası verilemez; böyle bir sınıf yaratılıyor.

Sayın Derviş, Afganistan ile ülkemizi bir konuda benzetmişti ekonomik anlamda; bu, yanlış. Ben, doğru benzetme tarafını ifade edeyim; Afganistan'da din adına yaratılan Taliban, din ve devlete ne tür bir zarar verdiyse, tahribat verdiyse, bu tasarıyla, ülkemizde kapitaliban sınıfı yaratılıyor ve bu kapitaliban sınıfıyla, Türk Devletinin ekonomisine ve devletin kendisine ağır bir tahribat verilmekte.

Bu soruların cevabı verilebilmiş değil.

Hükümet tasarısının ikinci sayfasının baş paragrafının reel sektör için getirildiği ifade ediliyor. Oysa, bir haftadır, sürekli, finans sektörü, bankacılık sektörü için bu tasarının getirildiği herkesin dilinde. "Reel sektör" diyorsunuz, yine, finans sektörüne... Çünkü, Sayın Derviş açıkladı "benim önceliğim finans sektörüdür"dedi; bir avuç patrondur; belki diyet ödeniyor. "Reel sektör" dediğiniz zaman, 68 milyon Türk Milleti bu kapsama giriyor, bir avuç zengin değil. Eğer, aradaki bankaları çıkarmak suretiyle, Ziraat Bankasıyla çiftçi kredilerini, Halk Bankasıyla KOBİ kredilerini reel sektöre aktarabilmiş olsaydınız, bu tasarı asıl o zaman reel sektör tasarısı olacaktı. Doğru söyleniyor, yanlış yapılıyor.

Değerli milletvekilleri, bu yanlış daha önce de yapıldı. Şubat 2001 ayında, bir çifte hortum olayı yaşandı; ifade edeyim: 84 kuruluş temsilcisi olduğu -bizzat Sayın Derviş'in yazısıyla, öntümedir- 5 milyar dolar civarında para aktarıldığı ifade edildi. Tam bir çifte hortum yaşandı; çifte hortum şudur: 84 kuruluş için 4 katrilyon Türk Lirası kredi alındı; 4 katrilyon Türk Lirası kredi alınmış gibi yapıldı; geri verildi. Bankadan 685 000 liradan dolar alındı bir gecede; ertesi gün dolar oldu 1 300 000; aradaki bu spot piyasada spekülasyon yapılarak 1 300 000'den satılan dolar, bir gün önce 685 000'den alınmıştı; aradaki para, finans sektörünün bir avuç insanına gitti. Bizim buna yönelik bütün çabalarımıza hiçbir cevap verilmedi. Benim bu yoldaki genel görüşme önergem...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RAMAZAN TOPRAK (Devamla) - Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Toprak.

RAMAZAN TOPRAK (Devamla)- Benim banka soyulmasıyla ilgili bu genel görüşme önergem hiç gündeme alınmış değil; aradan bir yıl geçti.

Değerli milletvekilleri, bakın, önceki hafta Plan ve Bütçe Komisyonunda Sayın Mesut Yılmaz ile Sayın Kemal Derviş arasındaki o konuşmanın gereği, bugün getirilen önergelerde, evet, gereği yerine getirilmiştir ve Sayın Mesut Yılmaz'ın kardeşinin, büyük ortağı, yüzde 68 ortağı olduğu Tekstilbank, bu değişiklik önergesiyle, evet, bu yasa kapsamına dahil edilmiştir; önce bu kapsamda değildi.

Değerli milletvekilleri, bu isimler bize yabancı değil. Yine, şubat krizinde bu milletin 5 milyar dolar kaynağının büyük kısmının aktarıldığı banka isimleri sayılıyor. Bakın, bunların arasında, Akbank, Sitebank, Tekstilbank ve HSBC... Evet, bu 5 milyar doların büyük kısmının bu bankalara aktarıldığı medyaya yansıtıldı; ama, bunlar hep geçiştiriliyor. Bakın, bu bankalar, kaynakları asla reel sektöre verecek değildir.

Hepinizi vicdanınızla baş başa bırakıyor, saygılar sunuyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Madde üzerinde başka söz isteyen?.. Yok.

Madde üzerinde 4 adet önerge vardır; ancak, 3'ünü işleme koyabiliyorum malumunuz. Geliş sırasına göre okutup, ayrırlık derecesine göre de işleme tabi tutacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

792 sıra sayılı, Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının 2 nci maddesinin beşinci bendinin maddeden çıkarılmasını ve yerine şu cümlelerin eklenmesini arz ederiz.

"Taraflar, ilave finansman sağlamak zorundadır."

Salih Dayıoğlu
İzmir

BAŞKAN - Diğer önergeyi okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

792 sıra sayılı, Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının 2 nci maddesinin birinci bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümlelerin eklenmesini arz ederiz.

"Hazırlanan itfa planlarına uymak zorunludur."

Salih Dayıoğlu
İzmir

BAŞKAN - Şimdi okutacağım önerge, en aykırı önerge; okutup, işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

792 sıra sayılı, Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının 2 nci maddesinin ikinci bendinin son cümlesinin maddeden çıkarılmasını arz ederiz.

Salih Dayıoğlu
İzmir

SALİH DAYIOĞLU (İzmir) - Sayın Başkan, önergelerimi geri çekiyorum.

BAŞKAN - Önergeler geri çekilmiştir efendim.

ASLAN POLAT (Erzurum) - Sayın Başkan, böyle bir tasarıda, çekilecek önergeleri koyup da, neden geri çekiyorlar?

BAŞKAN - Zatâîileriniz burada yoktunuz; "iktidar muktedir olmuş" dedim. Öğrendi bu işi, size o imkân tanımamış.

ASLAN POLAT (Erzurum) - Sayın Başkanım, böyle olmaz ki!

Sizin fikriniz yoksa, bizim var, biz verelim.

BAŞKAN - 2 nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 üncü maddeyi okutuyorum:

Vergi istisnaları ve teşvik belgeleri

MADDE 3.- Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşmaları hükümleri kapsamında düzenlenecek finansal yeniden yapılandırma sözleşmeleri ve bu sözleşmeler kapsamında yapılacak işlemlerle ilgili olarak aşağıdaki hükümler uygulanır.

a) Çerçeve anlaşması, düzenlenen sözleşmeler ve bu çerçeve anlaşması ve düzenlenen sözleşmelerde belirlenen esaslar uyarınca yapılacak işlemler ve düzenlenecek kağıtlar 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa göre ödenecek damga vergisi ve 492 sayılı Harçlar Kanununa göre ödenecek harçlardan,

b) Çerçeve anlaşması ve düzenlenen sözleşmeler uyarınca alacaklı kuruluşlar tarafından her ne nam altında olursa olsun tahsil edilecek tutarlar 6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu gereği ödenecek banka ve sigorta muameleleri vergisinden,

c) Çerçeve anlaşması ve düzenlenen sözleşmeler kapsamında alacaklı kuruluşların iktisap edecekleri motorlu taşıtlar 1318 sayılı Finansman Kanununa göre ödenecek taşıt alım vergisinden,

d) Çerçeve anlaşması ve düzenlenen sözleşmeler kapsamında kullanılan ve kullanılacak krediler kaynak kullanımını destekleme fonundan ve diğer benzeri vergi, resim, harç, fon yükümlülüklerinden (4306 sayılı Kanun uyarınca ödenmesi gereken Eğitime Katkı Payı hariç) istisna edilmiştir.

İstisna (Taşıt Alım Vergisi hariç) alacaklı kuruluşların çerçeve anlaşması ve düzenlenen sözleşmeler uyarınca edindikleri varlıkları elden çıkardıkları hallerde de uygulanır.

İstisna uygulaması, sözleşme hükümlerinin borçlu firmalar tarafından yerine getirilememesi veya getirilmemesi hallerinde alacağın hukuki yollardan tahsili aşamalarında ödenmesi gereken vergi, resim ve harçlar açısından da geçerlidir.

Sözleşme hükümleri uyarınca tahsilinden vazgeçilen alacak tutarları Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre alacaklı için değersiz alacak, borçlu için ise vazgeçilen alacak olarak dikkate alınır.

Sözleşme ile uygulamaya konulan işlemlerin gerçekleşmemesi halinde dahi, uygulanmış olan vergi, resim ve harç istisnaları geri alınmaz.

Finansal yeniden yapılandırma sözleşmelerine göre borçları yeniden yapılandırılan ve yeni bir itfa planına bağlanan borçlular tarafından alınmış olan teşvik belgelerinin süreleri ile ihracat taahhüt süreleri, sözleşmeler ile belirlenen süreler kadar uzatılmış sayılır.

Bankalar, özel finans kurumları ve diğer malî kurumların alacakları ile diğer varlıklarının satın alınması ve yeniden yapılandırılarak satılması amacıyla, kuruluş ve faaliyet esasları Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu tarafından belirlenecek varlık yönetim şirketlerinin yaptıkları işlemler ve bu işlemlerle ilgili olarak düzenlenen kağıtlar, kuruluş işlemleri de dahil olmak üzere kuruldukları takvim yılı ve bunu izleyen beş yıl süresince 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa göre ödenecek damga vergisinden, 492 sayılı Harçlar Kanununa göre ödenecek harçlardan, her ne nam altında olursa olsun tahsil edilecek tutarlar 6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu gereği ödenecek banka ve sigorta muameleleri vergisinden, 1318 sayılı Finansman Kanununa göre ödenecek taşıt alım vergisinden, kaynak kullanımı destekleme fonuna yapılacak kesintilerden ve 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanununun 29 uncu maddesi hükmünden istisnadır.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu tarafından belirlenecek esas ve usuller çerçevesinde bankalar arasında alım ve satım işlemine konu edilen alacaklar ve bu alacakların teminatını oluşturan değerlerin devir ve temlik için yapılacak işlemler ve bu işlemlerle ilgili olarak düzenlenen kağıtlar için, yedinci fıkrada belirtilen vergi, resim, harç ve fon istisnaları 31/12/2004 tarihine kadar aynen uygulanır.

BAŞKAN - 3 üncü madde üzerinde, Saadet Partisi Grubu adına, Çankırı Milletvekili Sayın Hüseyin Karagöz; buyurun. (SP sıralarından alkışlar)

SP GRUBU ADINA HÜSEYİN KARAGÖZ (Çankırı) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 792 sıra sayılı, Malî Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının 3 üncü maddesi üzerinde, Saadet Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; Grubum ve şahsım adına, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; malî sektöre olan borçların yapılandırılmasıyla ilgili tasarının genel gerekçesinin ilk paragrafı bayağı dikkat çekici; arz etmek istiyorum: Deniliyor ki "2001 yılında yaşanan ekonomik kriz, üretici kesimi..." Sanki, bu ekonomik kriz, doğal afetdir, sel-dür, felakettir; hiç bunun müsebbibi bu hükümet değilmiş gibi ifade ediliyor. Bu krizin sonucu ne olmuş: "Üretici kesimi ciddi sıkıntılara sokmuş..." Doğru; bu kriz, sıkıntıya sokmakla kalmamış, âdeta, üretici kesimi yok etmiş, mahvetmiş. Başka; "imalattan sanayie, tarımdan inşaata, ekonominin yaratıcı ve bütünüleyici unsuru olan tüm sektörler darboğaza girmiş..." Doğru... "Üretim ve istihdamda daralmalar başlamış..." Ne olmuş sonra; bu krizlerin üzerinden bir yıl, onbeş ay geçmiş, ne yapmalıymış: Sonuçta ivedi ve o ölçüde de ciddi önlem ve kararların alınması lazımmış!.. Yani "günaydın" demezler mi insana?! Sanki, krizlerin sebebi bu hükümet değil, krizler tabii afet, gelmiş, çökmüş; bunlar da -bir sene sonra aklı başına gelmiş- şimdi, ivedi ve o ölçüde de ciddi tedbir alıyorlar. El insafı!.. Bari, şu "ciddi" ve "ivedi" sözcüklerini kullanmayın.

Bu kriz sonucu, 2 000 000 insanımız işini kaybetmiş, binlerce esnaf kepenk kapatmış, çiftçi bitmiş, köylü mahvolmuş. Siz, şimdi "ivedi ve ciddi önlem" adı altında, bankaları kurtarmaya çalışıyorsunuz; ama, bu kafayla, bu mantıkla, bankaları kurtarmak da mümkün değil. Neden; bankalar, ancak, piyasada yeteri kadar banka müşterisi mevcut olduğu takdirde ayakta kalabilir; zira, bankaları yaşatan, kâra geçiren, piyasadaki üretimi, yatırımcı ve ticari işletmelerin, alacakları borç para karşılığı bankaya ödeyecekleri faizlerdir. Banka, bu sayede, mevduatçısına, yatırdığı paranın faizini ödemeye, kendi masraflarını karşılamaya veya en azından sermayesini korumaya imkân bulur. Şayet, piyasada, bankaları ayakta tutacak oranda banka müşterisi, yatırımcı, girişimci yoksa, bankalar ister özel ister tüzel olsun, kâr edemez, bir süre sonra sermayeden yer ve sonra da batar. Siz oraya ne kadar daha koyarsanız, bunlar da bir nevi kara deliktir, onlar da batar.

Türkiye'de, ne yazık ki, banka müşterisi hemen hemen hiç kalmamıştır. Bunun sebebi, devletin, dört seneden beri, millî gelirin yüzde 90'ını faize, rantiyecilere yönlendirmesidir. Devlet, her sene, vergi gelirlerinin hepsini, içborç faizi karşılığı olarak üç beş rantiyeciye aktarıyor. Zira, suların öntü açılırsa aşağılara doğru akar; faizciliğin başını devlet çekiyor. Bu teşvik ve yönlendirme, piyasadaki sıcak paranın çoğunu faizciliğe sürüklüyor; çünkü, faizcilik, paranın yatırıma ve üretime yönlendirilmesine nazaran çok daha cazip ve kolay bir iştir. Halbuki, parayı üretim ve yatırım alanında değerlendirmek hem çaba ister hem de risklidir.

Bu durum karşısında, bankaacılığın yaşatılması için tek çare vardır; o da, ekonomik büyük bir devrim yapmakla olur. Elbette, böyle büyük bir devrimi, böyle bir hükümetten beklemek de doğru değil; neden; tabiiat ortada; bir sene sonra ancak ivedi ve etkili önlem almayı düşünebilen bir hükümetin, herhalde, böyle bir devrimi gerçekleştirmesi mümkün değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Efendim, toparlar mısınız lütfen.

HÜSEYİN KARAGÖZ (Devamla) - Madde bazı istisnalar getiriyor sözleşmelerden sonra. Burada bir de önerge var. Önergeyle bu kanun tasarısı tamamlanmak istense de, yine de bir boşluk var. Deniliyor ki; "Tasaruf Mevduatı Sigorta Fonu bu şirketlere hiçbir şekil ve surette, şirket sermayesinin yüzde 20'sini aşmamak kaydıyla sermaye sağlamak suretiyle katılmaya yetkilidir." Kaç tane şirket kurulacak? Bu toplam şirketlerin yüzde 20 iştiraki 100 milyon dolar mı, 500 milyon dolar mı, 1 milyar dolar mı, nedir?.. Bu, burada belli değil.

Bu bankaları kurtarmaya yönelik geçirilmek istenen bu yasa tasarısının da, bundan önce geçirilen 4 tasarı gibi, problemi çözmeye ve reel sektöre kurtarmaya bir katkısı olacağına inanmadığımız için tasarıya ret oyu vereceğiz.

Bunu belirtmek istiyor, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim efendim.

Şimdi, söz sırası Doğru Yol Partisinde.

Doğru Yol Partisi Grubu adına, Samsun Milletvekili Sayın Kemal Kabataş; buyurun.

Efendim, süreniz 5 dakikadır.

DYP GRUBU ADINA KEMAL KABATAŞ (Samsun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tasarının 3 üncü maddesi üzerinde Doğru Yol Partisi Grubu adına söz aldım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, Türkiye, 2000 yılındaki yanlış programın, yanlış uygulamaların, hatalı yönetimin faturasını, ortaya koyduğu sıkıntıyı bugün burada görülebilecek hale geldi. İlk defa, Mec-

liste krizi konuşuyoruz, sonuçlarıyla beraber krizi konuşuyoruz, krizin yarattığı hasarı konuşuyoruz, hasarın bölgelerini teşhis etmeye çalışıyoruz.

Bu krizin birinci etabında, kamu bankalarında ve kriz nedeniyle Fona alınan bankalarda oluşan hasarı gördük. Kabul etti hükümet ve bu için bize faturası 40 milyar dolar. Bunu teyit ettik, tescil ettik, Hükümet de, Hazine de kendi taahhüdü olarak bunu ortaya koydu.

Bu krizde en büyük darbeyi reel sektör yedi; reel sektörün piyasa sistemi içinde muhatabı da bankacılık sektörü. Dolayısıyla krizin yüz yüze, sırt sırta, âdeta karşılıklı ve yüzde yüz birbirini etkileyecek şekilde, büyük darbe vurduğu, büyük hasar yarattığı kesim reel sektör, üretici kesim ve üretici kesimle iç içe çalışan bankacılık sektörü.

Şimdi, aradan bu kadar geçen süre içinde, uzun bir tartışma periyodundan sonra, reel sektörün, bankacılık sektörüne, mali sektöre olan borçlarını yeniden yapılandırmaya "İstanbul Yaklaşımı" adı altında bilinen, formüle edilen düzenlemeye işlerlik kazandırmaya çalışıyoruz. Bunun pratikte değeri var mı, yok mu; bankacılık sektörünü mü rehabilite ediyoruz? Uzun süredir hatırlamadığımız bankacılık sektörünün rehabilite edilmesi ihtiyacını, bugün, reel sektörün sorunlarını çözmeye, yeniden yapılandırma anlayışı içerisinde çözmeye çalışıyoruz.

Burada, iki tane doğru var. Bu tasarının amaç maddesinde, reel sektörde yaratılan hasar tespit edilecek ve bu kredilerin yeniden yapılandırılması meselesi tanımlanacak, doğru tanımlanmış. Bununla bağlantılı bu 3 üncü madde var. Bu 3 üncü madde önemli; çünkü, böyle bir operasyona işlerlik kazandıracaksanız, tıkanmış olan sistemin önünü açmak üzere birtakım vergi bağışıklıkları getireceksiniz. Burada, devletin bir gelir kaybı yok; çünkü, bu sistem, tümüyle durmuş. Ekonomi yüzde 8,5-9 oranında küçülmüş, üretim durmuş, kapasite kullanım oranı düşmüş, çark dönmüyor. Çarkı döndürmek için, bankalarla beraber, bankacılık sektörüyle beraber, reel sektörü ele alacaksınız. Eğer, bu yeniden yapılandırma sözleşmeleri işlerlik kazanırsa, bu işlemlerle ilgili -her türlü vergi, resim, Damga Vergisi, harç, Taahhüt Alım Vergisi, Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu- akla gelen gelmeyen her şeyi vergi dışına çıkarıyoruz. Bu sisteme işlerlik kazandırılabilirse, bu, doğrudur tabii. Bunu yapmak zorundasınız; ama, iki yıl geride kaldı değerli arkadaşlarım. Türkiye'de, kriz, tam anlamıyla yerli yerine oturdu. Şimdi, bir yerden bir hareket yaratmaya çalışıyorsunuz. Bankacılık sistemini rehabilite etme projesini de adını koymadan, reel sektördeki sorunları bahane ederek, buna monte ediyorsunuz. Diyorsunuz ki, bankacılık sektörü iyileşirse, güçlendirilirse, güçlendirilmiş sektör, özel sektörün, reel sektörün birikmiş kredi sorunlarını çözer. Bu, bir temenni. Çözer mi; hep beraber göreceğiz. Çözülebilir mi, bu yapı doğru ortaya konulabilmiş mi; hayır, konulamamış, pek çok eksikliği var.

Bu nedenle, sistemin önünü açmak açısından, daha önümüzde çok uzun bir mesai dönemi var gibi görülmüyor, daha bu tasarı çok değişir, bu tasarı tekrar tekrar gündeme gelir; çünkü, olgunlaşmış değil, birebir ilişkiler, reel sektörün sorunlarını, üretimin sorunlarını, amaç maddesi dışında hiçbir yerde telaffuz etmiyoruz. Bankalara ve şirketlere "size vergi muafiyetleri tanıyoruz, gönüllülük esasına göre siz alacaklarınızdan vazgeçin, öbürleri de bir ödeme planı yapsın" diyoruz. Acaba, vazgeçilenler kimin alacakları, vazgeçilen bu rakamlarla sistem ayakta nasıl kalacak? Kamuyu bir şekilde bu sistemin dışında tutmak adına, reel sektöre kaynak aktarmama adına...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KEMAL KABATAŞ (Devamla) - Bağlıyorum efendim.

...böyle bir kamuflaj, böyle bir sistemi taşıma açısından bir yeni model denemesi yapıyoruz.

Bunun işlerliğinin olup olmadığını hep beraber göreceğiz; ama, burada, somut olan bir şey var; bu sistem işlerse, bu vergi muafiyetleri işleyecektir. Vergi muafiyetleri, reel sektörün, üretimin önünü açmak açısından cömertçe ortaya konulmuştur, doğru bir yaklaşımdır; bu sistem işletilebilirse, bu krediler yeniden yapılandırılabilirse, bu bankacılık sektörü de, bu kadar batık kredinin yükünü, bu ekonomideki hasarın yükünü taşıyabilirse. Hepsi "olabilirse", "yapılabilirse" şarta bağ-

lı; ama, bu sistemdeki yönetim sorumluluğunu, ülke ekonomisini bu büyük hasara maruz bırakan yanlış kararların neler olduğunu, daha sonraki maddelerde sizlerle paylaşmak istiyorum.

Getirilen düzenleme, 3 üncü madde doğrudur, yerindedir; inşallah sistemden beklediğimiz üretim müjdesinin de önünü açar.

Teşekkür ediyor; saygı sunuyorum. (DYP ve DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - 3 madde üzerinde, Adalet ve Kalkınma Partisi adına, Tokat Milletvekili Sayın Mehmet Ergün Dağcıoğlu; buyurun efendim. (AK Parti sıralarından alkışlar)

Hiç koşmanıza lüzum yok efendim, konuşma sürenizden gitmiyor. Size soru sorma hakkı da veremedik, borcumuz var size. Buyurun, sorunuzu buradan sorun.

AK PARTİ GRUBU ADINA MEHMET ERGÜN DAĞCIOĞLU (Tokat) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bildiğiniz gibi, hükümet tasarısında 5 inci madde, özel olarak, varlık yönetim şirketine ayrılmıştı; ancak "Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu bu şirketlere hissedar olmak suretiyle katılabilir" ifadesi, belirsiz bir desteği öngörmekteydi. Yani, üst sınır yok, yani yüzde 100'e bile uzanabilir diye altını çizebilirdik. İşte, bu karar, 5 inci maddenin bu cümlesi, Plan ve Bütçe Komisyonunda, ekonomide kamunun ağırlığının artmasına yol açabileceği ve kamunun varlık yönetim şirketi kurmasına gerek olması durumunda, bunun ayrı bir düzenlemeyle yapılmasının daha doğru bir yaklaşım olacağı gerekçesiyle metinden çıkarılmıştı.

Yine, Plan ve Bütçe Komisyonu, hükümet tasarısının 5 inci maddesi istisna ve teşvikleri de kapsadığından, bu madde hükümlerinin, istisna ve teşvikleri düzenleyen 3 üncü maddenin sonuna eklenmesine karar vermiş ve sonuçta, tasarı, bu şekilde Genel Kurula gelmiştir.

Şimdi, Sayın Derviş'in verdiği önergeyle, 3 üncü maddenin yedinci fıkrasının sonuna... Ki, o kadar acele etmişler ki maşallah, o kadar acele etmişler ki; yedinci fıkrayı, alttan saydım, üstten saydım, bir türlü denk getiremedim. Komisyonunda, Plan ve Bütçe Komisyonundaki MHP milletvekillerimizin muhalefete verdiği haklı destekle kaldırılan yedinci fıkranın son cümlesinin, büyük bir uzlaşma gösterilerek, büyük bir uzlaşma örneği verilerek -sabahtan beri izliyoruz- bir önergeyle yeniden ilave edileceği anlaşılıyor. Fark şu ki: Daha önce, hissedar olmak için -az evvel de belirttiğim gibi, yüzde 100'e kadar bile gidebilecek- hiçbir sınır tanımazken, bu maddeyle, bu sınır, biraz sonra -daha hentuz gelmedi; çünkü, hâlâ görmedik- Sayın Bakanın önerisiyle, yüzde 20 olacak gibi görünüyor. Oldu diyemiyorum şu anda.

Bu işin gerekçesine bakacak olursak, Sayın Derviş, varlık yönetim şirketlerinin, ilk aşamada, ancak kamu desteği sağlanması suretiyle işlevsel hale gelebileceğini, bu konuda kararlı olduğunu ve de her şeyden önemlisi, acelesi olduğunu çok net bir şekilde ortaya koymaktadır. Neden acelesi var, onu ben bilemiyorum, sizin takdirlerinize sunuyorum. Ne pahasına olursa olsun, ama, benim finans sektörüme olsun; ben KOBİ'den, ben sanayiciden, ben esnaftan, ben çiftçiden anlamam ve bunların problemlerinden de anlamam; geldiğim sektöre karşı vecibelerimi yerine getireyim, ondan sonrası isterse tufan olsun diyor. Sonra "eğer ömrümüz kalırsa, hükümetin ömrü kalırsa, benim ömrüm kalırsa, diğerlerine de bakarız" mantığıyla, işi, hükümetüstü götürüyor maşallah. The Banker'ın yılın bakanına da ancak bu mantık yakışır diye düşünüyorum. Şimdi, dileğimiz, sadece The Banker'ın değil, Türkiye'de de bizim seçmemiz sonucunda yılın bakanı olmasından yanadır; ama, bir şartla: Millî Güvenlik Kurulunun sorularına da dikkatli cevap vermek şartıyla...

Şimdi, bu maddeyle, sonuçta olacak olan şu arkadaşlar: Zirve üstüne zirve yapan hükümetin, Sayın Derviş'e şimdilik yüzde 20'lik bir kota koyabilmiş olduğunu anlıyoruz; ancak yüzde 20'lik bir kota koyabilmiş; ama, benim anlayamadığım bir şey var: Bu uzlaşmada ikna olan taraf Sayın Derviş mi, Sayın Hükümet mi, Sayın MHP'liler mi, yoksa millet mi, bir türlü anlayamadım. Yani, sigara mı bizi yakıyor, biz mi sigarayı yakıyoruz paradoksunda olduğu gibi, bu sorunun doğru cevabını bulabilmek mümkün değil; kim kimi ikna etti, belli değil.

Soruyorum sizlere: Asgarî 4 milyar dolar olan bir kaynaktan bahsediyoruz; bu kaynağın yaklaşık 1 milyar doları, varlık yönetim şirketi diye yeni bir şirkete devredilecek. Yeni ihdas edeceğimiz bir devden bahsediyoruz; hep satır aralarına sıkıştırılmaya çalışılıp, ama, muhalefet tarafından da yakalanan devlerden bahsediyoruz.

Siz Sayın Derviş "ah şu muhalefet olmasaydı, bizler, aramızda pişpirik oynamak suretiyle şu memleketi ne de güzel ve rahat yönetirdik" diyorsunuz, değil mi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

MEHMET ERGÜN DAĞCIOĞLU (Devamla) - Yani, siz, yüzde 20 sınırını getirerek çok makul bir şey yapmış, rakamı çok küçültmüş, zararı çok küçültmüş gibi gösteriyorsunuz; ama, kamunun ekonomideki ağırlığı, tersine söylemlere rağmen, her iktidarın her uygulamasıyla, her icraatıyla, maalesef, azalmıyor, gittikçe artıyor.

Allah hepimize sabır versin diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Efendim, teşekkür ediyorum.

Madde üzerinde verilmiş olan dört adet önerge vardır; biri hükümetin önergesidir. Geliş sırasına göre okutacağım, aykırılık derecesine göre işleme alacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

792 sıra sayılı Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının 3 üncü maddesinden aşağıdaki bendin çıkarılmasını arz ederim.

"Sözleşmeyle uygulamaya konulan işlemlerin gerçekleşmemesi halinde dahi, uygulanmış olan vergi, resim ve harç istisnaları geri alınmaz."

Salih Dayıoğlu
İzmir

BAŞKAN - İkinci önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

792 sıra sayılı Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının 3 üncü maddesinden aşağıdaki bendin çıkarılmasını arz ederiz.

"Sözleşme hükümleri uyarınca tahsilinden vazgeçilen alacak tutarları Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre alacaklı için değersiz alacak, borçlu için ise vazgeçilen alacak olarak dikkate alınır."

Salih Dayıoğlu
İzmir

BAŞKAN - Üçüncü önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

792 sıra sayılı Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının 3 üncü maddesine aşağıdaki madde eklenmiştir.

"Finansal yeniden yapılandırmaya ilişkin tüm işlemler Damga Vergisinden istisnadır."

Salih Dayıoğlu
İzmir

BAŞKAN - Efendim, son önergeyi okutuyorum; en aykırı önerge olup, işleme alacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının 3 üncü maddesinin vergi istisnalarına ilişkin yedinci fıkrasının sonuna aşağıdaki hükmün eklenmesi arz ve teklif olunur.

Kemal Derviş

Devlet Bakanı

"Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu bu şirketlere, hiçbir şekil ve suretle şirket sermayesinin yüzde yirmisini aşmamak kaydıyla, sermaye sağlamak suretiyle katılmaya yetkilidir."

BAŞKAN - Komisyon?..

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI METİN ŞAHİN (Antalya) - Olumlu görüşle takdire sunuyoruz efendim.

BAŞKAN - Efendim, hükümetin önergesini işleme koydum.

Komisyonun takdire bıraktığı...

RAMAZAN TOPRAK (Aksaray) - Sayın Başkan, karar yetersayısının aranılmasını istiyorum.

BAŞKAN - Gerekçeyi okuturacağım efendim, ondan sonra...

Buyurun.

Gerekçe: Hükümet tarafından sunulan tasarıda, anılan madde hükümleri çerçevesinde kurulması öngörülen varlık yönetim şirketlerine Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun da sermaye sağlamak suretiyle katılabilmesi olanağı veren hüküm, tasarının Bütçe ve Plan Komisyonunda görüşülmesi aşamasında madde metninden çıkarılmıştı. Ancak ülkemizde henüz örneği bulunmayan varlık yönetim şirketlerinin ilk aşamada işlevsel hale getirilebilmesinin, bu şirketlere kamu desteği sağlanması suretiyle mümkün olabileceği düşünülmektedir. Bu çerçevede, Hükümet tasarısında yer alan hükmün, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun katılımının belirli bir orana sınırlandırılması suretiyle maddeye eklenmesinin gerekli olduğu düşünülmektedir.

BAŞKAN - Efendim, komisyonun takdire...

ASLAN POLAT (Erzurum) - Efendim, bu hüküm, Plan ve Bütçe Komisyonunda çok görüşüldü ve çıkarıldı; gerekçesini izah etsinler, niye tekrar getirdiler? Tatmin etmedi bu izah. Biz, bunu Plan ve Bütçe Komisyonunda belki bir saat konuştuk, çıkardık.

BAŞKAN - Efendim, komisyonun takdire bıraktığı hükümetin önergesini oylarken karar yetersayının aranılması istendi.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Sayın Polat, gerekçesini yazmış...

ASLAN POLAT (Erzurum) - Sayın Başkanım, ama, bu gerekçeyi Plan ve Bütçe Komisyonu reddetmişti.

BAŞKAN - Dün dündür, bugün bugündür. Hiç duymadınız mı o lafı?

ASLAN POLAT (Erzurum) - Bravo!..

BAŞKAN - Efendim, karar yetersayısı yoktur, birleşime 5 dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati : 18.50

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati : 18.55

BAŞKAN : Başkanvekili Mustafa Murat SÖKMENOĞLU**KÂTİP ÜYELER : Burhan ORHAN (Bursa), Sebahattin KARAKELLE (Erzincan)**

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 50 inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Tasarının görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

V. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

7. - Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/938) (S. Sayısı: 792) (Devam)

BAŞKAN - Komisyon ve Hükümet yerinde.

Sayın milletvekilleri, hükümetin önergesini oylarken karar yetersayısının aranılması istenilmişti ve bulunamamıştı.

Önergeyi tekrar oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir; karar yetersayısı vardır.

Diğer önergeyi okutuyorum...

SALİH DAYIOĞLU (İzmir) - Önergelerimi geri çekiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Peki efendim...

ASLAN POLAT (Erzurum) - Bunları savunacak güçleri yok efendim. Bir tanesini savunsunlar; biz de onları alkışlayalım.

ORHAN BIÇAKÇIOĞLU (Trabzon) - Bu akşam da konuşma!..

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri... Efendim, lütfeder misiniz... Bir dakika... Ne oluyor?..

TURHAN GÜVEN (İçel) - Ne anladıklarımı anlatsınlar bu önergeyle...

BAŞKAN - Komisyona soruyorum efendim. Burada bir redaksiyon meselesi var. "4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanununun 29 uncu maddesi hükmünden istisnadır" yerine "müstesnadır" olması gerektiği inancındayım; katılıyor musunuz efendim?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI METİN ŞAHİN (Antalya) - Sayın Başkanım "muafır" kelimesi daha uygun.

BAŞKAN - Muafır...

YASİN HATİBOĞLU (Çorum) - Sayın Başkan, muafiyet ayrı bir kavram, istisna ayrı bir kavram...

BAŞKAN - Efendim, müstesnadır dedim. Zatûlileriniz Türkçeyi çok iyi bilirsiniz; muaf demedim, müstesnadır dedim.

YASİN HATİBOĞLU (Çorum) - Sayın Başkanım, eğer, siyakından ve sibakından, yani...

BAŞKAN - Komisyonun böyle bir talebi var mı efendim?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI METİN ŞAHİN (Antalya) - Sayın Başkanım, Kanunlar ve Kararlar Müdürlüğündeki arkadaşlar "muaf" ifadesinin uygun olacağını ifade ettiler.

BAŞKAN - Hayır, ben, Sayın Hatiboğlu'na iştirak ediyorum efendim. Muafiyet dersiniz kabul ederim.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI METİN ŞAHİN (Antalya) - Müstesna kelimesi de olabilir efendim.

BAŞKAN - O zaman demeyin efendim. "İstisna" aynen kaldı.

Hükümetin biraz evvel kabul ettiğimiz önergesi doğrultusunda, 3 üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Efendim, birleşime, saat 20.00'ye kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati : 18.58

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 20.00

BAŞKAN : Başkanvekili Mustafa Murat SÖKMENOĞLU**KÂTİP ÜYELER : Burhan ORHAN (Bursa), Sebahattin KARAKELLE (Erzincan)**

BAŞKAN- Türkiye Büyük Millet Meclisinin 50 nci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

792 sıra sayılı kanun tasarısının görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

**V. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN
GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

7. - Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/938) (S. Sayısı : 792) (Devam)

BAŞKAN - Komisyon ve Hükümet yerlerinde.

Tasarının 4 üncü maddesini okutuyorum:

3.6.1949 tarihli ve 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununda Yapılan Düzenleme

MADDE 4.- 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"**GEÇİCİ MADDE 30.-** Bu Kanunun 38 inci maddesine göre yapılacak bölünmelerde Türk Ticaret Kanununun 404 üncü maddesi uygulanmaz."

BAŞKAN - 4 üncü madde üzerinde Doğru Yol Partisi Grubu adına, İstanbul Milletvekili Sayın Celal Adan; buyurun efendim. (DYP sıralarından alkışlar)

DYP GRUBU ADINA CELAL ADAN (İstanbul) - Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; hepinizi en derin saygılarımla selamlıyorum.

Parlamentomuzda bankalarla ilgili ilk defa görüşmeler yapılırken Doğru Yol Partisi Grubu adına ben konuşmuştum. O gün, 27.4.1999 tarihinde "bu banka soyuluyor", "bu bankada soygun var", "bu bankadan para çalınıyor" diye rapor veren murakıp raporlarını okumuştuk. 27.4.1999 tarihinde murakıp raporlarına müdahale etmeyip, altı ay bir süreyle bunu gözardı edenler, o gün tam 650 000 000 doların çarçur edilmesine öncüllük yapmışlardı. Dolayısıyla, Türkiye, birinci önceliği olan güven konusunu bu hükümete karşı taşımamaktadır ve ne kadar haklı, ne kadar doğru yapılanmalara öncüllük yaparsanız yapınız, siz, Türk Milletiyle bunu paylaşarak yapmıyorsunuz.

Bakınız, mali sektöre olan borçlarla ilgili bir konuda konuşuyoruz. Sayın Bakana Plan ve Bütçe Komisyonunda da söyledik, bugün Türkiye'de 1,5 milyar kredi borcu olan bir vatandaş, ayda 150 000 000 lira faiz ödüyor. 1999 yılının ilk yarısından sonra ve 2000 yılında, hükümet, tüketimi zorladı. Burada iş gücü yapan dostlarımız var. Bir bankadan kredi kartı almak çok zordu; ama, bankalar büyük bir yarışa girdiler, rastladığı herkese kredi kartı verdiler.

Şimdi, bizim geleneklerimizde devlet, üç temel vasa sahiptir, millet adına: Devlet, şefkati tarif eder; devlet, güveni tarif eder; devlet, bu milletin her türlü teminatını sağlayan adaleti temsil eder; ama, bu üç temel değer in sarsıldığını görüyoruz. Bunu yapmaya kimsenin hakkı yok. Geçim sıkıntısı çeken 2 000 000 vatandaş, kredi kartlarından dolayı icralık durumda. Siz, Türkiye Cumhuriyeti

Hükümeti olarak, bu 2 000 000 vatandaşı; yani, 300 000 000-400 000 000 lira geliri olan, ayda 150 000 000 lira faiz ödemek mecburiyetinde kalan, yuvası yıkılan, perişan olan insanları düşünmek mecburiyetinde değil misiniz Sayın Bakan? (DYP sıralarından alkışlar)

Bu, malî borçlarla ilgili düzenlemeleri düşünürken, fabrikalarını alıp Bulgaristan'a kaçan sanayiciyi hiç düşünmeyecek misiniz? Siz, 5 000-6 000 kişinin çalıştığı küçük ve orta boy işletmelerin hâkim olduğu organize sanayi bölgelerindeki, 6 000-7 000 kişinin çalıştığı, şimdi 1 000 kişinin çalıştığı, küçük ve orta boy işletmelerle ilgili hiç mi bir öneri getirmeyeceksiniz? Siz, bir müstemleke anlayışı içerisinde, bu milletin kendi kendine güvenerek, geçen yüzyıl, bütün insanlığın önüne koyduğu bir büyük mucizeyi; yani, cumhuriyeti kurmuş bu millete, zaman zaman dikte ettirerek, baskı kurarak, millî haysiyetimizi inciten, kendi kendine güvenen toplum yapısının değerlerini sarsan bir icraatla Türkiye'yi yönetmeye talipsiniz. (DYP sıralarından alkışlar)

Siz, Milliyetçi Hareket Partisi, Demokratik Sol Parti, Anavatan Partisiyle, getirdiğiniz, Plan ve Bütçe Komisyonundaki tasarıları onlarla görüşmeden, zaman zaman komisyonda bulunan arkadaşların büyük şaşkınlığı içerisinde, getirdiğiniz tasarılarla, siz bu ülkeyi aşiret mi zannediyorsunuz?

ORHAN BIÇAKÇIOĞLU (Trabzon) - Siz, Doğru Yol Partisi...

BAŞKAN - Sayın Biçakçioğlu, lütfen efendim...

CELAL ADAN (Devamla) - Bu ülkeyi aşiret mi zannediyor Sayın Derviş? Ben bunu soruyorum. Bu hükümetin, bu hükümeti oluşturanların; yani, sizlerin, bu ülkenin temel değerleri olan güven, adalet ve şefkati sarsmaya gücünüz yetmez. Parlamentodaki aritmetiğiniz bu devleti yönetme hakkını size verebilir; ama, bu üç değeri sarsmaya sizin hakkınız yok.

Dolayısıyla, aldığımız müşahhas verilere göre söylüyorum; icralık durumda bulunan, size güvendiği için kredi kartı alan ve bugün Türkiye'nin her tarafında inim inim sıkıntı çeken bu 2 000 000 vatandaşın meselesine çözüm getirmeyen; dün, çiftçisini, köylüsünü, esnafını hiçe sayarak, üç beş vurguncuya, talancıya, o vurguncunun...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CELAL ADAN (Devamla)- O vurguncuların, o soyguncuların siyasî ayağının olduğunu da söylemiştik biz. Türkiye'de, Sayın Derviş'in buraya gelip, sadece güneydoğuda şehit düşmüş 8 000-9 000 çocuk adına, şu 18 milyar dolar paranın -batık dediğiniz "batık" deyip kurtardığınız ki, bizim fona devretmeyin, tasfiye edin dediğimiz- hortumcuya, vurguncuya, talancıya, kime verildiğini tek tek, kalem kalem anlatmak mecburiyetindediniz. Nereye gitti bu para?! (DYP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

İkincisi; 4 milyar dolar, 5 milyar dolardan bahsediliyor. Nereye vereceksiniz bu 5 milyar doları?.. Kimden alıp vereceksiniz?..

MUSTAFA KEMAL AYKURT (Denizli)- Fakirden...

CELAL ADAN (Devamla)- Değerli milletvekilleri, bu ülke, kendi dinamikleriyle, kendi kendine güvenerek her türlü meseleyi çözebilecek bir büyük ülkedir; bunu herkesin paylaştığını biliyorum. Ama, zaman zaman basına yansıdığı şekliyle "destek vermezseniz çeker giderim" ifadeleriyle... Derviş olsa da Türkiye bağımsız olacak, Derviş olmasa da Türkiye bağımsız olacak.

BAŞKAN- Sayın Adan, teşekkür ediyorum.

CELAL ADAN (Devamla)- Kim ne derse desin, Türkiye, onurlu, hür bir ülke olma hakkına sahip, büyük tarihe sahip, büyük dinamiklere sahip bir ülkedir.

Bu vesileyle hepinize saygılarımı sunuyorum. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN- İkinci söz, Saadet Partisinde.

Rize Milletvekili Sayın Mehmet Bekâroğlu; buyurun. (SP sıralarından alkışlar)

Süreniz 5 dakika.

SP GRUBU ADINA MEHMET BEKÂROĞLU (Rize)- Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlarım; Türk siyasi tarihinde görülmemiş uygulamalar, akıl almaz yöntemlere şahit oluyoruz. Yarım asrı aşan çok partili siyasi hayatımızda demokrasimiz çok badireler atlattı. Zaman zaman darbeler yapıldı, demokrasi askıya alındı, Parlamento kapatıldı; ama, bu Parlamento, bu dönemde yaşanan aymazlıkları hiçbir dönem yaşamadı.

Sayın Başbakanın, 21 inci Dönem Parlamentosunun göreve başladığı gün estirdiği baskı ve dayatma ortamı devam ediyor.

Evet, demokrasilerde iktidarlar seçimle gelir, en çok oyu alan parti ya da partiler hükümet olurlar ve kararlar çoğunlukla alınır; ancak, unutulana bir şey var, demokrasilerde kararlar çoğunlukla alınır, ama, bu, çoğunluk diktatoryası anlamına gelmez. Demokrasi, her şeyden önce kurallar sistemidir. Çoğunluğu elde edenler, alacakları kararları kurallara göre alırlar, her istediklerini de yapamazlar. Siz, devri iktidarınızda kurallar sistemi olan demokrasiyi tahrip ediyorsunuz, kuralları, gelenekleri yok sayıyorsunuz, Anayasayı, içtüzüğü çiğniyorsunuz.

Evet, şimdi çıkaracağınız yasayla Anayasanın eşitlik ilkesini ve adalet ilkesini çiğniyorsunuz. İçtüzüğü değiştirip, kuşa çevirdiniz, ama, bu Tüzüğü de çiğnediniz. Yangından mal kaçınıyorsunuz. Çıkardığımız yasaları, milletvekillerinin okumasına bile tahammül edemiyorsunuz. Bu yaptığımız demokrasilerde olmaz. Siz, demokrasiyi iptal edip, çoğunluk diktatoryasını ikame etmek istiyorsunuz. Tüm diktatörler gibi, içeride millete gücünüz yetiyor, milleti eziyor, aç bırakıyorsunuz; ama, dışarıda ise, kuzu gibisiniz, denilen her şeyi yapıyorsunuz. (SP, DYP ve AK Parti sıralarından alkışlar) Dışarıda çıkarın denilen her yasayı çıkardınız, alın denilen her kararı aldınız. Bu yasalar ve kararlar, milletin geleceğini karartıyor. İnsanlar aç ve perişan; ama, sizin umurunuzda değil.

Görüşmekte olduğumuz 792 sıra sayılı yasa tasarısıyla da, daha önce çıkarmış olduğunuz IMF ya da Derviş yasaları denilen yasalar gibi, milletin kaynaklarını, zenginliklerini, ekmeğini bir grup azınlığa dağıtacaksınız. Millettten aldıklarınızı rantıye sınıfına, banka patronlarına veriyorsunuz. "Millet almıyoruz" demeyiniz, bu borçları, daha sonra millet ödeyecek. Cevap hazır; bankalar, reel sektöre verecek, reel sektör yatırım yapacak, istihdam artacak, ülke büyüyecek, halk zenginleşecek... Bu doğru değil değerli arkadaşlarım.

Şimdi, milletin 5 milyar dolarını vereceğiniz banka patronları, hiçbir zaman gerçek anlamda bankacılık yapmadılar; bunlar, sadece kendi şirketlerine, holdinglerine yüzde 0'larla kredi verdiler, hiçbir zaman reel sektöre kredi vermediler. Bu patronlar, bu rantıye sınıfı, bu tefeciler on yılda millettten 100 milyar doları faiz adı altında çaldılar, 30 milyar doları da bankaların içlerini boşaltarak çaldılar, 5 milyar doları kriz günlerinde, sadece altı günde götürdüler, sonra da, milletin karşısına çıkıp "vah vah benim ülkem, ülke olarak yüzde 50 fakirleşti" dediler. (SP sıralarından alkışlar) İşte, siz, bunlara milletin kaynaklarını aktarıyorsunuz. Onlar değil ama, millet fakirleşti, bedeli millet ödüyor. Milyonlarca işsiz var, çiftçi, işçi, memur gerçekten perişan. Şimdi, ülkenin geleceği ipotek edilerek 10 milyar dolar borç alınıyor; 5 milyarı daha önce bu patronların batıracağı paraya karşılık harcanacak, kalan 5 milyarı da bu yasayla yine aynı patronlara vereceksiniz.

Millet isteyince yok diyorsunuz. Bakınız, Rize'de, çay üreticileri çay paralarını istiyorlar ama, yok diyorsunuz. Çaycı kooperatifleri dolar 670 000 lira iken gübre aldılar, şimdi 1,5 milyon liradan geri alıyorsunuz, bu kooperatifler batıyor. Benim hemşerim Sayın Mesut Yılmaz şimdi 200 000 çay üreticisini desteklemek için böyle bir yasa çıkarmıyor; ama, 14 tane patron için bu yasayı çıkarıyor. (SP sıralarından alkışlar) Bakınız, doğalgazda KDV yüzde 10 düşürülürse, maliyeti 300 trilyon lira, milyonlarca insanı düşürüp böyle bir destek aklınıza gelmedi, böyle bir destek yapmıyorsunuz; ama, 14 tane patrona yapacaksınız! Böyle bir düzen olmaz değerli arkadaşlarım! Bu, haraç düzenidir. Bu yapılan, eşkıyalıktır. Bu, Talibanlığın ta kendisidir. Bunu sadece ben demiyorum, ünlü Forbes Dergisinin sahibi...

ORHAN BIÇAKÇIOĞLU (Trabzon) - Sayın Başkan, bu Meclise eşkıya diyor...

MEHMET BEKÂROĞLU (Devamla) - Dinle... Dinle bir dakika, dinle...

EROL AL (İstanbul) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Karşılıklı konuşmayın!.. Sayın Al, lütfen...

MEHMET BEKÂROĞLU (Devamla) - Ünlü Forbes Dergisinin sahibi Steve Forbes, IMF yöntemleri...

İHSAN ÇABUK (Ordu) - Sayın Başkan, bu Meclise eşkıya diyor...

ORHAN BIÇAKÇIOĞLU (Trabzon) - Bu Meclise eşkıya diyemezsin!..

MEHMET BEKÂROĞLU (Devamla) - Dinle bir dakika kardeşim!.. Dinle...

BAŞKAN - Sayın Bıçakçioğlu, dinleyin efendim.

MEHMET BEKÂROĞLU (Devamla) - Dinle, öğreneceksin!.. Gençsin daha çok şey öğreneceksin!

BAŞKAN - Sayın Bıçakçioğlu, lütfen efendim.

ORHAN BIÇAKÇIOĞLU (Trabzon) - Sayın Başkan, bu Meclise eşkıya diye nasıl hitap ediyor?!

BAŞKAN - Hatibin sözünü kesiyorsunuz efendim.

BEKİR GÜNDOĞAN (Tunceli) - Hatip de adam gibi konuşsun.

BAŞKAN - Niye kesiyorsunuz hatibin sözünü?

BEKİR GÜNDOĞAN (Tunceli) - Eşkıya lafını geri alsın Başkan, olmaz böyle şey!..

MEHMET BEKÂROĞLU (Devamla) - Bitiriyorum; bir dakika...

BAŞKAN - Size demedi eşkıya efendim.

MEHMET BEKÂROĞLU (Devamla) - Değerli arkadaşlarım, ünlü Forbes Dergisinin sahibi Steve Forbes IMF yöntemlerini eleştirirken diyor ki, IMF'nin yaptığı, yaptıkları, Taliban gibidir; bir yere girdi mi, o ülkeyi mahveder" diyor, sadece ben demiyorum. Evet, bu gidiş, Forbes'in dediği gibi, Arjantin'edir.

Bu haksızlığı yapmayın; millet patlamak üzere değerli arkadaşlarım. Size, bu millet, çok kötü hesap soracak; bunu unutmayın.

Bir şey daha var; Sayın Derviş, bankalarını batıran özel sektör bankacılarını kamu bankalarının başına getirdi, bir kısmı şimdi burada oturuyor, şimdi de onlara dokunulmazlık veriyor; yaptıkları işlemler, Sayıştayın ve Meclisin denetiminde olmayacak.

BAŞKAN - Efendim, üslubunuza dikkat etmenizi rica ediyorum.

MEHMET BEKÂROĞLU (Devamla) - Sonra "saydamlık" deniliyor; yapmayın Sayın Derviş, bırakın bu Batılı havalarını; siz, Şark kurnazlığının en açık örneklerini ortaya koyuyorsunuz.

Saygılar arz ederim efendim. (SP sıralarından alkışlar)

HALİL ÇALIK (Kocaeli) - Sayın Başkanım, burada, kendisini savunma hakkı olmayan bürokratlar hakkında konuşmamaya dikkat edilmesi lazım.

BAŞKAN - Efendim, bendeniz, 63'e göre ikaz ettim kendisini; devam etseydi...

HALİL ÇALIK (Kocaeli) - Burada ileri geri konuşulamaz; onun için, konuşmamıza dikkat etmemiz lazım.

BAŞKAN - Efendim, bendeniz, onu fark ettim, 63'e göre de ikaz ettim.

EROL AL (İstanbul) - Ötür dilemesi lazım efendim; eşkıya olur mu?!. Nasıl bir kelime efendim!

MUSTAFA GÜVEN KARAHAN (Balıkesir) - "Eşkıya" diyor efendim...

EROL AL (İstanbul) - Sayın Başkanım, yaralayıcı bir ifade kullanamaz.

BAŞKAN - Sayın Bekâroğlu İnsan Haklarını İnceleme Komisyonundadır biliyorsunuz.

HALİL ÇALIK (Kocaeli) - Belli oluyor zaten!..

BEKİR GÜNDOĞAN (Tunceli) - Böyle İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu üyesi mi olur; önce, kendisi, insan haklarına saygılı olsun.

ORHAN BIÇAKÇIOĞLU (Trabzon) - "Eşkıya" denir mi hiç?!

BAŞKAN - Sayın Biçakçıoğlu, ne oldu sana?..

ORHAN BIÇAKÇIOĞLU (Trabzon) - Ne oldusu var mı; "eşkıya" diyor.

BAŞKAN - Kime diyor efendim?

ORHAN BIÇAKÇIOĞLU (Trabzon) - Bize diyor, hükümete diyor.

BAŞKAN - Demedi efendim.

ORHAN BIÇAKÇIOĞLU (Trabzon) - Bana "eşkıya" diyor.

BAŞKAN - Siz, eşkıyaya benziyor musunuz?!

ORHAN BIÇAKÇIOĞLU (Trabzon) - Dağda eşkıya görmemiş kendisi.

BAŞKAN - Efendim, söz sırası, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunda.

Siirt Milletvekili Sayın Nurettin Aydın, buyurun. (AK Parti sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA AHMET NURETTİN AYDIN (Siirt) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Anadolu'da rant pek bilinmez. Üretici sektörün, imalatçı sektörün mallı sektöre, banka sektörüne olan borçların yeniden yapılandırılması ve bazı kanunlarda değişikliği getiren kanun tasarılarının 4 üncü maddesi üzerinde Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; bu vesileyle, AK Parti Grubu adına sizleri saygıyla selamlıyorum.

Milletimizin içinde bulunduğu bu sıkıntıların, ülkenin topyekûn bir cinnet, bir buhranla karşı karşıya geldiği bu ekonomik krizin perde arkasındaki temel sorunun, bankacılık sektöründeki yanlışlıklar olduğunu, hepimiz, herhalde kabul ediyoruz.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, gerek muhalefetiyle gerek iktidarıyla, milletvekillerimizin tamamının mevcut halden memnun olmadıklarını, herhalde, hepimiz biliyorsunuz, hepimizin kabulüdür. Bankacılık sektörünü bulunduğu darboğazdan kurtarmak için, bu hükümet, defalaradır, gerek kamu bankaları gerek bankalar yasasını, bu Meclise getiriyor ve son kez, tekrar getiriyor; yani, bankalar yasasını dördüncü kez, kamu bankaları yasasını üçüncü kez getiriyor. Ancak, ne var ki, bankacılıkta aranan temel ilke olan şeffaflığı bir türlü getiremiyoruz; bütün sorunumuz bu. Eğer, şeffaflığı getirebilseydik, her gelişmiş ekonominin lokomotifi olan bankacılığı ıslah etmiş olacaktık. Sayın Derviş'in, IMF'ye vereceği niyet mektubu çerçevesinde şeffaflığı önereceği söyleniyor. Şunu görüyoruz, eğer, şeffaflık gelmezse, karanlıklarda, bu yolsuzluklar, bu vurgun ve soygunlar devam edecek.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, şimdi, bankacılık sektöründeki bu sıkıntıların temelinde, bir karmaşa, bir koordinasyonsuzluk yaşanıyor; aslında, bizim, bunu halletmemiz lazım; bunu hiç irtedemiyorsunuz. Gerek Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu olsun gerek kamu bankaları yönetim kurulu olsun gerek Hazine gerekse Maliye Bakanlığı, birbiriyle, âdeta, çelişen, çatışan bir durum arz ediyor.

Şimdi, burada, siz, mali sektörü ıslah ederken, bankaları güçlendiriyorsunuz. Sizin, Anadolu halkının KOBİ'lerinden, küçük, orta boy işletmelerinden, tarım sektöründen, esnaftan hiç haberiniz yok. Oysa, sizi buraya gönderen, o cefakeş, vefakâr Anadolu halkı, sizden, KOBİ'lere desteği, KOBİ'lerin güçlendirilmesini istiyor; niçin bunları unutuyorsunuz?!

BEKİR GÜNDOĞAN (Tunceli) - KOBİ'lere destek arttı Sayın Aydın, krediler yüzde 45'e çıktı.

AHMET NURETTİN AYDIN (Devamla) - Yok efendim, neredel..

BEKİR GÜNDOĞAN (Tunceli) - Takip ederseniz öğrenirsiniz.

AHMET NURETTİN AYDIN (Devamla) - Bakınız, 4 milyar dolar bir kaynak aktarılacak mali sektöre. IMF'den borç alan kim; devlet; borcu kim ödeyecek; millet ödeyecek; Balıkesirli ödeyecek, Siirtli ödeyecek, Batmanlı ödeyecek...

YÜCEL ERDENER (İstanbul) - Parayı kim harcayacak?

AHMET NURETTİN AYDIN (Devamla) - Bu parayı kim harcayacak; bu ülkede ayrıcalıklı sınıf harcayacak.

EROL AL (İstanbul) - Nereye harcayacak?

AHMET NURETTİN AYDIN (Devamla) - Bakınız, 19 bankaya 20 milyar dolar; bu ülkenin gayri safi milli hâsılasının yedide 1'i 19 bankaya aktarıldı.

BAŞKAN - Sayın Aydın, lütfen, Genel Kurula hitap eder misiniz.

AHMET NURETTİN AYDIN (Devamla) - Sayın Başkanım, biraz evvel Japonya... Japonya ki, yıllık hâsılası 4 trilyon 250 milyar dolar olan bir ülke ve dışişlerinin sadece 850 000 dolarlık bir yolsuzluğundan dolayı, hükümet, 850 000 doları dışişlerinin bütün personelinden tahsil etti. Düşünebiliyor musunuz, yani, orada, suçluyu suçsuz, herkesi cezalandırdı. Sebep ne; caydırıcı olmak ve o kurumda, herkes, bir diğnerinin müfettişi olsun diye. Oysa, biz, hep iğmazıyın yapıyoruz, birbirimizin yolsuzluklarını görmezlikten geliyoruz ve maalesef, bu ülkeyi uluslararası camiada ayrıcalıklı bir hale getirdik Sayın Bakanım; Türkiye denilince, yolsuzlukların, vurgunun, soygunun, mafyanın hâkim olduğu bir ülke akla gelir oldu. Bu, esef verici bir durumdur.

EDİP ÖZGENÇ (İçel) - Bu ülke en az 20 defa stand-bay anlaşması yaptı.

AHMET NURETTİN AYDIN (Devamla) - Bakınız, Güney Amerika ülkesi Şili'de...

BAŞKAN - Efendim, karşılıklı konuşmanın lütfen... İstirham ediyorum...

AHMET NURETTİN AYDIN (Devamla) - ...yolsuzluk yapanların sadece malvarlığına değil, birinci derecedeki bütün akrabalarının mal varlığına da el konuluyor. Filipinlere bakıyoruz, devlet başkanı şu an 3,5 metrekairelik hücrede günlerini doldururken, hükümet, 80 000 000 artı bütün cezaları devletin kasasına indirdi. Oysa, 20 milyar doları götürülenler, maalesef, şu an beş yıldızlı otel konforundaki mekânlarda hâlâ görevlerini deruhte etmektedirler.

EROL AL (İstanbul) - Kim o, kim?!

AHMET NURETTİN AYDIN (Devamla) - Sizin hiç içiniz sızlamıyor mu, bu çifte standart, bu ayrıcalık nereye kadar?! Bu ülkeyi karanlıklara itiyorsunuz. Sonra hepiniz pişman olacaksınız ve millete gideceğimizde, sizin anlatacağınız elinizde hiçbir malzeme olmayacak; sizler adına üzülüyorum.

Değerli Başkanım, sizden bir istirhamım olacak. Soru faslında sıra bana gelmedi. Sabahleyin, Siirt ve Batman Ticaret Odalarından iki faks geldi. İstirham etsem, benim sözüm kesilmeden, bunları okuyabilir miyim?

BAŞKAN - Hayır, okumayın efendim, özetleyin. Siz, akıllı bir insansınız, ne yazdığını bilirsiniz.

AHMET NURETTİN AYDIN (Devamla) - Özet olarak, Siirt'teki, Batman'daki, Şırnak'taki insanlarımız diyor ki: Ülkenin ekonomisi, bölgenin ekonomisi tamamen iflas etti, durdu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Efendim, 6 dakika oldu; bir toparlayın lütfen.

AHMET NURETTİN AYDIN (Devamla) - Ekonomi, tamamen, devletin kamu görevlisine ödediği maaş... Yani, polis, asker ve kamu görevlisine ödediği maaşın dışında hiçbir şey kalmadı. Şimdi, olağanüstü hal kalkınca, haliyle, bu personelde hem sayı azlığı oldu hem maaşların enflasyon ve devallasyona karşı hiçbir hükümü, hiçbir alım gücü kalmadı. Dolayısıyla, buranın tek geçim kaynağı olan kamu görevlisinin maaşı da sifıra düştü. Esnaf şu an iflas noktasında, hayat durmuş vaziyette. Sizleri, biz, akla, izana ve sağduyuya davet ediyoruz.

Gelin, sağduyulu milletvekilleri, şu yasayı reddedin, halkın gönlüne dönmün, göntüllerden uzaklaşmayın.

MUSTAFA GÜVEN KARAHAN (Balıkesir) - Allah razı olsun, imana getiriyorsunuz herkesi.

AHMET NURETTİN AYDIN (Devamla) - Sizleri, bu duygu ve sağduyuya çağırırken, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum efendim.

Madde üzerindeki görüşmeler bitti.

Madde üzerinde 3 adet önerge vardır; gelişi sıralarına göre okutup, aykırılık derecesine göre de işlem yapacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

792 sıra sayılı Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının 4 üncü maddesine aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ederiz.

"Bu uygulama bir yıl için geçerlidir."

Salih Dayıoğlu

İzmir

BAŞKAN - Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

792 sıra sayılı Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının 4 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Bu uygulama, yalnız, şirket ortaklarına ada yazılı olmak ve ikinci yıl devredilmemek koşuluna bağlıdır."

Salih Dayıoğlu

İzmir

BAŞKAN - Okutacağım bu önerge en aykırı önerge, okuttuktan sonra işleme alacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

792 sıra sayılı Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının 4 üncü maddesinin tasarıdan çıkarılmasını arz ederiz.

Salih Dayıoğlu

İzmir

BAŞKAN - Komisyon?..

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI METİN ŞAHİN (Antalya) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

SALİH DAYIOĞLU (İzmir) - Geri çekiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Üç önergeyi de mi çekiyorsunuz?

SALİH DAYIOĞLU (İzmir) - Evet.

BAŞKAN - Önergeleri çektiler efendim.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 4 üncü madde kabul edilmiştir.

VEYSEL CANDAN (Konya) - Üç önerge birden çekilmez; bunda bir yanlışlık var Sayın Başkan.

BAŞKAN - Efendim, usul... Neyse...

VEYSEL CANDAN (Konya) - Üç önerge birden çekilir mi; bir yanlışlık var bu işte.

Şimdi, 5 inci maddeye geçeceğiz. 5 inci maddeyi okutmadan evvel...

YASİN HATİBOĞLU (Çorum) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Hatiboğlu, ben, bir formül buldum; müsaade eder misiniz...

VEYSEL CANDAN (Konya) - Müsaade etmiyoruz.

BAŞKAN - Efendim, müsaade ederseniz, formülümü ifade edeyim...

VEYSEL CANDAN (Konya) - Müsaade etmiyoruz Sayın Başkan!

BAŞKAN - Ama, ben bir şey söylüyorum.

VEYSEL CANDAN (Konya) - Hayır... Hayır... Müsaade etmiyoruz...

BAŞKAN - Peki efendim, buyurun...

YASİN HATİBOĞLU (Çorum) - Buyurun efendim, buyurun...

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI METİN ŞAHİN (Antalya) - Sayın Başkan, buyurun... Sizin söylediklerinizi kabul edecekler zaten.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, geçici 4 üncü maddeyi, her ne kadar tasarının çerçeve 5 inci maddesine bağlı ise de, müstakil bir madde addediyorum. Başkanlık olarak, geçici 4 üncü madde üzerinde, çerçeve 5 inci maddeden ayrı olarak, ayrıca görüşme açacağım ve gerekli işlemleri yapacağım. Bu nedenle, çerçeve 5 inci maddeyi (j) fıkrasına kadar okutacağım ve üzerinde görüşme açacağım; bilahare, (j) fıkrasıyla birlikte geçici 4 üncü maddeyi okutup, üzerinde gerekli işlemleri yapacağım.

YASİN HATİBOĞLU (Çorum) - Sayın Başkanım, teşekkür ederim. En azından, bu düzenlemeyi böyle yapmak suretiyle, Türkiye Büyük Millet Meclisinin bugüne kadar yapmadığı hukuk tekniği cinayetini kısmen önlediniz; teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Efendim, teşekkür ediyorum; ama, ben, bir şey ilave edeceğim. İstirham edeyim...

YASİN HATİBOĞLU (Çorum) - Estağfurullah.

BAŞKAN - Bu, Komisyona geliyor, Başkanlığa geliyor. Komisyonda, muhalefet olarak hiç direnmiyorsunuz, iktidarın dediği oluyor; buraya geliyor, yanışı da bizden çıkarıyorsunuz. (SP sıralarından gürültüler)

VEYSEL CANDAN (Konya) - Daha nasıl direneceğiz?!

ASLAN POLAT (Erzurum) - Daha ne yapalım?!

ALİ RIZA GÖNÜL (Aydın) - Sayın Başkanım, herhalde, geçici 6 ncı madde için de aynı düşünüyorsunuz, değil mi efendim?

BAŞKAN - Efendim, müsaade eder misiniz... Her şey sırasıyla...

ALİ RIZA GÖNÜL (Aydın) - Geçici 6 ncı madde için de...

BAŞKAN - Efendim, lütfen tartışmayalım... Gelmedik daha... İstirham ederim...

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) - Sayın Başkanım, gündeme getirdiğiniz konuyla ilgili bir şey arz edebilir miyim efendim.

BAŞKAN - Efendim, müsaade eder misiniz, okutayım...

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) - Hayır Sayın Başkanım... Bu konunun tekrar gündeme gelmemesi için ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN - Evet efendim... Peki.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) - Sayın Başkanım, şayet, komisyonlarda bu tip yanlışlıklar yapılabiliyorsa -ki, siz de bu düzeltmeyle onu ispat etmiş, uygun görmüş bulunuyorsunuz- dolayısıyla, komisyon üyesi arkadaşlarımıza ve bürokratlarımıza Genel Kurulda bir hatırlatma yapmak isterim. İçtüzüğe uygun düzenlemelerle buraya gelmeleri lazım. Aksi takdirde, Başkanlığın, bu ve benzeri şekilde, uygun yapılmamış düzenlemeleri iade etmesi gerekir; bir kez daha hatırlatmak istiyorum.

BAŞKAN - Hatta ben bir şey daha ilave edeyim -kendî fikrimi söylüyorum- hükümet tasarı olarak gelen bu şeklini, Meclis Başkanlığı kabul etmemeli...

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) - Ben de bunu söylüyorum Sayın Başkanım.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI METİN ŞAHİN (Antalya) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun efendim.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI METİN ŞAHİN (Antalya) - Sayın Başkan, arkadaşlar, tasarının hükümetten gelen şeklini dikkatle incelerlerse, biz, Komisyonunda tek madde olan bir bölümlü, ikiye bölerek, iki ayrı madde haline getirdik. Dolayısıyla, Komisyonumuz gerekli hassasiyeti gösteriyor.

VEYSEL CANDAN (Konya) - Yeterli değil.

BAŞKAN - Efendim, tamam, mesele anlaşmıştır.

Komisyonu teşekkür ediyorum.

5 inci maddeyi (j) fıkrasına kadar, okutuyorum:

18.6.1999 tarihli ve 4389 sayılı Bankalar Kanununda Yapılan Düzenlemeler

MADDE 5.- A) 4389 sayılı Bankalar Kanununun 3 üncü maddesinin (5) numaralı fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Kurul üyeleri, görevlerinden ayrılmalarını izleyen iki yıl içinde, yönetim ve denetimleri veya hisseleri Fona intikal eden bankalar hariç olmak üzere, bu Kanun kapsamına giren kuruluşlarda görev alamazlar. Kurul üyeleri ile Kurum personelinin uyacakları mesleki ilkeler Kurulca belirlenir."

B) 4389 sayılı Bankalar Kanununun 14 üncü maddesinin (5) numaralı fıkrasının (a) bendine (ab) alt bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (ac) alt bendi eklenmiş, ayrıca, aynı maddenin (5) numaralı fıkrasının (c) bendinin ilk cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve bu cümleden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

"ac) Devralınan zararlar sonucunda hisselerinin tamamına sahip olunamaması halinde, zararın ödenmiş sermaye tutarından düşülmesi suretiyle hesaplanacak sermaye esas alınmak üzere bulunacak hisse bedelinin Kurulca belirlenecek süre içinde banka hissedarlarına ödenmesi karşılığında hisselerini devralmaya,"

"Bu Kanun hükümlerine göre temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetimleri Fona intikal eden bankaların, tasfiyeleri Fon eliyle yürütülen bankaların iflas idarelerinin ve hisseleri kısmen veya tamamen Fona intikal eden bankaların Fon tarafından borçlarının ve/veya taahhütlerinin üstlenilmesi ve/veya alacaklarının devralınması halinde Fonun, üstlendiği borçlar ve/veya taahhütler ile devraldığı alacaklarla ilgili devir ve temlik sözleşmeleri, her türlü teminatın tesisi ve kaldırılması, sözleşmelerin bozulması, dava ve icra takipleri ile bu borçlar ve/veya alacaklar ve/veya taahhütlerle ilgili diğer her türlü işlemler ve bu işlemlerle ilgili düzenlenen kağıtlar, eğitime katkı payı hariç olmak üzere her türlü vergi, resim, harç, fonlar ve 2548 sayılı Cezaevleri ile Mahkeme Binaları İnşası Karşılığı Olarak Alınacak Harçlar ve Mahkumlara Ödettirilecek Yiyecek Bedelleri Hakkında Kanunun 1 inci maddesi hükmünden istisnadır. Bu işlemlerden kaynaklanan döner sermaye ücreti ödenmez ve diğer kesintiler yapılmaz. Ayrıca, alacağa karşılık menkul veya gayrimenkul bir malın rızaen veya icraen Fon tarafından veya yönetim ve denetimleri veya hisseleri Fona intikal eden bankalar tarafından satın alınması halinde bu işlemlerle ilgili olarak tarafların ödemekle yükümlü olduğu vergi, resim, harç (eğitime katkı payı hariç) ve döner sermaye ücreti gibi mali yükümlülükler aranmaz."

C) 4389 sayılı Bankalar Kanununun 14 üncü maddesinin (6) numaralı fıkrasının (b) bendinde yer alan "yapacağı anlaşmalar çerçevesinde kamusal sermayeli olanlar da dahil olmak üzere diğer bankalar aracılığıyla Fon nam ve hesabına bunları nakde tahvil ettirmeye" ifadesi "yapacağı anlaşmalar çerçevesinde kamusal sermayeli olanlar da dahil olmak üzere diğer bankalar veya üçüncü kişiler aracılığıyla Fon nam ve hesabına bunları nakde tahvil ettirmeye" şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddenin (6) numaralı fıkrasının (b) bendinden sonra "ve gerekli göreceği" ifadesinden önce gelmek üzere aşağıdaki (c) bendi ve aynı fıkranın sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"c) Hisselerinin üçüncü kişilere devredilmesine imkan bulunmaması halinde, (a) ve (b) bentlerindeki yetkileri yanında, bu fıkradaki sınırlamalarla bağlı olmaksızın, varlık ve yükümlülüklerini devralmaya ve/veya varlık ve yükümlülükleri ile ilgili her türlü işlemi yapmaya."

"Fon, bu fıkra hükümlerine göre hisseleri kendisine intikal eden bankaların, ekonomik değeri olan iştirakleriyle ilgili olarak 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri uygulanmaksızın yapılacak sermaye artırımları da dahil olmak üzere, yeniden yapılandırma amacıyla Kurulca belirlenecek esas ve usuller çerçevesinde kaynak sağlamak da dahil gerekli her türlü tedbiri almaya yetkilidir."

D) 4389 sayılı Bankalar Kanununun 14 üncü maddesinin (7) numaralı fıkrasının üçüncü paragrafının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Bu bankaların başka bir bankaya devredilmesi ya da başka bir bankayla birleşmesi, hisselerinin üçüncü kişilere devredilmesi ya da tasfiyelerine karar verilmesi hallerinde, bu işlemlerin tamamlanmasını takip eden iki yıl içinde, bankanın sorumlulukları tespit edilen yönetim kurulu eski üyeleri ile eski denetçileri aleyhine, varsa ibralarının iptali ve işlemleri nedeniyle verdikleri zararın Fon adına tazmini istemiyle, Fon tarafından 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine istinaden dava açılabilir."

E) 4389 sayılı Bankalar Kanununun 15 inci maddesinin (3) numaralı fıkrasında yer alan "Fon, devraldığı alacakla ilgili olarak iskonto da dahil olmak üzere her türlü tasarrufta bulunmaya, sulh olmaya, alacağına mahsuben menkul ve gayrimenkul mallar ile her türlü hak ve alacakları hiçbir sınırlamaya tâbi olmaksızın devralmaya yetkilidir." cümlesi, aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Fon, devraldığı ve dava veya iflas takibine konu etmekle görevli ve yetkili olduğu alacakları da dahil olmak üzere bu Kanunda yazılı her türlü alacakları ile ilgili olarak iskonto da dahil olmak üzere her türlü tasarrufta bulunmaya, sulh olmaya, alacağına mahsuben menkul ve gayrimenkul mallar ile her türlü hak ve alacakları hiçbir sınırlamaya tâbi olmaksızın devralmaya ve alacağın yeniden itfa planına bağlanması da dahil olmak üzere borçlularla anlaşma yapmaya ve borçlularla yaptığı anlaşmalar kapsamında 14 ve 17 nci maddeler uyarınca Kurulca belirlenecek esas ve usuller dahilinde muhafaza tedbiri uygulayıp, uygulamamaya, dava açıp açmamaya veya açılmış bulunan hukuk davalarının yapılan anlaşma süresince durdurulmasını mahkemeden istemeye yetkilidir.

F) 4389 sayılı Bankalar Kanununun 15 inci maddesinin (4) numaralı fıkrasına, birinci bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bend eklenmiştir.

"b) Fon işlemlerini yürütmeye Başkana yardımcı olmak üzere Kurul kararıyla Kurum başkan yardımcısı statüsünde ve Kurum başkan yardımcılarında aranan şartları taşıyan üç Fon başkan yardımcısı atanabilir."

G) 4389 sayılı Bankalar Kanununun 15 inci maddesinin (9) numaralı fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"a) Fon tarafından, hisseleri kısmen veya tamamen kendisine intikal eden bir bankanın borçlarının, taahhütlerinin yüklenilmesi veya alacaklarının devralınması halinde, bu borç, taahhüt ve alacaklarla ilgili olarak, 3167 sayılı Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanun ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunundan doğanlar ve takibi şikayete bağlı suçlar dahil olmak üzere açılmış veya açılacak her türlü ceza davalarında, alacağın devralındığı veya borcun, taahhütün yüklenildiği tarihten itibaren, suçtan zarar gören olarak, Fon müdahil sıfatını kazanır. Bu davalara bağlı şahsi haklar dahi Fona ait olur.

b) Fon tarafından, hisseleri kısmen veya tamamen kendisine intikal eden bir bankanın borçlarının, taahhütlerinin yüklenilmesi veya alacaklarının devralınması halinde, bu borç, taahhüt ve alacaklarla ilgili olarak, Fonun taraf olduğu icra takipleri ile icra takiplerinden kaynaklanan her türlü hukuk davalarının kısmen veya tamamen Fon aleyhine neticelenmesi halinde, 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununda yazılı tazminat ve cezalar Fon hakkında uygulanmaz.

c) Fon tarafından, hisseleri kısmen veya tamamen kendisine intikal eden bir bankanın borçlarının, taahhütlerinin yüklenilmesi veya alacaklarının devralınması halinde, bu borç, taahhüt ve alacaklarla ilgili olarak açılmış veya açılacak dava ve icra takiplerinde kanunlarda yazılı zamanasını ve hak düşürücü süreler dahil her türlü süre alacağın devralındığı veya borcun, taahhüdün yüklenildiği tarihten itibaren Fon bakımından dokuz ay süre ile durur."

H) 4389 sayılı Bankalar Kanununun 24 üncü maddesinin (6) numaralı fıkrasına aşağıdaki bend eklenmiştir.

"Fon tarafından 15 inci maddenin (7) numaralı fıkrasının (a) bendine istinaden atanan yönetim ve denetim kurulu üyeleri ile yönetim ve denetimi veya hisseleri Fona intikal eden bankaların iştiraklerinde bu bankaları temsilen görev yapan yönetim ve denetim kurulu üyeleri aleyhine görevlerinin ifası sebebiyle açılan ve açılacak her türlü tazminat ve alacak davaları Fon aleyhine açılmış sayılır. Bu kişilerin görevlerini kötüye kullandıklarına hükümlenmesi halinde kendilerine rücu edilir. Bu şekilde atanan yöneticilere bu iştiraklerin kamu borçları nedeniyle şahsi sorumluluk yüklenemez."

İ) 4389 sayılı Bankalar Kanununun Geçici 2 nci maddesinin (f) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"f) Bankalar, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce açtıkları kredilerini dört yıl, bunlara ilişkin karşılık yükümlülüklerini üç yıl içinde bu Kanun hükümlerine uygun hale getirmek zorundadır."

CEVAT AYHAN (Sakarya) - Sayın Başkan, 5 inci maddede 4 ayrı madde var. Demin bir düzeltme yaptınız; teşekkür ederiz. 4 madde var burada ayrı ayrı...

BAŞKAN - Efendim, bunu düzeltmek bile bir maharet... İstirham ederim...

HÜSEYİN ÇELİK (Van) - Sayın Başkan, bu maddenin okunması bile 9 dakika sürdü.

BAŞKAN - Efendim, bir şey soracağım; Maddeyi ikiye ayırdık, aynı şahıslar mı söz istemiş oluyor?

HÜSEYİN ÇELİK (Van) - Yeniden söz alacağız.

BAŞKAN - Tamam.

5 inci madde üzerinde, Saadet Partisi Grubu adına, Şanlıurfa Milletvekili Sayın Niyazi Yanmaz; buyurun efendim. (SP sıralarından alkışlar)

Sayın Yanmaz, süreniz 5 dakikadır.

SP GRUBU ADINA MUSTAFA NİYAZİ YANMAZ (Şanlıurfa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 792 sıra sayılı yasa tasarısının 5 inci maddesi üzerinde, Saadet Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, biraz önce, Divan Kâtibinin okuduğu gibi, aşağı yukarı iki sayfalık bir madde. İki sayfalık maddeye karşı beş dakikalık konuşma. Bu, tamamen kanunun ruhuna aykırı. Zaten şeffaflık derken, saydamlık derken karanlığın şimdiden başladığı, maddenin görüşülmesinden itibaren başladığı hepimiz tarafından malum.

Değerli arkadaşlar, bu maddede, Bankacılık Denetleme ve Düzenleme Kurulu çalışanlarının emekli olmaları halinde, kurumdan ayrılmaları halinde, hangi çerçeve içerisinde çalışacakları disiplin altına alınmakta; madde, bir de, Fona devredilen bankalarla ilgili birtakım teknik konuları içermektedir.

Değerli arkadaşlar, bu tasarı gündeme geldikten sonra, biz her ne kadar "malî sektörü güçlendirme, malî sektörün yeniden yapılandırılması" diye ifade edersek edelim, bu tasarı "Banka Kurtarma Yasası" diye dillendirilmektedir.

Değerli arkadaşlar, Banka Kurtarma Yasa Tasarısı çerçevesinde, malî sektörle reel sektör sanki iç içe değilmiş, girift değilmiş gibi, bir zincirin halkaları değilmiş gibi gösterilmekte; âdeta, bu sektörler karşı karşıya getirilmektedir. Burada, bunların hiçbiri, tek başına bir anlam ifade etmemekte. Malî sektör de, tarım sektörü de, reel sektör de tabii ki, ülkenin bölünmez ekonomisinin birer parçalarıdır; bunları hep bir bütün halinde düşünmek lazım.

Ancak, değerli arkadaşlar, malî sektörün sicili o kadar bozuk ki, banka patronlarının sabıkaları o kadar yüklü ki, bu çerçeve içerisinde, ekonomiden sorumlu Sayın Devlet Bakanımızın da, malî sektöre ayrı bir muhabbeti var. Burada, bizim tarafımızdan, çeşitli defalar, bu zeminde, tarım sektörüne birtakım desteklerin olması, reel sektöre birtakım desteklerin olması gerektiği söylenirken, reel sektörle kasım ayından beri görüşülmekte ve esnafa birtakım destekler istenirken, Antakya'da sel için destek istenirken, Antalya'da, Mersin'de sel için birtakım yardımlar istenirken, Sayın Bakan, o noktalarda cimri; ama, her nedense, malî sektör noktasında, Sayın Bakan bonkör; sanki kesesinden veriyormuş gibi.

Değerli arkadaşlar, bu gelen para, 10 milyar dolar, bizim özsermayemiz değil, bizim kendi paramız değil, bunu, gidip, dışarıdan borç alıyoruz. Borç alınca bunu çarçur etmememiz lazım. Borç alan, emir alır doğrultusunda!.. Zaten, biraz önce, Sayın Bakanımız da öyle dillendirdi. Diyor ki.. Yani, bu itirafır, bu, acziyetin itirafıdır. Sayın Bakan diyor ki; "sakın yanlış anlamayın, bu IMF'den gelmedi, biz IMF'ye zorla kabul ettirdik."

Değerli arkadaşlar, bakın, arkada ne yazıyor: "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir" diyor. Biz, IMF'ye neyi zorla kabul ettiriyoruz? Demek ki, değerli arkadaşlar, parayı veren düdüğü çalıyor...

Şimdi, malî sektörde de bir çifte standart var. Şimdiye kadar, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu vardı, oraya 19 banka alındı ve 20 milyar dolar harcandı, şimdi bankalar kurtarılıyor. Hangi bankalar kurtarılıyor?.. Onlar şaibe, karanlık. Bunun neresi saydamlık değerli arkadaşlar? Basında, televizyonlarda bunlar için çeşit çeşit şaibeler var. Biz, malî sektör güçlendirilmesin demiyoruz; ama, bu paralar çarçur ediliyor.

Kıymetli arkadaşlar, değerli milletvekilleri; Türkiye Cumhuriyeti tarihinde görülmemiş fakirlik, yoksulluk, kuyruklar, her türlü sefalet yaşanıyor; insanlar perperişan, sokakta insanlar soğuktan donuyor, ölüyorlar, açlıktan ölen insanlar var; halkekmek kuyruklarında, insanlar, sabah ezanında sıra bekliyor; ama, gelin görün ki, birtakım paralar "10 milyar dolar geliyor" diye peşkeş çekiliyor.

Şimdi size soruyorum; bundan bir ay önce, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna Toprakbank alındı. Demek ki, bu yasa iki ay önce geçirilmiş olsaydı, Halis Toprak kurtulmuş olacaktı. Televizyonda, hepimiz seyrettik, adam gözyaşı döküyor.

Şimdi, bu çerçeve içerisinde, arkadaşlar, "malî sektörün güçlendirilmesi" adı altında, 5 milyar dolar, ülkenin 5 milyar doları -alacağı, borç- peşkeş çekiliyor kanaati taşıyoruz. Bu da malî sektörün geçmişteki sabıkasından kaynaklanıyor. Onun için endişelerimiz var, onun için kamuoyu bu yasayı bir türlü içine sindiremedi.

Arkadaşlar, esas, bu sosyal krizin, bu ekonomik krizin temelinde demokratikleşememe sorunu var.

Bakın, Türkiye'de, 54 üncü hükümet tıkr tıkr çalışıyordu; ama, bir bardak suda fırtına koparıldı...

HASAN GÜLAY (Manisa) - Kim o?!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI METİN ŞAHİN (Antalya) - Vakit nakittir...

BAŞKAN - "Vakit, nakittir" diyorlar Komisyon Başkanımız.

MUSTAFA NİYAZI YANMAZ (Devamla) - Bir bardak suda fırtına koparıldı, al aşığı edildi, yerine, 55 inci ve 56 ncı figüran hükümetler getirildi. (DSP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Efendim, üslubunuza lütfen dikkat edin; aman efendim, istirham ederim...

MUSTAFA NİYAZI YANMAZ (Devamla) - Değerli arkadaşlar, 18 Nisanda, seçimlerde, tablonun nasıl şekillendiği hakkında, o zamanki baş aktörler de ifade etti "biz, istediğimiz için 18 Nisanda bu tablo cereyan etti" dediler.

Değerli arkadaşlar, bu krizlerin altında demokratikleşememe krizi yatmaktadır.

BAŞKAN - Efendim, toparlar mısınız...

MUSTAFA NİYAZI YANMAZ (Devamla) - Toparlıyorum Sayın Başkan.

Bakın, bir haftadır çalışıyoruz; bir Tütün Yasası bir de bankacılığı kurtarma yasası... Çifte kavrulmuş lokum!.. Sayın Başbakanımız, Amerika'ya giderken, çifte kavrulmuş lokumu koltuğunun altına koyup, IMF'ye gidecek.

Arkadaşlar, bu sokak çıkmaz sokak. Bu, hepimizin sonunu hazırlıyor. Ekonomiden sorumlu Sayın Devlet Bakanı, yarın çeker gider, çantasını alır gider; ama, halkın muhatabı sizsiniz, siyasi irade sizsiniz; siz hesap vereceksiniz.

Saygılar sunuyorum. (SP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum efendim.

5 inci madde üzerinde, Doğru Yol Partisi Grubu adına, Ankara Milletvekili Sayın Cihan Paçacı.

Buyurun efendim. (DYP sıralarından alkışlar)

DYP GRUBU ADINA MUSTAFA CİHAN PAÇACI (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının 5 inci maddesiyle ilgili, Doğru Yol Partisi Grubunun görüşlerini ifade etmek üzere söz almış bulunuyorum; bu vesileyle, Grubum ve şahsım adına, Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye, üst üste iki kriz yaşadı ve bu krizler neticesinde, hem reel sektör hem de finans sektörü önemli ölçüde tahribata uğradı. Özellikle, finans sektörünün en büyük tahribatı bankalara oldu. Hakkı haksız, 19 banka fona devredildi ve kriz döneminde, faiz ve kur şokuna dayanamayan bankalar, yanlış bir uygulamayla fona devredildi.

Bankalar birer ikişer fona devredilirken, başta Sayın Başbakan olmak üzere, yetkililer, her defasında "fona bundan başka banka alınmayacak" beyanlatlarını verdiler; ancak, bu beyan ve taahhütlerine rağmen, fona yeni bankalar devri devam etti. Bu tablo dahi, hükümetin, ekonomide ne derece beceriksiz ve taahhütlerini yerine getiremeyen bir tutum içinde olduğunun en tipik örneğidir.

Değerli milletvekilleri, bankalara el konulduğu dönemlerde, her defasında, Doğru Yol Partisi olarak, bu bankaların, direkt tasfiye edilmesi gerektiğini; rehabilite edilip, satış şansının olmadığını ısrarla belirtmemize rağmen, hükümet, her zaman olduğu gibi, muhalefetten gelen önerilerin tam tersini yaparak, bu bankaları rehabilite etmeye çalışmıştır. Sonuç ne oldu; 19 bankadan sadece 4'ü satılabildi; o da düşük fiyatlarla; geriye kalan bankalar ise tasfiye sürecine girdi.

Değerli milletvekilleri, bakın, o dönemde neler söylemişiz, 15 Kasım 2000: "Burada, hükümeti ve yetkilileri uyarıyorum; bankacılık sektöründe güven unsuru azalmaya başlamıştır. Derhal güven artırıcı tedbirlere ihtiyaç vardır; aksi halde, eldeki mevcut -yani fondaki- 10 bankanın -o dönemde 10 banka- satışı çok güç olur ve bankacılık sistemi kilitlenir. Peki, çözüm nedir; çözüm, biraz önce de ifade ettiğim üzere, akılcı, rasyonel, ekonomik tedbirler almaktır. Nedir bu tedbirler:

Bankaların özkaynaklarını, aktiflerini, özete mali bünyelerini güçlendirecek tedbirler alınmalıdır.

Bankaların birleşmeleri teşvik edilmeli; teşvik, yeterli ve gerekli neticeyi vermezse, zorunlu kılınmalıdır.

Bankaların sermaye yapılarının özellikle tabana yayılması sağlanmalıdır.

Devlet güvencesi tedrici olarak kaldırılmalı, mali durumunu düzeltemeyen bankaların fona devri yerine, bankacılık yapma işlemi kaldırılmalıdır.

Firma risk ölçme ve izleme merkezi kurulmalı, şeffaflık sağlanmalıdır.

Yapılması gereken, mali sektörün tamamını kapsayan, yeni, köklü bir düzenlemeye gidilmesidir; aksi halde, gelecek günlerde yeni problemlerle karşılaşmamız sürpriz olmayacaktır" demişiz.

Tarih, 11 Mayıs 2001: "Değerli milletvekilleri, bankacılık krizlerinin çözümünde yapılması gerekenlerin başında, öncelikle, ödeme güçlüğüne düşen, mali bünyeleri zayıflayan ve faaliyetlerini sürdüremeyecek olanların derhal tasfiye edilmesidir.

İkinci adım, mali bünyeleri zayıflayan, ancak, faaliyetlerine devam edebilecek olan bankaların mali bünyelerinin güçlendirilmesi için gerekli mekanizmaların oluşturulması gerekir" demişiz.

Peki, bu önerilerimize rağmen hükümet ne yapmış; 19 bankayı fona devretmiş ve 19 bankanın fona devredilmesinden sonra -resmî rapordur- kasım sonu itibarıyla, bu bankalara 20,1 milyar dolar kaynak aktarılmış ve buna rağmen, birikmiş zararı ise, 5,76 milyar dolara ulaşmıştır.

Peki, bizim sözlümüze gelmeniz için, 25 milyar dolar, bu memleketin parasının heba edilmesi mi gerekiyordu?!(DYP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, hükümet, sadece bu işlemde değil, daha önceki işlemlerde de buna benzer işler yaptı. İşte, bir ekonomi programı açıkladı ve sabit kur sistemiyle enflasyonu düşürmeye çalıştı; bütün ikazlarımıza rağmen bunu düşürmeye çalıştı ve o dönemlerde "en iyi sistem budur; en doğru sistem, sabit kur sistemidir ve bunun da alternatifi yoktur" dedi. Ne oldu; iki sene sonra, döndü millete "pardon"dedi ve sonra dalgalı kura geçti. Şimdi dalgalı kur, en iyi sistem ve Arjantin'deki olayların Türkiye'de yaşanmamasının sebebi de dalgalı kura geçmiş olmanız!..

(Mikrofon otomatik sistem tarafından kapatıldı)

MUSTAFA CİHAN PAÇACI (Devamla)- Sayın Başkan, tamamıyorum...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Paçacı.

MUSTAFA CİHAN PAÇACI (Devamla)- Değerli arkadaşlar, işte, 19 bankaya aktarılan ve bu memleketin, bu insanların 25 milyar dolarının heba edilmesine sebep olan bu işlem ve akabinde getirilen bu yasa tasarısı, yapılan bu işlemin yanlışlığının tescilidir, daha önce yanlış yapıldığının tescilidir ve bugün, bu yasa tasarısıyla, hükümet, tekrar, yeni bir "pardon"demektedir.

Kamuoyu bu yasa tasarısından rahatsızdır, kamuoyu tedirgindir; çünkü, bu yasadaki 4-5 banka belki istifade edecek; ama, beraberinde çok büyük haksızlıklar getirecektir. Ayrıca, mali sektörü tümüyle düzenleyecek bir sistem ve yapı değildir.

BAŞKAN - Efendim, toparlar mısınız.

MUSTAFA CİHAN PAÇACI (Devamla) - Aktarılabilecek kaynak, yurt dışından alınmış bir hibe de değildir. Netice itibarıyla, halkın, vatandaşın cebinden çıkacak bir kaynaktır. Bu yanlışlıkların hesabı, bir gün, mutlaka, millet tarafından sorulacaktır.

Bu vesileyle, hepinize saygılar sunuyorum. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum efendim.

Şimdi, söz sırası, Adalet ve Kalkınma Partisinde.

Karaman Milletvekili Sayın Zeki Ünal, buyurun.

Süreniz 5 dakika.

AK PARTİ GRUBU ADINA ZEKI ÜNAL (Karaman) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 792 sıra sayılı yasa tasarısının 5 inci maddesi üzerindeki görüşlerimi arz etmek üzere, AK Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum, bu vesileyle, hepinize saygılar sunuyorum.

Değerli milletvekilleri, bu tasarının genel gerekçesinde, krizin müsebbibi hükümet değilmiş gibi, 2001 yılında yaşanan krizden etkilenen bankacılık sektörünün rehabilite edilmesinden söz edilmektedir ve bu amaçla tasarının hazırlandığı belirtilmektedir. Halbuki, Bankalar Yasası daha önce üç, Kamu Bankaları Yasası da iki kez değiştirilmişti ve bunlar, büyük reform olarak kamuoyuna takdim edilmişti. Şimdi, hükümet, baktı ki, evdeki pazarlık çarşıya uymadı, IMF'nin de isteği doğrultusunda, yasaya, bir kere daha el atma ihtiyacını duydu ve tasarı, matluba uygun hale getirildi. Belki de, bu tasarıda, matluba en uygun hale getirilen maddelerden birisi de 5 inci maddedir.

Neredeyse, 4389 sayılı Bankalar Kanununun, dokunulmadık maddesi ve fıkrası kalmadı. Tasarı çabucak çıksın diye de, 5 inci madde, beş sayfada özetlendi. Yapılan değişikliklerle, mali sektöre destek bahanesiyle, halkın cebinden paraların nasıl çekilmesi gerektiği formüle edildi. Şimdiye kadar, şeffaf bankacılığı ilke olarak kabul ettiğini söyleyen hükümetin, 4389 sayılı Yasanın 22 nci maddesinin yedinci fıkrasını değiştirmek hiç aklına gelmedi; çünkü, vurgun ve soygunu örtmenin en emin ve yasal yolu, yedinci fıkranın arkasına sığınmaktır.

Sayın Kemal Derviş'e, 5.11.2001 tarihinde yazılı bir soru önergesiyle "4 katrilyonluk vurgun" başlıklı bir habere istinaden, Başbakanlık müfettişlerinin 2000 yılı raporlarında da belirtildiği gibi, bir kamu bankasının, hatırı sayılır 20 holdinge yüklü krediler açtığını, kredi alan holdingler arasında medya gruplarının da bulunduğunu zikrederek, bu kredilerin niçin dönmediğini, kredi alan holdinglerin isimlerini ve hangi holdinge ve medya grubuna ne miktar kredi verildiğini sormuştum. 29.11.2001 tarihinde gelen cevap oldukça ilginçti. Sayın Bakan, 4389 sayılı Bankalar Kanununun 22 nci maddesinin yedinci fıkrasını hatırlattıktan sonra, ilgili fıkranın amir hükmü gereğince, banka ve müşterilerine ait sıraların açıklanmasının mümkün olmadığını ifade ediyordu.

Değerli arkadaşlar, benim yerime siz olsaydınız, bazı firma ve holdinglere usulsüz kredi verilmesine dair kafanızda bir istifham oluşmaz mıydı?

Değerli arkadaşlar, dürüst bir yönetim anlayışına sahip olduğuna iddia eden hükümetten ve özellikle Sayın Bakandan, daha inandırıcı bir cevap beklerdim. Sayın Bakan, en azından, konuyu inceleyip, iddialarımın yalan olduğunu söyleyebilirdi veya arkasına sığındığı fıkranın değiştirilmesiyle ilgili bir teşebbüste bulunduğunu ifade edebilirdi. Kesin bir dille iddialar tekzip edilmediğine göre, demek ki, söz konusu bankada bazı peşkeşler olmuştur.

Değerli milletvekilleri, bu yasa tasarısı da, işi, kılıfına uydurarak, bir nevi, halkın parasını, belirli bankalara aktarma tasarısıdır. Aynı zamanda, topladıkları mevduatları kendi şirketlerine aktaran batık bankalara, kamu kaynaklarının transfer edilerek kurtarılma operasyonudur. Bu paranın da, şimdilik 20 milyar dolar olduğu söylenmektedir.

Usulsüz kredilerle paravan şirketlere kaynak aktaran ve paralar dönmeyince de iflas süsü veren bankaları düşündüğünüz kadar reel sektörü düşünmüş olsaydınız, ekonomik dengeleri çoktan sağlamış olurdunuz sayın hükümet. Sadece il bazında size bir örnek vermek istiyorum: Beş sene önce, Karaman, 100 milyon dolar civarında ihracat yaparken, bu rakam, geçen sene 20 milyon dolarlara inmiştir. Maalesef, şu anda, büyük limitlerle, gurbetçilerin alınterleriyle kurulan fabrikalar, işletme sermayesi olmadığı için, kapılarına kilit vurmak zorunda kalmıştır. 3-4 milyon dolarlık bir kaynak, Karaman'ı ayağa kaldırmaya yeterlidir. Bunun anlamı, Türkiye genelinde reel sektör desteklenirse, ülke ekonomisi rahat bir nefes alacak demektir.

Bu duygu ve düşüncelerle hepinize saygılar sunuyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - 5 inci madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

5 inci maddeyle ilgili, 1 tanesi hükümetin olmak üzere, 4 adet önerge vardır; geliş sırasına göre okutup, aykırılık derecesine göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

792 sıra sayılı Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının 5 inci maddesinin sonuna aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ederiz.

"Bu maddenin uygulanmasında ilgili Bakan onayı aranır."

Erol AI

İstanbul

BAŞKAN - Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

792 sıra sayılı Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının 5 inci maddesinin (f) fıkrasının maddeden çıkarılmasını arz ederiz.

Erol AI

İstanbul

BAŞKAN - Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

792 sıra sayılı Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının 5 inci maddesinin (D) fıkrasının maddeden çıkarılmasını arz ederiz.

Erol AI

İstanbul

BAŞKAN - Son önergeyi okutup, işleme alacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlar-
da Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının 5 inci maddesinin (i) bendi ile değiştirilen
4389 sayılı Bankalar Kanununun geçici 2 nci maddesinin (F) bendinin aşağıdaki şekilde değiştiril-
mesi arz ve teklif olunur.

Kemal Derviş
Devlet Bakanı

"f) Bankalar, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce açtıkları kredilerini dört yıl içinde bu
Kanun hükümlerine uygun hale getirmek zorundadırlar."

BAŞKAN - Komisyon?..

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI METİN ŞAHİN (Antalya) - Olumlu görüşle,
taksidre bırakıyoruz efendim.

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe: Bankaların sermayelerinin yeniden yapılandırılması programının etkin ve gerçekçi
bir şekilde uygulanabilmesi, bilançoların bankaların mali durumlarını tam ve doğru bir şekilde yan-
sıtır hale getirilmesine bağlı olduğundan, karşılık yükümlülüğüne ilişkin geçiş sürecinin kaldırıl-
masını teminen değişiklik önerilmektedir.

BAŞKAN - Komisyonun taksidre bıraktığı hükümetin önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul
edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

5 inci maddeyi, kabul edilen önerge doğrultusunda oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...
Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici 4 üncü maddeyi okutuyorum:

J) 4389 sayılı Bankalar Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 4.- 1. Kurul, bankacılık sisteminde güven ve istikrarı korumak ve
ekonomik krizin bankaların sermayeleri üzerindeki olumsuz etkilerini bertaraf etmek amacıyla, bu
Kanunun diğer maddelerinde yer alan hükümler saklı kalmak üzere; Türkiye'de kurulu mevduat
kabulüne yetkili özel sermayeli bankaların, krediler ve diğer alacaklar için ayrılması gereken kar-
şılıklardan, kur değişimlerinden veya diğer faaliyetlerinden kaynaklanan zararlarının belirlenerek
mali durumlarını yansıtan mali tablolarının hazırlanmasını sağlamak üzere, her bir bankanın sözleş-
meli bağımsız denetim kuruluşunu, bankada denetim yapmakla görevlendirir.

Bağımsız denetim kuruluşları tarafından yapılacak özel denetimin kapsamı ve bu denetimde
uygulanacak esas ve usuller Kurul tarafından belirlenerek duyurulur.

2. Bağımsız denetim kuruluşu tarafından düzenlenen mali tablolarla ilgili rapor, Kurumca
belirlenecek ikinci bir bağımsız denetim kuruluşu tarafından denetim ilke ve esaslarına uygunluk
yönünden incelenir.

3. Bağımsız denetim kuruluşlarınca düzenlenen rapor ve mali tablolar, Kurum tarafından
yapılan gözetim ve denetim sonucunda her bir banka için yapılmış olan tespitlerle karşılaştırılarak,
bankanın mali durumunu tam olarak yansıtmadığı ve esas ve usullere uygunluğu açısından
ilgili bankanın görüşleri de alınarak Kurumca değerlendirilir.

4. Bankaların yukarıdaki usule göre denetimden geçen ve Kurum tarafından yapılan değerlen-
dirilmede yeterli bulunan mali tabloları ile bağımsız denetim kuruluşunun mali tablolara ilişkin

raporu, bu tespitler neticesinde ortaya çıkan, Kanununun 13 üncü maddesi uyarınca düzenlenen sermaye yeterliliği standart oranı, bu oranın yüzde sekizin altında olması halinde yüzde sekize ulaşabilmek için gerekli sermaye tutarı, sermayenin artırılması veya sermaye benzeri kaynak temin edilmesi ve alınması gerekli görülen tedbirler Kurum tarafından bankaların yönetim kurullarına bildirilir.

5. (4) numaralı fıkraya istinaden Kurumca yapılan bildirim izleyen onbeş gün içinde bankalar, yedek akçelerle karşılanamayan zararların giderilmesi için, ödenmiş sermayelerinin bu zarar kadar azaltılması ve sermaye yeterliliği standart oranının yüzde sekize ulaşması için gerekli sermaye artışının tamamen ödenerak sağlanmasını teminen, genel kurullarını yurt çapında yayın yapan en az bir gazetede ilan ederek duyurmak suretiyle olağanüstü toplantıya çağırırlar. Genel kurul kararının, imtiyazlı pay sahipleri genel kurulunca onaylanma şartı aranmaz.

Genel kurulun toplanması için oy haklarının yarısına sahip olan pay sahiplerinin katılımı yeterlidir. Kararlar katılanların oy çokluğuyla alınır.

6. (5) numaralı fıkraya göre banka genel kurulunca karara bağlanan ana sözleşme değişiklikleri ile rüçhan haklarının kullanımına ilişkin hususlar genel kurulu izleyen üç gün içinde bankanın başvurusu üzerine Ticaret Sicil Memurluklarında ilan olunur. Sermaye artırımına katılmak isteyen ortaklar bu ilanı izleyen on beş gün içinde rüçhan haklarını kullanırlar.

7. Sermaye artırımının gerçekleşmemesi halinde Kurul, 14 üncü madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bankaların yeniden yapılandırılması programı dahilinde sermayelerinin artırılmasını teminen, bu maddede belirtilen esaslar dahilinde kaynak tahsis etmek suretiyle, her bir banka için bir defaya mahsus olmak üzere, gerekli görülecek her türlü tedbiri almaya yetkilidir.

Yeniden yapılandırma programına katılmak isteyen bankaların, 30 Eylül 2001 tarihindeki bilanço büyüklükleri itibariyle sektördeki payının asgari yüzde bir olması, (5) numaralı fıkrada belirtilen işlemleri tesis etmeleri ve bu işlemlerden itibaren altı ayı geçmemek üzere Kurumca belirlenecek süre içinde Kuruma başvurmaları şarttır.

8. Kurul, (7) numaralı fıkraya göre başvuruda bulunan bankalara, yapacağı değerlendirmeler çerçevesinde Fon tarafından;

a) Sermaye yeterliliği standart oranı yüzde beşten az ancak sıfırdan büyük bankalarda, bu oranın yüzde beşe ulaşması için gerekli sermaye artırımına, ortaklarca ödenen tutarı aşmamak kaydıyla katılmasını,

b) Sermaye yeterliliği standart oranları yüzde beş ve daha yüksek olan bankalarda, sermaye yeterliliği standart oranlarının yüzde dokuza ulaşmasına yetecek kadar, hisse senedine dönüş-
türülebilir tahvil karşılığı ve yedi yıl vadeli olmak üzere sermaye benzeri kredi sağlanmasını,

c) Sermaye artışında kullanılmak üzere, yönetim ve denetimini doğrudan veya dolaylı olarak elinde bulunduran ortaklara ait varlıkların teminat olarak alınması karşılığında bu ortaklara, bankanın sermaye yeterliliği standart oranının yüzde beşe ulaşmasına yetecek tutarı aşmamak üzere kredi verilmesini,

Temine ilişkin işlemleri ayrı ayrı veya birlikte yapmaya yetkilidir.

Ortaklar tarafından 2001 yılı içinde nakden ödenen ve sermaye yeterliliği standart oranının pozitif kısmına isabet eden bölümü (a) bendi hükümlerinin uygulanmasında dikkate alınır.

(6) numaralı fıkraya göre rüçhan hakkı kullanılmak veya sermaye artırımına katılmak suretiyle yapılan ve sermaye artırımına ulaşmayan ödemeler sermayeye dönüşür.

9. Bilanço büyüklüğü itibariyle sektördeki payları yüzde birin altında olan mevduat kabulüne yetkili özel sermayeli bankalar da, diğer bankalarla devir veya birleşme suretiyle sektördeki paylarını en az yüzde bire çıkarmaları ve (7) numaralı fıkra hükümleri çerçevesinde Kuruma başvurmaları halinde bu maddede yer alan tedbirlerden yararlanabilir.

10. Bu madde hükümlerine göre Fon tarafından bankaya sermaye veya sermaye benzeri kredi olarak verilen tutarlar 15 inci maddenin (2) numaralı fıkrası hükümleri çerçevesinde Hazine Müsteşarlığınca Fona ikrazen verilmek üzere ihraç olunacak Devlet İç Borçlanma Senetleriyle karşılanır.

11. Bu maddeye göre alınacak tedbirlerin uygulanmasını teminen banka genel kurullarınca alınan kararlara karşı açılacak davalara ve ihtiyati tedbir taleplerine banka merkezinin bulunduğu yerdeki asliye ticaret mahkemesi tarafından bakılır. O yerde, birden fazla asliye ticaret mahkemesi bulunması halinde yetkili mahkeme (1) numaralı asliye ticaret mahkemesidir.

Açılacak davalarda, mahkemelerce teminat aranmaksızın ihtiyati tedbir kararı verilemez. Teminat tutarı kamu yararı gözetilerek ve duruşma yapılarak ilgili mahkeme tarafından belirlenir.

12. Bu madde uyarınca yapılacak genel kurul toplantısına, sermaye azaltım ve artırımına, sermayenin tesciline, sermaye artırımına konu hisselerin devir sürelerine, hisse senedine dönüş-türülebilir tahvil ihracına ve bu tahvillerin hisse senedine dönüştürülmesine ilişkin işlemlerin esas ve usulleri Kurulca belirlenir. Belirtilen konularda Türk Ticaret Kanunu ve Sermaye Piyasası Kanunu hükümleri uygulanmaz. Kurul, bu Kanun, Türk Ticaret Kanunu, Sermaye Piyasası Kanunu ve bu kanunlara ilişkin mevzuatla belirlenen, bankaların mali tablolarının yayımı ve yıllık olağan genel kurul toplantılarının yapılması ile ilgili süreleri değiştirmeye yetkilidir.

13. Bu madde uyarınca kanunî ve ihtiyarî yedek akçeler ile sermayenin azaltılmasına konu edilen zararlar, 3.6.1949 tarih ve 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 14 üncü maddesinin 7 nci fıkrasında belirlenen esaslar çerçevesinde bankaların kazancının tespitinde gider olarak matrah-tan indirilir.

14. Kurul, bu maddenin uygulanmasına ve bu maddedeki tedbirlerin uygulanması sonucunda Fon tarafından edinilen banka hisselerinin satış ve devrine, sermaye benzeri kredilerin sermayeye dönüştürülmesine ilişkin usul ve esasları belirlemeye, bu kapsamda düzenleme yapmaya yetkilidir."

BAŞKAN - Efendim, geçici 4 üncü madde üzerinde söz vermeden evvel bir şeyi ifade edeyim; arkadaşlarımız sordu.

Hükümetin önergesini kabul ettikten sonra, Erol Al Beyin 3 önergesini işleme koymadım; çünkü, okunma sırasında, yazılı olarak Başkanlığa müracaat edip geri çekme talebinde bulunduğu için okumadım.

Arz ederim; berayi malumat.

ASLAN POLAT (Erzurum) - Bizim önergelerimiz var.

CEVAT AYHAN (Sakarya) - Diğer önergeler devreye girer.

ASLAN POLAT (Erzurum) - Bizim önergelerimizin devreye girmesi lazım; bizim 3-4 öner-gemiz var.

BAŞKAN - Efendim, okunmasa; doğru...

Sayın Polat, bu saatten sonra bana ders vermeyin, ne olur! Yapmayın, Allah aşkına!

ASLAN POLAT (Erzurum) - Burada okunmayacaksa, önergeyi niye veriyoruz?!

HASAN GÜLAY (Manisa) - Yedi senedir buradasın, daha öğrenemedin!

BAŞKAN - Efendim, geçici 4 üncü madde üzerinde, Adalet ve Kalkınma Partisi adına, Kayseri Milletvekili Sayın Abdullah Gül söz istediler.

Buyursunlar efendim. (AK Parti sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ABDULLAH GÜL (Kayseri) - Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; aslında, bu tasarıda, esas değişiklik yapılan maddeler burada; Plan ve Bütçe Komisyonunda değişikliğe uğrayan taraflar burada ve tartışma çıkaran konular da burada. Her ne kadar, Sayın Bakan, burada konuşurken, bu değişikliklerin hepsini, Türkiye'deki Merkez Bankası, Hazine, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu, bizler yaptık diyerek, benim bunu IMF'nin getirip getirmediği soruma cevap vermiş olsalar da doğrusu, bu, beni çok ikna etmedi. Şundan dolayı ikna etmedi: Bunu, eğer, kendileri yaptılarsa, çok düzgün bir şekilde yapıp, bu kadar tartışmaya mahal vermeyecek bir şekilde yapıp, gayet güzel bir şekilde getirmeleri gerekirdi. Görüyoruz ki, hâlâ, tartışmalar devam ediyor. Ayrıca, tabii, IMF ile çalışmak da suç değil. Önemli olan, IMF ile çalışırken, teslimiyetçi bir hal almamak; yoksa, bizim de üye olduğumuz, ortak olduğumuz bir kuruluş, oturacaksınız, konuşacaksınız; bütün hükümetler, yeri gelmiştir beraber çalışmıştır. Burada önemli olan nokta, teslim mi olacaksınız, yoksa kendi çıkarlarınızı korumak için gerekli inisiyatif alacaksınız? O açıdan, burada benim hâlâ tereddütlerim var; ama, geneli üzerinde yaptığım konuşmamda dile getirdiğim birçok hususlarla ilgili olarak önergeler verilip, düzeltilmiş olması -Sayın Bakan da söylediler, ben de okuyunca gördüm- gerçekten memnuniyet verici.

Değerli arkadaşlar, çok detay isteyen ve önemli maddeleri ihtiva eden bu konu hakkında 5 dakika içerisinde konuşmak mümkün değil; o açıdan özetle, birkaç şeyi söylemek istiyorum. Hâlâ kaygımız vardır, burada adaletsizlikler vardır. En başında, daha önce Fona devredilen bankalar vardır, arkadaşların söylediği gibi, iki ay önce Fona devredilen bankalar vardır; büyük bir adaletsizlik söz konusudur. Düşünün ki, sizin sebep olduğunuz krizden dolayı, sizin, krizi yönetemeyip, likiditeye müdahale etmediğinizden dolayı, geceliği yüzde 7 500'e çıkan faizlerden dolayı batan bankaların suçu nedir diye sorma hakkımız vardır burada. Halbuki, o bankalar, sizin borç ödeme çarkınızı döndürüyorlardı.

Başka bir kaygımız da şu: İyi çalışan bankayla kötü çalışan banka arasında farkı kaldırıyoruz. Bir banka iyi çalıştıysa, krizi atlattıysa, katkıyı olduysa, her şeyi kendi öz sermayesiyle götürdüyse, kendini toparladıysa, devlete, kamuya hiç yük olmadıysa bunu niye haksızlığa uğratiyorsanız da, kötü idare edilen, varlığını kötü yerlere yatan, geri dönmeyen, kredilerini alamayan, binalara yatan, telefonlara yatan, başka yerlere yatan bu bankalara kamu desteği vereceksiniz; burada da çok büyük bir haksızlık söz konusu.

Başka bir nokta da şu: Bu bankaların bu hale düşmesinin önemli sebeplerinden birisi, yine hükümetin basiretsizliği sebebiyle ortaya çıkan 21 şubat krizi... Burada açık pozisyona herkes düştü; açık pozisyona sadece bankalar düşmedi, reel ekonomi de açık pozisyona düştü; aslında, bütün Türkiye açık pozisyona düştü. Burada, sadece, bankaları destekleyip de, reel ekonomiyi, binlerce insanı çalıştıran işyerlerini, üretim yapan yerleri, bunları niye desteklemeyeceksiniz? Bunlara karşı da çok büyük bir haksızlık yapıldığı kanaatindeyiz. O bakımdan, biz, kamunun kaynaklarının, sürekli olarak, oluk oluk finans sektörüne aktarılıp, öbür taraftan da, reel sektörün, tarım sektörünün kemerinin sıkılmasını haksızlık olarak görüyoruz. Burada, eğer, hamama girilip de terlenecekse, herkes beraber girsin ve herkes terlesin.

Şüphesiz ki, bankacılık sektörünün sağlıklı işlemesi ekonominin temellerinden birisidir. Bunun için ne gerekirse yapalım; ama, bunu yaparken de, diğer sektörlerle haksızlık yapmayalım. O bakımdan, bazı önergelerle düzelen maddeler varsa da ki, o önergelere destek vereceğiz; ama, hâlâ, birçok konularda kaygımız var. O açıdan, maddenin tümüne itirazımız devam ediyor.

Saygılar sunarım. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Gül.

Efendim, maddeyi ikiye böldüğümüze göre, grup sözcülerinden, lütfen, sıraya riayet etmelerini rica ediyorum.

Şimdi söz sırası, Doğru Yol Partisinde efendim.

Samsun Milletvekili Sayın Kemal Kabataş.

Buyurun efendim. (DYP sıralarından alkışlar)

DYP GRUBU ADINA KEMAL KABATAŞ (Samsun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geçici 4 üncü madde olarak tanımladığımız madde üzerinde Doğru Yol Partisi Grubunun görüşlerini sunmak üzere söz aldım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu madde, görüştüğümüz tasarının esası; yani, bankacılık sektörüne fon aktarıldığı, kamudan kaynak aktarıldığı ve aktarıma sistemiyle ilgili düzenlemeleri içeren bir madde.

Değerli arkadaşlarım, niçin, bugün "özel sektör bankaları" dediğimiz, gerçek anlamda reel sektörü kredi ilişkileriyle destekleyen bankalarda -buradaki ifadelerle göre- sermaye aşınması sorunu var, mali yapılarında önemli zafiyetler var. Hükümet ve IMF, bu zafiyetlerle, bu zorluklarla ekonomik programı yürütemeyeceği ve bir noktadan sonra, mutlaka kamudan kaynak aktarma yükümlülüğünü üstlenmesi gerektiği kanaatine varmıştır. Bu kanaat, hükümetin, bugüne kadar bankacılık konusundaki düşüncelerini, anlayışını, yaklaşımını tamamen değiştirdiği, yeni bir model aradığı anlamına geliyor. Bugüne kadar, hükümet, her türlü şiddeti, her türlü zorlamayı kullanarak bankacılık sektöründe, fona alma, devletleştirme, cezalandırma, mala elkoyma, vesaire, bilinen tüm tedbirleri koydu; ama, bu pahalı faturayı hepimiz ödedik. 19 bankanın bize maliyeti 20 milyar dolar- dır, kamudaki hasar da ortadadır; 20 de oradan ödendi, 40 milyar doları ödedikten sonra, Hazine, şimdi başka model arayışı içinde.

Türkiye'nin bu noktaya niçin geldiği meselesinin doğru sorgulanması lazımdır. Program yanlış, uygulama yanlış, yönetim yanlış ve yönlendirme, izleme yanlış. Nedir yanlış; faiz politikası yanlış. Yanlış faiz politikası bankacılık sektöründe olağanüstü faiz riskleri yaratmıştır, bankaların aktifleri çökmüştür; yani, bankalar Hazedenden aldıkları kâğıtlarla batmıştır. Programın kurlarla ilgili; yani, bu sabit kur, sabit artış hızlı kur meselesi yanlış, yanlış oğlu yanlış ve gelen yüzde 100 devalüasyonla, olağanüstü açıklarla, pozisyon açıklarıyla yakalanmış olan bankalar, ağır kur riski zararlarıyla karşı karşıyadır; bilançolarda bunlar yığılmış halde beklemektedir.

Evet, bütün bunlardan sonra ekonomi batmıştır, üretim durmuştur ve kredi riski yaşanmıştır. Bugün iyiniyetle, her türlü tedbiri alarak reel sektöre kredi vermiş olan bankalar, reel sektördeki üretim faaliyeti, aktivite durduğu için kredilerini tahsil edemez hale gelmiştir; dolayısıyla, ekonomi, bankacılık bilançolarının aktifinde âdeta bloke olmuştur. Üretim yoktur, üretim düşmektedir; yeni krediler açılmamaktadır, mevcut kredilerin takibinden sonuç alınmamaktadır ve sistem elde kalmıştır. Şimdi, hükümet, son bir umutla, son bir arayışla, acaba reel sektörün bu ödenmeyen kredileri sorununu çözüyorum derken bankacılık sektörünü de yeni bir konseptle, rehabilitasyon konseptiyle, iyileştirme, kendi kendini yönetebilme kabiliyetini haiz duruma gelme anlayışıyla yüzdürebilir

miyim diye çalışıyor. Bunun için de, kendisi kaynak vermeyi, kamu kaynağını aktarmayı göze alıyor, ilk defa bunu telaffuz ediyor. Bu, mevcut hükümetin yapısı ve anlayışı bakımından fevkalade zor bir karar; ama, kaçınılmaz olduğu noktasında, hem hükümet hem Sayın Derviş hem de IMF bir adım geri atamayacak duruma gelmiştir.

Sonuç şudur: Ekonomi, acımasız kurallarını empoze etmiştir. Bütün iyiniyetli, boyama, iyi gösterme çalışmaları sonuç vermemiş, ekonomide hasar olmuş ve bu hasarın temizlenmesi için, hükümet, yeni bir model arıyor, yeni bir yaklaşım getiriyor. Bundan sonra, özelleştirmeyle görevli Hazine, özel bankalara iştirak edecektir, sermaye verecektir, uzun vadeli kredi verecektir. Belki, bunlarla bankacılık sektöründe iyileştirme yönünde bir adım atılabilir mi? Henüz bilinmiyor; ama, niyet bu. Bütün bunlarla, reel sektördeki büyük çöküntüyü, reel sektördeki sorunları aşmak imkânı yoktur; çünkü, bankacılık sektöründeki kısmi iyileşme, özel sektördeki batık krediler sorununu, özel sektörün, reel sektörün, üretim sektörünün, bankacılık sektörüyle olan sorunlarını çözmez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Efendim, teşekkür ediyorum.

KEMAL KABATAŞ (Devamla) - Eğer, çözebilirse biz bundan mutlu oluruz. Bunun üzerinde çok daha fazla çalışılacak, bu bir ilk yaklaşım, bu bir ilk adım; ama, çok geç kalmış bir adım, çok iyi düşünülmemiş bir yaklaşım; ama, mesaj yerinde, kim uygulayacak, nasıl uygulayacak, nasıl sonuç alacaklar, nasıl sonuç alacaksınız; hep beraber göreceğiz.

Hükümet, yönetim konusunda, kriz yönetimi konusunda bugüne kadar hiç iyi sınav vermedi. Dilerim ki, bu defa iyi bir sınav verir.

Hepinize saygılar sunuyorum. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim efendim.

Şimdi, söz sırası, Saadet Partisinde.

Erzurum Milletvekili Sayın Aslan Polat; buyurun. (SP sıralarından alkışlar)

Sayın Polat, süreniz 5 dakika.

SP GRUBU ADINA ASLAN POLAT (Erzurum)- Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlarım.

Şimdi, sayın milletvekilleri, bu tasarı Plan ve Bütçe Komisyonuna geldiğinde -tümünde dedim, bir daha diyeceğim- hükümetin teklifinde, bu 4 üncü maddedeki parasal yardım yoktu; hatta o kadar yoktu ki, BDDK Başkanı, Plan ve Bütçe Komisyonunun işte, şu tutanaklarında, konuştuğu lafta diyor ki "Damga Vergisi muafiyeti var, başka bir şey var; fakat, aktarılacak hiçbir konu, para yok" diyor. Devam ediyor yine, tekrar vurguluyor ve "burada hiçbir kaynak aktarımı olmayacak bu tasarıda" diyor; fakat, geliyoruz şimdi bu tasarıya... Önerge getiriyorsunuz, saat 10.00'da! Önergede deniliyor ki: "Kaynak tahsis etmek amacıyla bu önerge verilmiştir."

Şimdi, ikisi birbirine tamamen tezat teşkil ediyor; yani, Plan ve Bütçede tümü konuşulurken, kaynak aktarma yok; iki defa bunu teyit ediyor. Hükümetin getirdiği tasarıda olmuyor, gece saat 10.00'da bir önergeyle, 4 milyar dolarlık bir kaynak geliyor ve burada da kaynak aktarılacağı yazıyor. İşte, ben, samimiysizlik buna diyorum; yani, 1 saat içinde mi, 4 milyar dolar, 5,7 katrilyon gibi bir kaynağı aktarmak aklınıza geldi?!.. O, hükümetten gelince de vardı; ama, bunu, niye başında, tümü üzerinde konuşulurken, bakın, bunu yapmayı düşünüyoruz demediniz?!

İkincisi; hükümet olarak, bak, sorduk, Sayın Bakan gelip, buna cevap vermedi. Bunu kamuoyu size soruyor: Niçin yüzde 1; yani, yüzde 1,5 veya yarım değil, sıfır değil de niye yüzde 1?..

Üçüncüsü; bundan önce, kamu fon yönetimine almış olduğunuz ve bu şekilde olan bankaların bu durumu ne olacaktır?

Dördüncüsü de, şunu sormak istiyorum: Siz, bu 4 milyar doları vermekle ne kadarlık bir yarar kamu olarak sağlıyorsunuz? 4 milyar doları siz vermezseniz, ne kadar banka tahminen Fona düşer ve devletin bundan zararı olur diye sizden cevap bekliyoruz; buna da cevap alamıyoruz ve sonra, burada önerge vermişsiniz. Bu önergede, getirilen önergede değişiklikler yapmışsınız. Birincisi, o kredi kısmını kaldırmışsınız ve ikincisi de şöyle bir madde koymuşsunuz: "Fon tarafından bankaya yapılan sermaye katılımlarının en az yüzde 60'ına karşılık gelen tutarı, aynı risk grubunda buldukları gerçek ve tüzelkişilerle, bankalar ile, diğer mali kurumlar hariç olmak üzere, bankacılık ilişkileri ve teamüller çerçevesinde 30 Haziran 2003 tarihine kadar kredi olarak kullandırılır" demişsiniz; fakat, şimdi, yine, burada bir tezata düşüyorsunuz. Bakın, yine, BDDK'nın Aralık 2001 raporu var. BDDK'nın Aralık 2001 raporunda deniliyor ki: "Kredi hacmi, eylül ayı itibariyle, haziran ayına göre reel olarak yüzde 0,6 azalmış ve kredi hacmindeki 9 aylık daralma yüzde 15,3 seviyesine yükselmiştir. Yani, siz kredi veremiyorsunuz; çünkü, reel sektör sizden kredi alamıyor. Niye alamıyor; ürettiği mali içpiyasada satacağı alıcı kalmadı; kriz bundan, tıkanma bundan; buna bir çözüm getirmiyorsunuz.

2000 yılı sonunda yüzde 56 kılsur olan mevduat bankalarının kredi mevduat oranı, 2001 yılı haziran ayında yüzde 41,3'e, eylül ayında yüzde 38,3'e düşmüştür; yani, topladığınız kredinin ancak yüzde 38'ini kredi olarak verebiliyorsunuz üreticilere. Üretici kredi alamıyor. Buna ne gibi bir çare bulacaksınız, onu öğrenmek istiyoruz. İşte, önemli olan budur.

Siz, işçiyi, memuru, esnafı ve çiftçiyi yok sayar, onların alım gücünü sıfırlarsanız, bu kesimin alım gücü düşüncü de, reel sektör düşük kapasiteyle çalışır ve son derece kıt olan mevduatınızın ancak yüzde 38,3'ünü krediye dönüştürebilirsiniz.

Bir başka sorun daha var, o da şu: Kredilerde önemli bir tehlike sinyali de kredilerin takibe dönüş oranıdır. Bu oran, 2000 yılı aralık ayında, bankalarda, toplam yüzde 11,1 iken, Haziran 2001'de yüzde 13,8, Eylül 2001'de yüzde 17'ye çıkmıştır. Kredilerin takibe dönüş oranları bir jet hızıyla artmaktadır. Burada en önemlisi, kredi takip oranlarının, yüzde 17 olan bu genel oranın, kamu bankalarında yüzde 29,6, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunda yüzde 70, özel bankalarda ise yüzde 4,7 olmasıdır. Bunu hükümete soruyorum; ama, cevap alamıyorum. Kendilerinin, özel bankası olanların ve Fona düşen bankaların kredilerinde yüzde 70'lik bir takip oranı vardır; Fona aldığınız eski banka sahipleri hep, gayrimişru verdiyseler, bunların hakkında ne işlem yaptınız? Bu konuda bilgi istiyoruz. Bu bilgiye veremezseniz, biz size nasıl güvenip de devam edeceğiz?

Sonra, siz burada en önemli şeyi yaptınız. Sizi burada en çok kim sıkıştıracaktır; Sayıştay sıkıştıracaktır. Bir dışdenetim vardı. Sayıştayın dış denetiminden kaçtınız, içdenetime bağladınız. Aynı konu, afet konutlarında da vardı.

BAŞKAN - Toparlayım efendim.

ASLAN POLAT (Devamla) - Bitiriyorum Sayın Başkanım.

Afet konutlarında da Bayındırlık Bakanlığı, Sayıştayın dış denetimini içdenetime almıştı. Ben "bu yapılan doğru mu?" diye Sayıştaya sordum; Sayıştay da "bizim dışdenetimimizden çıktı, içdenetime girdiler" şeklinde cevap verdi. İçdenetim ne demektir, Bakanlığa, Başbakanlığa bağlı bir denetimdir; o bağımsız olmadığı için, vereceği raporlar, kamuoyunu da, bizi de tatmin etmez. Sonra, siz, bu kredilerde, o kadar, kendinize güvenemiyorsunuz ki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Toparlayın efendim.

GÖNÜL SARAY ALPHAN (Amasya) - 10 dakika konuştu, hâlâ konuşuyorsun!

ASLAN POLAT (Devamla) - Bir dakika da siz konuşun, dinleyelim.

BAŞKAN - Efendim, toparlayın. İstirham ederim...

ASLAN POLAT (Devamla) - Sayın Başkan, bitiriyorum.

Bir başka konu daha var, o da şu: Zaten hukukî bir kılıfa da aldınız kendinizi; hukuken de garanti ettiniz. Hukuken garantisiniz, Sayıştay denetiminiz yok; ama, bu düzen böyle gitmeyecek, sizin hesabınız her gün sorulacak.

Bakın, gene, siz, Plan ve Bütçe Komisyonuna Hazine bütçesi sunulurken verdiğiniz raporda, KOBİ'lere aktardığınız kredi -ki, bunlar teşvik alan KOBİ'ler- 4,7 trilyon. Yahu, 22 katrilyon, kalıyorsunuz, fon bankalarına para veriyorsunuz, sadece KOBİ'lere ayırdığınız, verdiğiniz teşvikli kredi 4,7 trilyon! Sizin bu yaptığımızın neyine güveneceğiz?!

BAŞKAN - Sayın Polat, teşekkür ediyorum.

Sayıştay maddesi 7 nci madde; gelirsiniz, orada konuşursunuz.

ASLAN POLAT (Erzurum) - Önerge yok ki konuşalım.

BAŞKAN - Efendim, ben, size yine söz veririm.

ASLAN POLAT (Erzurum) - 4 milyar dolar gidiyor; ama, 4 dakika konuşurmuyorsunuz! (SP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Polat, muhalefetin rahatsız olmaması için maddeyi ikiye böldüm.

HASAN GÜLAY (Balıkesir) - Sayın Başkan, pek anlamamış!

BAŞKAN - Efendim, geçici madde 4'ün görüşmeleri tamamlandı.

Madde üzerinde 1'i hükümetin olmak üzere, 10 adet önerge vardır; 3'ünü, malumunuz, okutacağım, aykırılık derecesine göre de daha sonra işleme koyup oylatacağım efendim.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

792 sıra sayılı "Malî Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının 5 inci maddesinin (j) fıkrasında eklenen Geçici 4 üncü maddesinin 9 uncu fıkrasının maddeden çıkarılmasını arz ederiz.

Erol Al

İstanbul

BAŞKAN - Diğer önergeyi okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

792 sıra sayılı "Malî Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının 5 inci maddesinin (j) fıkrasında eklenen Geçici 4 üncü maddesinin 4 üncü fıkrasının maddeden çıkarılmasını arz ederiz.

Erol Al

İstanbul

BAŞKAN - Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Bakanlığına

792 sıra sayılı Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının geçici 4 üncü maddesinin 7 numaralı fıkrasının ikinci paragrafında "....sektördeki payının asgari yüzde bir olması," ibaresinden sonra gelmek üzere "grup şirketlerine ve hissedarlara doğrudan ya da dolaylı verilen kredilerde 4389 Sayılı Bankalar Kanununun 11 inci maddesinde öngörülen limitleri geçmemiş olması" ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederim.

Kenan Sönmez

Bursa

BAŞKAN - Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görülmekte olan Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının 5 inci maddesinin (j) bendi ile 4389 sayılı Bankalar Kanununa eklenen geçici maddenin (1) numaralı fıkrasının ikinci paragrafının aşağıdaki şekilde değiştirilmesi, aynı maddenin (7) numaralı fıkrasının ikinci paragrafından "30 Eylül 2001 tarihindeki bilanço büyüklükleri itibariyle sektördeki payının asgari yüzde bir olması" ibaresinin çıkarılması, (8) numaralı fıkrasının (a) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesi, (8) numaralı fıkrasından (c) bendinin çıkarılması, (8) numaralı fıkrasının sonuna aşağıdaki hükümlerin eklenmesi ve (9) numaralı fıkrasındaki "..... bu maddede yer alan tedbirlerden yararlanabilirler." ifadesinin ".... (8) numaralı fıkranın (a) bendinde yer alan tedbirlerden yararlanabilirler" şeklinde değiştirilmesi arz ve teklif olunur.

"Bağımsız denetim kuruluşları tarafından 31 Aralık 2001 bilanço tarihi itibariyle düzenlenen mali tablolar esas alınarak, bilanço tarihinden sonra mali tabloları etkileyebilecek hususlar da dikkate alınmak suretiyle yapılacak özel denetimin kapsamı ve bu denetimde uygulanacak esas ve usuller Kurul tarafından belirlenerek duyurulur."

"a) Sermaye yeterliliği standart oranı yüzde beşten az ancak sıfırdan büyük ve 30 Eylül 2001 tarihindeki bilanço büyüklükleri itibariyle sektördeki payı asgari yüzde bir olan bankalarda, bu oranın yüzde beşe ulaşması için gerekli sermaye artırımına, ortaklarca veya sermaye artırımına katılanlarca ödenen tutarı aşmamak kaydıyla katılmasını,"

"Fon tarafından bankaya yapılan sermaye katılımının teminatını oluşturmak üzere, bankanın yönetim ve denetimini doğrudan veya dolaylı olarak elinde bulunduran ortaklara ait hisseler Fon tarafından rehin alınır. Rehne başvurusu gerektiğinde, rehinli hisse senetlerinin mülkiyeti, başkaca bir işlem yapılmasına gerek olmaksızın Fona geçer. Fon tarafından muhafaza edilecek bu rehinli hisseler üçüncü kişilerce haczedilemez, üzerine ihtiyatî haciz ve ihtiyatî tedbir konulamaz, üçüncü kişilere teminat gösterilemez.

Bankalar, (a) bendi hükümlerine göre Fon tarafından bankaya yapılan sermaye katılımlarının en az yüzde 60'ına karşılık gelen tutarı, aynı risk grubunda buldukları gerçek ve tüzel kişiler ile bankalar ve diğer mali kurumlar hariç olmak üzere, bankacılık ilke ve teamülleri çerçevesinde 30 Haziran 2003 tarihine kadar kredi olarak kullandırırılar. "

Kemal Derviş

Devlet Bakanı

BAŞKAN - Efendim, şimdi, aykırılık sırasına...

FETHULLAH ERBAŞ (Van) - Sayın Başkan, biz 3 önerge daha vermiştik. Mademki siz maddeyi 2 parçaya böldünüz, 2 parça içerisinde 9 önerge var...

BAŞKAN - Efendim, malumunuz, bütün önergeler saatli geliyor.

FETHULLAH ERBAŞ (Van) - Efendim, saatli geliyor da, yani, 2 ayrı madde oldu, her birine 3'er önerge vermek lazım. Şu anda, zaten, iktidar partileri, bu önergeleri doldurdular ve geri çekiyorlar.

BAŞKAN - Efendim, özlr dilerim...

FETHULLAH ERBAŞ (Van) - Yani, muhalefetin konuşma hakkını kısıtlıyorlar.

BAŞKAN - Efendim, affedersiniz, verilen önergelerin hepsi, geçici madde üzerine verilmiş. İstirham ederim... İtimat buyurun.

FETHULLAH ERBAŞ (Van) - Siz bir ihstanda bulundunuz, 2'ye böldünüz. Bari tamamlayın bunu efendim; yani, ihşanı tamamlamak...

BAŞKAN - Efendim, ben bölmedim, geçici 4 üncü maddeyi ayırdım. Önergeleri de mecburen ayırdım; ne yapayım... Hükümet 2 tane önerge vermişti zaten.

İstirham ediyorum... Ne olursunuz, bu saatte bunu yapmayalım... Boşuna münakaşa...

Önergeleri aykırılık derecesine göre işleme alıyorum.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

792 sıra sayılı Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının 5 inci maddesinin (j) fıkrasında eklenen geçici 4 üncü maddesinin 9 uncu fıkrasının maddeden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Erol Al

İstanbul

FETHULLAH ERBAŞ (Van) - Beyefendi geri çekecek!..

EROL AL (İstanbul) - Sayın Başkan, önergelerimin ikisini de çekiyorum.

BAŞKAN - Sayın Al önergelerinin ikisini de geri çekmişlerdir.

Üçüncü önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

792 sıra sayılı Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının geçici 4 üncü maddesinin (7) numaralı fıkrasının ikinci paragrafında "...sektördeki payının asgari yüzde bir olması" ibaresinden sonra gelmek üzere "grup şirketlerine ve hissedarlara doğrudan ya da dolaylı verilen kredilerde 4389 sayılı Bankalar Kanununun 11 inci maddesinde öngörülen limitleri geçmemiş olması" ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederim.

Kenan Sönmez

Bursa

BAŞKAN - Komisyon?..

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI METİN ŞAHİN (Antalya) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Hükümet?..

DEVLET BAKANI KEMAL DERVİŞ - Katılmıyoruz.

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Banka kaynaklarının grup şirketlerine kullanırılmasının kuralları 4389 sayılı Bankalar Kanununda belirtilmiştir. Söz konusu kanunun 11 inci maddesinde belirtilen limitleri geçen pek çok bankaya, bu nedenle, BDDK tarafından el konulmuştur.

Teklif edilen ibarenin tasarıya eklenmemesi, kanunu yok sayacağı gibi, çifte standart yaratacaktır.

BAŞKAN - Komisyonun ve Hükümetin katılmadığı, Sayın Kenan Sönmez'in önermesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Son önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Malî Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının 5 inci maddesinin (j) bendi ile 4389 sayılı Bankalar Kanununa eklenen geçici maddenin (1) numaralı fıkrasının ikinci paragrafının aşağıdaki şekilde değiştirilmesi, aynı maddenin (7) numaralı fıkrasının ikinci paragrafından "30 Eylül 2001 tarihindeki bilanço büyüklükleri itibariyle sektördeki payının asgari yüzde bir olması" ibaresinin çıkarılması, (8) numaralı fıkrasının (a) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesi, (8) numaralı fıkrasından (c) bendinin çıkarılması, (8) numaralı fıkrasının sonuna aşağıdaki hükümlerin eklenmesi ve (9) numaralı fıkrasındaki "...bu maddede yer alan tedbirlerden yararlanabilirler" ifadesinin "... (8) numaralı fıkranın (a) bendinde yer alan tedbirlerden yararlanabilirler" şeklinde değiştirilmesi arz ve teklif olunur.

"Bağımsız denetim kuruluşları tarafından 31 Aralık 2001 bilanço tarihi itibariyle düzenlenen malî tablolar esas alınarak, bilanço tarihinden sonra malî tabloları etkileyebilecek hususlar da dikkate alınmak suretiyle yapılacak özel denetimin kapsamı ve bu denetimde uygulanacak esas ve usuller Kurul tarafından belirlenerek duyurulur."

"a) Sermaye yeterliliği standart oranı yüzde beşten az, ancak sıfırdan büyük ve 30 Eylül 2001 tarihindeki bilanço büyüklükleri itibariyle sektördeki payı asgari yüzde bir olan bankalarda, bu oranın yüzde beşe ulaşması için gerekli sermaye artırımına, ortaklarca veya sermaye artırımına katılanlarca ödenen tutarı aşmamak kaydıyla katılmasını,"

"Fon tarafından bankaya yapılan sermaye katılımının teminatını oluşturmak üzere, bankanın yönetim ve denetimini doğrudan veya dolaylı olarak elinde bulunduran ortaklara ait hisseler Fon tarafından rehin alınır. Rehine başvurulması gerektiğinde, rehinli hisse senetlerinin mülkiyeti, başkaca bir işlem yapılmasına gerek olmaksızın Fona geçer. Fon tarafından muhafaza edilecek bu rehinli hisseler üçüncü kişilerce haczedilemez, üzerine ihtiyafı haciz ve ihtiyafı tedbir konulamaz, üçüncü kişilere teminat gösterilemez.

Bankalar, (a) bendi hükümlerine göre Fon tarafından bankaya yapılan sermaye katılımlarının en az yüzde 60'ına kadar gelen tutarı, aynı risk grubunda buldukları gerçek ve tüzel kişiler ile bankalar ve diğer malî kurumlar hariç olmak üzere, bankacılık ilke ve teamülleri çerçevesinde 30 Haziran 2003 tarihine kadar kredi olarak kullanırlar."

Kemal Derviş

Devlet Bakanı

BAŞKAN - Komisyon?..

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI METİN ŞAHİN (Antalya) - Olumlu görüşle takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Efendim, gerekçesini mi okutayım, yoksa, zatâliniz iki cümleyle ifade eder misiniz?

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) - Çok uyanıksınız Sayın Başkan!

BAŞKAN - Gerekçe çok uzun, ne yapayım efendim... İstirham ederim... Yani, madde gibi.

DEVLET BAKANİ KEMAL DERVİŞ - Özü, reel sektöre olan kredi miktarını mümkün olduğu kadar artırmak, sermaye katkısı konusunda asgarî 1'e 1 olan oranı gerçekleştirmek ve bu konuda, bunu çok kesin yapmak. Sunuş konuşmamda da belirttiğim gibi, kredi olanağını ortadan kaldırıyoruz. Esas, bu konuda, gerçekten, banka sahiplerinin, sermayeyi, kendi kaynaklarından bankaya koymalarını sağlamak.

BAŞKAN - Teşekkür ederim efendim.

Sayın milletvekilleri, Komisyonun takdire bıraktığı Hükümetin önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir efendim.

Kabul edilen önergeyle birlikte geçici 4 üncü maddeyi; yani, (J) bendini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, geçici 6 maddeyi, her ne kadar tasarının çerçeve 6 ncı maddesine bağlı ise de, müstakil bir madde olarak addediyorum. Başkanlık olarak, geçici 6 ncı madde üzerinde, çerçeve 6 ncı maddeden ayrı olarak, ayrıca görüşme açacağım ve gerekli işlemi yapacağım. Bu nedenle, çerçeve 6 ncı maddenin (C) fıkrasına kadar okutacağım ve üzerinde görüşme açacağım; bilahara, (C) fıkrasıyla birlikte geçici 6 ncı maddeyi okutup, üzerinde gerekli işlemi yapacağım.

Arz ederim efendim.

6 ncı maddeyi okutuyorum:

15.11.2000 tarihli ve 4603 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi ve Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanunda Yapılan Düzenlemeler

MADDE 6.- A) 4603 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin (3) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"3. Bankalarda 31/12/2002 tarihinden sonra özel hukuk hükümlerine tâbi olmayan personel çalıştırılmaz. Yeniden yapılandırma sürecinde bankaların yönetim kurullarınca gerek özel hukuk hükümlerine göre çalıştırılmak üzere kendisine sözleşme teklif edilen ancak özel hukuk hükümlerine göre çalışmayı kabul etmeyen gerekse özel hukuk hükümlerine göre çalışması uygun görülmeyp sözleşme imzalanmayan personel, bankaların yönetim kurullarınca Devlet Personel Başkanlığına bildirilir.

Devlet Personel Başkanlığı kendisine bildirilen personel listelerini en geç 45 gün içerisinde (özelleştirme kapsam ve/veya programındaki kuruluşlar hariç) tespit edeceği kamu kurum ve kuruluşlarındaki boş kadro ve pozisyonlara atanmalarını sağlamak üzere ilgili kurum veya kuruluşa gönderir. İlgili kurum ve kuruluş bildirimini ulaştığı tarihten başlayarak en geç 5 iş günü içinde bu personelin atanmalarını yaparak atamalara ilişkin bilgileri Maliye Bakanlığı ve Devlet Personel Başkanlığı ile ilgili bankalara bildirir. Atama tarihi itibarıyla personelin bankalarla ilişkisi kesilmiş sayılır. Personelin atandığı kurumda fiilen göreve başlayacağı tarihe kadar geçen sürede her türlü mali ve sosyal hakları bankalarca karşılanmaya devam olunur. Bu fıkrada hüküm bulunmayan hallerde 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Kanunun 22 ncı maddesi hükümleri uygulanır.

Ataması yapılan personel hakkında bankalar tarafından yapılacak teblig işlemini takiben 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 62 ve 63 üncü maddelerinin uygulanmasından atamayı yapan kamu kurum veya kuruluşu sorumludur.

Ancak bu şekilde nakledilen personelden anılan madde uyarınca eski kadrolarına ait hakları şahıslarına bağlı olarak saklı tutulanlar için bankacılık tazminatı da şahıslarına bağlı bir hak teşkil etmez.

4046 sayılı Kanunun 22 nci maddesi kapsamında Özelleştirme Fonu tarafından yapılması öngörülen ödemeler ilgili bankalar tarafından yapılır.

1.1.2002- 31.12.2002 tarihleri arasında uygulanmak üzere bu madde uyarınca, bankalardan genel bütçeli daireler ile katma bütçeli idarelere ve bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlara, genel ve katma bütçelerin transfer tertiplerinden yardım alan kuruluşlar ile sosyal güvenlik kuruluşlarına nakli yapılan personelin aylık ve diğer özlük hakları karşılığı tutar, ilgili bankalarca Maliye Bakanlığı Merkez Saymanlık hesabına yatırılır. Yatırılan bu tutar bir taraftan bütçenin (B) işaretli cetveline özel gelir, diğer taraftan Maliye Bakanlığı bütçesinde açılacak bir tertibe özel ödenek kaydedilir. Özel ödenek kaydedilen tutarları kurum ve kuruluşların bütçelerinin ilgili tertiplerine aktarmaya Maliye Bakanı yetkilidir. Nakli yapılan personelin aylık ve diğer özlük hakları karşılığı tutar, aylık dönemler itibarıyla ilgili bankalar ve Maliye Bakanlığınca müştereken tespit edilir ve bu miktar en geç tespitin yapıldığı ay sonuna kadar bankalarca yukarıda belirtilen hesaba yatırılır."

B) 4603 sayılı Kanunun geçici 3 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, bu fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra ve aynı maddenin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi veya Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi tarafından devir alınacak taahhütler ile aktifler arasındaki menfi fark, devir alan bankaya Hazine Müsteşarlığınca nakit ve/veya özel tertip devlet iç borçlanma senedi şeklinde sermaye olarak avans mahiyetinde ödenir. Ancak Hazinece avans mahiyetinde yapılan ödemeler Bankalar Yeminli Murakıplarınca yapılacak incelemeler sonucu onaylanacak devir bilançoları esas alınarak kesinleştirilir. Söz konusu inceleme sonucunda tespit edilen Hazine aleyhine doğmuş fark ve devir tarihi itibarıyla nazım hesaplarda yer alan taahhütler nakde dönüştükleri takdirde nakde dönüştükleri tarih itibarıyla Hazinece nakit ve/veya özel tertip Devlet iç borçlanma senedi olarak ödenir. Hazine lehine bir farkın tespit edilmesi halinde ise söz konusu fark ilgili yıl bütçe kanununda belirtilen esaslar dahilinde devir alan banka tarafından Hazineye ödenir.

Bu madde hükmü uyarınca yapılan Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketinin devir işlemleri nedeniyle doğan menfi farka ilişkin hesaplar muhasebe kayıtları bakımından Tasfiye Halinde Emlak Bankası Anonim Şirketinin Hazineye borçlu olmasını sağlayacak şekilde izlenir. Bu madde uyarınca yapılan devir sonucu oluşan menfi fark nedeniyle doğan Hazine alacağı 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun 446 ncı maddesinin ikinci fıkrasının uygulanmasında dikkate alınmaz. Bu devirden dolayı T.C. Ziraat Bankası bilançosunda görünen alacaklar özelleştirme süreci başlayana kadar karşılık ayrımlararak giderilir."

"4389 sayılı Bankalar Kanununun 14 üncü maddesinin (5) numaralı fıkrasının (c) bendi hükümleri bankanın taraf olduğu davalar yönünden (tesis edilen teminatlar iade olunur); 16 ncı maddesinin (2) numaralı fıkrası hükümleri banka aleyhine yapılacak takipler yönünden ve 16 ncı maddenin (9) numaralı fıkrası hükümleri Bankanın alacak ve borçları yönünden Tasfiye Halinde Emlak Bankası Anonim Şirketi hakkında da uygulanır."

BAŞKAN - 6 ncı madde üzerinde, Saadet Partisi Grubu adına, Hatay Milletvekili Sayın Mustafa Geçer; buyurun. (SP sıralarından alkışlar)

SP GRUBU ADINA MUSTAFA GEÇER (Hatay)- Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 792 sıra sayılı Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısıyla ilgili olarak Saadet Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; bu vesileyle, Yüce Heyetinize saygı ve selamlarımı sunuyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aslında, şu anda Türkiye'de yapılmakta olan yasalastırma işlemlerinin, biraz da, hükümetin, iktidarda olduğu süre içerisinde, yanlış idari ve mali uygulamaları, yanlış hukuki uygulamaları neticesinde çıkmış birtakım olumsuzlukların ve komplikasyonların izale edilmesine yönelik bir çalışma, çaba olduğunu görüyorum.

Burada, tabii, şu anda tüm uygulamaların getirdiği olumsuzluklar, âdeta, tüm sektörlerin bünyesinde birtakım tahribatlara, ülkenin birtakım dokusunda tahribatlara neden oldu. Sektörler, artık can çekişmeye, âdeta, bitkisel hayata döndüler. Şu anda sayın hükümet, ölmüş bir atı kamçılıyarak onu yürütmeye çalışıyor âdeta. Önce atı diriltmesi lazım. Aksi takdirde, bu yasal düzenlemeler sihirli değnek değil, ülkenin sorunlarını düzeltemez.

1994 yılında, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Yasası çıkarıldı. Burada güdülen amaç, aslında, batık bankalardaki mudilerin tasarruflarını korumaktı. Yani, bankalar battığı zaman, mudilerin tasarrufları devlet teminatı altına alınıyor, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu oluşturuluyor ve bu fona da, Hazineden ve ilgili bankalardan belli oranlarda para aktarılıyordu; ama, bu fon çıktıktan sonra, Türkiye'de, çok değişik birtakım hadiseler cereyan etmeye başladı. Bu yasadın önce bankalar, ya gaspçılar tarafından, hırsızlar tarafından ya da teröristler tarafından soyuluyordu. Aslında, veznedara silahlı dayayıp "ver bakayım" diyordu; fakat, çok fazla para da almıyordu; 3 milyar, 5 milyar gibi götürüyor, polis yakalıyor, iade ediliyordu; ama, bu yasadın sonra, bankalar, hırsızlar tarafından değil, bizatihi sahipleri tarafından soyulmaya başlanmıştır ve bu soygunlar öyle büyük boyutlara vardı ki, artık, o hırsızların yaptığı soygunlar masum birer iş halinde kaldı ve bu Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu uygulaması, mudileri koruma adına yapılmışken, bankaların, sahipleri tarafından soyulmasını getirdi: çünkü, özel bankalar, mantar gibi bankalar türedi; arkasından, yüksek faizle mudilerden para toplamaya başladılar, mevduat toplamaya başladılar ve kendi şirketlerine, teminatsız, garantisiz, bunları aktararak, bankayı... İşte, bir de, ekonomi literatürümüze, o zamandan beri kullanılan, "hortumculuk" ve "hortumlama" tabiri kazandı. Bankalar, çuvalarla para, sahipleri tarafından boşaltılmaya başlandı. Bir defa, buna sahip çıktılar; fon kaynakları buna yetmiyordu. Ondan sonra gelen, 55 inci hükümetten sonraki hükümet ve 57 nci hükümet, tuttular "finans sektörünü kurtaracağız, finans sektörünü kurtaracağız" adı altında bu bankaları kurtarmaya çalıştılar ve bunun maliyeti -net olmamakla birlikte- 20 milyar dolarları buldu ve hâlâ, şu anda getirilen yeni bir yasayla, bugün, onun tersi bir işlem yapıyor âdeta. Burada deniliyor ki: "Bankalara, birtakım kuruluşların, sektörlerin, reel sektörün, kredi borçlarını ödeyememiş sektörlerin kredi borçlarından dolayı mağdur olmuş bankalara kamu desteği sağlanacak."

Bu mağduriyetin haziran ayı sonu itibarıyla 5,7 katrilyon lira, yani 4 milyar dolar olduğu söyleniliyor; ama, burada kamunun katkısının da -net olarak nedir; soru sorma fırsatım olmadığı için Sayın Bakana sormadım- 10 trilyon dolayında olduğu söyleniyor. Yani, burada, bütün sektörler, bütün dokular öldürülürken, Türkiye'de 85'e yakın banka varken ve bunların 19 tanesi Fona devredilmişken, tutup, illâ ki, biz bankaları kurtaracağız deyip milyarlarca dolar harcarken, biraz da reel sektöre bir şeyler harcansa, Türkiye'nin genel ekonomisi, millî ekonomi açısından çok daha faydalı olur diye düşünüyorum; ama, tutmuş sayın hükümet, ben, bankayı... Kurtarmayın!.. 85 tane banka... Yaşayabilenler yaşasın, toplumun itibarı ettiği, para yatırdığı bankalar yaşasın. Şu Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunu da kaldırın. Niye üstlenelim?.. Yani, bir vatandaşım yüksek faiz alacağım

diye tercih ettiği bir bankada parası batıyorsa, bunu devlet tazmin etmek zorunda mı?! Şimdi, tutunuz, bu bankaların iştiraklerine veya başka firmalarına aktardığı borçlardan dolayı, bu defa da tersine bir işlemle, yine, o hortulanmış paraları, ödeyemeyen firmaların borçlarını bankaya ödeme adına, ters bir işlemle kamuya mal etmeye çalışıyorsunuz. Yani, burada, çok güzel kaplar içinde sunulmuş yemek ve tatlılar gösterip topluma, içine zehir katarak, toplumun tüm dokusunu, ekonomik dokusunu, sosyal dokusunu, siyasî, diplomatik dokusunu, âdeta, tahrip ettiniz. Yani, bunun başka bir izahı var mı! Allahaşkına çıkıp biri söylesin, bizi ikna etsin; evet...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Geçer, toparlarsanız... Lütfen... Rica ediyorum efendim...

MUSTAFA GEÇER (Devamla) - Sayın Başkan, toparlıyorum.

"Bugüne kadar yaptığımız düzenlemeler, şunlar, şunlar, şunlar, şu alanda olumlu sonuç vermiştir" diye bizi ikna edin. Biz, yani, muhalefet partisi olarak belki taraflı düşünüyor olabiliriz. Ben, olanca olumluluğumla, yaptığınız tüm işleri imbikliyorum, emin olun ki, içinde bir zerre temiz bir şey çıkaramıyorum allahaşkına! Yani, bunları burada izah etmeye çalışın da, millet de neyin ne olduğunu öğrensın.

Bu maddede, 4603 sayılı Kanunda düzenleme yapılarak, Ziraat Bankası, Halk Bankası, Emlak Bankası personelinin diğer kamu kurumlarına transferi, nakilleri düzenleniyor ve burada, işte, mağdur olacak personele, belki de bir iş güvencesi verilmesi veya özel hukuk çerçevesine geçmeyenler, sözleşme yapılmayanların da Devlet Personel Başkanlığı tarafından diğer kamu kurumlarına nakledilmesi düzenleniyor ve 3 tane madde halinde düzenlenmiş. Daha sonra geçici bir madde sunularak, Emlak Konut AŞ'nin personelinin de aynı şekilde transferi düşünülüyor.

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum. (SP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum, çok merci efendim.

Şimdi, söz sırası Adalet ve Kalkınma Partisinde.

Bingöl Milletvekili Sayın Mahfuz Güler, buyurun efendim.

Maddeyi ikiye bölünce, vakit kalmadı, süreyi uzatamıyorum. Herkes kendi stüresini kullansın.

AK PARTİ GRUBU ADINA MAHFUZ GÜLER (Bingöl) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, 792 sıra sayılı tasarınnın 6 ncı maddesi üzerinde AK Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum; bu vesileyle Yüce Heyetinize saygılarımı sunuyorum.

Değerli arkadaşlar, tasarınnın 6 ncı maddesi, personel hareketlerini, banka çalışanlarının durumlarını düzenleyen bir maddedir. Evet, görünen o ki, bu hükümet, bu tasarını gerçekleştirmekte kararlıdır. Biz ne yaparsak yapalım, öyle görünüyor ki, bu akşam, bu tasarı gerçekleşecek.

Şunu da söyleyeyim değerli arkadaşlar: Bu sanal önergeler, bu uyduruk önergeler de sizi kurtarmayacak yarın halkın nezdinde.

O halde bize düşen görev, bir muhalefet partisi olarak tarih önünde sorumluluğumuzu yerine getirmektir; yani, tarihe not düşmektir.

Bu tasarınnın bu haliyle geçmesi demek, daha önce batan bankacılara bu desteğin verilmediğinin kayıt alınması demektir aynı zamanda. Ülkemizi boydan boya bir yangın yerine döndüren bu yetenezsiz ve beceriksiz idare, bu basiretsiz hükümet, 2 milyon insanımızı işinden, aşından etmiştir; 400 000 esnafımız işyerini kapatmak zorunda kalmıştır. Türkiye, cumhuriyet tarihinde eşi ve benzeri görülmemiş bir şekilde fakirleşmiş, gayri safi milli hâsılamız 140 milyar dolara

kadar düşmüştür. Fert başına düşen milli gelir, 3 200 dolardan 2 200 dolara kadar düşmüştür. Bunun anlamı şudur: Ülkemizde en zengin sanayicimizden en fakir vatandaşımıza kadar her fert, otuz kırk yılda biriktirdikleri birikimlerinin yüzde 40'ını, bu hükümetin bu başarılı icraatlarıyla (!) bir gecede kaybetmişlerdir. Bütün toplum olarak herkes bir gecede yüzde 40 fakirleşmiştir.

Anlı şanlı sanayicilerimiz, 68 milyon insanın gözü önünde ağlamış, gözyaşı dökmüşlerdir.

Şimdi, bu hükümetin sayın milletvekillerine sesleniyorum: Bu vebalin altından nasıl kalkacaksınız? Sizi IMF'ye mahkûm eden, mecbur eden bu hükümete daha ne kadar dayanacaksınız? IMF'nin dayatmalarına, emirlerine, uzlaşma kültürü adına, koalisyon adabı adına daha ne kadar dayanacaksınız? Doğrusu, ben değil, bütün Türk Milleti merak ediyor.

Değerli milletvekilleri, bu tasarıyla, bankalarda, 31.12.2002 tarihinden sonra, özel hukuk hükümlerine tabi olmayan personel çalıştırılmaz" hükmü getirilmektedir. Mevcut ekonomik koşullarda, her yönüyle, olağanüstü büyüklükteki kamu bankalarının özelleştirilip özelleştirilemeyeceği belli değildir. Bize göre, misyonları itibariyle, özkerleşmeleri daha doğru olacaktır. Kamu bankalarının özelleştirilmeleri durumunda kadrolu personelin mağduriyeti söz konusu olacaktır. Bu nedenle, kamu payı yüzde 50'nin altına düşünceye kadar mevcut uygulamanın devamından yanayız. Kaldı ki, kamu payı yüzde 100'e yakın olan bu kuruluşlarda, aslı ve sürekli görevlerin 1475 sayılı İş Kanununa tabi personel tarafından yürütülmesi ve bunların, Anayasanın 128 inci maddesi kapsamında memur veya diğer kamu görevlisi sayılmayacağı, Anayasa Mahkemesinin 1988/55 ve 1991/7 sayılı kararlarında açık ve kesin olarak vurgulanmıştır.

Kamu bankaları, halihazırda gerçek anlamda bir bankacılık yapmamakta, Hazineden, görev zararları karşılığı alınan devlet tahvillerinin dönemsel kupon faizi gelir yazılarak fiktif kârlılık sağlamaktadırlar. Öte yandan, Şubat 2001'deki krizin akabinde bu bankaların ortak yönetimi bir karar alarak, kriz nedeniyle, işletmelerin zorda olup olmadığına bakmaksızın, onbeş gün içinde ödenmek üzere kredileri geri çağırması ve ödenmeyen tüm kredileri kanunî takip hesaplarına intikal ettirecek, bir yandan "kamu bankalarında çok büyük batıklar var" demagogisi yapmayı, diğer taraftan da takibe aktardıkları bu kredilere karşılık ayrıarak, zarar göstermek suretiyle bu tutarları Hazineden öz sermaye olarak tahsil etmiştir.

Halk Bankasına açıktan atanan ve özel hukuk hükümlerine göre sözleşmeli olarak çalışanların ücretleri, hem sektör ortalamasına hem de bankada sözleşme imzalayanlara göre göreceli olarak çok yüksektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Güler, toparlayım lütfen.

MAHFUZ GÜLER (Devamla) - Bu hususu özellikle dikkatlerinize sunmak istiyorum. Yüksek belirlenen bu tutarlar, Kasım 2001'de seyyanen 150 milyon lira artırılmış ve 1 Ocak 2001 tarihinden geçerli olmak üzere yüzde 35 oranında yükseltilmiştir. Böylece, bir genel müdür yardımcısı 6 milyar 362 milyon lira aylık ücret almaktadır, bir merkez şube müdürü, yine, 6 milyar 194 milyon lira ücret alabilmektedir. Bunlara ilaveten, ayrıca, üç ayda bir de bir ücretleri tutarında ikramiye ödenmektedir. Bu şekildeki bir ücret politikasıyla bu bankaların düzelmesi mümkün değildir.

Bu duygu ve düşüncelerle, bu kadar olumsuzluklar içinde bile olsa, bu tasarrımın, halkımıza hayırlı ve uğurlu olmasını yine de temenni ediyor, Yüce Heyetinize saygılar sunuyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Güler.

Söz sırası, Doğru Yol Partisi Grubu adına, Ankara Milletvekili Sayın Cihan Paçacı'da.

Buyurun efendim. (DYP sıralarından alkışlar)

Süreniz 5 dakika.

DYP GRUBU ADINA MUSTAFA CİHAN PAÇACI (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının 6 ncı maddesiyle ilgili olarak, Doğru Yol Partisi Grubunun görüşlerini ifade etmek üzere söz almış bulunuyorum; bu vesileyle, Yüce Meclisi tekrar saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, söz konusu değişiklikle, kamu bankalarında çalışan personelin nakli ve bu nakille ilgili prosedürün ayrıntılarına ve yine, özlük haklarıyla ilgili bazı ayrıntılara girilmiştir.

Personelin lehinde yapılacak her değişikliğin tabii ki yanında oluruz; ancak, uygulamada, kamu personelinin tereddütleri ve endişeleri giderilmiş değildir.

Değerli milletvekilleri, bilindiği üzere, bankacılık sektörü bir hizmet sektörüdür. Bu sektörde, kaliteyi, verimliliği ve etkinliği belirleyen en önemli unsur insan kaynağıdır. Kurum, çalıştırdığı personelin niteliğini ve motivasyonunu yükselttiği ölçüde buradan azami verimi elde edebilir.

Özellikle, kamu bankalarının personeli tedirgin ve kaygılıdır; geleceklerinin ne olacağını bilememektedirler. Yirmi yıllık bir bankacının, sözcüğü, bir sağlık ocağında görevlendirilecek olması, kalifiye insan kaynağının heba edilmesi demektir, israf edilmesi demektir.

Ben, hem Halk Bankasında hem Ziraat Bankasında görev yaptım. Burada çalışan personeli yakinen tanırım; gerçekten, buradaki personel, hem özverili hem tecrübeli hem de bankacılığı çok iyi bilen arkadaşlardır. Ancak, bugünlerde gördüğüm bütün personel "acaba, sözleşme imzalayalım mı; imzalarsak, acaba, ileride iş akdimiz feshedilebilir mi; yoksa, Devlet Personel Dairesine mi gidelim" diye soru yöneltmekte ve haklı bir endişe içerisinde bulunmaktadırlar.

Maddenin (A) paragrafında "31.12.2002 tarihinden sonra özel hukuk hükümlerine tabi olmayan personelin çalıştırılmayacağı" hükmü mevcuttur; yani, bir yıllık bir süre verilmiş. Kendisine sözleşme teklif edildiği halde, çalışmayı kabul etmeyen ve dolayısıyla, sözleşme imzalamayan personel oranı yıl sonuna kadar yüksek olursa, 2002'den sonra ne yapılacaktır? Sözleşimi, Halk Bankası personeli sözleşme imzalamazsa, bu personel Devlet Personel Başkanlığına gönderileceğine göre, bu bankayı hangi personelle çalıştıracaksınız; bu belli değildir. Ayrıca, sözleşme imzalayan veya idarece sözleşme yapılmayan personel de kaygı içindedir. Devlet Personel Başkanlığı, bu banka personelinin atanmasını, hangi kurumlara, hangi unvanla yapacak, belli değildir. Bu belirsizliklerin mutlaka giderilmesi gerekir.

Ayrıca, bu personelin, yani bankadan ayrılacak olan personelin de, yine, ücretlerinde bir azalma meydana gelmemesi gerekir. Bankada çalışan personel "bankacılık tazminatı" adı altında bir ücret almaktadır; ama, bankadan ayrıldığında bu ücret kesilecektir; en azından, bu ücretin kendisine bir hak olarak verilmesi gerekir diye düşünüyorum.

Değerli milletvekilleri, krizlerin finans sektörü üzerindeki tahribatının faturası, hiçbir günahı olmadığı halde, bu sektörde çalışan personele çıkmıştır. Bugün 35 000 -yarın belki 50 000- yetişmiş, kalifiye banka çalışanı işini kaybetmiştir. Bu yetişmiş ve tecrübeli kadronun mutlaka, tekrar iş sahibi yapılması gerekir. Türkiye'nin yetişmiş, kalifiye insan kaynağını heba etme lüksü olamaz. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu, bir sistem dahilinde, personel ihtiyacı doğacak bankalara işini kaybeden bankacıların tekrar istihdamı konusunda bir görev üstlenebilir.

Bu vesileyle, Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Paçacı, çok teŖekkür ediyorum.

6 ncı madde üzerinde görüŖmeler tamamlanmıŖtır.

6 ncı madde üzerinde 4 önerge vardır, 3'ünü iŖleme koyacağım, geliŖ sıralarına göre okutup, sonra aykırılık sıralarına göre iŖleme alıyorum.

Önergeleri okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

792 sıra sayılı Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının 6 ncı maddesinin (A) fıkrasına aŖađıdaki cümlelerin eklenmesini arz ederiz.

"Zorunlu emeklilik halinde ilgili bankanın sorumluluğu sona ermektedir"

Erol Al

İstanbul

BAŞKAN - Diğer önergeyi okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

792 sıra sayılı Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının 6 ncı maddesinin (A) fıkrasının ikinci fıkrasında yer alan "personel listelerinin en geç 45 gün içerisinde" ibaresindeki "45 gün"ün, "60 gün" olarak deđiŖtirilmesini arz ederiz.

Erol Al

İstanbul

BAŞKAN - Diğer önergeyi okutuyorum; biliyorsunuz, en aykırı önerge, bunu okutup iŖleme alıyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

792 sıra sayılı Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının 6 ncı maddesinin tasarıdan çıkarılmasını arz ederiz.

Erol Al

İstanbul

BAŞKAN - Komisyon ?..

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI METİN ŖAHİN (Antalya)- Katılmıyoruz Sayın Başkan.

EROL AL (İstanbul)- Sayın Başkan, önergelerimi geri çekiyorum.

BAŞKAN - Hepsini mi?

EROL AL (İstanbul)- Evet.

BAŞKAN - Peki efendim, hepsini çektiler.

6 ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiŖtir.

Geçici 6 ncı maddeyi okutuyorum:

C) 4603 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 6.- Bu Kanunun geçici 2 nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen süreler içinde emeklilik hakkını kullanmayanlara son kez bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren iki ay içinde emekli olmaları halinde emekli ikramiyeleri %20 fazlasıyla ödenir.

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesine göre kurulmuş Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketi Mensupları Emekli ve Yardım Sandığı Vakfına tâbi personel için de bu madde hükümleri uygulanır.

Bu madde kapsamında emekli olan personel emekli olduğu tarihten itibaren 3 yıl içinde anılan bankalarda yeniden istihdam edilemez.

25.11.2000 tarihinde bu bankalarda çalışan personelden özel hukuk hükümlerine geçirilenlerin hizmet sözleşmelerinin 31/12/2003 tarihine kadar, bankaların disiplin yönetmelikleri hükümleri saklı kalmak kaydıyla 1475 sayılı İş Kanununun 17 nci maddesi dışında kalan sebeplerle bankalar tarafından feshedilmesi halinde söz konusu personel hakkında bu Kanunun geçici 1 inci maddesinin (3) numaralı fıkrası uyarınca işlem tesis edilmek üzere Devlet Personel Başkanlığına bildirilir. Bu kapsamda olan personele sözleşmenin feshi nedeniyle ihbar ve kıdem tazminatı ödenmez. Bankaların kurduğu, kuracağı ve iştirak ettiği veya edeceği şirketlere bu bankalardan geçen ve T.C. Emekli Sandığı ile 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesi uyarınca kurulan Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketi Emekli ve Yardım Sandığı Vakfı ile irtibatları devam eden personelden isteyenlerin anılan sosyal güvenlik kurumları ile irtibatları devam eder. Bu fıkra hükümleri bu personel hakkında da uygulanır."

BAŞKAN - Geçici 6 ncı madde üzerinde, Saadet Partisi Grubu adına, Konya Milletvekili Sayın Veysel Canda; buyurun. (SP sıralarından alkışlar)

Süreniz 5 dakika.

SP GRUBU ADINA VEYSEL CANDAN (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 792 sıra sayılı tasarinın geçici 6 ncı maddesi üzerinde söz aldım, Muhterem Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, bu hükümet, bu tasarıyı cebren ve hileyle götürmeye çalışıyor. Sanal önergeler -verilen dört tane önerenin dördü birden çekiliyor- İhtizük ihlalleri... Korkarım, sizin bu uygulamalarınız, Parlamentoda teamül haline gelir.

10 milyar dolar para gelmeden kavgası başladı. Halbuki, paranın gideceği yer, para gelmeden önce belliydi; 5 milyar dış borç, 5 milyar da bankalar.

Şimdi, Sayın Bakanı burada zevkle dinledik biraz önce. Sayın Derviş diyor ki: "IMF'yi biz ikna ettik, formül yerli." Buna çok memnun olduk, formülün yerli olduğuna. Ayrıca, diyorlar ki: "Borsa, faiz ve döviz iyileşme yolunda, bunlar iyileşti. Eğer bankalar da iyileşirse, siz bu kanunu çıkarırsanız para reel sektöre gider ve böylece işler çözülür." Bu doğru değil, bu görüşe katılmıyoruz.

HASAN GÜLAY (Manisa) - Para demedik.

VEYSEL CANDAN (Devamlı) - Sayın Bakan "yanıldım, hata ettim, krizin derin olduğunu fark edemedim" diye bu kürsüden ifade buyurdular. Şimdi, kendisine soruyorum; ya şimdi de yanılıyor iseniz ne olacak bu 5 milyar dolar?

Değerli arkadaşlarım, Sayın Derviş diyorlar ki: "Bankalara sermaye desteği verilmezse, durum altı ay sonra ağırlaşır." Böyle beceriksiz, böyle yetenezsiz, böyle aciz, böyle iktidar olup muktedir olmayan hükümete sizin gibi bir bakan gereklidir değerli arkadaşlar.(SP ve AK Parti sıralarından alkışlar)

Bu beceriksiz, yeteneksiz hükümet son beş yılda göz göre göre göre kamu bankalarını soydurdu. Sermayesi yetersiz olduğu halde, birçok holdinge özel banka kurma izni verdi. Bakan, Sayın Derviş bu benim söylediğim başlıkları takip ederse, doğru olduğunu kendisi de tasdik ediyordur. Arkasından, bu bankalar hakkında Yüksek Denetleme Kurulu, KİT Komisyonu raporları, banka murakıp raporları işleme konmadı, açık olarak yolsuzluğa göz yumuldu. Yolsuzluk şikâyetleri o kadar arttı ki, izlenemez hale geldi. DGM'ler devreye girdi, banka sahipleri tutuklandı. İçi boşaltılan bankalara elkondu. Devlette banka sayısı 18'e yükseldi. Şimdi, bu tasarıyla, bütün bankalar devletin oluyor. Zarar, 30-40 katrilyon.

Şimdi, hükümet "18'ine elkoyduk, geri kalan bankaların mali yapıları bozuk, bu bankalara 5 milyar dolar vereceğiz ve yedi yıl da vade yapacağız" diyor. Peki, batık bankaların kaynakları nereden; zam ve vergi; yani, bu millettten alacaksınız ve almaya devam ediyorsunuz, birçok vergi kanunları çıkıyor. Arkasından, dışarıdan kredi almak için uğraşıyorsunuz. Bu gece, bu kanun çıktığı zaman, IMF de hemen açıklamayı yapacaktır; ama, bu krediyi de dönüp yine millettten alacaksınız; çünkü, alman bu para, borç para. Bu kısa tarihçeden anlaşılacağı üzere, eksik kalan hortumlama da böylece tamamlanmış olacak.

Tabii, Sayın Bakan, ara sıra restini çekiyor; bugün basında okudum, diyor ki: "Ya güveneceksiniz ya da bu işleri bir başkası yapsın." Doğru söylüyor; böyle beceriksiz, böyle yeteneksiz bir hükümet, ancak böyle ifade edilir. İşin bir doğrusu daha var; ne Derviş'in ne de hükümetin dediği... Hiçbirisinin, ne hükümetin ne de Sayın Derviş'in istifa yetkisi yok; ta ki görevleri bitene kadar. Zaten görevleri bitince, hiç kimse, bu koltukta kimseyi oturtmaz.

Peki, kavga tartışması nereden meydana geliyor değerli arkadaşlar; hangi banka pastadan ne kadar pay alacak, yardım kriterleri ne olacak; bankalara verilen bu kaynak, hangi şirkete, hangi şartlarda verilecek? Asıl tartışma bu; tabii, burada, milletvekillerine de hiçbir şey zaten kalmamış.

Değerli arkadaşlar, şimdi, iki tane hükümet ortağının bu tasarıyla ilgili görüşlerini belirteceğim. Bunlardan bir tanesi, MHP Grubundan; aynen şunu söylüyor bir devlet bakanı: "Kamu bankalarını özelleştireceğiz derken, devlet eliyle özel bankalara kaynak aktarımı olmaz." Şimdi, MHP'liler, bu istikamette oy vermek mecburiyetinde. Gelelim DSP'ye; DSP'li bakan aynen şunları söylüyor: "Devleti bir yandan ekonomiden çekerken, bir yandan bankalara ortak etmenin çelişki olduğunu düşünüyorum." Hikmet Sami Türk. Peki, şimdi, her iki gruba, ortağa soruyorum... ANAP'a sormuyorum; onlar, zaten bankacı, onlara soracak bir şeyimiz yok!.. (SP sıralarından alkışlar) Onlara soracak bir şeyimiz yok!.. Size hiç sormuyorum; zaten, siz tamam... Anladım sizin dediğinizi, hiç sormuyorum.

Değerli arkadaşlar, şimdi, bakın, bankalar Sayıştay denetiminden uzak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VEYSEL CANDAN (Devamla) - 1 dakika, Sayın Başkan.

BAŞKAN - Toparlayın efendim.

VEYSEL CANDAN (Devamla) - Değerli arkadaşlar, şimdi, bu geçici 6 ncı madde... Bankaları değiştirdik ya, şirket yaptık, anonim şirket yaptık, eski borçlarını yönetim kurulları tasfiye etti, vesaire vesaire; kaldı gariban çalışanlar... Bir taraftan, bu geçici 6 ncı maddede diyorsunuz ki: "Size son bir fırsat tanıyoruz, eğer iki ay içinde emekli olursanız, size yüzde 20 fazla vereceğiz." Al-datıyorsunuz. Yani, ufak bir ekmeğe dilimi üzerine bir kaymak sürüyorsunuz; böylece, çalışanların hakkına da tecavüz ediyorsunuz. Bu aldatmaca, olmaz...

Sayın Derviş, sizi tebrik ediyorum; herkes aleyhinizde konuşuyor, ben sizi tebrik ediyorum. Bu üç ortağı da dize getirdiğiniz için, sizi tebrik ediyorum. (SP, DYP ve AK Parti sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar...

HASAN GÜLAY (Manisa) - Dedikodu yapma, ayıpl.. Dedikodu yapma!..

VEYSEL CANDAN (Devamla) - Kendileri buradayken dedikodu olmaz; kendilerinin yüzüne söylüyoruz, yüzüne... (SP sıralarından alkışlar)

HASAN GÜLAY (Manisa) - Dedikodu yapma!..

BAŞKAN - Efendim, toparlar mısınız lütfen...

VEYSEL CANDAN (Devamla) - Tamam...

Değerli arkadaşlar, DSP'li arkadaşlarımız -tabii, tebrik ediyorum onları- bugün, 13 milletvekili imza atıyorlar, Meclis Grubuna müracaat ediyorlar; diyorlar ki: "Biz, bu yasaları..."

HASAN GÜLAY (Manisa) - Sen bizim işimize karışma!.. Sen kendi işine bak!..

VEYSEL CANDAN (Devamla) - Yahu, çıkıp durma şimdi...

BAŞKAN - Efendim, karışıklık konuşmayın. İstirham ediyorum... Sayın Candan...

VEYSEL CANDAN (Devamla) - Bak, ağır bir laf ederim, altında kalırsın ha... Ağır bir laf ederim, altında kalırsın...

HASAN GÜLAY (Manisa) - Çıktın, dedikodu... Yap konuşmanı, yapı..

VEYSEL CANDAN (Devamla) - Bak, altında kalırsın, bitirelim şu işi...

HASAN GÜLAY (Manisa) - Yap konuşmanı!..

AYDIN TÜMEN (Ankara) - Doğruyu konuş...

VEYSEL CANDAN (Devamla) - Kemal Derviş'in bilgi vermesini istedi...

AYDIN TÜMEN (Ankara) - Ne alakası var?!..

VEYSEL CANDAN (Devamla) - Durun bir dakika... Bir dakika, bir şey...

AYDIN TÜMEN (Ankara) - Ayıp bir şey...

VEYSEL CANDAN (Devamla) - Hepiniz birden söylemeyin; tek tek hepinize cevap vereceğim, endişeye mahal yok! (SP sıralarından alkışlar)

Şimdi, 13 milletvekili, Gruba diyor ki: "Biz, bu yasayı anlamadık." Sayın Derviş, bugün, DSP grubuna gidiyor, bilgi veriyor, veriyor, veriyor, veriyor... Peki, ben, şunu soruyorum: Yani, siz, bu tasarımı buraya getirip Ziraat Bankasını, Halk Bankasını özkerleştirilelim, üç yıl süre alalım diye kanun getirmediniz mi; getirdiniz. Şimdi, 7 katrilyon...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Efendim, lütfen, herkese yarım dakika verdik, size 1,5 dakika; toparlayım.

Teşekkür ederim.

VEYSEL CANDAN (Devamla) - Tamam, bitiriyorum.

Önergelerde konuşmak üzere, teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (SP ve DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Ben teşekkür ediyorum.

VEYSEL CANDAN (Devamla) - Siz, söylemenize rağmen, size de saygı sunuyorum.

BAŞKAN - Efendim, şimdi, söz sırası, Doğru Yol Partisinde.

İzmir Milletvekili Sayın Ufuk Söylemez; buyurun efendim. (DYP sıralarından alkışlar)

DYP GRUBU ADINA H. UFUK SÖYLEMEZ (İzmir) - Sayın Başkan, Yüce Meclisin saygıdeğer üyeleri; Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Yasa Tasarısının geçici 6 ncı maddesi üzerinde söz aldım; şahsım ve DYP Grubu adına, hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, az önce değerli milletvekilimiz Sayın Cihan Paçacı'nın da altını çizdiği gibi, Ziraat Bankası ve Halk Bankası, misyonlarıyla, köklü tarihleriyle, yetmiş personeliyle, ülkenin esnafına, çiftçisine yaptığı, tarımına yaptığı büyük katkılarla, gerçekten büyük birikimi olan bankalardır.

Bu bankaların personelinin, bugün, tedirginlik içinde, kuşku içinde, yarınından emin olmadan bir beklenti içine girmiş olması, bu bankalardan Ziraat Bankasında müfettiş muavini olarak girmiş, mesleğe öyle başlamış bir arkadaşınız olarak, beni de son derece üzmemekte, Halk Bankasında görev yapmış bir yönetici olarak da beni üzmemektedir.

Dışarıdan personel transferi elbette olabilir; ancak, ücret adaletsizliği son derece sıkıntı vermektedir. Elimde, bana Halk Bankası personeli tarafından iletilmiş bir ücret listesi var. Gerçekten de, ilk 30 liste diyebilirim buna; Halk Bankasından 10 milyar lirada, 9 milyar liradan başlayan ve 3,5-4 milyar liraya kadar inen müdür ve yönetici ücretleri...

NECMİ HOŞVER (Bolu) - Ayda mı alıyorlar?!

H. UFUK SÖYLEMEZ (Devamla) - Ayda alıyorlar, bir milletvekilinden daha fazla alıyorlar.

NECMİ HOŞVER (Bolu) - Onu söyle, millet de duysun...

H. UFUK SÖYLEMEZ (Devamla) - Ben bankacılık sektörünün, mesleğinin zor, ihtisas gerektiren, uzmanlık gerektiren, riskli bir meslek olduğunu biliyorum ve hak ettikleri parayı almalarını elbette isterim; ama, Halk Bankasına yıllarını vermiş, emek vermiş değerli personelden, yarınından emin olmayan, zorlama bir sözleşmeye imza atılması istenmekte ve sonu belli olmayan bir yere itilmekte; ama, maalesef, transfer edilen arkadaşlarımıza, birine 500 milyon lira, 700 milyon lira reva görülürken, aynı işi yapan, hatta o bankaya çok daha fazla emek vermiş, her şubesinde görev yapmış insanlara bu reva görülürken, yeni gelenlere 5-10 milyar lira ücret takdir edilmesi tam bir sosyal adaletsizlik, tam bir eşitsizlik, tam bir haksızlıktır diye düşünüyorum.

NECMİ HOŞVER (Bolu) - Tam bir vurgun!..

H. UFUK SÖYLEMEZ (Devamla) - Bu konuda, vicdanen de, hukuken de yanlış yapıldığını, Anayasaya aykırı bir şey yapıldığını düşünüyorum ve bu konuda hükümeti uyarıyorum. Bu, gerçekten, eşitliğe, Anayasa ilkesine aykırıdır, "eşit işe, eşit ücret" ilkesine de tamamen aykırıdır.

Bir hususa daha dikkat çekmek istiyoruz, tabii, yasa çok geniş, çok hızlı geçiriliyor; yeni borsazedeler yaratılmasından, biz, DYP olarak endişe ediyoruz.

Bakınız, geçen geçici 4 üncü maddede de değinildi, zarardaki bankaların denetim sonrası sermayesinin azaltılması hükmüne bağlandı; ancak, bu yasaya göre yedek akçelerle karşılanamayan zararların giderilmesi için sermaye de aynı miktarda azaltılıyor. Bunun anlamı, hissedarların hisseleri 100 ise, 7 lira zarar varsa, 93'e düşüyor. Yani, borsadaki bir bankadan, borsaya, sermaye piyasası kurallarına uygun olarak birikimini götürüp hisse almış vatandaşımız, bu denetimler sonucunda yapılacak hesaplamalar sonucunda, ilan edilen bilançodaki kârın kâr olmadığını ve buradan zararların düşülerek elindeki hisse senedinin kuşa çevrildiğini görecek. Zaten, Fona devredilen bankalardan 300 000'e yakın vatandaşımız borsazede olmuştur; yatırdıkları paralar, küçük tasarrufları buharlaşıp gitmiştir. Biz, bunlarla ilgili bir düzenleme beklerken, yeni borsazedeler yaratılma riskini görmemizin de üzüntüsü içindeyiz. Küçük hissedarları gözetmeyen bir anlayış yanlışdır.

Bankalara mevduat garantisi verilmesi eleştiriliyor. Panik ve kriz halinde, birçok ülkede, banka mevduat garantisi verilir, panik ve kriz geçtikten, düzenlemeler yapıldıktan birkaç sene sonra da bundan çıkılabilir; ama, esas olan, küçük tasarruflu, tasarruf sahibini korumaktır; ama, burada yapılan tam tersidir. Burada da, borsadan hisse alan küçük yatırımcı, son derece zorlama bir noktaya gelmiştir.

Değerli milletvekilleri, her istikrar programı, ülkeyi mevcut durumdan daha iyiye götürmeyi, varsa krizi aşmayı, yoksa zenginlik ve refah getirmeyi hedeflemelidir; ama, bu uygulanan istikrar programları, Türkiye'yi, aksine, krize sokmuş, 1997'de 80 milyar dolar olan dışborç, bugün 120 milyar dolara dayanmıştır.

Gerçekten, kötüleşen sadece bu değildir. İstikrar programı uygulayıp yüzde 90 enflasyona başarı diye bakanların da şapkaı önüne koyup düşünmeleri lazım. Türkiye, esas makro ekonomik programlarını doğru istikrar programlarını uygulamak yerine, börtük pörtük, gecikmiş, adaletsiz ve sonu olmayan, yararının ne olacağı belli olmayan eşitsiz bu tür düzenlemelerle, dipsiz kuyuya paralar atarak bu krizden çıkamaz, bu krizin inanılmaz tahribatını tekrar saramaz diye düşünüyorum.

Gelecek maddelerde görüşlerimizi açıklamaya devam edeceğiz. Hepinizi saygılarımla selamlıyorum efendim. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Söylemez.

Şimdi, söz sırası, Adalet ve Kalkınma Partisinde.

Kayseri Milletvekili Sayın Salih Kapusuz; buyurun efendim. (AK Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz 5 dakika efendim.

AK PARTİ GRUBU ADINA SALİH KAPUSUZ (Kayseri) - Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Görüşmekte olduğumuz, değerli milletvekili arkadaşlarımızın, hatta, iktidarda bulunan siyasi partilerin genel başkanlarının bile sindiremediği, kabullenemediği, zor şartların, zorla Türkiye'nin gündemine getirdiği bu tasarıyla ilgili olarak son maddeleri görüşmeye başladık. Tabii, değerli söz-cüler, bu konularla ilgili teknik birçok konuyu değerlendirdiler.

En son olarak görüştüğümüz bu 6 ncı maddenin bölünmüş halinde, özellikle, bu kurumlarda çalışan, yani, 4603 sayılı Ziraat Bankası, Halk Bankası ve Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketinde görevli bulunan personelin haklarını düzenleyen, onları, âdeta, zorla emekliliğe sevk etmeye yönelik madde üzerinde konuşuyoruz.

Tabii, Türkiye birçok sıkıntıları yaşarken, milyonlarca insanımız işsizken, âdeta, tedirginlik yaşayan, aileleriyle, çocuklarıyla sıkıntı ve ümitsizlik içerisinde sevk edilmiş bu çalışan insanlarımız, bu tasarının buradan geçmesi halinde, elbette, bunun birçok siyasilerimize yansımalarıyla, yöneticilerin de bundan tedirgin olacağı bir uygulamayla karşı karşıya bulunacağız.

Fevkalade yanlış adımların atılacağından, haklı haksız ayırımı yapmaksızın birtakım korumacılıkların fertler üzerinde olacağı endişesiyle, şunu ifade etmek istiyorum:

Değerli arkadaşlar, herhalde bu krizin sorumlusu, bu kamuda çalışan personel değildir, sizlere oy verip buraya gönderen yüce milletimiz de değildir; yaklaşık üç yıldan fazla, dört dörtbuçuk yıldır iş başında bulunan hükümet ve ikibuçuk yıldan beri de görevde bulunan 57 nci hükümetin uygulamasıdır, yapmış olduğu yanlış politikaların sonuçlarıdır.

O halde, bizler, bu krizin sorumlusu olmayan bu insanları çok daha sıkıntıya sokabilecek yanlış bir adım atılmaması konusunda yetkilileri uyarmak için bu konuşmayı yapıyoruz.

Değerli arkadaşlar, şimdi, bugüne kadar uygulanan borsa, faiz, döviz, diğer bir ifadeyle, 3 kâğıt ekonomisiyle yaşanan sonuçlar orta yerde durmaktadır. Reel sektör için düzenlenen bu tasarı, bankaların kurtarılışına döndürülmüş; ama, maalesef, bu bankaların kurtarılması amacıyla buraya getirilmiş olan bu tasarruğun, bunda da sonuç vermeyeceği, maalesef, bundan da ümitlenemeyeceğimiz bir sonucu yaşayacağımız kanaatini taşıyorum. Çünkü, önceki uygulamalar... Siz, Bankalar Kanununda müteaddit defa değişiklik yaptınız. Her değişiklikte de "bu son olacaktır, bankalarımız bundan sonra sıhhat bulacak" dediniz; ama, maalesef, bu, bugüne kadar tahakkuk etmedi.

Değerli arkadaşlar, size ve hükümete güvenen birtakım bankacılar da burada ciddi şekilde mağdur edildi. Hatırlarsanız, özellikle içborç açısından birtakım sıkıntıların ayyuka çıktığı günlerde, faizlerin yüzde 140 olduğu dönemlerde, sırf, hükümete, ülkeye menfaati olur düşüncesiyle, faizlerin yüzde 30'a düşmesine katkı sağlayan birtakım bankaları, maalesef ama maalesef, siz, acımasızca ortadan kaldırdınız. Bununla ilgili, yetkili bakan ve arkadaşlarımızla da konuştuk; ama, maalesef, bir çözüm bulma noktasında bir katkı sağlanmadı.

Sözlerimi tamamlarken, değerli milletvekili arkadaşlarıma bir hususu hatırlatmak istiyorum: Değerli arkadaşlar, şu anda, bu tasarıyla yaklaşık olarak 10 katrilyon lira bankalara aktarılacak. 10 katrilyonu rakam olarak burada telaffuz etmek kolay; ama, saymaya, bunu banknot halinde bir değerlendirmeye tabi tutsanız, bunun büyüklüğü o zaman anlaşılacaktır. Değerli milletvekillerine, rakam olarak sadece şunu hatırlatmak istiyorum: 10 katrilyon demek, 10 000 tane trilyon demektir; yani, 10 000 kişiye, trilyonluk fabrika kurması için, para vermek demektir. Diğer bir ifadeyle, 20 000 tane 500 milyar demektir.

İBRAHİM YAŞAR DEDELEK (Eskişehir) - Reel sektör harekete geçecek.

SALİH KAPUSUZ (Devamla) - Bakınız, eğer, bunun reel sektörü harekete geçireceğine siz inansanız, zannederseniz, bu kadar son anda düzenlemeleri, önergeleri buraya getiren bir tasarı olarak getirmezdiniz, hatta kamuoyunda, birçok çevrede tartışılan özelliklerle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SALİH KAPUSUZ (Devamla) - Sayın Başkan, sözlerimi bitiriyorum.

BAŞKAN - Buyurun efendim.

SALİH KAPUSUZ (Devamla) - Bakınız, bununla, bugüne kadar yaklaşık 43 katrilyon 19 tane fon bankasına ödendi. Yaklaşık 22 katrilyon zarar olarak aktarıldı. Şu anda, yaklaşık 10 katrilyon da bu tasarıyla ilave getiriliyor; yani, bir yıl içerisinde 75 katrilyonluk bu fakir ve fukara milletten birilerine imkân aktarıldı. İşte, şu anda, 75 katrilyonun, 75 000 tane trilyon olduğunu sizlere hatırlatıyorum; vicdanlarınız rahatsa, gönül huzuruyla buna destek olun; ama, ben, hiçbirinizin huzur içerisinde olmadığını düşünüyorum, hepimize saygılar sunuyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Efendim, geçici 6 ncı madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Madde üzerinde verilmiş 4 tane önerge vardır; ancak 3'ünü işleme koyacağım.

Önergeleri geliş sıralarına göre okutuyorum, ayrıntılıklarına göre de işleme alacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan "Malî Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı'nın 6 ncı maddesinin (C) fıkrasının son paragrafının son cümlesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesi arz ve teklif olunur.

"Bankaların kurduğu, kuracağı ve iştirak ettiği veya edeceği bilgi sistemleri ve/veya alternatif dağıtım kanalları amaçlı şirketlere bu bankalardan geçen ve T.C. Emekli Sandığı ile 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesi uyarınca kurulan Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketi Emekli ve Yardım Sandığı Vakfı ile irtibatları devam eden personelden isteyenlerin anılan sosyal güvenlik kurumları ile irtibatları devam eder. Bu fıkra hükümleri bu personel hakkında da uygulanır."

Aydın Tümen
Ankara
Mehmet Şandır
Hatay

İsmail Köse
Erzurum

İbrahim Yaşar Dedelek
Eskişehir
Güler Aslan
İzmir

BAŞKAN - Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

792 S. Sayılı "Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı"nın 6 ncı maddesinin (C) fıkrası ile eklenen geçici 6 ncı maddenin üçüncü fıkrasının maddeden çıkarılmasını arz ederiz.

Erol Al
İstanbul

BAŞKAN - Şimdi okunacak önerge en aykırı önergeyi okutup, işleme alacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

792 S. Sayılı "Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı"nın 6 ncı maddesinin (C) fıkrasının maddeden çıkarılmasını arz ederiz.

Erol Al
İstanbul

BAŞKAN - Efendim, Komisyon?..

EROL AL (İstanbul) - Sayın Başkan, geri çekiyoruz...

ASLAN POLAT (Erzurum) - Sayın Başkan, bir tanesini müdafaa etseler...

BAŞKAN - Bir dakika efendim...

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI METİN ŞAHİN (Antalya) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın Al, buyurun.

EROL AL (İstanbul) - Efendim, Grup Başkanvekillerimizin önergesi ihtiyacı karşıladığı için, ben çekiyorum.

BAŞKAN - Çekiyorsunuz ikisini de.

EROL AL (İstanbul) - Evet.

ASLAN POLAT (Erzurum) - Bir tanesini müdafaa etse de dinlesek.

BAŞKAN - Efendim, çekildi önergeler, verdik.

Sayın Tümen'in önergesini tekrar okutup işleme alacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan "Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı"nın 6 ncı maddesinin (C) fıkrasının son paragrafının son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmesi arz ve teklif olunur.

"Bankaların kurduğu, kuracağı ve iştirak ettiği veya edeceği bilgi sistemleri ve/veya alternatif dağıtım kanalları amaçlı şirketlere bu bankalardan geçen ve T.C Emekli Sandığı ile 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesi uyarınca kurulan Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketi Emekli ve Yardım Sandığı Vakfı ile iribatları devam eden personelden isteyenlerin anılan sosyal güvenlik kurumları ile iribatları devam eder. Bu fıkra hükümleri bu personel hakkında da uygulanır."

Aydın Tümen
(Ankara)
ve arkadaşları

BAŞKAN - Komisyon?..

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI METİN ŞAHİN (Antalya) - Olumlu görüşle takdire bırakıyoruz efendim.

BAŞKAN - Hükümet?..

DEVLET BAKANI KEMAL DERVİŞ - Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Gerekçeyi mi okutayım, izah edecek misiniz efendim?

AYDIN TÜMEN (Ankara) - Gerekçeyi okutun Sayın Başkan.

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

4603 sayılı Kanuna tabi bankaların yeniden yapılandırılmaları kapsamında, bankaların yönetim kurullarınca gerek özel hukuk hükümlerine göre çalıştırılmak üzere kendisine sözleşme teklif edilen, ancak özel hukuk hükümlerine göre çalışmayı kabul etmeyen veya özel hukuk hükümlerine göre çalışması uygun görülmeyip sözleşme imzalanmayan personelin ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına atamalarının gecikmeden yapılması, böylece anılan personelin mağduriyetlerinin önlenmesi ve yeniden yapılandırmanın hızlandırılması ile 4603 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen işlemlerin 2002 yılında Maliye Bakanlığı tarafından, 2003 yılında Devlet Personel Başkanlığı tarafından yerine getirilmesi bakımlarından, yukarıdaki değişikliğin yapılması gerekli görülmektedir.

BAŞKAN - Hükümetin kabul ettiği, Komisyonun takdire bıraktığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir efendim.

MEHMET BEKÂROĞLU (Rize) - Saymadınız Sayın Başkan, reddedildi.

BAŞKAN - Saydım efendim, Kâtip Üyemiz peşin sayıyor.

Geçici 6 ncı maddeyi, kabul edilen önergeyle birlikte oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Geçici 6 ncı madde kabul edilmiştir efendim.

7 nci maddeyi okutuyorum:

Denetim

MADDE 7.- Özel kanunlarla kamu tüzel kişiliğini haiz olarak kurulmuş olan kurul ve üst kurulların yıllık hesaplarının denetimi Sayıştay tarafından yapılır.

Bu madde kapsamındaki kamu kurum ve kuruluşlarının faaliyetleri hakkındaki yıllık rapor her yılın Mayıs ayı sonuna kadar Bakanlar Kuruluna sunulur. Bu kurul ve üst kurullar faaliyetlerine ilişkin olarak yılda bir defa Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonunu bilgilendirirler.

Bu madde kapsamındaki kurul ve üst kurullar, 6245 sayılı Harcırah Kanunu, 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanunu ve 832 sayılı Sayıştay Kanununun vize ve tesciline ilişkin hükümlerine tâbi değildir.

Diğer kanunların bu maddeye aykırı hükümleri uygulanmaz.

BAŞKAN - 7 nci madde üzerinde, Saadet Partisi Grubu adına, Sakarya Milletvekili Sayın Nezir Aydın; buyurun. (SP sıralarından alkışlar)

SP GRUBU ADINA NEZİR AYDIN (Sakarya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kâtip Üyenin okuduğu 7 nci madde, benim üzerinde konuşacağım 7 nci madde; ancak, önergeyle değiştirilen 7 nci madde ile bu üzerinde konuşacağımız 7 nci madde arasında hiçbir bağlantı yok. Sözlerime böyle başlıyor, hepimize saygılar sunuyorum.

Değerli arkadaşlar, az önce, Sayın Bakan, kanun tasarisının tümü üzerindeki görüşlerini açıkladıktan sonra, sorulara cevap verirken, özellikle "Denetim" başlıklı 7 nci maddeyle ilgili şöyle bir cümle kullandı, tutanaklardan aynen okuyorum: "Denetim konusunda yapılmak istenilen, daha kapsamlı ve uzmanların katılımını sağlayacak bir denetimin getirilmesidir." Yani, Sayıştay, uzmanları yok, kontrolörleri yok, denetmenleri yok, bu işi beceremiyor; onun için, biz, onlara güvenmediğimizden, bu işi, bu görevi onlardan alıp -kime veriyoruz; burada ifade ediliyor- Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu denetçileri ve Maliye müfettişlerine veriyoruz...

Şimdi, Sayın Bakanın bir başka ifadesi var gazetelerde yayınlanan ve orada da bankaların denetlenmesiyle ilgili şu ifadeyi kullanıyor: "Banka bir uluslararası denetim kuruluşu tarafından denetlenecek. Ayrıca, bir başka uluslararası denetim kuruluşu da, ilk denetimi yapanların işlemlerini denetleyecek." Şimdi, bu işi anlamak, bu işin içinden çıkmak oldukça zor.

Şimdi, Sayın Bakan burada diyor ki; aynen, yine tutanaklardan okuyorum: "Ancak, bu yasanın, hiçbir şekilde IMF'ye anlatılması da öyle çok kolay olmadı." Şimdi, Sayın Bakan, soru sorma sırasında sormadık; ama, kürsüden soruyorum: Bu yasayı IMF'ye anlatmak mı daha zordu, yoksa sayın parti liderlerine anlatmak mı daha zordu; çünkü, akşam, 7 saat, parti liderleriyle beraber, tabiri caizse, zirvelerden bir tanesini daha yaptınız.

Burada, özellikle "yasanın omurgası değişmemiştir" diyor; çünkü, her maddede önergeler geldi ya... Sayın Bakan, bu yasa tasarısında şu anda ne omurga kalmıştır, tabiri caizse, ne uyluk kalmıştır ne bir başka organ kalmıştır, yasa tamamen allak bullak; çünkü, tasarının ilk gelişi başka, Plan ve Bütçe Komisyonunda, gece saat 10.00 baskısıyla yapılan önergelerle değiştirilişi başka, bugün, Meclisin huzurunda görüşülen ise bambaşka.

Sayın Bakan, IMF'ye siz bunun hangisini anlattınız allahaşkına?! Tasarıyı, sayın bakanların imza koydukları, Sayın Başbakanın, sayın yardımcılarının imza koyduğu tasarıyı Plan ve Bütçe Komisyonunda değiştirdiniz; onlardan imza aldınız mı? Sayın bakanların içerisinde, belirli ölçüde fevranlarını dile getirenler oldu, "bunu içime sindiremiyorum" diyenler oldu, "bankalara bu şekilde destek çıkılmasını hazmedemiyorum" diyenler oldu. Bir gece baskısıyla komisyonda... Şimdi, Genel Kurulda, burada, başka önergelerle de değiştiriliyor.

Değerli arkadaşlar, zaman az, söylenecek söz çok. Buraya gelen bütün arkadaşlar "görüşülen" diyor. Aslında görüşme falan yok; konuştuğumuz... Biz konuşuyoruz, siz dinliyorsunuz, milletimiz de dinliyor. Bakınız, şu ana kadar 22 milyar dolar bankalara aktarıldı. Şu tasarıyla da 5 milyar dolar daha bankalara aktarılıyor. Bu 5 milyar doları TL'ye çevirip de, şu anda, takriben 1 800 000 kamu görevlisine bölerseniz, her birine, bir yıl boyunca, 12 ay, brüt 360 000 000 lira zam yapmak mümkün. Memura vermeye geldi mi, "IMF müsaade etmiyor; taahhüdümüz var, onlardan para alacağız; onun için, kusura bakmayın, size yüzde 10 verebiliriz" diyeceksiniz; ama, bankalar söz konusu olduğu zaman, 1 800 000 kamu görevlisinin her birine her ay 360 000 000 lira olarak verebileceğimiz bu parayı bir celsede bankalara aktaracaksınız. Bu, ne mantıktır yarabbin; anlamak mümkün müdür?!

Arkadaşlar, ben, mali müşavir, muhasebeciyim. Ben, Türkiye'de, bir mükellefin, bir üreticinin, bir sanayicinin, bankadan kredi alıp da iflah olduğunu görmedim. Batık kredi alıyorsa o ayrı; iflah olanlar çok, ödenmeyecek kredi alanlar çok. (MHP sıralarından "araştırdın mı" sesleri, gültütlü)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NEZİR AYDIN (Devamla) - Siz araştırın.

Eğer, ödenecek kredi... Hakkıyla, alınteriyle çalışıp da kredisini geri ödeyecek kişilerden iflah olan yoktur.

Şimdi, üretim kesimi diyor ki, reel sektör diyor ki, "biz battık, yandık, çalıştırdığımız insana para veremiyoruz, üretiyoruz." Siz de diyorsunuz ki, "eh, biz size yardımcı olacağız. Biz, bankalara para veriyoruz; sen git ondan al." Hangi şartlarla?!. Efendim, bankalar zayıflamış, kurtarmamız lazım. Niye zayıflamış bankalar, neden zayıflamış? Ben biliyorum. Bankalar kredi verirken, bire karşı iki, yüzde yüz, artı, teminat almadan hiçbir Allah'ın kuluna kredi vermezler. Ha, yan şirketlerine, yandaşlarına çok güzel verirler. Nasıl verdiklerini çok iyi biliyorsunuz. İşte, onların zayıflamasının nedeni, yan ve yandaşlardır. Yandaşlarına ver parayı... Şimdi, siz de onlara verin parayı. Vatandaşın aldıklarını -zaten 22 milyar dolar- yuttular. Şimdi, siz de vergi olarak topladıklarınızı verin bankalara, onları da onlar yutsunlar.

Bu kanunun hayırlısı olmaz, böyle hayırlı kanun olmaz. Onun için, hayırlı olsun diyemiyorum; ama, sizlere saygılar sunuyorum. (SP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Aydın, teşekkür ediyorum.

Efendim, Adalet ve Kalkınma Partisi adına, Adıyaman Milletvekili Sayın Mahmut Göksu; buyurun. (AK Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz 5 dakikadır efendim.

AK PARTİ GRUBU ADINA MAHMUT GÖKSU (Adıyaman) - Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; 792 sıra sayılı tasarının 7 nci maddesinde AK Parti Grubu adına söz almış bulunmaktayım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bu tasarı, eğer Plan ve Bütçe Komisyonundan çıktığı gibi Genel Kurula gelseydi, belki de en olumlu maddesi bu 7 nci maddeydi, denetimle ilgili maddeydi; ama, ne var ki, bu tasarı, hükümet tarafından Plan ve Bütçe Komisyonuna farklı şekilde, Plan ve Bütçe Komisyonundan buraya daha farklı şekilde, şimdi ise, buradan daha farklı şekilde çıkacak.

Şimdi, biz, 7 nci madde üzerinde konuşuyoruz. 7 nci maddede "üst kurulların yıllık hesaplarının denetimi Sayıştay tarafından yapılır" deniliyor; ama, biraz sonra hükümetin vereceği bir önergeyle, Sayıştay devreden çıkarılıyor. Kimler devreye sokuluyor; Başbakanlık müfettişleri, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu denetçileri ve maliye müfettişleri.

Değerli arkadaşlar, yani, bütünüyle, bu bankalara verilecek olan paraları denetleme, yürütmenin kontrollüne bırakılıyor. Oysaki, Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetleyen Sayıştayın yapması daha doğrudur. Böylece, bu hükümet, ne yaptığını bilmeyen şaşkın hükümet, komisyonlarda farklı, Genel Kurulda farklı metinlerle milletin huzuruna çıkıyor.

Değerli arkadaşlar, Sayıştay denetiminden kaçırarak demek, Meclisin denetiminden kaçırarak demektir. Meclisin denetiminden kaçırarak demek, halkın denetiminden kaçırarak demektir. Bu da, hiçbir demokratik ülkede olacak bir hadise değildir. Ancak, bu, bu hükümete yarasır bir görüntü sergiler.

Sayın Derviş diyor ki: "Şeffaflığı istemeyenler, batık bankalar kurtarıyor diye figan ediyorlar." Peki, Sayın Bakan, siz şeffaflığı istiyordunuz da -Plan ve Bütçe Komisyonunda, Sayıştay denetimi şartı konulmuştu Plan ve Bütçe Komisyonundaki arkadaşlarımızın ısrarlı talepleriyle- niçin, şimdi, tekrar bunları çıkarıyorsunuz? Efendim, uzmanlar kurulundan oluşan bir denetçiler kurulu... Hepsi hükümetin memurlarıdır; yani, Başbakanlık müfettişleri, Maliye müfettişleri, hükümetin memurudur. Bırakın da, Sayıştay denetlesin Meclis adına. Eğer, şeffaflığı istiyorsanız, niçin kaçırıyorsunuz?

Değerli arkadaşlar, bugüne kadar, bu hükümet, tam 20 defa tosladı; ama, aklı başına gelmedi. Bundan önce de, yeminli murakıplar, banka denetçileri ve Maliye müfettişleri denetledi; ama, birileri sumen altı etti; öyle ki, o batan 20 banka için verilen raporlarda, bu bankaların topladıkları mevduatların yüzde 95'ine varan kısmını kendi gruplarına aktardıkları ifade edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, dürüst bir işadama, iflas ettiği zaman, evini barkını, varını yoğunu satar, borcundan kurtulmaya çalışır; ama, şu içi boşaltılan bankaların sahiplerine bakınız; yatıydı, katıydı, uçağıydı, villasıydı, aynı şekilde lüksü devam ediyor. Niçin, bu hükümet, içi boşaltılan bu bankalardan geri alınmak üzere bir düzenleme getirmiyor; bunu sormak istiyorum.

Şimdi, Sayın Derviş kapris yapıyor "bırakır giderim ha" diyor. Değerli arkadaşlar, Sayın Derviş'in kaprisini niye çekiyorsunuz allahaşkına?!

HASAN GÜLAY (Manisa) - Bak, burada...

MAHMUT GÖKSU (Devamla) - Ben, size söylüyorum.

BAŞKAN - Efendim, üslubunuza lütfen dikkat edin.

MAHMUT GÖKSU (Devamla) - Peki efendim.

Değerli arkadaşlar, bakınız "bırakır giderim, bana güvenmiyorsanız" diyor. Bu millet size nasıl güvencin? Sayın Derviş Türkiye'ye geldiği zaman dolar 780 000 liraydı "yıl sonu itibariyle 1 100 000 bin lira olacak" dedi; ama, 1 500 000 lirayı buldu. "Yılın ilk yarısından sonra ihracat ve turizm ile ekonomi canlanacak" dedi, canlanmadı; sonra "sonbahar" dedi, şimdi de "2002 yılında" diyor. Güçlü ekonomiye geçiş programında "enflasyon hedefi yüzde 52" dedi, sonra yüzde 58'e çekti; şimdi, tüketici fiyatlarına baktığımız zaman, yüzde 80'den aşağıya olmayacağı gözüküyor.

Değerli arkadaşlar, geçen yıl, Türkiye, cumhuriyet tarihinin en büyük küçülmesini yaşamıştır; yüzde 8,5. Dünyada bile ekonomi yüzde 3-4 artarken, bizde küçülme var. Ne var ki, İngiltere'de Financial Times gazetesinin bir dergisi, Sayın Derviş'i yılın bakanı seçmiş. Yani, ters orantılı; Türkiye ne kadar küçülürse, onun başında olan ekonomiden sorumlu bakanı da ödüllendiriyorlar, yılın bakanı oluyor. Anlayamıyorum; bana göre, yılın adamı, yılın bakanı olmak için başarılı olmak lazım. Oysa ki, Türkiye, fakirleşmiş, yoksullaşmış, cumhuriyet tarihinin en kötü günlerini yaşamış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Efendim, biraz üslubunuza dikkat edin de, bitirelim bu işi.

ASLAN POLAT (Erzurum) - Çok sert değil.

MAHMUT GÖKSU (Devamla) - Değerli arkadaşlar, dolayısıyla, bu dönemde, maalesef, 400 000 işyeri kapanmış, işsizler ordusuna 2 milyon insan katılmış, sanayici ülkeyi terk etmiş. Bakın, geçen gün, Sayın Sabancı diyor ki: "Kalkınma treninden indik, yoksulluk trenine bindik." Bu, sayenizde oldu. Onun için, hâlâ bu milleti yoksulluk treninde seyrettirmek istiyorsanız, bu tasarıları çıkarmaya devam edersiniz.

Tarımı tükettiniz. İşçiyi, memuru, emekli, dul ve yetimi de söylemiyorum.

Sayın Derviş'in tek başarısı nedir, bakın, onu da teslim edelim. İç ve dış borçlarda, alacaklılara paralarını nakit ödemesinde çok başarılı; çünkü, IMF bunun için kendisine destek veriyor, bir manada, IMF'nin tahsildarlığını yapıyor maalesef.

Dolayısıyla, değerli arkadaşlarım, bu tasarı, ülkemiz insanına bir şey kazandırmayacak, sadece, ülkemiz insanının mağduriyetini biraz daha artıracaktır. Bakınız, Şeker Yasasını, Tütün Yasasını çıkardınız, çiftçiyi bitirdiniz. Bu, reel sektörün iyileştirilmesi adına geldi, daha sonra bankaların iyileştirilmesi olarak geçirmeye çalışıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Efendim, uzatmalar da bitti, teşekkür ediyorum.

MAHMUT GÖKSU (Devamla) - Bitiriyorum efendim. (DSP ve MHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Sayın Levent, müsaade buyurun efendim... Sayın Al...

Efendim, bitti, ben uzattım ama, iki defa uzattım... İstirham ederim...

MAHMUT GÖKSU (Devamla) - Bu yasa, halk tarafından bankaları kurtarma yasası olarak isimlendirildi. Ben de, bu yasaya, banka içi boşaltmayı teşvik yasası diyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Siz, Türkiye Cumhuriyetinin bir bakanının yılın adamı seçilmesinden iftihar edeceğinize, burada polemik yapıyorsunuz efendim. Olur mu böyle bir şey yani?! İstirham ederim yani!.. (DSP sıralarından alkışlar, AK Parti sıralarından gürültüler) Muhalefet yapmak başka... İstirham ederim... Her şeyin bir üslubu var.

Söz sırası, Doğru Yol Partisi Grubunda, Eskişehir Milletvekili Sayın Mehmet Sadri Yıldırım, buyurun. (DYP sıralarından alkışlar)

Konuşma süreniz 5 dakika.

DYP GRUBU ADINA MEHMET SADRI YILDIRIM (Eskişehir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 792 sıra sayılı Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının 7 nci maddesi üzerine Doğru Yol Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; Yüce Heyetinize ve aziz milletimize, Partim ve şahsım adına saygılar sunuyorum.

Bu tasarı, çok önemlidir, ülkenin geleceğidir, reel sektörün istikbalidir. Hükümet, tasarıda, krizin ağırlığını, tarımdan inşaata kadar üretici kesimin ciddi sıkıntıda olduğunu, üretim ve istihdamda daralmalar olduğunu ve krizden, kredi kullanan reel sektör firmalarının olduğu kadar, tüm sektörlerin ve bu arada bankacılık sektörünün de derinden etkilendiğini belirtmekle birlikte, bir nevi, krizin yarattığı tahribatı itiraf etmekte ve hükümet, açıkça, tüm sektörlerde ülkedeki krizin derinliğini belirtmekte, ülkeyi hasta haline getirdiklerini kabul etmektedir. İşte, işin ve meselenin esası burada. Yani, bu krizden ülke nasıl kurtulacak? Yapılacak iş... Önce teşhis doğru ve yerinde konulursa, tedavi de iyi yapılırsa kurtuluş olabilir; ama, hastanın da doktora güvenmesi gerekir. Ancak, teşhis de yanlış, tedavi de yanlış; çünkü, hasta da doktora güvenmiyor.

Değerli milletvekilleri, hükümetin ülkeyi krizden çıkarması mümkün değildir; çünkü, güven yok ve hükümet yanlış yoldadır. Biz, Doğru Yol Partisi olarak, iki yıldan beri söylüyoruz. Bilhassa, Genel Başkanımız Prof. Dr. Tansu Çiller, 2000 yılı bütçe konuşmalarında ve sonraki konuşmalarında krizden kurtuluş çarelerini defalarca dile getirmesine rağmen, hükümet tarafından nazara alınmamış; ama, her söylediği de doğru çıkmıştır. (DYP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar; DSP sıralarından "Ooo" sesleri)

Öyleyse, yapılacak iş, bankacılık sektörüyle birlikte reel sektöre de kaynak ve kredi verilmelidir; yani, ülkemizde, üretim yapan reel sektöre, mutlaka, hükümet tarafından, direkt olarak, destek, ihtiyacı olan para, reel sektör temsilcileriyle birlikte tespit yapılarak ve görüşülerek verilmelidir. Öyleyse, gelin, kamu bankalarına, yani, Ziraat Bankasına ve Halk Bankasına destek verin, reel sektör de istifade etsin. Ancak, Ziraat ve Halk Bankası personeli perişan, aldıkları ücret içler acısı. Artık, düşünün bu milleti!

Değerli milletvekilleri, tasarrufların 7 nci maddesini -denetim- incelediğimizde, komisyonda Sayıştay denetimi öngörülmüştü; ama, gördük ki, hükümet, vermiş bulunduğu önergeyle, Sayıştay denetiminden vazgeçmiştir. Öncelikle, ben, hükümete sormak istiyorum: Sayıştay denetiminden neden vazgeçilmiştir? Acaba, kurtarılabilecek şahıslar mı vardır? Denetimden neden kaçyorsunuz? Esasen, kurulların Meclise hesap vermeleri gerekir, Plan ve Bütçe Komisyonuna bilgi vermek yetmez. Onun içindir ki, bu, denetimden kaçmaktır. İşte, biz, bu nedenle bu kanuna muhalif ve karşıyız.

Sayın hükümet, yanlış yoldasınız. Millet'in ve ülkenin aleyhine olan bu tasarıyla, açıkça suç işliyorsunuz ve ne yazık ki, bu suça, sayın iktidar milletvekilleri de ortak oluyor; çünkü, hükümet içi boşalmış 18 bankaya el koyarken 4 katrilyon olan zarar, bugün 20 katrilyon olmuş.

Peki, bu zararı kim ödeyecek? Sayın hükümet, siz, hangi vicdanla, elinden işini, ekmeğini aldığı, perişan ettiğiniz, hapishanelere gönderdiğiniz çiftçinin, esnafın, KOBİ'lerin, sanayicilerin, reel sektörün ve yüce millet'in hakkını, hortumculara, hırsızlara, dolandırıcılara veriyorsunuz; hangi hakla veriyorsunuz?!

HALİL ÇALIK (Kocaeli) - O tarafa bak... O tarafa bak...

RAMAZAN GÜL (Isparta) - Kes!.. Kes!..

MEHMET SADRI YILDIRIM (Devamla) - Göreceksiniz sayın hükümet, bu millet, sizden, sandıkta hesap soracak; çünkü, millettten aldığınız yetkiyi, ülkenin sorunlarını bilmeyen, IMF'nin ve Dünya Bankasının direktifleriyle gelen ve hiçbir sorumluluğu olmayan Sayın Kemal Derviş'e verdiniz. Sayın Derviş'in istifa tehdidiyle, bu tasarımı getirdiniz.

Sayın hükümet, bu yaptığınız, ülkeye kötülüktür. Millete işkence yapıyorsunuz, eziyorsunuz. Eğer, ülkede, binlerce insana ekmecek veren Halis Toprak bağıryorsa, yine, ülkenin ekonomisini ayakta tutan büyük işadamları Sabancı bağıryorsa, işadamları bağıryorsa, odalar bağıryorsa, hakikaten, gittiğiniz yol yanlıştır; çünkü, reel sektörü yok ediyorsunuz, yok!.. (DYP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Bir dakika efendim, bir dakika...

MEHMET SADRI YILDIRIM (Devamla) - Sayın hükümet, insanları yoksullaştırdınız, ülkeyi eksi 9 küçülttünüz; buna rağmen, enflasyonu düşüremediniz. Siz, bu işi yapamıyorsunuz, bilmiyorsunuz, beceremiyorsunuz! (DYP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Sizin ülkeye verecek hiçbir şeyiniz kalmadı.

Vatandaşın sizden bir tek istediği var, sizin çekip gitmenizdir diyor, saygılarımı sunuyorum. (DYP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar; DSP, MHP ve ANAP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar (!))

MÜKERREM LEVENT (Niğde) - İstanbul Bankası da battı.

BAŞKAN - Bu da tarihte ilk defa oluyor. Ciddi söylüyorum; bu, tarihte ilk defa oluyor.

7 nci madde üzerinde görüşmeler bitti.

7 nci madde üzerinde verilmiş 4 adet önerge vardır, 3'ünü işleme alıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

792 sıra sayılı Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının 7 nci maddesine aşağıdaki cümlelerin eklenmesini arz ederim.

"Sayıştay'ın denetim esasları yalnız mali hesaplarla ilgilidir."

Erol Al

İstanbul

BAŞKAN - Diğerini okuyun:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının 7 nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesi arz ve teklif olunur.

Denetim:

"MADDE 7. - Özel kanunlarla kurulmuş kamu tüzel kişiliğini ve idari ve mali özerkliği haiz kurul, üst kurul ve bunlara bağlı kurumların yıllık hesapları Başbakanlık tarafından belirlenen Başbakanlık müfettişi, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu denetçisi ve Maliye müfettişinden oluşan bir komisyon tarafından denetlenir.

Bu madde kapsamındaki kurul, üst kurul ve bunlara bağlı kurumların faaliyetleri hakkındaki yıllık rapor, her yılın mayıs ayı sonuna kadar Bakanlar Kuruluna sunulur. Bu kurul ve kuruluşlar faaliyetlerine ilişkin olarak yılda bir defa Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonunu bilgilendirir.

Bu madde kapsamındaki kurul, üst kurul ve bunlara bağlı kurumlar 6245 sayılı Harcırah Kanununun, 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanunu ve 832 sayılı Sayıştay Kanununa tabi değildir.

Bu madde kapsamındaki kurul, üst kurul ve bunlara bağlı kurumların kanunlarındaki ve diğer kanunlardaki bu maddeye aykırı hükümler uygulanmaz."

Aydın Tümen

İsmail Köse

Mehmet Şandır

Ankara

Erzurum

Hatay

İbrahim Yaşar Dedelek

Göller Aslan

Eskişehir

İzmir

BAŞKAN - Bu son önerge, aykırı önerge değildir; okutup, işleme alacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

792 sıra sayılı Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının 7 nci maddesinin tasarıdan çıkarılmasını arz ederim.

Erol Al
İstanbul

BAŞKAN - Komisyon?...

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI METİN ŞAHİN (Antalya) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

EROL AL (İstanbul) - Önergelerimi geri alıyorum.

BAŞKAN - Sayın Erol Al, önergelerini geri çektiler.

İkinci önergeyi okur musunuz.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) - Onu da alırlar.

BAŞKAN - Onu alamazlar, mümkün değil.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görülmekte olan Mali Sektöre Olan Borçların yeniden yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının 7 nci Maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesi arz ve teklif olunur.

Denetim:

MADDE 7. - "Özel kanunlarla kurulmuş kamu tüzel kişiliğini ve idari ve mali özerkliği haiz kurul, üst kurul ve bunlara bağlı kurumların yıllık hesapları Başbakanlık tarafından belirlenen Başbakanlık müfettişi, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu denetçisi ve Maliye müfettişinden oluşan bir komisyon tarafından denetlenir.

Bu madde kapsamındaki kurul, üst kurul ve bunlara bağlı kurumların faaliyetleri hakkındaki yıllık rapor, her yılın mayıs ayı sonuna kadar Bakanlar Kuruluna sunulur. Bu kurul ve kuruluşlar faaliyetlerine ilişkin olarak yılda bir defa Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonunu bilgilendirir.

Bu madde kapsamındaki kurul, üst kurul ve bunlara bağlı kurumlar 6245 sayılı Harcırah Kanunu, 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanunu ve 832 sayılı Sayıştay Kanununa tabi değildir.

Bu madde kapsamındaki kurul, üst kurul ve bunlara bağlı kurumların kanunlarındaki ve diğer kanunlardaki bu maddeye aykırı hükümler uygulanmaz."

Aydın Tümen
(Ankara)
ve arkadaşları

MAHFUZ GÜLER (Bingöl) - Bu, hangi yöntemle okunuyor Sayın Başkan?

BAŞKAN - Sayın Polat'ın yöntemiyle.

MAHFUZ GÜLER (Bingöl) - Dalga mı geçiyorsunuz Sayın Başkan?! Olmaz böyle şey!

BAŞKAN - Komisyon katılıyor mu efendim?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI METİN ŞAHİN (Antalya) - Takdire bırakıyoruz efendim.

BAŞKAN - Sayın Bakan?..

DEVLET BAKANİ KEMAL DERVİŞ - Katılıyoruz Sayın Başkanım.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri)- Sayın Başkanım, çok yanlış bir adım atılıyor.

BAŞKAN- Efendim, müsaade eder misiniz.

Gerekçeyi tane tane okur musunuz efendim. Gerekçe daha mühim maddeden.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri)- Gerekçe değil de, Parlamento yetkisini böyle her zaman devrederek bir yere varamazsınız.

BAŞKAN- Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Yapılan bu düzenleme ile özel kanunlarla kamu tüzelkişiliğini ve idarî ve malî özerkliği haiz olarak kurulmuş kurul, üst kurul ve kurumların yıllık hesapları ve harcamalarının Sayıştay denetimine alınması, anılan kurul, üst kurul ve kurumlara yasalar ile tanınan idarî ve malî özerkliği ortadan kaldıracığından, denetimlerinin idarî ve malî özerkliklerini etkilemeden 4389 sayılı Bankalar Kanununun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasında düzenlenen Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun denetimine paralel olarak, Başbakanlıkça; anılan kurul, üst ve bunlara bağlı kurumların yıllık hesaplarının Başbakanlık müfettişi, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu denetçisi ve Maliye müfettişinden oluşan bir komisyonca denetiminin yapılması sağlanmaktadır. Böylece, bu kurul, üst kurul ve kurumların idarî ve malî özerklikleri zedelenmeden, hesaplarının denetlenmesi amaçlanmaktadır. Diğer taraftan, bu kurul, üst kurul ve kurumların faaliyetleri hakkında Hükümet ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgi sahibi olması sağlanacaktır.

BAŞKAN- Efendim, Komisyonun takdire bıraktığı, Hükümetin kabul ettiği önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir efendim.

Efendim, bu önerge kabul edildiği için, son önergeyi işleme koymuyorum.

7 nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 7 nci madde kabul edilmiştir efendim.

Sayın milletvekilleri, Sayın Turhan Güven ve arkadaşlarının yeni bir madde ihdasına dair bir önergesi vardır. Malumları olduğu üzere, görüşülmekte olan tasarı ve teklife konu kanunun komisyon metninde bulunmayan, ancak tasarı ve teklif ile çok yakın ilgisi bulunan bir maddesinin değiştirilmesini isteyen ve komisyonun salt çoğunlukla katıldığı önergeler üzerinde yeni bir madde olarak görüşme açılacağı, İçtüzüğü'nün 87 nci maddesinin dördüncü fıkrasının hükmüdür.

Bu nedenle, önergeyi okutup komisyona soracağım. Komisyon, önergeye salt çoğunlukla katılırsa, önerge üzerinde, yeni bir madde olarak görüşme açacağım; komisyonun salt çoğunlukla katılmaması halinde ise, önergeyi işlemiden kaldıracağım efendim.

TURHAN GÜVEN (İçel) - Doğru yapıyorsunuz.

BAŞKAN - Şimdi, önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 792 sıra sayılı yasa tasarısının 7 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki ek maddenin eklenmesini arz ve talep ederiz.

Turhan Güven
İçel
Ali Naci Tuncer
Trabzon

H. Ufuk Söylemez
İzmir
Mehmet Sadri Yıldırım
Eskişehir
Hacı Filiz
Kırıkkale

Oğuz Tezmen
Bursa
Mehmet Gölhan
Konya

Ek madde

Madde 8.- A-1. 31.12.2001 tarihi itibariyle vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş olan; 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunundan doğan katma değer vergisi, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamına giren vergi, resim ve harçların tamamı ile bu alacak asıllarına isabet eden gecikme faizi, gecikme zammı, fon payı ve vergi cezaları bu maddede yer alan esaslara göre tecil ve taksitlendirmeye tabi tutulur.

2. Tecil ve taksitlendirmeden yararlanacak kamu alacakları, ilk taksiti Temmuz 2002 ayından başlamak üzere 18 eşit taksitte ödenir.

3. Bu maddeye göre tecil edilecek kamu alacaklarının asıllarına normal vade tarihinden tecil tarihine kadar geçen süre için gecikme faizi ve gecikme zammı oranı aylık yüzde 3 uygulanır. Tecil kapsamına girmekle beraber bu kanunun yayımı tarihinden önce tahsil edilen kamu alacakları ret ve iade edilmez.

4. Tecil kapsamındaki kamu alacaklarına tecil tarihinden itibaren yıllık yüzde 3 tecil faizi uygulanır. Ödenen gecikme zammı ve tecil faizi, Gelir veya Kurumlar Vergisi matrahlarının tespitinde gider olarak dikkate alınır.

5. Tecil işlemi vergi dairelerince sonuçlandırılır. Maliye Bakanlığı, tecil işlemine ilişkin usul ve esasları belirlemeye ve tecil işlemleri için mükelleflere başvuru süresi tespit etmeye yetkilidir.

6. Bu kanun hükümlerinden yararlanmak için belirlenen süre içerisinde başvuruda bulunmayan mükellefler, bu kanun hükümlerinden yararlanamazlar.

B-

1. 31.12.2001 tarihi itibariyle vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş olan 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumundan kaynaklanan ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil olunan prim, işsizlik sigortası primi, idari para cezası, tasarrufu teşvik kesintisi, topluluk sigortası primi ile bu alacak asıllarına isabet eden gecikme faizi ve gecikme zammı ve diğer ferî alacaklar bu maddede yer alan esaslara göre tecil ve taksitlendirmeye tabi tutulur.

2. Tecil ve taksitlendirmeden yararlanacak kamu alacakları, ilk taksiti Temmuz 2002 ayından başlamak üzere 18 eşit taksitte ödenir.

3. Bu maddeye göre tecil edilecek kamu alacaklarının asıllarına normal vade tarihinden tecil tarihine kadar geçen süre için gecikme faizi ve gecikme zammı oranı aylık yüzde 3 olarak uygulanır. Tecil kapsamına girmekle beraber, bu kanunun yayımı tarihinden önce tahsil edilen kamu alacakları ret ve iade edilmez.

4. Tecil kapsamındaki kamu alacaklarına tecil tarihinden itibaren yıllık yüzde 3 tecil faizi uygulanır. Ödenen gecikme zammı ve tecil faizi, Gelir veya Kurumlar Vergisi matrahlarının tespitinde gider olarak dikkate alınır.

5. Tecil işlemi Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığınca sonuçlandırılır. Tecil işlemine ilişkin usul ve esasları belirlemeye ve tecil işlemleri için mükelleflere başvuru süresi tespit etmeye adı geçen kurum yetkilidir.

6. Bu kanun hükümlerinden yararlanmak için belirlenen süre içerisinde başvuruda bulunmayan mükellefler, bu kanun hükümlerinden yararlanamazlar.

BAŞKAN - Komisyon, önergeye salt çoğunlukla katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI METİN ŞAHİN (Antalya) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Komisyon, önergeye salt çoğunlukla katılmamış olduğundan önergeyi işlemden kaldırıyorum efendim.

Teşekkür ederim.

Tasarıya geçici maddeler eklenmesine dair önergeler vardır; okutup, işleme koyacağım efendim.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) - Sayın Başkan, salt çoğunluk yokken nasıl işleme koyarsınız?

BAŞKAN - Önerge efendim.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) - Sayın Başkan, İçtüzük açık...

BAŞKAN - Önergeyi okutayım da efendim, ben size izah ederim nasıl yapacağımı. Her zaman yaptığımız şeyi yapıyoruz. Ek madde değil, yeni madde değil.

Önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 792 sıra sayılı Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısına aşağıdaki geçici maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Turhan Güven	Nevzat Ercan	Celal Adan
İçel	Sakarya	İstanbul
Mehmet Sadri Yıldırım		İbrahim Konukoğlu
Eskişehir		Gaziantep

"Geçici Madde- Bu kanun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla, vadesi geldiği halde ödenmemiş bulunan kredi kartı hamillerinin asıl borç tutarları ile bunlara 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre uygulanacak gecikme zammı oranındaki faizlerin; ilk taksiti bu kanun yürürlüğe girdiği tarihi izleyen aydan başlamak üzere, 12 ayda ve eşit taksitler halinde ödenmesi, ilk taksit ödeme süresinin son gününe kadar yazılı başvuruda bulunulması ve bu alacaklar için ihtilafa gidilmemesi veya ihtilafтан dönülmesi şartıyla, daha önce bankalarca yürütülmüş olan devre ve temerrüt faizleri ile yasal takibattan vazgeçilir."

BAŞKAN - Komisyon?..

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI METİN ŞAHİN (Antalya) - Katılmıyoruz.

BAŞKAN - Hükümet?..

DEVLET BAKANİ KEMAL DERVİŞ - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın Güven, buyurun.

TURHAN GÜVEN (İçel) - Katılmıyorlar, ne konuşayım ben efendim?

BAŞKAN - Efendim, önerge sizin. Öyle bir hakkınız var, istihdam ederim yani. Şimdi minnetle de konuşacaksınız, o da olmaz; aşkolsun!..

TURHAN GÜVEN (İçel) - Muhalefetten gelene kimsenin katıldığını görmedim de o yüzden. İktidardan gelenlere de, niye kendilerinin çoğunluğu olmadan katıldıklarını anlayamadım.

BAŞKAN - Vallahi ben de anlamadım efendim bazı şeyleri; sıralar değiştikçe işler değişiyor! Buyurun.

TURHAN GÜVEN (İçel) - Sayın Başkan, herhalde, zaten bizim süremiz anlamaya yetmeyecek, öyle görülmüyor; çünkü, ne İhtizük kaldı ne Anayasa kaldı ne kanun anlamı kaldı. Bizden geldiği zaman, Komisyon katılmadığını ifade ediyor; neden; çoğunluğum yok diyor; ama, kendilerinden geldiği zaman, hiç arkasına bakmıyor, çoğunluk yine yok, yine aynı kişiler, bu defa da katıldıklarını ifade ediyorlar. Bunun İhtizükte...

BAŞKAN - Efendim, takdire bırakıyor onu.

HASAN GÜLAY (Manisa) - Sayın Güven, yanlış anladınız.

TURHAN GÜVEN (Devamla) - Ben yanlış anlamıyorum.

BAŞKAN - Hiç "katılıyor" demedi.

TURHAN GÜVEN (Devamla) - Ben yanlış anlamıyorum, sen, iktidar ortakları konuşurken konuş. Sen niye o zaman sustun, sesini çıkaramadın?

HASAN GÜLAY (Manisa) - Burada yoktum.

BAŞKAN - Efendim, karşılıklı konuşmayın, istirham ediyorum.

TURHAN GÜVEN (Devamla) - Ben seni seyrettim özellikle o zaman. Size "zafiyet için-desiniz, titreksiniz" dedi; gık diyemediniz; ama, biz konuşunca aslan kesiliyorsunuz birdenbire. Bırakın canım, bırakın şunları biz de konuşalım biraz. Biz doğruları söylüyoruz.

HASAN GÜLAY (Manisa) - Ben burada yoktum.

TURHAN GÜVEN (Devamla) - Sen olmadığın için bilemezsin. Salonda olsaydınız duyardınız. Dün bu laflar çok söylendi ve iktidar mensubu bir değerli milletvekili arkadaşım bu ifadelerde bulundu; fakat, ne acayiptir, bunu bir muhalefet milletvekili söylese, yeri göğü inletirdiniz, iktidar mensubu bir arkadaş söyleyince, gık, sesiniz çıkmıyor. Ya korkuyorsunuz, açıkça söylüyorum, ya korkuyorsunuz yahut da bilip de anlamazlıktan geliyorsunuz. (DSP sıralarından "Etme" sesleri, gürültüler)

Ben ne söylediğimi biliyorum.

Değerli arkadaşlarım, bir önerge veriyoruz; önergelerimiz, millet adıdır, milletin yararıdır. Biliyorsunuz siz, Türkiye'de, vadesi geldiği halde ödenmemiş kredi kartı hamillerinin büyük sıkıntıları vardır. Haklarında, asıl borç tutarlarının çok üstünde temerrüt işlemleri yapılmaktadır. 300 000 000-500 000 000 lira bir borca girmiş olan arkadaşımızın muhatap olduğu rakam 4-5 milyar civarındadır, bunları ödeyemez hale gelmektedir. Bunun sıkıntısını bütün millet çekiyor. Çok yüksek sayılara ulaşan bir kredi kartı olayı var Türkiye'de, biz, buna bir çözüm getirmeye çalışıyoruz. Burada, arzu ederim ki, Sayın Komisyon "katılmıyoruz" diyeceğine, neden katılmadığını, yani milletin lehine olan bu şeylerde neden milletin lehine hareket etmediğini açıklama imkânına sahip olsun.

ORHAN BIÇAKÇIOĞLU (Trabzon) - Komisyonun çoğunluğu yok.

TURHAN GÜVEN (Devamla) - Ben isterim ki, yine, Sayın Bakan da aynı şeyi söylesin. Yani, burada, milletin lehine olan bir işlem getiriliyorsa, neden katılmadığını, İhtizük çok açık, orada açıklayabilirler; fakat, kısa yoldan "katılmıyorum..." Niye katılmıyorsunuz kardeşim?..

MUSTAFA GÜVEN KARAHAN (Balıkesir) - Komisyonun çoğunluğu yok.

BAŞKAN - Karşılıklı konuşmayın.

TURHAN GÜVEN (Devamla) - Millete bunu açıkla, bana açıklamıyorsan canım!.. Millete açıklayın bunu!.. O nedenle...

EROL AL (İstanbul) - Senin kredi kartı borcunu ödemek zorunda mıyım ben?! Allah, Allah...

BAŞKAN - Sayın Al, lütfen, efendim... İstirham ederim...

TURHAN GÜVEN (Devamla) - Siz, batık bankaların parasını ödeme mecburiyetinde misiniz Sayın Al!..

BAŞKAN - Aa, aşkolsun...

EROL AL (İstanbul) - Siz batırdınız!..

BAŞKAN - Sayın Al, istirham ederim efendim...

TURHAN GÜVEN (Devamla) - Sen bu memleketi soyan adamlara para veriyorsun da, burada vatandaşa para vermekten içtinap ediyorsun!..

EROL AL (İstanbul) - Siz batırdınız!..

BAŞKAN - İstirham ederim... Güzel güzel geldik...

TURHAN GÜVEN (Devamla) - Siz, siz vatandaşa dert getirdiniz, eziyet getirdiniz; onları söylemiyorsunuz da, batık bankaları kurtarıyorsunuz!..

BAHRİ SİPAHİ (İstanbul) - Bankaları batıranlar nerede?!

TURHAN GÜVEN (Devamla) - Bırakın!.. Bankayı siz batırdınız canım, dört senedir de iktidarsınız!..

BAŞKAN - İktidar tahammüllü olur efendim...

BAHRİ SİPAHİ (İstanbul) - Siz batırdınız!..

TURHAN GÜVEN (Devamla) - Dört seneden beri siz iktidarsınız!.. (DSP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Lütfen efendim... Lütfen...

TURHAN GÜVEN (Devamla) - İktidarın her hesabını vermek mecburiyetindediniz siz!..

İHSAN ÇABUK (Ordu) - Batıran sizsiniz!..

BAŞKAN - Lütfen efendim... İktidar tahammül eder... Tahammüllü olur iktidar.

TURHAN GÜVEN (Devamla) - Siz vereceksiniz!.. Ha, bunu millet de sizden zaten soracak da, millete o imkânı verin!.. (DSP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Lütfen efendim...

TURHAN GÜVEN (Devamla) - Eğer yüreğiniz yetiyorsa... Eğer yüreğin yetiyorsa...

BAŞKAN - Lütfen efendim, istirham ederim... Lütfen...

BAHRİ SİPAHİ (İstanbul) - Siz batırdınız, siz verin!..

TURHAN GÜVEN (Devamla) - Bırak laf atmayı; seni buraya, bu Meclise bunun için göndermedi vatandaşı!.. (DSP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Yüzdük yüzdük kuyruğuna geldik... Lütfen...

TURHAN GÜVEN (Devamla) - Sizin yüreğiniz yetiyorsa, gelin, Mecliste, vatandaşa gitme kararı alın. Görün bakalım gün ne o gündür!.. Yüreğiniz yetiyor mu?! Hadi gelin gidelim seçime!.. Gidemezsiniz!..

MUSTAFA GÜVEN KARAHAN (Balıkesir) - Sen de gidemezsin!..

BAŞKAN - Sayın Karahan, lütfen efendim... İstirham edeceğim...

EROL AL (İstanbul) - Zamanı gelince gideriz!..

BAŞKAN - Sayın Al..

TURHAN GÜVEN (Devamla) - Sizde yüreğ yok canım!.. Dün arkadaş ne dedi size; "titrek-siniz" dedi. Size dedi; bana demedi, size dedi!.. (DSP sıralarından gürültüler) Size dedi, size dedi!..

BAŞKAN - Efendim, lütfen... Lütfen, karşılıklı konuşmayın...

TURHAN GÜVEN (Devamla) - Onun için, bırakın bunları...

Biz, milletin hayrına bir teklif getirdik; kabul etmeyeceğinizi ben biliyorum.

HALİL ÇALIK (Kocaeli) - Sağlığa zararı, bağırmayın!..

TURHAN GÜVEN (Devamla) - Benim sağlığım yerinde, sen kendine bak!.. Genç de gidebilirsin ha!.. Neden, çünkü, sen amatörsün... Amatörsün... Gidersin, gidersin... Ama, gittiğin zaman da bir daha gelmezsin.

Hepinize saygılar sunuyorum. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Efendim, Komisyonun ve Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarımıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir efendim.

Diğerini okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısına aşağıdaki geçici maddenin eklenmesi arz ve teklif olunur.

"Geçici Madde 1: Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi, Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketi ve tasfiye halinde Emlak Bankası Anonim Şirketinin Yönetim ve Denetim Kurulu üyeleri ile Tasfiye Kurulu üyeleri, bu Kanun ve 15.11.2000 tarihli ve 4603 sayılı Kanun kapsamında işlemler yapmaya, 21.2.2001 tarihinden önce açılmış esnaf ve sanatkar kredileri, küçük ve orta boy işletme kredileri ve zirai krediler ile bu Kanunun 1 inci ve 2 nci maddesi kapsamındaki kredileri söz konusu maddelerde belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde yeniden yapılandırmaya yetkilidirler.

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi ve Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketi Yönetim, Denetim ve Tasfiye Kurulu üyelerinin bu Kanun ve 4603 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde yaptıkları işlemlerden dolayı hukuki sorumlulukları bankacılık sektöründe faaliyette bulunan özel bankaların yönetim, denetim ve tasfiye kurullarına uygulanan özel hukuk hükümlerine ve mevzuata tabidir.

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi ve Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketi Yönetim, Denetim ve Tasfiye Kurulu üyeleri ceza ve idare hukuku bakımından memur sayılmazlar."

Kemal Derviş

Devlet Bakanı

BAŞKAN - Komisyon?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI METİN ŞAHİN (Antalya)-Takdire bırakıyoruz.

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

25.11.2000 tarihinde yürürlüğe giren 4603 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin (2) numaralı fıkrası ile Kanun kapsamındaki bankalar anonim şirketi statüsüne kavuşturularak Bankalar Kanunu ve genel hükümlere tabi kılınmışlardır. Yine aynı maddenin (5) numaralı fıkrası ile söz konusu bankalar 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve 399 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname hükümleri kapsamından çıkarılmışlardır. Böylece 25.11.2000 tarihinden itibaren anılan bankalar, yeniden yapılandırılmaları çerçevesinde özel hukuk hükümlerine tabi kılınmışlardır. Uygulamada yaşanabilecek tereddütlerin bu hususun açıkça hükme bağlanması yoluyla giderilmesini teminen, yukarıdaki değişikliğin yapılması gerekli görülmektedir.

AHMET İYİMAYA (Amasya)- Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun...

AHMET İYİMAYA (Amasya)- Madde üzerinde müzakere açıyor musunuz efendim?

BAŞKAN - Hiç böyle bir şey var mı?! Madde koymuyoruz ki; geçici madde..

AHMET İYİMAYA (Amasya)- Her iki halde Parlamentonun uygulaması var...

BAŞKAN - Efendim, az önce açtık mı?! İstirham ediyorum... Biraz evvel Sayın Güven'inkini tatbik ettik...

AHMET İYİMAYA (Amasya)- Var, arz edeyim Başkanım.

Yeni bir madde ihdas ediliyor,..

BAŞKAN - Yeni bir madde değil efendim...

AHMET İYİMAYA (Amasya)- Evet efendim....

BAŞKAN - İstirham ederim... Ne olursunuz... Yani, siz kendi önergenizde bunu böyle yapıyorsunuz...

AHMET İYİMAYA (Amasya)- Hayır efendim... "Geçici madde 1" diyorsunuz; kanunda var mı böyle bir madde?..

BAŞKAN - Bakın, siz hukukçusunuz; istirham ederim efendim...

AHMET İYİMAYA (Amasya)- Kanunda böyle bir madde var mı efendim?..

BAŞKAN - 55 inci sayfa; İçtüzük, madde 87."...metne ek veya geçici madde eklenmesi hakkında milletvekilleri, esas komisyon veya Hükümet değişiklik önermeleri verebilir" diyor.

AHMET İYİMAYA (Amasya)- Tamam...

BAŞKAN - Önerge mahiyetinde... Bugüne kadar böyle tatbik edilmiş.(Gürültüler)

Bir dakika...

AHMET İYİMAYA (Amasya)- Önerge verilir; ama, efendim, madde ihdas ederseniz, müzakere edeceksiniz.

BAŞKAN - Beni dinler misiniz... Bir dakika efendim...

15.1.1997, 46 ncı Birleşim, Başkanvekili, Sayın Kamer Genç...

AHMET İYİMAYA (Amasya) - Aksi uygulamalar da var efendim.

BAŞKAN - 25.8.1999, 57 nci Birleşim, Başkanvekili, Sayın Mehmet Vecdi Gönül... Sayın Ali İlıksoy... Sayın Ali İlıksoy 2000 yılında... Böyle geliyor efendim. Bugüne kadar bunu tatbik etmişiz; madde böyle, aksini de kimse söylememiş. Sayın Güven'in ki de böyle oldu. İstirham ederim efendim. Ne dedim ben... (Gülüşmeler)

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Bir dakika...

Komisyonun takdire bıraktığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Yalnız, geçici maddeyse, üzerinde müzakere açılması lazım.

BAŞKAN - Sayın Genç, Meclis Başkanvekili olarak, 15.1.1997'de 46 ncı Birleşimde, Başkanvekili olarak, Kamer Genç olarak aynı uygulamayı yapmışsınız.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Ama, üzerinde müzakere açacaksınız efendim.

BAŞKAN - Hayır efendim. (Gürültüler)

AHMET İYİMAYA (Amasya) - Emsal var efendim.

BAŞKAN - Hayır efendim, böyle bir şey yok ki! Yani, gidin, açıp zapta bakın. Yaptığınız şeyi inkâr ediyorsunuz!

TURHAN GÜVEN (İçel) - Kamer Genç yanlış yaptıysa, mecbur musun yanlış yapmaya?! (Gürültüler)

KAMER GENÇ (Tunceli) - Sayın Başkan, o maddede kimse söz istememişti, ben size söyleyeyim. Açın, tutanakları getirin. O maddede...

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Kapusuz, buyurun efendim.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Bir dakika...

Sayın Başkan, şimdi, efendim, bakın, kanun tasarısı ve teklifleri buraya geldiği zaman, hükümetten geliyor, komisyondan geçiyor, buraya geliyor, o madde müzakereye açılıyor. Şimdi, burada...

BAŞKAN - Madde doğru efendim.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Madde üzerinde...

TURHAN GÜVEN (İçel) - Madde efendim...

KAMER GENÇ (Tunceli) - Bir dakika efendim, rica ediyorum...

Şimdi, benim, orada başkanlık yaptığım zaman, o geçici madde kabul edilmiştir. Getirtip tutanağı okutun, orada söz isteyen olmamıştır, ama, burada bir madde koyuyorsunuz. Madde koyduğunuza göre, üzerinde, lehte vealeyhte söz verip...

BAŞKAN - Sayın başkanım, siz de takdir edersiniz ki, böyle geçici maddelerde önergede söz isteme hakkı yok ki zaten istensin.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Var efendim; yeni bir madde koyuyorsunuz.

BAŞKAN - Efendim, zatiîlileriniz zaptı getirin bakın yaptığımız tatbik.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Efendim, bakın, biz, burada politika yapmıyoruz. Burada geçici bir madde var...

BAŞKAN - Sayın Kapusuz, buyurun efendim.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Yani, eğer, siz, İçtüzüğü rafa kaldırırsanız, başka mesele!

BAŞKAN - Sayın başkanım, okudum...

KAMER GENÇ (Tunceli) - Şimdi, normal olarak geçici madde eğer kanun metninde olsa, üzerinde lehte ve aleyhte olmak üzere müzakere açmayacak mısınız; açacaksınız. Bunu da önergeyle buradan geçiriyorsunuz...

BAŞKAN - Sayın başkan, her zaman muhalefet bu tartışmayı yapıyor, başkanvekilleri aynı şeyi tatbik ediyor, ister iktidardan ister muhalefetten; bunu boşuna münakaşa etmeyin.

Sayın Kapusuz, buyurun.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) - Sayın Başkan, sufişsal, emsal olmaz...

TURHAN GÜVEN (İçel) - Suşimşsal...

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) - Dolayısıyla, önerge verilmiş olmasını şayet yeni bir madde gibi kabul ediyorsanız müzakere açarsınız, değilse, önerge verilmiş olması, buradaki, Genel Kuruldaki uygulamayı, bir madde müzakeresini, bir metni müzakereyi ortadan kaldırmaz. Sayın Başkanım, eğer bu konuda siz bunu ekmadde gibi kabul ediyorsanız...

BAŞKAN - Sayın Kapusuz, niçin Sayın Turhan Güven ve arkadaşlarımızın önergesinde yapmadımız da burada yapıyorsunuz?

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) - Ben itiraz ettim Sayın Başkan.

BAŞKAN - Rica ederim... Bugüne kadar tatbikat bu.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) - Bakın Sayın Başkan, 87'nin dördüncü fıkrası...

BAŞKAN - Efendim...

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) - Müsaade edin, tamamlayayım efendim.

BAŞKAN - Buyurun.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) - 87'nin dördüne göre uygulamaya koyduğumuzu söylediniz. On-da da itiraz ettim ben, yerimden de ikaz ettim. Bakınız neden; burada bir salt çoğunluk yok, sadece komisyon başkanı var. Eğer böyle bir uygulama koyarsanız, böyle bir şey arzu ederseniz, burada komisyonun salt çoğunluğu varsa, o metni okutabilirsiniz. Yanlış yaptınız. Bir sonraki oturumda ne oluyor; Başkan olarak sizin bu yaptığımız uygulama emsal olarak Genel Kurula takdim ediliyor. Bu doğru değil Sayın Başkanım, etmeyin. Bakınız, İçtüzüğün 87 nci maddesine göre bu geçici maddeleri uygulamaya koyamazsınız. Biraz önceki okutulmuş olan önergeler de yanlış okutulmuştur. Bir sonraki oturumda, bir başka oturumda bunlar münakaşa edilirken, arkadaşlarımız bu uygulamayı, yanlış uygulamayı emsal olarak gösteriyorlar.

BAŞKAN - Sayın Turhan Güven de Danışma Meclisinde Başkanvekilliği yaptı; zapta geçmesi için okunuyor efendim, istirham ederim.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) - Sayın Başkanım, bakın, ama, biraz önce onu öyle diyorsunuz, "itiraz etmediniz ki..."

TURHAN GÜVEN (İçel) - Zapta geçmesi için okunur.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) - İtiraz ediyoruz, yanlışdır diye.

BAŞKAN - Önergede diyorum, geçici maddede değil efendim.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) - Sayın Başkanım, kabul ettiğimiz bir maddeyse, bunu müzakere etmeden nasıl çıkaracağız?

BAŞKAN - Efendim, lütfen... Teşekkür ederim; mesele anlaşıldı, benim anlayışım bu.

Önergeyi okur musunuz efendim...

AHMET İYİMAYA (Amasya) - Sayın Başkan, bir cümle ifade edebilir miyim?

BAŞKAN - İstirham ederim, lütfen efendim...

AHMET İYİMAYA (Amasya) - Bir cümle efendim...

BAŞKAN - Yeter efendim... İstirham ederim... Yapmayın...

AHMET İYİMAYA (Amasya) - Sayın Başkanım, bir cümleyle ifade edebilir miyim efendim...

BAŞKAN - Hayır efendim, vermiyorum söz.

Buyurun, okuyun efendim:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlar-
da Değişiklik yapılması Hakkında Kanun Tasarısına geçici 2 nci maddenin eklenmesi arz ve teklif
olunur.

"Geçici Madde 2.- Emlak Konut Anonim Şirketinde çalışmakta olan memur ve sözleşmeli per-
sonel (kapsam dışı personel dahil) kamu kurum ve kuruluşlarına 24.11.1994 tarih ve 4046 sayılı
Kanunun 22 nci maddesi esasları uyarınca Devlet Personel Başkanlığı tarafından nakledilir. Bu
maddeye göre yapılması gereken ödemeler Emlak Konut Anonim Şirketi tarafından yapılır."

Aydın Tümen

İsmail Köse

Mehmet Şandır

Ankara

Erzurum

Hatay

İ. Yaşar Dedelek

Güler Aslan

Eskişehir

İzmir

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) - Komisyon da, Parlamento da by-pass ediliyor!..

BAŞKAN - Komisyon?..

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI METİN ŞAHİN (Antalya) - Takdire
bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Hükümet?..

DEVLET BAKANİ KEMAL DERVİŞ - Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Emlak Konut Anonim Şirketinin 588 sayılı Kanun Hükmünde Kararname uyarınca Türk
Ticaret Kanunu hükümlerine tabi gayrimenkul yatırım ortaklığına dönüştürülmesi nedeniyle, anılan
şirketin bağlı ortaklık olduğu dönemden kalma memur ve sözleşmeli personelin mağduriyetlerinin
önlenmesi bakımından yukarıda öngörülen değişikliğin yapılması gerekli görülmektedir.

BAŞKAN - Efendim, Komisyonun takdire bıraktığı, Hükümetin katıldığı önergeyi oylarınıza
sunuyorum...

VEYSEL CANDAN (Konya) - Üzerinde konuşacağız efendim!

BAŞKAN - Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) - Yoklama istiyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın Kapusuz, yoklama istiyorsunuz; ama, oylama bittikten sonra yoklama olur mu?! Diğer önergeyi okutalım; oylarken yoklama istersiniz. İstirham ederim...

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) - Peki efendim.

BAŞKAN - Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısına geçici 3 üncü maddenin eklenmesi arz ve teklif olunur.

"Geçici Madde 3.- Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi ve Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi; 2002 yılı iş planı ve programlarında 2002 yıl sonuna kadar bankacılık usullerine uygun olarak kullanılmak üzere, tarım kesimine, esnaf ve sanatkâra, küçük ve orta boy işletmelere ve ihracatçılara, kendi kaynaklarından en az bir buçuk katrilyon Türk Lirası karşılığında yabancı para ve Türk Lirası ilave plasman limiti tahsis ederler."

Aydın Tümen

İsmail Köse

Mehmet Şandır

Ankara

Erzurum

Hatay

İ.Yaşar Dedelek

Güler Aslan

Eskişehir

İzmir

BAŞKAN - Komisyon?..

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI METİN ŞAHİN (Antalya) - Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Hükümet?..

DEVLET BAKANİ KEMAL DERVİŞ - Katılıyoruz Sayın Başkanım.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Sayın Başkan, bir şey söylemek istiyorum; bir dakikanızı rica ediyorum. Eğer, siz... (DSP sıralarından "Yeter, yeter" sesleri)

Bir dakika arkadaşlar... Eğer bu maddeleri böyle... Sayın Başkan... Sayın Başkan, bir dakika... Bir şey söyleyebilir miyim. Efendim, eğer, burada, bu önergeler, geçici maddeler müzakeresiz atlatılırsa, komisyonun toplanmasına gerek yok. Bütün maddeler gelir, burada... Sayın Başkan, bir dakika dinler misiniz.

HACİ FİLİZ (Kırıkkale) - Bürokratlar ne yapıyor arkadaşlar?!

AHMET İYİMAYA (Amasya) - Sayın Başkan...

HACİ FİLİZ (Kırıkkale) - Nasıl uyguluyorsunuz?..

AHMET İYİMAYA (Amasya) - Emsal versene kardeşim...

KAMER GENÇ (Tunceli) - Yahu, olur mu kardeşim?! O zaman komisyon niye toplansın... (DSP ve MHP sıralarından gürültüler)

AHMET İYİMAYA (Amasya) - Aksine emsalleri var...

III. - Y O K L A M A

(AK Parti sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) - Sayın Başkan, yoklama yapılmasını istiyorum.

BAŞKAN - Yoklama isteminde bulunan milletvekillerinin isimlerini tespit ediyoruz: Sayın Salih Kapusuz, Sayın Mehmet Ali Şahin, Sayın Hüseyin Çelik, Sayın Veli Seyda, Sayın Tevhit Karakaya, Sayın İsmail Özgün, Sayın Osman Pepe, Sayın Mehmet Elkatmış, Sayın Yahya Akman, Sayın Canbay, Sayın Nurettin Aktaş, Sayın Çetinkaya, Sayın Baş, Sayın Kansu, Sayın Gökso, Sayın Güler, Sayın Yalçınbayır, Sayın İlyas Arslan, Sayın Zülfükar İzol, Sayın Eyyüp Sanay, Sayın İsmail Alptekin.

21 arkadaşımızı tespit ettik.

Elektronik cihazla yoklama yapılacaktır.

Yoklama için 2 dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Toplantı yetersayıtı vardır, görüşmelere devam ediyoruz.

V. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

7.- *Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/938) (S. Sayısı : 792) (Devam)*

BAŞKAN - Efendim, Hükümetin katıldığı, Komisyonun takdire bıraktığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Karar yetersayıtı vardır, toplantı yetersayıtı da vardır ve önerge geçici 3 üncü madde olarak kabul edilmiştir.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) - Sayın Başkan, bu konunun düzeltilmesi için, Başkanlık Divanına götürülerek nihai sonuca kavuşturulması lazım. Biz, muhalefet olarak, bu saatten sonraki Bankalar Kanunuyla ilgili bölüme katılmıyoruz efendim.

(AK Parti milletvekilleri Genel Kurul Salonunu terk ettiler)

BAŞKAN - Peki efendim.

Efendim, bir geçici madde isteği daha var...

ALİ RIZA GÖNÜL (Aydın) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Bir dakika efendim, istirahat edeyim... Önerge okutuyorum...

ALİ RIZA GÖNÜL (Aydın) - Sayın Başkan, şu ana kadar olan uygulamayla, içtüzük hükümlerine aykırı bir uygulama yapmaktasınız. Bu sorumluluğa katılmak istemiyoruz, protesto ediyoruz ve ayrılıyoruz.

(DYP milletvekilleri Genel Kurul salonunu terk ettiler)

BAŞKAN - Peki efendim...

VEYSEL CANDAN (Konya) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Önergeniz var; okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

792 sıra sayılı kanun tasarısına geçici 5 inci madde olarak aşağıdaki maddenin ilave edilmesini arz ederiz.

Geçici madde 5- 2002 yılında IMF kaynaklarından gelecek kredilerden 2 milyar dolar karşılığı Türk Lirası tarım destekleme projelerine tahsis edilir.

Cevat Ayhan
Sakarya
Lütfi Yalman
Konya

Musa Demirci
Sivas

Fethullah Erbaş
Van
Aslan Polat
Erzurum

BAŞKAN - Komisyon?..

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI METİN ŞAHİN (Antalya) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Hükümet?..

DEVLET BAKANİ KEMAL DERVİŞ - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde, Sayın Candan; buyurun.

VEYSEL CANDAN (Konya) - Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; şu ana kadar "reel sektör" adı altında, devletin imkânlarını bazı bankalara peşkeş çekme pahasına, hükümet içerisinde de anlaşma olmamasına rağmen, beş saattir, anamuhalefet partisi olarak, bu tasarıнын bazı bölümlerinin değişmesi noktasında mücadele veriyoruz. (DSP ve MHP sıralarından gürültüler) Ancak, hükümet ortaklarının içtüzük hileleri, sahte, arka arkaya yazılan lüzumsuz önergelerle, bu tasarıdaki yanlışları düzeltme imkânı tanımayan, özellikle de içtüzük uygulamasında biraz önce yanlış uygulamalarla, tamamen denetimden kaçmak, devletin parasını harcayanları devlet memuru kabul etmeyen maddeleri okumadan oylayarak geçen bir düşünceyi kabul etmek mümkün değil. Onun için, hükümetin bu tavrını, komisyonun tavrını ve hükümet ortaklarının tavrını protesto ediyoruz ve bu tasarıya bağlı olarak Genel Kurulu terk ediyoruz. (DSP, MHP ve ANAP sıralarından alkışlar(!))

(SP milletvekilleri Genel Kurul salonunu terk ettiler)

BAŞKAN - Komisyonun ve Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir efendim.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 792 sıra sayılı yasa tasarısına aşağıdaki geçici 6 ncı maddenin ilave edilmesini arz ve teklif ederiz.

Geçici 6.- 2002 yılında IMF ve Dünya Bankasından elde edilecek kredilerin 2 milyar dolar karşılığı Türk Lirası KOBİ'lere kredi olarak verilir.

Lütfi Yalman
Konya
Cevat Ayhan
Sakarya

Musa Demirci
Sivas

Fethullah Erbaş
Van
Mustafa Geçer
Hatay

BAŞKAN - Komisyon?..

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI METİN ŞAHİN (Antalya) - Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN - Hükümet?..

DEVLET BAKANİ KEMAL DERVİŞ - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

IMF ve Dünya Bankasından elde edilecek kredilerin reel sektöre aktarılarak üretim ve istidamın artmasını sağlamak.

BAŞKAN - Komisyonun ve hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir efendim.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 792 sıra sayılı yasa tasarısına geçici madde 7 olarak ilave edilmesini arz ve teklif ederiz.

Geçici Madde 7.- 2002 yılında IMF ve Dünya Bankasından elde edilecek kredilerin 2 milyar dolarlık bölümünün esnaf ve sanatkârlara verilmesini.

Fethullah Erbaş

Lütfi Yalman

Aslan Polat

Van

Konya

Erzurum

Veysel Candan

Musa Demirci

Cevat Ayhan

Konya

Sivas

Sakarya

BAŞKAN - Komisyon?..

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI METİN ŞAHİN (Antalya) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Hükümet?..

DEVLET BAKANI KEMAL DERVİŞ - Katılmıyoruz.

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Esnaf ve sanatkârların durumlarının düzeltilmesi için bu önerge verilmiştir.

BAŞKAN - Komisyonun ve hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir efendim.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 792 sıra sayılı kanun tasarısına aşağıdaki geçici madde 9'un eklenmesini arz ederiz.

Geçici Madde 9.- 2002 yılında IMF ve Dünya Bankasından gelecek olan kredilerden 1 milyar dolarlık bölümünün Doğu ve Güneydoğu Anadolu'daki esnaf ve sanatkârlar ile hayvan üreticilerine verilmesini arz ederiz.

Fethullah Erbaş

Lütfi Yalman

Mustafa Geçer

Van

Konya

Hatay

Musa Demirci

Aslan Polat

Sivas

Erzurum

BAŞKAN - Komisyon?..

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI METİN ŞAHİN (Antalya) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Hükümet?..

DEVLET BAKANI KEMAL DERVİŞ - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum:

"Gerekçe: Doğu ve güneydoğudaki esnafın kalkındırılması için bu önerge verilmiştir."

BAŞKAN - Komisyonun ve Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir efendim.

Son önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 792 sıra sayılı kanun tasarısına aşağıdaki geçici maddenin ilave edilmesini arz ederiz.

Geçici Madde 10.- 2002 yılında IMF kaynaklarından temin edilecek kredilerden 2 milyar dolar karşılığı Türk Lirası 17 Ağustos ve 12 Kasım depremleri bölgesinin gelişmesi için tahsis edilir.

Cevat Ayhan

Musa Demirci

Mustafa Geçer

Sakarya

Sivas

Hatay

Aslan Polat

Veysel Candan

Erzurum

Konya

BAŞKAN - Komisyon?..

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI METİN ŞAHİN (Antalya) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Hükümet?..

DEVLET BAKANİ KEMAL DERVİŞ - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Gerekeceyi okutuyorum:

"Gereke: Deprem bölgesinde oluşan iktisadi ve sosyal hayatın geliştirilmesi için."

BAŞKAN - Komisyonun ve Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir efendim.

8 inci maddeyi okutuyorum efendim.

MADDE 8.- Bu Kanunun;

a) 6 ncı maddesinin (B) fıkrası 3/7/2001 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

b) Diğer maddeleri yayımı tarihinde,

Yürürlüğe girer.

BAŞKAN - 8 inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

9 uncu maddeyi okutuyorum:

Yürütme

MADDE 9.- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN - 9 uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Son söz milletvekilinindi: efendim. 86'ya göre, aleyhte, Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün?.. Yok.

Lehte, İstanbul Milletvekili Masum Türker?.. Burada.

Buyurun efendim.

MASUM TÜRKER (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, sözlerime başlamadan Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Çok olumlu bir şey yaptık, olumlu bir oy vereceğim. Bugün kabul edilen yasayla, ikibuçuk yıldır bu çatının altında Türkiye'nin sıkıntısını çektiğimizi bilmeyenler bilsinler, bu sıkıntı... Bu yasa emin ellerde uygulanırsa, emin olun, ikibuçuk yıldır milletvekili olarak bize söylenen her sözün karşılığını söyleyenler utanacaklardır.

Değerli arkadaşlar, bugün yaptığımızın ne olduğunu fark etmeyenler, geçmişte olduğu gibi, hep "canım feda olsun" edebiyatı yaptılar. Türkiye'nin bugün "canım feda olsun" edebiyatına ihtiyacı yok, "aklım feda olsun" diyenlere ihtiyacı var. "Aklım feda olsun" diyerek kabul ettiğimiz bu yasanın ülkemize hayırlara vesile olmasını diliyor, Tanrı bize bugün doğruyu gösterdiği için mutluluğumu bildiriyorum.

Saygılar sunuyorum. (DSP ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim efendim.

Efendim, aleyhte, Orhan Bıçakçıoğlu söz istemiş.

Orhan Bıçakçıoğlu?.. Yok.

Mehmet Sadri Yıldırım?.. Yok.

Yasin Hatiboğlu?.. Yok.

Veysel Candan?.. Yok.

Sayın milletvekilleri, tasarrının tümü üzerindeki görüşmeler bitti.

Tasarrının tümü açık oylamaya tabi.

Açık oylamanın şekli hakkında Genel Kurulun kararını alacağım.

Açık oylamanın elektronik oylama cihazıyla yapılması hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için 2 dakika süre veriyor ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN- Sayın milletvekilleri, Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının oylamasına 223 sayın milletvekili katılmış olup, 220 kabul, 2 ret, 1 mükerrem oy kullanılmıştır; böylece, tasarı kanunlaşmıştır. İnşallah, hayırlı olur Türkiye'ye.

Sayın Bakana ve bürokrat arkadaşlara teşekkür ediyoruz.

Şimdi, Terörist Bombalamalarının Ortadan Kaldırılması Hakkında Uluslararası Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri Komisyonları raporlarının görüşülmesine başlayacağız.

8. - *Terörist Bombalamaların Ortadan Kaldırılması Hakkında Uluslararası Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/816) (S. Sayısı: 793) (1)*

BAŞKAN- Komisyon?.. Burada.

(1) 793 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Hükümet?.. Burada.

Komisyon raporu 793 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Tasarının tümü üzerinde, Anavatan Partisi Grubu adına, Sayın Turhan Tayan...

TURHAN TAYAN (Bursa)- Vazgeçtim...

SALİH KAPUSUZ (Kayseri)- Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına, Sayın İrfan Gündüz.

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına, İstanbul Milletvekili İrfan Gündüz; buyurun.

AK PARTİ GRUBU ADINA İRFAN GÜNDÜZ (İstanbul)- Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 793 sayılı kanun tasarısı üzerinde AK Parti Grubu adına söz almış bulunuyor; şahsım ve Grubum adına Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Terör, korkutmak ve yıldırma anlamında Latince bir kelimedir. Siyasal kavram olarak terör, bir fikri zorla kabul ettirmek için güç ve şiddet kullanma, korkutma ve sindirme faaliyetlerini anlatır.

HÜSEYİN ÇELİK (Van)- Sayın Başkan, süküneti temin edin; böyle şey olmaz!..

BAŞKAN- Sayın Gündüz, siz buyurun efendim.

İRFAN GÜNDÜZ (Devamla)- Terörizm ise, bazı siyasal ve sosyal değişiklikler meydana getirmek için bir korku ve dehşet atmosferi oluşturmayı tasarlamış şiddet ve tehdit diye tanımlanır. Sorel "20 inci Yüzyılın tek bir silahı vardır; o da korkudur" diyerek, kitleleri yönetmenin en uygun yolunun korkuyu yaygınlaştırmak olduğunu söylerken; Bacon "teröre karşı en iyi silahlanma korkuyu yenmektir" diyerek, teröre karşı toplumsal soğukkanlılığın korunması gerektiğine işaret eder.

Terör ve terörizm kavramları üzerinde genel kabul gören bir tanım bugüne kadar pek yapılamamıştır. Terörün ve terörizmin, insanlığın karşılaştığı en tehlikeli sorunlardan biri olduğuna bakılırsa, bu kavramlar üzerinde uzlaşılmış bir tanımın yapılamamış olmasını ciddi bir eksiklik olarak görmek gerekir. Bu yüzden terörle mücadelenin en önemli zorluklarından biri, hangi faaliyetlerin terör eylemi sayılması gerektiği konusundaki yaygın anlaşmazlıktır. Anlaşmazlıkların temelinde ise, siyasal ve kültürel farklılıklar ve çıkarlar yatmaktadır. Bazı ülkelerde terörizm, suç işleyen fanatik grupların bütün faaliyetlerini kapsarken, diğer bazı ülkelerde aynı teröristler sayı bile görebilmektedir. İşte, bu nedenle, birinin terörist olarak kabul ettiğini bir diğeri, menfaati gereği, pekâlâ özgürlük savaşçısı olarak görebilmektedir. Bu nedenle, uluslararası alanda terörizmin tanımı konusunda henüz bir konsensüs oluşamamıştır. Terörizm, ne aldığı kurban sayısına ne de kullanılan metoda bakarak tanımlanamaz.

Bir tanıma göre terörizm, saldırılan veya korkutulan sivil ve masum kurbanlar aracılığıyla hedeflenen daha büyük bir kitleyi yıldırıp, korkutarak yasadışı stratejik ve siyasal amaçlarını gerçekleştirmek için bir grubun veya devletin, bilinçli ve planlı bir biçimde şiddet kullanması veya şiddet kullanma tehdidinde bulunmasıdır. Demek ki, terörü işleyenler belirli kişiler ya da organize bir örgüt veya bizzat bir devlet olabilir ki, bu durumda bir devlet teröründen de bahsedilebilir.

Terörizmin ikinci tanımlayıcı niteliği, hedeflerinde ayırım gözetmemesidir. Terör eylemleri siyasal nitelik taşır; amaç, hedef kitleyi, teröristlerin savunduğu siyasal pozisyonu kabul edecek bir kıvama getirmektir. Bu anlamda siyasal terör, kelimenin tam anlamıyla düşük yoğunluklu psikolojik bir savaştır. Bireysel ve kitlesel iletişim araçları geliştikçe, psikolojik savaş stratejileri ve taktikleri de o ölçüde gelişmiştir. Bu yüzden içinde bulunduğumuz iletişim çağı, psikolojik savaşlar çağı olarak da adlandırılabilir. Terörizmin etkili eylemleriyle toplumda meydana gelen sosyal güvensizlik ve art arda gelen çok dalgaları insan zihnini dondurur, sosyal ve ekonomik hayatı felç eder. Amerika'daki 11 Eylül saldırısından hemen sonra uçakların yolu sayısındaki dramatik düşüş ve borsadaki aşırı dalgalanma tam da teröristlerin istediği bir sonuçtur.

Terörizmin bir başka ortak karakteri de, mutlaka, dışarıdan birileri tarafından desteklenmesidir. Bazı dış güçler, belli siyasî mülahazalarla terör örgütlerinin sponsorluğunu yapmakta, üyelerini eğitip donatmakta ve gerektiğinde uluslararası alanda himayesine almaktadır. Soğuk savaş döneminde, hem ABD'nin hem Sovyetler Birliğinin bazı terörist grupları birbirine karşı destekledikleri bilinmektedir.

Değerli arkadaşlarım, bilimsel ve teknolojik gelişmeye bağlı olarak terörizm kavramı da değişime uğramıştır. Dolayısıyla, terörizmin, sadece şiddet kalıbı içinde düşünülmesi de pek doğru değildir. Değişen dünya dengeleri ve uluslararası ilişkilerdeki farklılaşmalar sonucu, sıcak savaşlar, yerini, soğuk savaşlara bırakmıştır. Soğuk savaş gereği olarak ortaya çıkan psikolojik savaş türü ve bu savaşın vazgeçilmez unsuru olan düşük yoğunluklu çatışmalar terör kavramını da beraberinde getirmiştir.

Demokratikleşme alanında atılan adımlar terörü sayı olarak azaltmakla birlikte, demokratik ortamlarda terör eylemlerinin etkinliği özellikle kitle iletişim araçlarının tesiriyle daha da artmaktadır. Terör hareketleriyle uluslararası siyasî ilişkiler, bölgesel ve ülke düzeyindeki siyasî ve toplumsal sorunlar arasında yakın bir ilgi gözlenmektedir. Sağlıklı bir değerlendirme yapıldığında, toplumdaki dengesiz gelir dağılımının hoşnutsuz kişilerin ortaya çıkmasına yol açtığı ve birtakım güçler ve devletlerin bu durumu hedeflerine ulaşmada araç olarak kullandıkları sürece, terörizm dünyamızda varlığını devam ettirecektir.

Muhterem milletvekilleri, terörün anlaşılmasında dikkat edilmesi gereken diğer bir husus ise, terörün tamamıyla dış destekle açıklanarak kolaycılığa kaçılmasıdır. Terör istismara açık bir ortamın olmadığı yerlerde yaşama imkânı bulamaz; dolayısıyla, bir yerde yaygın olarak terör varsa, orada, gerçekten, bir şeylerin yanlış gittiğini de kabul etmek gerekir.

Sosyal refahın azalması ve toplumsal yapının zayıf düşmesi veya buna ait belirtilerin artması, terörün arayıp da bulamadığı fırsatlar olarak görülmeli ve önleyici tedbirler bir an önce alınmalıdır.

Terörizmde, olayların tamamen dış dinamiklere bağlanarak, iç dinamiklerin gözardı edilmesi, kendi kendimizi kandırmaktan başka bir işe yaramaz. Bunun tam tersi, terörü yorumlarken, sadece iç dinamikleri ele alıp, dış dinamikleri ihmal etmek de, başka bir yanıttır. Yabancı unsurların içine karışmadığı bir terörün günümüz şartlarında düşünölemeyeceği açıktır. Başka bir ifadeyle, her terör eyleminde, oranları değişse bile, iç ve dış dinamikler birlikte bulunmaktadır.

Eğer, bir devlet, bazı stratejik kazanımları için terörizmi doğrudan aracı olarak kullanıyorsa veya resmî olarak belirlenmiş millî hedefleri doğrultusunda terörizme her türlü lojistik desteği sağlıyorsa veya terör örgütlerinin ülkesinde konuşlanmasına hoşgöröyle yaklaşıyorsa, terör ile devlet arasında bağ kurulmakta ve devlet destekli uluslararası bir terörizmin varlığı ortaya çıkmaktadır.

Değerli arkadaşlarım, gençlik, çorak toprağın yağmura hasret olduğu kadar, bilgiye ve öğrenmeye ihtiyaç duyduğu çağlardır. Buna göre, terörizmin insan kaynağını teşkil eden gençliğin, eğitimi, millî ve manevî değerle donatılmaları, kendi kahramanlarımızı benimseyerek ve örnek alarak yetişmeleri ve her birinin yetenekleri doğrultusunda, mesleki bir kariyerle hayata atılmaları, teröre karşı alınması gerekli en önemli tedbirlerden biridir.

Toplumların huzuru, eğitimin, her bakımdan, olumlu olmasına bağlıdır; dolayısıyla, eğitim, ne kadar yerli, yeterli ve millî, ne kadar olumlu ve verimli olursa, fertler, o kadar mükemmel ve faydalı olur; ne kadar yetersiz ve olumsuz ise, o derece ilkel ve zararlı olur.

Ailenin, okulun, kurumların ve medyanın görevi, insana müspet karakter kazandırarak, onu topluma kazandırmak; devletin görevi ise, bu eğitimi vermek ve denetlemek olmalıdır.

Değerli arkadaşlarım, kültürel değişim, sosyal hayatta da birtakım değişimler meydana getirmekte, daha doğrusu, sosyal yapı da, kültürel değişime paralel olarak değişmektedir.

Toplumda bir kesimin "ak" dediğine, diğeri "kara" diyebiliyorsa, orada, büyük bir uçurum oluşmakta, bu ise, toplumsal çatışmalara yol açmaktadır. Mutlaka, her insanın aynı düşünmesi mümkün değildir, ancak, asgarî müştereklerde birleşmek, toplumun bekası için gereklidir.

Sosyal değerlerdeki değişim ne ölçüde olursa olsun, toplumun genelini ilgilendiren ve sosyal bütünleşmenin temelini oluşturan değer yargılarında, genel bir uzlaşmanın, mutlaka, sağlanması gerekmektedir. Tarih, din, dil, örf ve âdetler, sanat ve edebiyat eserleri gibi kültürel unsurlar, millî karakterin devamlılığını sağlar. Bunlar arasındaki sosyal bağın koparılması, toplumda anormal belirtilere yol açar. Bu belirtiler, genellikle, anarşi, şiddet ve sosyal çözülme olarak kendini gösterir.

Esas itibariyle, terörizm, özellikle, kültür, dil, din, ahlak ve aile gibi kavramlarda kargaşa meydana getirerek, toplumu ve fertleri, neyin doğru, neyin yanlış olduğunu bilmeyecek bir duruma getirmek ve böylece, kendi sundukları sahte reçeteleri, itirazsız kabul etmelerini sağlamayı hedef alır.

Sosyal değerlerdeki bu erozyon, milleti kamlara bölerek, birbirine düşman kitlelerin oluşmasına sebep olabilir. Eğer, toplumun kültürel dayanakları yeterli değilse, onun ahengini bozmak ve atomize hale getirmek, çok daha kolay olur.

Ekonomik şartların zorluğu insanları maddî yönden etkilediği gibi, moral yönünden de etkiler. Bu nedenle, toplumdaki dengesiz gelir dağılımı terör odakları için yararlanılması gereken en önemli fırsatlardan biridir. Konu, propaganda malzemesi yapılarak, mümkün olduğunca istismar edilmeye çalışılır.

Bugün, 80'i aşkın ülkedeki kişi başına milli gelir, on yıl öncesine göre daha düşüktür. Birleşmiş Milletler tarafından hazırlanan 1999 yılı İnsanî Gelişme Raporunda vurgulandığı gibi, rekabetçi piyasalar, belki, etkinliğin en iyi garantisi olsa bile, dengeli bir gelir dağılımını sağlayamamıştır. 1980'lerden beri, hem ülkeçi eşitsizlikler hem de ülkelerarasındaki gelişmeler bu farkı daha da artırmıştır.

Dünyadaki zenginliğin yüzde 86'sı, dünya nüfusunun en zengin yüzde 20'since kontrol edilirken, en fakir yüzde 20'si ise ancak yüzde 1 payla idare etmektedir. Bu sağlıksız gelir dağılımı, Batılı bir yazarın ifadesiyle, dünyada yırtıcı bir küreselleşme sürecinin başladığını göstermektedir.

Günümüz dünyasında gelişen küreselleşme belki durdurulamaz; ama, daha insanî ve dengeli bir hale getirilebilir. Bu eşitsizlik ve adaletsizlik, fakirler ile zenginler arasındaki düşmanlıkları körüklemektedir. Küreselleşme karşıtlarının Seattle, Paris ve Quebec ve en son Roma'da sergilediği tavırlar üzerinde ciddi olarak düşünülmalıdır. Teröre karşı kurulan bu koalisyonu, adil bir dünya düzeni için çalışan bir ittifaka dönüştürmek bu sözleşmenin ana hedeflerinden biri olmalıdır. Unutulmamalıdır ki, medeniyetler arasındaki ekonomik fay hatları, geleceğin savaşlarında en belirleyici unsur olacaktır.

Marifet kan dökmek değil, akan gözyaşlarını dindirmek olmalıdır. Yoksulların gözyaşları yer-yüzünü bir sel gibi kaplarken, zenginler kan dökerek nereye kadar ulaşabiliyorlar?

Terörizmin, bazı güçlerce, siyasî ve ekonomik çıkarları için kullanıldığı dikkate alındığındaysa, amaç, oldukça farklı olmaktadır. Bugün bu gibi durumlarda terörizmin gayesi, bir kazanım elde etmek amacıyla, hedef alınan ülke ve toplumda huzursuz ortamların oluşmasına aracılık etmektir.

Türkiye gibi stratejik önemi bulunan ülkelerin terör ortamında tutulmasında bazı devletlerin ve birtakım güçlerin çıkarları bulunduğundan, ülkemizde estirilen terörün amacı sadece bu ortamın devamını sağlamaktır; dolayısıyla, terör, bir siyasî mücadele aracı olarak, bir ülkenin bir başka ülkeyi zayıflatması için de kullanılmaktadır.

Özellikle ekonomik açıdan konuya yaklaşıldığında, terörle mücadelenin oldukça yüklü bir maliyetinin bulunması, terörün bir amacının da ülke kaynaklarının verimli alanlarda kullanılmasını engellemek olduğu gerçeğini ortaya çıkarmaktadır.

Bazen terör, aynı topraklar üzerinde yaşayan ve aynı kaderi paylaşan farklı etnik yapıya sahip olduğu iddia edilen unsurların karşı karşıya getirilmesini sağlayarak, ülke bütünlüğünü ve huzurunu bozmak şeklinde de karşımıza çıkmaktadır. ABD'ye yapılan son saldırıya kadar, teröre destek veren ülkeler konusunda uluslararası ortak bir tavır alamayan kamuoyu, bu konuda daha güçlü bir irade ortaya koymaya başlamıştır, görüşülmekte olan bu sözleşme bunun bir göstergesi olarak değerlendirilebilir.

Değerli arkadaşlarım, 11 Eylül saldırısından hemen sonra, medyanın da etkisiyle, Amerika'da yaşayan Müslümanlara yönelik sözlü ve fiili bir saldırı furiasının başladığı görülmektedir. 11 Eylül'den bu yana, sadece ABD'de, Müslümanlara yönelik 252 saldırının gerçekleştiği tespit edilmiştir. İnsanları, sırf Müslüman olduğu için ya da sırf ırkından dolayı topyekûn mahkûm etmeye ve cezalandırmaya Amerika gibi bir ülkenin asla fırsat vermemesi gerekir. "Bir insanı öldürmeyi bütün insanlığı öldürmek" şeklinde tanımlayan İslam dinini terörle özdeşleştirme, Müslümanları toptan mahkûm ederek, potansiyel bir Usame gibi görme yanlışlığına hiç kimse düşmemelidir.

Sabra ve Şatilla'da ölen 1 800 kişiyi bir kenara bırakalım. İsrail'in Lübnan'ı işgal ederek 17 500 sivil öldürmesine, Dünya Ticaret Merkezinde ölen insan sayısının neredeyse 3 katı olmasına rağmen, ABD'nin sessiz kalması dünya kamuoyuna nasıl açıklanabilir?

Bazı insanların, kahverengi gözlü ve kara derili oldukları için ya da inançlarından dolayı hayatlarının niye Batılılardan daha ucuz olduğunu anlamak pek mümkün değildir.

Ariel Şaron'un Sabra, Şatilla ve Kibya'daki katliamlarındaki can alıcı rolü, Çakal Carlos'un neden olduğu ölüm sayısının 15 katıdır. Buna rağmen, Carlos köttür, teröristtir, çirkindir. Kendi ülkesinde bile pek çok İsrailinin karşı çıktığı Şaron, bir devlet adamı olarak kabul edilir, Lübnan'ı sık sık işgal eder; ama, İsrail, ne bir terörist devlet ne de terörizme yardım eden devlet diye nitelendirilemez.

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin, sivil yerleşim yerlerinin bombalanması ve benzeri konularda İsrail'i knayan her kararının ABD'nin vetosuna uğraması neyle izah edilebilir?!

Dün en acımasız terör çigerimizi dağılarken, onlara aleni veya örtülü destek veren, bugün de DHKP-C ile PKK örgütlerini terör listesine almayan Avrupa Birliğinin tutumu nasıl yorumlanabilir? Çağdaş dünyanın terör konusundaki çifte standartlı yaklaşımını, eğer, bu sözleşme önleyebilirse, iş hedefine varmış olur. Biz, bunu ümit ve temenni ediyoruz.

Bu konuda duyulan diğer bir endişe de, konunun bireysel terörizme odaklanması, temel insan hak ve hürriyetini hiçe sayan devlet veya ideoloji terörünün gözardı edilmesidir. Terör bahane edilerek temel hak ve hürriyetler askıya alınmamalı, demokratik talep ve özgürlükler kısıtlanmamalıdır. Terörizme karşı verilecek en güzel cevap, demokrasinin, siyasal katılımın ve sivil toplumun gelişmesi olmalıdır.

Bazı hükümetler için, terörizmle savaş, denetim ve müdahaleden uzak olarak, baskıcı politikalarını toplumlarına zorla kabul ettirme fırsatına dönüştürülmemelidir. Teröre karşı savaş, ülkeler veya bölgeleri kontrol için kullanmak çok yanlış olur. Bu durum, uluslararası koalisyonun güvenilirliğini sarsacak ve dünya barışını gerçekleştirmek için kurulan bu koalisyonun başarısını gölgeleyecektir. İster fundamentalistler ister özel militanlar ister direniş hareketleri isterse hükümetçe bir ceza olarak uygulansın, terörün hiçbir mazereti olamaz, hiçbir şey terörü meşrulaştıramaz.

Tasarının başlığı ile sözleşmenin 1 inci maddesindeki "Terörist Bombalamaların Ortadan Kaldırılması Hakkında Uluslararası Sözleşme" ibaresinin, Dışişleri Komisyonunda değiştirilen ve kabul edilen şekliyle "Terörist Bombalamalarının Önlenmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme" şeklinde değiştirilmesinin, sözleşmenin muhtevası dikkate alındığında, daha doğru ve uygun olduğunu arz ederek sözlerime son veriyor, Yüce Heyetinizi saygılarımla selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Çalışma süremiz doluyor.

RIZA AKÇALI (Manisa) - Uzatalım Sayın Başkan.

ORHAN BIÇAKÇIOĞLU (Trabzon) - Yarın cuma; bir ağabeylik yaptın, bizi getirmeyin.

TURHAN GÜVEN (İçel) - Ne diyorsun kardeşim, yarın gelmeyeyim mi diyorsun?

ORHAN BIÇAKÇIOĞLU (Trabzon) - Gelmeyelim.

TURHAN GÜVEN (İçel) - Bana değil, Başkanına söyle.

MEHMET EMREHAN HALICI (Konya) - Bitimine kadar uzatalım Sayın Başkan.

BAŞKAN - Çalışma süresinin bu uluslararası anlaşmanın görüşmelerinin bitimine kadar uzatılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

DYP Grubu adına, Sayın Mehmet Sağlam; buyurun (DYP sıralarından alkışlar)

DYP GRUBU ADINA MEHMET SAĞLAM (Kahramanmaraş) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 793 sıra sayılı, Terörist Bombalamaların Ortadan Kaldırılması Hakkında Uluslararası Sözleşmenin Onaylanmasına Dair Kanun Tasarısı üzerinde Doğru Yol Partisi Grubunun görüşlerini arz etmek üzere huzurunuzdayım; Yüce Meclisi Doğru Yol Partisi Grubu ve şahsım adına saygıyla selamlıyorum.

Meclisin onayına sunulan bu tasarı, Terörist Bombalamalarının Önlenmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme, ocak 1998'de Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda imzaya açılıyor ve mayıs 1999'da da Birleşmiş Milletlerdeki daimi temsilcilüğümüz kanalıyla da ülkemiz bu sözleşmeye taraf oluyor.

Bu sözleşmenin amacı, ülkeler arasında özellikle terörist bombalamalarının önlenmesi, bu suçu işleyen teröristlerin ağır cezalara çarptırılması ve konuyla ilgili ülkeler arasında işbirliğinin sağlanmasıdır. Sözleşmede terörist bombalamalarının önlenmesi ortak amaç olarak kabul ediliyor ve bu amaca hizmet etmek üzere de birtakım mekanizmalar geliştiriliyor.

Bu sözleşmeye göre, bir ülkenin devlet veya hükümet tesisleri, kamu görevi yapanların işgal ettikleri yerler, özel veya ticarî maksatla kullanılan alanlar, kamunun kullanımına açık binalar, eğlence yerleri, parklar, dinsel veya eğlence maksadıyla toplantı yapılan mahaller, kamu ulaşım araçları dahil; kısaca, bir ülkenin neresinde olursa olsun, ölüm veya bedensel zarar getiren her türlü patlayıcı madde veya yahut zehirleyici madde, özellikle, radyasyon dahil her türlü radyoaktif maddeyle insanların ölümlüne veya bedensel zararına sebep olma, suç olarak kabul ediliyor ve terör tanımı içerisine alınıyor. Yıllarca, ülkemizin, terör tanımı konusunda, dünyadaki gelişmelere, özellikle öncülük ederek, her türlü terör önleyici maddesini benimseyen bir politika takip ettiğini düşünürseniz, bu sözleşmenin ortaya koyduğu terör ve terörist tanımı, bizim öteden beri savunduğumuz fikirlere fevkalade uygun düşmektedir.

Şimdi, bu anlamda bakarsanız, bu sözleşmeye göre, herhangi bir şekilde bu suçu işleyen insanların, eğer ülkeler arasında suçluların iadesi anlaşması varsa, otomatikman bunun içerisine terörle ilgili suçları işleyen insanların dahil edilmesini öngörüyor, kısaca, iade edilmesini öngörüyor ya da

mahalli işlenen yerlerde, daha doğrusu, işlediği yerden başka bir ülkedeysse, orada da, mutlaka, ya iade edilmesini ya da yargılanmasını emrediyor. Bu, bildiğimiz gibi, çok eski bir hukuk kuralı. Bir suçluyu bir ülke ya iade edecektir suçu işlediği ülkeye ya da kendisi yargılayacaktır. Avrupa, uzun süreden beri bu genel hukuk kuralına uymamıştır. Örneğin, en son Belçika'da, malum bir katil, yakalandığı halde ne orada muhakeme edilmiş ne de Türkiye'ye iade edilmiştir. En son bir Belçikalı yargıcın, gerçekten doğru bir kararıyla nihayet orada yargılanması gibi bir sonuca varılmıştır. Dolayısıyla, sözleşmenin, bizim öteden beri savunduğumuz, bu "ya iade et ya da yargıla" eski hukuk kuralına uygun düzenlemeler getirdiğini görüyoruz.

Şimdi, terörizmden dolayı binlerce evladını şehit vermiş bir ülke olarak, bizim, gerek ulusal gerek bölgesel gerekse uluslararası düzeyde terörizmin önlenmesi için yapılacak her türlü çabayı desteklememiz genel politikamızın bir gereğidir. Bunun için de, ülkemiz, bugüne kadar, terörizmle mücadele konusunda, Birleşmiş Milletlerin kabul ettiği 10'dan fazla temel sözleşmeye taraf olmuştur. Bu çerçevede, terörist bombalamaların önlenmesi ve buna ilişkin uluslararası sözleşmenin onaylanması, ülke dış politikalarının genel eğilimi açısından uygun olacaktır.

Bugün, özellikle dünyada, giderek uluslararası sistemin geleceği konusunda tartışmaların yapıldığını düşünürseniz, özellikle, 11 Eylül terör eyleminden sonra, dünyada, terörle ilgili olarak, bizim, yıllarca Avrupa'ya anlatmaya çalıştığımız birtakım ilkelerin yeniden gündeme getirildiğini görüyorsunuz.

Bunlar arasında, özellikle biraz evvel arz ettiğim ve bütünüyle, terör tanımı, terörist tanımı konusunda Avrupa Birliği, öteden beri, bir ölçüde, özgürlük savaşçısı ile terörist arasında bir türlü bir tanım berraklığına ulaşamamıştır. Bunun için de, çok yakın zamanda, özellikle 11 Eylül sonrası, bir yandan terörizmin mahiyeti yeniden tartışmaya açılmış, diğer yandan da, terörizmi destekleyen ve besleyen alanlara çözüm getirilmesi konusu ele alınmıştır. Bir yandan terörle mücadele kapsamındaki harekât Afganistan'da sürerken, diğer yandan, Amerika Birleşik Devletlerinin müteakip harekâtının nereye ve nasıl olacağı değerlendirmeleri yapılmaktadır.

Bu arada, güç odaklarında kontrolü birbirlerine kaptırmamak için politik oyunları devam etmektedir. Kasım 2001'de, Bush-Putin zirvesi, Çin'in tutumu, Avrupa Birliğinin genişleme politikaları, Ortadoğu ve Kafkaslardaki durum, Balkanlardaki gelişmeler, ani ve beklenmedik siyasi gelişmeler ve bütün bunlar karşısında ülkemizin tutumu ne olacaktır konusu, her zaman sıcak bir gündem maddesi oluşturmaktadır.

Avrupa ülkelerinin terörle mücadeleye verdikleri destek görünüşte devam ediyor olsa da, Avrupa Parlamentosu, terör örgütlerinin tespiti, terör ve terörist tanımı konusunda çalışmalarında, hâlâ, çifte standart ve bilinen yanlış değerlendirmelerini sürdürmektedir. Örneğin, hâlâ, PKK ve DHKP-C, terör örgütü listesine dahil edilmemiş, iyi niyetli bir yaklaşım olarak bunu değerlendirmek de mümkün olamamıştır. Hâlâ, kullanılan araca göre, silaha göre terörist tanımı yapmaya çalışan ülkeler vardır.

Avrupa Birliği, Türkiye'ye karşı en son Kıbrıs'taki müzakerelerin başlama eğilimi ve Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikasındaki uzlaşma dolayısıyla bir olumlu hava içerisine girmişse de, hâlâ, Avrupa Birliğinin Türkiye için hazırladığı Avrupa Parlamentosu raporu, Avrupa Komisyonu İlerleme Raporu gibi dokümanlarda tam üyelik müzakerelerine başlanmasından söz edilmemekte, sadece son Dayton Zirvesinde müzakerelere biraz daha yaklaştığı gibi bir ifade yer almaktadır.

Öte yandan, hâlâ, Kıbrıs Rum Kesiminin tam üyeliği, âdeta, diğer üyelerin üyeliği için bir ön-şart gibi kabul edilmektedir ve Avrupa Parlamentosu Başkanı Hanımefendi, Yunanistan'da, doğ-

rudan doğruya, Kıbrıs'ın, diğer üyelerin, aday ülkelerin alınması için bir önşart teşkil edeceğini açıkça beyan etmiştir. Bununla da yetinmemişler, Avrupa Konseyi Parlamenter Asamblesi Başkanı, Kıbrıs Rum Kesiminin Parlamento Başkanını, Avrupa Parlamentosu Parlamenter Asamblesine davet etmiş ve âdeta, aralarında kendisinin Kıbrıs'a yaptığı seyahatle ilgili ne kadar büyük bir muhabbet içinde olduklarını utanmadan sergileyerek, Güney Kıbrıs'ın bir karapara aklama devleti olduğunu unutmamış, Güney Kıbrıs'ın terörizme destek veren, yataklık eden bir devlet olduğunu unutmamış, bununla, meşru Avrupa Parlamentosu Asamblesini gayri meşru amacının bir arenası haline getirmiştir.

Değerli milletvekilleri, Kafkaslarda Putin'in, yaptığı temaslarla önplana çıktığı, NATO'da Avrupa Birliği zirvesinde terör anlatmaya gitmesi ve nihayet, Çeçenistan'da yaptığı soykırımını unutturacak gibi, Çeçenleri terörist ilan etmenin gayretine düşmesi, son yılların çok önemle üzerinde durulması gereken politik gelişmeleridir.

Aynen PKK'ya kucak açan Yunanistan ve ona pasaport veren Güney Kıbrıs Rumlarının yaptığı gibi, yine, aynen Yunanistan'ın terörle işbirliği içinde olan, ona destek olan bir devlet görünümünü unutturmak için Türkiye ile iyi münasebet rüzgârlarını estirmesi ve bunun için kendisini, yardım ve yataklık eden, teröre destek veren bir ülke statüsünden ve görünümünden çıkarması, ibretle üzerinde durulması gereken bir başka gelişmedir.

Afganistan'daki gelişmeler, çok önemli bir yola girmiş, büyükelçiliğimizin acilen açılması olumlu bir faaliyet olarak değerlendirilmesi gereken bir olay olmuştur; ancak, yıllardır kuzeyde mücadele veren 6 000 000'a yakın Türk soylu Afganlar, kan verdiler, can verdiler, mücadele ettiler; ama, geçici hükümette sadece bir bakan yardımcılığıyla iktifa etmek zorunda kaldılar. Türkiye, yine, mücadele sonrasındaki konferansı, kendi ülkemizde, Afganların arzusuna rağmen İstanbul'da toplayamamış ve Almanya'da toplanan konferanstan da ancak Türkiye bir bakan yardımcılığı bile alamadan -oradaki Türk soylu vatandaşlarımıza- ayrılmak durumunda kalmıştır. Yine, önemli bir fırsat, bu şekilde kaçırılmıştır.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, dış politikada ülke menfaati için fırsatlar vardır, riskler vardır. Önemli olan, fırsatlarla risklerin dengelenmesidir. Maalesef, Türkiye'de son gelişmeler, ne bu fırsatları değerlendirmemiz ne de riskleri önceden görebilmemiz bakımından başarılı bir dışpolitika ortaya koyabilmıştır.

Demokratik, Müslüman ve laik, NATO üyesi ve Avrupa Birliğinin tam üye adayı Türkiye, jeostratejik öneminin de çok ötesinde bir model olarak Batı dünyasında daha da ağırlığı artan bir Türkiye. Uluslararası gelişmeler, yeni fırsatlar yaratmış -fırsatlar da var, riskler de var- ancak, siyasi ve ekonomik krizi aşamayan, güçsüz ve istikrarsız görünümüne sebep olan, halkın yüzde 85'inin güvenini yitirmiş bir siyasi iktidarla, Türkiye'nin, kazanabileceklerinin tamamını fiilen elde etmesi, maalesef, mümkün görünmüyor. Ama, ülkemiz, bugün, ikili bir değişim çıkmazının da sarmalında gözüküyor. Bir yandan şiddetli bir değişim tutkusu, değişim arzusu, diğer yandan bu değişimi gerçekleştirecek, halkın desteğinden yoksun, halkın güvenini yitirmiş bir siyasi iktidar. Bugünkü çıkmazımız budur.

Değerli arkadaşlarım, çıkar yol, halkın desteğini yitirmiş olan bu iktidardan, halkın desteğini kazanacak bir yeni iktidara gidecek bir Siyasi Partiler ve Seçim Kanunu değişikliği ile süratle memleketin seçime gitmesi ve halkın güvenini kazanmış bir iktidarla, iç problemlerini olduğu kadar dış politikada da başarıya ulaşacak, kendisine layık olan yeri alacak bir Türkiye'nin yaratılmasıdır.

Bu temenniyle, hepinize, gecenin bu vaktinde saygılarımı sunuyorum, sabırlarınız için teşekkürlerimi bildiriyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim efendim.

Tasarının tümü üzerinde, Saadet Partisi Grubu adına, Ankara Milletvekili Sayın Zeki Çelik.

Buradalar mı efendim?.. ("Yok" sesleri)

Yoklar.

Ben de biliyorum da efendim, zapta geçiriyorum.

Gruplar adına başka söz isteyen var mı?..

MEHMET ŞANDIR (Hatay) - Sayın Başkan, Grubumuz adına Hüseyin Kalkan arkadaşımız konuşacaktır.

BAŞKAN - Peki, buyurun; yalnız, bir anlaşma vardı Sayın Şandır. Biz, rica ettik Anavatan Partisi Grubuna söz vermedik.

MEHMET ŞANDIR (Hatay) - Arkadaşımızın takdirine bırakıyorum.

BAŞKAN - Peki, takdir sizin.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Hüseyin Kalkan; buyurun.

MHP GRUBU ADINA HÜSEYİN KALKAN (Balıkesir) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; gecenin bu saatinde bu kadar az milletvekilliyle bu konuyu konuşmanın ne kadar uygun olup olmayacağı konusunu düşündüğümde şu karara vardım. ("yeterli sayı var" sesleri) Şahsen, ben, önem verdiğim konularda tutanakları alıp okuyorum. Aynı şekilde, ilgilenen arkadaşlarımın da bunları okuyacağını, yetkililerin okuyacağını ve değerlendireceğini düşünüyorum. Onun için, sabrınıza sığınıyorum.

Sayın milletvekilleri, Terörist Bombalamaların Ortadan Kaldırılması Hakkında Uluslararası Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı hakkında Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; şahsım ve Grubum adına, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün gündemimizde yer alan konu, hayatı önemli haizdir. Bütün ülkelerin, ama, özellikle ülkemizin karşı karşıya kaldığı büyük tehdidi, bu vesileyle, tekrar dikkatlerinize arz etmek istiyorum.

Terörist Bombalamaların Önlenmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme, 19 Kasım 1997 tarihinde, Birleşmiş Milletler Altıncı Komitesinde, daha sonra, 15 Aralık 1997 tarihinde, Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda oylamasız kabul edilip 12 Ocak 1998 tarihinde imzaya açılmıştır.

Terörist Bombalamaların Önlenmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme, 20 Mayıs 1999 tarihinde, hükümetimiz adına, Birleşmiş Milletler Nezdinde Daimi Temsilcimiz tarafından imzalanmıştır.

Özellikle dikkat ettim bu sözleşmenin Türkiye Büyük Millet Meclisine onay için sunulduğu tarihin; sözleşmenin onay için Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulduğu tarihi, 30.1.2001; yani, 11 Eylül 2001 tarihinden çok önce. Halbuki, terör konusu, Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisinde ciddi olarak, 26 Eylül 2001 tarihinde "Terörizmle Karşı Karşıya Kalan Demokratiler" başlıklı raporla gündeme gelmiş ve orada demiştim ki, Amerika Birleşik Devletleri halkını ve hükümetini hedef alan 11 Eylül günü meydana gelen terör saldırıları, ne bu saldırıların ilkidir ne de maalesef sonuncusu olacaktır. Avrupa demokratilerinin temsilcileri olan bizler, bu gerçeği görmeli ve ona göre bir an önce hareket etmeliyiz. Ne yazık ki, böyle bir konu, ancak, yıkıcı bir saldırıdan sonra gündeme alınmıştır. Terörizmden uzun süredir yara almış bir toplumun temsilcisi olarak bugün takınılan tavrı memnuniyetle karşıyorum. Avrupa'da insan hakları konusunda en önemli kuruluş olan Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi olarak bizlere terörizmle mücadelede büyük bir rol düşmektedir. Bu rolü ancak, terörizmi insan haklarının ihlali olarak kabul edersek üstlenebiliriz.

Bununla demek istediğim şudur ki, 57 nci cumhuriyet hükümeti ve bütün cumhuriyet hükümetleri terör konusunda gerekli hassasiyeti göstermektedirler. Türkiye Cumhuriyeti, terör belasından çok çekmiştir; terörden başka ülkelerin çekmemesi konusunda samimidir. Edindiğimiz tecrübeleri paylaşma noktasında da cimri değiliz. Bu, Türk Milletinin sahip olduğu güzel hasletlerden kaynaklanmaktadır. Ancak, ne yazık ki, başta, Avrupalı müttefiklerimiz olmak üzere, etrafımızdaki komşularımızdan da aynı samimiyeti görememekteyiz. Özellikle, müttefiklerimiz olmak üzere, bu noktada, vaatler ve icraatlar arasındaki ince çizgiye gelmiş durumdayız. Uzun süredir bu terör belasını yok etmek için sözlerin yetersiz olduğunu gördük. Terörle mücadele konusunda Türkiye'nin büyük deneyimleri vardır. Bu deneyimleri paylaşma noktasındaki kararlılığını her vesileyle, her ortamda vurgulamalı ve hemen harekete geçmelidir; "bana dokunmayan yılan bin yaşasın" mantığıyla hareket eden ülkelerin de, bir gün bu yılanla karşı karşıya kalacağı anlatılmalıdır.

Bu hareket, terörle mücadeleye inanmış olanlarla koordineli ve etkin olmalı, terörizmin kaynaklarına ve finansal köklerine inmeli, bu kaynaklar yok edilmelidir. Terörün işbirlikçileri tespit edilmeli ve aynı şekilde sorumlu tutulmalıdırlar. Bize demokrasi anlatmaya çalışan Avrupa'ya, terörün, sadece çok çalışarak ve ortak çaba sarf ederek yok edilebileceği, lanet okunarak ya da üzüntü bildirilerek yok edilemeyeceği anlatılmalıdır. Şimdi, dünya demokrasilerinin bugüne kadar yapmadıklarını yapma ve sorumluluk alma zamanıdır. Bugün bunu gerçekleştiremezsek, somut tedbirler almaktan çekinenler veya kaçınanlar veya güven içinde olduklarını düşünenler, yarın kendilerini terör kurbanı olarak bulabilirler.

Terörün tanımı ve özellikleri konusunda, Türkiye'de, hiç kimsenin kafasında, özellikle de, hiçbir milletvekili arkadaşımızın kafasında soru işareti yoktur. Terörün milliyeti, dini, ırkı ya da cinsiyeti yoktur, meşru değildir.

Geçmişte, ülkemizin diplomatları, ASALA terörüne kurban gitmişlerdir. Son zamana kadar ülkemiz, PKK teröründen büyük ölçüde zarar görmüş, diğer ülkelerin teröristlere yönelik destek ya da hoşgörüsüne şahit olmuştur.

Teröristlerin, lüks villalarda, hatta büyükelçilik konutlarında ağırlandıklarını da gördük. Bir işadamları öldürmekten suçlu bir terörist, otomatik silah taşımadığı gerekçesiyle, bir Avrupa ülkesinde serbest bırakılmıştır; Belçika'da. Sadece bıçakların bile böylesi korkunç bir saldırı için yeterli olduğunu gösteren Amerika Birleşik Devletlerindeki saldırıdan sonra, adli makamlar, bu terörist ile ilgili cezaî süreci başlatmaya karar vermişlerdir. 2 polis ve 1 Avusturyalı turisti bombayla öldüren suikastçının kahraman olarak gösterildiği posterler, bir Avrupa başkentine asılmıştır.

PKK teröristleri, Avrupa'da özgürce dolaşabilmektedirler. Avrupa Konseyi binasının koridorlarında, bazı Avrupalı parlamenterlerin himayesinde PKK'nın temsilcileri özgürlük savaşçısı edasıyla dolaşmakta ve ülkemiz aleyhine faaliyetlerde bulunmaktadır. Maalesef, belki sadece bu hükümet değil, ama bütün hükümetlerimiz, bu konuda bu müttefiklerimize gerekli tepkiyi gösterememekteyiz. Bunun altını özellikle çiziyorum.

Bütün bunlardan sonra, Avrupa Birliği parlamentosunda terörist örgütlerin listesi açıklanmıştır. Çok üzücüdür ki, bu listeye aday ülke durumunda olduğumuz Avrupa Birliğince, PKK ve DHKP-C alınmamıştır. Bu durum göstermektedir ki, 11 Eylül 2001 tarihinde, Avrupa'daki müessif terörist eylemlerden sonra bile, Avrupa Birliği samimi bir tavır sergileyememektedir.

Avrupa Birliği, çifte standardını hâlâ devam ettirmektedir. Avrupa Birliğinin bu tavrını değiştirmesini istiyoruz. Bu tavırlarını değiştirmedikleri sürece, bizim de bu tavra karşı tavır koymak en tabii hakkımızdır ve bu gücümüz vardır.

Terörist Bombalamaların Önlenmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme, taraf devletlerde terörist bombalamaların önlenmesi, bombalama suçlarının ağır cezaya tabi tutulması için gereken önlemlerin alınması ve işbirliğinin sağlanmasına yöneliktir. İmza aşamasında, Türkiye Cumhuriyeti, sözleşmenin 4 maddesine çekince koymuştur. Bu çekince koyduğu maddelerle, Avrupa'nın çifte standardını dikkate almıştır. Bu maddelerin neler olduğunu şu anda zamanınızı almamak için geçiyorum.

Kanaatime göre, Türkiye Cumhuriyeti, hem terörizmle mücadele için Terörist Bombalamaların Ortadan Kaldırılması Hakkında Uluslararası Sözleşmeyi imzalamış hem de sözleşmenin imza tarihine kadar kazandığı deneyimlerle, 24 maddelik sözleşmenin 4 maddesine çekince koymuştur. Terörist Bombalamaların Ortadan Kaldırılması Hakkında Uluslararası Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısının Yüce Meclis tarafından onaylanacağını umuyor ve ülkemiz için hayırlı olmasını diliyorum.

Bu vesileyle, bir konuya Yüce Meclisin dikkatini çekmek istiyorum. Malumunuz olduğu gibi, ülkemizin Güneydoğu Anadolu Bölgesinde Ilısu Barajı planlanmıştır ve tamamlandığında, ülkemizde ve özellikle de bölgede yaşayan insanların hayat standardının yüklemesine büyük katkısı olacaktır. Ancak, burada bir sıkıntı, Hasankeyf'in baraj suları altında kalacağıdır. Bu durumu hassas bir şekilde değerlendiren cumhuriyet hükümetlerimiz, gerekli tedbirleri almıştır ve tarihî eserlerin kaybolmaması için gerekli çalışmaları yürütmektedir. Türkiye Cumhuriyetinin bu konudaki hassasiyetinin bilinmesine rağmen, konu, Avrupa Konseyi Parlamentosuna getirilmiştir; bu konuyu gündeme getiren, Güney Kıbrıslı bir Rum parlamenterdir. Avrupa Konseyi, konuyla ilgili olarak yerinde inceleme yapmak üzere, Ekim 2001 başında bir heyeti Türkiye'ye göndermiştir.

Son günlerde duyduğumuz ve öğrendiğimiz, dün de Meclisimizde konuşulan bir konu daha vardır; Suudi Arabistan'ın Mekke şehrinde Harem-i Şerif'in hemen yanı başında Osmanlı Devleti tarafından yapılan kale, Suudi Arabistan Hükümeti tarafından, yerine otel yaptırılmak üzere, yıktırılmıştır. Osmanlı Devletinin borçlarına bile sahip çıkan Türkiye Cumhuriyetinin, hem bir Osmanlı eserine sahip çıkmak hem de kültür değerlerine sahip çıkmak adına, konunun hem Suudi Arabistan Hükümeti hem de UNESCO nezdinde gündeme getirilmesinin uygun olacağını düşünüyorum.

Yıkım olayını, tarih ve kültür değerlerine karşı bir devlet terörü olarak değerlendiriyorum. (MHP sıralarından alkışlar) Eğer, Türkiye Cumhuriyeti Devleti, bu kaleyi -bu kalenin rölyefleri mevcuttur- yaptıramazsa, eğer, burada, gerekli tavrı gösteremezse, biliniz ki kıymetli arkadaşlarım, Avrupa Birliğine girişte de, hiçbir istediğimiz talebi gerçekleştirmemiz mümkün değildir. Bu konuda, Sayın Mehmet Sağlam Hocamın biraz önce söylemiş olduğu kararlılığı, istikrarlılığı 57 nci cumhuriyet hükümetimizin göstereceğine inanıyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Beni sabırla dinlediğiniz için, teşekkür ediyorum. (MHP, DSP, ANAP ve DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Gruplar adına başka söz isteyen?.. Yok.

Şahsı adına, Adana Milletvekili Sayın Ali Tekin; buyurun efendim. (DSP sıralarından alkışlar)

ALİ TEKİN (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinize saygılar sunuyorum.

Biraz önce konuşan değerli konuşmacılar, bu kanunun amacını, size, açık bir dille anlattılar. Bu bakımdan, bir de ben anlatmak istemiyorum. Dün akşam da, yapmış olduğumuz görüşmelerde, benzer bir yasa üzerinde konuşmuştum ve orada, özellikle, terörün, uluslararası terörün üzerinde uzun uzun durmuştuk. O konuda, yaklaşık 12-13 dakika konuşmuştum; dolayısıyla, bugün, gecenin bu saatinde, herhalde, benzer şeyleri duymak istemeyebilirsiniz. Ben, bu bağlamda, size hak da veriyorum.

MAHMUT GÖKSU (Adıyaman) - Bizim için fark etmez; konuş...

ALİ TEKİN (Devamla) - Efendim, zaten, çok tartışmalı bir yasayı bugün kabul ettik. Onun için, hepiniz yorgunsunuz; ben, onu da biliyorum.

BAŞKAN - Üstelik, Başkanınızı da düşünmeniz lazım.

ALİ TEKİN (Devamla) - Özellikle, Sayın Başkanımın, tabii ki, bugün, bütün gün orada oturması icap etti. O bakımdan, kendisinin de çok yorgun olduğunu biliyoruz. Onun için, ben daha fazla uzatmadan, hepinize saygılar sunuyorum, iyi akşamlar diliyorum. (DSP, MHP, ANAP ve DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum efendim.

Sayın milletvekilleri, tasarının tümü üzerinde görüşmeler tamamlandı.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum; Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir efendim.

İçtüzükte yapılan son değişiklik gereğince, tasarının maddeleri üzerinde görüşme açılmayacak ve önerge verilmeyecektir.

1 inci maddeyi okutuyorum:

**TERÖRİST BOMBALAMALARININ ÖNLENMESİNE İLİŞKİN ULUSLARARASI
SÖZLEŞMENİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR
KANUN TASARISI**

MADDE 1. - 20.5.1999 tarihinde New York'da imzalanan "Terörist Bombalamalarının Önlenmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme"nin 9, 12 ve 19 uncu maddeleri ile 20 nci maddesinin 1 inci paragrafına ekli çekinceler konulmak suretiyle onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN - 1 inci maddeyi oylarınıza sunuyorum; Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN - Maddeyi oylarınıza sunuyorum; Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN - Maddeyi oylarınıza sunuyorum; Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

86 ncı maddeye göre söz talebi var; aleyhte, Çorum Milletvekili Yasin Hatiboğlu?..

Sayın Hatiboğlu yok.

86 ncı maddeye göre, başka söz isteyen?.. Yok.

Tasarının görüşmeleri tamamlandı.

Tasarının tümü açıkoylamaya tabidir.

Açıkoylamanın şekli hakkında Genel Kurulun kararını alacağım.

Açıkoylamanın elektronik cihazla yapılmasını oylarınıza sunuyorum; Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Açıkoylama için 2 dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Terörist Bombalamaların Ortadan Kaldırılması Hakkında Uluslararası Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısının açık oylamasına 232 sayın milletvekili katılmış olup, 229 oy kabul, 1 çekimser ve 2 mükerrer oyla, kanun tasarısı kanunlaşmıştır; hayırlı olsun.

Sayın milletvekilleri, 3 Ocak 2002 tarihli 46 ncı Birleşimde kabul edilen grup önerisine göre, gündemin 15 inci sırasındaki tasarının -yani, bugünkü gündemin 8 inci sırasındaki tasarının- görüşmeleri bittiğine göre, yeni bir Danışma Kurulu önerisine ihtiyaç olmadan, sözlü sorular ile diğer denetim konularını sırasıyla görüşmek için, 15 Ocak 2002 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere, Birleşimi kapatıyorum.

Teşekkür ederim efendim.

Kapanma Saati : 00.35

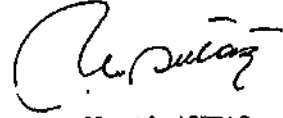
VII. - SORULAR VE CEVAPLAR

A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Gaziantep Milletvekili Nurettin Aktaş'ın, Şırnak-İdil İlçesinde düzenlenen bir operasyonda ele geçirilen silahlara ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Rüşü Kazım Yücelen'in cevabı (7/5230)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın delaletinizle, İçişleri Bakanı Sn. Rüşü Kazım YÜCELEN tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.07.12.2001

Nurettin AKTAŞ
Gaziantep Milletvekili

06.12.2001 tarihli Radikal gazetesinde, Şırnak'ın İdil ilçesinde Hizbullah'a yönelik operasyonlarda ele geçirilen silahların orduya ait olduğu yolunda bir haber yayınlanmıştır. Bununla ilgili olarak;

1. Bu haber doğru mudur ? Doğru ise bu operasyon hangi tarihte yapılmıştır ?
2. Bu silahların herhangi bir eylemde kullanıldığı tespit edilmiş midir ? Edildiyse bu eylemler hangileridir ?
3. Başka Hizbullah operasyonlarında da Jandarmaya ait silahlar ele geçirilmiş midir ? Ele geçirildiyse bunların miktarı nedir ?
4. Bahsi geçen silahlar Hizbullah'ın eline nasıl geçmiştir ?
5. Operasyondan bu yana, ordu malı silahların Hizbullah'ın eline geçmesiyle ilgili bir soruşturma yapılmış mıdır ? Yapıldıysa sonucu ne olmuştur ?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI
ANKARA

GN.PL.P. : 0111- 3 -02/KUV.PL.D.PL.KOOR.Ş.(7566) 07 OCAK 2002

K O N U : Gaziantep Milletvekili Nurettin AKTAŞ'ın
Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : TBMM Bşk.lığı Gen.Sek.lığının 07 Aralık 2001 gün ve KAN.KAR.MD.: A.01.0.GNS.0.
10.00.02-12417 sayılı yazısı.

1. Gaziantep Milletvekili Nurettin AKTAŞ'ın, İçişleri Bakanı tarafından cevaplandırılması talebi ile TBMM. Başkanlığına verdiği 7/5230-12496 sayılı yazılı soru önergesi ilgi yazı ekinde alınmıştır.

2. Soru önergesine konu olan hususlar hakkında yapılan inceleme sonucunda;

a. 17-24 Eylül 2000 tarihleri arasında icra edilen J.Üçvş.Cemal ATEŞ operasyonu esnasında ele geçirilen silahlardan (34362) seri no.lu 7.62 mm.lik MG-3 makinalı tüfeğinin, 24 Aralık 1991 tarihinde Şırnak-Dereler'deki Jandarma Komando Tabur Komutanlığından gasp edilmiş olan silah olduğu.

b. Ayrıca, 07 Ocak 2001 tarihinde İdil ilçesine bağlı köylerde yapılan operasyon esnasında göz altına alınan (15) kişinin evinde ve müşteriatında yapılan aramalarda ele geçirilen silahlardan (663974) seri no.lu G-3 piyade tüfeğinin, 26 Ağustos 1987 tarihinde Şırnak-Anılmış köyü Geçici Köy Konucularından gasp edilen silah olduğu tespit edilmiştir.

3. Terörist unsurlarca gasp edilmiş olan söz konusu silahların Hizbullah terör örgütü veya başka bir örgüt tarafından herhangi bir eylemde kullanıldığına dair kayıtlarımızda bir bilgi mevcut değildir.

4. Kayıtlarımızın tetkikinde, icra edilen Hizbullah operasyonlarında Jandarmaya alt başka herhangi bir silahın ele geçirildiğine dair bilgi bulunmamaktadır.

5. Yapılan operasyonlarda ele geçirilen söz konusu iki silahla ilgili olarak olay sonrasında yapılan idari soruşturmalar neticesinde ilgili personelin herhangi bir kasıt ve kusurunun bulunmadığı tespit edilmiştir.

Arz ederim.

Rüstü Kazım YÜCELEN
Bakan

2.- Adıyaman Milletvekili Mahmut Gökse'nun, 1996 yılında Şanlıurfa Doğumevinde AIDS virüsü kapan bir hastaya ilişkin sorusu ve Sağlık Bakanı Osman Durmuş'un cevabı (7/5247)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın delaletlerinizle Sağlık Bakanı Sayın Osman DURMUŞ tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğinin yapılmasını arz ederim.

Mahmut GÖKSU
Adıyaman Milletvekili

- 1- 1996 yılında Şanlıurfa Doğumevinde sezaryanla doğum yaptığı sırada, Kızılay'dan alınan kanla AIDS virüsü kapan anne Müzeyyen'in son durumu ne oldu? Bakanlığımızın bir yardımı var mı? -Varsa nelerdir?
- 2- Kızılay'dan alacağı tazminat miktarı ne kadardır? Bu parayı aldı mı? Almadıysa alması için ne yapması lazım?
- 3- Işığız ailesi Şanlıurfa'nın Siverek İlçesinde ilgisizlik ve parasızlık yüzünden perişan olduğuna dair haberler basında yer aldı. Bu doğru mu? Doğru ise onların bu mağduriyetini giderici Bakanlığımızın bir çalışması var mı? Varsa nelerdir?
- 4- Söz konusu aile çevre sağlığı açısından kontrol ediliyor mu?

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
TEDAVİ HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

SAYI: B100THG100004/5590
KONU: Soru önergesi

31 ARALIK 2002

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI GENEL SEKRETERLİĞİNE
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İlg: 12.12.2001 gün ve 12502 sayılı yazınız,

Adıyaman Milletvekili Mahmut GÖKSU tarafından şahsıma yöneltilen "1996 yılında Şanlıurfa Doğumevinde AIDS virüsü kapan bir hastaya" ilişkin soru önergesinin cevabı ilişiktir.

Bilgilerinize saygılarımla arz ederim.

Doç. Dr. Osman DURMUŞ
Bakan

Soru 1- 1996 yılında Şanlıurfa Doğumevinde sezaryanla doğum yaptığı sırada, Kızılay'dan alınan kanla AIDS virüsü kapalı anne Müzeyyen'in son durumu ne oldu? Bakanlığınızın bir yardımı var mı? Varsa nelerdir?

Cevap 1- 1996 yılında Şanlıurfa Kızılay Kan Merkezinden alınan AIDS'li kanın Müzeyyen İŞIKGÖZ'e sezaryen ameliyatı sırasında verilmesi sonucu, Müzeyyen ve Rukiye İŞIKGÖZ'e AIDS bulaştığının belirlenmesinden sonra Müzeyyen ve Rukiye İŞIKGÖZ'ün tedavisinin yapılabilmesi için derhal gerekli işlemlere başlanmış; Ankara Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji bölümünde tedavi altına alınmıştır. Ailenin 3 ayda bir kontrole gelmesi istenmiş, ilk yıl 3 ayda bir kontrole gidilmiş sonraki yıllarda 2 yılda bir kontrole gidilmiştir. Yapılan kontroller sonucu düzenlenen raporlar Ek-1'dedir. Ekteki evraklar incelendiğinde görüldüğü üzere hastanın ilk tedavi giderleri ve ilaçları Bakanlığımız tarafından temin edilmiştir. Daha sonra 3816 sayılı Kanun ve ilgili yönetmelik ile 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu hükümleri doğrultusunda mahallinden, yani Şanlıurfa İli Siverek İlçe Kaymakamı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı tarafından ailenin maddi ve aynı ihtiyaçları karşılanmaya başlanmıştır.

Siverek İlçesi Sağlık Grup Başkanlığının yaptığı araştırma sonrasında 1996 yılından bu yana İŞIKGÖZ ailesine yapılan yardımlar Ek-2'de ayrıntılı olarak belirtilmiştir.

Ailenin 2001 yılında 15.600.000. TL tutarındaki reçete bedeli dışında para yada ilaç yardımında bulunulmasına dair bir başvurusu olmamıştır.

AIDS teşhisi sonrasında ilgiliye Yeşilkart verilmiştir. Yeşilkart vizesi 4 Haziran 2002 tarihine kadar geçerlidir. Son olarak kontrol amacıyla Ankara Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesine gidildiğinde resmi işlem tamamlanması amacıyla yeşilkart hastane tarafından alıkonmuş, işlemleri tamamlanmasının ardından Siverek Sağlık Grup Başkanlığına gönderilmiş olup, şahıs yeşilkartı almak amacıyla henüz başvuruda bulunmamıştır.

Müzeyyen İŞIKGÖZ Temmuz 2001 tarihinde Ankara Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesinde müşahade altına alınmış olup geniş kapsamlı laboratuvar tetkikleri ve radyolojik incelemeler yapılmış olup ampirik antibiyotik tedavisi ve destek

tedavisi uygulanmaktadır. Müzeyyen IŞIKGÖZ'ün eşi Sedat IŞIKGÖZ'de hiçbir şikayeti olmadığı halde bulaşma açısından tetkik edilmiştir.

Son olarak 25.12.2001 tarihinde bir hekim, bir hemşire ve bir sağlık memurundan oluşan ekip tarafından Siverek ilçesi Abdalağa Mah. 12. Sok. No: 41'de ikamet etmekte olan IŞIKGÖZ ailesi ziyaret edilerek Müzeyyen IŞIKGÖZ evinde muayene edilmiştir. Muayene sonrasında saç dökülmesi ve idrar yolu enfeksiyonu tespit edilmiş gerekli tedavisi düzenlenmiştir. Genel durumunun iyi olduğu, şuurunun açık olup ağır bir klinik patolojik durumun olmadığı saptanmıştır. Muayene raporunun bir sureti ilişikte sunulmuştur. (Ek -3)

Soru 2- Kızılay'dan alacağı tazminat miktarı ne kadardır? Bu parayı aldı mı? Almadıysa alması için ne yapması lazım?

Cevap 2- Müzeyyen IŞIKGÖZ ve dava arkadaşları tarafından Bakanlığımız ve Kızılay Genel Müdürlüğü aleyhine açılan davada; Şanlıurfa 1.Asliye Hukuk Mahkemesinin 11.5.1999 tarih ve E.1996/1136-K.19997387 sayılı kararı ile 15.000.000.000TL'lik tazminata hükmedilmiş ve kararın taraflarca temyizi neticesinde, Yargıtay 4. Hukuk Dairesinin 16.11.1999 tarihli ve E.1999/5981-K.1999/9923 sayılı kararı ile toplam 142.784.965.377TL'lik maddi ve manevi tazminata hükmedilmiştir.

Şanlıurfa Muhakemat Müdürlüğü'nün 3.7.2001 tarih ve 1644 sayılı cevabi yazısı ile karara karşı tehir-i icra talepli olarak temyiz yoluna gidildiği ve Siverek İcra Müdürlüğü'nden mehil verilmesi talebinde bulunduğu bildirilmiş olup talebin reddi ve mehil alınmaması halinde karara istinaden mezkur İcra Müdürlüğü'nün 2001/447 sayılı dosyasına ödeme yapılması söz konusu olacaktır.

Soru 3- IŞIKGÖZ ailesi Şanlıurfa'nın Siverek ilçesinde ligsizlik ve parasızlık yüzünden perişan olduğuna dair haberler basında yer aldı. Bu doğru mu? Doğru ise onların bu mağduriyetini giderici Bakanlığınızın bir çalışması var mı? Varsa nelerdir?

Cevap 3- IŞIKGÖZ ailesinin son durumu ve Bakanlığımız tarafından yapılan yardımlar Cevap 1'de belirtilmiştir.

Soru 4- Söz konusu aile çevre sağlığı açısından kontrol ediliyor mu?

Cevap 4- İlik olarak AIDS teşhisi konulduğunda Aile Bakanlığımızdan giden uzmanlardan oluşan bir heyet tarafından yaşadıkları köyde ziyaret edilerek aile içi bulaşım ve çevresel bulaşım yönünde bilgilendirilmiş ve gerekli önlemler alınmıştır. Ailenin konu ile ilgili sorunları İl Sağlık Müdürlüğü tarafından giderilmektedir.

Ek: 1

**ANKARA NUMUNE
EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ**

Konu: Sevklı Hasta Hk.
Sayı : 14081

19/11/1999
ANKARA

Sağlık Bakanlığı
Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü' ne
ANKARA

Şanlıurfa Devlet Hastanesi tarafından 16.11.99 günü hastanemize sevk edilen Rukiye IŞIKGÖZ hakkında Hastanemiz Enf. Hast. ve Kl. Mikr. Kliniği Şefi Dr. Başak DOKUZOĞUZ' un görüş yazısı ilişikte sunulmuştur. Konu hakkındaki Başhekimliğimiz görüşü de aynı paraleldedir.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Doç. Dr. Bülent ERDOĞAN
Başhekim Vekili

Başhekimliğe

16.11.1999 tarihinde Şanlıurfa Devlet Hastanesi tarafından hastanemize sevk edilen Rukiye Işıkğöz (Doğum Tarihi:1996) tetkik ve tedavisinin yapılabilmesi için 18.11.1999 tarihinde kliniğimizce Dr. Sami Ulus Çocuk Hastanesi'ne sevk edilmiştir. Ancak orada uygulanmaya başlanan tedavi hastanın ailesi tarafından kabul edilmeyip hasta, babasının isteği ile taburcu edilerek tekrar hastanemize getirilmiştir.

Ancak, Kliniğimizde pediatrik yaş grubu infeksiyon hastalıkları tedavi ve takibi mümkün olmadığından ve hastanemizde Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Kliniği bulunmadığından adı geçen hastanın hastanemize kabulü medikal ve yasal sorunlar göstermektedir.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

18. 11. 1999

Dr. Başak Dokuzoğuz

Enf. Hast. ve Kl. Mikr. Kliniği Şefi

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
ANKARA NUMUNE EĞİTİM VE ARAŞTIRMA
HASTANESİ BAŞTABİBLİĞİ

KONU: Işıkgöz ailesi

SAYI:

03.12.99*014934

ANKARA...../199...

SAĞLIK BAKANLIĞI
Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü
ANKARA

HIV enfeksiyonu nedeniyle izlenmekte olan
Işıkgöz Ailesi hakkında ilgili komisyon raporu ekte
sunulmuştur.
Arz ederim.

Eki: 3

Doç. Dr. BÜLENT ERDOĞAN
Başhekim Muavini

BAŞHEKİMLİĞE

HIV enfeksiyonu nedeniyle izlenmekte olan Işıkgöz Ailesi hakkında ilgili komisyon raporu
aşağıdadır. Gereğini saygılarımla arz ederim.

27.11.1999

Dr. Başak Dokuzoguz

Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Kliniği Şefi

KARAR 9

17.11.1999 tarihinde kontrol için Ankara Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Kliniğine yatırılan ve 24.11.1999 tarihinde taburcu edilen Işıkgöz ailesinin muayene ve laboratuvar tetkik sonuçlarını değerlendirmek üzere toplanan ilgili komisyon aşağıdaki kararları almıştır.

1-Sedat Işıkgöz: Hastanın yapılan fizik muayenesinde, ayak parmakları arasında saptanan tinea pedis dışında patoloji saptanmamıştır. Biyokimyasal ve hematolojik tahlil sonuçları normal değerlerde bulunmuştur. Kontrol amacıyla yapılan anti-HIV negatif olarak bulunmuştur.

2-Müzeyyen Işıkgöz: Son bir yıldır ilaçlarını temin edemediği için kullanmadığını beyan etmektedir. Yapılan muayenesinde genel durumunun iyi olduğu, kilo artışı olduğu görülmüştür. Bilateral submandibular lenfadenopatiler ve bilateral post-aurikuler mikrolenfadenopatiler saptanmıştır. Karaciğer kosta yayı altında 2 cm palpe edilmiştir. Laboratuvar bulgularından beyaz küre 7800/mm³, kırmızı küre 4.340.000/mm³, hemoglobin 13.5g/dl, hematokrit %41.7, CD4 sayısı 189/mm³, CD8 sayısı 1115/mm³ ve CD4/CD8 oranı 0.17 olarak tesbit edilmiştir. Immunglobulin G ve M değerleri yüksek olarak bulunmuştur. Yüksek rezolüsyonlu toraks CT, kranial CT, abdominal ultrason ve Galyum 67 ile akciğer sintigrafisi planlanmış ancak, hastanın kabul etmemesi nedeniyle yapılamamıştır. Viral yük için Hacettepe Üniversitesi'ne kan örneği gönderilmiştir.

Öneriler: Retrovir 3X200 mg, Epivir 2X150 mg, Crixivan 3X800 mg, kullanması ve 3 ay sonra Ankara Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne başvurması uygun görülmüştür. Tedavi planı şematik olarak hastaya verilmiştir.

3-Rukiye Işıkgöz: Doktor Sami Ulus Çocuk Hastanesi tarafından takip edilen hastanın epikrizi ektedir. Alması gereken ilaçları epikrizinde belirtilmiştir.

Prof. Dr. Emin Kansu
Hacettepe Ü. Tıp Fak.
İç Hastalıkları A.D.

Prof. Dr. Serhat Ünal
Hacettepe Ü. Tıp Fak.
İç Hastalıkları A.D.

Prof. Dr. İsmail Balık
Ankara Ü. Tıp Fak.
Klin. Bak. ve İnf. Hst. A.D.

Dr. Mustafa Eroğlu
Ankara Numune Eğit.
Ve Araş. Hst. Enf. Hst.
ve Klin. Mik. Kliniği
Şef Yardımcısı

Numune hastanesinde verilen antiviral ilaçlara devam edildi.

Retrovir 4x38 mg p.o
Epivir 2x24 mg p.o
Norvir 2x112 mg p.o

Hastanın takipnesi olduğu için ilk iki gün intravenöz mayı tedavisi verildi. Daha sonra ağızdan alınmaya geçildi.

Hb = 3,1 olduğu için iki kez 10 cc/kg'dan eritrosit süspansiyonu verildi.

22/11/1999'da Hb = 9,1 oldu solunum sıkıntısı kayboldu. Dişleme bulguları, oral kandidiazis, kronik akciğer hastalığı sınırlıydı. Tedavisine devam edilmekte olan hasta ailenin kendi isteği ile Numune Hastanesine götürüldü.

Dr. İbrahim KARİŞMAZ
Çocuk Enf. ve Hast. Asistanı

Prof. Dr. Sami ULUS
Çocuk Sağ. ve Hast. Kliniği Şefi

4,5 yaşında kız hasta

Annesi doğumda kan transfüzyonu sonucu HIV pozitif hale gelmiş.

Hastanın postnatal 4 aylıkken HIV pozitifliği saptanmış.(9/5/1995 tarihinde) Bu tarihten itibaren hastanın İstanbul Hastanesi tarafından takip edilen hasta, hastanemize 30 gün önce başlayan ateş ve öksürük şikayetleri ile başvurdu.

FİZİK MUAYENE

Ateş = 36,5 C VA = 6 kg <3P

SS = S6/dk

KTA = 140/dk

TA = 90/60.

Genel Durumu Kötü

Genel görünümünde, konjunktivaları soluk, peroral siyonal siyanoz mevcut.

Derin kanadı solunumu(+)

İnterkostal - subkostal retraksiyonları var.

Rekürrenleri dinlemekle solda, ortada, bronşial ses mevcut ve sol bazalde süskrepiton ralleri(+)

Kc 4cm palpabl idi

LABARATUVAR

19/11/1999 EKO → Normal

19/11/1999 Batın USG → Her iki böbrek parankim ekosu grade I olarak artmış

-Minimal hepatomegali

19/11/1999 PA rko grafişi = Solda pnemotoksi?

19/11/1999 Hemogram = Hb.5,1 gr/dl FLT=89000/mm³

KK=0,94/ mm³ Hct = 97,7

BK=4500/ mm³ MCV = 97,7

19/11/1999 Biyokimya = Protein = 6,4 gr/dl Ca = 9,2 mg/dl

Alb = 4,2 gr/dl P = 1,7 mg/dl

Cr = 0,47 gr/dl T.bil = 0,5 mg/dl

Glukoz = 99 mg/dl D.bil = 0,1 mg/dl

Na = 135 mEq/L SGOT = 83U/L

K = 3,8 mEq/L SGPT = 91U/L

ALP = 354 U/L

19/11/1999 CKP → 24 mg/L

D.Coombs → (-)

I. Coombs → (-)

Kan grubu → DRh(+)

Hastada stafylokok pnemomisi olduğu düşünülerek ve HIV pozitifliği olduğu için oportünistik enfeksiyonları kapsayacak şekilde şu ilaçlar başlandı.

- Vancomisin 4x60 mg İvinfüzyon

- Seflazidim 3x300 mg iv

- TMP - SMX 2x60 mg p.o

- Netilmisin 3x10mg İVP

S.B.
ANKARA NUMUNE HASTANESİ
BAŞHEKİMLİĞİ

28.03.97* 03582

Konu: IŞIKGÖZ Ailesi

—/—/1997

Sayı:

Sağlık Bakanlığı Tedavi Hizmetleri
Genel Müdürlüğü' ne

03 Mart 1997 - 19 Mart 1997 tarihleri arasında Hastanemiz Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Kliniğinde yatırılarak kontrolleri yapılan IŞIKGÖZ Ailesine ait izlem sonuçları ilişkiindedir.

Gereğini arz ederim.

Doç. Dr. Osman MÜFTÜOĞLU
BAŞHEKİM

KARAR 5

05.03.1997 tarihinde kontrol için Ankara Numune Hastanesi İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Kliniğine yatırılan ve 19.03.1997 tarihinde taburcu edilen Işıkgöz Ailesinin muayene ve laboratuvar sonuçlarını değerlendirmek üzere ilgili komisyon 27.03.1997 tarihinde toplanarak aşağıdaki kararları almıştır.

1- Baba Sedat IŞIKGÖZ' ün fizik muayene ve laboratuvar incelemelerinde herhangi bir patoloji saptanmamış; kontrol için yapılan Anti HIV ELISA testi negatif bulunmuştur. Eşinde Hbs Ag (+) bulunduğu için 11.03.1997 tarihinde Hepatit B aşısı bir doz yapıldı. 11.04.1997' de ve 11.05.1997 tarihinde Şanlıurfa' da Hepatit B aşısı yapılması gerekmektedir.

2- Anne Müzzeyyen IŞIKGÖZ' ün yapılan muayene ve tetkiklerinde;

- Boyundaki LAP lere ek olarak batında yeni LAP ler geliştiği saptanmıştır.

- Hematolojik testleri normal sınırlarda, ve transaminazların üst sınırdan olması dışında biyokimyasal testleri normal sınırdan tesbit edilmiştir.

- Hasta genital muayeneyi tekrar kabul etmemiştir.

- Tekrarlayan scabies yeniden tedavi edilmiştir.

- Herhangi bir fırsatçı infeksiyon saptanmamıştır.

- Klinikte yattığı süre içinde depresyon tablosu gelişmiş olup Psikiyatri kliniğiyle konsülte edilerek antidepresan tedavi başlanmış, ve yine aynı klinik tarafından tedavi sonlandırılmıştır.

- CD₄ sayısı: 334/mm³ olarak saptanmış. CD₄/CD₈ oranının 0.6 dan 0.3 e düştüğü tespit edilmiştir.

- Anamnezden Ramazan ayı boyunca ilaçlarını düzenli kullanmadığı; başvurudan 15-20 gün kadar önce Ritonavirin' in bittiği ve temin edilemediği bu nedenle bu süre içinde tedavisiz kaldığı öğrenilmiştir.

- Anamnezden ve Şanlıurfa Sağlık Müdürlüğü' nün 06.03.1997 tarih 1745 sayılı yazılarından kontrole gelmeden önce Hepatit geçirdiği öğrenilmiş olup,

hastanemizde yapılan tetkiklerinde Hbs Ag (+) pozitif, Anti Hbc IgM düşük titrede pozitif bulunması bunu desteklemektedir. Bu nedenle Hepatit B profilaksisine devam edilmemiştir.

- 15 günde bir bulunduğu yerde transaminaz kontrolü önerildi.

- Tedavisinin Retrovir 3x200 mg., HIVID 3X0.75 mg., Norvir 2x600 mg. devam etmesi uygun bulunmuştur.

Temin edilen 121 adet (yüzyirmibir) Ritonavir hastaya teslim edilmiş, nasıl kullanılacağı anlatılmıştır. 168 adet (yüzaltmışsekiz) Ritonavir' de daha sonra Urfa Sağlık Müdürlüğü yetkilisine teslim edilerek hastaya iletilmesi sağlanmıştır. Mevcut Ritonavir 12 Nisan 1997 günü biteceğinden en geç 10 Nisan 1997 tarihinde yeterli miktarda Ritonavir' in temin edilerek aileye iletilmesi gereklidir.

- Komisyonun ilgili üyesi toplantıda bulunmadığı için bebek Rukiye IŞIKGÖZ' ün tedavisinde bir değişiklik yapılmaması ve durumun bir sonraki toplantıda değerlendirilmesi uygun bulunmuştur.

- IŞIKGÖZ ailesinin Mayıs' ın ilk haftasında tekrar kontrol edilmesi uygun görülmüştür.

Dr. Mustafa EROĞLU

Ankara Numune Hastanesi
Enf. Has. ve Kl. Mikr. Kliniği Şef Yardımcısı

Prof. Dr. Serhat ÜNAL

Hacettepe-Üniv. Tıp Fakültesi
İç Hast. A.E.D. Enf. Hast. Ünitesi

	Yatış Tarihi	Anti HIV	PCR Kantitatif	CD4, T Lenfosit	CD4 ₊ CD8 ₊	Uygulanan Tedavi	Uygulanan Aşı
Sedat Işıkgöz	05.03.1997	Negatif	---	---	---	---	HBV profilaksisi (1 doz)
Müzeyyen Işıkgöz	05.03.1997	---	<200 kopya /mm ³	334	0.3	Retrovir 3x200 mg Hivid 3x0.75 mg Norvir 2x600 mg	---
Rukiye Işıkgöz	05.03.1997	---	140.000 kopya /mm ³	---	---	Retrovir 4x1/2 kapsül TMP-SMX 1x1 ölçek	---

Işıkgöz Ailesine Ankara Numune Hastanesinde Yapılan İşlemler

KARAR: 4

27.11.1996 tarihinde kontrol için Ankara Numune Hastanesi Enfeksiyon hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Kliniğine yatırılan IŞIKGÖZ ailesinin muayene ve laboratuvar incelemesi sonuçlarını değerlendirmek üzere ilgili komisyon 03.12.1996 tarihinde toplanarak aşağıdaki kararları almıştır:

1. Baba Sedat IŞIKGÖZ'ün daha önce yapılan tetkiklerinde HIV enfeksiyonuna rastlanmamasına rağmen yine de kontrol için Anti HIV ELISA ile çalışılmış ve negatif bulunmuştur. Ayrıca tekrar kontrol için Dr. Refik Saydam Merkez Hıfıssıhha Enstitüsüne kan numunesi gönderilmiş olup sonucu takip edilerek hastanın durumu tekrar değerlendirilecektir.
2. Anne Müzeyyen IŞIKGÖZ'ün yapılan muayenesinde
  - LAP sayısında artış olduğu gözlenmiştir.
  - Biyokimyasal ve hematolojik testleri normal sınırlarda saptanmıştır.
  - Hasta genital muayeneyi kabul etmediği için planlanan tetkikler yapılamamıştır.
  - Mevcut olan "Gal" i tedavi edilmiştir.
  - Herhangi bir fırsatçı enfeksiyon saptanmamıştır.
  - 03.09.1996 tarihinde $598 / \text{mm}^3$ olan CD_4 sayısının 28.11.1996 tarihinde $336 / \text{mm}^3$ düştüğü saptanmıştır.
  - Hepatit B aşısının ikinci dozu yapılmıştır.
  - Uygulanmakta olan üçlü kombine tedavinin aynen sürdürülmesi uygun bulunmuştur.
  - Halen (03.12.1996 itibarıyla) aileye teslim edilen Ritonavir (Norvir)'in 56 (altı) günlük dozu mevcut olup Tedavinin kesintisiz devam etmesi gerektiğinden bu ilaçların en geç 25 Ocak 1997 tarihine kadar tekrar temin edilmesi gerektiği kararlaştırılmıştır.
3. Bebek Rukiye IŞIKGÖZ'ün yapılan muayenesinde;
  - Bir önceki muayenelerine göre kilo artışı olduğu ve genel durumunu iyi olduğu tespit edilmiştir.
  - Biyokimyasal testleri normal sınırlardadır, hematolojik incelenmesinde hafif anemisi mevcuttur.
  - Üriner enfeksiyon saptanıp tedavi edilmiştir.
  - Daha önce saptanan CMV enfeksiyonunun aktif bulduğu tespit edildiği için idame tedavisine gerek görülmemiştir.
  - Mevcut olan "Gal" i tedavi edilmiştir.
  - CD_4 sayısının $2169 / \text{mm}^3$ olduğu saptanmıştır.
  - Tetracox, Act Hip Hepatit B aşılarının ikinci dozları ve hepatit A aşısı uygulanmıştır.
  - Tedavinin Retrovir 4x1/2 kapsül (toplam 200mg/gün) devam edilmesi uygun bulundu.
  - Beslenmede ek gıdalara başlandı. Bundan sonraki beslenme programının bulunduğu yerde il Sağlık müdürlüğü ekiplerince izlenmesi kararlaştırıldı.
4. Aileye HIV enfeksiyonu ve korunma yolları genişçe anlatılacak, herhangi bir ek sorun çıkmadığı takdirde 3 Mart 1997 tarihinde kontrole gelmeleri önerilerek taburcu edilebilecekleri kararlaştırıldı.

Prof. Dr. Güler KANRA
H.Ü.T.F. Çocuk Sağlığı
ve Hast. ABD
İnfeksiyon Hast. Üni.

Prof. Dr. Serhat ÜNAL
H.Ü.T.F. İç Hast. ABD
İnfeksiyon Hast. Üni.

Prof. Dr. Emin KANSU
H.Ü.T.F. İç Hast. ABD
Onkoloji Üni.

Uz. Dr. Mustafa EROĞLU
A.N.H. İnfeksiyon Hast.
Klinik Mikrobiyoloji Kl.

**İŞİKGÖZ AİLESİNİN TEDAVİLERİ KONUSUNDA
BAKANLIĞIMIZCA YÜRÜTÜLEN HİZMETLER**

23.08.1996 tarihinde Şanlıurfa-Siverek'ten Ankara Numune Hastanesine getirilen İŞİKGÖZ ailesinin tedavisi için tedavi protokolünün belirlenmesi ve takibi konusunun kurulan Bilimsel Komisyon hastaların tüm tıbbi tetkiklerini değerlendirerek tedavi protokolünü belirledi.

Üniversite ve Bakanlığımız Uzmanlarınca oluşturulan (Prof.Dr.Güler KANRA, Prof.Dr.Serhat ÜNAL, Prof.Dr.Emin KANSU, Prof.Dr.Yahya LALELİ, Doç.Dr.Salih TÜRKÖĞLU, Uz.Dr.Mustafa EROĞLU'dan oluşan) Bilimsel Komisyonun görüşleri doğrultusunda hastalar tedaviye alınmıştır.

Bu Komisyonca Belirlenen Tedavi Protokolüne göre;

1)Bebek Rukiye İŞİKGÖZ'ün tetkik sonuçları tedaviyi gerektirdiğinden ilaç tedavisine başlanmış koruyucu olarak diğer enfeksiyonlara karşı tüm aşıları yapılmış ve bundan sonraki tedaviler için orotokol düzenlenmiştir. Bu protokole göre AIDS tedavisinde uygulanan retrovir hastaya başlanmıştır.

2)Anne Müzeyyen İŞİKGÖZ'ün serolojik tetkikleri sonucu başışıklık sistem fonksiyonları yerinde olduğundan tedaviye gerek görülmeyle 2 ay sonra 23.10.1996 da yapılacak laboratuvar tetkiklerine göre tedavisine karar verilecektir.

3)Baba Sedat İŞİKGÖZ'ün yapılan tetkiklerinde ise antikor testi negatif bulunmasına rağmen doğrulama testleri şüpheli bulunduğundan daha ileri bir doğrulama testi olan PCR yapılmış ve negatif bulunmuştur. Bu bulgu ışığında izlenecektir.

4)Ailenin diğer çocuğu olan İbrahim İŞİKGÖZ'e yapılan tetkiklerde HiV enfeksiyona ait bir belirti saptanmadığından herhangi bir tedavi yapılmasına gerek görülmemiştir.

Üniversite ve Sağlık Bakanlığı uzmanlarından oluşan bilimsel komisyon görüşü doğrultusunda İŞİKGÖZ ailesinin Şanlıurfa'ya gitmesinde bir sakınca görülmemiştir. Ailenin tedavi ve kontrolleri bilimsel komisyonun gözetiminde İl Sağlık Müdürlüğünce görevlendirilecek uzman hekimlerce bilimsel komisyonun belirlediği protokolü uygulanacaktır.

İŞİKGÖZ ailesi 13.9.1996 günü Ankara Numune Hastanesi Enfeksiyon Hastalıkları Kliniğinden bebek salah ile anne ve baba 2 ay sonra kontrol edilmek üzere taburcu edilmişlerdir. Aile doktor nezaretinde bir resmi araçla Şanlıurfa iline gönderilmiştir.

Sağlık Bakanlığı'na İŞİKGÖZ ailesinin tedavi ve takibi için oluşturulan komisyon, İstanbul Çapa Tıp Fakültesi ve Fransa'dan gelen kalitatif ve kantitatif PCR sonuçlarını değerlendirmek üzere 27.09.1996 tarihinde toplanmış ve aşağıdaki kararları almıştır.

1) Sedat İŞİKGÖZ'den 26.08.1996 tarihinde alınan kanda PCR kalitatif ve kantitatif sonuçları negatif olarak kesinleştiği için 26.08.1996 tarihine kadar Sedat İŞİKGÖZ'ün virüsle hiç karşılaşmadığı ve HIV enfeksiyonu olmadığı sonucuna varılmıştır.

2) Müzeyyen İŞİKGÖZ'ün kantitatif PCR incelemesinde viral yükün 154.918 kopya/ml. gibi çok yüksek bir değer saptanması nedeni ile tedavisi başlanması gerektiği kanaatine varılmıştır.

3) Rukiye İŞİKGÖZ'ün kantitatif PCR sonuçları incelendiğinde daha önce planlanan tedavi protokolüne aynen devam edilmesi kararlaştırılmıştır.

Anılan Tedavi Protokolünün uygulanması için 27.09.1996 gün ve 17173 sayılı yazı ile Şanlıurfa Valiliğine talimat verilmiştir.

27.09.1996 tarihinde oluşturulan tedavi protokolünün uygulanması sonucu Komisyon kararı gereği;

1) Sedat İŞİKGÖZ daha önce yapılan PCR kalitatif ve kantitatif tetkik sonucuna göre HIV enfeksiyon tesbit edilmemekle birlikte; hastaneden taburcu olduktan sonra oluşabilecek enfeksiyonlara karşı genel kontrolünün yapılması ve bu arada anti-HIV tetkikinin bakılmasına,

2) Müzeyyen İŞİKGÖZ'e 28.9.1996 tarihinde başlanılan 3'ü kombine tedavinin 2 aylık bir program dahilinde devamına müteakip 28.11.1996 tarihinden sonra immunolojik testleri için 1104,009 ve 104,113 bakılmak üzere 2 günlük bir süre için Ankara Numune Hastanesi Enfeksiyon Kliniğine çağrılarak tetkiklerinin yapılmasına ve tetkik sonuçlarına göre daha sonraki tedavinin düzenlenmesine,

3) Bebek Rukiye İŞİKGÖZ'ün 21 günlük zansiklovir tedavisinin bitiminde Çocuk hekimince klinik durumuna göre tedavisi kesilerek sadece AZT tedavisine devam edilmesine ve aynı tarihte tetkik için (28.11.1996'da) Ankara Numune Hastanesinde immunolojik testlerinin yapılması kararlaştırılmıştır.

28.11.1996 günü Ankara'ya getirilen İşıkgöz ailesi (Sedat İŞİKGÖZ, Müzeyyen İŞİKGÖZ ve Bebek Rukiye İŞİKGÖZ) Ankara Numune Hastanesi İnteriyer Kliniğine yatırılarak genel kontrolleri yapılmıştır. Yapılan kontroller sonucu Biyokimyasal ve immunolojik tetkiki için alınan kan örneklerinin Hacettepe Üniversitesi Hematoloji Laboratuvarında (CD4-CD8 ve CD4/CD8) testlerinin yapılmasına başlanılmıştır.

2.12.1996 tarihinde, yapılan immunolojik test sonuçları alınmış olup, bu sonuçlara göre Anne Müzeyyen İŞİKGÖZ'ün immün sisteminin belirgin şekilde baskılandığını,

Bebek Rukiye İŞİKGÖZ'ün ise; immün sisteminin ilk tetkik tarihine göre, belirgin bir fark gözlenemediği, yani enfeksiyon bebekte daha selim (yavaş) seyretmektedir.

Baba Sedat İŞİKGÖZ'ün ise son yapılan antikor testlerinde de (Anti-HIV) HIV Enfeksiyona rastlanmamıştır. Yani Test sonuçları yine menfidir.

Bu durumda, daha önce belirlenen tedavi protokollerine aynen devam edilecektir.

Baba Sedat İŞİKGÖZ ve Anne Müzeyyen İŞİKGÖZ'ün rutin tetkikleri normal seyretmekte ancak Bebek Rukiye İŞİKGÖZ'ün gelişme sorunları olduğu gözlenmiştir. Tetkik ve kontrolleri devam etmektedir.

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
ONKOLOJİ ARAŞTIRMA LABORATUVARI
HÜCRE TIPLENDİRME RAPORU

Tarih 29.11.1996

ADI SOYADI : Müzeyyen Işıkgöz
PROTOKOL NO :
YAŞ ve CİNS :
SERVİS : Numune Hast. İnfeksiyon Hast.
KLİNİK TANI : HIV(+)
TEDAVİ DURUMU : Takipte hasta
BEYAZ KÜRE SAYISI : 5.200 /mm³
MÜTLAK LENFOSİT SAYISI : 1872 /mm³

FORMÜL : Parçalı % 55 Band % Eozinofil %1
Lenfosit % 36 Monosit % 8 Bazofil %
Blast % Diğer %

PANEL TİPİ : Lenfosit Alt Grupları

CD4+(Yardımcı T-Hücreleri) :%18 Mutlak Lenfosit Sayısı 336/mm³

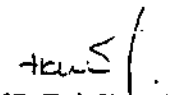
CD8+(Baskılayıcı T-Hücreleri) :%30 Mutlak Lenfosit Sayısı 561/mm³

CD4+/CD8+ oranı :0.6

YORUM: Periferik kandaki lenfositlerin immünofenotipik değerlendirmesinde, CD4+ yardımcı T-hücrelerinde sayısal olarak belirgin azalma, CD8+ baskılayıcı T hücrelerinde relatif artım izlenmektedir.

CD4+/CD8+ oranı 1'in altındadır.

Bio.Arzu Kürküt

Prof. Dr. Emin Kansu Y.
Uzm. Bio. Hca ve Campieri

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
ONKOLOJİ ARAŞTIRMA LABORATUVARI
HÜCRE TİPLENDİRME RAPORU

Tarih 29.11.1996

ADI SOYADI : Rukiye İşıkğöz
 PROTOKOL NO :
 YAŞ ve CİNS :
 SERVİS : Numune Hast. İnfeksiyon Hast.
 KLİNİK TANII : HIV(+)
 TEDAVİ DURUMU : Takipte hasta
 BEYAZ KÜRE SAYISI : 11.600 /mm³
 MUTLAK LENFOSİT SAYISI : 6380 /mm³

FORMÜL : Parçacı % 35 Band % Eozinofil %5
 Lenfosit % 35 Monosit % Bazofil %
 Blast % Diğer %

PANEL TİPİ : Lenfosit Alt Grupları

CD4+(Yardımcı T-Hücreleri) :%34 Mutlak Lenfosit Sayısı 2169/mm³

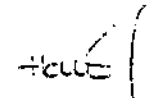
CD8+(Baskılayıcı T-Hücreleri) :%38 Mutlak Lenfosit Sayısı 2424/mm³

CD4+/CD8+ oranı :0.8

YORUM: Periferik kandaki lenfositlerin immünofenotipik değerlendirmesinde, CD4+ yardımcı T-hücrelerinde minimal azalma, CD8+ baskılayıcı T hücrelerinde relatif artım izlenmektedir.

CD4+/CD8+ oranı 1'in altındadır.

Bio. Arzu Kürklü

Prof. Dr. Emin Kansu
Emin Kansu

**İŞİKGÖZ AİLESİNİN TEDAVİLERİ KONUSUNDA
BAKANLIĞINIZCA YÜRÜTÜLEN HİZMETLER**

23.08.1996 tarihinde Şanlıurfa-Siverek'ten Ankara Numune Hastanesine getirilen İŞİKGÖZ ailesinin tedavisi için tedavi protokolünün belirlenmesi ve takibi konusunun kurulan Bilimsel Komisyon hastaların tüm tabii tetkiklerini değerlendirerek tedavi protokolünü belirledi.

Üniversite ve Bakanlığımız Uzmanlarınca oluşturulan (Prof.Dr.Güler KANRA, Prof.Dr.Serhat ÜNAL, Prof.Dr.Emin KANSU, Prof.Dr.Yahya LALELİ, Doç.Dr.Salih TÜRKÖĞLU, Uz.Dr.Mustafa EROĞLU'dan oluşan) Bilimsel Komisyonun görüşleri doğrultusunda hastalar tedaviye alınmıştır.

Bu Komisyonca Belirlenen Tedavi Protokolüne göre;

1)Bebek Rukiye İŞİKGÖZ'ün tetkik sonuçları tedaviyi gerektirdiğinden ilaç tedavisine başlanmış koruyucu olarak diğer enfeksiyonlara karşı tüm aşıları yapılmış ve bundan sonraki tedaviler için protokol düzenlenmiştir. Bu protokole göre AIDS tedavisinde uygulanan retrovir hastaya başlanmıştır.

2)Anne Müzeyyen İŞİKGÖZ'ün serolojik tetkikleri sonucu bağışıklık sistem fonksiyonları yerinde olduğundan tedaviye gerek görülmemeyerek 2 ay sonra 23.10.1996 da yapılacak laboratuvar tetkiklerine göre tedavisine karar verilecektir.

3)Baba Sedat İŞİKGÖZ'ün yapılan tetkiklerinde ise antikor testi negatif bulunmasına rağmen doğrulama testleri şüpheli bulunduğundan daha ileri bir doğrulama testi olan PCR yapılmış ve negatif bulunmuştur. Bu bulgu ışığında izlenecektir.

4)Ailenin diğer çocuğu olan İbrahim İŞİKGÖZ'e yapılan tetkiklerde HIV enfeksiyona ait bir belirti saptanmadığından herhangi bir tedavi yapılmaması gerek görülmemiştir.

Üniversite ve Sağlık Bakanlığı uzmanlarından oluşan bilimsel komisyon görüşü doğrultusunda İŞİKGÖZ ailesinin Şanlıurfa'ya gitmesinde bir sakınca görülmemiştir. Ailenin tedavi ve kontrolleri bilimsel komisyonun gözetiminde İl Sağlık Müdürlüğünce görevlendirilecek uzman hekimlerce bilimsel komisyonun belirlediği protokolü uygulanacaktır.

İŞİKGÖZ ailesi 13.9.1996 günü Ankara Numune Hastanesi Enfeksiyon Hastalıkları Kliniğinden bebek salah ile anne ve baba 2 ay sonra kontrol edilmek üzere taburcu edilmişlerdir. Aile doktor nezaretinde bir resmi araçla Şanlıurfa iline gönderilmiştir.

Sağlık Bakanlığı'na İŞİKGÖZ ailesinin tedavi ve takibi için oluşturulan komisyona, İstanbul Çapa Tıp Fakültesi ve Fransa'dan gelen kalitatif ve kantitatif PCR sonuçlarını değerlendirmek üzere 27.09.1996 tarihinde toplanmış ve aşağıdaki kararları almıştır.

1) Sedat İŞİKGÖZ'den 26.09.1996 tarihinde alınan kanda PCR kalitatif ve kantitatif sonuçları negatif olarak kesinleştiği için 26.09.1996 tarihine kadar Sedat İŞİKGÖZ'ün virüslere hiç karşılaşmadığı ve HIV enfeksiyonu olmadığı sonucuna varılmıştır.

2) Müzeyyen İŞİKGÖZ'ün kantitatif PCR incelemesinde viral yükün 154.918 kopya/ml. gibi çok yüksek bir değer saptanması nedeni ile tedaviye başlanması gerektiği kanaatine varılmıştır.

3) Rukiye İŞİKGÖZ'ün kantitatif PCR sonuçları incelendiğinde daha önce planlanan tedavi protokolüne aynen devam edilmesi kararlaştırılmıştır.

Anılan Tedavi Protokolünün uygulanması için 27.09.1996 gün ve 17173 sayılı yazı ile Şanlıurfa Valiliğine talimat verilmiştir.

27.09.1996 tarihinde oluşturulan tedavi protokolünün uygulanması sonucu Komisyon kararı gereği:

1) Sedat İŞİKGÖZ daha önce yapılan PCR kalitatif ve kantitatif tetkik sonucuna göre HIV enfeksiyon tesbit edilmemekle birlikte; hastaneden taburcu olduktan sonra oluşabilecek enfeksiyonlara karşı genel kontrolünün yapılması ve bu arada anti-HIV tetkikinin bakılmasına,

2) Müzeyyen İŞİKGÖZ'e 26.9.1996 tarihinde başlanılan 3'lü kombine tedavinin 2 aylık bir program dahilinde devamına mütakatip 26.11.1996 tarihinden sonra immunolojik testleri için (CD4, CD8 ve CD4/CD8) bakılmak üzere 2 günlük bir süre için Ankara Numune Hastanesi Enfeksiyon Kliniğine çağrılarak tetkiklerinin yapılmasına ve tetkik sonuçlarına göre daha sonraki tedavinin düzenlenmesine,

3) Bebek Rukiye İŞİKGÖZ'ün 21 günlük gansiklovir tedavisinin bitiminde Çocuk hekimince klinik durumuna göre tedavisi kesilerek sadece AZT tedavisine devam edilmesine ve aynı tarihte tetkik için (26.11.1996'da) Ankara Numune Hastanesinde immunolojik testlerinin yapılması kararlaştırılmıştır.

26.11.1996 günü Ankara'ya getirilen İşıkgöz ailesi (Sedat İŞİKGÖZ, Müzeyyen İŞİKGÖZ ve Bebek Rukiye İŞİKGÖZ) Ankara Numune Hastanesi İntaniye Kliniğine yatırılarak genel kontrolleri yapılmıştır. Yapılan kontroller sonucu Biyokimyasal ve Immunolojik tetkiki için alınan kan örneklerinin Hacettepe Üniversitesi Hematoloji Laboratuvarında (CD4-CD8 ve CD4/CD8) testlerinin yapılmasına bağlanılmıştır.

2.12.1996 tarihinde, yapılan immunolojik test sonuçları alınmış olup, bu sonuçlara göre Anne Müzeyyen İŞİKGÖZ'ün immün sisteminin belirgin şekilde baskılandığını,

Bebek Rukiye İŞİKGÖZ'ün ise; immün sisteminin ilk tetkik tarihine göre, belirgin bir fark gözlenemediği, yani enfeksiyon bebekte daha sivil (yavaş) seyretmektedir.

Baba Sedat İŞİKGÖZ'ün ise son yapılan antikor testlerinde de (Anti-HIV) HIV Enfeksiyona rastlanmamıştır. Yani Test sonuçları yine menfidir.

Bu durumda, daha önce belirlenen tedavi protokollerine aynen devam edilecektir.

Baba Sedat İŞİKGÖZ ve Anne Müzeyyen İŞİKGÖZ'ün rutin tetkikleri normal seyretmekte ancak Bebek Rukiye İŞİKGÖZ'ün gelişme sorunları olduğu gözlenmiştir. Tetkik ve kontrolleri devam etmektedir.

	Yatış Tarihi	Anti HIV 24.8.1996	Western-Blot 26.8.1996	PCR Kalitatif	PCR Kuantitatif	CD4, T Lenfosit	CD4, CD8.	Uygulanan Tedavi	Uygulanan Aşı
Sedat Işıkgöz	24.8.1996	Negatif	Negatif	Negatif	-	-	-	-	-
	2.12.1996	-	-	-	-	-	-	-	-
Müzeyyen Işıkgöz	24.8.1996	Pozitif	Pozitif	Pozitif	154 918 Kopya/ml	398/mm ³	0.8	AZT (Retrovir) ddC (Hivid) Ritonavir (Norvir)	Hepatit B Grip Pnomokok
	2.12.1996	"	"	"	"	336/mm ³	0.6		
Rukiye Işıkgöz	24.8.1996	Pozitif	Pozitif	Pozitif	13.855 Kopya / ml.	2672/mm ³	0.8	AZT (Retrovir), Gancyclovir (CMV İnfeksiyonu için)	İnfluenza Hepatit B Hepatit A Grip
	2.12.1996	"	"	"	"	2169/mm ³	0.8		
İbrahim Işıkgöz	24.8.1996	Negatif	Negatif	Negatif	-	-	-	-	-

Işıkgöz Ailesine Ankara Numune Hastanesinde Yapılan İşlemler

T.C
ŞANLIURFA VALİLİĞİ
Sağlık Müdürlüğü
Bünyesi Hastahıklar Şube Müdürlüğü

SAVİ: B1041SM4630007 /
KONU: Işıkğöz Ailesi

ŞANLIURFA
26.12.2001

SAĞLIK BAKANLIĞI
(Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğüne)

İlgi: 25.12.2001 tarih 26145 sayılı yazınız.

İlgi yazıda , bir soru önermesine cevap olmak üzere ilimizde ikamet etmekte olan İŞIKĞÖZ Ailesine yapılan maddi yardımlar ve Müzeyyen Işıkğöz 'ün son sağlık durumu hususlarında bilgi istenmiştir.

06.05.1996 tarihinde Müzeyyen Işıkğöz 'o sezaryen ameliyatı için gerekli kanu Şanlıurfa Kızılay Kan Merkezinden temini ve hastaya verilmesinden sonra ,verici Elisa İstinin şüpheli çıkması üzerine yapılan araştırmalarda Müzeyyen Işıkğöz 'ün HIV (+) olduğu tespit edilmiştir.

Müzeyyen Işıkğöz'ün tedavisinin yapılabilmesi için derhal gerekli işlemlere başlanmış Ankara Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi Enfeksiyon Hastahıkları ve Klinik Mikrobiyoloji bölümlerinde tedavi altına alınması sağlanmıştır.Hastanın tedavisi ve periyodik kontrolleri aynı hastane tarafından sürdürülmektedir.

Hastanın ilk tedavi giderleri ve ilaçları Sağlık Bakanlığı tarafından temin edilmiştir. Daha sonra ise 3816 sayılı yasanın 11. maddesi gereği '3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu ' hükümleri doğrultusunda mahallinden yani Şanlıurfa İli Siverek İlçe Kaymakamlığı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı tarafından karşılanmaya devam etmektedir.

Siverek İlçesi Sağlık Grup Başkanlığının yaptığı araştırmaya sonrasında 1996 yılından bu yana Işıkğöz Ailesine yapılan yardımlar Ek-1 de ayrıntılı olarak belirtilmiştir.Ailenin 2001 yılında 15.600.000 TL. tutarındaki neto bedeli dışında para yard. ilaç yardımında bulunulmasına dair bir başvurusu olmamıştır .AIDS teşhisi sonrasında ilgiliye Yeşilkart verilmiş , hâlen Yeşilkarttan yararlanma imkanı mevcut olup Yeşilkart vizasının 4 Haziran 2002 tarihine kadar geçerli olduğu anlaşılmıştır. Son olarak kontrol amacıyla Ankara Numune Hastanesine gitğinde resmi işlemlerin tamamlanması amacıyla Yeşilkart hastane tarafından alınmıştır.İşlemlerin tamamlanmasının ardından Yeşilkart Siverek Sağlık Grup Başkanlığına gönderilmiş olup şubesi Yeşilkartını almak üzere henüz başvuruda da bulunmamıştır.

25.12.2001 tarihinde 1 doktor İhemşirc ve 1 sağlık memurundan oluşan ekip Müzeyyen Işıkğöz 'ü evinde muayene etmiştir. Muayene sonrasında sağ döğülmesi ve idrar yolu enfeksiyonu tespit edilmiş gerekli tedavi önerilmiştir. Genel durumu iyi olup ağır bir klinik patoloji saptanmamıştır. Muayene raporu ektedir. Ek-1

Bilgilerinizi arz ederim.

Dr. İzzet Sobacı
Sağlık Müdürü V.

11.1.1996	S.D.H.	2.672.000	06.11.1999		5.779.000
20.12.1996	S.D.H.	1.971.000	15.02.2000		172.355.000
26.12.1996	S.D.H.	1.246.000	01.03.2000	SMSO	31.305.000
27.01.1997	S.D.H.	1.997.400	31.03.2000		31.205.000
14.01.1997	S.D.H.	1.648.000	10.11.2001	SDH	46.896.000
17.03.1997	S.M.S.O.	2.482.000			
18.03.1997	A.M.H.	(677.300)			
30.04.1997	S.D.H.	1.052.000			
21.05.1997	S.M.S.O.	2.634.300			
31.05.1997	S.M.S.O.	3.279.200			
16.07.1997	S.M.S.O.	420.000			
1.12.1997	S.D.H.	3.481.000			
1.12.1997	S.D.H.	2.167.300			
17.12.1997	S.M.S.O.	4.789.000			
13.01.1998	S.M.S.O.	1.941.100			
01.02.1998	S.D.H.	3.310.500			
10.02.1998	S.M.S.O.	2.134.900			
10.03.1998	S.D.H.	19.031.100			
23.03.1998	S.D.H.	9.170.700			
22.04.1998	S.D.H.	3.310.000			
17.05.1998	S.M.S.O.	2.385.600			
15.05.1998	S.D.H.	2.777.000			
13.06.1998	S.D.H.	3.972.000			
14.07.1998	S.M.S.O.	1.321.000			
05.08.1998	SMSO	1.174.000			
28.09.1998	S.D.H.	20.392.000			
04.01.1999	SDH	6.082.600			
04.01.1999	SDH	7.792.000			
08.02.1999	SMSO	6.004.000			
20.04.1999	SDH	21.304.000			
23.04.1999	SMSO	7.499.000			
12.04.1999	SDH	7.634.000			
07.05.1999	SMSO	5.232.000			
20.05.1999	S. URFA	11.956.000			
14.06.1999	SDH	12.917.000			
04.06.1999	SDH	5.566.000			
05.07.1999	SMSO	12.780.000			
27.07.1999	SMSO	2.186.000			
16.08.1999	SMSO	22.130.000			
14.10.1999	SMSO	10.996.000			
27.10.1999	SMSO	20.642.000			
25.11.1999	SMSO	12.331.000			
23.11.1999	ANKARA	69.708.000			

Riyete Tarihi	Şirket Kurumu	Reçete Tutarı			
29.6.1996	S.M.S.O.	601.000.	30.11.1999	SDH	86.919.000
2.10.1996	S.D.H.	632.000.	03.12.1999	SDH	57.403.000
3.10.1996	S.D.H.	1.741.000	23.01.2000	SDH	17.641.000
4.11.1996	S.U.D.H.	2.872.000	06.12.1999		5.779.000
26.12.1996	S.D.H.	442.000	15.02.2000		166.555.000
26.12.1996	S.D.H.	1.246.000	01.02.2000	SMSO	31.305.000
27.01.1996	S.D.H.	1.947.400	21.02.2000		81.303.000
14.01.1997	S.D.H.	1.648.000	10.03.2001	SDH	46.896.000
17.02.1997	S.M.S.O.	2.482.000			
18.03.1997	A.N.H.	6.577.200			
30.04.1997	S.D.H.	1.652.000			
21.05.1997	S.M.S.O.	2.634.300			
31.05.1997	S.M.S.O.	3.279.200			
16.07.1997	S.M.S.O.	420.000			
1.12.1997	S.D.H.	3.481.000			
1.12.1997	S.D.H.	2.167.300			
17.12.1997	S.M.S.O.	4.789.000			
13.01.1998	S.M.S.O.	1.941.400			
01.02.1998	S.D.H.	3.310.300			
10.02.1998	S.M.S.O.	2.154.900			
10.03.1998	S.D.H.	10.834.100			
25.03.1998	S.D.H.	9.170.700			
22.04.1998	SDH	3.310.000			
12.05.1998	S.M.S.O.	2.585.00			
25.05.1998	S.D.H.	2.770.000			
15.06.1998	S.D.H.	3.972.000			
14.07.1998	S.M.S.O.	1.322.000			
05.08.1998	S.M.S.O.	1.174.000			
28.09.1998	SDH	20.592.000			
04.01.1999	SDH	6.082.000			
04.01.1999	SDH	7.792.000			
08.02.1999	SMSO	6.004.000			
20.04.1999	SDH	21.364.000			
23.03.1999	SMSO	7.492.000			
12.04.1999	SDH	7.634.000			
07.05.199	SMSO	3.272.000			
20.03.1999	S.URFA	11.956.000			
14.06.1999	SDH	12.917.000			
01.06.1999	SDH	6.566.000			
05.07.1999	SMSO	12.780.000			
27.07.1999	SMSO	9.186.000			
10.08.1999	SMSO	22.150.000			
14.10.1999	SMSO	10.596.000			
27.10.1999	SMSO	20.642.000			
25.11.1999	SMSO	11.351.000			
23.11.1999	ANKARA	69.708.000			

3.- Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, 2002 yılında Karaman'a yapılacak yatırımlara ve ayrılan ödenek miktarına ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Oktay Vural'ın cevabı (7/5291)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorunun Ulaştırma Bakanı Sayın Oktay VURAL tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 10.12.2001

Zeki ÜNAL
Karaman Milletvekili

Bakanlığınızca 2002 yılında Karaman'a yapılacak olan yeni ve devam eden yatırımlar nelerdir? Ayrılan ödenek miktarları ne kadardır?

T.C.
ULAŞTIRMA BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

- 9 OCAK 2002

SAYI : B.11.0.APK.0.10.01.21./EA/- 44-869
KONU :Karaman Milletvekili
Sayın Zeki ÜNAL'ın
yazılı soru önermeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 26.12.2001 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-12569 sayılı yazınız.

Karaman Milletvekili Sayın Zeki ÜNAL'ın 7/5291-12585 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr.Oktay VURAL
Ulaştırma Bakanı

KARAMAN MİLLETVEKİLİ SAYIN ZEKİ ÜNAL'IN 7/5291-12585 SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI

SORULAR:

Bakanlığınızca 2002 yılında Karaman'a yapılacak olan yeni ve devam eden yatırımlar nelerdir? Ayrılan ödenek miktarları ne kadardır?

CEVAP:

Bakanlığımız ile Bağlı ve İlgili Kuruluşları kanalıyla 2002 yılında Karaman İlimizde gerçekleştirilecek yatırım projeleri şunlardır.

DLH İnşaatı Genel Müdürlüğü' müzün 2002 yılı Yatırım Programında yer alan "Konya-Karaman-Silifke-Mersin Demiryolu Fizibilite Etüdü" için 355 Milyar TL. ödenek tefrik edilmiş olup, sözkonusu için 2002 yılında ihale edilip aynı yıl içinde tamamlanması planlanmaktadır.

Telefon Santral ve Şebekeleri, Uzak Mesafe Telekomünikasyon Sistemleri, TTNET (İnternet) ve Turpak Şebekelerini kapsayan Özel Telekomünikasyon Sistemleri ile Diğer Data Hizmetlerini kapsayan yatırımlar için, 2002 yılında toplam 3 Trilyon 188 Milyar 813 Milyon TL. lık ödenek tahsis edilmiş olup, bu değer imkanlar ve ihtiyaçlar ölçüsünde artırılabilir.

PTT Bilgi İşlem Sistemleri, Posta Hizmetlerinin Mekanizasyonu ve Otomasyonu, İdame-Yenileme, Taşıt Alımı ve Makine-Teçhizat Alımı projelerine 2002 yılı için toplam 86 Milyar 633 Milyon TL. yatırım öngörülmüştür.

Karaman Gar'a başlanan 1 adet makas yenilemesi projesi 2002 yılında bitirilecek olup, ayrıca Demiryolu haberleşme ve emniyet tesisleri yapımı programlanarak 38 Milyar TL. lık ödenek ayrılmıştır.

4.- Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, 2002 yılında Karaman'a yapılacak yatırımlara ve ayrılan ödenek miktarına ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Zeki Çakan'ın cevabı (7/5295)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorunun Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Zeki ÇAKAN tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.
10.12.2001

Zeki ÜNAL
Karaman Milletvekili

Bakanlığınızca 2002 yılında Karaman'a yapılacak olan yeni ve devam eden yatırımlar nelerdir? Ayrılan ödenek miktarları ne kadardır?

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Ankara

Sayı : B.15.O.APK.0.23.300-71
Konu : Yazılı Soru Önergesi

09 0000

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: T.B.M.M Başkanlığı'nın 26.11.2001 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-12569 sayılı yazısı.

Karaman Milletvekili Sayın Zeki ÜNAL'ın tarafıma tevcih ettiği 7/5295-12589 esas no'lu yazılı soru önergesi T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99'ncü maddesi gereği cevaplandırılarak ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Zeki ÇAKAN
Bakan

**KARAMAN MİLLETVEKİLİ SAYIN ZEKİ ÜNAL'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI
(7/5295-12589 Esas No'lu)**

Soru 1:

Bakanlığınızca 2002 yılında Karaman'a yapılacak olan yeni ve devam eden yatırımlar nelerdir? Ayrılan ödenek miktarı ne kadardır?

Cevap 1:

Bakanlığımıza bağlı kuruluşlardan DSI Genel Müdürlüğü, TEDAŞ Genel Müdürlüğü ve BOTAŞ Genel Müdürlüklerinin Karaman ilinde yatırımları devam etmektedir.

DSİ Genel Müdürlüğü'nün Karaman ilindeki yatırımları ve 2002 yılı ödenekleri ile yeni teklif edilen projeler ekte liste halinde sunulmaktadır.

TEDAŞ Genel Müdürlüğü 2002 yılı Yatırım Programı tasansında Karaman ili için toplam 2 Trilyon 345 Milyar TL. ödenek ayrılmış olup, gruplar bazındaki dağılımı şu şekildedir;

Şehir Şebekeleri grubu; Devam Eden İşler bölümünde yer alan (Karaman, Akçaşehir, Kazancı, Ayrancı, Emenek) 5 adet proje için 1 Trilyon 191 Milyar TL. ve Yeni İşler bölümünde global ödenekle yer alan iki adet proje için 294 Milyar TL. olmak üzere toplam 1 Trilyon 584 Milyar TL. ödenek ayrılmıştır.

Köy Şebekeleri grubu; Devam Eden İşler bölümünde yer alan 8 adet (ilk tesis, ek tesis, Kesici Ölçüm Kabini, v.s.) proje için 120 Milyar TL. ve Yeni İşler bölümünde yer alan 14 adet (ilk tesis, ek tesis, Kesici Ölçüm Kabini, v.s.) proje için 260 Milyar TL. olmak üzere toplam 380 Milyar TL. ödenek ayrılmıştır.

Kırsal Dağıtım Tesisleri grubu; Devam Eden İşler bölümünde yer alan Kayaönü Kesici Ölçüm Kabini -Sudurağı Enerji Nakil Hattı projesi için 100 Milyar TL. ve yeni işler bölümünde yer alan Kılbasan Kesici Ölçüm Kabini -Karadağ Enerji Nakil Hattı ve Kaleönü Kesici Ölçüm Kabini-Ayrancı Enerji Nakil Hattı projeleri için 380 Milyar TL. olmak üzere toplam 480 Milyar TL. ödenek ayrılmıştır.

BOTAŞ Genel Müdürlüğü'nce, İran doğal gazını taşımak üzere inşaa edilen ve 10 Aralık 2001 tarihinde işletmeye alınan Doğu Anadolu Doğal Gaz Ana İletim Hattı'nın bir bölümünü oluşturan Kayseri-Konya-Seydişehir Doğal Gaz Boru Hattı Projesi kapsamında Konya ve Karaman'da yerleşik bulunan sanayi tesislerine gaz arzı sağlamak üzere bir branşman vanası bırakılmıştır.

Artan doğal gaz talebini karşılamak ve ülkemizde doğal gaz kullanımını yaygınlaştırmak amacıyla, doğal gaz boru hatları üzerinde bulunan sanayi bölgelerindeki potansiyel tesislerin tüketim değerlerinin belirlenmesi, bu belirlemeye istinaden dağıtım hattı güzergahının bölge bazında oluşturulması, ortaya çıkan boru boyu ve kapasitelere göre boru çapı ve A Tipi Basınç Düşürme ve Ölçüm İstasyonu kapasitelerinin tespit edilmesini müteakip, Konya ve Karaman bölgesindeki sanayi tesislerini kapsayan bir Dağıtım Hattı ihalesine çıkmış, 14 Eylül 2001 tarihinde teklifler alınmıştır. Tekliflerin değerlendirilmesini müteakip 22 Kasım 2001 tarihinde "Karaman-Konya Doğal Gaz Dağıtım Hattı Projesi"nin 13.990.199 US \$ bedelle yapım sözleşmesi imzalanmış olup, projenin 14 ayda tamamlanması planlanmaktadır.

Bu kapsamda Kayseri-Konya-Seydişehir Doğal Gaz Boru Hattı'ndan Konya civarından alınacak bir branşmanla Konya ile Çumra ve Kazımkarabekir üzerinden Karaman'a ulaşılması, Konya ve Karaman A tipi Basınç Düşürme ve Ölçüm İstasyonu kurulması, istasyondan sonra bir dağıtım hattının inşaa edilmesi ve BOTAŞ Genel Müdürlüğü ile Doğal Gaz Satış Sözleşmesi imzalayan Müşterilere B tipi Basınç düşürme ve Ölçüm İstasyonu kurulması öngörülmektedir.

Ayrıca, Karaman'a gaz arzı sağlamak üzere yapılması planlanan 20" çapındaki Doğal Gaz Boru Hattı üzerinde Çumra ve Kazımkarabekir ilçeleri için branşman vanası bırakılması "Konya-Karaman Doğal Gaz Dağıtım Hattı Projesi" kapsamında bulunmaktadır.

BOTAŞ Genel Müdürlüğü'nün 2002 Yılı Yatırım Programının henüz Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmemiş olması nedeniyle, 2002 yılında Karaman için ayrılan ödenek miktardan kesinleşmemiştir.

OSİ KARAMAN İLİ 2002 YILI BÜYÜK SU İŞLERİ YATIRIMLARI

(milyon TL)

PROJE NO	PROJE ADI	KARAKTERİSTİK	BAŞLAMA-BİTİŞ TARİHİ	PROJE TUTARI	2001 YILI SONU	2002 YILI YATIRIMI		2003 YILI VE SONRASI	AÇIKLAMALAR
						Keşif	Nakit		
	YARIM SEKTÖRÜ			392 798 000	172 888 000	2 000 000	2 000 000	218 411 000	
1978AD10410	Karaman İrmaçhale	Depolama : 183,6 km ³ Sulama : 18000 ha	1978 - 2003	222 621 000	188 732 000	1 500 000	1 500 000	52 589 000	
1881AD101330	Karaman İlmeçhale	Depolama : 134 km ³ Sulama : 13000 ha	1981 - 2007	169 978 000	3 956 000	500 000	500 000	165 522 000	
	HES/Dİ SEKTÖRÜ			1 638 517 880		6 000 000	6 000 000	1 629 517 000	
2800Dİ20100	Emenek Barajı ve HES	Depolama : 4582 km ³ Kurulu Güç : 308 MW Ort.Oranım : 1187 GWh/yıl	2000 - 2006	1 635 517 000		6 000 000	6 000 000	1 629 517 000	
	İL TOPLAMI	Depolama : 4959 Sulama : 29000 ha Kurulu Güç : 308 MW Ort.Oranım : 1187 GWh/yıl		2 029 316 000	172 888 000	8 000 000	8 000 000	1 847 628 000	
Büyük su işi projeleri 2002 yılı fiyatlarına göre dir.									

OSİ KARAMAN İLİ 2002 YILI KÜÇÜK SU İŞLERİ YATIRIM TEKLİFLERİ

PROJE ADI	KARAKTERİSTİK	BAŞLAMA-BİTİŞ TARİHİ	PROJE TUTARI	2001 YILI SONU HARCAMA	2002 YILI YATIRIMI (milyon TL)				2003 YILI VE SONRASI YATIRIMI
					2001 Yılı Bedeneşinin %35 fazlasına göre		Gerçek Düşey		
					Keşif	Nakit	Keşif	Nakit	
- YERÜSTÜSUYU SULAMALARI									
1 Karaman-Emenek Gözyayırı sulama kanalı km1 ve yed. Karaman-Emenek Gözyayırı sulama kanalı km.ve Şeb.f.f.	sulama : 1210 ha	1998 - 2002	451 656	291 205	160 451	160 451	160 451	160 451	
2 Karaman-Ayrıncı Hıçlayık Derivasyon Kanalı Karaman-Ayrıncı Hıçlayık Derivasyon Kanalı İf.		1998 - 2003	3 142 623	742 974	439 549	439 549	2 400 000	2 400 000	1 960 000
			2 539 500	781 172	1 175 000	1 175 000	1 750 000	1 750 000	583 328

2002 yılı yatırım programı Resmi Gazetede yayımlanmadığından henüz kesinlik kazanmamıştır.

5.- Kayseri Milletvekili Salih Kapusuz'un, 2002 yılında Kayseri'ye yapılacak yatırımlara ve ayrılan ödenek miktarına ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Zeki Çakan'ın cevabı (7/5312)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorunun Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı sayın Zeki ÇAKAN tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, saygılarımla arz ederim. 12.12.2001

Salih KAPUSUZ
Kayseri Milletvekili

Bakanlığınızca 2002 yılında Kayseri'de yapılacak olan yeni ve devam eden yatırımlar nelerdir? Ayrılan ödenek miktarı ne kadardır?

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.15.O.APK.0.23.300-93
Konu : Yazılı Soru Önergesi

Ankara

671 09 00000000

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: T.B.M.M Başkanlığı'nın 26.11.2001 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-12569 sayılı yazısı.

Kayseri Milletvekili Sayın Salih KAPUSUZ'un tarafıma tevcih ettiği 7/5312-12610 esas no'lu yazılı soru önergesi T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99'ncü maddesi gereği cevaplandırılarak ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Zeki ÇAKAN
Bakan

**KAYSERİ MİLLETVEKİLİ SAYIN SALİH KAPUSUZ'UN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI
(7/5312-12610 Esas No'lu)**

Soru 1:

Bakanlığınızca 2002 yılında Kayseri'de yapılacak olan yeni ve devam eden yatırımlar nelerdir? Ayrılan ödenek miktarı ne kadardır?

Cevap 1:

Bakanlığımıza bağlı kuruluşlardan DSİ Genel Müdürlüğü, ELEİ Genel Müdürlüğü, TEİAŞ Genel Müdürlüğü ve BOTAŞ Genel Müdürlüklerinin Kayseri ilinde yatırımları devam etmektedir. Ayrıca Kayseri ve Civan Elektrik T.A.Ş.'nin de ilde elektrik yatırımları vardır.

DSİ Genel Müdürlüğü'nün Kayseri ilindeki yatırımları ve 2002 yılı ödenekleri ile yeni teklif edilen projeler Ek 1.'de liste halinde sunulmaktadır.

ELEİ Genel Müdürlüğü'nün Kayseri ili sınırları içinde yer alan Hidrometrik Ölçüm İstasyonu giderleri için 28.800.000.000.- TL. ödeneği bulunmaktadır.

TEİAŞ Genel Müdürlüğü'nün 2002 Yılı Yatırım Programı Tasansında Kayseri ili ile ilgili 01.D.03.0200 no.lu "Çinkur TM'de 2. Trafo Fideri" projesi yer almakta ve 200 Milyar TL. ödeneği bulunmaktadır.

Kayseri ve Civan Elektrik T.A.Ş. 2002 yılında yapmayı planladığı yatırımlarla ilgili program teklifi Ek.2'de verilmiştir. Teklif Bakanlığımızca onaylandıktan sonra yürürlüğe girecektir.

BOTAŞ Genel Müdürlüğü'nce, İran doğal gazını taşımak üzere inşaa edilen ve 10 Aralık 2001 tarihinde işletmeye alınan Doğu Anadolu Doğal Gaz Ana İletim Hattı'nın bir bölümünü oluşturan Kayseri-Ankara Doğal Gaz Boru Hattı Projesi kapsamında Kayseri'deki sanayi tesislerine de gaz arzı sağlamak üzere bir brangman vanası bırakılmıştır.

Artan doğal gaz talebini karşılamak ve ülkemizde doğal gaz kullanımını yaygınlaştırmak amacıyla, doğal gaz boru hatları üzerinde bulunan sanayi bölgelerindeki potansiyel tesislerin tüketim değerlerinin belirlenmesi, bu belirlemeye istinaden dağıtım hattı güzergahının bölge bazında oluşturulması, ortaya çıkan boru boyu ve kapasitelere göre boru çapı ve A Tipi Basınç Düşürme ve Ölçüm İstasyonu kapasitelerinin tespit edilmesini müteakip, Kayseri ve Sivas bölgesindeki sanayi tesislerini kapsayan bir Dağıtım Hattı ihalesine çıkmış, 14 Eylül 2001 tarihinde teklifler alınmıştır. Tekliflerin değerlendirilmesini müteakip 22 Kasım 2001 tarihinde "Kayseri, Sivas Doğal Gaz Dağıtım Hattı Projesi"nin 4.327.147 US \$ bedelle yapım sözleşmesi imzalanmıştır. Projenin 14 ayda tamamlanması planlanmaktadır.

Bu kapsamda Kayseri-Ankara Doğal Gaz Boru Hattı'ndan alınacak bir branşmanla Kayseri'ye ulaşılması, Kayseri'de A tipi Basınç Düşürme ve Ölçüm İstasyonu kurulması, istasyondan sonra bir dağıtım hattının inşaa edilmesi ve BOTAŞ ile Doğal Gaz Satış Sözleşmesi imzalayan Müşterilere B tipi Basınç Düşürme ve Ölçüm İstasyonu kurulması öngörülmektedir.

BOTAŞ Genel Müdürlüğü'nün 2002 Yılı Yatırım Programının henüz Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmemiş olması nedeniyle, 2002 yılında Kayseri için ayrılan ödenek miktarı kesinleşmemiştir.

DSİ KAYSERİ 2002 YILI BÜYÜK SU İŞLERİ YATIRIM TEKLİFLERİ

PROJE NO	PROJE ADI	KARAKTERİSTİK	BAŞLAMA- BİTİŞ TARİHİ	PROJE TUTARI	2001 YILI SONU HARCAMA	2002 YILI YATIRIMI	2003 YILI VE SONRASI YATIRIMI	AÇIKLAMALAR
	TARIM SEKTÖRÜ			403.242	62.114	3.380	347.828	
1986A010289	Sarısakalı yendeme	Yendeme : 9458 ha	1986 - 2003	10105	7.457	350	2.298	
1990A010360	Sarıoğlan	Depolama : 28 hm ³ Sulama : 6123 ha	1990 - 2005	66887	17.407	1.100	48.480	
1990A010370	Davut İlmerhale	Sulama : 34305 ha	1990 - 2007	140104	17.456	7.400	121.338	
1985A010440	Bahçelik	Depolama : 218,14 hm ³ Sulama : 36282 ha	1985 - 2007	125956	9.784	450	175.722	
	HİZMETLER SEKTÖRÜ BÜYÜK SU İŞLERİ			78.080	19.621	6.500	69.559	
1995K050150	Bahçelik (Kayseri İçmesuyu)	İçmesuyu : 66 hm ³ /yıl İzale Hattı : 16,4 km Tasfiye Tesisleri	1995 - 2008	78080	19.621	6.500	50.559	
	İ. TOPLAMI	Depolama : 244 Sulama : 42406 ha Yendeme : 9458 ha İçmesuyu : 66 hm ³ /yıl İzale Hattı : 16,4 km Tasfiye Tesisleri		479.322	71.136	9.800	398.387	
Büyük su işi projeleri 2002 yılı fiyatlarına göre dir.								

OSİ KAYSERİ 2002 YILI KÜÇÜK SU İŞLERİ YATIRIM TEKLİFLERİ

PROJENİN ADI	KARAKTERİSTİK	BAŞLAMA BİTİŞ TARİHİ	TOPLAM KESİF VEYA İHALE BEDELİ	2001 YILI SONUNA KADAR HARCAMA	2002 YILI YATIRIMI (Milyon TL)				2002 VE SONRASINI KESİ
					2002 Yılı Ödeneğinin %35 fazlasına göre		Gerçek ihtiyaç		
					Kesif	Harc	Kesif	Harc	
A - TAŞKIN KORUMA									
a - Devam Eden İşler			4 486 000	534 000	365 000	148 200	660 000	435 000	3 597 00
1 - Kayseri-İl Merkezi Değay ve Çakmakçınm Deresi	Taşkın : 1 ilçe	1986 - 2004	1 413 000	213 000	50 000	20 000	100 000	80 000	1 150 00
2 - Kayseri-Develi ilçe merkezi	Taşkın : 1 ilçe	1993 - 2003	362 000	62 000	20 000	10 000	70 000	50 000	280 00
3 - Kayseri-Develi Gömüdi köyü	Taşkın : 47 ha 1 köy	1998 - 2003	94 000	14 000	15 000	1 000	50 000	20 000	65 00
4 - Kayseri-Bünyan Sükatın köyü	Taşkın : 1 köy	1998 - 2004	280 000	80 000	60 000	30 000	80 000	60 000	140 00
5 - Kayseri-Pınarbaşı Yukarı Borandere köyü Keleş deresi	Taşkın : 1 köy	1994 - 2002	80 000	60 000	30 000	25 000	30 000	25 000	
6 - Kayseri-Yahyalı Okupnar köyü Gökyar deresi	Taşkın : 50 ha	1996 - 2003	127 000	5 000	10 000	1 000	50 000	30 000	112 00
7 - Kayseri-Pınarbaşı ilçe mık. arz.Zamanlı um.taş.ve YAS z.k.	Taşkın : 750 ha	1997 - 2004	300 000		50 000	100	50 000	10 000	250 00
8 - Kayseri-Sanz-Gerdeik Mağara Köyü	Taşkın : 1 köy	1997 - 2003	458 000	21 000	80 000	50 000	100 000	80 000	357 00
9 - Kayseri-Sanz-İlçe Mık.Sanz çayı taş.ve YAS zar.kor.	Taşkın : 1 mah.	1998 - 2004	850 000		10 000	100	50 000	30 000	840 00
10 - Kayseri-Akkışla Gömürgen köyü İkmal	Taşkın : 1 köy	1997 - 2003	82 000	24 000	15 000	1 000	30 000	20 000	43 000
11 - Kayseri-Hacılar ilçe merkezi	Taşkın : 666 ha	1998 - 2004	440 000	55 000	25 000	10 000	50 000	30 000	360 00
b - Yeni İşler									
1 - Kayseri-Melikgazi Kıranardı kasabası Kıranardı deresi	Taşkın : ha	2002 - 2003	132 000		10 000	500	50 000	30 000	122 000
2 - Kayseri-Melikgazi Yeşilyurt köyü arazileri	Taşkın : 25 ha	2002 - 2003	17 000		5 000	100	5 000	3 000	12 000
3 - Kayseri-Kocasinan Boyacı köyü arazileri	Taşkın :	2002 - 2003	17 000		5 000	100	8 000	2 000	12 000

T.B.M.M.

B : 50

10 . 1 . 2002

O : 5

DEİ KAYSERİ 2002 YILI KÜÇÜK SU İŞLERİ YATIRIM TEKLİFLERİ

PROJENİN ADI	KARAKTERİSTİK	BAŞLAMA İTİBARI TARİHİ	TOPLAM KESİF VEYA İHALE BEDELİ	2001 YILI SONUNA KADAR HARCAMA	2002 YILI YATIRIMI (Milyon TL)				2002 VE SONRASINDA KESİF
					2001 YILI SONUNA KADAR %10 İZLENİME GİRE		Gerçek İhtiyaç		
					Kağıt	Makul	Kağıt	Makul	
4 - Kayseri-Pınarbaşı Yağlıpınar k.arz.tabansuyu zar.kor.	Taşkın :	2002 - 2003	10 000		5 000	100	5 000	3 000	5 000
5 - Kayseri-Yeşilhisar Kavak köyü	Taşkın : 1 köy	2002 - 2003	140 000		5 000	100	30 000	20 000	135 000
6 - Kayseri-Kocasinan Erkelik kas.arz.Camıcağı ve Esaf dere	Taşkın :	2002 - 2003	54 000		10 000	500	30 000	20 000	44 000
7 - Kayseri-Özvalan ilçe arık Gürüz der.Kırıköz ve Göğçdere	Taşkın :	2002 - 2004	370 000		5 000	100	50 000	20 000	365 000
B - TAŞKIN VE RUSUBAT KONTROLÜ									
a - Devam Eden İşler									
			368 000	20 000	85 000	39 000	100 000	47 000	283 000
1 - Kayseri-Hacılar içme merkezi yandıreleri	Taşkın : 320 ha 1 ilçe	2000 - 2004	240 000	20 000	80 000	30 000	70 000	30 000	160 000
2 - Kayseri-Hacılar Sakarcılığlı Korderesi	Taşkın : 38 ha 1 köy	2000 - 2003	60 000		10 000	1 000	20 000	15 000	50 000
3 - Kayseri-Özvalan merkez Gürüz deresi	Taşkın : 1 mah.	2000 - 2003	68 000		15 000	8 000	10 000	2 000	53 000
b - Yeni İşler									
			226 000		20 000	1 000	40 000	20 000	206 000
3 - Kayseri-İncesu Örengözü köyü ev ve arz.Karacaşak deresi	Taşkın : 45 ha 1 köy	2002 - 2003	110 000		10 000	500	20 000	10 000	100 000
4 - Kayseri-Develi Küçükköyü Hamulu dere	Taşkın : 1 köy	2002 - 2003	115 000		10 000	500	20 000	10 000	105 000
D - YERÜSTÜSÜYÜ SULAMALARI									
a - Devam Eden İşler									
			13 180 000	2 299 000	740 000	317 700	1 830 000	1 070 000	10 141 000
1 - Kayseri-İncesu Süksün sul.	Sulama : 712 ha	1985 - 2004	5 630 000	550 000	100 000	1 000	400 000	100 000	4 930 000
2 - Kayseri-Pınarbaşı Kaynar Tahtaköprü sulaması imali		1997 - 2004	924 000	307 000	50 000	1 000	250 000	150 000	567 000

T.B.M.M.

B : 50

10.1.2002

O : 5

DSİ KAYSERİ 2002 YILI KÜÇÜK SU İŞLERİ YATIRIM TEKLİFLERİ

PROJENİN ADI	KARAKTERİSTİK	BAŞLAMA BİTİŞ TARİHİ	TOPLAM KESİP VEYA İHALE BEDELİ	2001 YILI SONUNA KADAR HARCAMA	2002 YILI YATIRIM (Milyon TL)				2003 VE SONRASI KESİP
					2001 Yılı ödeneğinin %33 fazlasına göre		Gerçek ihtiyac		
					Kesif	Makli	Kesif	Makli	
3 - Kayseri-Pınarbaşı Atlıkesek sulaması ikmali		1997 - 2003	988 000	260 000	100 000	74 700	150 000	100 000	325 000
4 - Kayseri-Pınarbaşı Uzunayla Kazançık sulaması ikmali	Sulama : 2355 ha	1997 - 2005	2 375 000	725 000	150 000	80 000	250 000	200 000	1 500 000
5 - Kayseri-Davetli Ayşe Pinar Fraktin sulaması ikmali		1997 - 2003	975 000	307 000	100 000	60 000	350 000	250 000	568 000
6 - Kayseri-Sanz sul.yenileme		1997 - 2004	1 003 000		50 000	1 000	120 000	80 000	853 000
7 - Kayseri-Melikgazi Gezi Nize Yeşilyurt ve Gülpınar sulaması	Sulama : 637 ha	2000 - 2004	340 000		50 000	30 000	80 000	50 000	290 000
8 - Kayseri-Melikgazi Tekir göleti sulaması ikmali		2000 - 2003	568 000	50 000	60 000	40 000	80 000	60 000	458 000
9 - Kayseri-Tomerza Melikveren ve Bostanlı sulama yenileme		2000 - 2004	732 000	100 000	80 000	30 000	150 000	80 000	552 000
b - Yeni İstif			2 782 000		78 000	10 300	460 000	315 000	2 677 000
1 - Kayseri-Pazarören sulaması yenileme		2002 - 2005	850 000		5 000	100	100 000	70 000	845 000
2 - Kayseri-Pınarbaşı Çöğürkılıç sulaması yenileme		2002 - 2004	612 000		5 000	100	80 000	80 000	607 000
3 - Kayseri-Pınarbaşı Ayşar Sığılı sulaması yenileme		2002 - 2003	300 000		5 000	100	50 000	35 000	295 000
4 - Kayseri-Tomerza Şeyhberak sulaması yenileme	Sulama : 1350 ha	2002 - 2004	435 000		5 000	100	70 000	50 000	430 000
5 - Kayseri-Melikgazi Kuranardı kas.arz.Çaylak Çukuru der.sul.	Sulama : ha	2002 - 2003	300 000		50 000	10 000	100 000	70 000	250 000
6 - Kayseri-Davetli Sıtkı göleti sulaması ikmali		2002 - 2004	255 000		5 000	100	50 000	30 000	250 000
E - ALCAK BARAJI GÖLETLERİ									
a - Devam Eden İstif			18 680 000	400 000	610 000	101 780	2 130 000	1 600 000	17 670 000
7 - Kayseri-İncesu selikapanı yükseltilmesi ve sulaması	Depolam : 0,09 hm3 Sulama : 95 ha	1997 - 2003	1 080 000	400 000	300 000	100 000	400 000	250 000	380 000

DSİ KAYSERİ 2002 YILI KÜÇÜK SU İŞLERİ YATIRIM TEKLİFLERİ

PROJENİN ADI	KARAKTERİSTİK	BAŞLAMA BİTİŞ TARİHİ	TOPLAM KESİP VEYA İHALE BEDELİ	2001 YILI SONUNA KADAR HARCAMA	2001 YILI YATIRIM (Milyon TL)				2003 VE SONRASI KESİP
					2001 Yılı ödeneğinin %33 fazlasına göre		Gerçek ihtiyac		
					Kesif	Makli	Kesif	Makli	
2 - Kayseri-Pınarbaşı Karatamık göleti ve sulaması	Depolam : 2,83 hm3 Sulama : 458 ha	1997 - 2005	7 300 000		100 000	1 000	900 000	730 000	7 200 000
3 - Kayseri-Tomerza Büyükcandı göleti ve sulaması	Depolam : 1,31 hm3 Sulama : 249 ha	1997 - 2005	6 100 000		100 000	500	600 000	610 000	6 000 000
4 - Kayseri-Pınarbaşı Melihsa göleti ve sulaması	Depolam : 3,02 hm3 Sulama : 622 ha	1997 - 2005	4 100 000		10 000	250	30 000	10 000	4 080 000

102 yılı yatırım programı Resmi Gazetede yayınlanmadığından dolayı program henüz kesinlik kazanmamıştır.

Kayseri ve Cıvanı Elektrik T.A.Ş. 2002 Yılı Yatırım Programı Teklifi

	(X MİLYON TL.)
A. ETÜD PROJE TOPLAMI	115.000.-
B. ŞEHİR ŞEBEKELERİ TOPLAMI	4.150.000.-
1) Devam eden işler toplamı	850.000.-
1.1- 2002 yılında biten işler toplamı	850.000.-
2) Yeni işler toplamı	3.300.000.-
2.1- 2002 yılında biten işler toplamı	2.950.000.-
2.2- 2002 yılından sonraya kalan işler toplamı	350.000.-
C. DAĞITIM TESİSLERİ TOPLAMI	1.585.500.-
1) Devam eden işler toplamı	1.185.500.-
1.1- 2002 yılında biten işler toplamı	535.500.-
1.2-2002 yılından sonraya kalan işler toplamı	650.000.-
2) Yeni işler	400.000.-
2.1- 2002 yılından sonraya kalan işler toplamı	400.000.-
D.KÖY ŞEBEKELERİ TOPLAMI	2.160.000.-
1- 2002 yılında biten işler toplamı	2.160.000.-
1.1.Köy Yenileme Ek Tesisleri Toplamı	1.740.000.-
Enerji Nakil Hatları Toplamı	420.000.-
Yeni İşler Toplamı	420.000.-
E.KAMULAŞTIRMA VE KESİN HESAP FARKLARI	400.000.-
F. ARAÇ VE TECHİZAT	1.000.000.-
GENEL TOPLAM	9.410.500.-

6.- Kayseri Milletvekili Salih KAPUSUZ'un, 2002 yılında Kayseri'ye yapılacak yatırımlara ve ayrılan ödenek miktarına ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Edip Sadfer GAYDALI'nın cevabı (7/5335) ✓

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorumun Devlet Bakanı sayın Edip Sadfer GAYDALI tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, saygılarımla arz ederim. 12.12.2001

Salih KAPUSUZ
Kayseri Milletvekili

Bakanlığınızca 2002 yılında Kayseri'de yapılacak olan yeni ve devam eden yatırımlar nelerdir? Ayrılan ödenek miktarı ne kadardır?

T.C. DEVLET BAKANLIĞI

SAYI : B.02.0.00.12/004 - 0/08

10/01/2002

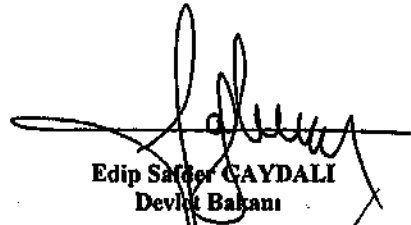
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA (Kanun ve Kararlar Daire Başkanlığı)

7/5335.

İLGİ: 19.04.2001 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-74002-9823/23347 sayılı yazımız.

Kayseri Milletvekili Sayın Salih KAPUSUZ tarafından Bakanlığınca cevaplandırılması istenen 2002 Yılında Kayseri'ye yapılacak yatırımlara ve ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi ile ilgili olarak Bakanlığım bağlı kuruluşları, Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü ile Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Başkanlığı ve Bakanlığım ilgili kuruluşu Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün cevabi yazıları ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Edip Sadfer GAYDALI
Devlet Bakanı

TURKIYE ATOM ENERJİSİ KURUMU

SAYI : B.02.1.TAE.0.73.00.03/7100-1

α. ol. 2002

DEVLET BAKANLIĞINA

İLGİ:27.12.2001 Tarih ve B.02.0.00.12/017-11208 sayılı yazınız.

Türkiye Atom Enerjisi Kurumunun 2002 mali yılı bütçesinde yer alan yatırımlardan içerikleri nedeniyle Kayseri ilinde yapılacak yatırımların bulunmamasıdır.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Dr.Eröbner BİROL
Başkan V.

**ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
APK DAİRESİ BAŞKANLIĞI**

SAYI : B.07. 2. ÇAY, 0.65.00.02/900-905
KONU : Soru Önergesi

R I Z E
000057 *02.01.2002

**DEVLET BAKANLIĞINA
(Sn. Edip Saffet GAYDALI)**

ANKARA

İLGİ : 26 Aralık 2001 tarih ve 30164 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Genel Sekreterliği Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı yazısı.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Genel Sekreterliği Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığının 26 Aralık 2001 tarih ve 30164 sayılı yazıları eki Kayseri Milletvekili Salih KAPUSUZ'un yazılı soru önergesinde 2002 yılında Kayseri ilinde yapılacak olan yeni ve devam eden yatırımlar ile ayrılan ödenek miktarı sorulmaktadır.

Teşekkürlümüz 2002 Yılı Yatırım Programında Kayseri iline ait yatırım ödeneği yer almamaktadır.

Bilgilerinize arz ederiz.

Mustafa USTAOĞLU
Genel Müdür Yardımcısı

Nejat URAL
Genel Müdür

ÇAY İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Proje ve İnşaat Dairesi Başkanlığı

SAYI : B.07.2 ÇAY.0.30.00.01/130
KONU: TBMM-Soru Önergesi

DEVLET BAKANLIĞINA
(Sn. Edip Sadfer GAYDALI)

İLGİ: TBMM Başkanlığı Genel Sekreterliğinin 26 Aralık 2001 tarih,
A.01.0 GNS.0.10.00.02-7/5335-12632/30164 sayılı yazısı;

Kayseri Milletvekili Salih KAPUSUZ'un TBMM Başkanlığına hitaben yazdığı dilekçede "Bakanlığımızca 2002 yılında Kayseri'de yapılacak olan yeni ve devam eden yatırımlar nelerdir? Ayrıntılı ödenek miktarı ne kadardır?" denilmektedir.

Teşekkülümüze ait Kayseri Pazarlama Bölge Müdürlüğü için 2002 yılında planlı bir yatırımımız yoktur.

Bilgilerinize arz ederiz.

Ihsan MAHMUTOĞLU
Genel Müdür
Yardımcısı

Nejat ÜRAL
Genel Müdür

T.C.
BAŞBAKANLIK
MADEN TETKİK VE ARAMA
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

GENERAL DIRECTORATE OF MINERAL RESEARCH AND EXPLORATION

28/12/2001

PS Ocak 2002

SAYI : B.02.1.MTA.0.65.00.00/672 - - 43

KONU : Yazılı Soru Önergesi

DEVLET BAKANLIĞINA
(Sayın Edip Sadfer GAYDALI)

İLGİ: A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/5335-12632/30164 sayılı ve 26 Aralık 2001
tarihli yazınız

İlgide kayıtlı yazınız ile istenilen, Kayseri Milletvekili Sayın Salih Kapusuz'un Sayın Devlet Bakanı'na tevcih ettiği ve Sayın Bakanımızca cevaplandırılması tensip edilen 7/5335-12632 esas no.'lu yazılı soru önergesine ilişkin Genel Müdürlüğümüzün görüşleri ekte verilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

A.Kemal İŞİKER
Genel Müdür

Kayseri Milletvekili Sayın Salih KAPUSUZ'un Devlet Bakanı Sayın Edip Sadfer GAYDALI'ya tevcih ettiği ve cevaplandırılması tensip edilen yazılı soru önergesine verilecek cevaplar :

Soru : Bakanlığınızca 2002 yılında Kayseri'de yapılacak olan yeni ve devam eden yatırımlar nelerdir? Ayrılan ödenek miktarı ne kadardır?

Cevap : MTA Genel Müdürlüğü, Kayseri ilinde ;

1) Maden ve Jeotermal Kaynak Aramaları ana projesi kapsamında "İç-Doğu Anadolu Endüstriyel Hammadde Aramaları" projesini yürütecektir. Projenin 2002 yılı yatırım ödeneği 8.667.000.000 TL'dir.

2) Maden ve Jeotermal Kaynak Aramaları ana projesi kapsamında "Orta Anadolu Demir ve Polimetal Aramaları" projesini yürütecektir. Projenin 2002 yatırım ödeneği 5.375.000.000 TL'dir.

3) Jeolojik ve Jeofizik Araştırmalar ana projesi kapsamında "Doğu Toroslarnın Jeodinamik Evrimi ve Metalojenezi" projesini yürütecektir. Projenin 2002 Yatırım ödeneği 63.334.000.000 TL'dir.

4) Bilimsel ve Teknolojik Araştırmalar ana projesi kapsamında "Aladağlar Karst ve Derin Mağara Sistemlerinin İncelenmesi" projesini yürütecektir. Proje ödeneği 14.000.000.000 TL'dir.

MTA Genel Müdürlüğü proje çalışmalarını bir yıllık olarak planlamaktadır. Projenin yıl içindeki çalışmalar sonucunda, eğer olumlu veriler elde edilirse, uygun görüldüğü takdirde anılan proje, bir sonraki yıl iş programına alınabilir.

7.- Ankara Milletvekili M.Zeki Çelik'in, TRT'de yayımlanan evrim teorisiyle ilgili bir programa ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Yılmaz Karakoyunlu'nun cevabı (7/5343) .

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların aracılığınızla Devlet Bakanı Yılmaz Karakoyunlu tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

M. Zeki ÇELİK

Ankara Milletvekili

1. TRT televizyon kanalında yayınlanan "Bilim ve Yaşam" programının yayınlanma gerekçesi nedir?

2. Bu programla verilmeye çalışılan "evrim teorisi" tek bilimsel doğrumudur?

3. TRT gibi milletin ortak değerlerini göz önünde alması gereken bir kurumun tek bilimsel doğru olmadığı bilinen bir konuda karşı görüşlerin ve karşı bilimsel doğrularında verilmesini sorumluluk sayması gerekmez mi?

4. TRT, tartışmalı ve geçerliliği konusunda kesinlik bulunmayan bir konuyu "bilimsel gerçekler" şeklinde takdim ederek hangi hedefe varmak istemektedir? Böyle bir konuyu tek tarafı olarak takdim etmek TRT'nin görevidir?

5. Adı geçen programla verilmeye çalışılan "ateizm" propagandasının karşılığı olarak aynı program kapsamında ve süresinde "evrim" teorisinin karşılığı olarak "yaratılış" teorisini vermeyi planlamışımıdır yada planlanma düşünülmekte midir?

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

911 /2002

SAYI : B.02.0.006 / 01- 047

KONU: 7/5343-12643 esas sayılı
Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 26.12.2001 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02.-12569 sayılı yazınız.

Ankara Milletvekili M. Zeki ÇELİK' in, tarafımdan yazılı olarak cevaplandırılmasını istediği 7/5343-12643 esas sayılı soru önergesi incelenmiştir.

Anayasanın 133.maddesi ve 2954 sayılı Kanun hükümleri uyarınca ülkemizde kamu radyo ve televizyon yayıncılığını yapma görevi TRT Kurumuna verilmiştir. Başta fen bilimleri olmak üzere, genel olarak bilimsel ve teknolojik gelişmelerin en geniş kitleye, toplum tarafından anlaşılabilir bir dil ve üslupla verilmesi kamu radyo ve televizyon yayıncılığının bir gereğidir. Bu husus TRT Genel Yayın Planında da "Gündümüz medeniyetinin en önemli niteliğinin bilimsel düşünce ve davranış olduğu anlayışının yaygınlaştırılmasına, halkın ' bilgi toplumu çağı ' na hazırlanmasına yardımcı olunacaktır " şeklinde yer almıştır. Bu doğrultuda hazırlanan "Bilim ve Yaşam" programının amacı; fen bilimleri başta olmak üzere, genel olarak bilimsel ve teknolojik gelişmelerin en geniş kitleye aktarılmasını sağlamaktır.

Program, "Evrenin Öyküsü", "Haftanın Konusu", "Bilim ve Teknoloji Haberleri" ve "Gündelik Bilim" olmak üzere 4 bölüme ayrılmıştır. Programın tüm bilimsel içeriği TÜBİTAK'a bağlı Bilimsel ve Teknik Araştırma Vakfı (BİTAV) tarafından hazırlanmaktadır. Sözü edilen evrim kuramının anlatıldığı bölümse; programın dörte birlik kısmında yer alan " Evrenin Öyküsü" bölümünün küçük bir parçasını oluşturmaktadır. Bu bağlamda, söz konusu Evrim Kuramı, adından da anlaşılacağı üzere bilimsel bir " kuram " olup, bu kuram gerekli tüm süreçleri geçirerek, dünya bilim çevrelerinde genel kabul görmüştür. " Bilim ve Yaşam" programında aktarılan tüm kuram ya da kavramların da, bu çerçevede yer alan ve dünya bilim literatürüne geçmiş " bilimsel " olgular olmasına özen gösterilmektedir.

" Bilim ve Yaşam " programının toplumumuzun değer yargılarını, yurtaşlarımızın felsefi ya da dini inançlarını değiştirmek ve yönlendirmek gibi bir amacı olmadığı gibi, gerek yazılı basınımızda yer alan gerekse doğrudan kişiler tarafından dile getirilen öneri ve eleştiriler de programda yer almaktadır. Programın metinleri hazırlanırken bilimsel kavram ve kuramların doğru biçimde sunulması göz önünde tutulmuştur. Bunun için referans alınan en önemli ölçüt, bu kuram ya da kavramların; dünya bilim literatürüne geçmiş, yıllarca sınanarak geçerliliğinin kabul görmüş olmasıdır. Kamu yayıncılığının gerekli doğrultusunda konuya hassasiyet ile yaklaşan TRT Kurumu, programın araştırmasını ve metinlerin yazımını Türkiye'nin saygın ve bu konudaki en yetkili kuruluşlarından TÜBİTAK'a bağlı Bilimsel ve Teknik Araştırma Vakfı'na yaptırmaktadır.

"Bilim ve Yaşam " Programı, yayınlandığı günden itibaren, izleyicilerden büyük ilgi görmüş ve " bilim dünyasını anlaşılır bir dille televizyon ortamına yansıtmadaki başarısı" nedeniyle Türkiye Gazeteciler Cemiyeti tarafından, 2001 yılı Sedat Simavi Ödülleri kapsamında, "Övgüye Değer Program" ödülüne layık görülmüştür. Bu da programın amacına ulaştığının göstergesidir.

Amacı, yaşamımızı etkileyen ve dünya bilim çevrelerinde kabul görmüş bilimsel kuramların ve bunların öngördüğü teknolojik gelişmelerin popüler bir dille topluma aktarılması olan " Bilim ve Yaşam " programıyla " ateizm " propagandası yapılması söz konusu değildir. TRT Kurumunun çeşitli programlarında yaratılış konusu da işlenmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Dr. Yılmaz KARAKOYUNLU
Devlet Bakanı

8.- İzmir Milletvekili Suha Tanık'ın, sel afeti sırasında can kaybına yol açan elektrik şebekelerine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Zeki Çakan'ın cevabı (7/5346)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

"Enerji Bakanı Zeki ÇAKAN'dan aşağıdaki sorularıma yazılı cevap vermesini arz ederim"

İzmir'de 14 Kasım 2001 ile 17-18 Aralık 2001 tarihlerinde meydana gelen sel felaketinde; gazetelerin de manşetlerine taşıdığı gibi bir çok vatandaşlarımızın kopan elektrik tellerine teması sonucu veya başka şekilde cereyana kapılıp; hayatlarını kaybettiği malumlarızdır.

Günümüz Türkiye'sinde bu şekilde can vermelerin önüne geçilmesi bağlamında Enerji Bakanlığı olarak ne gibi çalışmalarınız olmuştur ve ayrıca ölen bu vatandaşlarımızın ailelerinin mağduriyetinin önlenmesi açısından ne gibi çalışmalar yapılmıştır?

Şebekelerdeki bu kopma olaylarının ihmalden mi yoksa malzemenin kalitesizliğinden mi meydana geldiği ve bu tür üzücü olayların bir daha yaşanmaması için ne gibi çalışmalar yapıldığının tarafıma bildirilmesi hususunda gereğini arz ederim. 19.12.2001

T.C.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI

Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Ankara

Sayı : B.15.O.APK.0.23.300. 92
Konu : Yazılı Soru Önergesi

09 0000

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: T.B.M.M. Başkanlığı'nın 26.12.2001 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-12569 sayılı yazısı.

İzmir Milletvekili Sayın Suha TANIK'ın tarafıma tevcih ettiği 7/5346-12646 esas no'lu yazılı soru önergesi T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99'ncü maddesi gereği cevaplandırılarak ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Zeki ÇAKAN
Bakan

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN SÜHA TANIK'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI
(7/5346-12646 Esas No'lu)**

Soru :

İzmir'de 14 Kasım 2001 ile 17-18 Aralık 2001 tarihlerinde meydana gelen sel felaketinde; gazetelerin de manşetlerine taşıdığı gibi bir çok vatandaşlarımızın kopan elektrik tellerine teması sonucu veya başka şekilde cereyana kapılıp; hayatlarını kaybettiği malumunuzdur.

Günümüz Türkiye'sinde bu şekilde can vermelerin önüne geçilmesi bağlamında Enerji Bakanlığı olarak ne gibi çalışmalarınız olmuştur ve ayrıca ölen bu vatandaşlarımızın ailelerinin mağduriyetinin önlenmesi açısından ne gibi çalışmalar yapılmıştır.

Şebekelerdeki bu kopma olaylarının ihmalden mi yoksa malzemenin kalitesizliğinden mi meydana geldiği ve bu tür üzücü olayların bir daha yaşanmaması için ne gibi çalışmaların yapıldığının tarafıma bildirilmesi hususunda gereğini arz ederim.

Cevap 1:

14 Kasım 2001 ve 17-18 Aralık 2001 tarihlerinde meydana gelen sel felaketlerinde iki vatandaşımız hayatını kaybetmiştir. 14 Kasım 2001² gününde İzmir'de meydana gelen sağanak yağmurda, Konak ilçesi İnönü Caddesi 747 numaralı apartmanda bir vatandaşımız evine girmek isterken ölümlü kaza olayı meydana gelmiştir. Apartman, bölgede bulunan K-1012 nolu trafonun D anahtarından enerji almaktadır. İzmir İtfaiye ekiplerinin, olayın meydana geldiği adreste sel nedeniyle bir vatandaşın öldüğünün bildirmesi üzerine Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. Genel Müdürlüğü birimlerince bölgenin elektrik enerjisi olay günü saat 22:48'de kesilmiştir.

Olay mahalli İzmir Elektrik Dağıtım Müessesesi elemanlarınca incelendiğinde, İnönü Caddesinin sağında ve solunda bulunan apartmanların giriş katlarının yol seviyesinin 2-2,5 metre altında olduğu, sel felaketi sırasında apartmanların zemin

katlarının tamamen su içinde kaldığı; hatta suyun yer yer birinci kat seviyesinin üzerine kadar çıktığı görülmüştür.

Buradaki olay, sel sonrası sular çekilmeden (yaklaşık 60 cm. civarında su varken) vatandaşın evine girmek istemesi sırasında meydana gelmiştir. İtfaiye Müdürlüğü'nün bu bölgede sel felaketi olduğunu bildirmesi üzerine bölgenin enerjisi kesilmiştir. Daha sonra itfaiye tarafından apartmanların içindeki sular boşaltıldıktan sonra, binalar tek tek kontrol edilerek bölgeye enerji verilmiştir. Apartmanda bulunan elektrik sayaçlarının apartmanların giriş katlarında olması ve bu afet sırasında tamamen su altında kalması, buna bağlı olarak binaların iç tesisatlarındaki olumsuzluklardan kaynaklanan kaçaklar nedeni ile bu elim olay meydana gelmiştir.

İzmir ilinde 17-18 Aralık 2001 günleri meydana gelen sel felaketinde ölen vatandaşımızın savcılık raporunda, ölüm nedeninin kesin olarak tesbit edilemediği ve bunun için otopsi yapılması gerektiği ifade edilmektedir. Görüleceği üzere, iki vatandaşımızın hayatını kaybetmesi olayının, TEDAŞ Genel Müdürlüğü'nün mevcut şebekesi ile bir ilgisi bulunmamaktadır.

İzmir Elektrik Dağıtım Müessesesi'nin sorumluluk bölgesinde yer alan elektrik şebekelerinde kullanılan hırdavat malzemeleri normlara ve standartlara uygun olup, kalitesiz malzeme kullanılması söz konusu değildir. Türkiye'nin ve dünyanın diğer yerlerinde olduğu gibi, doğal afetler esnasında fırtına ve yağmurlu havalarda tel kopmaları görülebilmektedir. Bahse konu ölüm olayları tel kopmalarından meydana gelmemiştir.

İzmir İli 2002 yılında "Pilot Bölge" ilan edilmiş olup, mevcut elektrik şebekelerinin yenilenmesi ve ilave tesisler yapılabilmesi için, TEDAŞ Genel Müdürlüğü'nün 2002 Yılı Yatırım Programında İzmir İli için 40 trilyon TL. ödenek ayrılmıştır.

Ayrıca, İzmir Elektrik Dağıtım Müessesesi yetkililerince, su basman seviyesindeki iskanların panolarının ve sayaçlarının bir üst kata çıkarılması ve kaçak akım röleleri kullanılması yönünde vatandaşların aydınlatılması yoluna gidilmiştir.

Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısına,
verilen oyların sonucu

Üye Sayısı : 550
Kabul edenler : 220
Reddedenler : 2
Çekimsizler : 0
Mükerrer oylar : 1
Toplam : 223
Açık Üyelikler : 11

Kanunlaşmıştır

Sıra Sayısı:792

Birleşim :50

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Adana	BİLDİK	İbrahim Yavuz	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Adana	BİLİCİ	Mehmet Ali	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Adana	BUDAK	Yakup	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Adana	ÇULHAOĞLU	Mehmet Metanet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:13
Adana	DAĞLI	Mehmet Halit	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Adana	GÖREN	Ali	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Adana	GÜLEK	Tayyibe	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:18
Adana	HALAMAN	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Adana	ÖZDEMİR	A. Fatih	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:42
Adana	ÖZTÜRK	Musa	Anavatan Partisi	KABUL	10.01.2002	23:36:10
Adana	SEZER	Arif	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:17
Adana	TEKİN	Ali	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:41
Adana	VURSAVUŞ	İsmet	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:21
Adana	YILDIRIM	Recai	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Adıyaman	BİLGİÇ	Mahmut Nedim	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Adıyaman	BOZKURT	Mahmut	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Adıyaman	FIRAT	Dengir Mir Mehmet	Adalet ve Kalkınma İ	KATILMADI	--:--	--:--
Adıyaman	GÖKSU	Mahmut	Adalet ve Kalkınma İ	KATILMADI	--:--	--:--
Adıyaman	GÜLER	Hasan	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:34
Adıyaman	ÖZYOL	Mehmet	Adalet ve Kalkınma İ	KATILMADI	--:--	--:--
Afyon	AÇBA	Sait	Adalet ve Kalkınma İ	KATILMADI	--:--	--:--
Afyon	AKCAN	Abdülkadir	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:22
Afyon	ATTILA	İsmet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--

T.R.M.M.

B : 50

10.1.2002

O : 5

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Afyon	KAYAYERLİ	Müjdat	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:26
Afyon	ÖZSOY	Halil İbrahim	Anavatan Partisi	KABUL	10.01.2002	23:35:23
Afyon	TELEK	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:19
Afyon	YAKIN	Gaffar	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ağrı	ERYILMAZ	Yaşar	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ağrı	ESİN	Celal	Anavatan Partisi	KABUL	10.01.2002	23:35:16
Ağrı	KONYAR	Musa	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ağrı	SEVEN	Nidai	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:17
Amasya	GÜLLE	Akif	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Amasya	İYİMAYA	Ahmet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Amasya	SARAY ALPHAN	Gönül	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:16
Amasya	UÇAŞ	Adnan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	AKBULUT	Yıldırım	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	AKGÖNENÇ MUĞİS	Oya	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	ARSEVEN	Nejat	Anavatan Partisi	KABUL	10.01.2002	23:35:20
Ankara	ARSLAN	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:20
Ankara	AYDIN	Koray	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:28
Ankara	AYGÜN	Oğuz	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:46
Ankara	BAYER	Melda	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	BEDÜK	Saffet Ankan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	ÇELİK	M. Zeki	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	ÇETİN	Şefkat	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	ÇEVİK	Sedat	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--

İl	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Ankara	ÇİÇEK	Cemil	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--:--	--:--
Ankara	ERDAL	Birkan	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Ankara	GÜRKAN	Uluç	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Ankara	GÜROCAK	Ayşe	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:51
Ankara	İŞIKLAR	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:19
Ankara	İÇLİ	H.Tayfun	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:15
Ankara	KÜÇÜK	Abdurrahman	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Ankara	ÖZDEMİR	Hayrettin	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Ankara	ÖZDOĞU	Esvet	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:16
Ankara	PAÇACI	Mustafa Cihan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Ankara	SANAY	Eyyüp	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--	--:--
Ankara	SEÇKİNER	Yücel	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Ankara	SEZER	M. Zeki	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:31
Ankara	TÖMEN	Aydın	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:12
Ankara	ULUCAK	Rıza	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Ankara	ULUĞBAY	Hikmet	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:19
Ankara	YAHNİCİ	Şevket Bülent	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Antalya	AYDOĞAN	Cengiz	Anavatan Partisi	KABUL	10.01.2002	23:35:17
Antalya	BAYSARI	Mehmet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Antalya	ÇELEN	Salih	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Antalya	ÇELİK	Kemal	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Antalya	GÜRDAL	İbrahim	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Antalya	MÜDERRİSOĞLU	Osman	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Antalya	OKUDAN	Mehmet Zeki	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Antalya	SAYIN	Ahmet Sancar	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:15
Antalya	ŞAHİN	Metin	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:36:21
Antalya	TOSKAY	Tunca	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Antalya	ÖNAL	Nesrin	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:25
Antalya	VURAL	Mustafa	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:14
Artvin	BAYRAK	Ergün	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Artvin	EKİNCİ	Hasan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Aydın	ALTINKAYA	Cengiz	Anavatan Partisi	KABUL	10.01.2002	23:35:47
Aydın	DİKMEN	Halit	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:12
Aydın	GÖNÜL	Ali Rıza	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Aydın	KUMCUOĞLU	Ertuğrul	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Aydın	ONGUN	Bekir	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:13
Aydın	PİŞKİNSÖT	Sema	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--:--	--:--
Aydın	UZUNIRMAK	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:17
Aydın	YALOVA	Yüksel	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Balıkesir	AYTEKİN	İlhan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Balıkesir	GÖKMEN	Aydın	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Balıkesir	GÜLTEKİN	Numan	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:22
Balıkesir	GÜNER	Agah Oktay	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--:--	--:--
Balıkesir	KALKAN	Hüseyin	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:26
Balıkesir	KANBER	Tamer	Demokratik Sol Part	~~KATILMADI~~ KABUL	--:--	--:--
Balıkesir	KARAHAN	M. Güven	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:18

İl	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Balıkesir	ÖZGÜN	İsmail	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--	--:--
Balıkesir	YILMAZYILDIZ	İlyas	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Bilecik	ARABACI	Hüseyin	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:24
Bilecik	VARDAR	Sebahat	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:38
Bingöl	GÜLER	Mahfuz	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--	--:--
Bingöl	KORKUTATA	Hüsamettin	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Bingöl	YÖNDAR	Necati	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Bitlis	ÇEVİK	Yahya	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Bitlis	ERGEZEN	Zeki	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--	--:--
Bitlis	GAYDALI	Edip Safder	Anavatan Partisi	KABUL	10.01.2002	23:35:19
Bitlis	ORAL	İbrahim Halil	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:17
Bolu	ALPTEKİN	İsmail	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--	--:--
Bolu	HOŞVER	Necmi	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Bolu	KARSLIOĞLU	Mustafa	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:24
Bolu	ÖZCAN	Ersoy	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:16
Burdur	COŞKUNER	Süleyman	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:16
Burdur	MACIT	Hasan	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:17
Burdur	ÖRS	Mustafa	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Bursa	ARABACI	Ali	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Bursa	BEYRELİ	Ali Rahmi	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:15
Bursa	ÇELİK	Faruk	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--	--:--
Bursa	GÜLENER	Fahrettin	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:36:51
Bursa	KARAPAŞAOĞLU	Mehmet Altan	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--	--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Bursa	KORKMAZ	Hayati	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Bursa	OCAK	Orhan	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:36:47
Bursa	ORHAN	Burhan	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:30
Bursa	ÖNAL	Recep	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:30
Bursa	ÖZALP	Teoman	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Bursa	SÖNMEZ	Kenan	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Bursa	SÖNNETÇİOĞLU	Ahmet	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Bursa	ŞEN	Orhan	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:32
Bursa	TAYAN	Turhan	Anavatan Partisi	KABUL	10.01.2002	23:35:17
Bursa	TEZMEN	Oğuz	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Bursa	YALÇINBAYIR	Ertuğrul	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--	--:--
Çanakkale	ERSÜMER	Cumhur Mustafa	Anavatan Partisi	KABUL	10.01.2002	23:35:21
Çanakkale	KIRBAŞ	Sadık	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:18
Çanakkale	ŞAHİN	Nevfel	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Çankırı	DURAN	Hakkı	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Çankırı	KARAGÖZ	Hüseyin	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Çankırı	KELEŞ	İrfan	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:23
Çorum	AKSOY	Bekir	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Çorum	ÇAY	Abdulhaluk Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Çorum	HATİBOĞLU	Yasin	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Çorum	KARACA	Melek DENLİ	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Çorum	KAYIRICI	Vahit	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:48
Denizli	ASLAN	Beyhan	Anavatan Partisi	KABUL	10.01.2002	23:35:22

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Denizli	AYKURT	Mustafa Kemal	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Denizli	ERBEYİN	Salih	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:27
Denizli	ERÇELEBİ	Hasan	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:21
Denizli	GÖZLÜKAYA	Mehmet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Denizli	KESKİN	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Denizli	KOCABATMAZ	Mehmet	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:18
Diyarbakır	ASLAN	Osman	Adalet ve Kalkınma İ	KATILMADI	--:--	--:--
Diyarbakır	ATİK	Nurettin	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Diyarbakır	DİLEK	Nurettin	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Diyarbakır	ENSARİOĞLU	Mehmet Salim	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Diyarbakır	ERDOĞMUŞ	Abdülhakı	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Diyarbakır	GÜNBEY	Sacit	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Diyarbakır	HAŞİMİ	Seyyit Haşim	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Diyarbakır	HATİPOĞLU	Ömer Vehbi	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Diyarbakır	SEYDAOĞLU	Sebğatullah	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Diyarbakır	SÜMER	Salih	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Diyarbakır	TURGUT	Abdülisamet	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:14
Edirne	BULUT	Evren	Anavatan Partisi	KABUL	10.01.2002	23:35:36
Edirne	ERTÜRK	Ali Ahmet	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:35
Edirne	İLİMEN	Mustafa	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:51
Edirne	ŞİMŞEK	Şadan	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:13
Elazığ	AĞAR	Mehmet	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--:--	--:--
Elazığ	GÜL	Mustafa	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:42

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saatı
Elazığ	ÖZTEK	Latif	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Elazığ	TUNÇ	Ahmet Cemil	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Erzincan	AKSU	Mihrali	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:13
Erzincan	KARAKAYA	Tevhit	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--	--:--
Erzincan	KARAKELLE	Sebahattin	Doğruyol Partisi	RED	10.01.2002	23:35:13
Erzurum	ERTUGAY	Zeki	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Erzurum	ESENGÜN	Lütfü	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Erzurum	GÖKDEMİR	Ayvaz	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Erzurum	HİMOĞLU	Mücahit	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:22
Erzurum	KÖSE	İsmail	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:19
Erzurum	KUKARACI	Fahrettin	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Erzurum	POLAT	Aslan	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Erzurum	POLAT	Cezmi	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:21
Eskişehir	ALBAY	Necati	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Eskişehir	BÜYÜKERMAN	Mehmet Mail	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--:--	--:--
Eskişehir	DEDELEK	İbrahim Yaşar	Anavatan Partisi	KABUL	10.01.2002	23:35:17
Eskişehir	ERDIR	Mahmut	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:15
Eskişehir	SAZAK	Süleyman Servet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Eskişehir	YILDIRIM	Mehmet Sadri	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Gaziantep	AKTAŞ	Nurettin	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--	--:--
Gaziantep	AY	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:15
Gaziantep	İLİKSOY	Ali	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:15
Gaziantep	KONUKOĞLU	İbrahim	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Gaziantep	ÖZDEMİR	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:14
Gaziantep	TAŞAR	Mustafa Rüştü	Anavatan Partisi	KABUL	10.01.2002	23:35:21
Gaziantep	TIRYAKI	Mehmet Hanifi	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:48
Gaziantep	YILMAZ	Mustafa	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:18
Giresun	AKGÜN	Hasan	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:14
Giresun	ALÇELİK	Turhan	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Giresun	KARA	Burhan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Giresun	YAMAN	Mustafa	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:28
Giresun	ZAIMOĞLU	Rasim	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Gümüşhane	DOĞAN	Lütfi	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Gümüşhane	YAŞAR	Bedri	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:17
Hakkari	PARLAK	Eviya	Demokratik Sol Part	~~KABUL~~ KABUL	--:--:--	--:--:--
Hakkari	PİRÜZBEYOĞLU	Mecit	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Hakkari	TÖRE	Hakkı	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Hatay	ATAHAN	Namık Kemal	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Hatay	AYKUT	Hakkı Oğuz	Anavatan Partisi	KABUL	10.01.2002	23:35:17
Hatay	ÇİRKİN	Süleyman Turan	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:40
Hatay	DÖNEN	Mehmet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Hatay	GEÇER	Mustafa	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Hatay	GÜNAY	Ali	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:14
Hatay	KALKAN	Metin	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Hatay	MISTIKOĞLU	Levent	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Hatay	ŞANDIR	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:55

İl	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Hatay	TARHAN	Mehmet Nuri	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:13
İsparta	AKSOY	Osman Gazi	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:15
İsparta	GÜL	Ramazan	Doğruyol Partisi	KATILMADI		
İsparta	MUMCU	Erkan	Anavatan Partisi	KATILMADI		
İsparta	ZORLU	Mustafa	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:41
İçel	ER	Ali	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI		
İçel	GÜNGÖR	Ali	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI		
İçel	GÜVEN	Turhan	Doğruyol Partisi	KATILMADI		
İçel	KAYA	Yalçın	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:14
İçel	KILINÇ	Hidayet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:15
İçel	ÖKSÜZ	Enis	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI		
İçel	ÖZGENÇ	Edip	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:51
İçel	SERİN	Akif	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:44
İçel	TALAY	M. İsmailhan	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:20
İçel	TEKELİOĞLU	Cahit	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI		
İçel	YILMAZ	Ayfer	Doğruyol Partisi	KATILMADI		
İçel	YÜCELEN	Rüşü Kazım	Anavatan Partisi	KABUL	10.01.2002	23:35:19
İstanbul	ADAN	Celal	Doğruyol Partisi	KATILMADI		
İstanbul	AĞAĞLI	Fadıl	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:15
İstanbul	AKARÇALI	Bülent	Anavatan Partisi	KATILMADI		
İstanbul	AKSU	Abdülkadir	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI		
İstanbul	AKTAŞ	Ziya	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:19
İstanbul	AL	Erol	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:20

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
İstanbul	ANDIÇAN	Ahat	Anavatan Partisi	KABUL	10.01.2002	23:35:48
İstanbul	ATEŞ	Azmi	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--:--	--:--
İstanbul	AYAYDIN	Aydın	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
İstanbul	AYDINLI	İsmail	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:17
İstanbul	AYRIM	Şamîl	Anavatan Partisi	KABUL	10.01.2002	23:35:19
İstanbul	BAŞ	Mustafa	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--	--:--
İstanbul	BAŞEĞMEZ	Mukadder	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
İstanbul	BUDAK	Rıdvan	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
İstanbul	COŞKUN	Ali	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--	--:--
İstanbul	ÇAĞAN	Nami	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
İstanbul	ÇAKAR	Ahmet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:37
İstanbul	ÇİLLER	Tansu	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
İstanbul	YILMAZ DOĞAN	Perihan	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:17
İstanbul	DÜZ	Mustafa	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--:--	--:--
İstanbul	ECEVİT	Bülent	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
İstanbul	EMRE	Süleyman Arif	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
İstanbul	ERDENER	Yücel	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:51
İstanbul	FIRAT	Mehmet Fuat	Anavatan Partisi	KABUL	10.01.2002	23:35:53
İstanbul	GÖK	Bülent Ersin	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--:--	--:--
İstanbul	GÜL	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:19
İstanbul	GÜLER	Zafer	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:14
İstanbul	GÜNDÜZ	İrfan	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--	--:--
İstanbul	GÜZEL	Ahmet	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:23

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saatı
İstanbul	HUN	Ediz	Anavatan Partisi	KATILMADI		
İstanbul	İRTEMÇELİK	Mehmet Ali	Bağımsız Milletvekili	RED	10.01.2002	23:35:28
İstanbul	KAHRAMAN	İsmail	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI		
İstanbul	KANSU	Hüseyin	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI		
İstanbul	KARAKOYUNLU	Yılmaz	Anavatan Partisi	~~KATILMADI~~ KABUL		
İstanbul	KARAKUŞ	Nazire	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI		
İstanbul	KAVAK	Cavit	Anavatan Partisi	KATILMADI		
İstanbul	KILIÇ	Osman	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:54
İstanbul	KOZAKÇIOĞLU	Hayri	Doğruyol Partisi	KATILMADI		
İstanbul	KOCAOĞLU	Emre	Anavatan Partisi	KABUL	10.01.2002	23:35:30
İstanbul	KÖSE	M. Tahir	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:22
İstanbul	MENDERES	Aydın	Doğruyol Partisi	KATILMADI		
İstanbul	MERT	Hüseyin	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:12
İstanbul	NAS	Nesrin	Anavatan Partisi	KATILMADI		
İstanbul	OĞUZ	Ali	Saadet Partisi	KATILMADI		
İstanbul	OKUMUŞ	Nazif	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI		
İstanbul	ÖZ	Esat	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI		
İstanbul	ÖZKAN	H.Hüsamettin	Demokratik Sol Part.	KABUL	10.01.2002	23:35:32
İstanbul	ÖZKAN	Sühan	Anavatan Partisi	KABUL	10.01.2002	23:35:22
İstanbul	ÖZTÜRK	Bozkurt Yaşar	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:22
İstanbul	PAK	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:43
İstanbul	SARUHAN	Necdet	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:22
İstanbul	SERBEST	Sulhiye	Demokratik Sol Part	~~KATILMADI~~ KABUL		

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
İstanbul	SİPAHİ	Bahri	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:14
İstanbul	SÖKMENOĞLU	Murat	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	ŞAHİN	Mehmet Ali	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	TAN	Ahmet	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:33
İstanbul	TANER	Güneş	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	TANTAN	Sadettin	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	TOPRAK	Erdoğan	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:36:24
İstanbul	TUZCU	Şadan	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	TÜRKER	Masum	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:36:35
İstanbul	VERKAYA	Mustafa	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:18
İstanbul	YAĞIZ	Süleyman	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:14
İstanbul	YALÇINTAŞ	Nezhat	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	YAZICI	Cahit Savaş	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	YUMAKOĞULLARI	Osman	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	ZENGİN	Bahri	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	ASLAN	Güler	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:18
İzmir	BAŞARAN	Saffet	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:23
İzmir	BIÇAKÇIOĞLU	Burhan	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	ÇAĞLAYAN	B. Suat	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:16
İzmir	ÇELEBİ	İşin	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	ÇÖMEN	Mehmet	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:16
İzmir	DAYIOĞLU	Salih	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:21
İzmir	DİRİ	Hayri	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
İzmir	GÜREL	Şükrü Sina	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	KIRKPINAR	Yusuf	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:16
İzmir	METİN	Hasan	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	MUTMAN	Atilla	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	ORAL	Sümer	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	ÖZCAN	Mehmet	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	SAYGIN	İşıl	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	SERDAROĞLU	Rifat	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	SEZGİN	Rahmi	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:15
İzmir	SÖYLEMEZ	Hasan Ufuk	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	TANIK	Süha	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	TANRIKULU	Ahmet Kenan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	TARTAN	Hakan	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:16
İzmir	ULUPINAR	Yıldırım	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	VATAN	Kemal	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:18
İzmir	VURAL	Oktay	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kars	AKÜZÜM	İhan	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kars	AYDAR	Arslan	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:20
Kars	BİLGİR	Çetin	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kastamonu	BAŞESGİOĞLU	Murat	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kastamonu	DİLEKÇİ	M. Hadi	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:19
Kastamonu	SERDAROĞLU	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:16
Kastamonu	TEKİNEL	Nurhan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Kayseri	BAKTIR	Hamdi	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Kayseri	CEM	İsmail	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Kayseri	ÇAKMAKOĞLU	Sabahattin	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Kayseri	ESEN	Sevgi	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Kayseri	GÖL	Abdullah	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--	--:--
Kayseri	KAPUSUZ	Salih	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--	--:--
Kayseri	ÜSTÜNBAŞ	Hasan Basri	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:13
Kayseri	YAKUT	Sadık	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--	--:--
Kırklareli	KARAGÖZ	Nural	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:15
Kırklareli	ÖZBİLEN	Cemal	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Kırklareli	TEKİN	Necdet	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:52
Kırşehir	HAYKIR	Mustafa	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Kırşehir	MİRZAĞLU	Ramazan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Kırşehir	TECER	Fikret	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:17
Kocaeli	AKŞENER	Meral	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Kocaeli	ARKAN	Ahmet	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Kocaeli	BATUK	Mehmet	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Kocaeli	ÇALIK	Halil	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:31
Kocaeli	DURMUŞ	Cumali	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:20
Kocaeli	EKŞİ	Sefer	Anavatan Partisi	KABUL	10.01.2002	23:35:30
Kocaeli	GÖNÖL	Mehmet Vecdi	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--	--:--
Kocaeli	İMAMOĞLU	M. Turhan	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:25
Kocaeli	KÖSE	Kemal	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:16

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Kocaeli	PEPE	Osman	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--	--:--
Konya	ARI	Hüseyin	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--:--	--:--
Konya	BAL	Faruk	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:20
Konya	CANDAN	Veysel	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Konya	ÇETİN	Remzi	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--	--:--
Konya	GEBEŞ	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:22
Konya	GÖLHAN	Mehmet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Konya	GÖNEN	Mustafa Sait	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:22
Konya	GÜNERİ	Teoman Rıza	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Konya	HALICI	Mehmet Emrehan	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:15
Konya	IZGI	Ömer	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Konya	KAYA	Hasan	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:16
Konya	KEÇECİLER	Mehmet	Anavatan Partisi	KABUL	10.01.2002	23:35:40
Konya	ÖKSÜZ	Özkan	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--	--:--
Konya	YALMAN	Lütfi	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Konya	YAVUZ	Mehmet Ali	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Kütahya	AKÇALI	Cevdet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Kütahya	DERİN	Ahmet	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Kütahya	KARA	Emin	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Kütahya	KARAKUŞ	Seydi	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:46
Kütahya	KARAKUYU	İsmail	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Malatya	AKDOĞAN	Miraç	Anavatan Partisi	KABUL	10.01.2002	23:35:13
Malatya	ASILTÜRK	Oğuzhan	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Malatya	CANBAY	Yaşar	Saadet Partisi	KATILMADI		
Malatya	ÇOŞKUN	Bası	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:16
Malatya	DURHAN	Namık Hakan	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:18
Malatya	KUTAN	Recai Mehmet	Saadet Partisi	KATILMADI		
Malatya	ÖZAL	Ahmet Tevfik	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI		
Manisa	AKÇALI	Rıza	Doğruyol Partisi	KATILMADI		
Manisa	AKGÜL	Hüseyin	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL		
Manisa	ARINÇ	Bülent	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI		
Manisa	BOZDAĞ	İsmail	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:15
Manisa	ÇETİNKAYA	Mehmet Necati	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI		
Manisa	ENÖZ	Mustafa	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:19
Manisa	GÜLAY	Hasan	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:24
Manisa	PAKDEMİRLİ	Ekrem	Anavatan Partisi	KABUL	10.01.2002	23:36:03
Manisa	SERDENGEÇTİ	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:19
Manisa	YAZAR	M. Cihan	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:13
Kahramanmaraş	DOĞAN	Ali	Anavatan Partisi	KABUL	10.01.2002	23:35:19
Kahramanmaraş	DOĞAN	Avni	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI		
Kahramanmaraş	KAMALAK	Mustafa	Saadet Partisi	KATILMADI		
Kahramanmaraş	KAYA	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI		
Kahramanmaraş	KOCABAŞ	Metin	Doğruyol Partisi	KATILMADI		
Kahramanmaraş	ÖZBAŞ	Edip	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI		
Kahramanmaraş	SAGLAM	Mehmet	Doğruyol Partisi	KATILMADI		
Kahramanmaraş	SEZAL	Ali	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI		

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Kahramanmaraş	TANER	Nezhat	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:17
Mardin	ADAK	Fehim	Saadet Partisi	KATILMADI		
Mardin	ÇELEBİ	Süleyman	Anavatan Partisi	KATILMADI		
Mardin	ERTAŞ	Ömer	Anavatan Partisi	KABUL	10.01.2002	23:35:15
Mardin	MUSAOĞLU	Metin	Doğruyol Partisi	KATILMADI		
Mardin	ŞAHİN	Veysi	Doğruyol Partisi	KATILMADI		
Mardin	TUĞMANER	Mustafa Kemal	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:22
Muğla	DIKİMEN	Tunay	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:16
Muğla	ERGÜN	Metin	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI		
Muğla	ÖZYER	Hasan	Anavatan Partisi	KATILMADI		
Muğla	TOPALOĞLU	Nazif	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:28
Muğla	UZUNHASAN	Fikret	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:12
Muğla	YAZICI	İbrahim	Doğruyol Partisi	KATILMADI		
Muş	EKER	Zeki	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:18
Muş	KEMALOĞLU	Erkan	Anavatan Partisi	~~KATILMADI~~ KABUL		
Muş	YAVUZ	Mürtez	Doğruyol Partisi	KATILMADI		
Muş	YILDIZ	Sabahaddin	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI		
Neveşehir	ÇEVİK	İsmail	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:11
Neveşehir	ELKATMIŞ	Mehmet	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI		
Neveşehir	TAŞKIN	Mükremin	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI		
Niğde	BARAN	Doğan	Doğruyol Partisi	KATILMADI		
Niğde	DOĞANLAR	Eylül	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:16
Niğde	LEVENT	Mükremin	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:20

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Ordu	ÇABUK	Ihsan	Demokratik Sol Part	KABUL-	10.01.2002	23:35:26
Ordu	ENGİNYURT	Cemal	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:15
Ordu	FATSA	Eyüp	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--	--:--
Ordu	KOÇAK	Sefer	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Ordu	KONYALI	Hasan Fehmi	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Ordu	YILDIRIM	Yener	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Ordu	YÜRÜR	Şükrü	Anavatan Partisi	KABUL-	10.01.2002	23:35:18
Rize	BEKAROĞLU	Mehmet	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Rize	KABİL	Ahmet	Anavatan Partisi	KABUL	10.01.2002	23:35:40
Rize	YILMAZ	Mesut Ahmet	Anavatan Partisi	~~KATILMADI~~ KABUL	--:--	--:--
Sakarya	AYDIN	Nezir	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Sakarya	AYHAN	Cevat	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Sakarya	ERCAN	Nevzat	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Sakarya	SAVAŞ	Ş. Ramis	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Sakarya	TARANOĞLU	Ersin	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Sakarya	ZİHNİOĞLU	Osman Fevzi	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Samsun	AÇIKGÖZ	Yekta	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:16
Samsun	AYDIN	Ahmet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:25
Samsun	CENGİZ	Tank	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:59
Samsun	ÇAKAR	Mehmet	Anavatan Partisi	KABUL	10.01.2002	23:35:32
Samsun	ÇINAROĞLU	Vedat	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Samsun	DEMİRCAN	Ahmet	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Samsun	KABATAS	Kemal	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saatli
Samsun	KAPICI	Şenel	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:17
Samsun	SEZGİN	Erdogan	Doğruyol Partisi	KATILMADI		
Samsun	UZUNKAYA	Musa	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI		
Sirt	AYDIN	Ahmet Nurettin	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI		
Sirt	YARAYAN	Takiddin	Doğruyol Partisi	KATILMADI		
Sinop	BOSTANCIOĞLU	Metin	Demokratik Sol Part	~~KATILMADI~~ KABUL		
Sinop	BOZKURT	Kadir	Doğruyol Partisi	KATILMADI		
Sinop	TOPÇU	Yaşar	Anavatan Partisi	KATILMADI		
Sivas	CEYLAN	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI		
Sivas	DEMİRÇİ	Musa	Saadet Partisi	KATILMADI		
Sivas	GÖKALP	Hüsnü Yusuf	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI		
Sivas	GÜLEÇ	M. Cengiz	Demokratik Sol Part	KATILMADI		
Sivas	KARAMOLLAOĞLU	Temel	Saadet Partisi	KATILMADI		
Sivas	ŞENER	Abdülilatif	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI		
Tekirdağ	AYTEKİN	Fevzi	Demokratik Sol Part	KATILMADI		
Tekirdağ	DAYANIKLI	Bayram Fırat	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:36:10
Tekirdağ	İLGÜN	Nihan	Doğruyol Partisi	KATILMADI		
Tekirdağ	SÜLÜN	Enis	Doğruyol Partisi	KATILMADI		
Tekirdağ	ZAMANTILI	Ahmet	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:16
Tokat	BALAK	Hasan Hüseyin	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:28
Tokat	CEYLAN	Lütfi	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:17
Tokat	DAĞCIOĞLU	M. Ergün	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI		
Tokat	DOĞRU	Resat	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI		

İl	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saat
Tokat	EREK	Ali Şevki	Doğruyol Partisi	KATILMADI		
Trabzon	AŞIK	Eyüp	Doğruyol Partisi	KATILMADI		
Trabzon	BAŞARAN	Ali Kemal	Anavatan Partisi	KATILMADI		
Trabzon	BIÇAKÇIOĞLU	Orhan	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:28
Trabzon	ÇELEBİ	Nail	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:44
Trabzon	MALKOÇ	Şeref	Saadet Partisi	KATILMADI		
Trabzon	TUNCER	Ali Naci	Doğruyol Partisi	KATILMADI		
Trabzon	TÜRK	Hikmet Sami	Demokratik Sol Part	KATILMADI		
Tunceli	GENÇ	Kamer	Doğruyol Partisi	KATILMADI		
Tunceli	GÜNDOĞAN	Bekir	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:57
Şanlıurfa	AKMAN	Yahya	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI		
Şanlıurfa	BUCAK	Sedat Edip	Doğruyol Partisi	KATILMADI		
Şanlıurfa	CEVHERİ	Necmettin	Doğruyol Partisi	KATILMADI		
Şanlıurfa	ÇAKMAKLI	Muzaffer	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI		
Şanlıurfa	GÜLPINAR	Eyüp Cenap	Anavatan Partisi	KATILMADI		
Şanlıurfa	GÜNEŞ	Mehmet	Anavatan Partisi	KATILMADI		
Şanlıurfa	IZOL	Zülfikar	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI		
Şanlıurfa	KARAVAR	Ahmet	Saadet Partisi	KATILMADI		
Şanlıurfa	YALÇINKAYA	Mehmet	Doğruyol Partisi	KATILMADI		
Şanlıurfa	YANMAZ	Mustafa Niyazi	Saadet Partisi	KATILMADI		
Uşak	ÖZGÖBEK	Hasan	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:15
Uşak	ÜNAL	Mehmet Yaşar	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:40
Uşak	YILMAZ	Armağan	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:36:20

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Van	ARVAS	Malikî Eşder	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI		
Van	BAYRAM	Mustafa	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI		
Van	ÇELİK	Hüseyin	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI		
Van	ÇEVİK	Aynan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI		
Van	ERBAŞ	Fethullah	Saadet Partisi	KATILMADI		
Van	GÜLTEPE	Fethullah	Doğruyol Partisi	KATILMADI		
Van	İNAN	Kamran	Anavatan Partisi	KATILMADI		
Yozgat	ARSLAN	İlyas	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI		
Yozgat	ÇİÇEK	Mehmet	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI		
Yozgat	ERSOY	Ahmet Erol	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:26
Yozgat	KAYALAR	Lutfullah	Anavatan Partisi	KATILMADI		
Yozgat	TÜRKER	Mesut	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI		
Yozgat	ÜŞENMEZ	Şuayip	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI		
Zonguldak	ATASOY	Veysel	Anavatan Partisi	KATILMADI		
Zonguldak	BARUTÇU	Ömer	Doğruyol Partisi	KATILMADI		
Zonguldak	BAYCIK	Tahsin Boray	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:19
Zonguldak	CERRAHOĞLU	İsmail Hakkı	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:22
Zonguldak	GEMİCİ	Hasan	Demokratik Sol Part	KATILMADI		
Zonguldak	ÜSTÜNKOL	Ömer	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:36:03
Aksaray	AKIN	Murat	Doğruyol Partisi	KATILMADI		
Aksaray	ESER	Kürşat	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:22
Aksaray	SOMUNCUOĞLU	Sadık	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI		
Aksaray	TOPRAK	Ramazan	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI		

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Beyрут	KARDEŞ	Şaban	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:33
Beyрут	PAMUKÇU	Suat	Saadet Partisi	KATILMADI		
Karaman	ÇALIŞ	Hasan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI		
Karaman	ÜNAL	Zeki	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI		
Karaman	ÜNLÜ	Fikret	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:57
Kırıkkale	ALBAYRAK	Kemal	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI		
Kırıkkale	DURMUŞ	Osman	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI		
Kırıkkale	FILIZ	Hacı	Doğruyol Partisi	KATILMADI		
Kırıkkale	GÖKBULUT	Nihat	Anavatan Partisi	KABUL	10.01.2002	23:35:14
Batman	AYDIN	Alaaddin Sever	Saadet Partisi	KATILMADI		
Batman	HAMİDİ	Ataullah	Anavatan Partisi	KATILMADI		
Batman	İSEN	Burhan	Anavatan Partisi	KATILMADI		
Batman	ÖZDEMİR	Faris	Doğruyol Partisi	KATILMADI		
Şırnak	DEĞER	Mehmet Said	Doğruyol Partisi	KATILMADI		
Şırnak	SEYDA	Abdulrah Veil	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI		
Şırnak	YILDIRIM	Mehmet Salih	Anavatan Partisi	KABUL	10.01.2002	23:35:17
Bartın	ÇAKAN	Zeki	Anavatan Partisi	~~KATILMADI~~ KABUL		
Bartın	YAZICIOĞLU	Cafer Tufan	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:15
Ardahan	DEMİR	Faruk	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:17
Ardahan	KAYA	Saffet	Doğruyol Partisi	KATILMADI		
Iğdır	BOZYEL	Abbas	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:21
Iğdır	GÜNER	Ali	Anavatan Partisi	KATILMADI		
Yalova	OKUYAN	Yaşar	Anavatan Partisi	KATILMADI		

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Yalova	SUNA	Hasan	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:15
Karabük	EREN	Mustafa	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Karabük	KARAN	Erol	Demokratik Sol Part	KABUL	10.01.2002	23:35:25
Karabük	YILMAZ	İlhami	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Kilis	GÜREŞ	Doğan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Kilis	NACAR	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:18
Osmaniye	BAHÇELİ	Devlet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Osmaniye	BÜYÜKÖZTÜRK	Biröl	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:15
Osmaniye	KUNDAKÇI	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	10.01.2002	23:35:15
Osmaniye	ÜNAL	Şükrü	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--	--:--

Terörist Bombalamaların Ortadan Kaldırılması Hakkında Uluslararası Sözleşmenin Onaylanmasını Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısına verilen oyların sonucu :

Üye Sayısı : 550
Kabul edenler : 229
Reddedenler : 0
Çekilmsarler : 1
Mükerrer oylar : 2-
Toplam : 232
Açık Üyelikler : 11

Kanunlaşmıştır.

Sıra Sayısı:793

Birleşim :50

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saatli
Adana	BİLDİK	İbrahim Yavuz	Demokratik Sol Part	KATILMADI	---	---
Adana	BİLİCİ	Mehmet Ali	Anavatan Partisi	~~KATILMADI~~	---	---
Adana	BUDAK	Yakup	Saadet Partisi	KATILMADI	---	---
Adana	ÇULHAOĞLU	Mehmet Metanet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:30:56
Adana	DAĞLI	Mehmet Halit	Doğruyol Partisi	KATILMADI	---	---
Adana	GÖREN	Ali	Saadet Partisi	KATILMADI	---	---
Adana	GÖLEK	Tayyibe	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:30:55
Adana	HALAMAN	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:30:55
Adana	ÖZDEMİR	A. Fatih	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:30:56
Adana	ÖZTÜRK	Musa	Anavatan Partisi	KABUL	11.01.2002	00:30:59
Adana	SEZER	Arif	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:31:00
Adana	TEKİN	Ali	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:30:56
Adana	VURSAVUŞ	İsmet	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:31:46
Adana	YILDIRIM	Recai	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	---	---
Adıyaman	BİLGİÇ	Mahmut Nedim	Doğruyol Partisi	KATILMADI	---	---
Adıyaman	BOZKURT	Mahmut	Doğruyol Partisi	KATILMADI	---	---
Adıyaman	FIRAT	Dengir Mir Mehmet	Adalet ve Kalkınma I	KATILMADI	---	---
Adıyaman	GÖKSU	Mahmut	Adalet ve Kalkınma I	KABUL	11.01.2002	00:31:13
Adıyaman	GÜLER	Hasan	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:30:59
Adıyaman	ÖZYOL	Mehmet	Adalet ve Kalkınma I	KATILMADI	---	---
Afyon	AÇBA	Sait	Adalet ve Kalkınma I	KATILMADI	---	---
Afyon	AKGAN	Abdülkadir	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:30:59
Afyon	ATTILA	İsmet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	---	---

T.B.M.M.

B : 50

10.1.2002

O : 5

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Afyon	KAYAYERLİ	Müjdat	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:31:12
Afyon	ÖZSOY	Halil İbrahim	Anavatan Partisi	~~KATILMADI~~ KABUL	---	---
Afyon	TELEK	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	---	---
Afyon	YAKIN	Gaffar	Demokratik Sol Part	KATILMADI	---	---
Ağrı	ERYILMAZ	Yaşar	Anavatan Partisi	~~KATILMADI~~ KABUL	---	---
Ağrı	ESİN	Celal	Anavatan Partisi	KABUL	11.01.2002	00:30:59
Ağrı	KONYAR	Musa	Doğruyol Partisi	KATILMADI	---	---
Ağrı	SEVEN	Nidai	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:30:53
Amasya	GÜLLE	Akif	Adalet ve Kalkınma I	KATILMADI	---	---
Amasya	İYİMAYA	Ahmet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	---	---
Amasya	SARAY ALPHAN	Gönül	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:30:57
Amasya	UÇAŞ	Adnan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	---	---
Ankara	AKBULUT	Yıldırım	Anavatan Partisi	KATILMADI	---	---
Ankara	AKGÖNENÇ MUĞİS	Oya	Saadet Partisi	KATILMADI	---	---
Ankara	ARSEVEN	Nejat	Anavatan Partisi	KATILMADI	---	---
Ankara	ARSLAN	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:30:56
Ankara	AYDIN	Koray	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	---	---
Ankara	AYGÜN	Oğuz	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:30:58
Ankara	BAYER	Melda	Demokratik Sol Part	KATILMADI	---	---
Ankara	BEDÜK	Saffet Ankan	Doğruyol Partisi	KABUL	11.01.2002	00:30:55
Ankara	ÇELİK	M. Zeki	Saadet Partisi	KATILMADI	---	---
Ankara	ÇETİN	Şefkat	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	---	---
Ankara	ÇEVİK	Sedat	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	---	---

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Ankara	ÇİÇEK	Cemil	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	---	---
Ankara	ERDAL	Birkan	Anavatan Partisi	KATILMADI	---	---
Ankara	GÜRKAN	Uluç	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:30:58
Ankara	GÜROCAK	Ayşe	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:30:57
Ankara	IŞIKLAR	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:31:08
Ankara	IÇLI	H.Tayfun	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:30:58
Ankara	KÜÇÜK	Abdurrahman	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	---	---
Ankara	ÖZDEMİR	Hayrettin	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	---	---
Ankara	ÖZDOĞU	Esvet	Demokratik Sol Part	~~KATILMADI~~ KABUL	---	---
Ankara	PAÇACI	Mustafa Cihan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	---	---
Ankara	SANAY	Eyyüp	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	---	---
Ankara	SEÇKİNER	Yücel	Anavatan Partisi	KATILMADI	---	---
Ankara	SEZER	M. Zeki	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:31:00
Ankara	TÖMEN	Aydın	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:31:09
Ankara	ULUCAK	Rıza	Saadet Partisi	KATILMADI	---	---
Ankara	ULUGBAY	Hikmet	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:30:55
Ankara	YAHNİCİ	Şevket Bülent	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	---	---
Antalya	AYDOĞAN	Cengiz	Anavatan Partisi	KABUL	11.01.2002	00:31:03
Antalya	BAYSARI	Mehmet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	---	---
Antalya	ÇELEN	Salih	Doğruyol Partisi	KATILMADI	---	---
Antalya	ÇELİK	Kemal	Doğruyol Partisi	~~KATILMADI~~ KABUL	---	---
Antalya	GÜRDAL	İbrahim	Anavatan Partisi	KATILMADI	---	---
Antalya	MÜDERRİSOĞLU	Osman	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	---	---

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Antalya	OKUDAN	Mehmet Zeki	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Antalya	SAYIN	Ahmet Sancar	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:30:56
Antalya	ŞAHİN	Metin	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:31:21
Antalya	TOSKAY	Tunca	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Antalya	ÜNAL	Nesrin	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:31:35
Antalya	VURAL	Mustafa	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:30:55
Artvin	BAYRAK	Ergün	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Artvin	EKİNCİ	Hasan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Aydın	ALTINKAYA	Cengiz	Anavatan Partisi	~~KATILMADI~~ KABUL	--:--	--:--
Aydın	DIKMEN	Halit	Demokratik Sol Part	~~KATILMADI~~ KABUL	--:--	--:--
Aydın	GÖNÜL	Ali Rıza	Doğruyol Partisi	KABUL	11.01.2002	00:31:03
Aydın	KUMCUOĞLU	Ertuğrul	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:30:59
Aydın	ONGUN	Bekir	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:30:59
Aydın	PIŞKINSÖT	Sema	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--:--	--:--
Aydın	UZUNIRMAK	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:30:53
Aydın	YALOVA	Yüksel	Anavatan Partisi	KABUL	11.01.2002	00:31:08
Balıkesir	AYTEKİN	İlhan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Balıkesir	GÖKMEN	Aydın	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Balıkesir	GÜLTEKİN	Numan	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:31:06
Balıkesir	GÜNER	Agah Oktay	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--:--	--:--
Balıkesir	KALKAN	Hüseyin	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:31:07
Balıkesir	KANBER	Tamer	Demokratik Sol Part	~~KATILMADI~~ KABUL	--:--	--:--
Balıkesir	KARAHAN	M. Güven	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:30:55

T.B.M.M.

B : 50

10.1.2002

O : 5

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Balıkesir	ÖZGÜN	İsmail	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--	--:--
Balıkesir	YILMAZYILDIZ	İlyas	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Bilecik	ARABACI	Hüseyin	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:31:08
Bilecik	VARDAR	Sebahat	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:30:54
Bingöl	GÜLER	Mahfuz	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--	--:--
Bingöl	KORKUTATA	Hüsamettin	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Bingöl	YÖNDAR	Necati	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Bitlis	ÇEVİK	Yahya	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Bitlis	ERGEZEN	Zeki	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--	--:--
Bitlis	GAYDALI	Edip Sadfer	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Bitlis	ORAL	İbrahim Hafil	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:31:01
Bolu	ALPTEKİN	İsmail	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--	--:--
Bolu	HOŞVER	Necmi	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Bolu	KARSLIOĞLU	Mustafa	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:30:58
Bolu	ÖZCAN	Ersoy	Milliyetçi Hareket Pa	~~KATILMADI~~ KABUL	--:--	--:--
Burdur	COŞKUNER	Süleyman	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:30:57
Burdur	MACIT	Hasan	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:30:53
Burdur	ÖRS	Mustafa	Doğruyol Partisi	~~KATILMADI~~ KABUL	--:--	--:--
Bursa	ARABACI	Ali	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:30:58
Bursa	BEYRELİ	Ali Rahmi	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:31:05
Bursa	ÇELİK	Faruk	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--	--:--
Bursa	GÜLENER	Fahrettin	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Bursa	KARAPAŞAOĞLU	Mehmet Altan	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--	--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Bursa	KORKMAZ	Hayati	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Bursa	OCAK	Orhan	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Bursa	ORHAN	Burhan	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:31:30
Bursa	ÖNAL	Recep	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:30:55
Bursa	ÖZALP	Teoman	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Bursa	SÖNMEZ	Kenan	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Bursa	SÜNNETÇİOĞLU	Ahmet	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Bursa	ŞEN	Orhan	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:31:02
Bursa	TAYAN	Turhan	Anavatan Partisi	~~KATILMADI~~ KABUL	--:--	--:--
Bursa	TEZMEN	Oğuz	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Bursa	YALÇINBAYIR	Ertuğrul	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--	--:--
Çanakkale	ERSÖMER	Cumhur Mustafa	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Çanakkale	KIRBAŞ	Sadık	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:30:58
Çanakkale	ŞAHİN	Nevfel	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Çankırı	DURAN	Hakkı	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Çankırı	KARAGÖZ	Hüseyin	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Çankırı	KELEŞ	İrfan	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:30:56
Çorum	AKSOY	Bekir	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Çorum	ÇAY	Abdulhaluk Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Çorum	HATİBOĞLU	Yasin	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Çorum	KARACA	Melek DENLİ	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Çorum	KAYIRICI	Vahit	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:31:05
Denizli	ASLAN	Beyhan	Anavatan Partisi	KABUL	11.01.2002	00:31:04

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Denizli	AYKURT	Mustafa Kemal	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Denizli	ERBEYİN	Salih	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:30:59
Denizli	ERÇELEBİ	Hasan	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:30:58
Denizli	GÖZLÜKAYA	Mehmet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Denizli	KESKİN	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:30:56
Denizli	KOCABATMAZ	Mehmet	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:31:03
Diyarbakır	ASLAN	Osman	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--	--:--
Diyarbakır	ATIK	Nurettin	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Diyarbakır	DILEK	Nurettin	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Diyarbakır	ENSARIOĞLU	Mehmet Salim	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Diyarbakır	ERDOĞMUŞ	Abdülbaki	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Diyarbakır	GÜNBEY	Sacit	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Diyarbakır	HAŞİMİ	Seyyit Haşim	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Diyarbakır	HATİPOĞLU	Ömer Vehbi	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Diyarbakır	SEYDAOĞLU	Sebğatullah	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Diyarbakır	SÜMER	Salih	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Diyarbakır	TURGUT	Abdülşamet	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:30:57
Edime	BULUT	Evren	Anavatan Partisi	KABUL	11.01.2002	00:30:57
Edime	ERTÜRK	Ali Ahmet	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:30:58
Edime	İLİMEN	Mustafa	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:30:54
Edime	ŞİMŞEK	Şadan	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:31:03
Elaçlı	AĞAR	Mehmet	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--:--	--:--
Elaçlı	GÜL	Mustafa	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:31:14

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Elazığ	ÖZTEK	Latif	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Elazığ	TUNÇ	Ahmet Cemil	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Erzincan	AKSU	Mihrali	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:30:58
Erzincan	KARAKAYA	Tevhit	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--	--:--
Erzincan	KARAKELLE	Sebahattin	Doğruyol Partisi	KABUL	11.01.2002	00:30:54
Erzurum	ERTUGAY	Zeki	Doğruyol Partisi	~~KATILMADI~~ KABUL	--:--	--:--
Erzurum	ESENGÜN	Lütfü	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Erzurum	GÖKDEMİR	Ayvaz	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Erzurum	HİMOĞLU	Mücahit	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:30:59
Erzurum	KÖSE	Ismail	Milliyetçi Hareket Pa	~~KATILMADI~~ KABUL	--:--	--:--
Erzurum	KUKARACI	Fahrettin	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Erzurum	POLAT	Aslan	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Erzurum	POLAT	Cezmi	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:30:58
Eskişehir	ALBAY	Necati	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Eskişehir	BÜYÜKERMAN	Mehmet Mail	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--:--	--:--
Eskişehir	DEDELEK	İbrahim Yaşar	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Eskişehir	ERDİR	Mahmut	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:30:56
Eskişehir	SAZAK	Süleyman Servet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Eskişehir	YILDIRIM	Mehmet Sadri	Doğruyol Partisi	KABUL	11.01.2002	00:31:00
Gaziantep	AKTAŞ	Nurettin	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--	--:--
Gaziantep	AY	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Gaziantep	İLİKSOY	Ali	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:30:56
Gaziantep	KONUKOĞLU	İbrahim	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Gaziantep	ÖZDEMİR	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:30:59
Gaziantep	TAŞAR	Mustafa Rüştü	Anavatan Partisi	KABUL	11.01.2002	00:30:58
Gaziantep	TİRYAKI	Mehmet Hanifi	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Gaziantep	YILMAZ	Mustafa	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:31:16
Giresun	AKGÜN	Hasan	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:30:57
Giresun	ALÇELİK	Turhan	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Giresun	KARA	Burhan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Giresun	YAMAN	Mustafa	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:31:08
Giresun	ZALMOĞLU	Rasim	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Gümüşhane	DOĞAN	Lütfi	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Gümüşhane	YAŞAR	Bedri	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Hakkari	PARLAK	Evliya	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Hakkari	PIRÜZBEYOĞLU	Mecit	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Hakkari	TÖRE	Hakkı	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Hatay	ATAHAN	Namık Kemal	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Hatay	AYKUT	Hakkı Oğuz	Anavatan Partisi	KABUL	11.01.2002	00:30:59
Hatay	ÇIRKIN	Süleyman Turan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Hatay	DÖNEN	Mehmet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Hatay	GEÇER	Mustafa	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Hatay	GÜNAY	Ali	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:31:04
Hatay	KALKAN	Metin	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Hatay	MISTIKOĞLU	Levent	Anavatan Partisi	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--
Hatay	ŞANDIR	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:31:03

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saatli
Hatay	TARHAN	Mehmet Nuri	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:31:06
İsparta	AKSOY	Osman Gazi	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İsparta	GÜL	Ramazan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İsparta	MUMCU	Erkan	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İsparta	ZORLU	Mustafa	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:30:58
İçel	ER	Ali	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İçel	GÜNGÖR	Ali	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İçel	GÜVEN	Turhan	Doğruyol Partisi	KABUL	11.01.2002	00:31:03
İçel	KAYA	Yalçın	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:31:17
İçel	KILINÇ	Hidayet	Milliyetçi Hareket Pa	~~KATILMADI~~ KABUL	--:--:--	--:--:--
İçel	ÖKSÜZ	Enis	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İçel	ÖZGENÇ	Edip	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:31:01
İçel	SERİN	Akif	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:30:57
İçel	TALAY	M. İstemihan	Demokratik Sol Part	~~KATILMADI~~ KABUL	--:--:--	--:--:--
İçel	TEKELİOĞLU	Cahit	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İçel	YILMAZ	Ayfer	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İçel	YÜCELEN	Rüştü Kazım	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	ADAN	Celal	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	AĞAOĞLU	Fadlı	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:30:57
İstanbul	AKARCALI	Bülent	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	AKSU	Abdülkadir	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	AKTAŞ	Ziya	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:30:56
İstanbul	AL	Erol	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:30:52

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
İstanbul	ANDİCAN	Ahat	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
İstanbul	ATEŞ	Azmi	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--:--	--:--
İstanbul	AYAYDIN	Aydın	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
İstanbul	AYDINLI	İsmail	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:30:55
İstanbul	AYRIM	Şamil	Anavatan Partisi	KABUL	11.01.2002	00:30:54
İstanbul	BAŞ	Mustafa	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--	--:--
İstanbul	BAŞEĞMEZ	Mukadder	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
İstanbul	BUDAK	Rıdvan	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
İstanbul	COŞKUN	Ali	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--	--:--
İstanbul	ÇAĞAN	Nami	Demokratik Sol Part	~~KATILMADI~~ KABUL	--:--	--:--
İstanbul	ÇAKAR	Ahmet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:31:06
İstanbul	ÇİLLER	Tansu	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
İstanbul	YILMAZ DOĞAN	Perihan	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:30:56
İstanbul	DÜZ	Mustafa	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--:--	--:--
İstanbul	ECEVİT	Bülent	Demokratik Sol Part	~~KATILMADI~~ KABUL	--:--	--:--
İstanbul	EMRE	Süleyman Arif	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
İstanbul	ERDENER	Yücel	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:31:03
İstanbul	FIRAT	Mehmet Fuat	Anavatan Partisi	KABUL	11.01.2002	00:31:25
İstanbul	GÖK	Bülent Ersin	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--:--	--:--
İstanbul	GÜL	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
İstanbul	GÜLER	Zafer	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:30:56
İstanbul	GÜNDÜZ	İrfan	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--	--:--
İstanbul	GÜZEL	Ahmet	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:30:57

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
İstanbul	HUN	Ediz	Anavatan Partisi	~~KATILMADI~~ KABUL	---	---
İstanbul	İRTEMÇELİK	Mehmet Ali	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	---	---
İstanbul	KAHRAMAN	İsmail	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	---	---
İstanbul	KANSU	Hüseyin	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	---	---
İstanbul	KARAKOYUNLU	Yılmaz	Anavatan Partisi	KATILMADI	---	---
İstanbul	KARAKUŞ	Nazire	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	---	---
İstanbul	KAVAK	Cavit	Anavatan Partisi	KATILMADI	---	---
İstanbul	KILIÇ	Osman	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:31:07
İstanbul	KOZAKÇIOĞLU	Hayri	Doğruyol Partisi	KATILMADI	---	---
İstanbul	KOCAOĞLU	Emre	Anavatan Partisi	KABUL	11.01.2002	00:30:54
İstanbul	KÖSE	M. Tahir	Demokratik Sol Part	KATILMADI	---	---
İstanbul	MENDERES	Aydın	Doğruyol Partisi	KATILMADI	---	---
İstanbul	MERT	Hüseyin	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:31:05
İstanbul	NAS	Nesrin	Anavatan Partisi	KABUL	11.01.2002	00:30:53
İstanbul	OĞUZ	Ali	Saadet Partisi	KATILMADI	---	---
İstanbul	OKUMUŞ	Nazif	Milliyetçi Hareket Pa	~~KATILMADI~~ KABUL	---	---
İstanbul	ÖZ	Esat	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	---	---
İstanbul	ÖZKAN	H.Hüsamettin	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:30:51
İstanbul	ÖZKAN	Sühan	Anavatan Partisi	KABUL	11.01.2002	00:30:54
İstanbul	ÖZTÜRK	Bozkurt Yaşar	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:30:54
İstanbul	PAK	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:30:54
İstanbul	SARUHAN	Necdet	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:30:58
İstanbul	SERBEST	Sulhiye	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:30:57

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
İstanbul	SİPAHI	Bahri	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:31:00
İstanbul	SÖKMENOĞLU	Murat	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	ŞAHİN	Mehmet Ali	Adalet ve Kalkınma	KABUL	11.01.2002	00:31:28
İstanbul	TAN	Ahmet	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:30:58
İstanbul	TANER	Güneş	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	TANTAN	Sadettin	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	TOPRAK	Erdoğan	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:30:56
İstanbul	TUZCU	Şadan	Anavatan Partisi	~~KATILMADI~~ KABUL	--:--:--	--:--:--
İstanbul	TÜRKER	Masum	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:30:55
İstanbul	VERKAYA	Mustafa	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:31:19
İstanbul	YAĞIZ	Süleyman	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:31:01
İstanbul	YALÇINTAŞ	Nevzat	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	YAZICI	Cahit Savaş	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	YUMAKOĞULLARI	Osman	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	ZENGİN	Bahri	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	ASLAN	Güler	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:31:18
İzmir	BAŞARAN	Saffet	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:31:09
İzmir	BIÇAKÇIOĞLU	Burhan	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	ÇAĞLAYAN	B. Suat	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:31:01
İzmir	ÇELEBİ	Işın	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	ÇÜMEN	Mehmet	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:31:02
İzmir	DAYIOĞLU	Salih	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:31:30
İzmir	DİRİ	Hayri	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
İzmir	GÜREL	Şükrü Sina	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
İzmir	KIRKPINAR	Yusuf	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:31:03
İzmir	METİN	Hasan	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
İzmir	MUTMAN	Atilla	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
İzmir	ORAL	Sümer	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
İzmir	ÖZCAN	Mehmet	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--:--	--:--
İzmir	SAYGIN	İşilay	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
İzmir	SERDAROĞLU	Rifat	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
İzmir	SEZGİN	Rahmi	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:30:54
İzmir	SÖYLEMEZ	Hasan Ufuk	Doğruyol Partisi	KABUL	11.01.2002	00:31:00
İzmir	TANIK	Süha	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
İzmir	TANRIKULU	Ahmet Kenan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
İzmir	TARTAN	Hakan	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
İzmir	ULUPINAR	Yıldırım	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
İzmir	VATAN	Kemal	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:30:56
İzmir	VURAL	Oktay	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Kars	AKÜZÜM	İlhan	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Kars	AYDAR	Arslan	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:31:15
Kars	BILGİR	Çetin	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Kastamonu	BAŞEŞGİOĞLU	Murat	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Kastamonu	DİLEKÇİ	M. Hadi	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:31:02
Kastamonu	SERDAROĞLU	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:31:21
Kastamonu	TEKİNEL	Nurhan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Kayseri	BAKTIR	Hamdi	Milliyetçi Hareket Pa	~~KATILMADI~~ KABUL	--:--	--:--
Kayseri	CEM	İsmail	Demokratik Sol Part	~~KATILMADI~~ KABUL	--:--	--:--
Kayseri	ÇAKMAKOĞLU	Sabahattin	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Kayseri	ESEN	Sevgi	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Kayseri	GÖL	Abdullah	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--	--:--
Kayseri	KAPUSUZ	Salih	Adalet ve Kalkınma	~~KATILMADI~~ KABUL	--:--	--:--
Kayseri	ÜSTÜNBAŞ	Hasan Basri	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:30:53
Kayseri	YAKUT	Sadık	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--	--:--
Kırklareli	KARAGÖZ	Nural	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:31:06
Kırklareli	ÖZBİLEN	Cemal	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Kırklareli	TEKİN	Necdet	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Kırşehir	HAYKIR	Mustafa	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Kırşehir	MİRZAĞLU	Ramazan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Kırşehir	TECER	Fikret	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:31:01
Kocaeli	AKŞENER	Meral	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Kocaeli	ARKAN	Ahmet	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Kocaeli	BATUK	Mehmet	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Kocaeli	ÇALIK	Halil	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:30:57
Kocaeli	DURMUŞ	Cumali	Milliyetçi Hareket Pa	~~KATILMADI~~ KABUL	--:--	--:--
Kocaeli	EKŞİ	Sefer	Anavatan Partisi	~~KATILMADI~~ KABUL	--:--	--:--
Kocaeli	GÖNÜL	Mehmet Vecdi	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--	--:--
Kocaeli	İMAMOĞLU	M. Turhan	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:30:56
Kocaeli	KÖSE	Kemal	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:30:54

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Kocaeli	PEPE	Osman	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--	--:--
Konya	ARI	Hüseyin	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--:--	--:--
Konya	BAL	Faruk	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Konya	CANDAN	Veysel	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Konya	ÇETİN	Remzi	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--	--:--
Konya	GEBEŞ	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:31:15
Konya	GÖLHAN	Mehmet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Konya	GÖNEN	Mustafa Sait	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:31:00
Konya	GÜNERİ	Teoman Rıza	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Konya	HALICI	Mehmet Emrehan	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:31:11
Konya	İZGİ	Ömer	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Konya	KAYA	Hasan	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:31:18
Konya	KEÇECİLER	Mehmet	Anavatan Partisi	KABUL	11.01.2002	00:31:01
Konya	ÖKSÜZ	Özkan	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--	--:--
Konya	YALMAN	Lütfi	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Konya	YAVUZ	Mehmet Ali	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Kütahya	AKÇALI	Cevdet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Kütahya	DERİN	Ahmet	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Kütahya	KARA	Ermin	Demokratik Sol Part	~~KATILMADI~~ KABUL	--:--	--:--
Kütahya	KARAKUŞ	Seydi	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:30:57
Kütahya	KARAKUYU	İsmail	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Malatya	AKDOĞAN	Miraç	Anavatan Partisi	KABUL	11.01.2002	00:30:53
Malatya	ASILTÜRK	Oğuzhan	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--

T.B.M.M.

B : 50

10.1.2002

O : 5

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Malatya	CANBAY	Yaşar	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Malatya	COŞKUN	Basri	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:30:57
Malatya	DURHAN	Namık Hakan	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:30:55
Malatya	KUTAN	Recai Mehmet	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Malatya	ÖZAL	Ahmet Tevfik	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--:--	--:--
Manisa	AKÇALI	Rıza	Doğruyol Partisi	~~KATILMADI~~ KABUL	--:--	--:--
Manisa	AKGÜL	Hüseyin	Milliyetçi Hareket Pa	~~KATILMADI~~ KABUL	--:--	--:--
Manisa	ARINÇ	Bülent	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--	--:--
Manisa	BOZDAĞ	İsmail	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:30:55
Manisa	ÇETİNKAYA	Mehmet Necati	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--	--:--
Manisa	ENÖZ	Mustafa	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:30:55
Manisa	GÜLAY	Hasan	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:31:01
Manisa	PAKDEMİRLİ	Ekrem	Anavatan Partisi	KABUL	11.01.2002	00:30:54
Manisa	SERDENGEÇTİ	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:31:00
Manisa	YAZAR	M. Cihan	Demokratik Sol Part	~~KATILMADI~~ KABUL	--:--	--:--
Kahramanmaraş	DOĞAN	Ali	Anavatan Partisi	~~KATILMADI~~ KABUL	--:--	--:--
Kahramanmaraş	DOĞAN	Avni	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--	--:--
Kahramanmaraş	KAMALAK	Mustafa	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Kahramanmaraş	KAYA	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Kahramanmaraş	KOCABAŞ	Metin	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Kahramanmaraş	ÖZBAŞ	Edip	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Kahramanmaraş	SAGLAM	Mehmet	Doğruyol Partisi	KABUL	11.01.2002	00:30:59
Kahramanmaraş	SEZAL	Ali	Adalet ve Kalkınma	CEKIMSER	11.01.2002	00:31:04

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Kahramanmaraş	TANER	Nevzat	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:31:01
Mardin	ADAK	Fehim	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Mardin	ÇELEBİ	Süleyman	Anavatan Partisi	~~KABUL~~ KASUCU	--:--:--	--:--:--
Mardin	ERTAŞ	Ömer	Anavatan Partisi	KABUL	11.01.2002	00:30:58
Mardin	MUSAOĞLU	Metin	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Mardin	ŞAHİN	Veysi	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Mardin	TUĞMANER	Mustafa Kemal	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Muğla	DİKMEN	Tunay	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Muğla	ERGÜN	Metin	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Muğla	ÖZYER	Hasan	Anavatan Partisi	KABUL	11.01.2002	00:31:19
Muğla	TOPALOĞLU	Nazif	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Muğla	UZUNHASAN	Fikret	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:30:52
Muğla	YAZICI	İbrahim	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Muş	EKER	Zeki	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:31:00
Muş	KEMALOĞLU	Erkan	Anavatan Partisi	~~KATILMADI~~ KABUL	--:--:--	--:--:--
Muş	YAVUZ	Mümtaz	Doğruyol Partisi	KABUL	11.01.2002	00:30:56
Muş	YILDIZ	Sabahaddin	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Nevşehir	ÇEVİK	İsmail	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:30:52
Nevşehir	ELKATMIŞ	Mehmet	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Nevşehir	TAŞKIN	Mükremin	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Niğde	BARAN	Doğan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Niğde	DOĞANLAR	Eyüp	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:30:55
Niğde	LEVENT	Mükerrem	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:30:53

T.B.M.M.

B : 50

10.1.2002

O : 5

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Ordu	ÇABUK	İhsan	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:30:56
Ordu	ENGİNYURT	Cemal	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:31:08
Ordu	FATSA	Eyüp	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--	--:--
Ordu	KOÇAK	Sefer	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Ordu	KONYALI	Hasan Fehmi	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Ordu	YILDIRIM	Yener	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Ordu	YÜRÜR	Şükrü	Anavatan Partisi	KABUL	11.01.2002	00:31:04
Rize	BEKAROĞLU	Mehmet	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Rize	KABİL	Ahmet	Anavatan Partisi	~~KATILMADI~~ KABUL	--:--	--:--
Rize	YILMAZ	Mesut Ahmet	Anavatan Partisi	~~KATILMADI~~ KABUL	--:--	--:--
Sakarya	AYDIN	Nezir	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Sakarya	AYHAN	Cevat	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Sakarya	ERCAN	Nevzat	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Sakarya	SAVAŞ	Ş. Ramis	Demokratik Sol Part	~~KATILMADI~~ KABUL	--:--	--:--
Sakarya	TARANOĞLU	Ersin	Anavatan Partisi	KABUL	11.01.2002	00:30:53
Sakarya	ZİHNİOĞLU	Osman Fevzi	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Samsun	AÇIKGÖZ	Yekta	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:31:05
Samsun	AYDIN	Ahmet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:31:03
Samsun	CENGİZ	Tank	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Samsun	ÇAKAR	Mehmet	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Samsun	ÇINAROĞLU	Vedat	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Samsun	DEMİRCAN	Ahmet	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Samsun	KABATAS	Kemal	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Samsun	KAPICI	Şenel	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:30:57
Samsun	SEZGİN	Erdoğan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Samsun	UZUNKAYA	Musa	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Siirt	AYDIN	Ahmet Nurettin	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Siirt	YARAYAN	Takiddin	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Sinop	BOSTANCIOĞLU	Metin	Demokratik Sol Part	~~KATILMADI~~ KABUL	--:--:--	--:--:--
Sinop	BOZKURT	Kadir	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Sinop	TOPÇU	Yaşar	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Sivas	CEYLAN	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Sivas	DEMİRÇİ	Musa	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Sivas	GÖKALP	Hüsnü Yusuf	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Sivas	GÜLEÇ	M. Cengiz	Demokratik Sol Part	~~KATILMADI~~ KABUL	--:--:--	--:--:--
Sivas	KARAMOLLAOĞLU	Temel	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Sivas	ŞENER	Abdülalif	Adalet ve Kalkınma	~~KATILMADI~~ KABUL	--:--:--	--:--:--
Tekirdağ	AYTEKİN	Fevzi	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Tekirdağ	DAYANIKLI	Bayram Fırat	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Tekirdağ	İLGÜN	Nihan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Tekirdağ	SÜLÜN	Enis	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Tekirdağ	ZAMANTILI	Ahmet	Demokratik SolPart	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Tokat	BALAK	Hasan Hüseyin	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Tokat	CEYLAN	Lütfi	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Tokat	DAĞCIOĞLU	M. Ergün	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Tokat	DOĞRU	Reşat	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Tokat	EREK	Ali Şevki	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Trabzon	AŞIK	Eyüp	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Trabzon	BAŞARAN	Ali Kemal	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Trabzon	BIÇAKÇIOĞLU	Orhan	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:30:56
Trabzon	ÇELEBİ	Nail	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:30:54
Trabzon	MALKOÇ	Şeref	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Trabzon	TUNCER	Ali Naci	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Trabzon	TÜRK	Hikmet Sami	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Tunceli	GENÇ	Kamer	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Tunceli	GÜNDOĞAN	Bekir	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:30:56
Şanlıurfa	AKMAN	Yahya	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Şanlıurfa	BUCAK	Sedat Edip	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Şanlıurfa	CEVHERİ	Necmettin	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Şanlıurfa	ÇAKMAKLI	Muzaffer	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Şanlıurfa	GÜLPINAR	Eyyüp Cenap	Anavatan Partisi	KABUL	--:--:--	--:--:--
Şanlıurfa	GÜNEŞ	Mehmet	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Şanlıurfa	İZOL	Zülfikar	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Şanlıurfa	KARAVAR	Ahmet	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Şanlıurfa	YALÇINKAYA	Mehmet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Şanlıurfa	YANMAZ	Mustafa Niyazi	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Uşak	ÖZGÖBEK	Hasan	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:31:02
Uşak	ÜNAL	Mehmet Yaşar	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:30:59
Uşak	YILMAZ	Armağan	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:30:55

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Van	ARVAS	Maliki Ejder	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--	--:--
Van	BAYRAM	Mustafa	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--:--	--:--
Van	ÇELİK	Hüseyin	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--	--:--
Van	ÇEVİK	Ayhan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Van	ERBAŞ	Fethullah	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Van	GÖLTEPE	Fetullah	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Van	İNAN	Kamran	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Yozgat	ARSLAN	İlyas	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--	--:--
Yozgat	ÇİÇEK	Mehmet	Adalet ve Kalkınma	KABUL	11.01.2002	00:31:24
Yozgat	ERSOY	Ahmet Erol	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:30:57
Yozgat	KAYALAR	Lütfullah	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Yozgat	TÜRKER	Mesut	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Yozgat	ÜŞENMEZ	Şuayip	Milliyetçi Hareket Pa	~~KATILMADI~~ KABUL	--:--	--:--
Zonguldak	ATASOY	Veysel	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Zonguldak	BARUTÇU	Ömer	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Zonguldak	BAYCIK	Tahsin Boray	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:30:58
Zonguldak	CERRAHOĞLU	İsmail Hakkı	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Zonguldak	GEMİCİ	Hasan	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Zonguldak	ÜSTÜNKOL	Ömer	Demokratik Sol Part	~~KATILMADI~~ KABUL	--:--	--:--
Aksaray	AKIN	Murat	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Aksaray	ESER	Kürşat	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:31:05
Aksaray	SOMUNCUOĞLU	Sadi	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Aksaray	TOPRAK	Ramazan	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--	--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Bayburt	KARDEŞ	Şaban	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Bayburt	PAMUKÇU	Suat	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Karaman	ÇALIŞ	Hasan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Karaman	ÖNAL	Zeki	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--	--:--
Karaman	ÖNLÜ	Fikret	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Kırıkkale	ALBAYRAK	Kemal	Adalet ve Kalkınma	KATILMADI	--:--	--:--
Kırıkkale	DURMUŞ	Osman	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Kırıkkale	FILIZ	Hacı	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Kırıkkale	GÖKBULUT	Nihat	Anavatan Partisi	KABUL	11.01.2002	00:31:22
Batman	AYDIN	Alaaddin Sever	Saadet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Batman	HAMİDİ	Ataullah	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Batman	İSEN	Burhan	Anavatan Partisi	~~KATILMADI~~ KABUL	--:--	--:--
Batman	ÖZDEMİR	Faris	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Şırnak	DEĞER	Mehmet Said	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Şırnak	SEYDA	Abdullah Veli	Adalet ve Kalkınma	KABUL	11.01.2002	00:31:28
Şırnak	YILDIRIM	Mehmet Salih	Anavatan Partisi	KABUL	11.01.2002	00:30:57
Bartın	ÇAKAN	Zeki	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Bartın	YAZICIOĞLU	Cafer Tufan	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:30:53
Ardahan	DEMİR	Faruk	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:31:05
Ardahan	KAYA	Saffet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
İğdir	BOZYEL	Abbas	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:30:52
İğdir	GÜNER	Ali	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Yalova	OKUYAN	Yaşar	Anavatan Partisi	~~KATILMADI~~ KABUL	--:--	--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Yalova	SUNA	Hasan	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:31:12
Karabük	EREN	Mustafa	Doğruyol Partisi	KABUL	11.01.2002	00:30:59
Karabük	KARAN	Erol	Demokratik Sol Part	KABUL	11.01.2002	00:31:01
Karabük	YILMAZ	İlhami	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kilis	GÜREŞ	Doğan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kilis	NACAR	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:30:58
Osmaniye	BAHÇELİ	Devlet	Milliyetçi Hareket Pa	~~KATILMADI~~ KABUL	--:--:--	--:--:--
Osmaniye	BÜYÜKÖZTÜRK	Bırol	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	11.01.2002	00:30:59
Osmaniye	KUNDAKÇI	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Osmaniye	ÜNAL	Şükrü	Adalet ve Kalkınma İ	KATILMADI	--:--:--	--:--:--

T.B.M.M.

B : 50

10 . 1 . 2002

O : 5

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

GÜNDEMİ

DÖNEM : 21

YASAMA YILI : 4

50 NCI BİRLEŞİM

10 . 1 . 2002 PERŞEMBE

Saat : 14.00

KISIMLAR

1

BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2

ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3

SEÇİM

4

OYLATMASI YAPILACAK İŞLER

5

MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7

SÖZLÜ SORULAR

8

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

DANIŞMA KURULU ÖNERİSİ

1. – Genel Kurulun toplantı günlerinden Salı gününün denetim konularına (Anayasanın süreye bağladığı konular hariç), Çarşamba ve Perşembe günlerinin de Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşlerin görüşülmesine ayrılması, Salı ve Çarşamba günlerinde birleşimin başında bir saat süre ile sözlü soruların görüşülmesi, sunuşlar ve işaret oyu ile yapılacak seçimlerin her gün yapılması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 15.6.1999 tarihli 15 inci birleşiminde kabul edilmiştir.)

GRUP ÖNERİSİ

1. – Genel Kurulun 3 Ocak 2002 Perşembe günü 15.00-19.00, 20.00-24.00; 4 Ocak 2002 Cuma günü, 8 Ocak 2002 Salı, 9 Ocak 2002 Çarşamba, 10 Ocak 2002 Perşembe ve 11 Ocak 2002 Cuma günleri 14.00-19.00, 20.00-24.00 saatleri arasında çalışması; 4 Ocak 2002 Cuma günü gündemin 10 uncu sırasına kadar olan kanun tasarı ve tekliflerinin görüşülmesine kadar, 11 Ocak 2002 Cuma günü de kanun tasarı ve tekliflerinin görüşülmesi; 8 Ocak 2002 Salı günü sözlü sorular ile diğer denetim konularının görüşülmemeyerek kanun tasarı ve tekliflerinin görüşülmesi; 9 Ocak 2002 Çarşamba günü de sözlü soruların görüşülmemesi, 3 Ocak 2002 Perşembe günü gündemin 8 inci sırasına kadar olan kanun tasarı ve tekliflerinin görüşmelerinin saat 24.00'e kadar tamamlanmaması halinde görüşmelerin tamamlanmasına kadar çalışma süresinin uzatılması; 11 Ocak 2002 Cuma günü saat 24.00'e kadar gündemin 15 inci sırasına kadar olan kanun tasarı ve tekliflerinin görüşmelerinin tamamlanmaması halinde, görüşmelerin tamamlanmasına kadar çalışma süresinin uzatılması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 3.1.2002 tarihli 46 ncı Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

* Kamu İktisadî Teşebbüsleri Komisyonu

10.1.2002 Perşembe

Saat : 13.00

15.1.2002 Salı

Saat : 13.00

16.1.2002 Çarşamba

Saat : 15.30

* Dışişleri Komisyonu

10.1.2002 Perşembe

Saat : 10.00

* Sağlık, Aile, Çalışma ve

Sosyal İşler Komisyonu

10.1.2002 Perşembe

Saat : 10.30

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

50 NCİ BİRLEŞİM

10. 1. 2002 PERŞEMBE

Saat : 14.00

---

1 - BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

---

2 - ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

---

3 - SEÇİM

---

4 - OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

---

5 - MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

---

6 - GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

---

7 - SÖZLÜ SORULAR

---

8 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1. - Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurtdışı Teşkilatı Hakkında 189 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/53) (S. Sayısı : 433) (Dağıtma tarihi : 29.5.2000) (*)
2. - Sosyal Güvenlik Kurumu Teşkilatının Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 618 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname; Sosyal Güvenlik Kurumu Teşkilatının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı; Kayseri Milletvekili Hasan Basri Üstünbaş ve Üç Arkadaşının Sosyal Güvenlik Kurumu Teşkilatının Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/755, 1/689, 2/699) (S. Sayısı : 666) (Dağıtma tarihi : 7.5.2001)
3. - Türkiye İş Kurumunun Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 617 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname; Türkiye İş Kurumu Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/754, 1/692) (S. Sayısı : 675) (Dağıtma tarihi : 14.5.2001)
4. - Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu, Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 619 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Aynı Mahiyetteki Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/756, 1/691) (S. Sayısı : 676) (Dağıtma tarihi : 15.5.2001)
5. - Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığının Kurulması ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 616 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/753, 1/690) (S. Sayısı : 685) (Dağıtma tarihi : 29.5.2001)
6. - İzmir Milletvekili Rifat Serdaroğlu'nun; İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nun; Amasya Milletvekili Ahmet İyimaya'nın; Ankara Milletvekili Yıldırım Akbulut'un; Şırnak Milletvekili Mehmet Salih Yıldırım'ın; Gaziantep Milletvekili Ali İliksoy, Konya Milletvekili Ömer İzgi ve Ankara Milletvekili Nejat Arseven'in; İstanbul Milletvekili Ziya Aktaş ve 42 Arkadaşının; Zonguldak Milletvekili Hasan Gemici'nin ve İzmir Milletvekili İshay Saygın'ın; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifleri ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/94, 2/232, 2/286, 2/307, 2/310, 2/311, 2/325, 2/442, 2/449) (S. Sayısı : 527) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)
7. X - Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/938) (S. Sayısı : 792) (Dağıtma tarihi : 2.1.2002)
8. X - Terörist Bombalamaların Ortadan Kaldırılması Hakkında Uluslararası Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/816) (S. Sayısı : 793) (Dağıtma tarihi : 2.1.2002)
9. - 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerin Sayıştay Başkanlığına Ait Bölümünde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/846) (S. Sayısı : 670) (Dağıtma tarihi : 11.5.2001)
10. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsrail Devleti Hükümeti Arasında Kara Taşımacılığı Alanında İlkeler Muhtzasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/303) (S. Sayısı : 100) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)
11. X - Birleşmiş Milletler Hazır Barış Gücü Düzenlemeleri Sistemine Katkılar Hakkında Türkiye Hükümeti ve Birleşmiş Milletler Arasında Ortak Niyet Beyanının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/761) (S. Sayısı : 559) (Dağıtma tarihi : 4.12.2000)
12. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti Arasında Belbaşı Tesisinin Kapanması ve Yeni Bir Sismik Araştırma İstasyonunun Faal Hale Getirilmesi ile İlgili Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/667) (S. Sayısı : 497) (Dağıtma tarihi : 22.6.2000)

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

(*) Hükümet bulunamadığından görüşmeleri bir defaya mahsus ertelenmiştir.

8 -- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

13. X - Vatandaşlık Belgesi Verilmesine İlişkin Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/785) (S. Sayısı: 603) (Dağıtma tarihi: 12.2.2001)

14. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/813) (S. Sayısı : 647) (Dağıtma tarihi : 16.4.2001)

15. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Afrika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/327) (S. Sayısı: 80) (Dağıtma tarihi : 28.7.1999)

16. X - Çocuk Haklarına Dair Sözleşmeye Ek Çocuk Satış, Çocuk Fahişeliği ve Çocuk Pornografisi ile İlgili İhtiyari Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/842) (S. Sayısı: 690) (Dağıtma tarihi: 31.5.2001)

17. X - Kişi Halleri Konusunda Milletlerarası Karşılıklı Bilgi Verilmesine İlişkin Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/786) (S. Sayısı : 615) (Dağıtma tarihi : 23.2.2001)

18. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Fas Krallığı Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/750) (S. Sayısı : 565) (Dağıtma tarihi: 17.12.2000)

19. X - Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU) Kuruluş Yasası ve Sözleşmesinde Değişiklik Yapan Kyoto ve Mineapolis Tam Yetkili Konferansları Sonuç Belgelerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/834) (S. Sayısı : 696) (Dağıtma tarihi : 7.6.2001)

20. X - Ahvali Şahsiye Belgelerinde Yer Alan Bilgilerin Kodlanmasına İlişkin Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri Komisyonları raporları (1/787) (S. Sayısı : 616) (Dağıtma tarihi : 23.2.2001)

21. X - Yaşam Belgesi Verilmesine Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/788) (S. Sayısı : 617) (Dağıtma tarihi : 23.2.2001)

22. X - Türkiye Cumhuriyeti ile Litvanya Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Ticari Konularda Hukuki ve Adli İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/283) (S. Sayısı : 165) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

23. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/591) (S. Sayısı : 353) (Dağıtma tarihi : 23.2.2000)

24. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/319) (S. Sayısı : 117) (Dağıtma tarihi : 9.8.1999)

25. X - Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesine Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/290) (S. Sayısı : 735) (Dağıtma tarihi: 1.10.2001)

26. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin ve Eki Sağlık Bakımı Hakkında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/687) (S. Sayısı : 515) (Dağıtma tarihi : 27.6.2000)

27. - Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, Devlet Memurları Kanunu, Harcırah Kanunu ile Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararı ve Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/593) (S. Sayısı : 643) (Dağıtma tarihi : 11.4.2001)

28. - 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararı ve Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köy İşleri ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/479) (S. Sayısı : 173) (Dağıtma tarihi : 13.10.1999)

8 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

29. - Telsiz Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve İşçileri Komisyonu Raporu (1/732) (S. Sayısı : 571) (Dağıtma tarihi: 11.1.2001)

30. X - Hayvanları Koruma Kanunu Tasarısı ve İşçileri ve Çevre Komisyonları Raporları (1/393) (S. Sayısı : 89) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999) (*)

31. - Çiftçi Mallarının Korunması Hakkında Kanun Tasarısı ve İşçileri ve Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonları Raporları (1/470) (S. Sayısı : 348) (Dağıtma tarihi : 21.2.2000)

32. - Karayolu Taşıma Kanunu Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonları Raporları (1/638) (S. Sayısı: 635) (Dağıtma tarihi : 3.4.2001)

33. - Su Ürünleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İşçileri, Tarım, Orman ve Köy İşleri ve Adalet Komisyonları Raporları (1/600) (S. Sayısı : 619) (Dağıtma tarihi : 28.2.2001)

34. - Gözlükcülük Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı, Şanhurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın Aynı Mahiyeteki Kanun Teklifi ile Muğla Milletvekili Fikret Uzunhasan'ın, Türk Optometri ve Optik Meslekler Kanun Teklifi ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (1/767, 2/246, 2/570) (S. Sayısı: 602) (Dağıtma tarihi: 12.2.2001)

35. - Millî Eğitim Bakanlığı Döner Sermaye İşletmeleri Kanunu Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/485) (S. Sayısı: 356) (Dağıtma tarihi : 25.2.2000)

36. - Şanhurfa Milletvekili Sedat Edip Bucak'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/253) (S. Sayısı : 257) (Dağıtma tarihi : 14.1.2000)

37. - İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/352) (S. Sayısı : 290) (Dağıtma tarihi : 14.1.2000)

38. - İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/371) (S. Sayısı : 291) (Dağıtma tarihi : 14.1.2000)

39. - İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/307) (S. Sayısı : 322) (Dağıtma tarihi : 11.2.2000)

40. - İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/391) (S. Sayısı : 323) (Dağıtma tarihi : 11.2.2000)

41. - İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/392) (S. Sayısı : 324) (Dağıtma tarihi : 11.2.2000)

42. - İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/393) (S. Sayısı : 325) (Dağıtma tarihi : 11.2.2000)

43. - İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/395) (S. Sayısı : 326) (Dağıtma tarihi : 11.2.2000)

44. - İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/396) (S. Sayısı : 327) (Dağıtma tarihi : 11.2.2000)

45. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Turizm İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dış İşleri Komisyonları Raporları (1/274) (S. Sayısı : 101) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

46. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dış İşleri Komisyonları Raporları (1/489) (S. Sayısı: 174) (Dağıtma tarihi : 19.10.1999)

47. X - Türkiye Cumhuriyeti ile Şili Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dış İşleri Komisyonları Raporları (1/530) (S. Sayısı : 183) (Dağıtma tarihi : 25.10.1999)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

48. – Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/477) (S. Sayısı : 377) (Dağıtma tarihi : 8.3.2000)

49. – Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Aynı Kanunun İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/597, 1/562) (S. Sayısı : 394) (Dağıtma tarihi : 10.4.2000)

50. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Tadiline İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/269) (S. Sayısı : 102) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

51. – İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın, Siyasî Ahlak Komisyonu Kanunu Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/75) (S. Sayısı : 40) (Dağıtma tarihi : 15.7.1999)

52. X – Türkiye Cumhuriyeti ve Moldova Cumhuriyeti Arasında Konsolosluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/312) (S. Sayısı : 43) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

53. – Türk Silahlı Kuvvetlerinde İlk Nasıp İstihkakına İlişkin Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/390) (S. Sayısı : 72) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

54. – Hazır Gıda İşçisi Kanunu Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/439) (S. Sayısı : 74) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

55. X – Uluslararası Sergilere İlişkin Sözleşme ile Sözleşmeye Değişiklik Getiren Uluslararası Sergiler Bürosu Genel Kurul Kararına Katılmamızın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/273) (S. Sayısı : 85) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

56. X – Dünya Turizm Teşkilâtı Tüzüğü'nün Bazı Maddelerinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/266) (S. Sayısı : 94) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

57. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/267) (S. Sayısı : 95) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

58. X – Türkiye Cumhuriyeti Ordusu Subay, Askerî Memur ve Muadilleriyle Astsubayların Giyeceğine Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Millî Savunma Komisyonları Raporları (1/402) (S. Sayısı : 112) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

59. – Türk Ticaret Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/502) (S. Sayısı : 138) (Dağıtma tarihi : 12.8.1999)

60. – Topyekûn Savunma Sivil Hizmetleri Kanunu Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/385) (S. Sayısı : 139) (Dağıtma tarihi : 13.8.1999)

61. – Sıtma ve Frengi İlaçları İçin Kanunun Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (1/469) (S. Sayısı : 142) (Dağıtma tarihi : 14.8.1999)

62. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/293) (S. Sayısı : 149) (Dağıtma tarihi : 25.8.1999)

63. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/308) (S. Sayısı : 151) (Dağıtma tarihi : 25.8.1999)

64. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/270) (S. Sayısı : 143) (Dağıtma tarihi : 26.8.1999)

65. – Elazığ Milletvekili Ahmet Cemil Tunç'un, Elazığ İlinde Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/191) (S. Sayısı : 181) (Dağıtma tarihi : 19.10.1999)

66. X – Türkiye Cumhuriyeti ile Türk Kültür ve Sanatları Ortak Yönetimi Genel Müdürlüğü Arasında Arsa Tahsisi Hakkında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/511) (S. Sayısı : 177) (Dağıtma tarihi : 20.10.1999)

8 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

67. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alman Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Antlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasını Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/542) (S. Sayısı : 185) (Dağıtma tarihi : 25.10.1999)

68. - Türk Ticaret Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/481) (S. Sayısı : 187) (Dağıtma tarihi : 25.10.1999)

69. - Şanlıurfa Milletvekili Zülfükar İzol ve 38 Arkadaşının, Şanlıurfa İlinde Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/18) (S. Sayısı : 192) (Dağıtma tarihi : 2.11.1999)

70. - Askeri Hava Alanları Çevresinde Uygulanacak İnşaat ve Her Türü Mania Sınırlamaları Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/384) (S. Sayısı : 193) (Dağıtma tarihi : 4.11.1999)

71. - Harp Araç ve Gereçleri ile Silah, Mühimmat ve Patlayıcı Madde Üreten Sanayi Kuruluşlarının Denetimi Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Millî Savunma Komisyonları Raporları (1/381) (S. Sayısı : 196) (Dağıtma tarihi : 17.11.1999)

72. X - Ozon Tabakasını İncelten Maddelere Dair Montreal Protokolünde Yapılan Değişikliğin Onaylanmasını Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/541) (S. Sayısı : 208) (Dağıtma tarihi : 18.11.1999)

73. - Samsun Milletvekili Ahmet Demircan ve 18 Arkadaşının, Kuzey Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilâtının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/119) (S. Sayısı : 213) (Dağıtma tarihi : 25.11.1999)

74. - Uşak Milletvekilleri Mehmet Yaşar Ünal ile Hasan Özgöbek'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değişiklik Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/129) (S. Sayısı : 220) (Dağıtma tarihi : 6.12.1999)

75. - Konya Milletvekili Teoman Rıza Güneri ve 8 Arkadaşının, Konya Ovası ve Orta Anadolu Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilâtının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/4) (S. Sayısı : 219) (Dağıtma tarihi : 8.12.1999)

76. - Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve İşçileri Komisyonları Raporları (1/568) (S. Sayısı : 252) (Dağıtma tarihi : 21.12.1999)

77. - Kimlik Bildirme Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde ile Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve İşçileri Komisyonu Raporu (1/570) (S. Sayısı : 253) (Dağıtma tarihi : 21.12.1999)

78. - Taşınmaz Mal Zilyetliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve İşçileri Komisyonu Raporu (1/557) (S. Sayısı : 254) (Dağıtma tarihi : 21.12.1999)

79. - Jandarma Teşkilât, Görev ve Yetkileri Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı, Jandarma Teşkilât, Görev ve Yetkileri Kanununa Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı, Jandarma Teşkilâtı Görev ve Yetkileri Kanununa İki Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ile Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner'in, Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifi ve İşçileri Komisyonu Raporu (1/569, 1/571, 1/572, 2/72) (S. Sayısı : 295) (Dağıtma tarihi : 21.12.1999)

80. - Uzman Jandarma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Uzman Jandarma Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve İşçileri Komisyonu Raporu (1/560, 1/573) (S. Sayısı : 296) (Dağıtma tarihi : 21.12.1999)

81. - Denizli Milletvekili Beyhan Aslan'ın, Yedi İlde Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında 9 Eylül 1993 Tarih ve 504 Sayılı KHK'nin 1 inci Maddesinin 1 inci Fıkrasının Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/23) (S. Sayısı : 300) (Dağıtma tarihi : 21.12.1999)

82. - Malatya Milletvekili Yaşar Canbay'ın, Malatya İl Merkezinde Fırat ve Beydağı Adında İki İlçe Kurulması ve Mevcut Yeşilyurt ile Battalgazi İlçe Belediyeleri de Dahil Edilmek Suretiyle Malatya Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/328) (S. Sayısı : 299) (Dağıtma tarihi : 24.12.1999)

8 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

83. - Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/565) (S. Sayısı : 303) (Dağıtma tarihi : 24.12.1999)

84. - Türk Ceza Kanununun ve Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/556) (S. Sayısı : 304) (Dağıtma tarihi : 24.12.1999)

85. - Bayburt Milletvekili Suat Pamukçu'nun, İl Özel İdaresi Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergisi (2/143) (S. Sayısı : 287) (Dağıtma tarihi : 28.12.1999)

86. - Yardım Toplama Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri ve İçişleri Komisyonları Raporları (1/566) (S. Sayısı : 310) (Dağıtma tarihi : 14.1.2000)

87. - Türk Silahlı Kuvvetleri Stratejik Hedef Planının Gerçekleştirilmesi Maksadıyla Gelecek Yıllara Sâri Taahhütlere Girişme Yetkisi Verilmesi Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/386) (S. Sayısı : 313) (Dağıtma tarihi : 26.1.2000)

88. - Uzman Erbaş Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarıları ve Millî Savunma ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/387, 1/414, 1/462) (S. Sayısı : 314) (Dağıtma tarihi : 26.1.2000)

89. - Bartın Milletvekili Zeki Çakan'ın, 28.3.1983 Tarih ve 2809 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanuna Bir Ek Madde Eklennesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergisi (2/22) (S. Sayısı : 315) (Dağıtma tarihi : 28.1.2000)

90. - Gümüşhane Milletvekili Lütfi Doğan ve 48 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bazı Maddeler Eklennesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergisi (2/34) (S. Sayısı : 316) (Dağıtma tarihi : 28.1.2000)

91. - İstanbul Milletvekili Ahmet Güzel'in, Kamu İktisadî Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergisi (2/329) (S. Sayısı : 321) (Dağıtma tarihi : 11.2.2000)

92. - İzmir Milletvekili Hasan Ufuk Söylemez'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İki Arkadaşının İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/168) (S. Sayısı : 221'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

93. - Kayseri Milletvekili Abdullah Gül'ün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İzmir Milletvekili Mehmet Özcan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/170) (S. Sayısı : 222'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

94. - Sivas Milletvekili Musa Demirci'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İzmir Milletvekili Mehmet Özcan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/171) (S. Sayısı : 223'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

95. - Malatya Milletvekili Mehmet Recai Kutan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İzmir Milletvekili Mehmet Özcan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/172) (S. Sayısı : 224'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

96. - Malatya Milletvekili Oğuzhan Asiltürk'ün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İzmir Milletvekili Mehmet Özcan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/174) (S. Sayısı : 226'ya 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

97. - İstanbul Milletvekili Abdülkadir Aksu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İzmir Milletvekili Mehmet Özcan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/175) (S. Sayısı : 227'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

98. – Mardin Milletvekili Fehim Adak'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İki Arkadaşının İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/176) (S. Sayısı : 228'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

99. – Ankara Milletvekili Rıza Ulucak'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İzmir Milletvekili Melmet Özcan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/177) (S. Sayısı : 229'a 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

100. – Kocaeli Milletvekili Meral Akşener'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/186) (S. Sayısı : 234'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

101. – Sivas Milletvekili Temel Karamollağlı'nın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/187) (S. Sayısı : 235'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

102. – Kahramanmaraş Milletvekili Avni Doğan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/197) (S. Sayısı : 242'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

103. – Kocaeli Milletvekili Osman Pepe'nin, Darıca Adıyla Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/338) (S. Sayısı : 320) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

104. – Kahramanmaraş Milletvekili Avni Doğan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/278) (S. Sayısı : 262'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 18.2.2000)

105. – Trabzon Milletvekili Eyüp Aşık'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/351) (S. Sayısı : 272'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 18.2.2000)

106. – Diyarbakır Milletvekili Ömer Vehbi Hatipoğlu, Malatya Milletvekili Oğuzhan Asiftürk ve Bitlis Milletvekili Zeki Ergezen'in Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporları ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Raporlara İtirazı (3/367) (S. Sayısı : 274'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 18.2.2000)

107. – İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/413) (S. Sayısı : 347) (Dağıtma tarihi : 18.2.2000)

108. – Rize Milletvekili Ahmet Kabil'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanuna İki Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/385) (S. Sayısı : 349) (Dağıtma tarihi : 21.2.2000)

109. – Trabzon Milletvekili Şeref Malkoç ve 20 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/364) (S. Sayısı : 350) (Dağıtma tarihi : 21.2.2000)

110. – Elazığ Milletvekili Mehmet Açar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/181) (S. Sayısı : 360) (Dağıtma tarihi : 23.2.2000)

111. – Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Kaya ve 8 Arkadaşının, Kahramanmaraş İlinde Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/352) (S. Sayısı : 365) (Dağıtma tarihi : 25.2.2000)

8 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

112. - Elazığ Milletvekili Mehmet Ağar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/329) (S. Sayısı : 358) (Dağıtma tarihi : 28.2.2000)

113. - Elazığ Milletvekili Mehmet Ağar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/352) (S. Sayısı : 359) (Dağıtma tarihi : 28.2.2000)

114. - Elazığ Milletvekili Mehmet Ağar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/178) (S. Sayısı : 361) (Dağıtma tarihi : 28.2.2000)

115. - Elazığ Milletvekili Mehmet Ağar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/169) (S. Sayısı : 362) (Dağıtma tarihi : 28.2.2000)

116. - Elazığ Milletvekili Mehmet Ağar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/167) (S. Sayısı : 363) (Dağıtma tarihi : 28.2.2000)

117. - Burdur Milletvekili Süleyman Coşkun'er'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyi Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/362) (S. Sayısı : 364) (Dağıtma tarihi : 28.2.2000)

118. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu ve İşleyişi Hakkında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/626) (S. Sayısı : 372) (Dağıtma tarihi : 6.3.2000)

119. - Fazilet Partisi Genel Başkanı Malatya Milletvekili Recai Kutan ve Doğru Yol Partisi Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Tansu Çiller ile 185 Milletvekilinin, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/452) (S. Sayısı : 379) (Dağıtma tarihi : 6.3.2000)

120. - Karaman Milletvekili Hasan Çalış ve 50 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyi Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/263) (S. Sayısı : 378) (Dağıtma tarihi : 7.3.2000)

121. - İzmir Milletvekili Hasan Ufuk Söylemez'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Bursa Milletvekili Ali Arabacı ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazları (3/305) (S. Sayısı : 332'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 22.3.2000)

122. - Elazığ Milletvekili Mehmet Ağar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Bursa Milletvekili Ali Arabacı'nın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/309) (S. Sayısı : 334'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 22.3.2000)

123. - İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Bursa Milletvekili Ali Arabacı ve İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazları (3/346) (S. Sayısı : 339'a 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 22.3.2000)

124. - Amasya Milletvekili Akif Gülle'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve Bursa Milletvekili Ali Arabacı'nın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazları (3/347) (S. Sayısı : 340'a 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 22.3.2000)

125. - Amasya Milletvekili Gönül Saray Alphan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/394) (S. Sayısı : 344'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 22.3.2000)

126. - Denizli Milletvekili Hasan Erçelebi'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/397) (S. Sayısı : 345'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 22.3.2000)

8 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

127. - Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 20 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/107) (S. Sayısı : 381) (Dağıtma tarihi : 28.3.2000)

128. - Erzincan Milletvekili Sebahattin Karakelle ve 56 Arkadaşının, Erzincan'a Erzincan Üniversitesi Adıyla Bir Üniversite Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/297) (S. Sayısı : 382) (Dağıtma tarihi : 28.3.2000)

129. - Aksaray Milletvekilleri Sadi Somuncuoğlu ve Kürşat Eser'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/376) (S. Sayısı : 390) (Dağıtma tarihi : 30.3.2000)

130. - Burdur Milletvekili Hasan Macit'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/420) (S. Sayısı : 388) (Dağıtma tarihi : 4.4.2000)

131. - Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Sağlam ve 13 Arkadaşının, 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununa Geçici Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/370) (S. Sayısı : 392) (Dağıtma tarihi : 4.4.2000)

132. - Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/240) (S. Sayısı : 393) (Dağıtma tarihi : 4.4.2000)

133. - Trabzon Milletvekili Şeref Malkoç ve 18 Arkadaşının, Trabzon İli Merkezinde Gazipaşa, Fatih ve Değirmendere Adıyla Üç İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/413) (S. Sayısı : 396) (Dağıtma tarihi : 11.4.2000)

134. - Ağrı Milletvekili Nidai Seven ve 73 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/190) (S. Sayısı : 397) (Dağıtma tarihi : 13.4.2000)

135. - Balıkesir Milletvekili İsmail Özgür'ün, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/100) (S. Sayısı : 404) (Dağıtma tarihi : 17.4.2000)

136. - Giresun Milletvekilleri Mustafa Yaman, Burhan Kara, Hasan Akgün, Turhan Alçelik, Rasim Zaimoğlu ve 14 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/333) (S. Sayısı : 403) (Dağıtma tarihi : 18.4.2000)

137. - Erzurum Milletvekilleri İsmail Köse, Cezmi Polat ve Mücahit Himoğlu'nun, Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilâtının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/379) (S. Sayısı : 408) (Dağıtma tarihi : 24.4.2000)

138. - Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 3 arkadaşının, 28.3.1983 Tarih ve 2809 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/105) (S. Sayısı : 409) (Dağıtma tarihi : 24.4.2000)

139. - Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/647) (S. Sayısı : 412) (Dağıtma tarihi : 26.4.2000)

140. X - Özel Karayolu Taşıtlarının Geçici İthaline Dair Gümrük Sözleşmesi Değişikliklerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/655) (S. Sayısı : 415) (Dağıtma tarihi : 1.5.2000)

141. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/654) (S. Sayısı : 417) (Dağıtma tarihi : 1.5.2000)

8 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

142. - Bursa Milletvekili Burhan Orhan'ın, Beş İlçe (Alanyurt, Tahtaköprü, Kurşunlu, Yenice, Cerrah) ve Bir İl (İnegöl) Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/301) (S. Sayısı: 419) (Dağıtma tarihi: 4.5.2000)

143. - Bursa Milletvekili Ahmet Sünnetçioğlu ve 21 Arkadaşının, İnegöl Adıyla Bir İl, Alanyurt, Cerrah, Kurşunlu, Tahtaköprü ve Yenice Adıyla 5 İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/357) (S. Sayısı: 420) (Dağıtma tarihi: 4.5.2000)

144. - Erzurum Milletvekili Zeki Ertugay ve 8 Arkadaşının, Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatının Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/173) (S. Sayısı: 425) (Dağıtma tarihi: 15.5.2000)

145. - Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün, 8.3.1950 Tarih ve 5590 Sayılı Kanunun Adı ile Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek ve Dört Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/344) (S. Sayısı: 424) (Dağıtma tarihi: 23.5.2000)

146. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Devleti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/648) (S. Sayısı: 431) (Dağıtma tarihi: 29.5.2000)

147. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/649) (S. Sayısı: 432) (Dağıtma tarihi: 29.5.2000)

148. - Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, Türk Ceza Kanununun Bazı Maddeleri ile Terörle Mücadele Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/295) (S. Sayısı: 436) (Dağıtma tarihi: 29.5.2000)

149. - Burdur Milletvekili Hasan Macit'in, 1163 Sayılı Kooperatifler Kanununun 94 üncü Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/378) (S. Sayısı: 437) (Dağıtma tarihi: 29.5.2000)

150. - Devlet Mezarlığı Dışında Defnedilen Bazı Devlet Bütöüklerinin Mezarları Hakkında Kanun Tasarısı ile Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Erzurum Milletvekili İsmail Köse ve Konya Milletvekili Ömer İzgi ile 7 Arkadaşının, Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/559, 2/250, 2/360) (S. Sayısı: 435) (Dağıtma tarihi: 30.5.2000)

151. - İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/465) (S. Sayısı: 439) (Dağıtma tarihi: 5.6.2000)

152. - Diyarbakır Milletvekili Ömer Vehbi Hatipoğlu'nun, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/443) (S. Sayısı: 441) (Dağıtma tarihi: 5.6.2000)

153. - İçel Milletvekili Hidayet Kılıp'ın, Belediyelerin Faiz Borçlarının Affı Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/427) (S. Sayısı: 460) (Dağıtma tarihi: 7.6.2000)

154. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Telekomünikasyon Birliği Genel Sekreteri Arasında Radyokomünikasyon Meclisi ve Dünya Radyokomünikasyon Konferansı ile Radyokomünikasyon Sektörü ile İlgili Diğer Toplantıların Düzenlenmesi, Gerçekleştirilmesi ve Giderlerinin Karşılanmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/661) (S. Sayısı: 454) (Dağıtma tarihi: 8.6.2000)

155. X - Türkiye Cumhuriyeti ile Türkmenistan Cumhuriyeti Hükümetleri Arasında Ankara ve Aşka-bad'da Diplomatik Temsilciliklerin Yerleşimine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/666) (S. Sayısı: 455) (Dağıtma tarihi: 8.6.2000)

156. - Memleket İçi Düşmana Karşı Silahlı Müdafaa Mükellefiyeti Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Millî Savunma Komisyonları Raporları (1/581) (S. Sayısı: 482) (Dağıtma tarihi: 12.6.2000)

157. - Nevşehir Milletvekilleri Mükremin Taşkın ve İsmail Çevik'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/424) (S. Sayısı: 486) (Dağıtma tarihi: 14.6.2000)

8 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

158. - Bolu Milletvekili Mustafa Karşoğlu'nun, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/447) (S. Sayısı : 487) (Dağıtma tarihi: 14.6.2000)

159. X - Türkiye Cumhuriyeti ile Hindistan Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve İşleri Komisyonları Raporları (1/671) (S. Sayısı : 489) (Dağıtma tarihi: 19.6.2000)

160. - İzmir Milletvekilleri Suha Tanık ve İşlay Saygı'nın, İzmir İlinde Uzundere Adı ile Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/365) (S. Sayısı : 498) (Dağıtma tarihi : 19.6.2000)

161. - Amasya Milletvekili Ahmet İyimaya'nın, 24.2.1983 Tarih ve 2802 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi ile Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve Bursa Milletvekili Ali Arabacı'nın, Aynı Mahiyeteki Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/433, 2/500) (S. Sayısı : 493) (Dağıtma tarihi : 21.6.2000)

162. - Maden Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/669) (S. Sayısı : 492) (Dağıtma tarihi : 22.6.2000)

163. - Kahramanmaraş Milletvekili Avni Doğan ve 41 Arkadaşının, Elbistan Adı ile Bir İl ve Üç İlçe (Tanır, Çardak, Arıtış) Kurulmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/428) (S. Sayısı : 499) (Dağıtma tarihi : 22.6.2000)

164. X - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Çalışma Örgütü Arasında Uluslararası Çalışma Örgütü'nün Ankara'daki Ofisi İçin Yer Tahsisine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve İşleri Komisyonları Raporları (1/579) (S. Sayısı : 500) (Dağıtma tarihi : 22.6.2000)

165. - Öğretmen ve Eğitim Uzmanı Yetiştiren Yükseköğretim Kurumlarında Parasız Yatılı veya Burslu Öğrenci Okutma ve Bunlara Yapılacak Sosyal Yardımlara İlişkin Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonları Raporları (1/685) (S. Sayısı : 505) (Dağıtma tarihi : 22.6.2000)

166. X - Türkiye Cumhuriyeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Hükümetleri Arasında Ankara ve Duşanbe'de Diplomatik Temsilciliklerinin Yerleşimine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve İşleri Komisyonu Raporu (1/683) (S. Sayısı : 512) (Dağıtma tarihi : 27.6.2000)

167. X - Karadeniz Ekonomik İşbirliği Ülkeleri Hükümetleri Arasında Doğal ve İnsanlardan Kaynaklanan Afetlerde Acil Yardım ve Acil Müdahale Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve İşleri Komisyonları Raporları (1/681) (S. Sayısı : 513) (Dağıtma tarihi : 27.6.2000)

168. - Devlet İhale Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İşleri Komisyonu Raporu (1/564) (S. Sayısı : 522) (Dağıtma tarihi : 28.6.2000)

169. - Adıyaman Milletvekili Hasari Güler'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Adana Milletvekili Ali Gören'in, İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/423) (S. Sayısı : 443'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

170. - Nevşehir Milletvekili İsmail Çevik'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Adana Milletvekili Ali Gören'in, İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/424) (S. Sayısı : 444'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

171. - Bingöl Milletvekili Mahfuz Güler'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Bursa Milletvekili Ali Arabacı ve İki Arkadaşının, İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazları (3/425) (S. Sayısı : 445'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

172. - Kastamonu Milletvekili M. Hadi Dilekçi'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Adana Milletvekili Ali Gören ve Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazları (3/460) (S. Sayısı : 450'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

173. - Aydın Milletvekili Sema Pişkinsüt'ün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Adana Milletvekili Ali Gören'in, İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/462) (S. Sayısı : 452'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

174. - Kır Bekçileri Hakkında Kanunun Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İşleri Komisyonu Raporu (1/711) (S. Sayısı : 521) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

175. – Avda ve Sporda Kullanılan Tüfekler, Nişan Tabancaları ve Av Bıçaklarının Yapımı, Alımı, Satımı ve Bulundurulmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/420) (S. Sayısı : 524) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

176. – Balıkesir Milletvekili İlyas Yılmazyıldız'ın, Devlet Memurları Kanununa Ek Geçici Maddeler Eklennesine Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/314) (S. Sayısı : 525) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

177. – Ankara Milletvekili Ali Işıklar ve 29 Arkadaşının, Kamu Görevlileri Sendikaları Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/423) (S. Sayısı : 526) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

178. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/665) (S. Sayısı : 528) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

179. – Trabzon Milletvekili Nail Çelebi'nin, Kamulaştırma Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (2/251) (S. Sayısı : 534) (Dağıtma tarihi : 1.10.2000)

180. – İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/509) (S. Sayısı : 468'e 1 inci ek) (Dağıtma tarihi : 13.10.2000)

181. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransa Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/688) (S. Sayısı : 535) (Dağıtma tarihi : 16.10.2000)

182. – İzmir Milletvekilleri Suha Tanık ve Işılay Saygın'ın, İzmir İlinde Karabağlar Adı ile Yeni Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergeleri (2/366) (S. Sayısı : 538) (Dağıtma tarihi : 15.11.2000)

183. – 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 125 inci Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile 22 Ocak 1990 Tarihli 399 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/427, 1/426) (S. Sayısı : 540) (Dağıtma tarihi : 17.11.2000)

184. – Balıkesir Milletvekilleri İlyas Yılmazyıldız'ın, Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Yasasının Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/306) (S. Sayısı : 542) (Dağıtma tarihi : 20.11.2000)

185. – Çorum Milletvekilleri Melek Denli Karaca ve Vahit Kayırcı'nın, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/260) (S. Sayısı : 541) (Dağıtma tarihi : 21.11.2000)

186. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna ve Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Ankara ve Saraybosna'da Diplomatik Temsilciliklerinin Yerleşimine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/653) (S. Sayısı : 548) (Dağıtma tarihi : 24.11.2000)

187. X – Türkiye Cumhuriyeti ile Moğolistan Arasında Hukuki, Ticari ve Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/735) (S. Sayısı : 550) (Dağıtma tarihi : 27.11.2000)

188. – Yozgat Milletvekili İlyas Arslan ve 20 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Madde Eklennesine Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/11) (S. Sayısı : 556) (Dağıtma tarihi : 29.11.2000)

189. – Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Anayasa Komisyonu Raporu (1/777) (S. Sayısı : 557) (Dağıtma tarihi : 29.11.2000)

190. – Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün'ün, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/429) (S. Sayısı : 560) (Dağıtma tarihi : 5.12.2000)

8 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

191. - Bolu Milletvekili Necmi Hoşver'in, Olağanüstü Hal Bölgesinde ve Kalkınmada Öncelikli Yörelerde İstihdam Yararatılması ve Yatırımların Teşvik Edilmesi ile 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 2 nci Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/444) (S. Sayısı : 561) (Dağıtma tarihi : 5.12.2000)

192. - Çanakkale Milletvekili Nevfel Şahin ve 5 Arkadaşının, Kamuda Çalışan Mühendis, Mimar, Şehir ve Bölge Plancısı ve Ekonomistlerin Maaş ve Tazminatlar ile Diğer Sosyal ve Ekonomik Haklarının İyileştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/470) (S. Sayısı : 562) (Dağıtma tarihi : 5.12.2000)

193. - Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Erzurum Milletvekili İsmail Köse'nin, 3201 Sayılı Emniyet Teşkilatı Kanununa Bir Ek Madde İlave Edilmesine Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/217) (S. Sayısı: 569) (Dağıtma tarihi: 8.1.2001)

194. - Tokat Milletvekili Reşat Doğru'nun, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin Değiştirilerek Kabulüne Dair 28.3.1983 Tarih ve 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelere Ek ve Geçici Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/499) (S. Sayısı: 570) (Dağıtma tarihi: 8.1.2001)

195. - Bursa Milletvekili Ali Arabacı'nın, İdari Yargılama Usulü Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/337) (S. Sayısı: 573) (Dağıtma tarihi: 17.1.2001)

196. - Çanakkale Milletvekili Nevfel Şahin ve 9 Arkadaşının, Küçük Esnaf ve Sanatkarlar ile Orta Boy İşletmelerin, Bazı Borç Faizlerinin Sınırlanmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/490) (S. Sayısı: 574) (Dağıtma tarihi: 17.1.2001)

197. - Karabük Milletvekili Mustafa Eren'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/506) (S. Sayısı: 575) (Dağıtma tarihi: 17.1.2001)

198. - Demokratik Sol Parti Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Bülent Ecevit, Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Osmaniye Milletvekili Devlet Bahçeli, Anavatan Partisi Genel Başkanı Rize Milletvekili Mesut Yılmaz ile 216 Milletvekilinin; Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/636) (S. Sayısı : 585) (Dağıtma Tarihi : 22.1.2001)

199. - Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanunu ile Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/602) (S. Sayısı : 590) (Dağıtma tarihi : 25.1.2001)

200. - Balıkesir Milletvekili İlyas Yılmazyıldız'ın, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunda Değişiklik Yapılması, Balıkesir Üniversitesi Bütnyesinde Tıp, Eczacılık, Dişçilik, Güzel Sanatlar, Savaştepe Eğitim, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültelerinin Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/313) (S. Sayısı: 581) (Dağıtma tarihi: 29.1.2001)

201. - Çankırı Milletvekili İrfan Keleş ve 23 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/446) (S. Sayısı: 582) (Dağıtma tarihi: 29.1.2001)

202. - Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Erzurum Milletvekili İsmail Köse'nin, Küçük Çiftçilerin T.C. Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerine Olan Borç Faizlerinin Bir Bölümünün Affı, İcra Takip İşlemlerinin Durdurulması ve Yeni Bir Ödeme Planına Bağlanmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/468) (S. Sayısı: 583) (Dağıtma tarihi: 29.1.2001)

203. - Savunma Sanayii Güvenliği Kanunu Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/383) (S. Sayısı: 589) (Dağıtma tarihi: 29.1.2001)

204. - Türk Polis Teşkilatını Güçlendirme Vakfı Kanunu Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/803) (S. Sayısı: 594) (Dağıtma tarihi: 29.1.2001)

205. - İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/804) (S. Sayısı : 595) (Dağıtma tarihi : 29.1.2001)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

206. – At Yarışları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Tarım,Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu (1/747) (S. Sayısı : 598) (Dağıtma tarihi : 6.2.2001)

207. – Giresun Milletvekili Turhan Alçelik'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/14) (S. Sayısı : 600) (Dağıtma tarihi : 9.2.2001)

208. – Kırıkkale Milletvekili Hacı Filiz'in Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/236) (S. Sayısı : 601) (Dağıtma tarihi : 9.2.2001)

209. – Bayburt Milletvekili Suat Pamukçu ve 15 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/37) (S. Sayısı: 604) (Dağıtma tarihi: 12.2.2001)

210. – Adıyaman Milletvekili Dengir Fırat ve 5 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/393) (S. Sayısı: 605) (Dağıtma tarihi: 12.2.2001)

211. – Manisa Milletvekili Ekrem Pakdemirli ve 9 Arkadaşının, Devlet Güvenlik Mahkemelerinin Kuruluş ve Yargılama Usulleri Hakkındaki Kanunun İki Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/226) (S. Sayısı : 611) (Dağıtma tarihi : 20.2.2001)

212. – İpel Milletvekilleri Edip Özgenç, Akif Serin ve Turhan Güven'in, 20.5.1933 Tarih ve 2197 Sayılı Kanunun 1 inci Maddesine Yeralan İpel Adının Mersin olarak Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/332) (S. Sayısı : 612) (Dağıtma tarihi : 20.2.2001)

213. – Ankara Milletvekili Uluç Gürkan ve 37 Arkadaşının, 2809 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/422) (S. Sayısı : 613) (Dağıtma tarihi : 20.2.2001)

214. X – Ahvali Şahsiye Cüzdanlarının Tanınmasına ve Güncelleştirilmesine İlişkin Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/799) (S. Sayısı : 618) (Dağıtma tarihi : 23.2.2001)

215. X – Eşyanın Sınırlardaki Kontrollerinin Uyumlaştırılmasına İlişkin Uluslararası Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/766) (S. Sayısı : 614) (Dağıtma tarihi : 26.2.2001)

216. – Giresun Milletvekili Rasim Zaimoğlu'nun, Şebinkarahisar Adı ile Yeni Bir İl Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/48) (S. Sayısı: 620) (Dağıtma tarihi: 27.2.2001)

217. – Kastamonu Milletvekili M. Hadi Dilekçi'nin, İğdir Adıyla Bir İlçe Kurulmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/305) (S. Sayısı: 621) (Dağıtma tarihi: 27.2.2001)

218. – Tokat Milletvekilleri Reşat Doğru ve Lütfi Ceylan'ın, Kuzey Anadolu Fay Zonu Üzerinde Bulunan Yerleşim Alanlarında Depreme Karşı Alınması Gereken Tedbirler Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/580) (S. Sayısı: 622) (Dağıtma tarihi: 27.2.2001)

219. – Uzman Jandarma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/810) (S. Sayısı : 625) (Dağıtma tarihi : 1.3.2001)

220. X – Türkiye Cumhuriyeti ile Çek Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/802) (S. Sayısı : 624) (Dağıtma tarihi : 12.3.2001)

8 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

221. - Yozgat Milletvekilleri Şuayip Üşenmez, Mesut Türker ve Ahmet Erol Ersoy ile 13 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/256) (S. Sayısı : 627) (Dağıtma tarihi : 20.3.2001)

222. - Manisa Milletvekili Ekrem Pakdemirli'nin, 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun Geçici 41 inci Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/443) (S. Sayısı : 628) (Dağıtma tarihi : 20.3.2001)

223. - Türk Ceza Kanunu, Cezaların İnfazı Hakkında Kanun ve Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile İzmir Milletvekili İshay Saygın'ın Türk Ceza Kanunu ile Cezaların İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekilleri Ankara Milletvekili Saffet Arkan Bedük, İçel Milletvekili Turhan Güven ve Sakarya Milletvekili Nevzat Ercan'ın Türk Ceza Kanununun 455 inci Maddesine İki Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Teklifi, Bursa Milletvekili Ali Arabacı ve 5 Arkadaşının Türk Ceza Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi, Bursa Milletvekili Ali Arabacı ve 5 Arkadaşının Karayolları Trafik Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Erol Al'ın Türk Ceza Kanunu ve Karayolları Trafik Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (1/796, 2/341, 2/559, 2/562, 2/563, 2/686) (S. Sayısı : 629) (Dağıtma tarihi: 20.3.2001)

224. - Ankara Milletvekili Şevket Bülent Yahniçi'nin, 5680 Sayılı Basın Kanununa İki Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/589) (S. Sayısı : 630) (Dağıtma tarihi : 20.3.2001)

225. - Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Kaya ve 12 Arkadaşının, 5 İlçe (Tanır, Arıtış, Çobulhan, Büyükyapalak, Büyüktatlı) ve Elbistan'ın Adıyla Bir İl Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/608) (S. Sayısı : 631) (Dağıtma tarihi: 20.3.2001)

226. - Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Arkan Bedük'ün, Bir İlçe (Bahçelievler) Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/277) (S. Sayısı : 632) (Dağıtma tarihi : 27.3.2001)

227. - Ankara Milletvekili Uluç Gürkan'ın, Ankara İline Bağlı Olarak Batıkent Adıyla Bir İlçe Kurulmasına İlişkin Yasa Önerisi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/524) (S. Sayısı : 633) (Dağıtma tarihi : 27.3.2001)

228. - Balıkesir Milletvekili Aydın Gökmen'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/633) (S. Sayısı : 634) (Dağıtma tarihi : 27.3.2001)

229. - Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Arkan Bedük'ün, Bir İlçe (Ümitköy) Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/116) (S. Sayısı : 641) (Dağıtma tarihi : 10.4.2001)

230. - Ankara Milletvekili Uluç Gürkan'ın, Ankara İline Bağlı Olarak Bilimkent Adıyla Bir İlçe Kurulmasına İlişkin Yasa Önerisi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/525) (S. Sayısı : 642) (Dağıtma tarihi : 10.4.2001)

231. - Uzman Erbaş Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/822) (S. Sayısı : 645) (Dağıtma tarihi : 12.4.2001)

232. - İzmir Milletvekili Suha Tanık'ın, İzmir İlinde Mordoğan Adıyla Yeni Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/374) (S. Sayısı : 648) (Dağıtma tarihi : 16.4.2001)

233. - Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün'ün, Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/588) (S. Sayısı : 649) (Dağıtma tarihi : 16.4.2001)

8 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

234. - Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Güneş'in, Sulama Alanlarında Arazi Düzenlemesine Dair Tarım Reformu Kanunu ile Olağanüstü Hal Bölgesinde ve Kalkınmada Öncelikli Yörelere İstihdam Yaratılması ve Yatırımların Teşvik Edilmesi ile 193 Sayılı Gelif Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İhtizüğüün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/623) (S. Sayısı : 650) (Dağıtma tarihi : 16.4.2001)

235. - Aydın Milletvekilleri Bekir Ongun ile Ali Uzunırmak'ın, Bir İlçe (Umurlu) Kurulmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İhtizüğüün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/282) (S. Sayısı : 656) (Dağıtma tarihi : 25.4.2001)

236. - Bayburt Milletvekili Şaban Kardeş ve 8 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında 2809 Sayılı Kanuna Ek ve Geçici Maddeler Eklennesi ve 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükümünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İhtizüğüün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/523) (S. Sayısı : 657) (Dağıtma tarihi : 25.4.2001)

237. - Ankara Milletvekili Uluç Gürkan'ın, Ankara İline Bağlı Olarak Çayırhan Adıyla Bir İlçe Kurulmasına İlişkin Yasa Önerisi ve İhtizüğüün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/568) (S. Sayısı : 658) (Dağıtma tarihi : 25.4.2001)

238. X - Ozon Tabakasını İncelten Maddelere Dair Montreal Protokolü Değişikliğinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/827) (S. Sayısı : 659) (Dağıtma tarihi : 1.5.2001)

239. X - Türkiye Cumhuriyeti ile Ukrayna Arasında Hukukî Konularda Adli Yardımlaşma ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/829) (S. Sayısı : 660) (Dağıtma tarihi : 1.5.2001)

240. - Kırşehir Milletvekili Ramazan Mirzaoğlu ve 3 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükümünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İhtizüğüün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/233) (S. Sayısı : 661) (Dağıtma tarihi : 1.5.2001)

241. - Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İki İlçe (Uluçmar, Payas) ve Bir İl (İskenderun) Kurulmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İhtizüğüün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/476) (S. Sayısı : 662) (Dağıtma tarihi : 1.5.2001)

242. - İcel Milletvekili İstemihan Talay ve 11 Arkadaşının, Üç İlçe (Yenice, Gülek, Huzurkent) ve Bir İl (Tarsus) Kurulması ile 190 Sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İhtizüğüün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önerge (2/545) (S. Sayısı : 663) (Dağıtma tarihi : 1.5.2001)

243. - Adıyaman Milletvekili Mahmut Göksu ve 41 arkadaşının, Fransa'nın Cezayir'de Yaptığı Soykırım Hakkında Kanun Teklifi; İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın, Fransa'nın Gerçekleştirdiği Mezalimler ve Soykırımların Tanınması Hakkında Kanun Teklifi; Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri İzmir Milletvekili Oktay Vural, Erzurum Milletvekili İsmail Köse ile Hatay Milletvekili Mehmet Şandır'ın, Türkiye Cumhuriyeti Aleyhine Çalışma Yapan Üketerelere Uygulanacak Yaptırımlara Dair Kanun Teklifi ve Eskişehir Milletvekili Mail Büyükkerman'ın, Fransa'nın Cezayir'de Yaptığı Soykırım Hakkında Kanun Teklifi ve Dışişleri ve İçişleri Komisyonları Raporları (2/669, 2/671, 2/672, 2/673) (S. Sayısı : 665) (Dağıtma tarihi : 2.5.2001)

244. X - Ev Hayvanlarının Korunmasına Dair Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Çevre ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/613) (S. Sayısı : 668) (Dağıtma tarihi : 9.5.2001)

245. - Aydın Milletvekilleri Bekir Ongun ve Ali Uzunırmak'ın, Bir İlçe (Atça) Kurulmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İhtizüğüün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/285) (S. Sayısı : 672) (Dağıtma tarihi : 11.5.2001)

246. - Ankara Milletvekili Şevket Bülent Yahniç'i'nin, 18 Mart Günü'nün Şehitler Günü Olarak İlan Edilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İhtizüğüün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/491) (S. Sayısı : 673) (Dağıtma tarihi : 11.5.2001)

247. - Manisa Milletvekili Ekrem Pakdemirli'nin, Askerlik Kanununa Bir Geçici Madde Eklennesi Hakkında Kanun Teklifi ve İhtizüğüün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/641) (S. Sayısı : 674) (Dağıtma tarihi : 11.5.2001)

8 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

248. X - Türkiye'nin MATRA Programına Katılmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/840) (S. Sayısı : 680) (Dağıtma tarihi : 23.5.2001)

249. X - Uluslararası Ticari İşlemlerde Yabancı Kamu Görevlilerine Rüşvet Verilmesinin Önlenmesi İçin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/773) (S. Sayısı : 684) (Dağıtma tarihi : 25.5.2001)

250. - Nüfus Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/852) (S. Sayısı 686) (Dağıtma tarihi : 28.5.2001)

251. - Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/848) (S. Sayısı 689) (Dağıtma tarihi : 28.5.2001)

252. - Sivas Milletvekili Musa Demirci ve 14 Arkadaşının, Susehri İli'nin Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/27) (S. Sayısı: 691) (Dağıtma tarihi : 31.5.2001)

253. X - Türkiye Cumhuriyeti ile İtalya Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/855) (S. Sayısı: 692) (Dağıtma tarihi : 31.5.2001)

254. - Tekirdağ Milletvekili Nihan İlgin'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/612) (S. Sayısı: 693) (Dağıtma tarihi : 31.5.2001)

255. - İçel Milletvekili Ali Er'in, 2924 Sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi Hakkındaki Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/658) (S. Sayısı: 694) (Dağıtma tarihi: 31.5.2001)

256. - Aydın Milletvekilleri Bekir Ongun ile Ali Uzunırmak'ın, Bir İlçe Kurulmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önerge (2/284) (S. Sayısı: 699) (Dağıtma tarihi: 7.6.2001)

257. - Adana Milletvekilleri M. Halit Dağlı, Musa Öztürk ve Ali Halaman'ın, Bir İl Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/495) (S. Sayısı: 700) (Dağıtma tarihi: 7.6.2001)

258. - Ordu Milletvekili Sefer Koçak ve 10 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/565) (S. Sayısı: 701) (Dağıtma tarihi: 7.6.2001)

259. X - Türkiye Cumhuriyeti ile Amerika Birleşik Devletleri Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Kullanımına İlişkin İşbirliği Anlaşması ve Eki Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/830) (S. Sayısı : 703) (Dağıtma tarihi : 11.6.2001)

260. - Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Arkan Bedük'ün, Bir İlçe (Batıkent) Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/115) (S. Sayısı : 704) (Dağıtma tarihi : 12.6.2001)

261. - Sivas Milletvekili Musa Demirci ve 16 Arkadaşının, Tarımsal Alt Yapı ve Sulama Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/351) (S. Sayısı : 705) (Dağıtma tarihi : 12.6.2001)

262. - Tokat Milletvekilleri H. Hüseyin Balak, Lütfi Ceylan ve Reşat Doğru'nun, Bir İlçe (Hasanşeyh) Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/593) (S. Sayısı : 706) (Dağıtma tarihi : 12.6.2001)

263. X - Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesinin Biyogüvenlik Kartagena Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/831) (S. Sayısı : 709) (Dağıtma tarihi : 13.6.2001)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

264. X – Avrupa Çevre Ajansına ve Avrupa Bilgi ve Gözlem Ağına Türkiye Cumhuriyetinin Katılımı ile İlgili Olarak Avrupa Topluluğu ve Türkiye Cumhuriyeti Arasında Yapılan Anlaşmanın Kabul Edilmesi ile İlgili Müzakerelerin Nihai Senedinin ve Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Topluluğu Arasında Türkiye Cumhuriyetinin Avrupa Çevre Ajansı ve Avrupa Bilgi ve Gözlem Ağına Katılımı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre, Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/805) (S. Sayısı : 715) (Dağıtma tarihi : 18.6.2001)

265. X – Avrupa Peyzaj Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/853) (S. Sayısı : 716) (Dağıtma tarihi : 18.6.2001)

266. – Aydın Milletvekilleri Bekir Ongun ve Ali Uzumrık'ın, Bir İlçe (Ortaklar) Kurulmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/283) (S. Sayısı : 717) (Dağıtma tarihi : 18.6.2001)

267. – Balıkesir Milletvekili Aydın Gökmen'in, Balıkesir İlinde Büyükşehir Belediyesi Kuruluşu Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/519) (S. Sayısı : 718) (Dağıtma tarihi : 18.6.2001)

268. X – Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan arasında Ortak Sınırın Anti-Personel Mayınlardan Arındırılması ve Bunların Gelecekte Sınır Koruma Amacıyla Kullanılmaması İçin Bir İkili Rejim Tesisi Edilmesi Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/867) (S. Sayısı : 725) (Dağıtma tarihi : 28.6.2001)

269. X – Türkiye Cumhuriyeti ve Slovak Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/868) (S. Sayısı : 726) (Dağıtma tarihi : 28.6.2001)

270. X – 1990 Tarihli Petrol Kirliliğine Karşı Hazırlıklı Olma, Müdahale ve İşbirliği ile İlgili Uluslararası Sözleşme ve Eklerine Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/871) (S. Sayısı : 727) (Dağıtma tarihi : 1.10.2001)

271. X – Türkiye Cumhuriyeti ve Portekiz Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/872) (S. Sayısı : 736) (Dağıtma tarihi : 1.10.2001)

272. – Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair 27.6.2001 Tarihli ve 4696 Sayılı Kanun ve Anayasanın 89 uncu Maddesi Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi ve Adalet Komisyonu Raporu (1/887) (S. Sayısı : 740) (Dağıtma tarihi : 15.10.2001)

273. X – Başbakanlık Basımevi Döner Sermaye İşletmesi Kuruluşu Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/891) (S. Sayısı : 741) (Dağıtma tarihi : 15.10.2001)

274. – Sivas Milletvekili Abdüllatif Şener ve 4 Arkadaşının, Alaçahan Adıyla Bir İlçe Kurulmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önerge (2/167) (S. Sayısı: 742) (Dağıtma tarihi: 23.10.2001)

275. – Bursa Milletvekili Ali Arabacı'nın, Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/600) (S. Sayısı: 743) (Dağıtma tarihi: 23.10.2001)

276. – Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya ve 32 Arkadaşının, 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye Bağlı Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önerge (2/614) (S. Sayısı: 744) (Dağıtma tarihi: 23.10.2001)

277. – Oyun Yerleri ile Oyun Alet ve Makineleri Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/762) (S. Sayısı : 745) (Dağıtma tarihi : 25.10.2001)

278. – Milli Savunma Bakanlığı ile Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanlıklarına Bağlı Kurumlarda Döner Sermaye Teşkilî ve İşletilmesine İlişkin Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Milli Savunma ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/812) (S. Sayısı : 746) (Dağıtma tarihi : 25.10.2001)

279. – İzmir Milletvekili Güler Aslan ve 6 Arkadaşının, İzmir İlinde Uzundere Adı ile Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önerge (2/553) (S. Sayısı: 748) (Dağıtma tarihi: 30.10.2001)

8 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

280. - Osmaniye Milletvekili Şükrü Ünal'ın, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/682) (S. Sayısı: 749) (Dağıtma tarihi: 30.10.2001)

281. - Sahil Güvenlik Komutanlığı Kanunu, Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu ile Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Millî Savunma Komisyonları Raporları (1/864) (S. Sayısı: 750) (Dağıtma tarihi: 1.11.2001)

282. - Ardahan Milletvekili Saffet Kaya'nın, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/670) (S. Sayısı: 751) (Dağıtma tarihi: 5.11.2001)

283. - Osmaniye Milletvekili Birol Büyükköztürk ve 35 Arkadaşının, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önerge (2/689) (S. Sayısı: 752) (Dağıtma tarihi: 5.11.2001)

284. - Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/862) (S. Sayısı: 756) (Dağıtma tarihi: 8.11.2001)

285. - Türk Silahlı Kuvvetleri Hasta Beslenmesi Kanunu Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Millî Savunma Komisyonları Raporları (1/863) (S. Sayısı: 757) (Dağıtma tarihi: 12.11.2001)

286. - Amasya Milletvekili Gönül Saray Alphan'ın, Esnaf ve Küçük Sanatkarlar Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (2/571) (S. Sayısı: 765) (Dağıtma tarihi: 12.11.2001)

287. X - Kadınlara Karşı Her Türü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesine İlişkin İhtiyari Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/896) (S. Sayısı: 759) (Dağıtma tarihi: 13.11.2001)

288. X - Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı Statüsünün Bazı Maddelerinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/916) (S. Sayısı: 760) (Dağıtma tarihi: 13.11.2001)

289. X - Türkiye-Efta Ortak Komitesinin 2000 Yılına Ait 4 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/919) (S. Sayısı: 761) (Dağıtma tarihi: 13.11.2001)

290. - Bartın Milletvekili Zeki Çakan'ın, Bartın İlinde Kozcağız ve Kumluca Adları ile İki İlçe Kurulmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/21) (S. Sayısı: 762) (Dağıtma tarihi: 13.11.2001)

291. - Kastamonu Milletvekilleri Murat Başesgioğlu, M. Hadi Dilekçi ile Mehmet Serdaroğlu'nun, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/508) (S. Sayısı: 763) (Dağıtma tarihi: 13.11.2001)

292. - Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Ankan Bedük'un, Bir İlçe (Pursaklar) Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/526) (S. Sayısı: 764) (Dağıtma tarihi: 13.11.2001)

293. X - Her Türü İrk Ayrımcılığının Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Uluslararası Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/913) (S. Sayısı: 770) (Dağıtma tarihi: 26.11.2001)

294. X - Dünya Posta Birliği Kuruluş Yasasına Altıncı Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/926) (S. Sayısı: 771) (Dağıtma tarihi: 26.11.2001)

295. X - Biyoloji ve Tıbbın Uygulanması Bakımından İnsan Hakları ve İnsan Haysiyetinin Korunması Sözleşmesi, İnsan Hakları ve Biyotıp Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/915) (S. Sayısı: 772) (Dağıtma tarihi: 26.11.2001)

296. - Türk Ceza Kanunu ile Hapishane ve Tevkifhanelerin İdaresi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/928) (S. Sayısı: 775) (Dağıtma tarihi: 26.11.2001)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

297. X – Uydular Aracılığı ile Haberleşme Uluslararası Teşkilatı (INTELSAT) Anlaşmasının ve İşletme Anlaşmasında Yapılan Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/877) (S. Sayısı : 776) (Dağıtma tarihi : 30.11.2001)

298. – Özürlüler Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonları Raporları (1/907) (S. Sayısı : 778) (Dağıtma tarihi : 3.12.2001)

299. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret, Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/909) (S. Sayısı : 781) (Dağıtma tarihi : 3.12.2001)

300. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yugoslavya Federal Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/881) (S. Sayısı : 779) (Dağıtma tarihi : 5.12.2001)

301. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/924) (S. Sayısı : 782) (Dağıtma tarihi : 5.12.2001)

302. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gabon Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Genel Ticari, Ekonomik, Kültürel ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/910) (S. Sayısı: 783) (Dağıtma tarihi: 10.12.2001)

303. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret, Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/918) (S. Sayısı: 784) (Dağıtma tarihi: 10.12.2001)

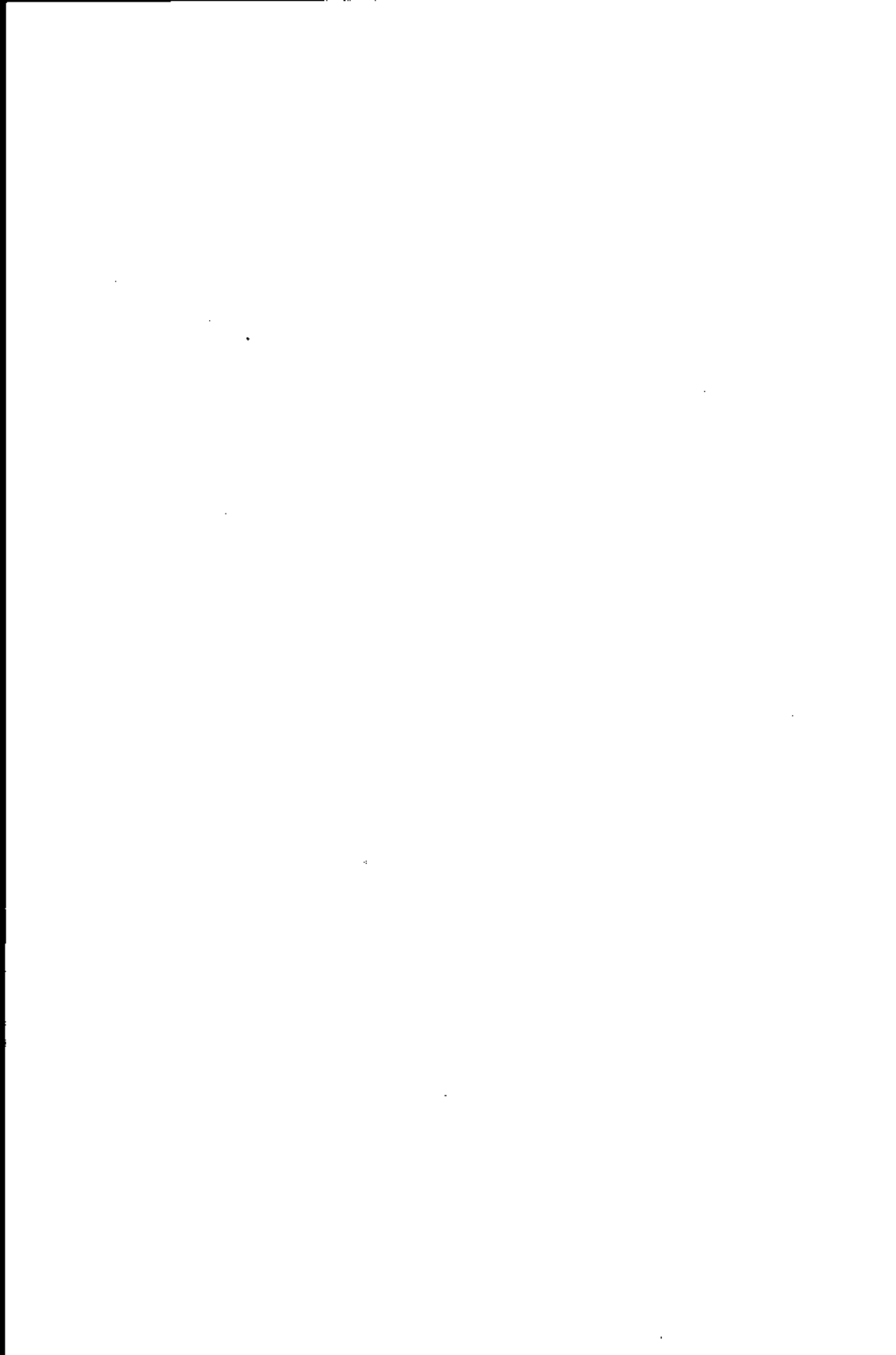
304. – Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri ve Personeli Eğitim Merkezleri Kanunu Tasarısı ve Adalet ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/744) (S. Sayısı: 786) (Dağıtma tarihi: 19.12.2001)

305. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kosta Rika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/925) (S. Sayısı: 787) (Dağıtma tarihi: 19.12.2001)

306. X – Çocuk Haklarına Dair Sözleşmeye Ek Çocukların Silahlı Çatışmalara Dahil Olmaları Konusundaki İhtiyari Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/894) (S. Sayısı : 796) (Dağıtma tarihi : 7.1.2002)

307. X – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti Arasında Karşılıklı Kalite Güvence Hizmetlerine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/929) (S. Sayısı : 797) (Dağıtma tarihi : 7.1.2002)

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 792)

Malî Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/938)

T.C.

Başbakanlık

21.12.2001

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-396/5895

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 11.12.2001 tarihinde kararlaştırılan "Malî Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit

Başbakan

GENEL GEREKÇE

2001 yılında yaşanan ekonomik kriz, üretici kesimi ciddi sıkıntılara sokmuş, imalattan sanayiye, tarımdan inşaata, ekonominin yaratıcı ve bütünleyici unsuru olan tüm sektörler darboğaza girmiş, üretim ve istihdamda daralmalar başlamış, sonuçta ivedi ve o ölçüde de ciddi önlem ve kararların alınması zorunlu hale gelmiştir.

Ekonomik kriz şartları kredi kullanan reel sektör firmalarını olduğu kadar tüm sektörleri ve bu arada bankacılık sektörünü de derinden etkilemiş, krizden etkilenen kredi borçlularının taahhütlerini yerine getirememesi ve senet protestolarının rekor rakamlara ulaşması neticesinde sorunlu kredilerin hacminde önemli bir artış meydana gelmiştir. Nitekim, Haziran 2000 itibariyle sektördeki tüm bankaların tasfiye olunacak kredi alacakları tutarı 2 katrilyon Türk lirası iken, Haziran 2001 itibariyle 5.7 katrilyon Türk lirasına ulaşmıştır. Diğer taraftan tasarrufların daha kısa vadelerde yoğunlaşması, banka bilançolarında aktif ve pasif arasında vade uyumsuzluklarına neden olmuştur.

Bu ekonomik kriz ortamında, gerek bankacılık sektörünün gerekse reel sektörün ortak sorunlarını çözümlayebilmeleri, ancak ekonomiye ciddi ölçüde katma değer yaratan fakat finansal darboğaz yaşayan üretici firmaların katma değer yaratmaya devam ederek malî kesime olan geri ödeme yükümlülüklerini yerine getirebilmelerine ve bu ise finansal yeniden yapılandırma programlarını içeren bir uzlaşma platformunun oluşturularak kriz nedeniyle büyük ölçüde kaybolmuş olan işletme sermayelerinin bankalarca kredilendirilmesine bağlıdır.

Söz konusu yeniden yapılandırma programının başarılması, reel sektörün kriz nedeniyle kaybettiği işletme sermayesinin temin edilmesi ve bunun sonucu olarak da üretim ve istihdamın gelişerek devam etmesi, kamu bankalarının bankacılık sektöründeki ağırlığı dikkate alındığında, bu programda özel bankalarla birlikte kamu bankaları da yer almadığı takdirde, mümkün görülmemektedir.

Tasarı ile, ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik durum nedeniyle finansal sıkıntılar yaşayan üretici firmaların, makul bir süreç içerisinde ve makul koşullarla, gerek katma değer yaratmaya devam etmeleri gerekse öngörülen süreç içerisinde mali kesime olan geri ödeme yükümlülüklerini yerine getirebilmeleri gayesiyle mali sektöre olan borçların yeniden yapılandırılması amaçlanmıştır.

Diğer taraftan, Tasarıda 15.11.2000 tarihli ve 4603 sayılı Kanunla yeniden yapılandırma sürecine giren bankalarda istihdam edilen personel hakkında uygulamada gereksinim duyulan bazı düzenlemelere de yer verilmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. - Ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik konjonktüre bağlı olarak, gerek üretim gerekse hizmetler sektöründe faaliyet gösteren firmalar yaşadıkları darboğaz nedeniyle çeşitli kesimlere olan yükümlülüklerini yerine getirememekte, buna bağlı olarak da ya küçülme yoluna gitmekte ya da ekonomik faaliyetlerini bütünüyle durdurmak zorunda kalmaktadır. Bu durum ise, ekonomik daralma sürecini hızlandırarak büyüme ve istihdam üzerinde son derece olumsuz bir etki yaratmaktadır.

Tasarı ile finansal darboğaz içinde bulunan, ancak mali sisteme olan borçlarının yeniden yapılandırılması yoluyla yaşaması olanak dahilinde olan firmalara, faaliyetlerini verimli bir şekilde sürdürebilecekleri bir ortamın sağlanması, bu şekilde ilgili firmaların ticari faaliyetlerinin genişlemesi ve ciddi ölçekte katma değer yaratan firmaların ekonomiye yeniden kazandırılması, kapasite kullanımı ve istihdamın artırılması amaçlanmaktadır.

Madde 2. - Madde ile, 4389 sayılı Bankalar Kanununa tâbi bankalar ve özel finans kurumları ile diğer mali kurumlar, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu ve Tasfiye Halinde Emlak Bankası Anonim Şirketinin mevcut alacaklarının, Türkiye Bankalar Birliği tarafından hazırlanacak bir Finansal Yeniden Yapılandırma Programı Çerçeve Anlaşması kapsamında ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından onaylandığı tarihten itibaren 3 yıl içinde finansal yeniden yapılandırma sözleşmesine bağlanmak şartıyla yenilenmesine, yeniden finanse edilerek yapılandırılmasına ve yeni bir itfa planına bağlanmasına olanak sağlanmaktadır.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun onayı ile işlerlik kazanacak olan Finansal Yeniden Yapılandırma Programı Çerçeve Anlaşması ile belirlenen esaslar dahilinde, mali kurumlara sorunlu hale gelmek üzere veya yeniden yapılandırılmadıkları takdirde sorunlu hale gelmesi muhtemel kredi borçları olan, gerekli destek verildiği takdirde katma değer yaratmaya devam edeceği düşünülen ve öngörülen süre içinde borçlarını geri ödeme kabiliyeti kazanacağına kanaat getirilen firmalara finansal yeniden yapılandırma programı uygulanacaktır. Programdan yararlanacak firmalara ilişkin kriterler Finansal Yeniden Yapılandırma Programı Çerçeve Anlaşması ile tespit edilecektir. Bu kriterler tespit edilirken, söz konusu firmaların başta aktif büyüklükleri olmak üzere, toplam yıllık ciroları, istihdam ettikleri personel sayısı ve toplam yıllık ihracat tutarları gibi unsurlar dikkate alınacaktır. Bankalar ve diğer mali kurumlar, Çerçeve Anlaşması ile belirlenen asgari unsurlar dahilinde borçluların durumunu değerlendirerek, her bir borçlu için ayrı ayrı imzalanacak finansal yeniden yapılandırma sözleşmeleri tanzim edecektir. Borçluların içinde bulunduğu finansman ihtiyacına bağlı olarak, bankaların ve diğer mali kurumların alacakları; vade ve ana para, faiz ödeme dönemlerine ilişkin şartlar aynı olmak üzere yenilenebileceği gibi, yeni bir itfa planına da bağlanabilecek veya bankaların kendi kaynaklarından ilave finansman sağlanabilecektir. Küçük ve orta boy işletmelerin özellikleri dikkate alınarak Finansal Yeniden Yapılandırma Programı Çerçeve Anlaşmasında bunlara ilişkin kriterler de ayrıca tespit edilecektir.

Ayrıca, madde ile, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi, hisseleri kısmen ya da tamamen Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna ait bankalar ve ilave kaynak sağlamamak kaydıyla Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu ile Tasfiye Halinde Emlak Bankası Anonim Şirketine Finansal Yeniden Yapılandırma Programı Çerçeve Anlaşmasına katılma hususunda yetki verilmiştir.

Diğer yandan, Finansal Yeniden Yapılandırma Programı Çerçeve Anlaşmasına taraf olan Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna kamu alacakları ile ilgili yasal düzenlemeler kapsamında tanınan önceliklerin ve tahsilat sürecinde getirilen ayrıcalıkların Çerçeve Anlaşması ile gerçekleştirilmek istenilen finansal yapılandırma programlarının uygulanmasında yaratacağı zorlukların önlenmesini teminen, Fon tarafından, Finansal Yeniden Yapılandırma Programı Çerçeve Anlaşmasına göre yenilenen, yeniden finanse edilerek yapılandırılan ya da yeni bir itfa planına bağlanan krediler ve diğer alacaklardan, 4389 sayılı Bankalar Kanununun 15 inci maddesinin (3) numaralı fıkrasına göre 6183 sayılı Âmme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine tâbi olanların, 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre tecil süresi ve teminat şartlarına bağlı olmaksızın tak-sitlendirilmesi ve tecil edilebilmesi mümkün kılınmıştır.

Madde 3. – Madde ile, Finansal Yeniden Yapılandırma Programı Çerçeve Anlaşması hükümleri kapsamında yapılacak finansal yeniden yapılandırma sözleşmeleri ve bu sözleşmeler kapsamında yapılacak işlemlerle ilgili bazı vergi istisnaları tanınmaktadır. Buna göre, Tasarı hükümleri çerçevesinde yeniden yapılandırma olmadığı takdirde zaten doğmayacak olan vergi yükümlülüklerinden kamunun fiili bir kaybı olmayacağı ve ilgililere ilave külfet getirilmemesi noktalarından hareketle sözleşme kapsamındaki işlemlere ilişkin olarak, 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu, 492 sayılı Harçlar Kanunu ve 6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu, 1318 sayılı Finansman Kanunu ile kaynak kullanımı destekleme fonuna yapılacak vergi ve kesintilerle ilgili istisnalar getirilmektedir.

Madde 4. – 4603 sayılı Kanun ile kamu bankalarının çağdaş bankacılığın ve uluslararası rekabetin gereklerine göre çalışmaları ve özelleştirmeye hazırlanmaları sağlanacak şekilde yeniden yapılandırılmaları amaçlanmış ve özel bankalarla rekabet içinde çalışan bu bankalar, kamu bankası olmaları nedeniyle tâbi oldukları mevzuat açısından diğer bankalara göre bazı kısıtlamalar altında faaliyet göstermek zorunda olduklarından, bu kısıtlamalar kaldırılarak sektördeki diğer bankalar gibi özel hukuk hükümlerine ve 4389 sayılı Bankalar Kanunu hükümlerine tâbi kılınmışlardır.

Bu çerçevede, bankalara atanan yönetim ve denetim kurulu üyelerinin temel görevi bankaların aktiflerini seyyal kılmak, pasif kalitesini yükseltmek ve bankaların reorganizasyonunu sağlayarak bu bankaları sūratle özelleştirmeye hazırlamak olarak belirlenmiştir. Aktiflerin seyyal kılınması ise müşteri kitlesi itibarıyla reel sektörden oluşan portföyün geliştirilerek sürdürülmesini gerektirmektedir.

Reel sektör firmalarının işletme sermayelerindeki erimenin durdurularak kaybedilen işletme sermayelerinin yeniden sağlanması ve olumsuzlukların diğer sektörlere sirayetinin önlenmesi amacıyla ekonomik krizin başlangıç tarihi olan 21.2.2001 tarihinden önce açılmış olan kredilerle (tasfiye olunacak alacaklar dahil) ancak kriz sonrası geri dönüş imkânı sınırlı hale gelen kredilerle ilgili olarak; kriz ortamında bankalardan beklenen bankacılık iş ve işlemlerinin normal koşullardaki bankacılık teamüllerine ve yönetmeliklerine uygun olamayacağı nazara alındığında ve bu işlemlerden bazılarının ileride banka bilançolarında bırakabileceği olumsuzluklar ve bunun doğuracağı sorumlulukları kısıtlamak için; T. C. Ziraat Bankası A. Ş. ve T. Halk Bankası A.Ş.'nin yönetim ve denetim kurulu üyeleri ile Tasfiye Halinde Emlak Bankası A.Ş.'nin yönetim, denetim ve tasfiye

kurulu tucyelerinin, kanunda belirtilen konularla ilgili olarak alacakları kararlar ve yapacakları işlemler ile ilgili tüm hukukî ve cezai sorumlulukları münhasıran kasıtlı ve/veya ağır kusurlu fiilleriyle sınırlı tutularak, bu fiilleriyle ilgili hukukî ve cezai sorumluluklarının aynı platformdaki özel sektör bankalarındaki eş görevli kişilerin tâbi olduğu hukuk kurallarına göre belirlenmesi gerekli görülmektedir.

Bunun yanı sıra, yapılan düzenleme ile, ekonomideki olumsuz gelişmeler nedeniyle ödeme gücünde, nakit akımında, bilanço ve özvarlık yapısında olumsuzluklarla karşı karşıya kalan reel sektör firmalarının faaliyetlerinin iyileştirilerek üretim ve istihdamın sürdürülmesine imkân sağlamak; tarım sektöründe ortaya çıkan olumsuz gelişmelerin gelecek yıllara sirayetini engellemek; bu sektörlerde anılan bankalarca açılmış olan kredilerin tahsil imkânını iyileştirmek; bu olumsuz gelişmelerin diğer sıhhatli firmalara sıçramasını önlemek amacıyla kamu bankalarının bu kredilerin borçlularıyla ayrı ayrı veya sektördeki diğer bankalarla birlikte yapılacak protokollerle finansal yeniden yapılandırma programını içeren uzlaşma platformunda aktif ve yapıcı bir rol üstlenerek yer almaları için, bu bankaların söz konusu sektörlerde açıkları ve kullandıkları kredileri yeniden yapılandırmak yani kredilerin vadelerini uzatmak, kredileri yenilemek, gerektiğinde mevcut kredi limitlerini artırarak ilave yeni kredi vermek, kredileri kısmen veya tamamen iştirak haline döndürmek, kredileri gerektiğinde teminatları ile birlikte tahsil amacıyla diğer kuruluşlara aynı, nakdî ya da tahsil şartlarına bağlı bir bedel karşılığı devir ve temlik etmek, ana para ve/veya faiz bonifikasyonu yapmak, kredileri tahsil amacıyla borçlu ya da üçüncü kişilere ait aynı değerler karşılığında kısmen ya da tamamen tasfiye etmek, diğer bankalarla birlikte hareket ederek protokoller yapmak gibi bu kredilerle ilgili her türlü bankacılık uygulamalarını yapmak amacıyla alacakları kararlar ve yapacakları işlemler ile ilgili olarak bankaların yönetim, denetim ve tasfiye kurulu tucyelerinin 4603 sayılı Kanununun 1 inci maddesine uygun olarak çalışabilmeleri hedeflenmiştir.

Madde 5. – Bankalar, özel finans kurumları ve diğer malî kurumların, sorunlu alacakları ile diğer varlıklarının satın alınması suretiyle, bu kurumların aktiflerine seyyaliyet kazandırmak ve sermaye yapılarını güçlendirmek amacıyla, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde de örnekleri bulunan aktif yönetim şirketi modelinin ülkemize de kazandırılması amaçlanmaktadır. Ayrıca, bu tür şirketlerin teşvik edilmesini teminen, bunlara belirli bir süreyle sınırlı olmak üzere, bazı vergi, resim ve harç muafiyetlerinden yararlanma olanağı getirilmiş ve Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun da bu şirketlere hissedar olmak suretiyle katılması mümkün kılınmıştır.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun belirleyeceği usul ve esaslar çerçevesinde bankalar arasında alım-satım işlemlerine konu edilen değer ve bunlara ilişkin teminatların devir ve temliklerinde de maddenin birinci fıkrasında yer alan muafiyetlerin 31.12.2004 tarihine kadar uygulanması öngörülmektedir.

Madde 6. – 1-a) 4389 sayılı Bankalar Kanununda yer alan kurul tucyeleri ile kurum personelinin uyacakları meslekî ilkeleri tespit etme yetkisi, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kuruluna verilmiştir. Kurul tucyelerinin görevlerinden ayrılmalarından sonra iki yıl süresince anılan Kanun kapsamına giren kuruluşlarda görev alamamaları kuralına, bu kişilerin meslekî bilgi ve tecrübesi gözeticilerle münhasıran Fona intikal eden bankalarda görev alabilmeleri hususunda istisna getirilmektedir. Ayrıca, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun faaliyetleri hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonunu bilgilendirmesi öngörülmektedir.

b) Temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetimleri veya hisseleri Fona intikal eden bankalara, tasfiyecileri Fon eliyle yürütülen bankaların iflas idarelerine ve Fona, açacakları dava ve icra takiplerinde tanınan vergi, resim ve harç istisnalarının kapsamı genişletilmiştir.

c) Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna, hisseleri kendisine intikal etmiş bankalar hakkında bu hisselerin üçüncü kişilere satışının gerçekleşmemesi veya satışının imkân dahilinde olmadığına belirlenmesi durumunda, 4389 sayılı Bankalar Kanununun 14 üncü maddesinin (6) numaralı fıkrasının (a) ve (b) bentlerindeki yetkileri kullanabilmesinin yanı sıra, söz konusu bankanın varlık ve yükümlülükleri ile ilgili her türlü tasarrufta bulunabilme imkânı tanımıştır.

d) 4389 sayılı Bankalar Kanununun 14 üncü maddesinin (7) numaralı fıkrasında yer alan, eski yönetici ve denetçiler hakkındaki kanunî halefiyet hakkının kapsamı açıklığa kavuşturulmaktadır. Bankaların birleşme, devir ve tasfiyelerine gidilmesi halinde, sorumluluğu tespit edilen eski ortak, yönetici ve denetçiler hakkında, banka genel kurullarınca ibra edilmiş olsalar dahi, Fon adına tazminat talebiyle dava açılabilceği hususu hüküm altına alınarak, bu konudaki tereddütlerin giderilmesi amaçlanmaktadır.

e) Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun, 4389 sayılı Bankalar Kanununun 15 inci maddesinin (3) numaralı fıkrasında var olan yetkisinin kapsamı, devraldığı ve dava veya iflas takibine konu etmekle görevli ve yetkili olduğu her türlü alacak dahil edilmek suretiyle genişletilmektedir. Ayrıca, Fona, uygulanmış veya uygulanması dışındaki muhafaza tedbirlerinin bir süre askıya alınmasıyla birlikte borçluların iktisadî faaliyetlerin devamının temin edilmesi ve bu suretle alacakların tahsil kabiliyetinin artacağına kanaat getirilmesi halinde anlaşma yapma yetkisi tanınmaktadır.

f) Yürütülecek işlemlerde kolaylık sağlanmasını teminen Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna, Kurum başkan yardımcısı statüsünde ve kurum başkan yardımcılarında aranan şartları taşıyan üç Fon başkan yardımcısı atanabileceği hüküm altına alınmıştır.

g) Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun, hisseleri kısmen veya tamamen kendisine intikal eden bankaların alacaklarını devralması halinde tanınan ayrıcalıklardan, bu bankaların borçlarını ve taahhütlerini yüklenmesi durumunda da yararlanmasına imkân tanınmıştır. Ayrıca, Fonun devraldığı alacakla ilgili olarak müdahil olabileceği ceza davaları arasına takibi şikâyete bağlı suçlardan doğan davalar da dahil edilmiştir.

h) Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna intikal eden bankaların iştiraklerine atanan ve bu bankaların temsil görevi yapan yönetim ve denetim kurulu üyeleri 4389 sayılı Bankalar Kanununun 24 üncü maddesinin (6) numaralı fıkrası kapsamına dahil edilmiş, ayrıca bu kişilerin atanmalarından önceki döneme ait tahakkuk eden kamu borçlarından sorumlu tutulamayacakları esası benimsenmiştir.

2. Maddenin eski haline göre, Devlet Personel Başkanlığına bildirilen personelin başka kurum ve kuruluşlara nakli 4046 sayılı Kanunun 22 nci maddesinde belirtilen esaslar (süreler hariç) dahilinde gerçekleştirilmektedir. Kanundaki "süreler hariç" ibaresi, uygulamada herhangi bir süre sınırlandırması yokmuş gibi algılanmakta ve işlemlerin uzun bir süreye yayılması söz konusu olmaktadır. 4603 ve 4684 sayılı Kanunlarla Kamu Bankalarının Ortak Yönetim Kuruluna verilen yeniden yapılandırma görevinin başarıya ulaşması için, bankaların belirlediği söz konusu personelin başka kurum ve kuruluşlara naklinin kısa sürede sonuçlandırılması yönetimin kontrolünün, banka disiplininin ve iş düzeninin sağlanması açısından olağanüstü önem arz etmektedir. Yeniden yapılandırma çalışmalarının aksamaması açısından Devlet Personel Başkanlığına bildiren personelin bir an önce bankadan ayrılması da gereklidir. Bu nedenle Devlet Personel Başkanlığına bildirilen personelin 30 gün içinde söz konusu personelin atamalarının yapılması için ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına bildirim sağlanması öngörülmüştür. Bu maddeyle getirilen en önemli değişiklik ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının bildirim tarihinden başlayarak en geç beş iş günü içinde personel atamalarını yapmaları ve personelin bankalarla ilişkisinin kesilmesidir.

Bu maddede hüküm bulunmayan hallerde, bu maddenin amacına aykırı olmayacak şekilde, 4046 sayılı Kanunun 22 nci maddesi hükümlerinin uygulanması esası getirilmiştir.

3. 20.6.2001 tarihli ve 4684 sayılı Kanunla 4603 sayılı Kanuna eklenen geçici 3 üncü madde uyarınca, Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketinin söz konusu maddede belirlenen mal varlığı kalemleri dışı tüm aktifleri Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi tarafından devralınmış ve anılan Banka tasfiye sürecine girmiştir. Ancak Tasfiye Halinde Emlak Bankası Anonim Şirketinde kalması öngörülen bankalara olan yükümlülüklerden doğan taahhütlerden inşaat faaliyetleri ile ilgili olanların halen tasfiye süreci devam eden Bankada kalması tasfiye hukuku gereklerine uymadığından maddede bu gerekliliğin yerine getirilmesi bakımından düzenlemeye gidilmiştir.

Ayrıca, 4603 sayılı Kanunun geçici 3 üncü maddesinin mevcut ikinci fıkrası, Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketinin Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketine devrinden doğan yükümlülüklerin, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketine sermaye olarak ödeme yapılmak suretiyle karşılanması amacıyla düzenlenmişti. Bu fıkrada yapılan değişiklikle, devredilen gayri nakdi kredilerin nakte dönüşmesi halinde sermaye yerine borç karşılığı ödeme yapabilme imkânı sağlanmıştır. Ayrıca Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketinin 4684 sayılı Kanun çerçevesinde Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketine devralınması üzerine Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi nezdinde doğan menfi farkın Hazinece karşılanmış olması nedeniyle Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketi Hazineye borçlu olduğundan, maddeye bu yönde açıklık getirilmiş olup söz konusu alacak Hazinece yerine getirilmesine rağmen halen Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi nezdinde gözüktüğünden söz konusu alacağın muhasebe ilkelerine uygun olarak giderilmesine olanak tanınması, ancak söz konusu alacağın, tasfiye süreci devam ederken Tasfiye Kurulu tarafından Bankanın iflasının istenmesine neden olmaması için sadece bu bakımdan dikkate alınmamasını temin için maddede bu yönde hüküm getirilmiştir.

Bilindiği üzere 4684 sayılı Kanunla Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketinin anılan Kanun ile getirilen sınırlamalar dahilinde mal varlığının devredilmesi üzerine bankacılık lisansı iptal edilmiş ve Banka tasfiye sürecine girmiştir. Ancak 4684 sayılı Kanunla tasfiye özel bir prosedüre bağlanmış olup Tasfiye Kurulunun, İcra İflas Kanununda düzenlenen İflas Dairesi, alacaklılar toplantası ve İflas İdaresi görev ve yetkilerine de sahip olarak anılan Bankayı tasfiye etmesi öngörülmüştür. Banka tasfiyesi açısından ilgili mevzuattan ayrı özel düzenlemeleri içeren 4389 sayılı Bankalar Kanununda, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu ile temettü hariç ortaklık hakları anılan Fona intikal eden bankalar ve tasfiyeleri söz konusu Fon eliyle yürütülen bankalar hakkında getirilen ayrı hükümlerin, bu hükümlerin getirilmesindeki temel amacın aynı olması bakımından, Tasfiye Halinde Emlak Bankası Anonim Şirketi hakkında da uygulanması için 4603 sayılı Kanunda düzenlemeye gidilmiştir.

4. Kamu bankalarının yeniden yapılandırma ve özelleştirmeye hazırlık çalışmalarının başarıya ulaşması kapsamında personelin emekliliğe teşviki amacıyla daha önce ek maddi faydalar sağlanmış ise de, ülke ekonomisindeki belirsizlikler nedeniyle bir kısım personel tereddüt ederek söz konusu imkândan faydalanmamıştır. Hizmetin gerektirdiği ideal kadroya ulaşma amacı da dikkate alınarak, emekli olmak isteyen personele son kez olmak üzere ek maddi fayda sağlanmak suretiyle emeklilikten yararlanma hakkı tanınmıştır.

Ayrıca madde ile, özelleştirmeye hazırlık ve yeniden yapılandırma sürecinde; özel hukuka tâbi sözleşme ile istihdamına devam edilmesi uygun görülen banka personelinin, sözleşmeli statüye

geçişinin teşvik edilmesi, söz konusu personelin T. C. Emekli Sandığı ile de irtibatlarının devam edeceği gözetilerek, sözleşmelerinin banka disiplin yönetmelikleri hükümleri uyarınca bankalarca feshi imkânı saklı kalmak üzere, 1475 sayılı İş Kanununun 17 nci maddesi dışında kalan sebeplerle bankalar tarafından feshedilmesi halinde mağduriyetlerinin önlenmesi, bankanın kartlık ve verimliliği, iştiraklerinin de kartlık ve verimliliğini gerektirdiğinden, iştiraklerde istihdam edilecek nitelikli banka personelinin iştiraklerde çalışmalarının sağlanması sırasında hak kaybına uğramamalarını temin etmeye yönelik düzenlemeler getirilmiştir.

Bunun yanında, kamu bankalarının 4603 sayılı Kanunun amaçlarına uygun olarak, Tasarıda belirlenen süreler içerisinde yeniden yapılandırılarak özelleştirmeye hazırlanmalarının başarıya ulaşması ve diğer özel bankalarla rekabet gücüne sahip olabilmeleri açısından aynı statüde personel istihdamı amaçlanmıştır.

5. 4603 sayılı Kanunun geçici 5 inci maddesi, Tasarının 4 üncü maddesi ile yeniden düzenlendiğinden uygulanma olanağı kalmayan söz konusu 5 inci madde yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1. – Maddeyle, bu Tasarının kanunlaşarak yayımlandığı tarihte Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunda bir kamu kurumundan atanmak suretiyle görev yapmakta olanlardan, konularıyla ilgili en az dört yıllık yüksek öğrenim veren fakülte ve yüksek okulları bitirerek mesleğe özel yarışma sınavıyla giren ve geldikleri kurumlarda en az üç yıl süreyle meslek içi eğitimden sonra özel bir yeterlilik sınavı sonunda ve ortak kararla uzmanlık kadrolarına atanan ve meslek personeli olan bankacılık uzmanı şartlarını haiz personelin, uygulamada ve doktrinde "eşitler arası eşitlik" olarak kabul edilen ve Anayasada yer alan eşitlik ilkesi gereği, bankacılık uzmanı olarak atanabilmesi imkânı getirilmiştir.

Madde 7. – Kanunun 4 üncü maddesinin yürürlüğü kapsamına giren kredilerin tarihine endekslenmek suretiyle 21.2.2001 tarihine alınmıştır. Ayrıca Kanunun 6 ncı maddesinin 3 üncü fıkrasının yürürlüğü, bu fıkranın yer aldığı 4684 sayılı Kanunun yürürlük tarihi olan 3.7.2001 tarihine alınmak suretiyle 4684 sayılı Kanun ile getirilen esaslar arasında bütünlüğün korunması amaçlanmıştır.

Madde 8. – Yürütme maddesidir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

28.12.2001

Esas No. : 1/938

Karar No. : 81

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bakanlar Kurulunca 21.12.2001 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça aynı tarihte Komisyonumuza havale olunan "Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı", Komisyonumuzun 27.12.2001 tarihinde yaptığı 22 nci birleşimde, Hükümeti temsilen Devlet Bakanı Kemal Derviş ile Maliye Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Hazine Müsteşarlığı, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanlığı ile Devlet Personel Başkanlığı temsilcilerinin de katılımlarıyla incelenip, görüşülmüştür.

Bilindiği gibi, Kasım 2000 ve Şubat 2001 aylarında özellikle mali piyasalarda yaşanan dalgalanmalar neticesinde, sabit kur rejiminden vazgeçilerek dalgalı döviz kuru rejimi uygulanmasına

geçilmiş ve bu sistemde çalışacak yeni bir ekonomik program hazırlanması zorunlu hale gelmiştir. Bu nedenle 14 Nisan 2000 tarihli "Türkiye'nin Güçlü Ekonomiye Geçiş Programı" hazırlanarak uygulanmasına başlanmıştır. Bu program kapsamında Türk ekonomisinin sıratla istikrara kavuşturularak yeniden sürdürülebilir büyüme ortamına geçilmesini hedefleyen politika ve tedbirlerin alınması mal ve hizmetlerin üretim miktarları ile fiyatlarının piyasa kuralları kapsamında belirlenmesi, büyümenin hızlandırılması, üretim faktörlerinin artırılması ve rekabete açık bir üretim sürecinin oluşturulması temel amaçlar olarak belirlenmiştir.

2001 yılındaki ekonomik kriz ortamında kredi kullanan reel sektör firmalarını olduğu kadar tüm sektörleri ve bu arada bankacılık sektörünü de derinden etkilemiş, krizden etkilenen kredi borçlularının taahhütlerini yerine getirememesi ve senet protestolarının rekor rakamlara ulaşması neticesinde, sorunlu kredilerin hacminde önemli artışlar meydana gelmiştir. Ayrıca, nakit dönüşümündeki sıkıntıyla birlikte, tasarrufların daha kısa vadelerde yoğunlaşması, banka bilançolarında aktif ve pasif değerler arasında vade uyumsuzluklarının ortaya çıkmasına neden olmuştur. Yaşanan ekonomik kriz ortamında, gerek bankacılık sektörünün gerekse reel sektörün ortak sorunlarını çözümlayebilmeleri, ekonomiye ciddi ölçüde katma değer yaratan ancak, finansal darboğaz yaşayan üretici firmaların katma değer yaratmaya devam ederek mali sektöre olan geri ödeme yükümlülüklerini yerine getirebilmelerine bağlıdır. Bu nedenle ilgili taraflar arasında finansal yeniden yapılandırma programlarını içeren bir uzlaşma platformunun oluşturularak, reel sektörün kriz nedeniyle büyük ölçüde kaybolmuş olan işletme sermayesinin bankalarca kredilendirilmesi bir ekonomik zorunluluk olarak ortaya çıkmaktadır. Diğer yandan, kamu bankalarının bankacılık sektöründeki ağırlıkları da dikkate alındığında, sözkonusu yeniden yapılandırma programının daha etkin ve sonuç doğurabilir olabilmesi amacıyla özel bankalarla birlikte kamu bankalarının da program kapsamında değerlendirilmesi gerekmektedir.

Ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik konjonktüre bağlı olarak, reel sektör olarak tanımlanan üretim ve hizmet sektöründe faaliyet gösteren firmalar, yaşadıkları mali darboğaz nedeniyle çeşitli kesimlere olan yükümlülüklerini yerine getiremez duruma gelmişlerdir. Güçlü Ekonomiye Geçiş Programı kapsamında öngörülen temel politika ve tedbirlerin olumlu sonuçlarının önümüzdeki yıllarda alınacak olması da dikkate alınarak, reel sektöre yönelik ivedi ve etkin önlem ve kararların alınması zorunlu hale gelmiştir.

Ayrıca, 18.6.1999 tarihli 4389 Sayılı Bankalar Kanunu ile 15.11.2000 tarihli ve 4603 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi ve Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanunda, Güçlü Ekonomiye Geçiş Programında başta kamu bankaları olmak üzere mali sektöre yönelik olarak öngörülen yapısal reformlar kapsamında bazı değişiklikler yapılması gereği hâsıl olmuştur.

Tasarı ile;

• Bankalar, özel finans kurumları, diğer kurumlar ile Sigorta Fonu (TMSF) ve Tasfiye Halinde Emlak Bankası Anonim Şirketinin alacaklarının, Türkiye Bankalar Birliği tarafından hazırlanacak Finansal Yeniden Yapılandırma Programı Anlaşmaları kapsamında 3 yıllık süre içinde finansal yeniden yapılandırma sözleşmelerine bağlanmak şartıyla yeniden yapılandırılabilmesi ve yeni itfa planlarına bağlanabilmesi,

• TMSF'nun, yeniden yapılandırılan veya yeni itfa planlarına bağlanan krediler ve diğer alacaklardan 6183 sayılı Kanuna tabi olanları taksitlendirmeye ve tecil etmeye yetkili kınması,

• Finansal Yeniden Yapılandırma Programı Anlaşması hükümleri çerçevesinde düzenlenecek finansal yeniden yapılandırma sözleşmeleri ile bu sözleşmeler kapsamında yapılacak işlemlerin bazı vergilerden istisna edilmesi,

• T.C Ziraat Bankası A.Ş., T.Halk Bankası A.Ş., Tasfiye Halinde Emlak Bankası A.Ş.'(Kamu Bankaları) nin yönetim ve denetim kurulu üyeleri ile tasfiye kurulu üyelerinin 21.2.2001 tarihinden önce açılmış kredileri yeniden yapılandırmaya yetkili kılınması,

• Söz konusu kamu bankalarının, yönetim ve denetim kurulu üyeleri ile Tasfiye Kurulu üyelerinin;

-Kanunlarda belirtilen konularla ilgili olarak alacakları kararlar ve yapacakları işlemler ile ilgili tüm hukuki ve cezai sorumlulukları münhasıran kasıtlı ve/veya ağır kusurlu fiiliyle sınırlı tutularak, söz konusu kişilerin görev yaptıkları ilgili bankalara karşı sorumluluklarının özel hukuk hükümlerine tabi kılınması, bu kişilerin görevlerini ifası nedeniyle üçüncü kişilerce açılacak sorumluluk davalarının görev yaptıkları bankalar aleyhine açılabileceğinin hükme bağlanması,

-Aleyhine sorumluluk davası açılabilmesi ve/veya rücu edilebilmesi, ilgililerin kasıtlı fiileri nedeniyle aleyhine açılmış bir ceza davasında, verilecek mahkûmiyet hükmünün kesinleşmiş olması yanında, bu karar doğrultusunda ilgili bankaların genel kurullarının karar almış olması şartına bağlanması,

• Hisseleri kısmen yada tamamen Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna (TMSF) ait olan Bankaların, Fon tarafından atanmış yönetim ve denetim kurulu üyeleri ile TMSF'nun yönetim kurulu üyelerinin de Kamu Bankalarının yönetim ve denetim kurulu üyelerinin belirlenmiş olan hukuki sorumluluk hükümlerine tabi kılınması,

• Bankalar, özel finans kurumları ve diğer mali kurumların aktiflerine seyyaliyet kazandırmak ve sermaye yapılarını güçlendirmek amacıyla varlık yönetim şirketlerinin kurulabilmesine ve teşvik edilmesine yönelik esas ve usullerin belirlenmesi,

Gibi düzenlemelerin yapılmasının öngörüldüğü anlaşılmaktadır. Ayrıca;

• 4389 Sayılı Bankalar Kanununda;

-Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun üyeleri ile Kurum personelinin uyacağı mesleki ilkeleri tespit etme yetkisinin Bakanlar Kurulu yerine, BDDK'na verilmesi, Kurul üyelerinin görevlerinden ayrılmalarından sonra iki yıl süreyle 4389 Sayılı Kanun kapsamına giren kuruluşlarda görev alamamaları kuralına, fona intikal eden bankalarda görev alabilmeleri hususunda istisna getirilmesi,

-Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun faaliyetleri hakkında yılda iki kez TBMM Plan ve Bütçe Komisyonunun bilgilendirilmesi,

-TMSF'na intikal eden bankalara, tasfiyeleri TMSF eliyle yürütülen bankaların iflas idarelerine ve TMSF'na açacakları dava ve icra takiplerinde tanınan vergi, resim ve harç istisnalarının kapsamının genişletilmesi,

-TMSF'na; hisseleri Fona intikal etmiş bankaların bu hisselerinin üçüncü kişilere satışının gerçekleştirilmesi veya satışının imkan dahilinde olmadığı belirlenmesi halinde, 4389 Sayılı Kanunla Fona verilen yetkileri kullanabilmelerine açıklık getirilmesi ve Fona, söz konusu bankaların varlık ve yükümlülükleri ile ilgili her türlü tasarrufta bulunabilme imkânının sağlanması,

-TMSF'nuna intikal etmiş bankaların birleşme, devir ve tasfiyelerine gidilmesi hallerinde, bu işlemlerin tamamlanmasını takip eden iki yıl içinde, sorumluluğu tespit edilen eski ortak, yönetici ve denetçiler hakkında, ilgili banka genel kurullarınca ibra edilmiş olsalar dahi, TMSF tarafından tazminat talebiyle dava açılabilmesi hususuna açıklık getirilmesi,

-TMSF'nun 4389 Sayılı Kanununun 15 inci maddesinin (3) numaralı fıkrasındaki yetkisinin kapsamının, devraldığı ve dava veya iflas takibine konu etmekle görevli ve yetkili olduğu alacaklar dahil edilmek suretiyle genişletilmesi, TMSF'na sözkonusu alacakların tahsil kabiliyetinin artırılması amacıyla ilgili taraflarla anlaşma yapma yetkisinin verilmesi,

-TMSF'na, Kurum başkan yardımcısı statüsünde ve Kurum başkan yardımcılarında aranan şartları taşıyan üç Fon başkan yardımcısı atanabilmesine imkân sağlanması,

-TMSF'nuna intikal eden bankaların alacaklarının Fon tarafından devralınması halinde, Fona tanınan takip, tahsil ve hukuki işlemlerde sağlanan ayrıcalıkların, sözkonusu bankaların borçlarının ve taahhütlerinin de yüklenilmesi durumlarını kapsayacak şekilde genişletilmesi, Fonun devraldığı alacaklarla ilgili olarak müdahil olacağı ceza davaları arasına takibi şikâyete bağlı suçlardan doğan davaların da dahil edilmesi,

-TMSF'na intikal eden bankaların iştiraklerine atanan ve bu bankaları temsilen görev yapan yönetim ve denetim kurulu üyelerinin de, Fon veya BDDK tarafından atanan yönetim ve denetim kurulu üyelerinin aleyhine görevlerinin ifası nedeniyle açılacak davaların Fon aleyhine açılmış sayılması hükmünden yararlanabilmeleri ve bu kişilerin atanmalarından önceki döneme ait olarak tahakkuk eden kamu borçlarından sorumlu tutulamayacakları konularına açıklık getirilmesi,

• 4603 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi ve Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanunda;

-Kamu bankalarının yeniden yapılandırılma ve özelleştirmeye hazırlanması sürecinde; sözkonusu kamu bankalarınca belirlenen personelin başka kurum ve kuruluşlara naklinin kısa sürede sonuçlandırılmasına yönelik olarak uygulamadan kaynaklanan sorunların giderilmesi, hizmetin gerektirdiği ideal kadroya ulaşılması amacı da dikkate alınarak emekli olmak isteyen personele son kez olmak üzere emekli ikramiyelerinin %20'si oranında ek mali imkân yaratılması, bu bankalarda; uygun görülen banka personelinin sözleşmeli statüye geçişinin sağlanması ile 31.12.2002 tarihinden sonra sadece özel hukuk hükümlerine tabi personel istihdam edilmesi amacıyla yönelik esas ve usullerin tespit edilmesi,

-Söz konusu bankalarda sözleşmeli statüde istihdam edilen ve özel hukuk hükümlerine tabi personelin, Emekli Sandığı ile de irtibatlarının devam edeceği dikkate alınarak, bankaların disiplin yönetmelikleri saklı kalmak koşuluyla, 1475 Sayılı İş Kanununun 17 nci maddesi dışında kalan sebeplerle sözleşmelerinin feshedilmesi halinde, mağduriyetlerinin giderilmesi amacıyla 4603 Sayılı Kanunun geçici 3 üncü maddesinin (3) numaralı fıkrası uyarınca işlem tesis edilmek üzere, Devlet Personel Başkanlığına bildirilmesi,

-Tasfiye Halinde Emlak Bankası Anonim şirketinin, her türlü inşaat faaliyetlerinden doğan taahhütlerinin tasfiye halindeki sözkonusu bankada kalmasının tasfiye hukuku gereklerine uymaması dikkate alınarak, inşaat faaliyetlerinden doğan taahhütlerin hariç tutulması, Emlak Bankasından, Ziraat Bankasına devredilen gayrinakdi kredilerin nakde dönüşmesi halinde, sermaye yerine borç karşılığı ödeme yapabilme imkânı sağlanması,

-Tasfiye Halinde Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketinin de, Fona intikal eden bankalara uygulanan özel tasfiye hükümlerine tabi kılınması,

• Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunda, bir kamu kurumundan atanmak suretiyle görev yapmakta olanlardan, konularıyla ilgili en az dört yıllık yüksek öğrenim veren fakülte ve yüksekokulları bitirerek mesleğe özel yanışma sınavıyla giren ve geldikleri kurumlarda en az üç yıl süreyle meslek içi eğitimden sonra özel bir yeterlilik sınavı sonunda uzmanlık kadrolarına atanmaların, bankacılık uzmanı olarak atanabilmeleri imkânının getirilmesi,

Doğrultusunda düzenlemeler yapılmıştır.

Tasarının genel üzerinde yapılan müzakerelerde;

-Tasarı ile öngörülen düzenlemelerin 2001 yılında özellikle finans kesiminde yaşanan ekonomik krizin, reel sektör üzerindeki olumsuz etkilerinin giderilmesine yönelik tedbirleri kapsamının olumlu bir yaklaşım olarak değerlendirildiği,

-2001 yılındaki ekonomik krizin büyük ölçüde bankacılık sektörünü etkilediği, mali yönden darboğaza giren bir çok bankanın TMSF kapsamına alındığı, bu nedenle bankacılık sektörünün nakit akımının hızlandırılması amacıyla aktiflerine seyyaliyet kazandırılmasına yönelik düzenlemelerin olumlu karşılandığı,

-Ekonomik kriz ortamında, döviz kurundaki hızlı değişme neticesinde firmaların aktifleri ile pasifleri arasında bir açık pozisyonun ortaya çıktığı, bu durumun, firmaların yanında, nakit akım sıkıntısından dolayı bankacılık sisteminin de olumsuz olarak etkilenmesine yol açtığı, bu nedenle bankaların nakit sıkıntısının ivedilikle giderilmesi amacıyla kamusal bir kaynağın oluşturulması gerektiği,

-Tasarıda, Finansal Yeniden Yapılandırma Anlaşmalarının içeriği hakkında ana prensiplerin yer almadığı,

-Varlık yönetim şirketlerinin denetim ve işleyişine ilişkin standartların belirlenmesi gerektiği, ayrıca bu şirketlerde kamunun egemen olmasına yol açabilecek ifadelerin metinden çıkarılmasında fayda mülahaza edildiği,

-Tasarıda, 4389 ve 4306 Sayılı Kanunlarda yapılan düzenlemelere gerek olmadığı, zira mevzuatımızda sözkonusu düzenlemelerde yer alan hükümlerin mevcut olduğu,

-Özel hukuk hükümlerine göre faaliyet gösteren özel sektör bankalarının yönetim ve denetim kurulu üyelerinin yetki ve sorumlulukları dikkate alındığında, kamu bankaları yönetim ve denetim kurulu üyelerinin yetki ve sorumlulukları hususlarında tasarıda öngörülen istisnai hükümlerin serbest rekabet ilkeleri ile bağdaşmayacağı,

-Kamu bankaları ile fon bünyesindeki bankaların yönetim ve denetim kurulu üyeleri hakkında, görevlerinin ifasından dolayı kesinleşmiş bir yargı kararı olsa dahi, bu kararın işlerlik kazanabilmesi için ilgili banka yönetim kurullarının da yargı kararı yönünde karar almış olması şartının getirilmesinin hukukun temel ilkeleri ile bağdaşmadığı,

-Sözkonusu tasarı ile 2001 yılında yaşanan ekonomik krizin üretici kesim üzerinde yarattığı olumsuz etkilerin tartışılarak, değerlendirilmesine imkân sağlandığı,

-Bu düzenlemelerin kamuya getireceği finansal yükümlülüklerin esas ve usullerinin ayrıntılı bir şekilde Tasarıda yer alması gerektiği, bu mali yükümlülüğün ekonomi üzerinde yaratacağı et-

kilerin dikkatlice değerlendirilerek gerekli teknik düzenlemelerin yapılabilmesi amacıyla konunun bir alt komisyonda değerlendirilmesinin yararlı olacağı,

-Mali sektörde kredileri yeniden yapılandırmanın üretici firmalar açısından ek bir mali kaynak anlamına geldiği, bankacılık sektörü açısından ise mali bir külfet olacağı, bu nedenle finans kesimine yönelik kamusal desteklere de tasarıda yer verilmesi gerektiği,

-Kamu bankalarının yönetim ve denetim kurulu üyelerine çok geniş yetkiler verilirken hukuki sorumluluk boyutuna gereken önemin verilmediği,

-Kamu görevlilerinin hukuki sorumluluklarına ilişkin esas ve usullerin kanunlar ve Anayasa çerçevesinde belirlendiği, bu nedenle kamu görevlilerinin bir kısmının farklı bir hukuki sorumluluğa tabi kılınmasının genel anlamda Anayasanın eşitlik ilkesi ile kamu görevlilerinin statüsü ve sorumluluklarını düzenleyen hükümlerine aykırı olacağı,

-Tasarı ile reel sektöre yönelik olarak öngörülen tedbirlerin alınmasında geç kalındığı bu nedenle istenilen ölçüde sonuç doğurmasının beklenmemesi gerektiği,

Şeklindeki görüş ve değerlendirmeleri müteakip Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda ise;

-Ülke ekonomisinin yeniden yapılandırılması sürecinde, yeniden yapılandırmanın süratle tamamlanarak özelleştirme sürecine girilebilmesi, kamu bankalarının aktiflerine seyyaliyet kazandırılması ve genel anlamda operasyonel alanda sözkonusu bankaların yeniden yapılandırılmasının kolaylaştırılması amacıyla, kamu bankaları ile TMSF'ndeki bankaların yönetim, denetim ve tasfiye kurulu üyelerine; alacakları kararlar ve yapacakları işlemlerle ilgili tüm hukuki ve cezai sorumluluklarının münhasıran kasıtlı ve/veya ağır kusurlu fiilleri ile sınırlı tutulmasına yönelik düzenlemelerin, yaşanan ekonomik kriz ortamında reel ekonomik şartların bir dinamiği olarak değerlendirilmesi gerektiği,

-Piyasa ekonomisinin genel olarak en önemli unsurunu finans sektörünün teşkil ettiği, bu sektörün önemli bir kesimini teşkil eden bankacılık sisteminin sağlıklı işleyen bir modele sahip olması gerektiği,

-2001 yılında yaşanan kriz neticesinde başta kamu bankaları olmak üzere bankacılık sektörünün zaafiyete uğradığı, Güçlü Ekonomiye Geçiş Programı kapsamında ulusal bankacılık sisteminin sağlıklı bir yapıya kavuşturulmasına yönelik yapısal reformların uygulanmasına başlandığı,

-Serbest piyasa ekonomisinin esasları doğrultusunda, bankacılık sektörünün mali yapısının güçlendirilmesi amacıyla öngörülen yapısal reformların esasında tasarruf sahiplerinin tasarruflarının korunmasına yönelik olduğu,

-Ekonominin olağanüstü döneminde, kamu bankaları yöneticilerinin, özellikle KOBİ'lere yönelik olarak açılmış kredilerin yeniden yapılandırılması ve bu sektöre yönelik ek kredi açabilmeleri için, daha etkin kararlar alıp uygulamalarına yönelik düzenlemelerin yapılması gerektiğinin ortaya çıktığı,

-Bankacılık kuralları çerçevesinde, ekonomik krizin reel sektör üzerindeki olumsuz etkilerinin ivedilikle çözümlenmesi amacıyla sözkonusu düzenlemelerin öngörüldüğü, düzenlemelerin krizin ortaya çıktığı ilk aylarda alınmasının reel sektörün bir an önce üretim ve istihdama yönelmesine

önemli oranda katkı sağlayabileceği, ancak o günkü ekonomik konjonktürde reel sektöre yönelik sözkonusu tedbirlerin alınmasına imkan sağlayacak kaynağın mevcut olmadığı,

-Önümüzdeki yıllarda 2001 yılında yaşanan kriz benzeri ekonomik olumsuzlukların yaşanmaması amacıyla finans sektöründe ve üretimde istikrarın sağlanması açısından sözkonusu önlemlerin büyük önem arz ettiği,

-İstanbul yaklaşımı olarak adlandırılan, reel sektöre yönelik, açılmış kredilerin yeniden yapılandırılması programının, bankaların gönüllü katılımı esasına dayandığı, bu programın işleyişinin kolaylaştırılması amacıyla bir takım hukuki ve idari tedbirlerle ulusal sermayenin güçlendirilmesi için bazı koruma ve kamu kaynak aktarımına yönelik önlemlerin öngörüldüğü,

-Reel sektöre yönelik olarak öngörülen düzenlemelerin Komisyonumuzda ayrıntılı bir şekilde değerlendirilerek belirlenmesinin daha etkili sonuç alınmasına katkı sağlayacağı,

İfade edilmiştir.

Geneli üzerinde yapılan müzakereleri müteakip, tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının;

• 1 inci maddesi; Finansal Yeniden Yapılandırma Programı Çerçeve Anlaşmasında yer alan "program" ibaresinin, kanun tekniği açısından, kamu hukuk mevzuatında kullanılan "program" kapsamında değerlendirilerek, sözkonusu düzenlemenin eki olarak Resmi Gazete'de yayınlanması gerektiği şeklinde bir sonucu doğurmaması için, sözkonusu ibaresinin 1 inci madde ile birlikte, 2 nci ve 3 üncü maddelerin metinlerinden de çıkarılması suretiyle,

• 2 nci maddesi; madde başlığının 1 inci maddede yapılan değişiklik doğrultusunda yeniden düzenlenmesi ve birinci fıkrasına, Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşmalarının onaylanma ve kabulüne ilişkin genel şartların Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikle tesbit edilmesine yönelik bir ifadenin eklenmesi, ikinci fıkrasına alacaklılar ile borçlular arasında ayrı ayrı imzalanacak finansal yeniden yapılandırma sözleşmelerinin asgari unsurlarının birinci fıkradaki yönetmelik doğrultusunda saptanmasını sağlayan bir ifadenin eklenmesi suretiyle,

• 3 üncü maddesi; 5 inci fıkrasında yer alan "programın" ibaresi yerine "işlemlerin " ibaresinin konulması suretiyle,

• 4 üncü maddesinin; Kamu bankalarının yönetim, denetim ve tasfiye kurulu üyelerinin görevlerinin ifası sırasında alacakları kararlar ve yapacakları işlemler ile ilgili tüm hukuki ve cezai sorumluluklarını münhasıran kasıtlı ve/veya ağır kusurlu fiilleri ile sınırlı tutulmasının doğru bir yaklaşım olmayacağı şeklinde ortaya çıkan genel kanı doğrultusunda metinden çıkarılması, bu maddeye atıfta bulunan 3 üncü maddenin son fıkrasının da bu nedenle madde metninden çıkarılması ve müteakip maddelerin numaralarının teselsül ettirilmesi suretiyle,

• 5 inci maddesi; 1 inci fıkrasının sonunda yer alan ve TMSF'nun varlık yönetim şirketlerine hissedar olabilmesine imkan veren cümlelerin, ekonomide kamunun ağırlığının artmasına yol açabileceği ve kamunun varlık yönetim şirketi kurmasına gerek olması durumunda bunun ayrı bir düzenleme ile yapılmasının daha doğru bir yaklaşım olacağı şeklindeki genel kanı neticesinde metinden çıkarılması, madde ile getirilen düzenlemeler istisna ve teşvikleri kapsadığından, madde hükümlerinin istisna ve teşvikleri düzenleyen 3 üncü maddenin sonuna eklenmesi ve müteakip maddelerin numaralarının teselsül ettirilmesi suretiyle,

* Şirketlerin yeniden yapılanmaları kapsamında şirket bölünmelerinin kolaylaştırılması amacıyla, 20.6.2001 tarihli ve 4684 Sayılı Kanunla öngörülen uygulamaların da kolaylaştırılması açısından, Türk Ticaret Kanununun hisse senetlerinin şirketin tescilinden itibaren iki yıl geçmeden başkalarına devrini hükümsüz kılan 404 üncü maddesinin, 5422 Sayılı Kanunun 38 inci maddesine göre yapılacak bölünmelerde uygulanmayacağını hükme bağlayan bir düzenlemenin, 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanuna geçici bir madde olarak eklenmesini öngören bir metnin Tasarıya 4 üncü madde olarak eklenmesi ve müteakip maddelerin numaralarının teselsül ettirilmesi suretiyle,

* 6 ncı maddesi; 1 numaralı fıkrasının;

-(b) bendi; TMSF'na bankacılık sisteminin krize girmeden sağlıklı işleyebilmesi amacıyla, gerektiğinde standart sermaye yeterlilik rasyosu %8'in altında, ancak bankanın Fon bünyesine alınmasına yol açacak %0'ın üstündeki bankaların sermayelerinin yeterli düzeye çekilebilmesi amacıyla, banka ortaklarına hisselerinin gerçek değeri üzerinden bir ödeme yapılarak, Fonun bankaya hissedar olabilmesine imkân veren hükmün, 4389 Sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin (5) numaralı fıkrasının (a) bendine, (ab) alt bendinden sonra gelmek üzere (ac) alt bendi olarak eklenmesini öngören bir düzenlemenin metne eklenmesi, bu düzenleme nedeniyle bent çerçevesinin yeniden düzenlenmesi, 4389 Sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin (5) numaralı fıkrasının (c) bendine ilişkin düzenlemeye, 4389 Sayılı Kanunda TMSF'na tanınan diğer muafiyetler de dikkate alınarak, 2548 Sayılı Cezaevleri ile Mahkeme Binaları İnşası Karşılığı Olarak Alınacak Harçlar ve Mahkûmlara Ödettirilecek Yiyecek Bedelleri Hakkında Kanunun 1 inci maddesi hükmünden de istisna tutulmasına yönelik bir ifadenin eklenmesi,

-(d) bendi; 4389 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin(7) numaralı fıkrası ile ilgili düzenlemeye; TMSF'nu tarafından Fona intikal eden bankaların yönetim ve denetim kurulu eski üyeleri hakkında davaların doğrudan açılmasından kaynaklanacak sakıncaları gidermek amacıyla, mahkemenin öncelikle varsa ibranın iptaline karar vererek tazmin talebinin esasına girmesini sağlamaya yönelik ifadelerin eklenmesi,

-(e) bendi; 4389 Sayılı Kanunun 15 inci maddesinin (3) numaralı fıkrasına ilişkin düzenlemeye; TMSF'na, hem 4389 Sayılı Kanun hem de 6183 Sayılı Kanun kapsamında, Fonun alacaklarının tahsilini kolaylaştırmak amacıyla, Fonun alacaklarının tahsili anlaşmalarının kapsamının genişletilmesine yönelik olarak Fon'a, Kurulca belirlenecek esas ve usuller dahilinde diğer yetkililerle birlikte dava açıp açmama konusunda da yetki verilmesini öngören bir ibarenin eklenmesi,

-(h) bendinden sonra gelmek üzere; 4389 Sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesi ile bankalara tanınan geçiş sürelerinin, kredi limitleri bakımından muhafaza edilerek, banka bilançolarında şeffaflığın sağlanmasını teminin sorunlu kredilere ayrılacak karşılıklara ilişkin geçiş süreci kısaltılarak, 4389 Sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten geçerli olmak üzere, üç yıl olarak belirlenmesi doğrultusunda, anılan Kanunun geçici 2 nci maddesinin (f) bendinin değiştirilmesini öngören düzenlemenin metne (i) bendi olarak eklenmesi, bu bentten sonra gelmek üzere; Komisyonumuzda, Finansal Yeniden Yapılandırma Sisteminde öngörülen düzenlemelerin, reel sektör açısından sonuç doğurabilmesi için sisteme taraf olacak bankaların karşılaşacakları maddi külfetin bir kısmının, kamu tarafından karşılanması yönünde ortaya çıkan genel kanı doğrultusunda, bankalara, TMSF'nu tarafından kaynak aktarılmasına yönelik hususların esas ve usullerini belirleyen hükümlerin 4389 Sayılı Kanuna geçici 4 üncü madde olarak eklenmesini öngören düzenlemenin metne (j) bendi olarak ilave edilmesi,

Ve 4389 sayılı Kanunda değişiklik ve düzenleme öngören sözkonusu 1 inci fıkranın, Kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller doğrultusunda "18.6.1999 Tarihli ve 4389 Sayılı Bankalar Kanununda Yapılan Düzenlemeler" matlabı altında 5 inci madde olarak yeniden düzenlenmesi ve bu değişiklikler doğrultusunda sözkonusu fıkrada yer alan bentlerin fıkralar halinde harflendirilmesi suretiyle,

• 6 ncı maddesinin;

-2 nci fıkrası; 4603 Sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin (3) numaralı fıkrası ile ilgili düzenlemede, Devlet Personel Başkanlığına, kendisine bildirilen personel listelerini tespit edeceği kamu kurum ve kuruluşlarına dağıtması için öngörülen 30 günlük sürenin, işlemin sağlıklı bir şekilde yürütülmesinde engel teşkil edebileceği düşünlerek "45" gün olarak değiştirilmesi ve sözkonusu kurum ve kuruluşlara dağıtılan personelin atamaları yapıldıktan sonra ilgili kurumlarca Devlet Personel Başkanlığı ve ilgili bankalarla birlikte Maliye Bakanlığına da bildirilmesinin sağlanması doğrultusunda değişikliklerin yapılması, suretiyle,

-3 üncü fıkrası; 4603 Sayılı Kanunun geçici 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına eklenen "(her türlü inşaat faaliyetlerinden doğan taahhütler hariç olmak üzere)" ibaresinin, Emlak Bankasının inşaat taahhütleri konusunda uygulamada bir belirsizlik ortamının doğmaması için, 4603 Sayılı Kanundaki mevcut hükümler doğrultusunda Ziraat Bankasına yerine getirilmesine devam olunması amacıyla metinden çıkarılması suretiyle,

-4 üncü fıkrası aynen,

-5 inci fıkrası; 4603 Sayılı Kanunun geçici 5 inci maddesinin yürürlükten kaldırılmasını öngören düzenlemenin; amlan maddeyi yeniden düzenleyen Tasarının 4 üncü maddesinin metinden çıkarılmasından dolayı, 4603 Sayılı Kanunun geçici 5 inci maddesinin yürürlüğüne devam olunması gerektiğinden metinden çıkarılması, suretiyle,

Ve 6 ncı maddesinin 2, 3,4 ve 5 inci fıkraları ile 4603 Sayılı Kanunda yapılan düzenlemelerin, kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller doğrultusunda "15.11.2000 Tarihli ve 4603 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi ve Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanunda Yapılan Düzenlemeler" matlabı altında 6 ncı madde olarak metne eklenmesi ve müteakip maddelerin numaralarının teselsül ettirilmesi suretiyle,

• 6 ncı maddeden sonra gelmek üzere; özel kanunlarla kamu tüzel kişiliğini haiz olarak kurulmuş olan kurul ve üst kurulların, 6245 Sayılı Harcırah Kanunu, 1050 Sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanunu ile 832 Sayılı Sayıştay Kanununun vize ve tescile ilişkin hükümlerine tabi olmaksızın, yıllık hesaplarının Sayıştay'ca denetlenmesi ve bu kurulların faaliyetleri hakkındaki yıllık raporların her yılın Mayıs ayı sonuna kadar Bakanlar Kuruluna sunulması, ayrıca faaliyetlerine ilişkin olarak yılda bir defa Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonunu bilgilendirmelerini öngören bir düzenlemenin yeni 7 nci madde olarak metne eklenmesi, bu yeni düzenleme ile paralel hükümler içeren 6 ncı maddenin 1 inci fıkrasının (a) bendinde yer alan 4389 Sayılı Kanunun 3 üncü maddesine (12) numaralı fıkra eklenmesini öngören düzenlemenin metinden çıkarılması ve müteakip madde numaralarının teselsül ettirilmesi suretiyle,

• Geçici 1 nci maddesi; mesleğe özel bir yarışma sınavıyla girenlerden ortak kararla atanmış olanların BDDK'da bankacılık uzmanı olarak atanmalarının eşitlik ilkesine aykırı olacağına ilişkin değerlendirilmeler sonucu metinden çıkarılması,

• Yürürlüğe ilişkin 7 nci maddesi; metinde yapılan değişiklikler nedeniyle yeniden düzenlenmesi ve madde numarasının 8 olarak değiştirilmesi suretiyle,

• Yürütmeye ilişkin 8 inci maddesi, 9 uncu madde olarak aynen,

Kabul edilmiştir.

Ayrıca, metnin tamamı, anlama açıklık ve akıcılık kazandırılması amacıyla redaksiyona tabi tutulmuş ve metinde yapılan değişiklikler sonucu bazı maddelerin çerçeveleri yeniden düzenlenmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan <i>Metin Şahin</i> Antalya Kâtip <i>Cafer Tufan Yazıcıoğlu</i> Bartın	Başkanvekili <i>Hayrettin Özdemir</i> Ankara Üye <i>Gaffar Yakın</i> Afyon	Sözcü <i>Ahmet Kabil</i> Rize Üye <i>Sait Açıba</i> Afyon (Muhalefet şerhim eklidir.) Üye <i>M. Güven Karahan</i> Balıkesir Üye <i>Oğuz Tezmen</i> Bursa (Muhalefet şerhim eklidir.) Üye <i>Aslan Polat</i> Erzurum (Muhalefet şerhim ektedir.) Üye <i>Aydın Ayaydın</i> İstanbul
Üye <i>M. Zeki Sezer</i> Ankara Üye <i>Hüseyin Arabacı</i> Bilecik	Üye <i>Cengiz Aydoğan</i> Antalya Üye <i>Hayati Korkmaz</i> Bursa	Üye <i>Mehmet Sadri Yıldırım</i> Eskişehir (Muhalefet şerhim eklidir.) Üye <i>Masum Türker</i> İstanbul
Üye <i>M. Altan Karapınar</i> Bursa (Muhalefet şerhim eklidir.) Üye <i>Mehmet Sadri Yıldırım</i> Eskişehir (Muhalefet şerhim eklidir.) Üye <i>Masum Türker</i> İstanbul	Üye <i>Hakkı Duran</i> Çankırı Üye <i>S. Metin Kalkan</i> Hatay (Muhalefet şerhim eklidir.) Üye <i>Nesrin Nas</i> İstanbul	Üye <i>Mehmet Serdaroğlu</i> Kastamonu Üye <i>Ş. Ramis Savaş</i> Sakarya Üye <i>Yaşar Topçu</i> Sinop (Bu haline muhalifim)
Üye <i>Hasan Çahş</i> Karaman Üye <i>Necdet Tekin</i> Kırklareli Üye <i>Cevat Aphan</i> Sakarya (Muhalefet şerhim eklidir.)	Üye <i>Arslan Aydar</i> Kars Üye <i>Metin Ergun</i> Muğla Üye <i>Kemal Kabataş</i> Samsun (Muhalefet şerhimiz eklidir.)	Üye <i>Celal Adan</i> İstanbul (Muhalefet şerhim eklidir.) Üye <i>Mehmet Serdaroğlu</i> Kastamonu Üye <i>Ş. Ramis Savaş</i> Sakarya Üye <i>Yaşar Topçu</i> Sinop (Bu haline muhalifim)
Üye <i>Lütfi Ceylan</i> Tokat	Üye <i>Bekir Gündoğan</i> Tunceli	

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun Tasarısına Aşağıda Sıraladığımız Nedenlerden Dolayı Muhalif Olduğumuzu Bilgilerinize Arz Ederiz

1. Getirilen düzenlemenin bankacılık sektöründeki sorunların çözülmesi için BDDK, Hazine Müsteşarlığı, Kamu Bankaları Ortak Yönetim Kurulu ve Maliye Bakanlığı arasında ciddi, sistematik ve uyum içinde hazırlanmadığı, mevcut sistem içerisindeki yapıyı daha da karmaşık hale getireceği komisyondaki tartışmalarda su yüzüne çıkmış bulunmaktadır.

2. Denetimsizlikten dolayı bankacılık sektöründeki krizler beraberinde üretim sektöründe de çok önemli ve ağır hasarlara sebep olmuştur. Bankacılık sektörü ile üretim sektörü arasındaki kredilerden doğan borçların ödenemez hale gelmiş olması da dolaylı olarak bankacılık sektörünü olumsuz etkilemiştir. Ekonomik aktivitede çok önemli çöküntüye neden olan krizlerin yarattığı hasarı Hükümet gidermekte geç kalarak krizin derinleşmesine de sebep olmuştur. Gerek krediler sorununun çözümlenmesi ve gerekse üretimin önündeki engellerin kaldırılması gerektiğini ve özellikle üretim sektörünün önündeki engellerin kaldırılarak ekonomi çarkının döner hale getirilmesi gerektiğini öteden beri ısrarla vurgulamaktayız. Bu yasa tasarısının amaç maddesindeki hususlara katıldığımızı belirtiriz. Ancak bu programın işlerliği açısından kredileri veren sektörle, kredileri kullanan sektör arasındaki uzlaşmayı temin edecek olan fon ihtiyacının nasıl ve hangi kriterlere göre karşılanacağı açıklık kazanmamıştır.

3. Tasarı içerisinde KOBİ'lerin, Tarım Sektörünün, Esnaf ve Sanatkarların finans sektörüne olan borçlarının da kapsam içinde olduğunu ve öncelikle sorunlarının çözülmesini belirtmek gerekir. Aksi taktirde bu tasarı belli sayıda büyük borçların problemlerini halletmek gibi bir işlevle karşı karşıya kalabilir.

4. TMSF'ye alınan 19 bankanın hazineye yükü 20 milyar \$ seviyelerindedir. Bu tasarıda fona alınan bankaların hazineye getirmiş olduğu yükleri azaltacak düzenlemeler içermemektedir.

5. Bu tasarıda önemli ölçüde özkaynak kayıplarına uğrayan özel sektör bankalarına ciddi bir fon desteği bulunabilmesi amacıyla TMSF'nin de varlık yönetim şirketi kuruluşuna iştirak ettirilme gayretlerinin olduğu gözlenmektedir. Bu taktirde mevduat sahiplerinin mevduatlarının garantisi yani, vatandaşa ait olan paranın bir bölümü Varlık Yönetim Şirketine yatırılmak sureti ile yeni bir istismar kapısı aralanabilecektir.

6. Özel sektör bankalarına TMSF'nin ortak olması ve Hazinece özel tertip Devlet tahvili verilmesi sureti ile uluslararası standartlara uygun bir mali yapı oluşturulmak istenmektedir. Aktarılabilecek kaynak tutarının yaklaşık 10 katrilyon TL seviyesinde olabileceği ifade edilmektedir. Bu boyuttaki kamu kaynağının; yokedilebileceği imkân dahilindedir, bunu önleyecek düzenlemeler tasarıda yer almamıştır.

7. Bu yasa tasarısı içerisinde şeffaflığı temin edecek düzenlemelere yer verilmemiştir.

8. Kamu bankaları personelinden önemli bir bölümünün 45 gün içinde Devlet Personel Başkanlığına aktarılması ve personelin iş güvencesinden yoksun sözleşmeli personel statüsüne geçişe zorlanması bir taraftan huzursuzluğa sebep olurken, diğer taraftan insan haklarına aykırı bir görüntü sergilemektedir. İhtiyaç fazlası olan bu personel, uygun kamu kuruluşlarına bir program dahilinde ve gönüllülük esasına göre yerleştirilmelidir.

Sait Açıba

Afyon

Mehmet Altan Karapaşaoğlu

Bursa

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısına Aşağıda Özetlediğimiz Hususlar Nedeniyle Muhalifiz.

1. Hükümet, yanlış program ve uygulamaların yarattığı ekonomik krizlerin bankacılık sektöründe yol açtığı derin hasarı düzeltmek amacıyla, bankalar yasasını üç kez, kamu bankaları yasasını da iki kez değiştirmiştir. Yeni tasarı ile bankalar yasası dördüncü, kamu bankaları yasa tasarısı da üçüncü kez değiştirilmek istenmektedir. Getirilen düzenlemeler sistematik bir yapı içermemekte, palyatif, günlük uygulamalarda karşılaşılan sorunları çözmeyi amaçlamaktadır. Bankacılık sektöründeki sorunların çözümünde taraf olan BDDK, Hazine Müsteşarlığı, Kamu Bankaları Ortak Yönetim Kurulu ve Maliye Bakanlığı arasında tasarının hazırlanması konusunda koordinasyonsuzluk, birbiri ile çelişen düzenlemeler, iç tutarsızlık yaratılmaktadır. Mevcut sistemdeki yapıyı daha da bozmakta olan bu palyatif düzenlemeler, yaşanan sorunları daha da karmaşık hale getirmektedir.

2. Üst üste yaşanmakta olan ekonomik krizler bankacılık sektörü ile birlikte üretim sektöründe de çok ağır hasarlar yaratmış, üretim sektörünün bankacılık kesimine olan kredi borçları ödenemez hale gelmiş, bu durum üretimde ve ekonomik aktivitede çok büyük düşüslere neden olmuştur. Hükümet, krizlerin yarattığı hasarı görmekte, değerlendirmekte geç kalmıştır. Üretim sektörünün bankacılık sektörü ile yaşamakta olduğu sorunlu krediler sorununun daha fazla büyümeden çözümlenmesi ve üretimin önündeki engellerin kaldırılması gereğine bizde inanıyoruz. Tasarı bu konuda sadece amacı doğru ortaya koymakta, mali sektöre olan borçların yeniden yapılandırılması konusunda düzenleme yapma hedefini ve bu çerçevede uygulanacak programı ortaya koymaktadır.

Ancak programın işlerliği için gerekli fon ihtiyacının nasıl karşılanacağı konusu ve bankalar kanununda yer alan kısıtlamalar karşısında programa nasıl işlerlik kazandırılacağı konusunda açık bir yapı ortaya koymamaktadır. Bu nedenle getirilen düzenlemeler mali sektöre olan borçların yeniden yapılandırılması ihtiyacına cevap vermemektedir.

3. Özellikle KOBİ'lerin sorunlu kredilerine çözüm getirmesi beklenen "Varlık Yönetim Şirketi" kurulmasına ilişkin düzenleme de tasarıdan çıkarılmıştır. Mevcut yapısı ile bu tasarı sayıları dört milyonu bulan ve krediler konusunda ciddi sorunlar yaşayan KOBİ'ler için hiçbir çözüm getirmemektedir. Bu açıdan eksiktir, iyi düzenlenmemiştir.

4. Yanlış politika, teşhis ve kararlarla TMSF'ne alınan 19 Bankanın Hazineye yükü 20 milyar dolar seviyesine yükselmiştir. Tasarı Fona alınan bankaların Hazineye getirdiği yükleri kısıtlayacak hükümlere yer vermiyor. Yaygın devletleştirme uygulamasının yükü her geçen gün daha da artıyor. Keza, ekonomik kriz özel sektör bankalarında ciddi zararlara, açıklara, öz kaynak kayıplarına yol açmıştır. Özel sektör bankalarının faaliyetlerini güçle sürdüremekte olan bankaların ciddi fon desteğine ihtiyacı vardır. Bu desteğin çok büyük bir bölümü kamu kaynaklarından karşılanacaktır. Özel sektör bankalarına TMSF'nun ortak olması ve Hazinece özel terip devlet tahvili verilmesi suretiyle uluslararası normlara uygun bir mali yapı yaratılmak istenmektedir. Kamu kaynağı olarak özel bankalara aktarılabilecek tutarın on milyar dolar seviyesinde olabileceği ifade edilmektedir. İhtiyaç duyulacak gerçek kaynağın bu tutarın da üstüne çıkması kuvvetle muhtemeldir. Bu büyüklükte kamu kaynağının ek zararla yok edilmesini, hiç edilmesini garanti edecek düzenlemeler tasarıda yer almıyor. Kamu kaynaklı sermaye enjeksiyonu için bankalar nezdinde yapılacak incelemeler ve bu konuda kamuoyuna yansiyacak bilgiler bankacılık sektöründe daha ciddi ve yeni krizler yaratılması riski taşımaktadır. Getirilen düzenleme bu açıardan eksiktir, iç tutarlılıktan yoksundur.

5. Kamu bankaları personelinden çok büyük bir kesimin 45 gün içinde Devlet Personel Başkanlığına aktarılması ve personelin iş güvencesi taşımayan sözleşmeli statüye geçişe zorlanması çalışanlar arasında çok ciddi huzursuzluğa neden olmaktadır. Kanunla yaratılan bu tehdit, zorlama ve yıldırma gayri insanidir, genel insan gücü yönetimi ve genel yönetim ilkelerine aykırıdır. İhtiyaç fazlası personelin, kamuda uygun kuruluşlara bir program dahilinde ve gönüllülük esasına göre aktarılması daha doğru, rasyonel ve insanî bir uygulama olacaktır. Devlete yakışanda budur. Tasarıda bu temel ilkeler yer almamaktadır.

Kemal Kabataş
Samsun
M. Sadri Yıldırım
Eskişehir

Oğuz Tezmen
Bursa
Celal Adan
İstanbul

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

1/938 Esas Sayılı Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun Tasarısına Muhalefet Şerhimiz.

2000 yılı Kasım ve 2001 yılı Şubat aylarında meydana gelen iktisadî kriz neticesinde faiz ve döviz kuru dalgalanmaları neticesi işyerleri, borçlarını ve işletmeleri yönetemez hale gelmişlerdir. Devalüasyon ve faizlerin erittiği işletme sermayesi yetersizliği işyerlerinin kapanmasına ve milyonlarca insanın işsiz kalmasına sebep olmuştur. Bu krizden çıkış için üretim çarklarının döndürülmesi şart olduğundan iş hayatının sıkıntılarını yakından takip eden meslek odası TOBB ısrarla bir destek bekledi. Basında "Londra veya İstanbul yaklaşımı" denen bir çözüm modeli üzerinde çalışıldığı haberleri çıktı. Acil ihtiyaç, işletmelerin işletme sermayesi açığının kapatılmasıdır.

Getirilen tasarı ile bankalarla borçlu işletmelerin aralarında ödenemeyen borçların miktar, faiz ve ödeme planı üzerinde anlaşmalarına imkân veren "finansal yeniden yapılandırma çerçeve anlaşması" düzeni getiriliyor. Bu çerçevede yapılacak anlaşmalara vergi, resim ve harç istisnası getiriyor. "Varlık Yönetim Şirketi" olarak kurulacak şirketlere vergi, resim ve harç muafiyeti getiriyor. Ayrıca 4389 sayılı Bankalar Kanununda çeşitli değişiklikler yapıyor.

Komisyon müzakereleri sırasında önerge ile getirilen değişiklik mevcut ticarî bankalara sermaye desteği verilmesi hükmünü getirmektedir. Sermayesi yetersiz olan bankalara Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından ortak olarak veya kredi verilerek sermaye desteği verilecektir. Bu desteğin miktarı zikredilmese de 10 katrilyon mertebesinde olması ifade edilmektedir. Fona intikal eden bankaların maliyetinin 20 milyar dolar olduğu resmen ifade edilmektedir. Böylece kriz neticesi bankalara hazineден verilecek desteğin 40 katrilyon lira mertebesinde olduğu görülmektedir.

Görüldüğü gibi tasarı iş hayatı ve işletmelerin sıkıntılarını giderecek ciddi bir uygulama getirmektedir. Krizin sebebi bankalar, cezasını çeken ise iş hayatı, esnaf, köylü, işçi, emekli ve memur olarak bütün Türkiye'dir. Alınması gereken ilk ve acil tedbir ise duran üretimin harekete geçirilmesidir. Ancak bugüne kadar bütün imkânları kullanarak bankaları besleyen hükümet iş hayatını ve milleti ölüme terk etmiştir.

Bu bakımdan tasarı umutla bekleyenleri hüsrana uğratmıştır. Hükümet krizin sebebidir ve neticelerini de yönetememektedir. Görüldüğü kadarı ile bir çözüm getirmesi de mümkün değildir.

28.12.2001

Metin Kalkan
Hatay

Aslan Polat
Erzurum

Cevat Ayhan
Sakarya

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**MALİ SEKTÖRE OLAN BORÇLARIN YENİDEN YAPILANDIRILMASI VE BAZI
KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI**

Amaç

MADDE 1. - Bu Kanunun amacı, Türkiye’de faaliyette bulunan bankalar, özel finans kurumları ve kendi özel mevzuatları uyarınca alınan izinler dahilinde faaliyette bulunan diğer mali kurumlar tarafından, bankalar ve diğer mali kurumlar ile kredi ilişkisi içinde bulunup, finansal darboğaz yaşayan borçluların; bir finansal yeniden yapılandırma programı çerçevesinde belirlenecek süre ve koşullarla, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce açılmış kredilerle ilgili olarak vadeleri uzatmak, krediyi yenilemek, ilave yeni kredi vermek, anapara ve/veya faiz indirmek, faizden vazgeçmek, kredileri kısmen veya tamamen iştirake çevirmek, kredileri aynı, nakdi ya da tahsil şartına bağlı bir bedel karşılığı devir ve temlik etmek, kredileri borçlu ya da üçüncü kişilere ait aynı değerler karşılığında kısmen veya tamamen tasfiye etmek, diğer bankalarla birlikte hareket ederek protokoller yapmak gibi alınacak tedbirlerle mali kesime olan geri ödeme yükümlülüklerini yerine getirebilmelerine ve katma değer yaratmaya devam etmelerine imkân verilmesinin sağlanmasıdır.

Finansal Yeniden Yapılandırma Programı Çerçeve Anlaşması

MADDE 2. - Bankalar ve özel finans kurumları ile diğer mali kurumlar, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu ve Tasfiye Halinde Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketinin alacakları, Türkiye Bankalar Birliği tarafından hazırlanacak alacaklı kurumların yetkili temsilcilerince imzalanacak Finansal Yeniden Yapılandırma Programı Çerçeve Anlaşmaları kapsamında ve bu Anlaşmaların Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından onaylandığı tarihten itibaren 3 yıllık bir süre içinde finansal yeniden yapılandırma sözleşmelerine bağlanmak şartıyla gerektiğinde ilave finansman da sağlanmak suretiyle yeniden yapılandırılabilir veya yeni itfa planlarına bağlanabilir.

Gerektiğinde ilave finansman da sağlanmak suretiyle yeniden yapılandırılacak veya yeni bir itfa planına bağlanacak alacakların kapsamı, borçluların nitelikleri, asgari tutar ve şartları ve alacaklılar ile borçlular arasında ayrı ayrı imzalanacak finansal yeniden yapılandırma sözleşmelerinin asgari unsurları Finansal Yeniden Yapılandırma Programı Çerçeve Anlaşmaları ile belirlenir. Finansal Yeniden Yapılandırma Programı Çerçeve Anlaşmalarını imzalamayanlar tarafından yapılacak sözleşme ve işlemler için bu Kanunun ilgili madde hükümleri uygulanmaz.

Alacaklı ve borçlu taraflar arasında imzalanacak finansal yeniden yapılandırma sözleşmelerine bankalar, özel finans kurumları ve diğer mali kurumlar dışında kalan alacaklılar da taraf sıfatıyla katılabilir.

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi, hisseleri kısmen ya da tamamen Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna ait bankalar, Finansal Yeniden Yapılandırma Programı Çerçeve Anlaşmalarına ve bu Anlaşmalar kapsamında borçları gerektiğinde ilave finansman da sağlanmak suretiyle yeniden yapılandırılan veya yeni bir itfa planına bağlanan borçlularla yapılacak finansal yeniden yapılandırma sözleşmelerine taraf olmaya yetkilidir.

Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu ve Tasfiye Halinde Emlak Bankası Anonim Şirketi, Finansal Yeniden Yapılandırma Programı Çerçeve Anlaşmalarına ve bu Anlaşmalar kapsamında borçlularla yapılacak finansal yeniden yapılandırma sözleşmelerine ilave finansman sağlamak kaydıyla taraf olabilirler.

Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu, Finansal Yeniden Yapılandırma Programı Çerçeve Anlaşmalarına göre gerektiğinde ilave finansman da sağlanmak suretiyle yeniden yapılandırılan veya yeni bir itfa planına bağlanan krediler ve diğer alacaklardan, Bankalar Kanununun 15 inci mad-

desinin (3) numaralı fıkrasına göre 6183 sayılı Âmmeye Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine tâbi olanları, 6183 sayılı Kanununun 48 inci maddesinin tecil süresi ve teminat şartlarına bağlı olmaksızın, Finansal Yeniden Yapılandırma Programı Çerçeve Anlaşmasına göre taksitlendirmeye ve tecil etmeye yetkilidir.

Vergi İstisnaları ve teşvik belgeleri

MADDE 3. – Finansal Yeniden Yapılandırma Programı Çerçeve Anlaşması hükümleri kapsamında düzenlenecek finansal yeniden yapılandırma sözleşmeleri ve bu sözleşmeler kapsamında yapılacak işlemlerle ilgili olarak aşağıdaki hükümler uygulanır.

a) Çerçeve anlaşması, düzenlenen sözleşmeler ve bu çerçeve anlaşması ve düzenlenen sözleşmelerde belirlenen esaslar uyarınca yapılacak işlemler ve düzenlenecek kâğıtlar 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa göre ödenecek damga vergisi ve 492 sayılı Harçlar Kanununa göre ödenecek harçlardan,

b) Çerçeve anlaşması ve düzenlenen sözleşmeler uyarınca alacaklı kuruluşlar tarafından her ne nam altında olursa olsun tahsil edilecek tutarlar 6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu gereği ödenecek banka ve sigorta muameleleri vergisinden,

c) Çerçeve anlaşması ve düzenlenen sözleşmeler kapsamında alacaklı kuruluşların iktisap edecekleri motorlu taşıtlar 1318 sayılı Finansman Kanununa göre ödenecek taşıt alım vergisinden,

d) Çerçeve anlaşması ve düzenlenen sözleşmeler kapsamında kullanılan ve kullanılacak krediler kaynak kullanımını destekleme fonundan,

ve diğer benzeri vergi, resim, harç, fon yükümlülüklerinden (4306 sayılı Kanun uyarınca ödenmesi gereken Eğitime Katkı Payı hariç) istisna edilmiştir.

İstisna (Taşıt Alım Vergisi hariç), alacaklı kuruluşların çerçeve anlaşması ve düzenlenen sözleşmeler uyarınca edindikleri varlıkları elden çıkardıkları hallerde de uygulanır.

İstisna uygulaması, sözleşme hükümlerinin borçlu firmalar tarafından yerine getirilememesi veya getirilmemesi hallerinde alacağın hukukî yollardan tahsili aşamalarında ödenmesi gereken vergi, resim ve harçlar açısından da geçerlidir.

Sözleşme hükümleri uyarınca tahsilinden vazgeçilen alacak tutarları Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre alacaklı için değersiz alacak, borçlu için ise vazgeçilen alacak olarak dikkate alınır.

Sözleşme ile uygulamaya konulan programın gerçekleşmemesi halinde dahi, uygulanmış olan vergi, resim ve harç istisnaları geri alınmaz.

Finansal yeniden yapılandırma sözleşmelerine göre borçları yeniden yapılandırılan ve yeni bir itfa planına bağlanan borçlular tarafından alınmış olan teşvik belgelerinin süreleri ile ihracat taahhüt süreleri, sözleşmeler ile belirlenen süreler kadar uzatılmış sayılır.

Bu madde hükümleri, bu Kanununun 4 üncü maddesinde belirtilen kredilerle ilgili işlemler hakkında da uygulanır.

Diğer hükümler

MADDE 4. – Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi, Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketi ve Tasfiye Halinde Emlak Bankası Anonim Şirketinin Yönetim ve Denetim Kurulu üyeleri ile Tasfiye Kurulu üyeleri, bu Kanun ve 15.11.2000 tarihli ve 4603 sayılı Kanun kapsamında işlemler yapmaya, 21.2.2001 tarihinden önce açılmış kredileri yeniden yapılandırmaya yetkilidirler.

Bu bankaların, yönetim, denetim ve tasfiye kurulu üyelerinin görev yaptıkları bankalara karşı sorumlulukları özel hukuk hükümlerine tâbidir. Ancak, birinci fıkradaki işlemlerle sınırlı olarak bu

kimselerin cezaî sorumlulukları kasıtlı fiillerine, hukukî sorumlulukları ise ağır kusurlu olmalarına bağlıdır. Üçüncü kişiler tarafından, yönetim kurulu, denetim kurulu ve tasfiye kurulu üyelerinin görevlerinin ifası nedeniyle açılacak sorumluluk davaları, ancak bu kimselerin görev yaptıkları bankalar aleyhine açılabilir.

Bu bankaların yönetim kurulu, denetim kurulu, tasfiye kurulu üyelerinin aleyhine sorumluluk davası açılabilmesi ve/veya rücu edilebilmesi, ilgililerin kasıtlı fiilleri nedeniyle aleyhine açılmış bir ceza davasında verilecek mahkûmiyet hükmünün kesinleşmiş olması ve bunu takiben ayrıca aynı doğrultuda, genel kurul kararı alınmış olması şartına bağlıdır. Bu kimselerin, sorumluluk veya rücu davası açılmasına ilişkin genel kurul kararı aleyhine, 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun 381 inci maddesi uyarınca iptal davası açmak hakları mevcuttur. Bankalarca açılacak sorumluluk veya rücu davasının görülebilmesi için, açılan iptal davasında verilecek hükmün kesinleşmesi gerekir.

Bu Kanun çerçevesinde gerçekleştirilecek işlemlerden dolayı bu madde hükümleri; hisseleri kısmen ya da tamamen Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna ait olan bankaların fon tarafından atanan Yönetim ve Denetim Kurulu üyeleri için ve Fonun hukukî statüsü çerçevesinde Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Yönetim Kurulu üyeleri için aynen uygulanır.

Varlık Yönetim Şirketi

MADDE 5. - Bankalar, özel finans kurumları ve diğer mali kurumların alacakları ile diğer varlıklarının satın alınması ve yeniden yapılandırılarak satılması amacıyla, kuruluş ve faaliyet esasları Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu tarafından belirlenecek varlık yönetim şirketlerinin yaptıkları işlemler ve bu işlemlerle ilgili olarak düzenlenen kâğıtlar, kuruluş işlemleri de dahil olmak üzere kuruldukları takvim yılı ve bunu izleyen beş yıl süresince 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa göre ödenecek damga vergisinden, 492 sayılı Harçlar Kanununa göre ödenecek harçlardan, her ne nam altında olursa olsun tahsil edilecek tutarlar 6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu gereği ödenecek banka ve sigorta muameleleri vergisinden, 1318 sayılı Finansman Kanununa göre ödenecek taşıt alım vergisinden, kaynak kullanımı destekleme fonuna yapılacak kesintilerden ve 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 29 uncu maddesi hükmünden istisnadır. Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu bu şirketlere hissedar olmak suretiyle katılabilir.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu tarafından belirlenecek esas ve usuller çerçevesinde bankalar arasında alım ve satım işlemine konu edilen alacaklar ve bu alacakların teminatını oluşturan değerlerin devir ve temlik için yapılacak işlemler ve bu işlemlerle ilgili olarak düzenlenen kâğıtlar için, birinci fıkrada belirtilen vergi, resim, harç ve fon istisnaları 31.12.2004 tarihine kadar aynen uygulanır.

Değiştirilen ve kaldırılan hükümler

MADDE 6. - 1. - 4389 sayılı Bankalar Kanununun

a) 3 üncü maddesinin (5) numaralı fıkrasının (b) bendinin ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, ayrıca maddeye aşağıdaki (12) numaralı fıkra eklenmiştir.

“Kurul üyeleri, görevlerinden ayrılmalardan izleyen iki yıl içinde, yönetim ve denetimleri veya hisseleri Fona itikal eden bankalar hariç olmak üzere, bu Kanun kapsamına giren kuruluşlarda görev alamazlar. Kurul üyeleri ile kurum personelinin uyacakları meslekî ilkeler Kurulca belirlenir.”

“12. Kurum, faaliyetlerine ilişkin olarak, yılda iki kez olmak üzere, Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonunu bilgilendirir.”

b) 14 üncü maddesinin (5) numaralı fıkrasının (c) bendinin ilk cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve bu cümleden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“Bu Kanun hükümlerine göre temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetimleri Fona intikal eden bankaların, tasfiyeleri Fon eliyle yürütülen bankaların iflas idarelerinin ve hisseleri kısmen veya tamamen Fona intikal eden bankaların Fon tarafından borçlarının ve/veya taahhütlerinin üstlenilmesi ve/veya alacaklarının devralınması halinde, Fonun, üstlendiği borçlar ve/veya taahhütler ile devraldığı alacaklarla ilgili devir ve temlik sözleşmeleri, her türlü teminatın tesisi ve kaldırılması, sözleşmelerin bozulması, dava ve icra takipleri ile bu borçlar ve/veya alacaklar ve/veya taahhütlerle ilgili diğer her türlü işlemler ve bu işlemlerle ilgili düzenlenen kâğıtlar, eğitime katkı payı hariç olmak üzere her türlü vergi, resim, harç ve fonlardan istisnadır. Bu işlemlerden kaynaklanan döner sermaye ücreti ödenmez ve diğer kesintiler yapılmaz. Ayrıca, alacağa karşılık menkul veya gayrimenkul bir malın rızaen veya icraen Fon tarafından veya yönetim ve denetimleri veya hisseleri Fona intikal eden bankalar tarafından satın alınması halinde bu işlemlerle ilgili olarak tarafların ödemekle yükümlü olduğu vergi, resim, harç (eğitime katkı payı hariç) ve döner sermaye ücreti gibi mali yükümlülükler aranmaz.”

e) 14 üncü maddesinin (6) numaralı fıkrasının (b) bendinde yer alan “yapacağı anlaşmalar çerçevesinde kamusal sermayeli olanlar da dahil olmak üzere diğer bankalar aracılığıyla Fon nam ve hesabına bunları nakde tahvil ettirmeye” ifadesi “yapacağı anlaşmalar çerçevesinde kamusal sermayeli olanlar da dahil olmak üzere diğer bankalar veya üçüncü kişiler aracılığıyla fon nam ve hesabına bunları nakde tahvil ettirmeye” şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddenin (6) numaralı fıkrasının (b) bendinden sonra “ve gerekli göreceği” ifadesinden önce gelmek üzere aşağıdaki (c) bendi ve aynı fıkranın sonuna aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

“c) Hisselerinin üçüncü kişilere devredilmesine imkân bulunmaması halinde, (a) ve (b) bentlerindeki yetkileri yanında, bu fıkradaki sınırlamalarla bağlı olmaksızın, varlık ve yükümlülüklerini devralmaya ve/veya varlık ve yükümlülükleri ile ilgili her türlü işlemi yapmaya”

“Fon, bu fıkra hükümlerine göre hisseleri kendisine intikal eden bankaların, ekonomik değeri olan iştirakleriyle ilgili olarak 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri uygulanmaksızın yapılacak sermaye artırımları da dahil olmak üzere, yeniden yapılandırma amacıyla Kurulca belirlenecek esas ve usuller çerçevesinde kaynak sağlamak da dahil gerekli her türlü tedbiri almaya yetkilidir.”

d) 14 üncü maddesinin (7) numaralı fıkrasının üçüncü paragrafının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu bankaların başka bir bankaya devredilmesi ya da başka bir bankayla birleşmesi, hisselerinin üçüncü kişilere devredilmesi ya da tasfiyelerine karar verilmesi halinde, bu işlemlerin tamamlanmasını takip eden iki yıl içinde, bankanın sorumlulukları tespit edilen yönetim kurulu eski üyeleri ile eski denetçileri aleyhine, ibra edilmiş olsalar dahi, işlemleri nedeniyle verdikleri zararın Fon adına tazmini istemiyle, Fon tarafından dava açılabilir.”

e) 15 inci maddesinin (3) numaralı fıkrasında yer alan “Fon, devraldığı alacakla ilgili olarak iskonto da dahil olmak üzere her türlü tasarrufla bulunmaya, sulh olmaya, alacağına mahsuben menkul ve gayrimenkul mallar ile her türlü hak ve alacakları hiçbir sınırlamaya tâbi olmaksızın devralmaya yetkilidir.” cümlesi, aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Fon, devraldığı ve dava veya iflas takibine konu etmekle görevli ve yetkili olduğu alacakları da dahil olmak üzere bu Kanunda yazılı her türlü alacakları ile ilgili olarak iskonto da dahil olmak üzere her türlü tasarrufla bulunmaya, sulh olmaya, alacağına mahsuben menkul ve gayrimenkul mallar ile her türlü hak ve alacakları hiçbir sınırlamaya tâbi olmaksızın devralmaya ve alacağın

yeniden itfa planına bağlanması da dahil olmak üzere borçlularla anlaşma yapmaya ve borçlularla yaptığı anlaşmalar kapsamında 14 ve 17 nci maddeler uyarınca Kurulca belirlenecek esas ve usuller dahilinde muhafaza tedbiri uygulayıp uygulamamaya veya açılmış bulunan hukuk davalarının yapılan anlaşma süresince durdurulmasını mahkemeden istemeye yetkilidir.”

f) 15 inci maddesinin (4) numaralı fıkrasının başına “a)” ibaresi ve aynı fıkraya aşağıdaki (b) bendi eklenmiştir.

“b) Fon işlemlerini yürütmede Başkana yardımcı olmak üzere Kurul kararıyla Kurum başkan yardımcısı statüsünde ve Kurum başkan yardımcılarında aranan şartları taşıyan üç Fon başkan yardımcısı atanabilir.”

g) 15 inci maddesinin (9) numaralı fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) Fon tarafından, hisseleri kısmen veya tamamen kendisine intikal eden bir bankanın borçlarının, taahhütlerinin yüklenilmesi veya alacaklarının devralınması halinde, bu borç, taahhüt ve alacaklarla ilgili olarak, 3167 sayılı Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanun ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunundan doğanlar ve takibi şikâyete bağlı suçlar dahil olmak üzere açılmış veya açılacak her türlü ceza davalarında, alacağın devralındığı veya borcun, taahhütün yüklenildiği tarihten itibaren, suçtan zarar gören olarak, Fon müdahil sıfatını kazanır. Bu davalara bağlı şahsî haklar dahi Fona ait olur.

b) Fon tarafından, hisseleri kısmen veya tamamen kendisine intikal eden bir bankanın borçlarının, taahhütlerinin yüklenilmesi veya alacaklarının devralınması halinde, bu borç, taahhüt ve alacaklarla ilgili olarak, Fonun taraf olduğu icra takipleri ile icra takiplerinden kaynaklanan her türlü hukuk davalarının kısmen veya tamamen Fon aleyhine neticelenmesi halinde, 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununda yazılı tazminat ve cezalar Fon hakkında uygulanmaz.

c) Fon tarafından, hisseleri kısmen veya tamamen kendisine intikal eden bir bankanın borçlarının, taahhütlerinin yüklenilmesi veya alacaklarının devralınması halinde, bu borç, taahhüt ve alacaklarla ilgili olarak açılmış veya açılacak dava ve icra takiplerinde kanunlarda yazılı zamanasını ve hak düşürücü süreler dahil her türlü süre alacağın devralındığı veya borcun, taahhütün yüklenildiği tarihten itibaren Fon bakımından dokuz ay süre ile durur.”

h) 24 üncü maddesinin (6) numaralı fıkrasına son paragraf olarak aşağıdaki hüküm eklenmiştir.

“Fon tarafından 15 inci maddenin (7) numaralı fıkrasının (a) bendine istinaden atanan yönetim ve denetim kurulu üyeleri ile yönetim ve denetimi veya hisseleri Fona intikal eden bankaların iştiraklerinde bu bankaları temsilen görev yapan yönetim ve denetim kurulu üyeleri aleyhine görevlerinin ifası sebebiyle açılan ve açılacak her türlü tazminat ve alacak davaları Fon aleyhine açılmış sayılır. Bu kişilerin görevlerini kötüye kullandıklarına hükümlenmesi halinde kendilerine rücu edilir. Bu şekilde atanan yöneticilere bu iştiraklerin kamu borçları nedeniyle şahsî sorumluluk yüklenemez.”

2. 15.11.2000 tarihli ve 4603 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin (3) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“3. Bankalarda 31.12.2002 tarihinden sonra özel hukuk hükümlerine tâbi olmayan personel çalıştırılmaz. Yeniden yapılandırma sürecinde bankaların yönetim kurullarınca gerek özel hukuk hükümlerine göre çalıştırılmak üzere kendisine sözleşme teklif edilen ancak özel hukuk hükümlerine göre çalışmayı kabul etmeyen gerekse özel hukuk hükümlerine göre çalışması uygun görülme-
yey sözleşme imzalamayan personel, bankaların yönetim kurullarınca Devlet Personel Başkanlığına bildirilir.

Devlet Personel Başkanlığı kendisine bildirilen personel listelerini en geç 30 gün içerisinde (özelleştirme kapsam ve/veya programındaki kuruluşlar hariç) tespit edeceği kamu kurum ve kuruluşlarındaki boş kadro ve pozisyonlara atanmalarını sağlamak üzere ilgili kurum veya kuruluşu gönderir. İlgili kurum ve kuruluş bildirimini ulaştığı tarihten başlayarak en geç 5 iş günü içinde bu personelin atanmalarını yaparak atamalara ilişkin bilgileri Devlet Personel Başkanlığı ile ilgili bankalara bildirir. Atama tarihi itibarıyla personelin bankalarla ilişkisi kesilmiş sayılır. Personelin atandığı kurumda fiilen göreve başlayacağı tarihe kadar geçen sürede her türlü mali ve sosyal hakları bankalarca karşılanmaya devam olunur. Bu fıkrada hüküm bulunmayan hallerde 24.11.1994 tarihli ve 4046 sayılı Kanununun 22 nci maddesi hükümleri uygulanır.

Atama yapılan personel hakkında bankalar tarafından yapılacak tebliğ işlemi takiben 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 62 ve 63 üncü maddelerinin uygulanmasından atamayı yapan kamu kurum veya kuruluşu sorumludur.

Ancak bu şekilde nakledilen personelden anılan madde uyarınca eski kadrolarına ait hakları şahıslarına bağlı olarak saklı tutulanlar için bankacılık tazminatı da şahıslarına bağlı bir hak teşkil etmez.

4046 sayılı Kanununun 22 nci maddesi kapsamında Özelleştirme Fonu tarafından yapılması öngörülen ödemeler ilgili bankalar tarafından yapılır.

1.1.2002 - 31.12.2002 tarihleri arasında uygulanmak üzere bu madde uyarınca, bankalardan genel bütçeli daireler ile katma bütçeli idarelere ve bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlara, genel ve katma bütçelerin transfer tertiplerinden yardım alan kuruluşlar ile sosyal güvenlik kuruluşlarına nakli yapılan personelin aylık ve diğer özlük hakları karşılığı tutar, ilgili bankalarca Maliye Bakanlığı Merkez Saymanlık hesabına yatırılır. Yatırılan bu tutar bir taraftan bütçenin (B) işaretli cetveline özel gelir, diğer taraftan Maliye Bakanlığı bütçesinde açılacak bir tertibe özel ödenek kaydedilir. Özel ödenek kaydedilen tutarları kurum ve kuruluşların bütçelerinin ilgili tertiplerine aktarmaya Maliye Bakanı yetkilidir. Nakli yapılan personelin aylık ve diğer özlük hakları karşılığı tutar, aylık dönemler itibarıyla ilgili bankalar ve Maliye Bakanlığınca müştereken tespit edilir ve bu miktar en geç tespit yapıldığı ay sonuna kadar bankalarca yukarıda belirtilen hesaba yatırılır.”

3. 4603 sayılı Kanununun geçici 3 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “bankalara olan yükümlülüklerinden doğan taahhütleri” ibaresinden sonra gelmek üzere “(her türlü inşaat faaliyetlerinden doğan taahhütler hariç olmak üzere)” ibaresi eklenmiş, ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, bu fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra ve aynı maddenin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi veya Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi tarafından devir alınacak taahhütler ile aktifler arasındaki menfi fark, devir alan bankaya Hazine Müsteşarlığınca nakit ve/veya özel tertip devlet iç borçlanma senedi şeklinde sermaye olarak avans mahiyetinde ödenir. Ancak Hazinece avans mahiyetinde yapılan ödemeler Bankalar Yeminli Murakıplarınca yapılacak incelemeler sonucu onaylanacak devir bilançoları esas alınarak kesinleştirilir. Söz konusu inceleme sonucunda tespit edilen Hazine aleyhine doğmuş fark ve devir tarihi itibarıyla nazım hesaplarda yer alan taahhütler nakde dönüştükleri takdirde nakde dönüştükleri tarih itibarıyla Hazinece nakit ve/veya özel tertip Devlet iç borçlanma senedi olarak ödenir. Hazine lehine bir farkın tespit edilmesi halinde ise söz konusu fark ilgili yıl Bütçe Kanununda belirtilen esaslar dahilinde devir alan banka tarafından Hazineye ödenir.

Bu madde hükmü uyarınca yapılan Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketinin devir işlemleri nedeniyle doğan menfi farka ilişkin hesaplar muhasebe kayıtları bakımından Tasfiye Halinde Emlak Bankası Anonim Şirketinin Hazineye borçlu olmasını sağlayacak şekilde izlenir. Bu madde uyarınca yapılan devir sonucu oluşan menfi fark nedeniyle doğan Hazine alacağı 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun 446 ncı maddesinin ikinci fıkrasının uygulanmasında dikkate alınmaz. Bu devirden dolayı T.C. Ziraat Bankası bilançosunda görünen alacaklar özelleştirme süreci başlayana kadar karşılık ayrılarak giderilir.”

“4389 sayılı Bankalar Kanununun 14 üncü maddesinin (5) numaralı fıkrasının (c) bendi hükümleri bankanın taraf olduğu davalar yönünden (tesis edilen teminatlar iade olunur); 16 ncı maddesinin (2) numaralı fıkrası hükümleri banka aleyhine yapılacak takipler yönünden ve 16 ncı maddenin (9) numaralı fıkrası hükümleri Bankanın alacak ve borçları yönünden Tasfiye Halinde Emlak Bankası Anonim Şirketi hakkında da uygulanır.”

4. 4603 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 6. – Bu Kanunun geçici 2 ncı maddesinin birinci fıkrasında belirtilen süreler içinde emeklilik hakkını kullanmayanlara son kez bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren iki ay içinde emekli olmaları halinde emekli ikramiyeleri % 20 fazlasıyla ödenir.

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 ncı maddesine göre kurulmuş Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketi Mensupları Emekli ve Yardım Sandığı Vakfına tâbi personel için de bu madde hükümleri uygulanır.

Bu madde kapsamında emekli olan personel emekli olduğu tarihten itibaren 3 yıl içinde anılan bankalarda yeniden istihdam edilemez.

25.11.2000 tarihinde bu bankalarda çalışan personelden özel hukuk hükümlerine geçirilenlerin hizmet sözleşmelerinin 31.12.2003 tarihine kadar, bankaların disiplin yönetmelikleri hükümleri saklı kalmak kaydıyla 1475 sayılı İş Kanununun 17 ncı maddesi dışında kalan sebeplerle bankalar tarafından feshedilmesi halinde söz konusu personel hakkında bu Kanunun geçici 1 inci maddesinin (3) numaralı fıkrası uyarınca işlem tesis edilmek üzere Devlet Personel Başkanlığına bildirilir. Bu kapsamda olan personele sözleşmenin feshi nedeniyle ihbar ve kıdem tazminatı ödenmez. Bankaların kurduğu, kuracağı ve iştirak ettiği veya edeceği şirketlere bu bankalardan geçen ve T.C. Emekli Sandığı ile 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 ncı maddesi uyarınca kurulan Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketi Emekli ve Yardım Sandığı Vakfı ile irtibatları devam eden personelden isteyenlerin anılan sosyal güvenlik kurumları ile irtibatları devam eder. Bu fıkra hükümleri bu personel hakkında da uygulanır.”

5. 4603 sayılı Kanunun geçici 5 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1. – Bu Kanunun yayımı tarihinde Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunda bir kamu kurumundan atanmak suretiyle görev yapmakta olanlardan, konularıyla ilgili en az dört yıl süreyle yüksek öğrenim veren fakülte ve yüksek okulları bitirerek mesleğe özel yarışma sınavıyla giren ve geldikleri kurumlarda en az üç yıl süreyle meslek içi eğitimden sonra özel bir yeterlilik sınavı sonunda ve ortak kararlar uzmanlık kadrolarına atanmış ve bankacılık uzmanlarından aranan şartları taşıyanlar, başkaca bir işleme gerek kalmaksızın bankacılık uzmanı olarak atanırlar.

Yürürlük

MADDE 7. – Bu Kanunun;

a) 4 üncü maddesi 21.2.2001 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

b) 6 ncı maddesinin (3) numaralı fıkrası 3.7.2001 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

c) Diğer hükümleri yayımı tarihinde,

Yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 8. – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Bülent Ecevit

Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

D. Bahçeli

Devlet Bakanı

K. Derviş

Devlet Bakanı

Prof. Dr. Ş. S. Gürel

Devlet Bakanı

M. Yılmaz

Devlet Bakanı

H. Gemici

Devlet Bakanı

F. Ünlü

Adalet Bakanı

Prof. Dr. H. S. Türk

Dışişleri Bakanı

İ. Cem

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Prof. Dr. A. Akcan

Tarım ve Köyişleri Bakanı

Prof. Dr. H. Y. Gökçalp

En. ve Tab. Kay. Bakanı

Z. Çakan

Orman Bakanı

Prof. Dr. N. Çağan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

H. H. Özkan

Devlet Bakanı

Prof. Dr. T. Toskay

Devlet Bakanı

F. Bal

Devlet Bakanı

Prof. Dr. R. Mirzaoğlu

Devlet Bakanı

Prof. Dr. Ş. Üşenmez

Devlet Bakanı

Prof. Dr. A. Çay

Milli Savunma Bakanı

S. Çakmakoglu

Maliye Bakanı

S. Oral

Sağlık Bakanı V.

Prof. Dr. H. Y. Gökçalp

Çalışma ve Sos. G.üv. Bakanı

Y. Okuyan

Kültür Bakanı

M. İ. Talay

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

M. Yılmaz

Devlet Bakanı

M. Keçeciler

Devlet Bakanı V.

R. K. Yücelen

Devlet Bakanı V.

E. S. Gaydah

Devlet Bakanı

E. S. Gaydah

Devlet Bakanı

R. Önal

İçişleri Bakanı

R. K. Yücelen

Milli Eğitim Bakanı

M. Bostancıoğlu

Ulaştırma Bakanı

O. Vural

Sanayi ve Ticaret Bakanı

A. K. Tanrıku

Turizm Bakanı

M. Taşar

Çevre Bakanı

F. Aytekin

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
**MALİ SEKTÖRE OLAN BORÇLARIN YENİDEN YAPILANDIRILMASI VE BAZI
KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI**

Amaç

MADDE 1.- Bu Kanunun amacı, Türkiye'de faaliyette bulunan bankalar, özel finans kurumları ve kendi özel mevzuatları uyarınca alınan izinler dahilinde faaliyette bulunan diğer mali kurumlar tarafından, bankalar ve diğer mali kurumlar ile kredi ilişkisi içinde bulunup, finansal darboğaz yaşayan borçluların; finansal yeniden yapılandırma çerçevesinde belirlenecek süre ve koşullarla, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce açılmış kredilerle ilgili olarak vadeleri uzatmak, krediyi yenilemek, ilave yeni kredi vermek, anapara ve/veya faiz indirmek, faizden vazgeçmek, kredileri kısmen veya tamamen iştirake çevirmek, kredileri aynı, nakdi ya da tahsil şartına bağlı bir bedel karşılığı devir ve temlik etmek, kredileri borçlu ya da üçüncü kişilere ait aynı değerler karşılığında kısmen veya tamamen tasfiye etmek, diğer bankalarla birlikte hareket ederek protokoller yapmak gibi alınacak tedbirlerle mali kesime olan geri ödeme yükümlülüklerini yerine getirebilmelerine ve katma değer yaratmaya devam etmelerine imkan verilmesinin sağlanmasıdır.

Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşmaları

MADDE 2.- Bankalar ve özel finans kurumları ile diğer mali kurumlar, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu ve Tasfiye Halinde Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketinin alacakları, Türkiye Bankalar Birliği tarafından hazırlanacak alacaklı kurumların yetkili temsilcilerince imzalanacak ve onaylama ve kabule ilişkin genel şartları Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikte gösterilecek olan Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşmaları kapsamında ve bu Anlaşmaların Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu tarafından onaylandığı tarihten itibaren 3 yıllık bir süre içinde finansal yeniden yapılandırma sözleşmelerine bağlanmak şartıyla gerektiğinde ilave finansman da sağlanmak suretiyle yeniden yapılandırılabilir veya yeni itfa planlarına bağlanabilir.

Gerektiğinde ilave finansman da sağlanmak suretiyle yeniden yapılandırılacak veya yeni bir itfa planına bağlanacak alacakların kapsamı, borçluların nitelikleri, asgari tutar ve şartları ve alacaklılar ile borçlular arasında ayrı ayrı imzalanacak finansal yeniden yapılandırma sözleşmelerinin asgari unsurları birinci fıkradaki usulle saptanan Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşmaları ile belirlenir. Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşmalarını imzalamayanlar tarafından yapılacak sözleşme ve işlemler için bu Kanunun ilgili madde hükümleri uygulanmaz.

Alacaklı ve borçlu taraflar arasında imzalanacak finansal yeniden yapılandırma sözleşmelerine bankalar, özel finans kurumları ve diğer mali kurumlar dışında kalan alacaklılar da taraf sıfatıyla katılabilir.

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi, hisseleri kısmen ya da tamamen Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna ait bankalar, Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşmalarına ve bu Anlaşmalar kapsamında borçları gerektiğinde ilave finansman da sağlanmak suretiyle yeniden yapılandırılan veya yeni bir itfa planına bağlanan borçlularla yapılacak finansal yeniden yapılandırma sözleşmelerine taraf olmaya yetkilidir.

Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu ve Tasfiye Halinde Emlak Bankası Anonim Şirketi, Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşmalarına ve bu Anlaşmalar kapsamında borçlularla yapılacak finansal yeniden yapılandırma sözleşmelerine ilave finansman sağlanamamak kaydıyla taraf olabilirler.

Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu, Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşmalarına göre gerektiğinde ilave finansman da sağlanmak suretiyle yeniden yapılandırılan veya yeni bir itfa planına bağlanan krediler ve diğer alacaklardan, Bankalar Kanununun 15 inci maddesinin (3)

numaralı fıkrasına göre 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine tâbi olanları, 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesinin tecil süresi ve teminat şartlarına bağlı olmaksızın, Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşmalarına göre taksitlendirmeye ve tecil etmeye yetkilidir.

Vergi istisnaları ve teşvik belgeleri

MADDE 3.- Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşmaları hükümleri kapsamında düzenlenecek finansal yeniden yapılandırma sözleşmeleri ve bu sözleşmeler kapsamında yapılacak işlemlerle ilgili olarak aşağıdaki hükümler uygulanır.

a) Çerçeve anlaşması, düzenlenen sözleşmeler ve bu çerçeve anlaşması ve düzenlenen sözleşmelerde belirlenen esaslar uyarınca yapılacak işlemler ve düzenlenecek kağıtlar 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa göre ödenecek damga vergisi ve 492 sayılı Harçlar Kanununa göre ödenecek harçlardan,

b) Çerçeve anlaşması ve düzenlenen sözleşmeler uyarınca alacaklı kuruluşlar tarafından her ne nam altında olursa olsun tahsil edilecek tutarlar 6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu gereği ödenecek banka ve sigorta muameleleri vergisinden,

c) Çerçeve anlaşması ve düzenlenen sözleşmeler kapsamında alacaklı kuruluşların iktisap edecekleri motorlu taşıtlar 1318 sayılı Finansman Kanununa göre ödenecek taşıt alım vergisinden,

d) Çerçeve anlaşması ve düzenlenen sözleşmeler kapsamında kullanılan ve kullanılacak krediler kaynak kullanımı destekleme fonundan,

ve diğer benzeri vergi, resim, harç, fon yükümlülüklerinden (4306 sayılı Kanun uyarınca ödemesi gereken Eğitime Katkı Payı hariç) istisna edilmiştir.

İstisna (Taşıt Alım Vergisi hariç), alacaklı kuruluşların çerçeve anlaşması ve düzenlenen sözleşmeler uyarınca edindikleri varlıkları elden çıkardıkları hallerde de uygulanır.

İstisna uygulaması, sözleşme hükümlerinin borçlu firmalar tarafından yerine getirilememesi veya getirilmemesi hallerinde alacağın hukuki yollardan tahsili aşamalarında ödenmesi gereken vergi, resim ve harçlar açısından da geçerlidir.

Sözleşme hükümleri uyarınca tahsilinden vazgeçilen alacak tutarları Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre alacaklı için değersiz alacak, borçlu için ise vazgeçilen alacak olarak dikkate alınır.

Sözleşme ile uygulamaya konulan işlemlerin gerçekleşmemesi halinde dahi, uygulanmış olan vergi, resim ve harç istisnaları geri alınmaz.

Finansal yeniden yapılandırma sözleşmelerine göre borçları yeniden yapılandırılan ve yeni bir itfa planına bağlanan borçlular tarafından alınmış olan teşvik belgelerinin süreleri ile ihracat taahhüt süreleri, sözleşmeler ile belirlenen süreler kadar uzatılmış sayılır.

Bankalar, özel finans kurumları ve diğer malî kurumların alacakları ile diğer varlıklarının satın alınması ve yeniden yapılandırılarak satılması amacıyla, kuruluş ve faaliyet esasları Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu tarafından belirtenecek varlık yönetim şirketlerinin yaptıkları işlemler ve bu işlemlerle ilgili olarak düzenlenen kağıtlar, kuruluş işlemleri de dahil olmak üzere kuruldukları takvim yılı ve bunu izleyen beş yıl süresince 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa göre ödenecek damga vergisinden, 492 sayılı Harçlar Kanununa göre ödenecek harçlardan, her ne nam altında olursa olsun tahsil edilecek tutarlar 6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu gereği ödenecek banka ve sigorta muameleleri vergisinden, 1318 sayılı Finansman Kanununa göre ödenecek taşıt alım vergisinden, kaynak kullanımı destekleme fonuna yapılacak kesintilerden ve 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 29 uncu maddesi hükümünden istisnadır.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu tarafından belirlenecek esas ve usuller çerçevesinde bankalar arasında alım ve satım işlemine konu edilen alacaklar ve bu alacakların teminatını oluşturan değerlerin devir ve temlik için yapılacak işlemler ve bu işlemlerle ilgili olarak düzenlenen kağıtlar için, yedinci fıkrada belirtilen vergi, resim, harç ve fon istisnaları 31/12/2004 tarihine kadar aynen uygulanır.

3.6.1949 tarihli ve 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununda Yapılan Düzenleme

MADDE 4.- 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 30.- Bu Kanunun 38 inci maddesine göre yapılacak bölünmelerde Türk Ticaret Kanununun 404 üncü maddesi uygulanmaz."

18.6.1999 tarihli ve 4389 sayılı Bankalar Kanununda Yapılan Düzenlemeler

MADDE 5.- A) 4389 sayılı Bankalar Kanununun 3 üncü maddesinin (5) numaralı fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Kurul üyeleri, görevlerinden ayrılmalarını izleyen iki yıl içinde, yönetim ve denetimleri veya hisseleri Fona intikal eden bankalar hariç olmak üzere, bu Kanun kapsamına giren kuruluşlarda görev alamazlar. Kurul üyeleri ile Kurum personelinin uyacakları mesleki ilkeler Kurulca belirlenir."

B) 4389 sayılı Bankalar Kanununun 14 üncü maddesinin (5) numaralı fıkrasının (a) bendine (ab) alt bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (ac) alt bendi eklenmiş, ayrıca, aynı maddenin (5) numaralı fıkrasının (c) bendinin ilk cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve bu cümleden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

"ac) Devralınan zararlar sonucunda hisselerinin tamamına sahip olunamaması halinde, zararın ödenmiş sermaye tutarından düşülmesi suretiyle hesaplanacak sermaye esas alınmak üzere bulunacak hisse bedelinin Kurulca belirlenecek süre içinde banka hissedarlarına ödenmesi karşılığında hisselerini devralmaya,"

"Bu Kanun hükümlerine göre temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetimleri Fona intikal eden bankaların, tasfiyeleri Fon eliyle yürütülen bankaların iflas idarelerinin ve hisseleri kısmen veya tamamen Fona intikal eden bankaların Fon tarafından borçlarının ve/veya taahhütlerinin üstlenilmesi ve/veya alacaklarının devralınması halinde Fonun, üstlendiği borçlar ve/veya taahhütler ile devraldığı alacaklarla ilgili devir ve temlik sözleşmeleri, her türlü teminatın tesisi ve kaldırılması, sözleşmelerin bozulması, dava ve icra takipleri ile bu borçlar ve/veya alacaklar ve/veya taahhütlerle ilgili diğer her türlü işlemler ve bu işlemlerle ilgili düzenlenen kağıtlar, eğitime katkı payı hariç olmak üzere her türlü vergi, resim, harç, fonlar ve 2548 sayılı Cezaevleri ile Mahkeme Binaları İnşası Karşılığı Olarak Alınacak Harçlar ve Mahkumlara Ödettirilecek Yiyecek Bedelleri Hakkında Kanunun 1 inci maddesi hükmünden istisnadır. Bu işlemlerden kaynaklanan döner sermaye ücreti ödenmez ve diğer kesintiler yapılmaz. Ayrıca, alacağa karşılık menkul veya gayrimenkul bir malın rızaen veya icraen Fon tarafından veya yönetim ve denetimleri veya hisseleri Fona intikal eden bankalar tarafından satın alınması halinde bu işlemlerle ilgili olarak tarafların ödemekte yükümlü olduğu vergi, resim, harç (eğitime katkı payı hariç) ve döner sermaye ücreti gibi mali yükümlülükler aranmaz."

C) 4389 sayılı Bankalar Kanununun 14 üncü maddesinin (6) numaralı fıkrasının (b) bendinde yer alan "yapacağı anlaşmalar çerçevesinde kamusal sermayeli olanlar da dahil olmak üzere diğer bankalar aracılığıyla Fon nam ve hesabına bunları nakde tahvil ettirmeye" ifadesi "yapacağı anlaşmalar çerçevesinde kamusal sermayeli olanlar da dahil olmak üzere diğer bankalar veya üçüncü kişiler aracılığıyla Fon nam ve hesabına bunları nakde tahvil ettirmeye" şeklinde değiştirilmiş ve

aynı maddenin (6) numaralı fıkrasının (b) bendinden sonra "ve gerekli göreceği" ifadesinden önce gelmek üzere aşağıdaki (c) bendi ve aynı fıkranın sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"c) Hisselerinin üçüncü kişilere devredilmesine imkan bulunmaması halinde, (a) ve (b) bentlerindeki yetkileri yanında, bu fıkradaki sınırlamalarla bağlı olmaksızın, varlık ve yükümlülüklerini devralmaya ve/veya varlık ve yükümlülükleri ile ilgili her türlü işlemi yapmaya,"

"Fon, bu fıkra hükümlerine göre hisseleri kendisine intikal eden bankaların, ekonomik değeri olan iştirakleriyle ilgili olarak 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri uygulanmaksızın yapılacak sermaye artırımları da dahil olmak üzere, yeniden yapılandırma amacıyla Kurulca belirlenecek esas ve usuller çerçevesinde kaynak sağlamak da dahil gerekli her türlü tedbiri almaya yetkilidir."

D) 4389 sayılı Bankalar Kanununun 14 üncü maddesinin (7) numaralı fıkrasının üçüncü paragrafının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Bu bankaların başka bir bankaya devredilmesi ya da başka bir bankayla birleşmesi, hisselerinin üçüncü kişilere devredilmesi ya da tasfiyelerine karar verilmesi hallerinde, bu işlemlerin tamamlanmasını takip eden iki yıl içinde, bankanın sorumlulukları tespit edilen yönetim kurulu eski üyeleri ile eski denetçileri aleyhine, varsa ibralarının iptali ve işlemleri nedeniyle verdikleri zararın Fon adına tazmini istemiyle, Fon tarafından 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine istinaden dava açılabilir."

E) 4389 sayılı Bankalar Kanununun 15 inci maddesinin (3) numaralı fıkrasında yer alan "Fon, devraldığı alacakla ilgili olarak iskonto da dahil olmak üzere her türlü tasarrufla bulunmaya, sulh olmaya, alacağına mahsuben menkul ve gayrimenkul mallar ile her türlü hak ve alacakları hiçbir sınırlamaya tâbi olmaksızın devralmaya yetkilidir." cümlesi, aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Fon, devraldığı ve dava veya iflas takibine konu etmeyle görevli ve yetkili olduğu alacakları da dahil olmak üzere bu Kanunda yazılı her türlü alacakları ile ilgili olarak iskonto da dahil olmak üzere her türlü tasarrufla bulunmaya, sulh olmaya, alacağına mahsuben menkul ve gayrimenkul mallar ile her türlü hak ve alacakları hiçbir sınırlamaya tâbi olmaksızın devralmaya ve alacağın yeniden itfa planına bağlanması da dahil olmak üzere borçlularla anlaşma yapmaya ve borçlularla yaptığı anlaşmalar kapsamında 14 ve 17 nci maddeler uyarınca Kurulca belirlenecek esas ve usuller dahilinde muhafaza tedbiri uygulayıp, uygulamamaya, dava açıp açmamaya veya açılmış bulunan hukuk davalarının yapılan anlaşma süresince durdurulmasını mahkemeden istemeye yetkilidir.

F) 4389 sayılı Bankalar Kanununun 15 inci maddesinin (4) numaralı fıkrasına, birinci bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bend eklenmiştir.

"b) Fon işlemlerini yürütmeye Başkana yardımcı olmak üzere Kurul kararıyla Kurum başkan yardımcısı statüsünde ve Kurum başkan yardımcılarında aranan şartları taşıyan üç Fon başkan yardımcısı atanabilir."

G) 4389 sayılı Bankalar Kanununun 15 inci maddesinin (9) numaralı fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"a) Fon tarafından, hisseleri kısmen veya tamamen kendisine intikal eden bir bankanın borçlarının, taahhütlerinin yüklenilmesi veya alacaklarının devralınması halinde, bu borç, taahhüt ve alacaklarla ilgili olarak, 3167 sayılı Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanun ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunundan doğanlar ve takibi şikayete bağlı suçlar dahil olmak üzere açılmış veya açılacak her türlü ceza davalarında, alacağın devralındığı veya borcun, taahhütün yüklenildiği tarihten itibaren, suçtan zarar gören olarak, Fon müdahil sıfatını kazanır. Bu davalara bağlı şahsî haklar dahi Fona ait olur.

b) Fon tarafından, hisseleri kısmen veya tamamen kendisine intikal eden bir bankanın borçlarının, taahhütlerinin yüklenilmesi veya alacaklarının devralınması halinde, bu borç, taahhüt ve alacaklarla ilgili olarak, Fonun taraf olduğu icra takipleri ile icra takiplerinden kaynaklanan her türlü hukuk davalarının kısmen veya tamamen Fon aleyhine neticelenmesi halinde, 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununda yazılı tazminat ve cezalar Fon hakkında uygulanmaz.

c) Fon tarafından, hisseleri kısmen veya tamamen kendisine intikal eden bir bankanın borçlarının, taahhütlerinin yüklenilmesi veya alacaklarının devralınması halinde, bu borç, taahhüt ve alacaklarla ilgili olarak açılmış veya açılacak dava ve icra takiplerinde kanunlarda yazılı zaman aşımı ve hak düşürücü süreler dahil her türlü süre alacağın devralındığı veya borcun, taahhüdün yüklenildiği tarihten itibaren Fon bakımından dokuz ay süre ile durur."

H) 4389 sayılı Bankalar Kanununun 24 üncü maddesinin (6) numaralı fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

"Fon tarafından 15 inci maddenin (7) numaralı fıkrasının (a) bendine istinaden atanan yönetim ve denetim kurulu üyeleri ile yönetim ve denetimi veya hisseleri Fona intikal eden bankaların iştiraklerinde bu bankaları temsilen görev yapan yönetim ve denetim kurulu üyeleri aleyhine görevlerinin ifası sebebiyle açılan ve açılacak her türlü tazminat ve alacak davaları Fon aleyhine açılmış sayılır. Bu kişilerin görevlerini kötüye kullandıklarına hükümlenmesi halinde kendilerine rücu edilir. Bu şekilde atanan yöneticilere bu iştiraklerin kamu borçları nedeniyle şahsi sorumluluk yüklenemez."

İ) 4389 sayılı Bankalar Kanununun Geçici 2 nci maddesinin (f) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"f) Bankalar, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce açtıkları kredilerini dört yıl, bunlara ilişkin karşılık yükümlülüklerini üç yıl içinde bu Kanun hükümlerine uygun hale getirmek zorundadır."

J) 4389 sayılı Bankalar Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 4.- 1. Kurul, bankacılık sisteminde güven ve istikrarı korumak ve ekonomik krizin bankaların sermayeleri üzerindeki olumsuz etkilerini bertaraf etmek amacıyla, bu Kanunun diğer maddelerinde yer alan hükümler saklı kalmak üzere, Türkiye'de kurulu mevduat kabulüne yetkili özel sermayeli bankaların, krediler ve diğer alacaklar için ayrılması gereken karşılıklardan, kur değişimlerinden veya diğer faaliyetlerinden kaynaklanan zararlarının belirlenerek mali durumlarını yansıtan mali tablolarının hazırlanmasını sağlamak üzere, her bir bankanın sözleşmeli bağımsız denetim kuruluşunu, bankada denetim yapmakla görevlendirir.

Bağımsız denetim kuruluşları tarafından yapılacak özel denetimin kapsamı ve bu denetimde uygulanacak esas ve usuller Kurul tarafından belirlenerek duyurulur.

2. Bağımsız denetim kuruluşu tarafından düzenlenen mali tablolarla ilgili rapor, Kurumca belirlenecek ikinci bir bağımsız denetim kuruluşu tarafından denetim ilke ve esaslarına uygunluk yönünden incelenir.

3. Bağımsız denetim kuruluşlarınca düzenlenen rapor ve mali tablolar, Kurum tarafından yapılan gözetim ve denetim sonucunda her bir banka için yapılmış olan tespitlerle karşılaştırılarak, bankanın mali durumunu tam olarak yansıtmadığı ve esas ve usullere uygunluğu açısından ilgili bankanın görüşleri de alınarak Kurumca değerlendirilir.

4. Bankaların yukarıdaki usule göre denetimden geçen ve Kurum tarafından yapılan değerlendirilmede yeterli bulunan mali tabloları ile bağımsız denetim kuruluşunun mali tablolara ilişkin raporu, bu tespitler neticesinde ortaya çıkan, Kanunun 13 üncü maddesi uyarınca düzenlenen ser-

maye yeterliliği standart oranı, bu oranın yüzde sekizin altında olması halinde yüzde sekize ulaşabilmek için gerekli sermaye tutarı, sermayenin artırılması veya sermaye benzeri kaynak temin edilmesi ve alınması gerekli görülen tedbirler Kurum tarafından bankaların yönetim kurullarına bildirilir.

5. (4) numaralı fıkraya istinaden Kurumca yapılan bildirim izleyen onbeş gün içinde bankalar, yedek akçelerle karşılanamayan zararların giderilmesi için, ödenmiş sermayelerinin bu zarar kadar azaltılması ve sermaye yeterliliği standart oranının yüzde sekize ulaşması için gerekli sermaye artışının tamamen ödenerek sağlanmasını teminen, genel kurullarını yurt çapında yayın yapan en az bir gazetede ilan ederek duyurmak suretiyle olağanüstü toplantıya çağırırlar. Genel kurul kararının, imtiyazlı pay sahipleri genel kurulunca onaylanma şartı aranmaz.

Genel kurulun toplanması için oy haklarının yarısına sahip olan pay sahiplerinin katılımı yeterlidir. Kararlar katılanların oy çokluğuyla alınır.

6. (5) numaralı fıkraya göre banka genel kurulunca karara bağlanan ana sözleşme değişiklikleri ile rüçhan haklarının kullanımına ilişkin hususlar genel kurulu izleyen üç gün içinde bankanın başvurusu üzerine Ticaret Sicil Memurluklarında ilan olunur. Sermaye artırımına katılmak isteyen ortaklar bu ilanı izleyen on beş gün içinde rüçhan haklarını kullanırlar.

7. Sermaye artırımının gerçekleşmemesi halinde Kurul, 14 üncü madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bankaların yeniden yapılandırılması programı dahilinde sermayelerinin artırılmasını teminen, bu maddede belirtilen esaslar dahilinde kaynak tahsis etmek suretiyle, her bir banka için bir defaya mahsus olmak üzere, gerekli görülecek her türlü tedbiri almaya yetkilidir.

Yeniden yapılandırma programına katılmak isteyen bankaların, 30 Eylül 2001 tarihindeki bilanço büyüklükleri itibarıyla sektördeki payının asgari yüzde bir olması, (5) numaralı fıkrada belirtilen işlemleri tesis etmeleri ve bu işlemlerden itibaren altı ayı geçmemek üzere Kurumca belirlenecek süre içinde Kuruma başvurmaları şarttır.

8. Kurul, (7) numaralı fıkraya göre başvuruda bulunan bankalara, yapacağı değerlendirmeler çerçevesinde Fon tarafından;

a) Sermaye yeterliliği standart oranı yüzde beşten az ancak sıfırdan büyük bankalarda, bu oranın yüzde beşe ulaşması için gerekli sermaye artırımına, ortaklarca ödenen tutarı aşmamak kaydıyla katılınmasını,

b) Sermaye yeterliliği standart oranları yüzde beş ve daha yüksek olan bankalarda, sermaye yeterliliği standart oranlarının yüzde dokuza ulaşmasına yetecek kadar, hisse senedine dönüşürülebilir tahvil karşılığı ve yedi yıl vadeli olmak üzere sermaye benzeri kredi sağlanmasını,

c) Sermaye artışında kullanılmak üzere, yönetim ve denetimini doğrudan veya dolaylı olarak elinde bulunduran ortaklara ait varlıkların teminat olarak alınması karşılığında bu ortaklara, bankanın sermaye yeterliliği standart oranının yüzde beşe ulaşmasına yetecek tutarı aşmamak üzere kredi verilmesini,

Temine ilişkin işlemleri ayrı ayrı veya birlikte yapmaya yetkilidir.

Ortaklar tarafından 2001 yılı içinde nakden ödenen ve sermaye yeterliliği standart oranının pozitif kısmına isabet eden bölümlü (a) bendi hükümlerinin uygulanmasında dikkate alınır.

(6) numaralı fıkraya göre rüçhan hakkı kullanılmak veya sermaye artırımına katılmak suretiyle yapılan ve sermaye artırımına ulaşmayan ödemeler sermayeye dönüşür.

9. Bilanço büyüklüğü itibarıyla sektördeki payları yüzde birin altında olan mevduat kabulüne yetkili özel sermayeli bankalar da, diğer bankalarla devir veya birleşme suretiyle sektördeki paylarını en az yüzde bire çıkarmaları ve (7) numaralı fıkra hükümleri çerçevesinde Kuruma başvurmaları halinde bu maddede yer alan tedbirlerden yararlanabilir.

10. Bu madde hükümlerine göre Fon tarafından bankaya sermaye veya sermaye benzeri kredi olarak verilen tutarlar 15 inci maddenin (2) numaralı fıkrası hükümleri çerçevesinde Hazine Müsteşarlığınca Fona ikrazen verilmek üzere ihraç oluncak Devlet İç Borçlanma Senetleriyle karşılanır.

11. Bu maddeye göre alınacak tedbirlerin uygulanmasını teminen banka genel kurullarınca alınan kararlara karşı açılacak davalara ve ihtiyati tedbir taleplerine banka merkezinin bulunduğu yerdeki asliye ticaret mahkemesi tarafından bakılır. O yerde, birden fazla asliye ticaret mahkemesi bulunması halinde yetkili mahkeme (1) numaralı asliye ticaret mahkemesidir.

Açılacak davalarda, mahkemelerce teminat aranmaksızın ihtiyati tedbir kararı verilemez. Teminat tutarı kamu yararı gözetilerek ve duruşma yapılarak ilgili mahkeme tarafından belirlenir.

12. Bu madde uyarınca yapılacak genel kurul toplantısına, sermaye azaltım ve artırımına, sermayenin tesciline, sermaye artırımına konu hisselerin devir sürelerine, hisse senedine dönüştürülebilir tahvil ihraçına ve bu tahvillerin hisse senedine dönüştürülmesine ilişkin işlemlerin esas ve usulleri Kurulca belirlenir. Belirtilen konularda Türk Ticaret Kanunu ve Sermaye Piyasası Kanunu hükümleri uygulanmaz. Kurul, bu Kanun, Türk Ticaret Kanunu, Sermaye Piyasası Kanunu ve bu kanunlara ilişkin mevzuatla belirlenen, bankaların mali tablolarının yayımı ve yıllık olağan genel kurul toplantılarının yapılması ile ilgili süreleri değiştirmeye yetkilidir.

13. Bu madde uyarınca kanuni ve ihtiyari yedek akçeler ile sermayenin azaltılmasına konu edilen zararlar, 3.6.1949 tarih ve 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 14 üncü maddesinin 7 nci fıkrasında belirlenen esaslar çerçevesinde bankaların kazancının tespitinde gider olarak matrah-tan indirilir.

14. Kurul, bu maddenin uygulanmasına ve bu maddedeki tedbirlerin uygulanması sonucunda Fon tarafından edinilen banka hisselerinin satış ve devrine, sermaye benzeri kredilerin sermayeye dönüştürülmesine ilişkin usul ve esasları belirlemeye, bu kapsamda düzenleme yapmaya yetkilidir."

15.11.2000 Tarihli ve 4603 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi ve Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanunda Yapılan Düzenlemeler

MADDE 6.- A) 4603 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin (3) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"3. Bankalarda 31/12/2002 tarihinden sonra özel hukuk hükümlerine tâbi olmayan personel çalıştırılmaz. Yeniden yapılandırma sürecinde bankaların yönetim kurullarınca gerek özel hukuk hükümlerine göre çalıştırılmak üzere kendisine sözleşme teklif edilen ancak özel hukuk hükümlerine göre çalışmayı kabul etmeyen gerekse özel hukuk hükümlerine göre çalışması uygun görül-meyip sözleşme imzalanmayan personel, bankaların yönetim kurullarınca Devlet Personel Başkanlığına bildirilir.

Devlet Personel Başkanlığı kendisine bildirilen personel listelerini en geç 45 gün içerisinde (özelleştirme kapsam ve/veya programındaki kuruluşlar hariç) tespit edeceği kamu kurum ve kuruluşlarındaki boş kadro ve pozisyonlara atanmalarını sağlamak üzere ilgili kurum veya kuruluşa gönderir. İlgili kurum ve kuruluş bildirimini ulaştığı tarihten başlayarak en geç 5 iş günü içinde bu personelin atanmalarını yaparak atamalara ilişkin bilgileri Maliye Bakanlığı ve Devlet Personel Başkanlığı ile ilgili bankalara bildirir. Atama tarihi itibarıyla personelin bankalarla ilişkisi kesilmiş sayılır. Personelin atandığı kurumda fiilen göreve başlayacağı tarihe kadar geçen sürede her türlü mali ve sosyal hakları bankalarca karşılanmaya devam olunur. Bu fıkrada hüküm bulunmayan hal-lerde 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Kanunun 22 nci maddesi hükümleri uygulanır.

Ataması yapılan personel hakkında bankalar tarafından yapılacak tebliğ işlemini takiben 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 62 ve 63 üncü maddelerinin uygulanmasından atamayı yapan kamu kurum veya kuruluşu sorumludur.

Ancak bu şekilde naktedilen personelden anılan madde uyarınca eski kadrolarına ait hakları şahıslarına bağlı olarak saklı tutulanlar için bankacılık tazminatı da şahıslarına bağlı bir hak teşkil etmez.

4046 sayılı Kanunun 22 nci maddesi kapsamında Özelleştirme Fonu tarafından yapılması öngörülen ödemeler ilgili bankalar tarafından yapılır.

1.1.2002- 31.12.2002 tarihleri arasında uygulanmak üzere bu madde uyarınca, bankalardan genel bütçeli daireler ile katma bütçeli idarelere ve bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlara, genel ve katma bütçelerin transfer tertiplerinden yardım alan kuruluşlar ile sosyal güvenlik kuruluşlarına nakli yapılan personelin aylık ve diğer özlük hakları karşılığı tutar, ilgili bankalarca Maliye Bakanlığı Merkez Saymanlık hesabına yatırılır. Yatırılan bu tutar bir taraftan bütçenin (B) işaretli cetveline özel gelir, diğer taraftan Maliye Bakanlığı bütçesinde açılacak bir tertibe özel ödenek kaydedilir. Özel ödenek kaydedilen tutarları kurum ve kuruluşların bütçelerinin ilgili tertiplerine aktarmaya Maliye Bakanı yetkilidir. Nakli yapılan personelin aylık ve diğer özlük hakları karşılığı tutar, aylık dönemler itibarıyla ilgili bankalar ve Maliye Bakanlığınca müştereken tespit edilir ve bu miktar en geç tespit yapıldığı ay sonuna kadar bankalarca yukarıda belirtilen hesaba yatırılır."

B) 4603 sayılı Kanunun geçici 3 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, bu fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra ve aynı maddenin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi veya Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi tarafından devir alınacak taahhütler ile aktifler arasındaki menfi fark, devir alan bankaya Hazine Müsteşarlığınca nakit ve/veya özel tertip devlet iç borçlanma senedi şeklinde sermaye olarak avans mahiyetinde ödenir. Ancak Hazinece avans mahiyetinde yapılan ödemeler Bankalar Yeminli Murakıplarınca yapılacak incelemeler sonucu onaylanacak devir bilançoları esas alınarak kesinleştirilir. Söz konusu inceleme sonucunda tespit edilen Hazine aleyhine doğmuş fark ve devir tarihi itibarıyla nazım hesaplarda yer alan taahhütler nakde dönüştükleri takdirde nakde dönüştükleri tarih itibarıyla Hazinece nakit ve/veya özel tertip Devlet iç borçlanma senedi olarak ödenir. Hazine lehine bir farkın tespit edilmesi halinde ise söz konusu fark ilgili yıl bütçe kanununda belirtilen esaslar dahilinde devir alan banka tarafından Hazineye ödenir.

Bu madde hükmü uyarınca yapılan Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketinin devir işlemleri nedeniyle doğan menfi farka ilişkin hesaplar muhasebe kayıtları bakımından Tasfiye Halinde Emlak Bankası Anonim Şirketinin Hazineye borçlu olmasını sağlayacak şekilde izlenir. Bu madde uyarınca yapılan devir sonucu oluşan menfi fark nedeniyle doğan Hazine alacağı 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun 446 ncı maddesinin ikinci fıkrasının uygulanmasında dikkate alınmaz. Bu devirden dolayı T.C. Ziraat Bankası bilançosunda görünen alacaklar özelleştirme süreci başlayana kadar karşılık ayrılarak giderilir."

"4389 sayılı Bankalar Kanununun 14 üncü maddesinin (5) numaralı fıkrasının (c) bendi hükümleri bankanın taraf olduğu davalar yönünden (tesis edilen teminatlar iade olunur); 16 ncı maddesinin (2) numaralı fıkrası hükümleri banka aleyhine yapılacak takipler yönünden ve 16 ncı maddenin (9) numaralı fıkrası hükümleri Bankanın alacak ve borçları yönünden Tasfiye Halinde Emlak Bankası Anonim Şirketi hakkında da uygulanır."

C) 4603 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 6.- Bu Kanunun geçici 2 nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen süreler içinde emeklilik hakkını kullanmayanlara son kez bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren iki ay içinde emekli olmaları halinde emekli ikramiyeleri %20 fazlasıyla ödenir.

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesine göre kurulmuş Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketi Mensupları Emekli ve Yardım Sandığı Vakfına tâbi personel için de bu madde hükümleri uygulanır.

Bu madde kapsamında emekli olan personel emekli olduğu tarihten itibaren 3 yıl içinde anılan bankalarda yeniden istihdam edilemez.

25.11.2000 tarihinde bu bankalarda çalışan personelden özel hukuk hükümlerine geçirilenlerin hizmet sözleşmelerinin 31/12/2003 tarihine kadar, bankaların disiplin yönetmelikleri hükümleri saklı kalmak kaydıyla 1475 sayılı İş Kanununun 17 nci maddesi dışında kalan sebeplerle bankalar tarafından feshedilmesi halinde söz konusu personel hakkında bu Kanunun geçici 1 inci maddesinin (3) numaralı fıkrası uyarınca işlem tesis edilmek üzere Devlet Personel Başkanlığına bildirilir. Bu kapsamda olan personele sözleşmenin feshi nedeniyle ihbar ve kıdem tazminatı ödenmez. Bankaların kurduğu, kuracağı ve iştirak ettiği veya edeceği şirketlere bu bankalardan geçen ve T.C. Emekli Sandığı ile 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesi uyarınca kurulan Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketi Emekli ve Yardım Sandığı Vakfı ile iribatları devam eden personelden isteyenlerin anılan sosyal güvenlik kurumları ile iribatları devam eder. Bu fıkra hükümleri bu personel hakkında da uygulanır."

Denetim

MADDE 7.- Özel kanunlarla kamu tüzel kişiliğini haiz olarak kurulmuş olan kurul ve üst kurulların yıllık hesaplarının denetimi Sayıştay tarafından yapılır.

Bu madde kapsamındaki kamu kurum ve kuruluşlarının faaliyetleri hakkındaki yıllık rapor her yılın Mayıs ayı sonuna kadar Bakanlar Kuruluna sunulur. Bu kurul ve üst kurullar faaliyetlerine ilişkin olarak yılda bir defa Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonunu bilgilendirirler.

Bu madde kapsamındaki kurul ve üst kurullar, 6245 sayılı Harcırah Kanunu, 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanunu ve 832 sayılı Sayıştay Kanununun vize ve tesciline ilişkin hükümlerine tâbi değildir.

Diğer kanunların bu maddeye aykırı hükümleri uygulanmaz.

Yürürlük

MADDE 8.- Bu Kanunun;

a) 6 nci maddesinin (B) fıkrası 3/7/2001 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

b) Diğer maddeleri yayımı tarihinde,

Yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 9.- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 793)

**Terörist Bombalamaların Ortadan Kaldırılması Hakkında
Uluslararası Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulun-
duğuna Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri
Komisyonları Raporları (1/816)**

T.C.

Başbakanlık

30.1.2001

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-225/523

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulunca 8.1.2001 tarihinde kararlaştırılan "Terörist Bombalamaların Ortadan Kaldırılması Hakkında Uluslararası Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit
Başbakan

GEREKÇE

Terörist Bombalamalarının Önlenmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme 19 Kasım 1997 tarihinde Birleşmiş Milletler (BM) Altıncı Komitesinde, bilahare 15 Aralık 1997 tarihinde de BM Genel Kurulunun 52/164 sayılı kararına ek olarak oylamasız kabul edilmiş ve 12 Ocak 1998 tarihinde imzaya açılmıştır.

Sözleşme, taraf devletlerde terörist bombalamaların önlenmesi, bombalama suçlarının ağır cezalara tâbi tutulması için gerekli önlemlerin alınması ve işbirliğinin sağlanmasına yöneliktir.

Terörist Bombalamalarının Önlenmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme 20 Mayıs 1999 tarihinde Hükümetimiz adına BM Nezdinde Daimi Temsilimiz tarafından imzalanmıştır.

Sözleşmede terörist bombalamalarının önlenmesi ortak amacına hizmet edecek mekanizmalar öngörülmektedir. Sözleşmede tanımlanan suçlar, Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden önce Taraf Devletler arasında aktedilmiş bir suçluların iadesi andlaşmasındaki iade edilebilir suçlara dahil addedilmektedir. Suçu işlediği iddia edilen kişinin topraklarında bulunduğu taraf devlet, bu kişiyi iade etmediği takdirde, suç kendi topraklarında işlensin veya işlenmesin, kanunlarına uygun bir yöntemle cezaî kovuşturma için durumu yetkili makamlarına iletmekle yükümlüdür. Bunların yanında, Sözleşme, taraf devletlerin birbirlerine adli yardımda bulunmalarını öngörmektedir.

İmza aşamasında Sözleşmenin 4 maddesine çekince konulmuştur. 9 ve 12 nci maddelere konulan çekincelerde, Türkiye'nin iade talebinin reddedilebileceği durumları tanımlayan maddeleri, bu suçları işleyenlerin kanunî takibata uğramayacakları veya yargılanmayacakları şeklinde yorumlamayacağı beyan edilmektedir. 19 uncu maddeye konulan çekince, Türkiye'nin "insancıl hukuk" tabirini taraf olmadığı uluslararası hukuk belgelerini dışlayacak şekilde yorumladığı ve söz konusu maddenin ikinci paragrafının, bir devletin silâhlı kuvvetleri dışındaki silâhlı kuvvet ve gruplara uluslararası hukukta halen anlaşılan ve uygulanan farklı bir statü verecek ve Türkiye için yeni

yükümlülükler yaratacak şekilde yorumlanamayacağı belirtilmektedir. 20 nci maddeye konulan çekince ile Türkiye, Sözleşmenin uygulanmasından veya yorumlanmasından doğacak uyumsuzlukların iradesi dışında tahkime ve Uluslararası Adalet Divanına götürülmesini kabul etmemektedir.

Terörizmden en çok zarar gören ülkelerin başında gelen Türkiye, devletlerin terörizmi önlemek ve ortadan kaldırmak için gerekli önlemleri almaları ve terörizmle mücadelede ulusal, bölgesel ve uluslararası düzeyde işbirliği yapılması gerektiğine inanmakta ve bu doğrultuda yoğun gayret sarfetmektedir.

Türkiye, terörizmle ilgili çeşitli uluslararası anlaşmaların ve kararların, gerçekleştirilmesinde etkin rol oynayarak, bir kodifikasyon oluşturulmasına katkıda bulunmaktadır. Bu çerçevede, Türkiye, terörizmin çeşitli türleriyle mücadele alanında bugüne kadar Birleşmiş Milletler bünyesinde kabul edilmiş 10 temel sözleşmeye tarafır.

Türkiye'nin Terörist Bombalamalarının Önlenmesine İlişkin Uluslararası Sözleşmeye taraf olmasının ülkemizin yukarıda özetlenen görüş ve politikalarıyla uyumlu olacağı ve terörizmle mücadele amacıyla uluslararası işbirliğinin güçlendirilmesine hizmet edeceği düşünülmektedir.

İçişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

İçişleri Komisyonu

Esas No. : 1/816

Karar No. : 23

15.6.2001

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanarak 30.1.2001 tarihinde Bakanlar Kurulunca Başkanlığınıza sunulan "Terörist Bombalamaların Ortadan Kaldırılması Hakkında Uluslararası Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı", 8.2.2001 tarihinde Başkanlığınızca Komisyonumuza havale edilmiş ve Komisyonumuz 14.6.2001 tarihli 15 inci toplantısında, Dışişleri, İçişleri ve Adalet Bakanlıkları temsilcilerinin de katılımıyla Tasarayı inceleyip görüşmüştür.

Tasarı ile 20.5.1999 tarihinde New York'ta imzalanan "Terörist Bombalamaların Ortadan Kaldırılması Hakkında Uluslararası Sözleşme"nin onaylanması uygun bulunmaktadır. Böylece terörist nitelikte bombalama suçlarından hüküm giyenlerin ağır cezalara çarptırılması sağlanmakta ve Sözleşmeye taraf devletlerde terörist bombalamalar önlenmeye çalışılmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerden sonra Tasarı uygun bulunmuş, ancak Komisyonumuz Tasarıda tali komisyon olarak belirlendiğinden, İçtüzüğün 23 üncü maddesi uyarınca, maddelerine geçilmesine gerek görülmemiş, Komisyonumuzun uygunluk görüşünün esas komisyona bildirilmesiyle yetinilmesi kararlaştırılmıştır.

Raporumuz, Dışişleri Komisyonuna sunulmak üzere arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Mehmet Pak</i>	<i>Musa Öztürk</i>	<i>Hasan Fehmi Konyalı</i>
İstanbul	Adana	Ordu
Kâtip	Üye	Üye
<i>Hasan Hüseyin Balak</i>	<i>Hasari Güler</i>	<i>Halil İbrahim Özsoy</i>
Tokat	Adıyaman	Afyon
Üye	Üye	Üye
<i>Eyyüp Sanay</i>	<i>Kemal Çelik</i>	<i>Tamer Kanber</i>
Ankara	Antalya	Balıkesir
Üye	Üye	Üye
<i>Hüsamettin Korkutata</i>	<i>Mustafa Zorlu</i>	<i>Yalçın Kaya</i>
Bingöl	Isparta	İçel
(İmzada bulunamadı)		

Üye Abdulkadir Aksu İstanbul (İmzada bulunamadı)	Üye Ali Oğuz İstanbul	Üye Kemal Vatan İzmir
Üye Rifat Serdaroğlu İzmir	Üye Ali Sezal Kahramanmaraş	Üye Mustafa Eren Karabük
Üye M. Cihan Yazar Manisa	Üye Zeki Eker Muş	

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışişleri Komisyonu

28.12.2001

Esas No. : 1/816

Karar No. : 63

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Terörist Bombalamaların Ortadan Kaldırılması Hakkında Uluslararası Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı Komisyonumuzun 27 Aralık 2001 tarihli 29 uncu Birleşiminde Dışişleri ve İçişleri Bakanlıklarını temsilcilerinin katılımıyla görüşülmüştür.

Terörist bombalamalarının önlenmesi, bombalama suçlarının ağır cezalara tâbi tutulması için gerekli önlemlerin alınması ve bu konuda işbirliği sağlanmasına yönelik sözleşme, taraf devletlerin birbirlerine adli yardımda bulunmalarını amaçlamaktadır.

Terörizmden en çok zarar gören ülkelerden biri olarak, terörizmle mücadelede ulusal ve uluslararası düzeyde işbirliği yapılmasının gereğine inanan Türkiye bu doğrultuda yoğun gayret sarfetmektedir.

Terörist bombalamalarının önlenmesi amacına hizmet edecek mekanizmalar öngören sözleşme Komisyonumuzca benimsenmiş, tasarı başlığı ile 1 inci maddedeki "Terörist Bombalamaların Ortadan Kaldırılması Hakkında Uluslararası Sözleşme" ibaresi "Terörist Bombalamalarının Önlenmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme" şeklinde değiştirilerek kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan Kâmrân İnan Van	Sözcü Mehmet Kaya Kahramanmaraş	Üye Saffet Arıkan Bedük Ankara
Üye Eyyüp Sanay Ankara	Üye Hikmet Uluğbay Ankara	Üye Nesrin Ünal Antalya
Üye Ayfer Yılmaz İçel	Üye A. Ahad Andıcan İstanbul	Üye Zafer Güler İstanbul
Üye Hüseyin Kansu İstanbul	Üye Osman Yumakoğulları İstanbul	Üye M. Necati Çetinkaya Manisa
Üye Ahmet Zamantılı Tekirdağ	Üye Hasan Özgöbek Uşak	Üye Mehmet Yaşar Ünal Uşak

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

TERÖRİST BOMBALAMALARIN ORTADAN KALDIRILMASI HAKKINDA ULUSLARARASI SÖZLEŞMENİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. - 20.5.1999 tarihinde New York'ta imzalanan "Terörist Bombalamaların Ortadan Kaldırılması Hakkında Uluslararası Sözleşme" nin 9, 12 ve 19 uncu maddeleri ile 20 nci maddesinin 1 inci paragrafına ekli çekinceler konulmak suretiyle onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

TERÖRİST BOMBALAMALARININ ÖNLENMESİNE İLİŞKİN ULUSLARARASI SÖZLEŞMENİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. - 20.5.1999 tarihinde New York'ta imzalanan "Terörist Bombalamalarının Önlenmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme"nin 9, 12 ve 19 uncu maddeleri ile 20 nci maddesinin 1 inci paragrafına ekli çekinceler konulmak suretiyle onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. - Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. - Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Bülent Ecevit

Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

D. Bahçeli

Devlet Bakanı

R. Önal

Devlet Bakanı

Prof. Dr. Ş. S. Gürel

Devlet Bakanı

M. Yılmaz

Devlet Bakanı

H. Gemici

Devlet Bakanı

F. Ünlü

Millî Savunma Bakanı

S. Çakmakçoğlu

Maliye Bakanı

S. Oral

Sağlık Bakanı

Doç. Dr. O. Durmuş

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

Y. Okuyan

Kültür Bakanı

M. İ. Talay

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

H. H. Özkan

Devlet Bakanı

Prof. Dr. T. Toskay

Devlet Bakanı

F. Bal

Devlet Bakanı

Prof. Dr. R. Mirzaoğlu

Devlet Bakanı

Prof. Dr. Ş. Üşenmez

Devlet Bakanı V.

Prof. Dr. R. Mirzaoğlu

İçişleri Bakanı

S. Tantan

Millî Eğitim Bakanı

M. Bostancıoğlu

Ulaştırma Bakanı V.

Doç. Dr. O. Durmuş

Sanayi ve Ticaret Bakanı

A. K. Tanrıku

Turizm Bakanı

E. Mumcu

Çevre Bakanı

F. AYTEKİN

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

M. Yılmaz

Devlet Bakanı

M. Keçeciler

Devlet Bakanı

Y. Yalova

Devlet Bakanı

R. K. Yücelen

Devlet Bakanı

E. S. Gaydalı

Adalet Bakanı

Prof. Dr. H. S. Türk

Dışişleri Bakanı

İ. Cem

Bayındırlık ve İskân Bakanı

K. Aydın

Tarım ve Köyişleri Bakanı

Prof. Dr. H. Y. Gökalp

En. ve Tab. Kay. Bakanı

M. C. Ersümer

Orman Bakanı

Prof. Dr. N. Çağan

TERÖRİST BOMBALAMALARININ ÖNLENMESİNE İLİŞKİN ULUSLARARASI SÖZLEŞME

Bu Sözleşmeye Taraf Devletler,

Uluslararası barış ve güvenliğin korunmasına ve Devletler arasındaki iyi komşuluk ve dostane ilişkilerin geliştirilmesine ilişkin Birleşmiş Milletler Şartı amaç ve ilkelerini gözönünde tutarak,

Terörizm eylemlerinin bütün biçim ve görünüşleriyle dünya genelindeki tırmanışından derin endişe duyarak,

Birleşmiş Milletler'in Ellinci Yıldönümü Vesilesiyle yayınlanan 24 Ekim 1995 tarihli Beyannamesini anımsayarak,

Aynı zamanda, "Birleşmiş Milletlere üye devletlerin, diğerleri yanında, devletler ve halklar arasındaki dostça ilişkileri tehlikeye düşüren ve devletlerin toprak bütünlüğü ve güvenliğini tehdit edenler de dahil olmak üzere, kim tarafından ve nerede işlenirse işlensin, tüm terörist eylem, yöntem ve uygulamaları suç ve mazur görülmez olarak sarih bir şekilde kınadıklarını ciddi olarak yeniden teyit ettikleri" Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun 9 Aralık 1994 tarih ve 49/60 sayılı kararına ekli Uluslararası Terörizmin Ortadan Kaldırılması için Önlemler Hakkındaki Beyannameyi de hatırlayarak,

Beyannamenin aynı zamanda Devletleri, "konunun tüm veçhelerini kapsayan kapsamlı bir yasal çerçevenin mevcut olmasını temin etmek amacıyla, terörizmin bütün biçim ve görünüşleriyle önlenmesi, bastırılması ve ortadan kaldırılmasına dair mevcut uluslararası yasal düzenlemelerin kapsamını ivedi olarak gözden geçirmeye" teşvik ettiğini not ederek,

Genel Kurul'un 17 Aralık 1996 tarih ve 51/210 sayılı kararını ve ekindeki Uluslararası Terörizmin Ortadan Kaldırılması için Önlemler hakkında 1994 tarihli Beyannameye Ek Beyannameyi anımsayarak,

Patlayıcı ve diğer ölümcül araç-gereçlerle gerçekleştirilen terörist saldırıların giderek yaygınlaştığını not ederek,

Mevcut çoktarafli yasal düzenlemelerin bu saldırıları yeteri kadar karşılamadığını da not ederek,

Bu tür terörizm eylemlerinin önlenmesi ve faillerinin kovuşturulması ve cezalandırılması için etkin ve pratik önlemlerin tasarlanması ve kabul edilmesinde Devletler arasındaki uluslararası işbirliğinin artırılmasına ivedi gereksinim duyulduğu hususunda ikna olarak,

Bu tür eylemlerin meydana gelmesinin, bir bütün olarak uluslararası topluluk için büyük bir endişe kaynağı olduğu gözönüne alınarak,

Devletlerin askeri kuvvetlerinin faaliyetlerinin, bu Sözleşmenin çerçevesi dışındaki uluslararası hukuk kurallarınca düzenlendiğini ve belirli eylemlerin bu Sözleşmenin kapsamı dışında bırakılmasının, yasadışı eylemlere gözyumulduğu ya da bu eylemlerin yasal kılındığı ya da diğer kanunlara göre kovuşturulmasına engel bulunduğu anlamına gelmediğini not ederek,

Aşağıdaki hususlar üzerinde anlaşmışlardır:

Madde 1

Bu Sözleşmenin amaçları açısından:

1. "Devlet ya da hükümet tesisleri", bir Devletin temsilcileri, Hükümet, yasama ya da yargı üyeleri ya da bir Devletin ya da herhangi bir kamu makamının ya da kuruluşunun memurları ya da çalışanları ya da hükümetlerarası bir örgütün memur ve çalışanları tarafından resmi görevleriyle bağlantılı olarak kullanılan ya da işgal edilen herhangi bir daimi ya da geçici tesis ya da aracı kapsar.

2. "Altyapı tesisleri", su, kanalizasyon, enerji, yakıt ya da iletişim gibi, kamu yararına hizmetleri sağlayan ya da dağıtımını yapan kamusal ya da özel olarak sahip olunan tesisleri ifade eder.

3. "Patlayıcı ya da diğer ölümcül araç-gereç":

(a) Ölüm, ciddi bedensel yaralama ya da önemli maddi zarara yol açma imkanına sahip ya da bu amaçla tasarlanmış patlayıcı ya da yanıcı silah ya da araç-gereç; ya da

(b) Zehirli kimyasal, biyolojik maddelerin ya da zehirlerin ya da benzeri maddelerin ya da radyasyon ya da radyoaktif maddelerin bırakılması, yayılması ya da etkilemesi yoluyla ölüm, ciddi bedensel yaralama ya da önemli maddi zarara yol açma imkanına sahip ya da bu amaçla tasarlanmış bir silah ya da araç-gereç anlamına gelir.

4. "Bir Devletin Askeri kuvvetleri", ulusal savunma ya da güvenlik temel amacıyla, kendi iç hukuku uyarınca örgütlenen, eğitilen ve donatılan bir Devletin silahlı kuvvetlerini ve kendi resmi komuta, kontrol ve sorumlulukları altındaki silahlı kuvvetlere destek olmak amacıyla görev yapan kişileri ifade eder.

5. "Kamunun kullanımına açık alan", herhangi bir bina, yol, cadde, su yolu ya da diğer alanların, sürekli, düzenli ya da belirli aralıklarla halka ve kişilere açık kısımlarını ifade eder ve halka ya da kişilere açık her türlü ticari, iş, kültürel, tarihsel, eğitimsel, dinsel, hükümetle ilgili, eğlence, dinlenme ve benzeri yerleri kapsar.

6. "Kamu ulaşım sistemi", kişi ya da kargo ulaştırması için, kamu kesimi tarafından yararlanılabilen hizmetler için, kamu ya da özel mülkiyet altında tüm tesis, araç ve vasıtaları ifade eder.

Madde 2

1. Aşağıdaki amaçlara ulaşmak için hukuka aykırı olarak ve kasten, bir kamu kesimine açık alan, bir Devlet ya da hükümet tesisi, bir kamu ulaşım sistemi ya da bir altyapı tesisine, içine ya da karşısına bir patlayıcı ya da diğer ölümcül bir araç-gereci yönlendiren, yerleştiren, ateşleyen ya da patlatan herhangi bir kişi bu Sözleşmenin anlamı dahilinde suç işlemiş sayılır.

(a) Ölüm ya da ciddi bedensel yaralamaya yol açma ya da;

(b) Bu tür bir alanın, tesisin ya da sistemin, önemli ölçüde ekonomik zararla sonuçlanacak ya da sonuçlanması muhtemel olacak şekilde, geniş biçimde yıkılmasına yol açma.

2. Bu maddenin 1 nci paragrafında belirtilen bir suçta işlemeye teşebbüs eden herhangi bir kişi de suç işlemiş sayılır.

3. (a) Bir suç ortağı olarak bu maddenin 1 nci ya da 2 nci paragrafında belirtilen bir suçta iştirak eden; ya da

(b) Bu maddenin paragraf 1 ya da 2'sinde belirtilen bir suçta işlemek üzere diğerlerini örgütleyen ya da yönlendiren; ya da

(c) Ortak bir amaçla hareket eden bir grup kişiyle, bu maddenin 1 nci ya da 2 nci paragrafında belirtilen bir ya da daha fazla suçun işlenmesine, herhangi diğer bir yolla katkıda bulunan herhangi bir kişi suç işlemiş sayılır; bu tür bir katkı, kasıtlı olacak veya genel suç faaliyetlerini arttırma amacıyla ya da grubun amacı doğrultusunda olacak veya grubun ilgili suç ya da suçları işleme kastı bilinerek gerçekleştirilecektir.

Madde 3

Bu Sözleşme, suçun tek bir devlet dahilinde işlendiği, zanlı ve mağdurlarının bu devletin vatandaşı olduğu, zanlının bu devlet topraklarında bulunduğu ve 10. maddeden 15. maddeye kadar olan hükümlerin uygun olduğu ölçüde uygulanması durumu hariç olmak üzere, diğer hiçbir devletin bu Sözleşmenin 6. maddesi 1. veya 2. bendi çerçevesinde yargılama yetkisinin bulunmadığı durumda uygulanmayacaktır.

Madde 4

Her Taraf Devlet, gerekli olduğu ölçüde, aşağıdaki önlemleri alacaktır:

(a) Bu Sözleşmenin 2 nci Maddesinde belirtilen suçları iç hukukuna göre suç olarak yerleştirmek;

(b) Bu suçların ağır niteliğini gözönüne alarak uygun cezalara tabi tutulmalarını sağlamak.

Madde 5

Taraf olan her devlet, uygun olduğu ölçüde, iç mevzuatının, bu Sözleşme kapsamı içindeki suçların, özellikle kamuoyunda, bir grup insan veya belirli insanlarda bir korku durumu yaratma amacı ve hesabı ile işlenenlerin, siyasi, felsefi, ideolojik, ırki, etnik, dini veya başka benzer bir mülahaza ile hiçbir durumda haklı kılınmaması ve bu suçların ağır niteliğine uygun cezalarla cezalandırılmasını sağlayan tedbirler de dahil olmak üzere gerekli olabilecek tedbirleri alacaktır.

Madde 6

1. Her Taraf Devlet, Madde 2'de belirtilen suçlarla ilgili olarak, aşağıdaki durumlarda, gerekli olduğu ölçüde, kendi yargı yetkisini tesis edecektir:

(a) Suçun bu Devletin topraklarında işlenmesi; ya da

(b) Suçun, bu Devletin bayrağını taşıyan bir gemide ya da suçun işlendiği anda bu Devletin kanunları altında kayıtlı bulunan bir uçakta işlenmesi; ya da

(c) Suçun bu Devletin bir vatandaşı tarafından işlenmesi.

2. Bir taraf Devlet yargı hakkını, aynı zamanda, aşağıdaki durumlardaki türden suçlar için de kullanabilir:

(a) Suçun bu Devletin bir vatandaşına karşı işlenmiş olması; ya da

(b) Suçun, bir Devletin ya da hükümetin, bu Devletin Büyükelçiliği ya da diğer diplomatik ya da konsolosluk binaları dahil, yurtdışındaki tesislerine karşı işlenmesi

(c) Suçun, bu Devletin topraklarında daimi olarak ikamet eden haymatloz tarafından işlenmesi durumunda; ya da

(d) Suçun, Devleti belirli bir eylemi gerçekleştirmeye zorlama ya da gerçekleştirmekten caydırmaya yönelik olarak işlenmesi; ya da

(e) Suçun, bu Devletin Hükümeti tarafından işletilen bir uçakta işlenmesi.

3. Bu Sözleşmenin onaylanması, kabul edilmesi, uygun bulunması ya da katılınmasını takiben, her Taraf Devlet Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne, kendi iç hukukundaki yargı yetkisini, bu maddenin 2 nci fıkrasına uygun şekilde tesis ettiği hususunda bildirimde bulunacaktır. Herhangi bir değişiklik yapılması halinde, ilgili Taraf Devlet biran önce Genel Sekreter'e bildirimde bulunacaktır.

4. Her Taraf Devlet, aynı şekilde, gerekli olduğu ölçüde, 2 nci Maddede belirtilen suçlarla ilgili ve zanlının kendi topraklarında bulunduğu ve bu kişiyi, mevcut maddenin fıkra 1 ya da 2'si gereğince kendi yargı yetkisini tesis etmiş olan hiçbir Taraf Devlete iade etmediği durumlarda, kendi yargı hakkını yerleştirecektir.

5. Bu Sözleşme, Taraf bir Devletin, iç hukukuna uygun olarak tesis ettiği herhangi bir cezai yargı yetkisi kullanımını dışlamaz.

Madde 7

1. İlgili Taraf Devlet, 2 nci Maddede belirtilen bir suçu işleyen ya da işlediği iddia edilen bir kişinin kendi topraklarında bulunduğu dair bir bilginin alınmasını takiben, alınan bilgideki gerçekleri araştırmak üzere kendi iç hukukuna göre, gerekli önlemleri alacaktır.

2. Koşulların izin verdiği emin olduktan sonra, suçu işleyen ya da işlediği iddia edilen kişinin topraklarında bulunduğu Taraf Devlet, bu kişinin mevcudiyetinin cezai kovuşturma da iade etme amacına yönelik olmasını temin etmek üzere, kendi iç hukukunda uygun görülen önlemleri alacaktır.

3. Bu maddenin 2 nci paragrafında atıfta bulunulan önlemlerin alınacağı kişi:

(a) vatandaşı olduğu ya da haklarını savunmaya yetkili olduğu Devletin ya da kişinin vatansız olması durumunda topraklarında daimi olarak ikamet ettiği Devletin en yakındaki temsilcisiyle zaman geçirmeksizin iletişim kurmaya;

(b) Bu Devletin temsilcisi tarafından ziyaret edilmeye;

(c) Altparagraflar (a) ve (b)'nin kendisine tanıdığı haklarının bildirilmesine hak kazanacaktır.

4. Bu maddenin 3 ncü paragrafında atıfta bulunulan haklar, suçlunun ya da zanlının topraklarında bulunduğu Devletin kanun ve mevzuatına uygun olarak, bu kanun ve mevzuatın, 3 üncü paragrafla verilen hakların amaçlarını tam olarak sağlama amacına uyması koşuluyla kullanılacaktır.

5. Bu maddenin 3 ve 4 üncü paragraflarındaki hükümler, 6 ncı Maddenin 1(c) ya da 2(c) altparagraflarına uygun olarak yargı yetkisinin bulunduğu iddia eden Taraf Devletin, suçlu olduğu iddia edilen kişi ile iletişim kurmak ve onu ziyaret etmek için Uluslararası Kızılhaç Komitesi'ni davet etmek hakkına hâlel getirmeyecektir.

6. Bir Taraf Devlet, bu maddeye uygun bir şekilde, bir kişiyi gözaltına aldığı zaman, biran önce ya doğrudan ya da Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri aracılığıyla, 6 ncı Maddenin 1 ve 2 nci paragrafları uyarınca yargı yetkisini tesis eden Taraf Devletlere, ve yararlı olduğu düşüncesinde ise, herhangi diğer ilgili Taraf Devlete, kişinin gözaltında olduğu ve kişinin gözaltına alınmasını gerektiren koşullar hakkında bildirimde bulunacaktır. Bu maddenin 1 nci paragrafında belirtilen soruşturmayı yapan Devlet, ilgili Taraf Devletleri, bulgularından ve yargı hakkını kullanmak isteyip istemediğine ilişkin ivedi olarak bilgilendirecektir.

Madde 8

1. Suçu işlediği iddia edilen kişinin topraklarında bulunduğu Taraf Devlet, 6 ncı Maddenin uygulandığı durumlarda, bu kişiyi iade etmediği takdirde, suç kendi topraklarında işlensin ya da işlenmesin, istisnasız ve gecikmeksizin durumu, bu Devletin kanunlarına uygun bir yöntemle cezai kovuşturmayaya tabi tutulması amacıyla yetkili makamlara ileticektir. Bu makamlar, Devletin kanunlarına göre ağır unsurlar içeren herhangi bir davada olduğu gibi aynı usulde karar vereceklerdir.

2. Bir Taraf devletin kendi iç hukuku uyarınca kendi vatandaşlarını iade etmesine ya da teslim etmesine izin veriliyorsa, ancak iade ya da teslim talebi edildiği ülkedeki yargı ya da yargı usulleri sonucunda verilen hükmü çekmek üzere bu Devlete geri verileceği, ve bu Devlet ile kişinin iadesini isteyen Devletin bu seçenek ve gerekli gördükleri diğer koşullar üzerinde anlaşmaya varmaları koşuluyla izin verilir. Bu tür koşullu iade ya da teslim, bu maddenin 1 ncü paragrafında belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilmesi için yeterlidir.

Madde 9

1. 2 nci Maddede belirtilen suçlar, bu sözleşmenin yürürlüğe girmesinden önce Taraf Devletler arasında mevcut herhangi bir iade anlaşmasındaki iade edilebilir suçlara dahil addedileceklerdir. Taraf Devletler bu tür suçları, birbirleri arasında daha sonra akdedecekleri her iade anlaşmasına iade edilebilir suçlar olarak dahil etmeyi yükümlenirler.

2. İadeyi bir andlaşmanın mevcudiyeti koşuluna bağılı olarak kabul eden bir Taraf Devlet, kendisi ile bir iade anlaşması bulunmayan bir Taraf Devletten iade talebi alması halinde, talep edilen Taraf Devlet, kendi seçimiyle, bu Sözleşmeyi, 2 nci Maddede belirtilen suçlara ilişkin olarak iade için yasal bir dayanak olarak kabul edebilir. İade, talep edilen Devletin hukukunca hükme bağlanan diğere koşullara tabi olacaktır.

3. İadeyi bir andlaşmanın mevcudiyeti koşuluna bağılı olmaksızın kabul eden Taraf Devletler, talep eden Devletin hukukunca hükme bağlanan koşullara tabi olarak, 2 nci Maddede belirtilen suçları kendileri arasında iade edilebilir suçlar olarak tanıyacaktadırlar.

4. Gerektiği takdirde, 2. maddede belirtilen suçlar, taraf devletler arasında suçluların iadesi amacıyla, sadece meydana geldikleri yerde değil, 6. maddenin 1. ve 2. fıkraları uyarınca yargı yetkisini tesis eden devletlerin toprakları üzerinde de işlenmiş gibi muamele görecektir.

5. 2. maddede belirtilen suçlara ilişkin olarak, Taraf Devletler arasındaki tüm suçluların iadesi andlaşmalarının ve düzenlemelerinin hükümleri, bu Sözleşme ile bağdaşmadığı ölçüde, taraf devletler arasında değiştirilmiş addedilecektir.

Madde 10

1. Taraf Devletler, 2 nci Maddede belirtilen suçlara ilişkin olarak önlerine gelen soruşturmalar ya da suç ya da iade usulleriyle bağlantılı olarak birbirlerine, yargı usulleri için gerekli olan kanıtların temin edilmesi dahil olmak üzere, mümkün olan en büyük ölçüde yardımda bulunacaklardır.

2. Taraf Devletler, birbirleri arasında adli yardımlaşma konusunda mevcut olabilecek herhangi bir andlaşma ya da diğere düzenlemeye uygun olacak şekilde bu maddenin 1 nci paragrafı altındaki yükümlülüklerini yerine getireceklerdir. Bu tür andlaşma ya da düzenlemelerin yokluğu durumunda Taraf Devletler birbirlerine, kendi iç hukukları uyarınca yardımda bulunacaklardır.

Madde 11

2 nci Maddede belirtilen suçların hiçbiri, iade ya da adli yardımlaşma bakımından, siyasi suç ya da siyasi bir suçla bağlantılı bir suç ya da siyasi nedenlerden esinlenmiş bir suç olarak kabul edilmeyeceklerdir. Buna göre, bu tür bir suç temelinde yapılan bir iade ya da adli yardımlaşma talebi, salt siyasi bir suçla ilgili olduğu ya da siyasi bir suçla bağlantılı bir suç olduğu ya da siyasi nedenlerden esinlenmiş bir suç olduğu gerekçesiyle reddedilemez.

Madde 12

Bu Sözleşmede belirtilen hiçbir şey, talep edilen Taraf Devletin, 2 nci Maddede belirtilen suçlara ilişkin iade talebinin ya da bu türden suçlara ilişkin adli yardımlaşma talebinin, sözkonusu kişinin, ırkından, dininden, milliyetinden, etnik kökeninden ya da siyasi görüşlerinden ötürü kovuşturulması ya da cezalandırılması amacıyla yapıldığına ya da talebin yerine getirilmesinin, bu sebeplerden herhangi birinden dolayı kişinin konumuna zarar verebileceğine inanması için yeterli sebebi olması durumunda, iade etme ya da karşılıklı yardımda bulunma yükümlülüğü verecek şekilde yorumlanmayacaktır.

Madde 13

1. Bir Taraf Devletin topraklarında gözaltında tutulan ya da cezasını çekmekte olan bir kişi, tanıklık, kimlik tesbiti ya da bu Sözleşme altındaki suçların soruşturma ya da davası için kanıt toplanmasında yardım sağlaması amacıyla, varlığı bir başka Taraf Devlet tarafından talep edilmesi durumunda, aşağıdaki koşulların yerine getirilmesi halinde transfer edilebilir:

(a) Kişi, özgür bir şekilde buna rıza gösterdiğini bildirirse; ve

(b) İki Devletin yetkili makamları, bu Devletlerin uygun görecekları koşullara bağlı olarak mutabık kalırlarsa.

2. Bu maddenin amaçları bakımından:

(a) Kişinin topraklarına transfer edildiği Devlet, kişinin topraklarından transfer edildiği Devlet tarafından aksine talepte bulunulmadıkça ya da yetki verilmedikçe, transfer edilen kişiyi gözaltında tutmakta yetkili ve yükümlü olacaktır;

(b) Kişinin topraklarına transfer edildiği Devlet, önceden kararlaştırıldığı üzere, ya da iki Devletin yetkili makamlarınca kararlaştırıldığı şekilde, gecikmeksizin kişiyi, getirildiği Devletin gözetimine geri verme yükümlülüğünü yerine getirecektir;

(c) Kişinin topraklarına transfer edildiği Devlet, kişinin topraklarından transfer edildiği Devletten, kişinin geri verilmesi için iade sürecini başlatma talebinde bulunmayacaktır;

(d) Transfer edilen kişinin, transfer olduğu Devlette gözaltında geçirdiği süre, topraklarından transfer edildiği Devlette çekmekte olduğu cezasına sayılacaktır.

3. Kişinin topraklarından transfer edileceği Taraf Devlet, bu madde uyarınca mutabık kalmadıkça, kişi, milliyeti ne olursa olsun, transfer edildiği Devletin topraklarından ayrılmasından önceki eylem ya da mahkumiyetleriyle ilgili olarak, transfer olduğu Devletin topraklarında cezai kovuşturmayaya tabi tutulmayacak ya da gözaltına alınmayacak ya da kişisel özgürlüklerine herhangi bir kısıtlama getirilmeyecektir.

Madde 14

Bu Sözleşmeye uygun olarak gözaltına alınan ya da hakkında herhangi bir önlem alınan ya da yargı süreci sürdürülen herhangi bir kişiye, topraklarında bulunan Devletin hukukuna ve uluslararası insan hakları hukuku dahil, uluslararası hukukun uygulanabilir hükümlerine uygun bir şekilde bütün hak ve garantilerden yararlandırma dahil, adil bir muamele sağlanacaktır.

Madde 15

Taraf Devletler, 2 nci Maddede belirtilen suçların önlenmesi için, özellikle:

(a) 2 nci Maddede belirtilen suçların işlenmesini teşvik eden, kışkırtan, örgütleyen, bilerek finanse eden ya da bu suçları işleyen kişilerin, grupların ve örgütlerin yasadışı faaliyetlerini kendi topraklarında yasaklayan önlemler dahil olmak üzere, kendi toprakları içinde ya da dışında gerçekleşen suçların birbirlerinin topraklarında işlenmesini önlemek ve karşılık vermek üzere, gerekli olduğu takdirde iç hukukunu düzeltmek dahil, bütün uygulanabilir önlemleri alarak;

(b) Ulusal kanunlarına uygun olarak, doğru ve teyid edilmiş bilgi değişiminde bulunarak, ve 2 nci Maddede belirtilen suçların işlenmesini önlemek amacıyla gerekli görüldüğü ölçüde alınan idari ve diğer önlemleri koordine ederek;

(c) Uygun görüldüğü yerde, patlayıcıların ve ölüm ya da bedensel yaralanmaya yolaçabilen diğer zararlı maddelerin tesbit edilmesi yöntemlerine ilişkin araştırma ve geliştirme yoluyla, patlama sonrası incelemesinde kökenin tanımlanabilmesi için patlayıcıların işaretlenmesi standartlarının geliştirilmesi üzerinde istişare yapılması yoluyla, önleyici tedbirler hakkında bilgi değişimi, işbirliği ve teknoloji, donanım ve ilgili maddelerin transferi yoluyla işbirliği yapacaklardır.

Madde 16

Suçu işlediği iddia edilen kişinin cezai kovuşturmayaya tabi tutulduğu Taraf Devlet, kendi iç hukuku ya da uygulanabilir usullere uygun olarak, yargılamanın nihai sonucunu, diğer taraf Devletlere bilgi verecek olan Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne bildirecektir.

Madde 17

Taraf Devletler, bu Sözleşmedeki yükümlülüklerini, Devletlerin egemen eşitliği ve toprak bütünlüğü ve diğer Devletlerin işlerine karışmama ilkelerine uygun biçimde yerine getireceklerdir.

Madde 18

Bu Sözleşmedeki hiçbir şey bir Taraf Devlete, bir başka Taraf Devletin topraklarında, kendi iç hukuku tarafından sadece bu Taraf Devletin makamlarına bırakılan yetki ve görevlerin kullanılması hakkını kullanma hakkı vermez.

Madde 19

1. Bu Sözleşmedeki hiçbir şey, Devletlerin ve bireylerin uluslararası hukuk ve özellikle de Birleşmiş Milletler Şartı amaç ve ilkeleri ve uluslararası insancıl hukuk altındaki diğer hak, yükümlülük ve sorumluluklarını etkilemeyecektir.

2. Bir silahlı çatışma sırasında silahlı kuvvetlerin faaliyetleri, bu terimler uluslararası insani hukukun altında anlaşıldığından ve bu hukuka tabi olduğundan bu Sözleşmenin ilgi alanı dışındadır, ve resmi görevlerinin ifasında Devletin askeri kuvvetlerince gerçekleştirilen faaliyetler, uluslararası hukukun diğer kurallarına tabi olduğu ölçüde bu Sözleşmenin dışındadır.

Madde 20

1. Bu Sözleşmenin yorumlanması ve uygulanması konusunda, iki ya da daha fazla Taraf Devlet arasında makul bir süre içinde müzakere yoluyla çözümlenemeyen herhangi bir uyuşmazlık, Taraf Devletlerden birinin talebi üzerine, tahkime sunulabilir. Tahkim talebi tarihinden itibaren altı ay içerisinde taraflar tahkimin düzenlenmesi konusunda anlaşamadıkları takdirde, taraflardan herhangi biri uyuşmazlığı, Statüsüne uygun bir şekilde başvuru yoluyla Uluslararası Adalet Divanına getirebilir.

2. Her Devlet, bu Sözleşmenin imza, onay, kabul ya da uygun bulma aşamasında veya katılma sırasında, kendisini bu maddenin 1 nci paragrafı ile bağlı saymadığını ilan edebilir. Diğer Taraf Devletler, bu tür bir çekince koymuş olan herhangi bir Taraf Devlete karşı 1 nci paragraf ile bağlı sayılmayacaklardır.

3. Bu Maddenin 2 nci paragrafına uygun olarak çekince koyan her Devlet, her zaman bu çekincesini, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne bildirimde bulunmak suretiyle geri alabilir.

Madde 21

1. Bu Sözleşme, New York'daki Birleşmiş Milletler Genel Merkezinde 12 Ocak 1998 tarihinden 31 Aralık 1999 tarihine kadar bütün Devletlerin imzasına açık olacaktır.

2. Bu Sözleşme, onay, kabul ya da uygun bulmaya tabidir. Onay, kabul ya da uygun bulma belgeleri Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne tevdi edilecektir.

3. Bu Sözleşme her Devletin katılımına açık olacaktır. Katılma belgeleri Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne tevdi edilecektir.

Madde 22

1. Bu Sözleşme, yirmiikinci onay, kabul, uygun bulma ya da katılma belgesinin Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne ulaştığı günden otuz gün sonra yürürlüğe girecektir.

2. Yirmiikinci onay, kabul, uygun bulma ya da katılma belgesinin ulaşmasından sonra Sözleşmeyi onaylayan, kabul eden, uygun bulan ya da katılan her Devlet için Sözleşme, bu Devletin onay, kabul, uygun bulma ya da katılma belgesinin Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne ulaşmasından otuz gün sonra yürürlüğe girecektir.

Madde 23

1. Her Taraf Devlet, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne yazılı bildirimde bulunmak suretiyle bu Sözleşmeden çekilebilir.

2. Çekilme, bildirim Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'nce alındığı tarihten bir yıl sonra yürürlüğe girecektir.

Madde 24

Arapça, Çince, İngilizce, Fransızca, Rusça ve İspanyolca metinlerinin eşit olarak geçerli olduğu bu Sözleşmenin aslı, bütün Devletlere onaylı örneklerini dağıtacak olan Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne teslim edilecektir.

Kendi Hükümetlerince yetkili kılınanlar tarafından imzalanan bu Sözleşme, 12 Ocak 1998 tarihinde New York'da Birleşmiş Milletler Genel Merkezi'nde imzaya açılmıştır.

ÇEKİNCELER

1) Türkiye Cumhuriyeti 9. ve 12. maddelerin bu suçları işleyenlerin yargılanmayacakları veya haklarında kanuni takipte bulunulmayacağı şeklinde yorumlanamayacağını beyan eder.

2) Türkiye Cumhuriyeti, Terörist Bombalamalarının Önlenmesi Hakkında Uluslararası Sözleşme'nin 19. maddesinde atıfta bulunulan uluslararası insancıl hukuk tabirinin Türkiye'nin taraf olmadığı 12 Ağustos 1949 tarihli Cenevre Konvansiyonlarına Ek Protokollerin hükümlerini dışarıda bırakacak şekilde ilgili uluslararası hukuk kuralları çerçevesinde yorumlanacağı anlayışını beyan eder. Bahsekonu maddenin ikinci paragrafının birinci bölümü, bir devletin silahlı kuvvetleri dışındaki silahlı kuvvet ve gruplara uluslararası hukukta halen anlaşılan ve uygulanan farklı bir statü verecek ve o suretle Türkiye için yeni yükümlülükler yaratacak şekilde yorumlanamaz.

3) Terörist Bombalamalarının Önlenmesi Hakkında Uluslararası Sözleşme'nin 20. maddesinin 2. paragrafına uygun olarak, Türkiye Cumhuriyeti adigeçen Sözleşme'nin 20. maddesinin 1. paragrafının hükümleri ile kendisini bağlı saymadığını açıklar.

